Ing. arch. Stanislav Kristiník, URBARCH SK, s. r. o., Závodská cesta 4, 010 01 Žilina
IČO :36423653, DIČ: 2021885327

Územný plán obce Varín

Koncept riešenia

TEXTOVÁ ČASŤ

A. Základné údaje

B. Riešenie územného plánu

C. Doplňujúce údaje

D. Dokladová časť

Žilina 05/2021

ČLENENIE DOKUMENTÁCIE:

A. TEXTOVÁ ČASŤ

A1) ZÁKLADNÉ ÚDAJE
A2) RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE
A3) DOPLŇUJÚCE ÚDAJE
A4) DOKLADOVÁ ČASŤ

B. GRAFICKÁ ČASŤ

VÝKRES ŠIRŠÍCH VZŤAHOV (S VYUŽITÍM VÝKRESOV AKTUALIZOVANÉHO ÚPN VÚC ŽILINSKÉHO KRAJA)
M 1 : 50 000 **VÝKRES Č. 1**

KOMPLEXNÝ VÝKRES PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA S VYZNAČENOU ZÁVÄZNOU ČASŤOU RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝMI STAVBAMI
M 1 : 5 000 **VÝKRES Č. 2**

VÝKRES RIEŠENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA
M 1 : 5 000 **VÝKRES Č. 3**

VÝKRES RIEŠENIA VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA OBCE, VODNÉ HOSPODÁRSTVO
M 1 : 5 000 **VÝKRES Č. 4**

VÝKRES RIEŠENIA VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA OBCE, ENERGETIKA
M 1: 5 000 **VÝKRES Č. 5**

VÝKRES OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, VRÁTANE PRVKOV ÚSES
M 1 : 5 000 **VÝKRES Č. 6**

VÝKRES VYHODNOTENIA DÔSLEDKOV STAVEB. ZÁMEROV A INÝCH NÁVRHOV NA PP A LP
M 1 : 5 000 **VÝKRES Č. 7**

OBSTARÁVATEĽ: **OBEC VARÍN**

SPRACOVATEĽ: URBARCH SK, s. r. o.
ZASTÚPENÝ : ING. ARCH. STANISLAV KRISTINÍK,
AUTORIZOVANÝ ARCHITEKT, 1202 AA
Pošta: KLEMENSOVA 29/36, 010 01 ŽILINA
MOBIL: 0905 26 62 06
E.MAIL: kristinikstanislav@gmail.com

RIEŠITEĽSKÝ KOLEKTÍV NÁVRHU ÚPN - O:

Hlavný riešiteľ:	IN7G. ARCH. STANISLAV KRISTINÍK,
Urbanizmus:	ING. ARCH. STANISLAV KRISTINÍK,
Demografia:	ING. ARCH. STANISLAV KRISTINÍK
Doprava:	ING. PAVOL MATYS ING. ONDREJ BRONČEK
Vodné hospodárstvo:	ING. MICHAL LEŠTACH
Elektrická energia:	KAROL KOLLÁR
Vykurovanie:	KAROL KOLLÁR
Plynofikácia:	KAROL KOLLÁR
Elektronické komunikačné siete:	KAROL KOLLÁR
Zeleň:	ING. ARCH. STANISLAV KRISTINÍK
Životné prostredie, ochrana prírody a tvorba krajiny:	ING. ARCH. STANISLAV KRISTINÍK
Poľnohospodárska pôda a lesná pôda:	MARTA KUČEROVÁ
Grafika:	MARTA KUČEROVÁ

A. TEXTOVÁ ČASŤ

OBSAH:

A1) ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1 HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI str.05
1.2 VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE str.07
1.3 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA SO ZADANÍM str.08

A2) RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

2.1 VYMEDZENIE A GEOGRAFICKÝ OPIS RIEŠENÉHO ÚZEMIA str.13
2.2 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ AKTUALIZOVANÉHO ÚPN – VÚC ŽILINSKÉHO KRAJA str.26
2.3 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE str.38
2.4 ZÁUJMOVÉ ÚZEMIE OBCE A ŠIRŠIE VZŤAHY, ZAČLENENIE OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA str.48
2.5 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA str.53
2.6 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE str.77
2.7 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY, REKREÁCIE A CESTOVNÉHO RUCHU str.82
2.8 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE VARÍN str.117
2.9 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV str.121
2.10 NÁVRH NA RIEŠENIE ZÁUJMOV CIVILNEJ OCHRANY, OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI str.127
2.11 NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ str.132
2.12 NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA
2.12.1 DOPRAVA str.148
2.12.2 VODNÉ HOSPODÁRSTVO str.163
2.12.3 ENERGETIKA str.178
2.12.3.1 ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIOU str.178
2.12.3.2 ZÁSOBOVANIE TEPLOM str.184
2.12.3.3 ZÁSOBOVANIE PLYNOM str.186
2.12.4 ELEKTRONICKÉ KOMUNIKAČNÉ SIETE A POŠTA str.189
2.13 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE str.191
2.14 VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV str.218
2.15 VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU str.219
2.16 NÁVRH BUDÚCEHO MOŽNÉHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNEJ PÔDY NA STAVEBNÉ A INÉ ZÁMERY str.221
2.17 POROVNANIE VARIANTOV A HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA str.226

2.18 NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI str.231
2.18.1 ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA NA FUNKČNÉ A PRIESTOROVO HOMOGÉNNE JEDNOTKY str.231
2.18.2 PRÍPUSTNÉ, OBMEDZUJÚCE, VYLUČUJÚCE PODMIENKY NA VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH PLÔCH, NA INTENZITU ICH VYUŽITIA, REGULÁCIA VYUŽITIA PLÔCH str.262
2.18.3 ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA ÚZEMIA str.270
2.18.4 ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA str.278
2.18.5 ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNO-HISTORICKÝCH HODNÔT, OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, VYTVÁRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY VRÁTANE PLÔCH ZELENE str.288
2.18.6 ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE str.295
2.18.7 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE str.306
2.18.8 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV str.310
2.18.9 PLOCHY NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, NA VYKONANIE DELENIA A SCEĽOVANIA POZEMKOV, NA ASANÁCIU A NA CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY str.315
2.18.10 ÚZEMIA VYŽADUJÚCE SI ZVÝŠENÚ OCHRANU str.319
2.18.11 URČENIE, PRE KTORÉ ČASTI OBCE JE POTREBNÉ OBSTARAŤ A SCHVÁLIŤ ÚZEMNÝ PLÁN ZÓNY A URBANISTICKÚ ŠTÚDIU V MIERKE ÚPN - Z str.320
2.18.12 ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB str.320
2.18.13 SCHÉMA ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB str.322

A3) DOPLŇUJÚCE ÚDAJE str.322

A4) DOKLADOVÁ ČASŤ str.322
(bude priložená po skončení prerokovania ÚPN – O Varín k dokumentácii o prerokúvaní)

A1) ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1 HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI

1.1.1 DÔVODY OBSTARANIA ÚPN – O

Dôvody obstarania územného plánu obce Varín (ÚPN – O Varín) uvedené v zadaní pre vypracovanie ÚPN – O Varín popri utilitárnych a legislatívnych dôvodoch rozhodujúce dôvody vyplývajú predovšetkým z hlavných cieľov, ktoré chce obec dosiahnuť do roku 2030. Takto vymedzený časový horizont zodpovedá územnoplánovacou praxou overenému, obvyklému strednodobému horizontu s pomerne spoľahlivo vymedziteľným rozsahom očakávaných nárokov a potrieb obyvateľov obce v súlade s technickým pokrokom a stavom spoločenského vedomia.

Hlavným strategickým cieľom obce Varín je vytvorenie podmienok pre zabezpečenie udržateľného rozvoja obce, čo znamená, že obec Varín má ambície byť sídlom, v ktorom sú permanentné zaistené predpoklady pre sústavnú optimalizáciu životných podmienok trvalo bývajúceho obyvateľstva ako i jeho návštevníkov s prihliadnutím na rešpektované prírodné a historické danosti prostredia obce.

Takto formulovaný strategický cieľ obce je v súlade s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Varín, s akčným plánom obce Varín, resp. Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja mikroregiónu Terchovská dolina z roku 2010.

Splnenie tohto cieľa a z neho odvodených parciálnych cieľov obce sa však nezaobíde bez získania nového zodpovedajúceho základného územnoplánovacieho nástroja, bez získania nového územného plánu obce ako nástroja pre sústavné, komplexné a dlhodobé riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce Varín v súlade s dodržiavanými princípmi trvale udržateľného rozvoja.

Terajší územný plán sídelného útvaru (ÚPN – SÚ) Varín z r. 1993 ktorý sa nezachoval v plnom rozsahu a ktorého zachované časti nepokrývajú územie celého katastrálneho územia obce, jeho šesť doplnkov, resp. zmien a doplnkov, Územnoplánovacia dokumentácia VÚC Malá Fatra - Územný plán rekreačnej zóny Varín - Jedľovina vypracovaný v r. 1987 URBION-om Žilina a Územný plán zóny Varín – centrum, Námestie Sv. Floriána, sú v súčasnosti dostupnými, neúplne zachovanými, územnoplánovacími dokumentmi pre riadenie urbanistického rozvoja v podmienkach obce Varín. Vzhľadom na veľký (23 ročný) časový odstup od doby spracovania ÚPN – SÚ ako i z dôvodov zásadných spoločensko-ekonomických zmien po r.1993 je táto dokumentácia pre potreby obce prakticky nepoužiteľná a to nielen z titulu zvoleného cieľa, ale aj z hľadiska riešenia každodenných potrieb obce. Na základe jestvujúcej územnoplánovacej dokumentácie nie je možné reagovať napr. na zmeny vlastníckych pomerov, na legislatívne zmeny, na Územný plán veľkého územného celku žilinského kraja a jeho zmeny a doplnky, na nové požiadavky z oblasti ochrany prírody, životného prostredia, globálnych zmien klímy, na zmeny vyplývajúce z vypracovaných regionálnych územných systémov ekologickej stability, na zmeny v jednotlivých rezortoch, (bytová výstavba, hospodárstvo...) atď.

Následne vypracované Zmeny a doplnky ÚPN – SÚ Varín ako aj UPN – Z Varín – centrum námestie sv. Floriána aj keď sú časovo mladšími územnoplánovacími

dokumentáciami, sú len čiastočne využiteľnými dokumentami, pretože vo svojej podstate nadväzujú na koncepciu pôvodného ÚPN – SÚ Varín.

Z uvedeného je zrejmé, že rozhodujúcim dôvodom pre obstaranie územného plánu obce Varín je absencia aktuálneho zodpovedajúceho základného územnoplánovacieho nástroja pre sústavné, komplexné a dlhodobé riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce Varín v zmysle zvoleného cieľa, v súlade s princípmi udržateľného rozvoja.

Medzi ostatné účelové dôvody obstarania nového územného plánu obce zadanie ÚPN – O Varín zaraďuje:

- podklad pre formovanie základnej prognózy postavenia a vývoja obce z pohľadu iných spoločensko-vedných odborov,
- podklad pre návrh a realizáciu prípadných pozemkových úprav, lesných úprav, vodohospodárskych úprav, závlah, meliorácií atď.,
- podklad pre návrh miestneho územného systému ekologickej stability atď.,
- podklad pre vypracovávanie programov ochrany kultúrneho dedičstva, odpadového hospodárstva, koncepcií rozvoja jednotlivých odvetví života obce,
- ako jedna z podmienok získania prostriedkov z fondov európskej únie.

1.1.2 ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI A SPRACOVATEĽOVI

OBSTARÁVATEĽ:	***OBEC VARÍN*** *ZASTÚPENÁ STAROSTOM OBCE:* ***ING. MICHALOM CVACHOM***
SCHVAĽUJÚCI ORGÁN:	*OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO VARÍN*
ODBORNE SPÔSOBILÁ OSOBA pre výkon obstarávateľských činností v zmysle §2a zák. č. 50/76 Zb. v platnom znení:	*ING. ARCH. VLADIMÍR BARČIAK, ŽILINA*
SPRACOVATEĽ ÚPN – O VARÍN:	*ING. ARCH. STANISLAV KRISTINÍK,* *AUTORIZOVANÝ ARCHITEKT, 1202 AA* *URBARCH SK, s. r. o. ZÁVODSKÁ CESTA 4,* *010 01 ŽILINA* *IČO :36423653, DIČ: 2021885327*

1.1.3 HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA

Hlavné ciele riešenia ÚPN – O Varín definuje schválené Zadanie pre vypracovanie ÚPN – O Varín, v kapitole „Hlavné ciele rozvoja územia, vyjadrujúce rozvojový program obstarávateľa“:

Obec Varín má v súčasnosti k dispozícii Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, Akčný plán obce Varín... a Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mikroregiónu Terchovská dolina ako rozvojové programové dokumenty v strednodobom horizonte. Z hľadiska územnoplánovacieho resp. urbanistického nemá ešte novú vyprofilovanú ustálenú „víziu“ svojho postavenia a úlohy obce v systéme osídlenia regiónu v horizonte najbližších 15 – 20 rokov. Jej základné obrysy však možno identifikovať z prieniku záväzných výstupov z územnoplánovacej dokumentácie vyššieho stupňa (aktualizovaný ÚPN – VÚC Žilinského kraja), sumáru celoobecných príp.

parciálnych požiadaviek (Prieskumy a rozbory územia pre účely tvorby nového územného plánu obce) ako i PHSR obce a Akčného plánu.

Na základe týchto dokumentov možno z hľadiska potrieb územného plánu obce ako hlavné ciele v rozvoji územia obce odvodené od strategického cieľa uviesť nasledovné:

- *obec mieni zostať vidieckym sídlom nadpriemernej obecnej veľkosti z hľadiska počtu obyvateľov a vybavenosti v zázemí osídlenia mesta Žilina so všetkým štandardom základnej sociálnej, občianskej a technickej vybavenosti, zodpovedajúcim takémuto druhu sídla v systéme osídlenia zázemia mesta Žilina, ale s vyššou kvalitou životného (prírodného) prostredia ako môžu dosiahnuť intenzívnejšie urbanizované územia mesta k r. 2030,*
- *obec má ambíciu rozvíjať sa aj ako mikroregionálne centrum cestovného ruchu, turizmu a rekreácie a ako kultúrno-spoločenské centrum pre svoje spádové územie,*
- *obec chce byť súčasťou sídelných zoskupení tuzemského i cezhraničného charakteru (Združenie /Mikroregión/ Terchovská dolina, MAS Terchovská dolina...), do ktorých vloží okrem iného svoj primeraný potenciál pre rozvoj cestovného ruchu, turistiky, rekreácie, kultúry, výroby a komunálneho hospodárstva...,*
- *na území obce treba viac rozvíjať kultúrnohistorickú dimenziu obce, ktorej „konzumentom" bude nielen trvale bývajúce obyvateľstvo, ale aj návštevníci, turisti a rekreanti či prechodne bývajúci v chatách, chalupách, penziónoch a obyvateľstvo spádového územia,*
- *obec chce mať v území viac pracovných príležitosti na podklade diverzifikovanej ekonomiky založenej aj na miestnych prírodných, materiálnych, historických a ľudských zdrojoch (priemyselný park...),*
- *ochraňovať a zveľaďovať prírodné prostredie ako súčasť kvalitného životného prostredia a ako predpoklad pre primeraný rozvoj cestovného ruchu, turizmu, rekreácie,*
- *rozvoj cestovného ruchu, rekreácie a turizmu koordinovať s okolím (región, susediace obce).*

Urbanisticky to znamená, že primárnou funkciou územia obce zostane funkcia bývania v rodinných domoch, ku ktorej sa pridružia funkcia ochrany a dotvárania prírodného prostredia, funkcia priemyselnej výroby, funkcia rekreácie, cestovného ruchu a turizmu.

Pozdvihnutie výrobnej funkcie do primárnej polohy v konečnom dôsledku by malo byť o.i. zdrojom výraznejšej zamestnanosti a ekonomického profitu obce, podnikateľov, občanov.

Rozvoj poľnohospodárskeho výrobného potenciálu neprekročí rámec sekundárneho postavenia tejto funkcie v nových podmienkach obce.

1.2 VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

Doteraz uplatňovaný územný plán pre obec Varín predstavuje Územný plán sídelného útvaru (ÚPN – SÚ) Varín (Ing. arch. Ivan Meliš). Jeho platnosť nie je dostatočne zdokumentovaná, zachovalo sa len potvrdenie Obecného úradu o jeho schválení uznesením OZ vo Varíne č. 211/1993. Územný plán sídelného útvaru (ÚPN – SÚ) Varín sa nezachoval v úplnom rozsahu, v súčasnosti neobsahuje tie časti, ktoré by svedčili o zdokumentovaní celého katastrálneho územia. Z tohto základného dokumentu je možné v novom Územnom pláne obce (ÚPN – O) Varín, využiť len veľmi malé množstvo

jednotlivých návrhov (časť návrhu dotvorenia centra obce, návrh rozvoja športového areálu Juraja Sobolu). Už v rámci návrhového obdobia (2010) neumožňoval realizáciu nových zámerov obce, nemohol sledovať spoločenské zmeny a návrhy vyplývajúce z územného plánu vyššieho stupňa – Územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja (ÚPN – VÚC ŽK), ani záväzky z environmentálneho hľadiska reprezentované dokumentom Aktualizácia (implementácia územných systémov ekologickej stability ÚSES) RÚSES okresov Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto, nemohol reagovať na naliehavé požiadavky vyplývajúce z klimatických zmien reprezentované dokumentom Ministerstva životného prostredia SR Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, aktualizácia 2017.

Dočasne bolo možné riešiť túto situáciu vypracovávaním „doplnkov“, teda zmien a doplnkov k základnému dokumentu, preto bol vypracovaný Územný plán obce – Doplnok Varín – Záhumnie vypracovaný v r. 2003 (Ing. arch. Peter Nezval) schválené uznesením OZ vo Varíne č.6/2003 zo dňa 30.5. 2003, Územný plán obce – Doplnok Varín – Koňhora vypracovaný v r. 2003 (Ing. arch. Peter Nezval) schválené uznesením OZ vo Varíne č.6/2003 zo dňa 30.5. 2003, Územný plán obce – Doplnok Varín – Kamence vypracovaný v r. 2003 (Ing. arch. Peter Nezval) schválené uznesením OZ vo Varíne č.6/2003 zo dňa 30.5. 2003, Územný plán obce – Doplnok Varín – Hlboké a Rudy vypracovaný v r. 2003 (Ing. arch. Peter Nezval) schválené uznesením OZ vo Varíne č.5/2004 zo dňa 20.4. 2004, Územný plán obce – Doplnok Varín – Zátepličie od Váhu - Priemyselný park vypracovaný v r. 2003 (Ing. arch. Peter Nezval) schválené uznesením OZ vo Varíne č.8/2003 zo dňa 6.10. 2003, Územný plán obce Varín – Zmena a doplnok - cintorín vypracovaný v r. 2008 (Ing. arch. Peter Nezval).

Uplatniteľnosť týchto zmien a doplnkov v Územnom pláne obce Varín má len informatívny charakter.

Územný plán zóny Varín vypracovaný v r. 1986 URBION-om Žilina (Ing. arch. Peter Čerňanský) schválený uznesením Rady ONV v Žiline č. 113/85 zo dňa 30.8.1985 a Územnoplánovacia dokumentácia VÚC Malá Fatra - Územný plán rekreačnej zóny Varín - Jedľovina vypracovaný v r. 1987 URBION-om Žilina (Ing. arch. Peter Čerňanský) schválený uznesením Rady ONV v Žiline č. 155/86 zo dňa 21.11.1986 môžu mať vzhľadom ku časovému odstupu iba informatívny charakter. Územný plán zóny Varín – centrum, Námestie Sv. Floriána, vypracovaný v r. 2011 (Ing. arch. Peter Nezval) je nevyhnutné dôkladne prehodnotiť najmä z hľadiska zmien vyplývajúcich z predmetného ÚPN – O Varín, zachovania pôvodného charakteru urbanistického prostredia – s typickou vidieckou zástavbou námestia bez cudzorodých objektov a prvkov, zachovania „merítka“ stavieb, použitých striech, jedinečnosti fasád a ostatných architektonických prvkov, parcelácie, stabilizovaných plôch zelene, návrhu parkovania.

1.3 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA SO ZADANÍM

1.3.1 CHRONOLÓGIA DOTERAJŠIEHO SPRACOVÁVANIA A PREROKOVÁVANIA ETÁP ÚPN – O

- Oznámenie o začatí obstarávania ÚPN – O Varín *07.11.2014*
- Prieskumy a rozbory pre vypracovanie ÚPN – O Varín *22.06.2016*
- Zadanie pre vypracovanie ÚPN – O Varín – vypracovanie *11/2016*
- Prerokovávanie zadania pre vypracovanie ÚPN – O Varín *27.03.2018 – 27.12.2018*
- Schválenie zadania pre vypracovanie ÚPN – O Varín (uzn. OZ Varín č. UZ-2019-011 zo dňa 24.01.2019) *24.01.1019*

1.3.2 ZHODNOTENIE SÚLADU RIEŠENIA ÚPN – O SO ZADANÍM

Tabuľka 1.3-1

PÍSM.	POŽIADAVKY ZADANIA	RIEŠENIE ÚPN – O VARÍN
a)	Dôvody na obstaranie územného plánu obce Varín	Akceptované.
b)	Hlavné ciele rozvoja územia, vyjadrujúce rozvojový program obstarávateľa	Akceptované.
c)	Vymedzenie riešeného územia Územného plánu obce Varín	Akceptované.
d)1.	Požiadavky vyplývajúce z aktualiz. ÚPN - VÚC ŽK vzťahujúce sa na územie obce Varín, vrátane výstupov zo záväznej časti v oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry	Akceptované – formou rešpektovania požiadaviek vyplývajúcich z aktualizovaného ÚPN – VÚC ŽK, vrátane výstupov zo záväznej časti.
d)2.	Požiadavky vyplývajúce z aktualiz. ÚPN - VÚC ŽK vzťahujúce sa na územie obce Varín, vrátane výstupov zo záväznej časti v oblasti sociálnej infraštruktúry	Akceptované.
d)3.	Požiadavky vyplývajúce z aktualiz. ÚPN - VÚC ŽK vzťahujúce sa na územie obce Varín, vrátane výstupov zo záväznej časti v oblasti rozvoja rekreácie, turistiky, cestovného ruchu a kúpeľníctva	Akceptované.
d)4.	Požiadavky vyplývajúce z aktualiz. ÚPN - VÚC ŽK vzťahujúce sa na územie obce Varín, vrátane výstupov zo záväznej časti v oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany poľnohosp. pôdy, prírody a kultúrneho dedičstva	Akceptované aj v súlade s RÚSES a návrhom prvkov MÚSES.
d)5.	Požiadavky vyplývajúce z aktualiz. ÚPN - VÚC ŽK vzťahujúce sa na územie obce Varín, vrátane výstupov zo záväznej časti v oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry	Akceptované.
d)6.	Požiadavky vyplývajúce z aktualiz. ÚPN - VÚC ŽK vzťahujúce sa na územie obce Varín, vrátane výstupov zo záväznej časti v oblasti vodného hospodárstva	Akceptované.
d)7.	Požiadavky vyplývajúce z aktualiz. ÚPN - VÚC ŽK vzťahujúce sa na územie obce Varín, vrátane výstupov zo záväznej časti v oblasti nadradenej energetickej infraštruktúry	Akceptované.
d)8.	Požiadavky vyplývajúce z aktualiz. ÚPN - VÚC ŽK vzťahujúce sa na územie obce Varín, vrátane výstupov zo záväznej časti v oblasti odpadového hospodárstva	Akceptované.

d)9.	Požiadavky vyplývajúce z aktualiz. ÚPN - VÚC ŽK vzťahujúce sa na územie obce Varín, vrátane výstupov zo záväznej časti v oblasti usporiadania územia z hľadiska hospodárskeho rozvoja	Akceptované, najmä návrhom priemyselného parku, dopravného riešenia a podporou miestneho funkčnopriestorového subsystému turistiky, rekreácie a cestovného ruchu.
d)10.	Požiadavky vyplývajúce z aktualiz. ÚPN - VÚC ŽK vzťahujúce sa na územie obce Varín, vrátane výstupov zo záväznej časti v oblasti telekomunikácií	Akceptované.
d)11.	Požiadavky vyplývajúce z aktualiz. ÚPN - VÚC ŽK vzťahujúce sa na územie obce Varín, vrátane výstupov zo záväznej časti v oblasti pôšt	Akceptované.
d)II.	Požiadavky vyplývajúce z aktualiz. ÚPN - VÚC ŽK vzťahujúce sa na územie obce Varín, vrátane výstupov zo záväznej časti - verejnoprospešné stavby	Akceptované.
e)	Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia	Akceptované.
f)	Požiadavky na riešenie záujmového územia	Akceptované.
g)	Základné demografické údaje	Akceptované.
h)	Osobitné požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce	Akceptované.
i)	Osobitné požiadavky na obnovu, prestavbu a asanácie	Akceptované.
j)	Požiadavky na riešenie rozvoja dopravy a koncepcie technického vybavenia územia	Akceptované.
k)	Požiadavky na ochranu prírody a tvorbu krajiny, kultúrneho dedičstva, na ochranu prírodných zdrojov,...ďalších chránených území a ich ochranných pásiem, vrátane požiadaviek na zabezpečenie ÚSES územia	Akceptované.
l)	Požiadavky z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného a technického vybavenia územia	Akceptované.
m)	Požiadavky vyplývajúce najmä zo záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami, civilnej ochrany obyvateľstva	Akceptované.
n)	Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkč. využívania územia obce s prihliadnutím na histor., kultúrne, urban. a prírodné podmienky územia vrátane požiadaviek na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu	Akceptované.
o)	Požiadavky na riešenie bývania, občianskeho vybavenia, sociálnej infraštruktúry, rekreácie a výroby	Akceptované.

p)	Požiadavky z hľadiska životného prostredia – koncepcia starostlivosti o životné prostredie	Akceptované.
q)	Požiadavky z hľadiska ochrany poľnohosp. pôdy a lesnej pôdy	Akceptované.
r)	Požiadavky na riešenie vymedzených častí územia obce, ktoré je potrebné riešiť územným plánom zóny	Akceptované.
s)	Požiadavky na určenie regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania územia	Akceptované.
t)	Požiadavky na vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby	Akceptované.
u)	Požiadavky na rozsah a úpravu dokumentácie	Akceptované.

1.3.3 SÚPIS POUŽITÝCH ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH PODKLADOV (ÚPP) A INÝCH PODKLADOV, ZHODNOTENIE ICH VYUŽITIA

Pri vypracovaní návrhu ÚPN – O Varín boli spolu so zachovanými časťami pôvodného Územného plánu sídelného útvaru (ÚPN – SÚ) Varín (Ing. arch. Ivan Meliš). schváleného uznesením OZ vo Varíne č. 211/1993, jeho zmenami a doplnkami Územný plán obce – Doplnok Varín – Záhumnie vypracovaný v r. 2003 (Ing. arch. Peter Nezval) schválené uznesením OZ vo Varíne č.6/2003 zo dňa 30.5. 2003, Územný plán obce – Doplnok Varín – Koňhora vypracovaný v r. 2003 (Ing. arch. Peter Nezval) schválené uznesením OZ vo Varíne č.6/2003 zo dňa 30.5. 2003, Územný plán obce – Doplnok Varín – Kamence vypracovaný v r. 2003 (Ing. arch. Peter Nezval) schválené uznesením OZ vo Varíne č.6/2003 zo dňa 30.5. 2003, Územný plán obce – Doplnok Varín – Hlboké a Rudy vypracovaný v r. 2003 (Ing. arch. Peter Nezval) schválené uznesením OZ vo Varíne č.5/2004 zo dňa 20.4. 2004, Územný plán obce – Doplnok Varín – Zátepličie od Váhu - Priemyselný park vypracovaný v r. 2003 (Ing. arch. Peter Nezval) schválené uznesením OZ vo Varíne č.8/2003 zo dňa 6.10. 2003, Územný plán obce Varín – Zmena a doplnok - cintorín vypracovaný v r. 2008 (Ing. arch. Peter Nezval) a Územným plánom zóny Varín vypracovaným v r. 1986 URBION-om Žilina (Ing. arch. Peter Čerňanský) schváleným uznesením Rady ONV v Žiline č. 113/85 zo dňa 30.8.1985, Územnoplánovacej dokumentácie VÚC Malá Fatra - Územný plán rekreačnej zóny Varín - Jedľovina vypracovanej v r. 1987 URBION-om Žilina (Ing. arch. Peter Čerňanský) schválenej uznesením Rady ONV v Žiline č. 155/86 zo dňa 21.11.1986, Územného plánu zóny Varín – centrum, Námestie Sv. Floriána, vypracovaného v r. 2011 (Ing. arch. Peter Nezval) spolu s prieskumami a rozbormi pre ÚPN – O Varín a výsledkami prípravných prác obstarávateľa, v etape konceptu ÚPN – O využité:

- Zadanie pre vypracovanie územného plánu obce (ÚPN – O) Varín (upravené a doplnené znenie v zmysle Obcou Varín akceptovaných pripomienok, § 20 ods. (2) zák. č. 50/76 Zb. v platnom znení),
- Stanoviská dotknutých orgánov, ŽSK a právnických osôb ku návrhu zadania,
- Pripomienky verejnosti (občania)... k návrhu zadania,
- Vyhodnotenie pripomienok dotknutých orgánov, ŽSK... k návrhu zadania,
- Vyhodnotenie pripomienok verejnosti (občania, právnické osoby k návrhu zadania,
- digitalizovaný polohopis a výškopis vo formáte dwg ,
- mapový podklad v m 1 : 5 000,

- ÚPN VÚC Žilina, 1998 a 2005 (Ing. arch. Kropitz, Ing. arch. M. Pivarči),
- Zmeny a doplnky č.3 ÚPN VÚC Žilinského kraja...(Ing. arch. R. Toman) a VZN ŽSK 17/2009 o záväzných častiach Zmien a doplnkov č.3 Územného plánu VÚC ŽK schválené 17. marca 2009 Uznesením č. 8/26,
- Zmeny a doplnky č.4 ÚPN VÚC Žilinského kraja...(Ing. arch. M. Pivarči) schválené Zastupiteľstvom Žilinského samosprávneho kraja dňa 27. júna 2011 a VZN ŽSK 26/2011 o záväzných častiach Zmien a doplnkov č.4 Územného plánu VÚC ŽK schválené 27. júna 2011 Uznesením č. 6/11,
- Zmeny a doplnky č. 5 ÚPN VÚC Žilinského kraja...(Ing. arch. P. Krajč a kol.) schválené Zastupiteľstvom Žilinského samosprávneho kraja dňa 19. marca 2018 a VZN ŽSK č. 49/2018 o záväzných častiach Zmien a doplnkov č. 5 Územného plánu VÚC ŽK schválené 19. marca 2018 Uznesením č. 5/4,
- Regionálny územný systém ekologickej stability krajiny, okres Žilina,
- Aktualizácia (implementácia územných systémov ekologickej stability ÚSES) RÚSES okresov Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto (Slovenská agentúra životného prostredia, Ing. Ján Králik CSc., Ing. Marta Hajniková, RNDr. Peter Prokša, Ing. Alena Kovaľová,...2006),
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mikroregiónu Terchovská dolina z roku 2010,
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, Akčný plán obce Varín,
- Krajinnoekologický plán k.ú. Varín august 2015, (Mgr. Zuzana Pčolová, RNDr. Ladislav Hlôška, PhD., Ing. Vladimír Kuderavý),
- zoznam chránených častí územia a historických pamiatok,
- sčítanie ľudu, domov a bytov z roku 2001,
- sčítanie obyvateľov bytov a domov (SODB) z r. 2011,
- Súpis pamiatok na Slovensku (1967),
- internetová stránka www.varin.sk,
- vyjadrenia a konzultácie s organizáciami a správcami sietí,
- žiadosti a podnety občanov,
- dotazníková akcia.

A2) RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

2.1 VYMEDZENIE A GEOGRAFICKÝ OPIS RIEŠENÉHO ÚZEMIA

2.1.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Riešené územie územného plánu obce je vymedzené v rozsahu celého katastrálneho územia obce. Obec Varín tvorí jedno katastrálne územie. Takto vymedzené riešené územie

- ***na severe*** susedí s katastrálnymi územiami obcí Gbeľany a Lysica
- ***na východe*** má spoločnú hranicu s katastrálnymi územiami obcí Stráža a Krasňany,
- ***na juhu*** susedí s katastrálnym územím obce Nezbudská Lúčka a s katastrálnym územím obce Strečno,
- ***zo západu*** susedí s katastrálnym územím obce Gbeľany.

Katastrálna hranica obce je vedená čiastočne hrebeňovitými úsekmi lesných masívov oddeľujúcich osídlené doliny, značná časť rovinatou až zvlnenou poľnohospodárskou krajinou a časť tokom rieky Váh.

Vymedzené riešené územie ÚPN – O, ktorým je katastrálne územie obce, je tvorené výmerou katastrálneho územia obce cca 1 909 ha. Predmetom riešenia teda nie sú len koncentrované zastavané územia obce, ale aj prírodné územia lesov s ochranou prírody a poľnohospodársky využívané územia mimo zastavaného územia obce, ohraničené katastrálnou hranicou obce Varín. Takto popísané územie je vcelku graficky riešené na výkresoch v M 1 : 5 000.

2.1.2 GEOLOGICKÉ POMERY

Z geologického hľadiska sa katastrálne územie obce Varín nachádza v subprovincii Vnútorné Západné Karpaty a je reprezentované od juhozápadu smerom k severovýchodu riešeného územia centrálnokarpatskými paleogénnymi panvami, od ktorých smerom na východ, v centrálnej časti územia sa nachádza bradlové pásmo. Tieto pásma, ktorých rozhrania smerujú od juhozápadu k severovýchodu sa nachádzajú v podstatnej časti katastrálneho územia. Marginálnu časť v najvýchodnejšej časti k.ú. pri hraniciach s k.ú. obce Nezbudská Lúčka tvorí krystalinikum tatrika.

Centrálnokarpatský paleogén vypĺňa dno Žilinskej kotliny, ktorá pretína riešené územie a smeruje až k obci Terchová a v úzkom páse až do oblasti Zázrivej. Tvoria ho najmä pieskovce a vápnité ílovce. Bradlové pásmo vychádza na povrch z plastických a mäkších flyšových hornín vo forme odolnejších bradiel, ktoré sú budované rôznymi varietami karbonátov. Sedimentálny obal tatrika je tvorený pestrou paletou mezozoických vápencov, dolomitov a kremencov s polohami pieskovcov a ílovitých bridlíc. Najstaršími horninami sú granity až granodiority hercýnskeho veku, tvoriace krystalinikum tatrika, ktoré tvorí centrálny masív Malej Fatry. Najväčší výskyt kvartérnych sedimentov, ku ktorým patria štrky a piesky sa nachádza v nivách riek a potokov. Ich petrologické zloženie zodpovedá geologickej stavbe ich povodia, takže sú tvorené rôzne opracovanými granitmi, vápencami, dolomitmi, prípadne pieskovcami.

Erózia je veľmi častá na vegetáciou nechránených svahoch. Na pomerne mäkších a na eróziu náchylnejších flyšových horninách je viditeľný vplyv vodnej erózie najmä po prudkých prívalových dažďoch.

Geologická stavba územia

Kataster obce leží na spojnici južnej časti Kysuckej vrchoviny a Malej Fatry, pri ústí rieky Varínky do Váhu.

Katastrálne územie Varín je v zmysle KEP k.ú. Varín tvorené týmito jednotkami:

- Mezozoikum a paleogén bradlového pásma:
  - pestré slieňovce („couches rouges“): vrchný alb – spodný mástricht,
  - ílovce, slieňovce, pieskovce a zlepence: flyš („sférosideritové“, „upohlavské“ a pupovské vrstvy, orlovské pieskovce); apt – senón.
- Vrchná krieda a paleogén vnútorných Karpát:
  - pieskovce, vápnité ílovce – flyš (hutianske a zuberské súvrstvie), lutét – oligocén,
  - pieskovce, zlepence, slieňovce, flyš s blokmi rifových vápencov (myjavský, hričovsko-žilinský vývoj); paleocén – eocén.
- Mezozoikum vnútorných Karpát:
  - tmavé vápence (gutensteinské), dolomity a rohovcové vápence (reiflinské); anis – karn,
  - kremence, pieskovce a ílovité bridlice (lúžňanské a verfénske súvrstvie); skýt,
  - vrstevnaté rohovcové, čiastočne ílovité vápence (lučivnianske súvrstvie); berias – spodný apt.
- Hlbinné magmatity:
  - dvojsľudné a biotitické granity až granodiority; hercýnske,
  - biotitické tonality až granodiority, miestami porfýrické; hercýnske.

V území sa nachádzajú zlomy i príkrovové línie. Z neotektonickej stavby sa v území nachádza pokles stredný a veľmi malý, zdvih veľký.

Inžinierskogeologická rajonizácia

Rajóny predkvartérnych hornín:

- rajón magmatických intruzívnych hornín,
- rajón flyšoidných hornín,
- rajón ílovcovo-vápencových hornín.

Rajóny kvartérnych sedimentov:

- rajón deluviálnych sedimentov,
- rajón údolných riečnych náplavov,
- rajón náplavov terasových stupňov.

2.1.3 GEOMORFOLOGICKÉ POMERY

Katastrálne územie obce Varín patrí podľa geomorfologického členenia Slovenska do **provincie Západných Karpát** a ich nasledovných geomorfologických jednotiek:

Tabuľka 2.1-1 Geomorfologické jednotky katastrálneho územia Varín

Subprovincia	Oblasť	Celok	Podcelok	časť
Vonkajšie Západné Karpaty	Stredné Beskydy	Kysucká vrchovina	Kysucké bradlá	Vadičovská brázda
Vnútorné Západné Karpaty	Fatransko-tatranská oblasť	Malá Fatra	Krivánska Fatra	
		Žilinská kotlina	Žilinská pahorkatina	
			Varínske podolie	

Zdroj: Implementácia územných systémov (ÚSES) - Aktualizácia prvkov regionálneho ÚSES okresu Bytča, Žilina a Kysucké Nové Mesto

Z hľadiska typov reliéfu v území boli podľa dokumentu Implementácia územných systémov (ÚSES) - Aktualizácia prvkov regionálneho ÚSES okresu Bytča, Žilina a Kysucké Nové Mesto vyčlenené nasledovné hlavné typy reliéfu:

- kotlinový reliéf – fluviálna rovina, málo členená hladko modelovaná rovina až kotlinová erózno-denudačná členená pahorkatina – hladko modelovaný reliéf kotliny v centrálnej časti okresu Žilina,
- erózno-denudačná vrchovina až hornatina, ostrejšie modelovaná, s výskytom bralných foriem-pohoria bradlového pásma a nižšie kryštalicko-druhohorné pohoria (Strážovské a Súľovské vrchy, Manínska vrchovina, Kysucké vrchy),
- erózno denudačná hornatina až vysočina – vysoké pohoria, ostrejšie modelované s častým výskytom bralných foriem (Krivánska Fatra).

Zo súčasných geomorfologických procesov prebieha v území riečna erózia, na druhej strane akumulácia. K degradácii územia prispieva erózia na vegetáciou nechránených svahoch. Na pomerne mäkších a na eróziu náchylnejších flyšových horninách je viditeľný vplyv vodnej erózie najmä po prudkých prívalových dažďoch. V súčasnosti je významný antropoidný vplyv úpravami terénu, alebo premenou riečnej krajiny na jazero Vodného diela Žilina.

Členitosť územia charakterizuje nadmorská výška územia. Kolíše od 330 m n.m. do 1 170 m n.m, stred obce 362 m n.m. V prevažne urbanizovanej časti sa nadmorská výška pohybuje v rozpätí od 362 m n.m. po 390 m n.m.

Geomorfológia územia je v zmysle KEP k.ú. Varín reprezentovaná základnými typmi erózno-denudačného reliéfu:

- vysočinový podhôľny reliéf,
- hornatinový reliéf,
- reliéf kotlinových pahorkatín,
- reliéf planačno-rázsochový.

Základnými morfoštruktúrami sú:

- Vrásovo-bloková fatransko-tatranská morfoštruktúra:
  - pozitívne morfoštruktúry: hraste a klinové hraste jadrových pohorí,
  - negatívne morfoštruktúry: priekopové prepadliny a morfoštruktúra depresie kotlín.
- Morfoštruktúrna depresia peripieninského (pribradlového) lineamentu:
  - negatívne a prechodné vrásovo-blokové a šupinové štruktúry.

Vybrané typy reliéfu: zosuvy, morfologicky výrazné stráne na tektonických poruchách, bradlové tvrdoše, prielomové nekaňonovité doliny.

Sklonitosť reliéfu

Sklonitosť územia sa pohybuje od mierneho svahu - takmer roviny po extrémnych cca 40 º v kontakte s najvyššími polohami Malej Fatry.

Vyhodnotenie sklonitosti má, v zmysle KEP k.ú. Varín, pri praktickom riešení umiestnenia ľudských činností v krajine dôležité miesto, napr. pri posudzovaní stability územia, pri výbere spôsobu stavebných prác a konštrukcií stavieb, pri voľbe trasy a konštrukcie komunikácií, pri posudzovaní stability svahov vodných nádrží. V inžinierskogeologickom prieskume sa používajú tri kategórie sklonitosti svahov:

- 1. s malým sklonom (ploché) <2° - 5°,
- 2. so stredným sklonom (mierne) 5° - 17°,
- 3. s veľkým sklonom (strmé) 17° – <31°.

V metodike LANDEP sa sklonitosť využíva pri syntézach ako určitý limitujúci faktor ľudskej činnosti, aby nevhodným zásahom do horninového prostredia nevznikli škody na prírodnom prostredí. Sklonitosť limituje činnosti ako je napríklad výstavba, možnosť orby, stanovuje dostupnosť pre mechanizované obrábanie územia a iné. V riešenom území sú tieto činnosti situované na plochách s malým až stredným sklonom.

2.1.4 HYDROLOGICKÉ POMERY

Z hľadiska odtokových pomerov patrí katastrálne územie obce Varín do povodia rieky Váh. V k.ú. obce Varín Váh priberá väčší prítok Varínku, ktorá ústí do Váhu sprava južne od zastavanej časti obce. Celková plocha povodia Varínky je 167,48 km^2, dĺžka hlavného toku 24,7 km, špecifický odtok z povodia je priemerne 19,67 l/s/km^2 a priemerný prietok 3,3 m^3/s. Varínka, ktorá predstavuje hydrologickú os katastra obce pramení v Krivánskej Fatre pod Chlebom v nadmorskej výške cca 1 300 m n.m. Preteká Vrátnou dolinou a po prekonaní Tiesňav vstupuje do Žilinskej kotliny, podcelku Varínske podolie. Tu prekonáva katastre viacerých obcí od Terchovej po Krasňany, odkiaľ prechádza územím s dobre zachovanými brehovými porastmi (Krasniansky luh) do riešeného územia, zväčša východne od zastavanej časti obce a vteká do Váhu južne od zastavaného územia obce v nadmorskej výške približne 350 m n.m. Tok Varínka spádovými pomermi, šírkou toku a charakterom dna patrí do zóny horských a podhorských potokov, tok si v časti zachoval prirodzený charakter, ale sčasti bolo koryto v minulosti upravované a napriamené, v niektorých úsekoch možno pozorovať prejavy zvýšenej eutrofizácie vody. Tok Varínka je územím európskeho významu. Predmetom ochrany sú penovcové prameniská, vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa, lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy a rastlinné a živočíšne druhy európskeho významu. V katastrálnom území obce Varín sú najvýznamnejšími prítokmi Varínky pravostranné prítoky Koňhorský potok a Želehosť pritekajúce zo severu v smere od vrcholu Žiar (710 m n. m.). Západne od Varínky je v celej dĺžke k.ú. obce Varín opustený náhon, v zastavanej časti leží v centre obce a ústi do náhradného biokoridoru. Do neho pravostranne priteká Šošínec (Šošínsky jarok). Ľavostrannými prítokmi Varínky sú Jedľovina, pritekajúca z k.ú. obce Krasňany, a potok Dúbrava pritekajúci zo smeru od vrcholu Dúbravy (545 m n. m.), ktorý smeruje do zastavanej časti obce v lokalite Hlboké. Litologická charakteristika najvýznamnejšieho hydrogeologického kolektora – štrky a piesky, sliene a slienité vápence.

Východnou časťou katastrálneho územia obce Varín od vrcholu Jedľovina a z lokality Pod Suchým cez priestor Hradské preteká pravostranný prítok rieky Váh – Hradský potok, ktorý si zachoval prirodzený charakter. Vlieva sa do rieky Váh v k.ú. obce Nezbudská Lúčka. O niečo západnejšie z lokality Pod Jedľovinou cez priestor Pod Lipovcom priteká druhý pravostranný prítok rieky Váh potok Lipovec.

Náhradný biokoridor prepája tok Váhu od k.ú. Varín po mesto Žilina pod VD Žilina. Preklenuje tzv. bariérový efekt prehradenia toku, čím nahrádza pôvodnú prirodzenú migračnú cestu vodných živočíchov tokom Váhu. Preteká pravostranne pozdĺž celého vodného diela. Jeho funkciu dopĺňa sprievodná zeleň, ktorá posilňuje funkciu nadregionálneho hydricko-terestrického biokoridoru rieky Váh.

Hydrologické a mikroklimatické pomery na Váhu výrazne ovplyvňuje Vodné dielo Žilina, vybudované za účelom výroby elektrickej energie, povodňovej ochrany a rekreačného využitia. Dĺžka vodnej nádrže je 7,1 km, šírka až 600 m, objem nádrže je 18,15 mil. m^3.

Katastrálne územie obce Varín sa nachádza v útvare podzemnej vody kvartérnych sedimentov SK1000500P a útvare podzemnej vody predkvartérnych hornín SK2001800F.

Tabuľka 2.1-2 Útvar podzemnej vody

Čiastkové povodie	Kód VÚ	Názov VÚ	Plocha VÚ (km^2)	Stav VÚ	
				kvantitatívny	chemický
Váh	SK1000500P	Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného Váhu a jeho prítokov (útvar kvartérnych sedimentov)	1069,302	dobrý	dobrý
Váh	SK2001800F	Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny (útvar predkvartérnych hornín)	4451,705	dobrý	dobrý

Útvar podzemnej vody SK1000500P bol vymedzený ako útvar kvartérnych sedimentov s plochou 1069,302 km^2. Na základe hodnotenia jeho stavu v rámci 2. Plánu manažmentu povodí dosahoval tento útvar dobrý kvantitatívny aj chemický stav. Útvar podzemnej vody SK2001800F bol vymedzený ako útvar predkvartérnych hornín s plochou 4451,705 km^2. Na základe hodnotenia jeho stavu bol tento útvar klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v dobrom chemickom stave.

Návrh územného plánu obce Varín je vypracovaný tak, aby akceptoval požiadavku Výskumného ústavu vodného hospodárstva Bratislava tak, aby neboli ohrozené ciele rámcovej smernice o vode (smernica 2000/60/ES Európskeho parlamentu a rady), ktorými je ochrana a zlepšenie kvality vôd a vodných ekosystémov, trvale udržateľné využívanie vôd a dosiahnutie dobrého stavu vôd do roku 2021.

Katastrálne územie obce patrí k vrchovinno-nížinnému typu, reliéf územia je prevažne pahorkatinový, v pohoriach vrchovinový a hornatinový, v Malej Fatre prechádza do veľkohorského glaciálno-hôľneho reliéfu.

Z vodohospodárskeho hľadiska je celý región Žiliny dlhodobo pozitívna oblasť – suma zrážok v priebehu roka i počas vegetačného obdobia je vyššia ako potenciálny výpar z územia. Centrálna kotlinová oblasť je však už na rozhraní vyrovnanej bilancie a počas vegetačného obdobia má i zápornú bilanciu (až do 60 - 80 mm vlahy). Väčšina územia má počas vegetačného obdobia prebytok vlahy 50 -150 mm, najvyššie horské územia až do 440 mm. Z dlhodobých trendov vývoja odtokových koeficientov možno pozorovať percentuálny nárast odtoku v porovnaní s množstvom zrážok – odtokové koeficienty sa pohybujú v súčasnosti okolo 4,4 – 0,6. Potenciálny výpar v území sa pohybuje ročne v rozmedzí 450 – 600 mm.

Režim väčšiny tokov v území je typický stredohorský snehovo – dažďový, s akumuláciou vody a nízkymi stavmi v decembri až februári, vysokou vodnosťou v marci až máji (maximálnymi stavmi prevažne v apríli) a nízkymi stavmi v septembri až októbri. V horských častiach tokov sa maximálne stavy posúvajú na koniec apríla až začiatok mája, v kotlinových tokoch na koniec marca až začiatok apríla.

Hlavnými hydrologickými regiónmi predmetného územia sú:

- mezozoikum bradlového pásma a paleogén v povodí Varínky,
- paleogén a kvartér časti Žilinskej kotliny,
- mezozoikum a krystalinikum Kriváskej Fatry.

2.1.5 KLIMATICKÉ POMERY

Klimatické podmienky predstavujú dôležitý určujúci faktor pri konečnom návrhu optimálneho priestorového usporiadania a funkčného využitia katastrálneho územia. Pri klimatickej charakteristike sa vychádzalo z publikovaných materiálov: ročenky SHMÚ Bratislava, Petrovič a kol. /1964/, Atlas podnebia ČSSR /1958/, Atlas SSR (1980).

Na riešenom území prevládajú z teplotného hľadiska regióny mierne chladné až chladné, do ktorých patrí väčšina pohorí. Kotlinová časť okresu a okraje patria do mierne teplej klimatickej oblasti, najvyššie partie Krivánskej Fatry do studenej až veľmi studenej klimatickej oblasti.

Pre potreby ÚPN – O dôležitú vypovedaciu charakteristiku predstavuje oslnenie reliéfu ako rámcová klimatická charakteristika riešeného priestoru.

Tabuľka 2.1-3 Predmetné územie spadá do klimatických okrskov:

Okrsok	Charakteristika okrsku	Klimatické znaky
M5	mierne teplý, vlhký, s chladnou až studenou zimou, dolinový/kotlinový	január ≤ -3°C júl ≥ 16 °C, menej ako 50 letných dní v roku
M7	mierne teplý, veľmi vlhký, vrchovinový	júl ≥ 16 °C, menej ako 50 letných dní v roku
C1	mierne chladný, veľmi vlhký	júl ≥ 12°C až < 16 °C
C2	chladný horský, veľmi vlhký	júl ≥ 10°C až < 12 °C

Okrsky M5 a M7 sa nachádzajú prevažne v nížinných polohách v okolí rieky Váh a vo výbežku Žilinskej kotliny. Klimatický okrsok C1 zaberá hlavne priestor podhorskej oblasti katastra. Klimatického okrsku C2 sa katastrálne územie dotýka v najvyššej polohe v Malej Fatre, v lokalite Pod Suchým.

Tabuľka 2.1-4 Priemerné teploty vzduchu

Priemerná teplota v období	V okolí rieky Váh	Vo vrcholových polohách Krivánskej Fatry
ročný priemer	8 °C	0 °C
mesiac január	- 3 °C	- 7 °C
mesiac júl	17 °C	10 °C

Väčšina územia má priemernú ročnú teplotu 2 - 6 °C.

Predmetné územie spadá do klimatických oblastí:

- Mierne teplá oblasť – priemerne menej ako 50 letných dní za rok (s denným maximom teploty vzduchu ≥ 25°C), júlový priemer teploty vzduchu ≥ 16°C:
  - okrsok mierne teplý, s chladnou až studenou zimou, dolinový/kotlinový,
  - okrsok mierne teplý, veľmi vlhký, vrchovinový.
- Chladná oblasť – júlová priemerná teplota vzduchu < 16°C, veľmi vlhká:
  - okrsok mierne chladný.

Na riešenom území prevládajú z teplotného hľadiska regióny mierne chladné až chladné, do ktorých patrí väčšina pohorí. Kotlinová časť okresu a okraje patria do mierne teplej klimatickej oblasti, najvyššie partie Krivánskej Fatry (záujmové územie obce Varín) do studenej až veľmi studenej klimatickej oblasti.

Z hľadiska zrážok patria najnižšie časti okresu (kotlinové) do mierne vlhkej klimatickej oblasti, nižšie časti pohorí do vlhkej klimatickej oblasti a vyššie časti do veľmi vlhkej klimatickej oblasti.

Priemerný ročný úhrn zrážok v predmetnom území je cca (700 -) 800 - 900 mm. Jedná sa o oblasť s výskytom hmiel. Dĺžka snehovej pokrývky sa pohybuje od 60 dní v nižšie

položených oblastiach do 200 dní v najvyššie položených oblastiach Kriváskej Malej Fatry.

Všetky uvedené údaje sú odvodené z pozorovaní z rokov 1961 – 1990. V súčasnom období sa môžu niektoré uvádzané hodnoty odchyľovať, nakoľko určité prejavy zmeny klímy sú preukázateľné.

2.1.6 OCHRANA PRÍRODY A EKOLOGICKÁ STABILITA

Z hľadiska ochrany prírody a prírodných hodnôt sa v katastrálnom území obce Varín vyskytujú (resp. sa ho dotýkajú) maloplošné a veľkoplošné chránené územia a ich ochranné pásma

- *maloplošné chránené územie Národná prírodná rezervácia Starý hrad s 5.° ochrany,*
- *maloplošné chránené územie Národná prírodná rezervácia Suchý s 5.° ochrany,*
- *ochranné pásmo maloplošného chráneného územia Krasniansky luh s 3.° ochrany,*
- *veľkoplošné chránené územie Národný park Malá Fatra s 3.° ochrany,*
- *ochranné pásmo Národného parku Malá Fatra s 2.° ochrany,*
- *ostatné katastrálne územie obce Varín s 1.° ochrany,*

chránené územia NATURA 2000, (chránené vtáčie územie - CHVÚ, územie európskeho významu SKUEV)

- *chránené vtáčie územie CHVÚ 13 Malá Fatra,*
- *územie európskeho významu SKUEV 0252 NPMF,*
- *územie európskeho významu SKUEV 0221 tok Varínky.*

Z hľadiska ekologickej stability sa v katastrálnom území obce Varín nachádzajú (resp. sa ho dotýkajú) prvky regionálneho územného systému ekologickej stability (RÚSES):

- *genofondová lokalita ZA 30 Asfaltový lom pri Nezbudskej Lúčke,*
- *genofondová lokalita ZA 21 Krasniansky luh,*
- *genofondová lokalita ZA 33 Starý hrad (NPR),*
- *genofondová lokalita ZA 34 Suchý (NPR),*
- *biosférické biocentrum 3/1,6/1,11/1 (Bbc1) Krivánska Malá Fatra,*
- *hydricko-terestrický nadregionálny biokoridor 11/25 (Nrbk1) Rieka Váh,*
- *hydricko-terestrický regionálny biokoridor 11/30 (Rbk13) Vodný tok Varínka a Struháreň,*
- *terestrický regionálny biokoridor Rbk 21 Ekotón Krivánskej Fatry,*
- *ekologicky významné segmenty*
  - *EVS Asfaltový lom a okolie,*
  - *EVS Varínka,*
  - *EVS Horské lúky a mezofilné pasienky pod Jedľovinou,*
  - *EVS Umelá mokraď na VD Žilina.*

V tesnej blízkosti katastrálneho územia obce sa nachádza maloplošné chránené územie

- *prírodná pamiatka PP Krasniansky luh s 5.° ochrany,*
- *regionálne biocentrum Rbc24 Krasniansky luh.*

Okrem uvedených prvkov ochrany prírody a prvkov ÚSES je potrebné rešpektovať a ochraňovať prírodné pozoruhodnosti a okolitú krajinu ako celok. Mimo zastavaného územia k.ú. Varín a na jeho hranici sú významné krajinné prvky tvorené najmä sieťou biocentier, biokoridorov a osobitne chránenými časťami prírody a krajiny. Súčasťou požiadavky na ochranu krajiny sú aj ostatné krajinotvorné prvky. Z pohľadu krajinotvorby sú významné historické krajinné štruktúry, dominanty kultúrnohistorických pamiatok, prírodné dominanty líniové, skupinové a solitérne, vodopády ako aj rozhrania vnímania prírodných masívov.

2.1.7 RASTLINSTVO

Podľa fytogeograficko–vegetačného členenia územie patrí do fytogeografických jednotiek (Plesník, Atlas krajiny SR 2002):

Tabuľka 2.1-5 Fytogeografické jednotky k.ú. Varín

Zóna	Oblasť	Okres	Podokres	Obvod
buková	kryštalicko druhohorná	1. Malá Fatra	a.Krivánska Fatra	a_1 Krivánske veterné hole
		Žilinská kotlina	a. severný	
	flyšová	Kysucká a Oravská vrchovina	-	

V rámci okresu Žilina sa nachádzajú nasledovné jednotky rekonštruovanej prirodzenej vegetácie :

- lužné lesy (U – Ulmenion),
- lužné lesy podhorské a horské (Al – Alnenion glutinoso-incanae, Salicion triandrae p. p., Salicion eleagni),
- dubovo-hrabové lesy karpatské (C – Carici pilosae –Carpinenion betuli),
- bukové a jedľové lesy (F, A – Eu – Fagenion p. p. maj.),
- jedľové a jedľovo-smrekové lesy (PA Abietion, Vaccinio – Abietenion).

V území sú zastúpené prevažne karpatské druhy rastlín, od juhozápadu a juhu sem prenikajú aj panónske, teplo a suchomilnejšie druhy, z ktorých mnohé tu majú severnú hranicu ich výskytu. Vzhľadom na geologické podložie sa tu vyskytujú ako kyslomilnejšie, tak aj vápnomilné druhy.

Dubovo-brestovo-jaseňové lesy v povodiach veľkých riek (tvrdé lužné lesy). Patria sem vlhkomilné lesné spoločenstvá rastúce na aluviálnych náplavách popri väčších vodných tokoch, alebo v blízkosti prirodzených vodných nádrží. Viažu sa na vyššie položené miesta popri riekach na relatívne suchšie miesta riečnych nív. Sú ovplyvňované periodickými záplavami a kolísajúcou hladinou spodnej vody. Z drevín sú tu zastúpené – dub letný, brest hrabolistý, jaseň štíhly, javor poľný, z krovín svíb krvavý vtáči zob obyčajný, bršlen európsky, lieska obyčajná a iné.

Lužné lesy podhorské a horské (Al – Alnenion glutinoso-incanae, Salicion triandrae p. p., Salicion eleagni) sú na hranici katastra obce zastúpené genofondovou lokalitou Krasniansky luh, so zachovalými spoločenstvami podhorských lužných lesov.

Dubovo hrabové lesy karpatské sú najrozšírenejšou lesnou formáciou v dubovom stupni. Pôvodné plochy v pahorkatinách a vrchovinách do výšky 600 m n.m. sú silne pozmenené antropogénnou činnosťou na polia, lúky, pasienky. Zo stromov sú zastúpené dub zimný, hrab obyčajný, javor poľný, lipa malolistá, lipa veľkolistá, z krovín zimolez obyčajný, lieska obyčajná, hloh jednosemenný atď.

Z bukových a jedľových lesov sa tu na hranici katastrálneho územia obce Varín ojedinele vyskytujú bukové lesy v horských polohách, so zastúpením drevín – buk lesný, smrek obyčajný, jedľa biela, a krovín – zemolez čierny, baza červená, vŕba rakytová.

Jedľové a jedľovo-smrekové lesy sa v katastri obce vyskytujú len okrajovo v jeho najvyšších polohách na nenasýtených až podzolovaných kamenistých presakujúcich pôdach. Z drevín sa tu vyskytuje jedľa biela, smrek obyčajný, smrekovec opadavý, javor horský.

Na biotopy lesov, lúk a pasienkov, brehových porastov, vodných tokov a plôch, polí sú viazané typické karpatské druhy fauny. Živočíšstvo oblasti predstavujú prevažne druhy zóny listnatých lesov, menej stepného bezlesia.

Základné prvky súčasnej krajinnej štruktúry tvorí:

- lesná vegetácia (prirodzené, poloprirodzené lesné porasty i smrekové monokultúry),

- nelesná drevinová vegetácia (kroviny, stromoradia, vegetácia záhrad a pod.). ktorej typickým prvkom predmetného územia sú remízky a porasty drevín a krovín so zmiešaným druhovým zložením – *Acer campestre* (javor poľný), *Corylus avellana* (lieska obyčajná), *Crataegus sp.* (hloh), *Malus sylvestris* (jabloň planá), *Prunus spinosa* (slivka trnková), *Pyrus pyraster* (hruška planá), *Swida sanguinea* (svíb krvavý), *Viburnum opulus* (kalina obyčajná), *Tilia cordata* (lipa malolistá),
- trvalé trávne porasty (extenzívne až polointenzívne využívané pasienky a lúčne porasty), sú to prevažne pasienkové porasty a lúčne porasty, veľká časť je polointenzívne i extenzívne využívaná; medzi najcennejšie biotopy TTP patria prirodzené spoločenstvá mezofilných pasienkov a travinnobylinné spoločenstvá na vápnitom substráte s výskytom druhov čeľade *Orchidaceae*, ktoré vykazujú zvýšenú biodiverzitu oproti polointenzívne využívaným TTP. Do tejto kategórie možno zaradiť i veľmi cenné biotopy mokradí,
- orná pôda (malobloková i veľkobloková),
- mozaikové štruktúry (striedanie jednotlivých štruktúr – nelesnej drevinovej vegetácie, pasienkov),
- vodné toky a plochy (brehové porasty tokov, jazierko), brehové porasty tokov patria k nelesnej vegetácii s výskytom *Alnus glutinosa* (jelša lepkavá), *Alnus incana* (jelša sivá), *Fraxinus excelsior* (jaseň štíhly), *Padus avium* (čremcha obyčajná), druhy rodu *Salix sp.* (vŕba), *Populus sp.* (topoľ) a iné,
- prvky bez vegetácie (skaly, hrad, sídelné útvary).

Za najcennejšie z hľadiska ekologického možno pokladať biotopy pôvodných lesných spoločenstiev, mokrade, brehové porasty miestnych tokov, lúčne a pasienkové spoločenstvá s krovitými porastmi.

2.1.8 ŽIVOČÍŠSTVO

Podľa zoogeografického členenia – terestrický biocyklus patrí územie do jednotiek (Jedlička, Kalivodová, Atlas krajiny SR 2002):

- Provincia listnaté lesy úsek podkarpatský,
- Provincia Stredoeurópske pohoria podprovincia Karpatské pohoria úsek západokarpatský.

Geografická poloha, charakter klímy a aktivity človeka mali rozhodujúci vplyv na formovanie živočíšnych spoločenstiev v riešenom území. V miestnej faune sú zastúpené jednak zoogeografické elementy typické pre západokarpatský úsek provincie stredoeurópskych pohorí - podprovincie karpatských pohorí, jednak faunistické prvky, ktoré sú charakteristické pre podkarpatský úsek provincie listnatých lesov.

Miestna fauna je z hľadiska zoogeografickej klasifikácie súčasťou Palearktickej oblasti, Eurosibírskej podoblasti. Lokality s nadmorskou výškou do 750 m patria do provincie listnatých lesov, lokality nad touto výškovou hranicou zaraďujeme do západokarpatského úseku podprovincie karpatských pohorí, kde je sústredený najväčší podiel druhov horskej fauny.

Evertebrata - bezstavovce

Trieda Arachnida (pavúkovce), rad pavúky (Araneae) bol podrobne skúmaný v časti katastra rozprestierajúceho sa na území NP Malá Fatra, na lokalitách NPR Starý hrad a Hradská dolina. V rôznych habitatoch bol zistený výskyt 145 druhov pavúkov.

V katastrálnom území obce Varín bol počas dlhodobého systematického entomologického výskumu v rokoch 1958 - 2006 zaznamenaný výskyt 615 druhov chrobákov (Coleoptera – chrobáky) patriacich do 40 čeľadí.

V biotopoch k.ú. obce Varín sa pravidelne vyskytuje 114 druhov motýľov (Lepidoptera – motýle), napr. babôčka prhľavová (Aglais urticae), dúhovec väčší (Apatura iris), žltáčik rešetliakový (Gonepteryx rhamni), babôčka pávooká (Inachis io), vidlochvost ovocný (Iphiclides podalirius), babôčka osiková (Nymphalis antiopa), vidlochvost feniklový (Papilio machaon), mlynárik kapustový (Pieris brassicae), babôčka zubatokrídla (Polygonia c-album), okáň hruškový (Saturnia pyri), lišaj orgovánový (Sphinx ligustri), babôčka admirálska (Vanessa atalanta).

Hydrobiologický a ichtyologický prieskum povodia Varínky a Hradského potoka sa uskutočnil v r. 1983. Bolo zistených 41 taxonov zoobentosu.

Vertebrata - stavovce

Skúmaný bol podhorský úsek vodného toku Varínka. Vyskytuje sa tu 11 druhov rýb, z toho 7 litofilných, 2 psamofilné, 1 fytofilný a 1 indiferentný druh. 10 druhov je pôvodných, 1 bol introdukovaný. Sú to pstruh potočný (Salmo trutta morpha fario), pstruh dúhový (Oncorhynchus mykiss), lipeň tymiánový (Thymallus thymallus), jalec maloústy (Leuciscus leuciscus), jalec hlavatý (Leuciscus cephalus), čerebla pestrá (Phoxinus phoxinus), hrúz škvrnitý (Gobio gobio), karas zlatistý (Carassius carassius), slíž severný (Orthrias barbatulus), hlaváč bieloplutvý (Cottus gobio), hlaváč pásoplutvý (Cottus poecilopus).

Vo vodnom diele Žilina bol zistený výskyt týchto druhov rýb: kapor rybničný (Cyprinus carpio), zubáč veľkoústy (Sander lucioperca), šťuka severná (Esox lucius), sumec veľký (Silurus glanis), pstruh dúhový (Oncorhynchus mykiss), pstruh potočný (Salmo trutta morpha fario), hlavátka podunajská (Hucho hucho), nosáľ sťahovavý (Vimba vimba), podustva severná (Chondrostoma nasus), mrena severná (Barbus barbus), jalec hlavatý (Leuciscus cephalus), boleň dravý (Aspius aspius), pleskáč vysoký (Abramis brama), ostrež zelenkavý (Perca fluviatilis), mieň sladkovodný (Lota lota), lieň sliznatý (Tinca tinca), karas striebristý (Carassius auratus), úhor európsky (Anguilla anguilla). V úlovkoch športových rybárov dominuje kapor rybničný a nosáľ sťahovavý.

Z obojživelníkov (Rissamhibia) sa v miestnej faune vyskytujú nasledujúce druhy: salamandra škvrnitá (Salamandra salamandra), mlok hrebenatý (Triturus cristatus), mlok bodkovaný (Triturus vulgaris), kunka žltobruchá (Bombina variegata), ropucha bradavičnatá (Bufo bufo), ropucha zelená (Bufo viridis), rosnička zelená (Hyla arborea), skokan hnedý (Rana temporaria), skokan rapotavý (Rana ridibunda) a skokan zelený (Rana kl. esculenta).

Faunu plazov (Reptilia) v katastri Varína reprezentujú druhy: jašterica krátkohlavá (Lacerta agilis), jašterica živorodá (Zootoca vivipara), jašterica múrová (Podarcis muralis), slepúch lámavý (Anguis fragilis), užovka obojková (Natrix natrix), užovka hladká (Coronella austriaca), užovka stromová (Elaphe longissima) a vretenica severná (Vipera berus).

Vtáky (Aves) s preukázaným výskytom na území katastra obce Varín v rokoch 1980 - 741999. Druhová enumerácia zahrňuje vtáky s hniezdnym výskytom (nidifikanty), vtáky zistené v období ťahu (migranty a transmigranty) a vtáky zimujúce (hibernanty). Výskyt vtákov (Aves) zosumarizovaný na základe údajov o ich doloženom výskyte registrovaných v relačnej databáze Považského múzea v Žiline v časovom intervale 1973 – 2007. Zistených 75 druhov. Uvádzame bocian čierny (Ciconia nigra), bocian biely (Ciconia ciconia), hus divá (Anser anser), včelár lesný (Pernis apivorus), orliak morský (Haliaeetus albicilla), kaňa močiarna (Circus aeruginosus), kaňa sivá (Circus cyaneus), jastrab lesný (Accipiter gentilis), jastrab krahulec (Accipiter nisus), myšiak lesný (Buteo buteo), myšiak severský (Buteo lagopus), orol skalný (Aquila chrysaetos), kršiak rybožravý (Pandion haliaetus), sokol myšiar (Falco tinnunculus), sokol lastovičiar (Falco subbuteo), sokol sťahovavý (Falco peregrinus), jariabok hôrny (Bonasa bonasia), jarabica poľná (Perdix perdix), prepelica poľná (Coturnix coturnix), bažant poľovný (Phasianus

colchicus), sluka lesná (Scolopax rusticola), kukučka obyčajná (Cuculus canorus), plamienka driemavá (Tyto alba), výr skalný (Bubo bubo), sova lesná (Strix aluco), myšiarka ušatá (Asio otus), rybárik riečny (Alcedo atthis), dudok chochlatý (Upupa epops), viacero druhov ďatľov, škovránkov, ľabtušiek, trasochvostov, drozdov, peníc, kolibkárikov, mucharikov, sýkoriek, strakošov, stehlíkov. Počas osemnásťročnej výskumnej periódy (1997 - 2015) na VD Žilina a na priľahlej časti vodného toku rieky Váh nad vzdutím priehrady v zimnej sezóne (november - február) bolo zaznamenaných 29 druhov vodných a im ekologicky príbuzných vtákov.

K eudominantnej zložke cenózy hibernantov patrili 2 druhy; kačica divá (Anas platyrhynchos) a kormorán veľký (Phalacrocorax carbo). Dominantným členom taxocenózy bola labuť hrbozobá (Cygnus olor). Subdominantný podiel bol zistený pri 3 druhoch; lyska čierna (Fulica atra), kačica chrapkavá (Anas crecca), volavka biela (Egretta alba).

Taxocenózu drobných zemných cicavcov (Rodentia, Soricimorpha) ekologicky viazanú na sprievodnú brehovú vegetáciu rieky Váh v katastri obce Varín tvorí 7 druhov (3 druhy piskorovitých hmyzožravcov a 4 druhy drobných hlodavcov).

V k.ú. obce Varín bol v rokoch 1965 - 2015 potvrdený výskyt 49 druhov cicavcov**.** Napr. veverica stromová (Sciurus vulgaris), ondatra pižmová (Ondatra zibethicus), zajac poľný (Lepus europaeus), jež bledý (Erinaceus roumanicus), krt obyčajný (Talpa europaea), mačka divá (Felis silvestris), rys ostrovid (Lynx lynx), vlk dravý (Canis lupus), psík medvedíkovitý (Nyctereutes procynoides), líška hrdzavá (Vulpes vulpes), vydra riečna (Lutra lutra), kuna skalná (Martes foina), kuna lesná (Martes martes), jazvec lesný (Meles meles), hranostaj čiernochvostý (Mustela erminea), lasica myšožravá (Mustela nivalis), tchor tmavý (Mustela putorius), medveď hnedý (Ursus arctos), diviak lesný (Sus scrofa), srnec lesný (Capreolus capreolus), jeleň lesný (Cervus elaphus).

2.1.9 GEOGRAFIA ÚZEMIA OBCE

Obec Varín leží východne od mesta Žilina na styku južnej časti Kysuckých vrchov a západnej časti Kivánskej Malej Fatry pri ústí Varínky do Váhu. Katastrálne územie, leží v nadmorskej výške 350 – 1 160 m n. m. Stredná časť katastra je pahorkatinná, juhovýchodná časť v Kivánskej Malej Fatre je vrchovinná. Katastrálne územie obce Varín na severe susedí s katastrálnymi územiami obcí Stráža a Lysica, na západe s katastrálnym územím obce Gbeľany, na juhu s k.ú. obce Strečno, a na východe s k.ú. obcí Nezbudská Lúčka a Krasňany.

Katastrálne územie obce Varín patrí do povodia rieky Váh. V k.ú. obce Varín Váh priberá väčší prítok Varínku, ktorá predstavuje hydrologickú os katastra obce. Varínka pramení v Kivánskej Fatre, prekonáva katastre viacerých obcí od Terchovej po Krasňany, odkiaľ prechádza územím s dobre zachovanými brehovými porastmi (Krasniansky luh) do riešeného územia a vteká do Váhu južne od zastavaného územia obce. Tok Varínka je územím európskeho významu. V katastrálnom území obce Varín sú jej najvýznamnejšími prítokmi pravostranné prítoky Koňhorský potok a Želehosť pritekajúce zo severu v smere od vrcholu Žiar (710 m n. m.). Západne od Varínky je v značnej dĺžke k.ú. obce Varín opustený náhon, v zastavanej časti leží v centre obce a ústi do náhradného biokoridoru. Do neho pravostranne priteká Šošínec (Šošínsky jarok). Ľavostrannými prítokmi Varínky sú Jedľovina, pritekajúca z k.ú. obce Krasňany, a potok Dúbrava pritekajúci zo smeru od vrcholu Dúbravy (545 m n. m.), ktorý smeruje do zastavanej časti obce v lokalite Hlboké. Východnou časťou katastrálneho územia obce Varín od vrcholu Jedľovina a z lokality Pod Suchým cez priestor Hradské preteká pravostranný prítok rieky Váh – Hradský potok, ktorý si zachoval prirodzený charakter. Vlieva sa do rieky Váh v k.ú. obce Nezbudská Lúčka. O niečo západnejšie z lokality Pod

Jedľovinou cez priestor Pod Lipovcom priteká druhý pravostranný prítok rieky Váh potok Lipovec.

Hydrologické a mikroklimatické pomery na Váhu výrazne ovplyvňuje Vodné dielo Žilina, vybudované za účelom výroby elektrickej energie, povodňovej ochrany a rekreačného využitia. VD Žilina a tok rieky Váh prepája náhradný biokoridor, ktorý nahrádza pôvodnú prirodzenú migračnú cestu vodných živočíchov tokom Váhu. Preteká pravostranne pozdĺž celého vodného diela. Jeho funkciu dopĺňa sprievodná zeleň, ktorá posilňuje funkciu nadregionálneho hydricko-terestrického biokoridoru rieky Váh.

Z hľadiska funkčného členenia možno riešené katastrálne územie rozdeliť na tri časti:

- strednú urbanizovanú časť,
- územia v podhoriach Kriváskej Malej Fatry, Kysuckej vrchoviny a Žilinskej kotliny, kde sa uplatňuje poľnohospodárske využitie krajiny,
- zalesnené svahy Kriváskej Malej Fatry a Kysuckej vrchoviny, ktoré majú vodohospodárske, lesohospodárske a rekreačné využitie.

Väčšia časť urbanizovaného územia obce Varín má charakter kompaktného celku umelej urbanistickej štruktúry, ktorého historický základ v „hromadnej cestnej dedine“, v pravobrežnej časti toku Varínka, tvoria veľké námestie tvaru nepravidelného obdĺžnika, a z neho vychádzajúce štyri ulice dve v severnom a po jednej vo východnom a západnom smere. Ďalší vývoj pokračoval vytváraním ulíc súbežných s historickou štruktúrou na ne priečnych prepojovacích komunikácií. Nimi expandoval aj na ľavobrežnú časť Varínky. Významným krokom bola výstavba vápenky. Starou dominantou je kostol, novými škola a vápenka.

Menšia časť urbanizovaného územia Koňhora je oddelená od jadra osídlenia cestou II/583, a má typický charakter potočnej radovej dediny.

Celé územie je jediným katastrálnym územím – k.ú. obce Varín.

Nadradená dopravná infraštruktúra je zastúpená v katastrálnom území obce Varín cestami II/583 Žilina – Terchová – Párnica, vedúca strednou časťou katastrálneho územia obce, na ktorú je napojená hlavná cestná trasa vedúca ťažiskom zastavaného územia obce – cesta III/2078 a z nej vyvedené cesty III/2072 v smere do obce Mojš a III/2073 v smere do obce Nezbudská Lúčka. S cesty III/2072 odbočuje cesta III/2079 v smere k obci Gbeľany (k ceste II/583). Železničnú dopravu reprezentuje železničná trať č.180 Žilina – Košice so železničnou stanicou v obci Varín.

Významným počinom v rámci návrhového obdobia bude prepojenie súčasných ciest 1/18 a II/583A ponad priestory Vodného diela Žilina cez k.ú. obcí Gbeľany, Varín a Strečno. Výrazne sa skráti napojenie obce na hlavné dopravné trasy a ich prostredníctvom na diaľnicu D1, ktorá by mala byť vybudovaná v blízkej budúcnosti v úseku Hričovské Podhradie - Žilina a Žilina smer Vrútky. V blízkosti železničnej stanice Varín (na rozhraní katastrov Varín a Gbeľany) je súčasťou tohto návrhu mimoúrovňová križovatka umožňujúca aj nové napojenie cesty III/2072 smer Mojš a obslužných ciest navrhovaných priemyselných parkov v k.ú. Varín a Gbeľany.

V katastrálnom území obce Varín je transformovňa 400/110 kV Varín, do ktorej sú zaústené prenosové energetické zariadenia - 400 kV vedenia V404 Varín – Nošovice (hr. SR/ČR), V405 Varín – Sučany, V406 Varín – Liptovská Mara, V495 Bošáca – Varín a z ktorej je vyvedená distribučná 110 kV sieť V 7855 Varín – Kysucké Nové Mesto, V 7704 Varín – Lietavská Lúčka, V 7733 Varín – Žilina Rajčianka, V 7717 Varín – smer Martin, V 7718 Varín – smer Martin. Distribučná sieť je ďalej reprezentovaná VN nadzemnými elektrickými 22 kV vedeniami vedenými v primknutej polohe k zastavanému územiu obce, vzhľadom na ich funkciu priameho zásobovania obce elektrickou energiou. Sú to VN linky číslo 1315 (TP ŽA – RZ Varín), 1397 (TP ŽA-Vápenka), 206 (TP ŽA smer Martin), 234 (RZ Varín – Vrátna) a 21 transformačných staníc.

V katastrálnom území obce Varín sú zo zariadení plynárenskej sústavy SR

vybudované VTL plynovody Severné Slovensko DN 500, PN 64; Kysucký plynovod DN 500, PN 40; KIA - prípojka DN 150, PN 64; DOLVAP, s.r.o. (Vápenka Varín) – prípojka DN 80, PN 40 a odovzdávacie stanice plynu VTL - OS 3 Varín VTL Severné Slovensko / VTL Kysucký plynovod; OS 1 VTL Severné Slovensko / VTL DOLVAP, s.r.o. (Vápenka Varín); OS 2 VTL Severné Slovensko / VTL Varín (obec). Obec Varín je zásobovaná zemným plynom z VTL plynovodu a regulačnej stanice RS s výkonom 3000 m^3/h cez STL2 a NTL distribučnú sieť.

Vodný zdroj a vodojem pre zásobovanie obce Varín pitnou vodou sa nachádzajú v susednom katastrálnom území obce Gbeľany.

Kataster obce Varín je v zmysle ÚPN – VÚC Žilinského kraja súčasťou jadra aglomerácie vytvorenej okolo mesta Žilina, do ktorej patria okrem obce Varín a susedných obcí Strečno, Gbeľany, Mojš, Nededza, Teplička nad Váhom, aj obce Bitarová, Brezany, Divinka, Dolný Hričov, Horný Hričov, Hôrky, Lietavská Lúčka, Ovčiarsko, Porúbka, Rosina, Stráňavy, Turie, Višňové a mesto Žilina. Mesto Žilina je v rámci rozvoja sídelnej štruktúry Žilinského kraja (vychádzajúc z Koncepcie rozvoja Slovenska) centrom prvej skupiny a patrí do prvej podskupiny miest medzinárodného a celoštátneho významu. Je zaradené medzi ťažiská osídlenia prvej úrovne do tretej skupiny, ktorú tvorí žilinsko-martinské osídlenie. Z hľadiska rozvojových osí patrí žilinská rozvojová os Žilina – Varín - Terchová medzi rozvojové osi tretieho stupňa. Vychádzajúc z týchto súvislostí disponibilné priestory pre bývanie, kultúrnohistorické a prírodné danosti katastra obce Varín, umožňujú obci Varín stať sa vidieckym sídlom nadpriemernej obecnej veľkosti z hľadiska počtu obyvateľov a vybavenosti so všetkým štandardom základnej sociálnej, občianskej a technickej vybavenosti, zodpovedajúcim takémuto druhu sídla, ale s vyššou kvalitou životného (prírodného) prostredia ako môžu dosiahnuť intenzívnejšie urbanizované územia mesta k r. 2030. Uvedené danosti dávajú predpoklad pre vznik nových pracovných príležitosti na podklade diverzifikovanej ekonomiky založenej aj na miestnych prírodných, materiálnych, historických a ľudských zdrojoch (priemyselný park...).

Ďalším prvkom intenzívneho rozvoja je aj ambícia ochraňovať a zveľaďovať prírodné prostredie ako súčasť kvalitného životného prostredia a ako predpoklad pre primeraný rozvoj cestovného ruchu, turizmu, rekreácie. Ambíciou je stať sa mikroregionálnym centrom cestovného ruchu, turizmu a rekreácie, kultúrno-spoločenským centrom pre svoje spádové územie a súčasťou navrhovanej regionálnej priestorovej a funkčnej štruktúry Severopovažského regiónu cestovného ruchu a Hornopovažského regiónu. Žilina a okolie je v rámci tejto hierarchie rekreačným krajinným celkom.

Urbanisticky to znamená, že primárnou funkciou územia obce zostane funkcia bývania v rodinných domoch, ku ktorej sa pridružia funkcia ochrany a dotvárania prírodného prostredia, funkcia priemyselnej výroby, funkcia rekreácie, cestovného ruchu a turizmu.

Z uvedeného začlenenia obce Varín v hierarchií osídlenia a z významu obce z hľadiska rekreácie a turizmu, vyplývajú v súvislosti s vysokou kvalitou životného a prírodného prostredia obce predpoklady na jej ďalší intenzívny rozvoj.

2.2 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ AKTUALIZOVANÉHO ÚPN – VÚC ŽILINSKÉHO KRAJA

(Nariadenie vlády SR, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť ÚPN – VÚC Žilinského kraja až Všeobecné záväzné nariadenie ŽSK č. 49/2018 o záväzných častiach zmien a doplnkov č. 5 ÚPN – VÚC Žilinského kraja, ÚPN – VÚC v platnom znení).

2.2.1 ZÁVÄZNÉ ČASTI AKTUALIZOVANÉHO ÚPN – VÚC ŽILINSKÉHO KRAJA A SPÔSOB ICH ZAPRACOVANIA DO NÁVRHU ÚPN – O VARÍN

Na riešené územie a záujmové územie územného plánu obce Varín sa bezprostredne vzťahujú nasledovné záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia (*Číslovanie je prevzaté z aktualizovaného ÚPN – VÚC, spôsob zapracovania záväzných častí je uvedený odlišným typom písma).*

Návrhový rok 2015 uvedený v záväznej časti platného Územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja sa nahrádza návrhovým rokom 2025 v celom rozsahu záväznej časti. Výhľadový rok sa posúva po roku 2025.

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry:

1.4 zabezpečovať rozvojovými osami na území Žilinského kraja pozdĺž komunikačných prepojení medzinárodného a celoštátneho významu sídelné prepojenia na medzinárodnú sídelnú sieť, ako aj konzistenciu a rovnocennosť podmienok s ostatným územím Slovenskej republiky,

1.7 podporovať rozvoj kvartérnych centier predovšetkým v žilinsko – martinskej aglomerácií, ktorá má najväčší predpoklad zabezpečiť rozvoj kvartérnych aktivít v Žilinskom kraji,

1.8 podporovať vznik a posilnenie suburbánnych pásiem okolo miest Žilina, Martin, Čadca, Liptovský Mikuláš, Ružomberok a Dolný Kubín,

1.9 podporovať ako ťažisko osídlenia najvyššej úrovne žilinsko – martinské ťažisko osídlenia ako aglomeráciu celoštátneho a medzinárodného významu s významným postavením v Euroregióne Beskydy zahŕňajúcom prihraničné územie styku troch štátov: SR, ČR a PR,

1.11 podporovať ťažiská osídlenia ako rozvojové sídelné priestory vytváraním ich funkčnej komplexnosti so zohľadnením ich regionálnych súvislostí,

1.12 podporovať nástrojmi územného rozvoja diverzifikáciu ekonomickej základne ťažísk osídlenia pri využívaní špecifických daností a podmienok jednotlivých území,

1.13 sledovať pri decentralizácii riadenia rozvoja územia vytváranie polycentrických systémov – sietí miest a aglomerácií, ktoré efektívne podporujú vytváranie vyššej komplexnosti regionálnych celkov,

1.14 formovať ťažiská osídlenia uplatňovaním princípov decentralizovanej koncentrácie,

1.16 vytvárať podmienky pre budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej štruktúry

1.16.3 podporovať ako osi tretieho stupňa:

d) žilinskú rozvojovú os: Žilina – Varín – Terchová,

1.17 napomáhať rozvoju vidieckeho priestoru a náprave vzťahu medzi mestom a vidiekom na základe nového partnerstva založeného na vyššej integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka nasledovnými opatreniami:

1.17.1 vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka,

1.17.2 podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,

1.17.3 zachovať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko – priestorové prostredie,

1.17.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrám, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,

1.20 rešpektovať existenciu pamiatkovo chránených historických sídelných a krajinných štruktúr, a to najmä lokalít svetového kultúrneho dedičstva, archeologických nálezov, pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón, areálov historickej zelene a národných kultúrnych pamiatok, lokalít tvoriacich charakteristické panorámy chránených území, národnú sústavu chránených území v príslušnej kategórii a stupni ochrany a medzinárodne chránených území (ramsarské lokality, lokality NATURA),

1.21 ďalšie rozvojové plochy v katastrálnych územiach jednotlivých obcí riešiť v nadväznosti na zastavané územia, nevytvárať izolované urbanistické celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia obce; v novovytváraných územných celkoch ponechať rezervu pre vnútrosídelnú a vnútroareálovú zeleň.

Spôsob zapracovania regulatívov:

Už samotná skutočnosť, že obec obstaráva ÚPN – O pre napĺňanie svojich cieľov a riadenie svojho urbanistického rozvoja, je výrazom podpory rozvoja žilinsko-martinskej aglomerácie, suburbánneho pásma okolo mesta Žilina a žilinsko-martinského ťažiska osídlenia. Návrh rozvoja niektorých funkcií na území obce je parciálnym príspevkom obce Varín k tvorbe funkčnej komplexnosti aglomerovaného priestoru ťažiska osídlenia. Navrhovaný rozvoj obce Varín je súčasťou posilňovania žilinsko-podtatranskej a žilinskej rozvojovej osi Žilina – Varín - Terchová. Územným plánom sa jednoznačne vyjadruje podpora vidieckemu osídleniu cez návrh optimálneho priestorového usporiadania, ktorý v sebe zahŕňa kvalitné bývanie s príslušnou občianskou vybavenosťou, priemyselnou výrobou, technickou infraštruktúrou a dobrou dopravnou dostupnosťou pri rozmanitej možnosti zamestnať sa v obci, ale tiež skvalitnením dostupnosti zamestnania v meste Žilina.

Návrhom územného plánu ide obec ďaleko nad rámec povinnej ochrany prírodného a kultúrneho dedičstva. Navrhujú sa kostra a prvky miestneho systému ekologickej stability. Chránia sa prvky zapísané ÚZPF, ale aj iné, dotvárajúce prostredie atď.

2. V oblasti sociálnej infraštruktúry:

2.1 riešiť priestorové podmienky provizórne umiestnených škôl, školských zariadení a skvalitniť ich vybavenosť,

2.6 podporovať rovnomerný rozvoj škôl, vzdelávacích, školiacich a predškolovacích zariadení na území kraja,

2.10 vytvoriť územné predpoklady pre malé a stredné podnikanie v oblasti zdravotníctva a to najmä v územiach vzdialenejších od sídelných centier,

2.12 riešiť nedostatočné kapacity zariadení sociálnej starostlivosti a ich zaostalú materiálnotechnickú základňu v regiónoch,

2.14 zachovať územné predpoklady pre prevádzku a činnosť existujúcej siete a rozvoj nových kultúrnych zariadení v regiónoch ako neoddeliteľnej súčasti existujúcej infraštruktúry a kultúrnych služieb obyvateľstvu.

Spôsob zapracovania regulatívov:
Problematika sociálnej starostlivosti, zdravotníctva, kultúry a školstva má svoj adekvátny priemet v ÚPN – O, predovšetkým vo forme návrhu nových plôch a priestorov ich rozvoja ako i vo forme revitalizácie existujúcich plôch a priestorov.

3. V oblasti rozvoja rekreácie, turistiky, cestovného ruchu a kúpeľníctva:

3.1 vytvoriť nadregionálny, regionálny a miestny funkčno – priestorový subsystém turistiky, rekreácie a cestovného ruchu v súlade s prírodnými a civilizačnými danosťami kraja, ktorý zabezpečí každodennú a víkendovú rekreáciu obyvateľov kraja, hlavne z miest a ktorý vytvorí optimálnu ponuku pre domácu a zahraničnú turistiku, prednostne kúpeľnú, poznávaciu, športovú a relaxačnú,

3.2 podporovať diferencované regionálne možnosti využitia rekreácie, turistiky a cestovného ruchu na zlepšenie hospodárskej stability a zamestnanosti, najmä na Kysuciach, Orave a v Turci, na upevňovanie zdravia a rekondíciu obyvateľstva, predovšetkým v mestách Žilina, Ružomberok, Martin a Liptovský Mikuláš a na zachovanie a využitie kultúrneho dedičstva vo všetkých okresoch kraja,

3.4 preferovať kvalitatívny rozvoj a vysokoštandardnú vybavenosť pre horský turizmus, klimatickú liečbu a vrcholové športy na území Tatranského národného parku, Národného parku Nízke Tatry, Národného parku Malá Fatra a Národného parku Veľká Fatra, v kapacitách stanovených podľa schválených územných plánov obcí a podľa výsledkov posudzovania v zmysle zákona č. 127/1994 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie; v chránených krajinných oblastiach Kysuce, Strážovské vrchy a Horná Orava podporovať aj kvantitatívny rozvoj budovania vybavenosti pre turistiku v mestách a vidieckych sídlach,

3.9 vypracovaním regionálnej stratégie a náväzného generelu cestovného ruchu previazať ciele rekreačného a poznávacieho turizmu a kúpeľníctva; podporovať tvorbu mikroregionálnych stratégií a územnoplánovacej dokumentácie (hlavne územných plánov zón) pre lokality a strediská cestovného ruchu a kúpeľníctva,

3.11 podporovať aktivity súvisiace s rozvojom vidieckeho turizmu v podhorských oblastiach najmä na Kysuciach, Orave a v Turci,

3.12 dobudovať sieť turistických informačno – propagačných centier a návštevníckych centier rekreácie a turizmu v okresných sídlach a východiskových centrách cestovného ruchu,

3.14 podporovať aktivity, ktoré súvisia s realizáciou siete miestnych cyklotrás nadväzujúcich na navrhované cyklomagistrály.

Spôsob zapracovania regulatívov:

Sídlo dáva základ subsystému turistiky, ktorý nielenže využíva súčasný potenciál (poznávacia turistika - kultúrnohistorická oblasť, atď.), ale navrhuje jeho rozvoj ako mikroregionálneho centra cestovného ruchu, turizmu a rekreácie a ako kultúrno-spoločenského centra pre svoje spádové územie. Poskytovaním ubytovania, turistických a rekreačných služieb na podklade ÚPN – O Varín využitím jestvujúceho priestoru pre zjazdové lyžovanie sa vytvárajú sprostredkovane možnosti pre spestrenie sortimentu hospodárskych aktivít a zamestnanosti v obci. Je predpoklad na prepojenie jestvujúcich zariadení kultúrneho dedičstva, školstva a navrhovaného zmiešaného územia športu, rekreácie a občianskej vybavenosti s navrhovanou strednou odbornou školu zameranou v základnom variante konceptu na rekreáciu a turistický ruch. Návrh územného plánu reálne počíta s prepojením miestnych cyklotrás na cyklodopravné cyklotrasy okolo VD Žilina a Terchovsko - Zázrivskú a zapája územie obce do systému cyklodopravy.

4. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a PPF

4.1 rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability kraja a ich funkčný význam v kategóriách

- 4.1.1 biocentrá nadštátneho významu: Krivánska Malá Fatra, Vychylovka – Harvelka – Riečnica, Tlstá a Súľovské skaly,
- 4.1.3 biocentrá regionálneho významu podľa schváleného územného plánu,
- 4.1.4 biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu podľa schváleného územného plánu regiónu,

4.2 rešpektovať podmienky ochrany prírody v súlade so schváleným národným zoznamom území európskeho významu,

4.3 dodržiavať pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky

- 4.3.1 pre chránené územia (vyhlásené a navrhované na vyhlásenie) podľa osobitných predpisov o ochrane prírody a krajiny, kategórie a stupne ochrany,
- 4.3.2 pre lesné ekosystémy vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane lesov v kategóriách ochranné lesy a lesy osobitného určenia,
- 4.3.3 pre poľnohospodárske ekosystémy vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v kategóriách podporujúce a zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),
- 4.3.4 pre ekosystémy mokradí vyplývajúce z medzinárodných zmlúv a dohôd, ktorými je Slovenská republika viazaná,
- 4.3.5 pre navrhované chránené vtáčie územia a dodržiavať ochranné podmienky, stanovené samostatne osobitým predpisom pre každé chránené vtáčie územie,
- 4.3.6 pre navrhované územia európskeho významu a zosúladiť spôsob ich využívania tak, aby nedošlo k ohrozeniu predmetu ochrany,

4.4 zachovať prirodzený charakter vodných tokov zaradených medzi biokoridory, chrániť existujúcu sprievodnú vegetáciu a chýbajúcu vegetáciu doplniť autochtónnymi druhmi,

4.5 zabezpečiť skladbu terestrických biokoridorov vo voľnej krajine len prírodnými prvkami – trávne porasty, stromová a krovinná vegetácia a vylúčiť všetky aktivity ohrozujúce prirodzený vývoj (vylúčenie chemických vyživovacích a ochranných látok, skládky odpadov a pod.),

4.6 stabilizovať spodnú hranicu lesov a zvýšiť ich biodiverzitu ako ekotónovú zónu les-bezlesie,

4.7 podporovať extenzívne leso – pasienkárske vyžívanie podhorských častí s cieľom zachovania krajinársky a ekologicky hodnotných území s rozptýlenou vegetáciou,

4.9 zabezpečiť revitalizáciu regulovaných tokov s doplnením sprievodnej zelene,

4.10 prispôsobovať trasy dopravnej a technickej infraštruktúry prvkom ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich vodivosť a homogénnosť a nezasahovať do bezcestných území v rámci chránených území s 3. a vyšším stupňom ochrany prírody,

4.11 eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných exhalácii, znečisťovanie vodných tokov a pod.),

4.12 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu; osobitne chrániť ornú pôdu s veľmi vysokým, až stredne vysokým produkčným potenciálom, ornú pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia, ako aj poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vykonané osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti,

4.13 v obciach a ich miestnych častiach v ochranných pásmach Národného parku Malá Fatra, Tatranského národného parku, Národného parku Nízke Tatry a Národného parku Veľká Fatra

4.13.1 viazať novú výstavbu v ďalšom procese urbanizácie predovšetkým na jestvujúce sídelné útvary v podhorskej oblasti,

4.13.2 realizovať rozširovanie zastavaného územia obcí na úkor poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy len v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou a na základe posúdenia vplyvov na životné prostredie,

4.13.3 zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území ich predpokladaný vplyv na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov,

4.14 v turistických strediskách na území Národného parku Malá Fatra, Tatranského národného parku, Národného parku Nízke Tatry a Národného parku Veľká Fatra

4.14.1 zmeny hraníc zastavaných území, kapacity rekreačných lôžok, prírastky bytov pre trvalo bývajúcich obyvateľov, rozvoj športových zariadení novou výstavbou riešiť len podľa schválených územných plánov obcí a podľa výsledkov posudzovania v zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov činností na životné prostredie,

4.14.2 nezakladať nové strediská a lokality turizmu, rekreácie, športu a klimatickej liečby na území Tatranského národného parku, Národného parku Malá Fatra, Národného parku Nízke Tatry a Národného parku Veľká Fatra,

4.14.3 zvyšovať architektonickú úroveň, priestorové a krajinno - sadovnícke rámcovanie existujúcich aj navrhovaných objektov a stavieb spracovaním projektov sadovníckych úprav pre každú novopovoľovanú stavbu mimo IBV,

4.15 povoľovať výstavbu malých vodných elektrární na vodnom toku Váh len výnimočne

4.15.1 nepovoľovať výstavbu malých vodných elektrární na vodných tokoch, ktorým sa poskytuje územná ochrana prírody a krajiny:

c) prítoky Váhu, zaradené medzi územia európskeho významu,

4.17 rešpektovať zásady rekreačnej funkcie krajinných celkov a limity rekreačnej návštevnosti podľa schválených územných plánov obcí, aktualizovaných územnoplánovacích podkladov a dokumentov a koncepcií rozvoja jednotlivých oblastí kraja a obcí v záujme trvalej a objektívnej ochrany prírodného prostredia Žilinského kraja,

4.18 uprednostňovať aktívny turizmus na území Národného parku Malá Fatra v súlade s trvalo udržateľným rozvojom - ekoturizmus,

4.19 zabezpečiť ochranu prirodzených ekosystémov podporou rozvoja komplexnej vybavenosti (vrátane zvyšovania lôžkových kapacít v ochranných pásmach národných parkov) a taktiež rozvojom obcí v podhorských oblastiach s dôrazom na vyzdvihnutie miestnych zvláštností a folklóru; uvedenú vybavenosť riešiť komplexne s dôrazom na limity prírodných zdrojov,

4.20 vymedziť hranice zátopových území vodných tokov v ÚPD obcí za účelom ochrany priestoru riečnych alúvií pre situácie vysokých vodných stavov a ochrany biotických prvkov a ich stanovísk v alúviách vodných tokov,

4.21 zabezpečiť pri ochrane pamiatkových území ich primerané funkčné využitie, zachovanie, údržbu a regeneráciu historického pôdorysu a parcelácie, vylúčenie veľkoplošných asanácií, zachovanie objektovej skladby, výškového a priestorového usporiadania objektov, uličného parteru, zachovania charakteristických pohľadov, siluety a panorámy, rešpektovanie historických a architektonických dominánt, zachovanie archeologických nálezísk.

Spôsob zapracovania regulatívov:

Návrh ÚPN – O rešpektuje prvky ochrany prírody a územného systému ekologickej stability. Sprievodnú vegetáciu vodných tokov navrhuje na doplnenie. Navrhuje systém miestnych biokoridorov ako podklad pre budúci MÚSES. Navrhuje riešenia smerujúce k zachovaniu rázovitosti krajiny. Nová výstavba v obci je viazaná len na existujúce sídelné zoskupenia, čomu zodpovedá zmena hraníc zastavaných území. Nové strediská turizmu, rekreácie sa nezakladajú. Hranice zaplaveného územia sú vymedzené pre záplavovú čiaru Q100 rieky Varínky. Pamiatkové územia sa navrhujú na primerané funkčné využitie, chránia sa charakteristické pohľady, dominanty a panorámy.

5. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry:

5.1 Dopravná regionalizácia

5.1.1 v návrhovom i výhľadovom období realizovať opatrenia, stabilizujúce pozíciu Žilinského kraja v dopravno – gravitačnom regióne Severozápadné Slovensko; v tejto súvislosti premyslene a koordinovane uprednostňovať dopravné stavby podporujúce efektívnu dopravnú obsluhu územia Severozápadného Slovenska ako jedného kompaktného územia, vrátane podpory funkcie dopravno - gravitačného centra Žilina - Martin,

5.2 paneurópska dopravná infraštruktúra ITF a TEN-T

5.2.1 v návrhovom i výhľadovom období rešpektovať nadradené postavenie paneurópskych multimodálnych koridorov Medzinárodného dopravného fóra (ďalej len ITF, ktoré je nástupníckou organizáciou Európskej konferencie ministrov dopravy CEMT) a dopravných sietí TEN-T,

a) rešpektovať dopravnú infraštruktúru alokovanú v trase multimodálneho koridoru č. Va., súčasť koridorovej siete TEN-T, Bratislava - Žilina - Prešov/Košice - Záhor/Čierna nad Tisou - Ukrajina, schválené pre diaľničnú infraštruktúru - diaľnica D1, modernizovanú železničnú trať, terminál kombinovanej dopravy v Žiline,

5.3 infraštruktúra cestnej dopravy

5.3.1 v návrhovom i výhľadovom období rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry diaľnic až ciest III. triedy - definovanú pasportom Slovenskej

správy ciest „Miestopisný priebeh cestných komunikácií“ - ohraničenú jej ochrannými pásmami mimo zastavaného územia a cestnými pozemkami v rámci zastaveného územia kraja,

5.3.15 v návrhovom a výhľadovom období chrániť územný koridor a vo výhľadovom období realizovať homogenizáciu cesty I/18 medzinárodného a celoštátneho významu v trase a úsekoch:

g) nová križovatka Gbeľany s cestou II/583 - preložka v novom úseku cesty I/18 ponad nádrž VD Žilina - križovatka s novou trasou cesty I/64 (súčasná I/18) Strečno/Zlatné v kategórii C 11,5/80, súbežná cesta s diaľnicou D1,

5.3.35 v návrhovom a výhľadovom období chrániť územný koridor a vo výhľadovom období realizovať homogenizáciu cesty II/583 z nového začiatku cesty v križovatke s preložkou cesty I/18 ponad vodnú nádrž VD Žilina v Gbeľanoch,

5.3.36 v návrhovom a výhľadovom období zabezpečiť územnú rezervu cesty II/583 regionálneho významu, v kategórii C 9,5/70-60, v trase a úsekoch:

a) preložky Krasňany, Stráža, Belá, Párnica,

5.4 infraštruktúra železničnej dopravy

5.4.1 v návrhovom i výhľadovom období rešpektovať lokalizáciu existujúcej železničnej infraštruktúry - tratí, plôch a zariadení - umiestnenú na pozemkoch Železníc Slovenskej republiky, ohraničenú jej ochrannými pásmami,

5.4.4 v návrhovom a výhľadovom období chrániť územný koridor a vo výhľadovom období realizovať modernizáciu železničnej trate č.180 I. kategórie na traťovú rýchlosť do 160 km/h, v trase multimodálneho koridoru č. Va., koridorová sieť TEN–T, sieť AGC č. E40, sieť AGTC č. C– E v trase a úsekoch:

a) v existujúcom koridore trate v úsekoch technicky vynútených lokálnych úprav smerového vedenia trate,

5.4.5 v návrhovom a výhľadovom období zabezpečiť územnú rezervu pre modernizáciu železničnej trate č. 180 I. kategórie na traťovú rýchlosť 160 km/h, koridorová sieť TEN-T, sieť AGC č. E40, sieť AGTC č. C-E 40 v úsekoch:

a) Žilina - Vrútky - Kraľovany - Ružomberok - Vlachy,

5.4.9 v návrhovom období chrániť územie a realizovať výstavbu železničnej zriaďovacej stanice Žilina v k.ú. Teplička nad Váhom (poznámka: súvis s riešeným územím),

5.5. infraštruktúra intermodálnej prepravy

5.5.1 v návrhovom období chrániť územie a realizovať výstavbu základného verejného terminálu intermodálnej prepravy medzinárodného významu Žilina – súčasť koridorovej sieť TEN–T – v k.ú. Teplička nad Váhom (poznámka: súvis s riešeným územím),

5.8 infraštruktúra cyklistickej dopravy

5.8.1 v návrhovom a výhľadovom období chrániť územný koridor a realizovať sieť cyklomagistrál (cyklistické trasy celoštátneho významu) v nasledovných trasách a úsekoch :

a) Cyklodopravná Vážska cyklotrasa v trase hranica Žilinského a Trenčianskeho kraja popri Vážskom derivačnom kanáli, popri ceste II/507 a Váhu – Mikšová – Žilina (hrad Budatín) – Strečno – Lipovec – Vrútky a úsek Liptovský Mikuláš – Liptovský Hrádok,

h) Terchovsko – Zázrivská cyklotrasa – úsek Varín – Terchová – Zázrivá.

Spôsob zapracovania regulatívov:

Návrh ÚPN – O rešpektuje v rámci paneurópskej dopravnej infraštruktúry ITF a TEN-T modernizovanú železničnú trať, terminál kombinovanej dopravy v Žiline, lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry ciest II. a III. triedy, navrhovanú trasu cesty I/18 a jej križovatky s existujúcou cestnou infraštruktúrou.

6. V oblasti vodného hospodárstva:

6.1 rešpektovať z hľadiska ochrany vôd
- 6.1.1 ochranné pásma vodárenských zdrojov
- 6.1.2 chránené vodohospodárske oblasti Beskydy-Javorníky, Nízke Tatry-východná časť, Nízke Tatry-západná časť, Veľká Fatra, Strážovské vrchy,

6.4 podporovať rozvoj skupinových vodovodov pre zásobovanie obyvateľov a uvažovaný územný rozvoj zabezpečením výstavby týchto stavieb:
- 6.4.16 dokončenie rozostavaných obecných verejných vodovodov,
- 6.4.21 SKV Žilina, stavby súvisiace s napojením obcí Dlhé Pole, Divina, Nezbudská Lúčka (poznámka: súvis s riešeným územím),
- 6.4.22 rekonštrukcie a rozšírenia verejných vodovodov v obciach s cieľom znížiť straty vody a zabezpečiť zásobovanie pitnou vodou pre uvažovaný územný rozvoj,

6.5 podporovať rozvoj miestnych vodovodov v obciach a ich miestnych častiach s nedostatočným zásobovaním pitnou vodou, mimo dosahu SKV a v obciach bez verejného vodovodu,

6.6. zabezpečiť rozvoj verejných kanalizácií v súlade s vecnými požiadavkami smernice 91/271/EHS (trasponovanými do zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách), vrátane časového harmonogramu, s cieľom vytvoriť podmienky pre zabezpečenie dobrého stavu vôd do roku 2015. To znamená :
- 6.6.1. zabezpečiť zodpovedajúcu úroveň odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd s odstraňovaním nutrientov z aglomerácií s produkciou organického znečistenia väčšou ako 10 000 EO v časovom horizonte do 31.12.2010 v súlade s plánom rozvoja verejných kanalizácií,
- 6.6.4. zabezpečiť realizáciu opatrení pre zmiernenie negatívneho dopadu odľahčovaní a odvádzania vôd z povrchového odtoku na ekosystém recipienta,
- 6.6.5. vylúčiť vypúšťanie čistiarenského kalu a obsahu žúmp do povrchových vôd a podzemných vôd,

6.8 podporovať rozvoj kanalizácií a ČOV v obciach a miestnych častiach, ktoré nie je možné riešiť formou skupinových kanalizácií,

6.11 v súlade s Plánom manažmentu čiastkového povodia Váh realizovať opatrenia na dosiahnutie dobrého stavu vôd do roku 2015,

6.12 zabezpečiť likvidáciu povodňových škôd z predchádzajúcich rokov a budovať protipovodňové opatrenia na tokoch v území, ktoré je ohrozované povodňovými prietokmi a dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí,

6.13 na ochranu územia pred povodňami po dohode s ochranou prírody:
- 6.13.1 realizovať nasledovné stavby, pričom je potrebné zachovať ekostabilizačné, ekologické a migračné funkcie vodných tokov v súlade s opatreniami Plánu manažmentu čiastkového povodia Váh :
  - ii) Varín, úprava toku Varínka,
- 6.13.2 vytvoriť podmienky účasti obcí na riešení povodňovej ochrany v zmysle Organizačnej smernice č. 5/2008 Slovenského vodohospodárskeho podniku

š.p. Žilina a možnosti financovania v rámci Operačného programu Životné prostredie, Prioritná os 2 „Ochrana pred povodňami“, operačný cieľ : 2.1. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami,

6.13.4 komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach tokov opatreniami, ktorých výsledkom bude zvýšenie retenčného účinku pôdy, spomalenie a vyrovnanie odtoku vody z povodia a zníženie erózneho účinku vody v súlade s opatreniami Plánu manažmentu čiastkového povodia Váh; úpravy tokov realizovať tak, aby nedochádzalo k napriameniam tokov,

6.13.5 rešpektovať záplavové čiary z máp povodňového ohrozenia a zamedziť výstavbu v okolí vodných tokov a v území ohrozovanom povodňami,

6.13.6 rešpektovať preventívne protipovodňové opatrenia navrhované v pláne manažmentu povodňového rizika,

6.14 rešpektovať pásma ochrany verejných vodovodov, verejných kanalizácií a vodohospodárskych stavieb.

Spôsob zapracovania regulatívov:

ÚPN – O navrhuje rozvoj verejných vodovodov a kanalizácie napojených na verejnú vodovodnú a kanalizačnú sieť. Navrhuje tiež odvedenie dažďových vôd. ÚPN – O navrhuje protipovodňové opatrenia na tokoch a v ohrozovanom území, vytvára podmienky pre účasť obce na riešení povodňovej ochrany.

7. V oblasti nadradenej energetickej infraštruktúry:

7.1 zohľadniť ekonomické a ekologické hľadiská pri zabezpečení územia energiami a vytvárať efektívne diverzifikované systémy energetického zásobovania kraja,

7.3 zabezpečiť spoľahlivú a bezpečnú dodávku a prenos elektrickej energie dobudovaním elektrizačnej rozvodnej sústavy kraja v nadväznosti na sústavu SR a sústavu medzištátnu,

7.4. v energetickej náročnosti spotreby:

7.4.1 realizovať opatrenia na zníženie spotreby elektrickej energie v priemysle a energeticky náročných prevádzkach,

7.4.2 minimalizovať využívanie elektrickej energie na výrobu tepla,

7.6 chrániť územné koridory a plochy pre vedenia a zariadenia vo výhľade po roku 2015:

7.6.1 rekonštrukciu medzištátneho vedenia ZVN 400 kV Varín – štátna hranica s ČR – Nošovice na 2x 400 kV,

7.6.2 výstavbu nového medzištátneho 2x400 kV vedenia ZVN v trase Varín – štátna hranica s Poľskom – Byczyna,

7.6.3 odbočenie koridorov nových 2x400 kV vedení ZVN Varín - štátna hranica s Poľskom - Byczyna a ZVN Varín - štátna hranica s ČR - Nošovice od spoločného koridoru v katastrálnom území Kysuckého Nového Mesta, (v úseku vedenia V404 medzi podpernými bodmi č. 189 až č.197),

7.6.8 2x110 kV vedenie Varín - Hc Sučany (trasu viesť mimo územia NP Malá Fatra),

7.6.9 úpravu trasy 110 kV vedení č. 7717, 7718 v úseku Turčianske Kľačany - Dubná Skala do polohy v súbehu s 2x400 kV vedením Varín - Sučany,

7.6.17 2x110 kV vedenie Varín - Terchová,

7.7 podporovať rozvoj plynofikácie územia kraja, chrániť koridory existujúcich a navrhovaných plynovodov a plynárenských zariadení,

7.8 zvýšiť percento plynofikácie obcí v kraji v ekonomicky efektívnych oblastiach a v územiach so zvýšenými požiadavkami na ochranu životného a prírodného prostredia. (Národné parky, ich OP, CHKO a p.),

7.11 vytvoriť územné podmienky pre realizáciu plynárenských zariadení, prípadne ich rekonštrukciu a pri využívaní územia chrániť vybudované plynárenské zariadenia predpísanými ochrannými pásmami,

7.13 vytvárať priaznivé podmienky na intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike,

7.14 podporovať a presadzovať v regióne ŽSK s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, MVE a pod.) pre potreby obyvateľstva a služieb pri zohľadnení miestnych podmienok,

7.15 znižovať energetickú náročnosť objektov (budov) z hľadiska tepelných strát.

Spôsob zapracovania regulatívov:

ÚPN – O Varín zohľadňuje pri zásobovaní obce energiami ekonomické a ekologické hľadiská. Vytvára priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie. Počíta so sústavným znižovaním energetickej náročnosti objektov. ÚPN – O plne rešpektuje trasy nadradenej elektrickej prenosovej sústavy navrhovaných plynovodov a plynárenských zariadení. V návrhovom období počíta s rozšírením obecnej siete plynovodov a predpokladá využitie miestnych energetických zdrojov aj zvýšený podiel energeticky pasívnych rodinných domov.

8. V oblasti odpadového hospodárstva:

8.1 zabezpečiť postupnú sanáciu a rekultiváciu nevyhovujúcich skládok odpadov a starých environmentálnych záťaží do roku 2015,

8.2 sanovať prednostne skládky lokalizované v územiach prvkov regionálneho systému ekologickej stability a v územiach, kde bezprostredne ohrozujú zložky životného prostredia,

8.4 zneškodňovanie nevyužitých komunálnych odpadov prednostne riešiť na zabezpečených regionálnych skládkach odpadov v obciach určených v ÚPD,

8.7 vytvoriť systémové podmienky pre rozvoj podnikateľskej sféry v oblasti využívania a spracovania odpadov v zmysle navrhovaných opatrení, vyšpecifikovaných v textovej časti návrhu územného plánu veľkého územného celku Žilinský kraj.

Spôsob zapracovania regulatívov:

ÚPN – O cez kapitolu „Koncepcia ochrany a tvorby životného prostredia“ ako i prostredníctvom záväzných častí riešenia prenáša uvedené regulatívy do návrhového obdobia ÚPN – O Varín. Nezávisle na ÚPD obec postupuje v plnení úloh programu odpadového hospodárstva.

9. V oblasti usporiadania územia z hľadiska hospodárskeho rozvoja

9.1 zamerať hospodársky rozvoj jednotlivých okresov v kraji na zvýšenie počtu pracovných príležitostí v súlade s kvalifikačnou štruktúrou obyvateľstva s cieľom znížiť vysokú mieru nezamestnanosti vo väčšine okresov kraja.

9.2 podporovať budovanie priemyselných parkov celoštátneho významu v nasledovných sídlach :

9.2.4 Teplička nad Váhom, Nededza, Varín, Gbeľany, Mojš,

9.3 podporovať budovanie priemyselných parkov regionálneho významu v nasledovných sídlach :
9.3.10 Varín.

Spôsob zapracovania regulatívov:
Návrh ÚPN – O Varín navrhuje výrobné územie s potenciálom zvýšenia počtu pracovných príležitostí, s predpokladom ich primeraného využitia v návrhovom období. Návrh ÚPN – O Varín vytvára predpoklady pre zamestnanosť predovšetkým v priemysle, ale aj v oblasti rekreácie, turizmu a cestovného ruchu a v poskytovaní služieb.

10. V oblasti telekomunikácií

10.2 dosiahnuť špičkovú medzinárodnú úroveň telekomunikačných služieb v horizonte do r. 2010.

Spôsob zapracovania regulatívov:
ÚPN – O v kapitole „Technická infraštruktúra“ ako i prostredníctvom záväzných častí riešenia prenáša uvedené regulatívy do návrhového obdobia ÚPN – O Varín.

11. V oblasti pôšt

11.3 skvalitňovať poštové služby v kraji realizáciou nasledovných úloh a cieľov:
d) pokračovať v modernizácii interiérov pôšt vo všetkých okresoch, predovšetkým v Žiline, Martine, Turčianskych Tepliciach, Námestovo a Tvrdošíne; ako aj v plynofikácii pôšt v kraji.

Spôsob zapracovania regulatívov:
ÚPN – O v kapitole „Technická infraštruktúra“ ako i prostredníctvom záväzných častí riešenia prenáša uvedené regulatívy do návrhového obdobia ÚPN – O Varín.

II. Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou záväzných regulatívov sú:

1. Stavby na sledovanie stavu životného prostredia – sieť sledovacích, dokumentačných a výskumných staníc (stanovíšť) v blízkosti, resp. v areáloch nadregionálnych biocentier a biokoridorov a lokalít medzinárodného významu.

2. Dopravné stavby

2.1 stavby cestnej dopravy :
2.1.1 diaľnica D1 v kompletnej trase, diaľničné križovatky a privádzače, sprievodné komunikácie I/61 a I/18,
2.1.5 cesta I/18, ako súčasť severovýchodného prepojenia diaľnic D1 a D3 v aglomerácii Žiliny, v úseku križovatka s I/18 Strečno – premostenie nádrže Vodného diela Žilina – križovatka s II/583A Gbeľany,

2.2 stavby železničnej a intermodálnej dopravy :
2.2.2 modernizácia železničnej trate č. 180 v úseku Žilina – hranica Žilinského a Prešovského kraja,
2.2.4 výstavba zriaďovacej železničnej stanice Žilina v k.ú. Teplička nad Váhom *(súvis s riešeným územím),*

2.2.5 výstavba základného verejného terminálu intermodálnej dopravy a logistického centra Žilina v k.ú. Teplička nad Váhom *(súvis s riešeným územím)*,

2.4 stavby cyklistickej dopravy

2.4.2 výstavba cyklodopravných cyklotrás

1) Cyklodopravná Vážska cyklotrasa – úsek Strečno – Lipovec – Vrútky, *(súvis s riešeným územím),*
4) Cyklodopravná Vážska cyklotrasa – úsek Žilina (hrad Budatín) – Strečno Hrad Strečno,
6) Cyklodopravná Terchovsko – Zázrivská cyklotrasa – úsek Varín – Terchová – Zázrivá.

3. Technická infraštruktúra

3.1 vodohospodárske stavby

3.1.2 skupinové vodovody pre zásobovanie obyvateľov pitnou vodou a s nimi súvisiace stavby :

u) rozšírenie SKV Žilina do obcí Dlhé Pole, Divina, Nezbudská Lúčka (poznámka: súvis s riešeným územím),
v) rekonštrukcie a rozšírenia verejných vodovodov v obciach,

3.1.6 ochrana územia pred povodňami:

ii) Varín, úprava toku Varínka,

3.1.7 revitalizácia starého koryta Váhu,
3.1.9 odstraňovanie usadenín z vodných nádrží vážskej kaskády,
3.1.10 odstraňovanie povodňových škôd
3.1.11 preventívne protipovodňové opatrenia v povodiach drobných tokov,

3.2 energetické stavby

3.2.4 stavby súvisiace s plynofikáciou v okresoch Žilinského kraja,

3.4 stavby na zneškodňovanie, využívanie a spracovanie odpadov

3.4.2 stavby a zariadenia na zneškodňovanie, dotrieďovanie, kompostovanie a recykláciu odpadov,

3.5 verejná vybavenosť, dopravná a technická infraštruktúra v strediskách cestovného ruchu a kúpeľníctva, vymenovaných v kapitole 2.9 Rekreácia, cestovný ruch a kúpeľníctvo a vyznačených v grafickej časti ZaD ÚPN VÚC ako:

3.5.3 strediská turizmu regionálneho významu.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb je možné podľa § 108 zákona č. 50/1976 Z.z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zákona č. 103/1990 Z.z., zákona č. 262/1992 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 199/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 136/1995 Z.z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 286/1996 Z.z., zákona č. 229/1997 Z.z., zákona č. 175/1999 Z.z., zákona 237/2000 Z.z., zákona č. 416/2001 Z.Z.zákona č. 553/2001 Z.z. a nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 217/2002 Z.z. pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

Spôsob zapracovania verejnoprospešných stavieb:
Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou záväzných regulatívov aktualizovaného ÚPN – VÚC Žilinského kraja sú premietnuté do zoznamu verejnoprospešných stavieb spojených s realizáciou záväzných regulatívov ÚPN – O Varín.

2.3 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

2.3.1 OBYVATEĽSTVO

2.3.1.1 Analýza retrospektívneho vývoja populácie

Existencia obce je nepriamo doložená z roku 1 235, prvá písomná zmienka o obci Varín je z roku 1 254. Údaje o počte bytov a obyvateľov sú známe od roku 1 598 kedy mal Varín mlyn, 147 domov, v roku 1 720 mal 49 daňovníkov.

Tabuľka 2.3-1 Retrospektívny vývoj obyvateľov obce Varín od roku 1 996 (1 784):

Rok	počet obyvateľov k 31.12.	ročný prírastok (úbytok)	index rastu v %
1 784	1 088		
1 828	1 699	+611	156,16
1 950	2 006	+307	118,07
1 996	3 267	+1 261	162,86
1 997	3 268	+1	100,03
1 998	3 308	+40	101,22
1 999	3 344	+36	101,09
2 000	3 343	-1	99,97
2 001	3 423	+80	102,39
2 002	3 421	-2	99,94
2 003	3 449	+28	100,82
2 004	3 474	+25	100,72
2 005	3 491	+17	100,49
2 006	3 537	+46	101,32
2 007	3 552	+15	100,42
2 008	3 605	+53	101,49
2 009	3 632	+27	100,75
2 010	3 644	+12	100,33
2 011	3 683	+39	101,07
2 012	3 716	+33	100,90
2 013	3 751	+35	100,94
2 014	3 766	+15	100,40
2 015	3 793	+27	100,72
2 016	3 816	+23	100,61
2 017	3 815	-1	99,97
2 018	3 822	+7	100,18

V roku 1996 žilo vo Varíne 3 267 obyvateľov. Za posledných 22 rokov sa zvýšil počet obyvateľov obce o 555 osôb (index rastu dosiahol 116,99%). Priemerný ročný prírastok obyvateľstva od roku 1996 (3 267) do roku 2018 (3 822) predstavuje 25,23 osôb.

V rokoch 2000, 2002 a 2017 je registrovaný minimálny úbytok, v ostatných rokoch prírastok obyvateľov.

Tabuľka 2.3-2 Pohyb obyvateľstva prirodzenou menou a na základe migrácie:

Rok k 1.1.	živonarodení	zomrelí	prirodzený prírastok	migračné saldo	celkový prírastok
2 005	43	34	9	8	17
2 006	52	39	13	33	46
2 007	38	38	0	15	15
2 008	45	38	7	46	53
2 009	51	28	23	4	27
2 010	44	32	12	0	12
2 011	63	27	36	7	43
2 012	50	31	19	14	33
2 013	47	42	5	30	35
2 014	44	26	18	-3	15

Za sledovaných 10 rokov predstavuje prirodzený prírastok 142 osôb, čo je v priemere 14,2 osoby ročne. Migračné saldo je 154 osôb, čo je prírastok 15,4 osoby ročne. Celkový prírastok predstavuje 296 osôb, čo je 29,6 osoby ročne. Celkový priemerný ročný prírastok počtu obyvateľov v poslednom období od roku 1996 (3 267 osôb) do roku 2018 (3 822 osôb) predstavuje 25,23 osôb.

Predpokladaný demografický vývoj:

Vývoj stavu obyvateľov preukazuje s drobnými výkyvmi trend k trvalému prírastku celkového počtu obyvateľstva. Na základe zámerov výstavby bytov, rodinných domov, ako aj existencie a ďalšieho rozvoja hospodárskej základne v obci a jej záujmovom území je možné predpokladať, že tento trend sa posilní v prospech zvýšeného vzrastu počtu obyvateľov. Tiež je dôvodne pravdepodobné že blízkosť krajského mesta Žilina navýši už dnes pozitívne migračné saldo. Tento predpoklad je v súlade zo záväznými ukazovateľmi funkčného a priestorového usporiadania územia ÚPN - VÚC Žilinského kraja v oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry. Predpokladá sa, že do roku 2 030 sa počet obyvateľov bude zvyšovať oproti počtu 3 822 obyvateľov v roku 2018 priemerne ročne o 38 obyvateľov, čím sa zvýši počet obyvateľov obce na konci návrhového obdobia oproti roku 2017 o 836, na celkový počet **4 658 obyvateľov**.

Predpokladá sa prirodzený prírastok 20 obyvateľov ročne, za obdobie 22 rokov to predstavuje 440 obyvateľov čo je 52,63% z celkového predpokladaného prírastku.

2.3.1.2 Veková štruktúra obyvateľstva

Tabuľka 2.3-3 Vekové skupiny obce v roku 2014

Trvalo bývajúce obyvateľstvo	vek										
	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54
muži 1849	121	116	113	125	144	153	149	155	165	108	116
ženy 1917	141	121	81	137	140	154	141	151	145	104	132
spolu 3766	262	237	194	262	284	307	290	306	310	212	248
Trvalo bývajúce obyvateľstvo	vek										
	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99	100+	6-14
muži	115	115	68	40	19	17	7	2	1	0	201
ženy	97	120	76	59	49	39	21	7	2	0	173
spolu	212	235	144	99	68	56	28	9	3	0	374

Tabuľka 2.3-4 Vekové skupiny obce v roku 2018

Trvalo bývajúce obyvateľstvo	vek										
	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54
muži 1883	111	136	115	106	132	138	156	151	150	153	112
ženy 1939	110	146	97	94	134	149	140	149	149	132	113
spolu 3822	221	282	212	200	266	287	296	300	299	285	225
Trvalo bývajúce obyvateľstvo	vek										
	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99	100+	6-14
muži	118	100	96	52	30	14	10	2	1	0	228
ženy	126	98	114	59	55	42	24	8	0	0	214
spolu	244	198	210	111	85	56	34	10	1	0	442

Tabuľka 2.3-5 Zloženie obyvateľstva podľa vekových skupín a pohlavia rok 2014 (orientačné údaje pre možnosť porovnania z predchádzajúcimi štatistickými údajmi, vychádzajúce z predchádzajúceho nástupu dôchodkového veku - muži 60, ženy 55 rokov)

Trvalo bývajúce obyvateľstvo	vekové skupiny				štruktúra v %		
	spolu	predproduktív. vek	produktívny vek	poproduktív. vek	predproduktív. vek	produktívny vek	poproduktív. vek
muži	1 849	350	1 243	256	18,93	67,23	13,85
ženy	1 917	343	1 121	453	17,89	58,48	23,63
spolu	3 766	693	2 364	709	18,40	62,77	18,83
	priemerný vek		index vitality**		index starnutia*		
muži	35,79		1,37		73,14		
ženy	37,82		0,76		132,07		
spolu	36,82		0,98		102,31		

Tabuľka 2.3-6 Zloženie obyvateľstva podľa vekových skupín a pohlavia rok 2018 (orientačné údaje pre možnosť porovnania z predchádzajúcimi štatistickými údajmi, vychádzajúce z predchádzajúceho nástupu dôchodkového veku - muži 60, ženy 55 rokov)

Trvalo bývajúce obyvateľstvo	vekové skupiny				štruktúra v %		
	spolu	predproduktív. vek	produktívny vek	poproduktív. vek	predproduktív. vek	produktívny vek	poproduktív. vek
muži	1 883	362	1 241	280	19,22	65,91	14,87
ženy	1 939	353	1 085	501	18,21	55,96	25,84
spolu	3 822	715	2 326	781	18,71	60,86	20,43
	priemerný vek		index vitality**		index starnutia*		
muži	36,81		1,29		77,35		
ženy	39,09		0,70		141,93		
spolu	37,96		0,92		109,23		

*index starnutia – počet osôb v poproduktívnom veku na 100 osôb vo veku predproduktívnom.
**index vitality vyjadruje pomer predproduktívnej a poproduktívnej skupiny obyvateľstva.

Tabuľka 2.3-7 Zloženie obyvateľstva podľa vekových skupín a pohlavia rok 2014 (údaje vychádzajúce z nástupu dôchodkového veku 64 rokov v roku 2030)

Trvalo bývajúce obyvateľstvo	vekové skupiny				štruktúra v %		
	spolu	predproduktív. vek	produktívny vek	poproduktív. vek	predproduktív. vek	produktívny vek	poproduktív. vek
muži	1 849	350	1 345	154	18,93	72,74	8,32
ženy	1 917	343	1 321	253	17,89	68,91	13,20
spolu	3 766	693	2 666	407	18,40	70,79	10,81
	priemerný vek		index vitality**		index starnutia*		
muži	35,79		2,27		44,00		
ženy	37,82		1,36		73,76		
spolu	36,82		1,70		58,73		

Tabuľka 2.3-8 Zloženie obyvateľstva podľa vekových skupín a pohlavia rok 2018 (údaje vychádzajúce z nástupu dôchodkového veku 64 rokov v roku 2030)

Trvalo bývajúce obyvateľstvo	vekové skupiny				štruktúra v %		
	spolu	predproduktív. vek	produktívny vek	poproduktív. vek	predproduktív. vek	produktívny vek	poproduktív. vek
muži	1 883	362	1 316	205	19,22	69,89	10,89
ženy	1 939	353	1 284	302	18,21	66,22	15,58
spolu	3 822	715	2 600	507	18,71	68,03	13,27
	priemerný vek		index vitality**		index starnutia*		
muži	36,81		1,77		56,63		
ženy	39,09		1,17		85,55		
spolu	37,96		1,41		70,91		

2.3.1.3 Prognóza demografického vývoja

Podľa tabuľky 2.3-5 žil v obci Varín v roku 2014 a podľa tabuľky 2.3-8 v roku 2018 regresívny typ populácie, charakterizovaný vyšším zastúpením poproduktívneho veku ako je zastúpenie predproduktívneho veku. Pomer medzi zastúpením predproduktívneho veku a poproduktívneho veku sa priaznivo mení zmenami nástupu dôchodkového veku (v roku 2030 je dôchodkový vek 64 rokov). Populácia je potom schopná reprodukcie prirodzenou menou.

2.3.1.4 Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti

Tabuľka 2.3-9 Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a národnosti SODB 2011

Národnosť	Slovenská	Maďarská	Rusínska	Česká	Ruská	Nezistená	Spolu
Muži	1 764	2	2	8	1	26	1 803
Ženy	1 829	1	0	10	2	16	1 858
Spolu	3 593	3	2	18	3	42	3 661

Tabuľka 2.3-10 Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a národnosti v roku 2018

Národnosť	Slovenská	Maďarská	Rusínska	Česká	Ruská	Grécka	Rumunská
Muži	1 851	2	2	7	1	1	1
Ženy	1 905	1	0	14	2	0	1
Spolu	3 756	3	2	21	3	1	0
Národnosť	Ukrajinská	Nemecká	Rakúska	Poľská	Rómska	Nezistená	Spolu
Muži	1	0	0	0	0	18	1 883
Ženy	1	1	2	0	0	12	1 939
Spolu	2	1	2	0	0	30	3 822

2.3.1.5 Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Tabuľka 2.3-11 Obyvateľstvo podľa pohlavia a náboženského vyznania SODB 2011

Náboženské vyznanie	Rímsko-katolícka cirkev	Grécko-katolícka cirkev	Pravoslávna cirkev	Evanjelická cirkev augsburského vyznania	Reformovaná kresťanská cirkev	Evanjelická cirkev metodistická
Muži	1 600	9	1	9	2	0
Ženy	1 713	4	1	9	4	1
Spolu	3 313	13	2	18	6	1
Náboženské vyznanie	Cirkev československ. husitská	Nábož.spoločnosť Jehovovi svedkovia	Bez vyznania	Iné	Nezistené	Spolu
Muži	1	1	81	1	98	1 803
Ženy	0	3	56	2	65	1 858
Spolu	1	4	137	3	163	3 661

2.3.1.6 Bývajúce obyvateľstvo podľa vzdelania

Tabuľka 2.3-12 Odvodená z výsledkov SODB 2 011 - zloženie obyvateľstva podľa dosiahnutého vzdelania

Trvalo bývajúce obyvateľstvo	Najvyššie dosiahnuté vzdelanie					
	základné	učňovské (bez maturity)	stredné odborné (bez maturity)	úplné stredné učňovské (s maturitou)	úplné stredné odborné (s maturitou)	úplné stredné všeobecné
3 661	410	495	415	148	836	133
	Najvyššie dosiahnuté vzdelanie					
	vyššie odborné	vysokoškolské bakalárske	vysokoškolské mag., inž.,dokt.,	vysokoškolské doktorandské	bez vzdelania	nezistené
	44	74	304	17	708	77

2.3.1.7 Ekonomická aktivita obyvateľstva

V roku 2011 žilo v obci 1 775 ekonomicky aktívnych osôb, z toho 785 žien. Z celkového počtu 3 661 trvalo bývajúcich obyvateľov ku dňu sčítania, bol podiel ekonomicky aktívnych osôb 48,48%. Funkcia obce v systéme osídlenia, okrem vlastnej hospodárskej základne aj vysoko vyvinutá hospodárska základňa blízkych sídiel má za následok, že v roku 2011 spolu 1 181 ekonomicky aktívnych obyvateľov, čo predstavuje 66,54%, odchádzalo za prácou do iných sídiel. V rámci okresu 939, z toho 737 do mesta Žilina, 82 do zahraničia. V obci pracovalo 33,46% ekonomicky aktívnych obyvateľov.

Do obce dochádzalo do zamestnania 41 ľudí.

V roku 2014 bolo v obci Varín evidovaných 162 uchádzačov o zamestnanie, z toho 91 žien.

Tabuľka 2.3-13 Výsledky SODB 2 011 - Ekonomická aktivita obyvateľstva odvodene

	Ekonomicky aktívni			
	Celkom	z toho		
		zamestnanci	podnikatelia	ostatní a nezistení
muži	990	635	232	123
ženy	785	651	57	76
spolu	1 775	1 286	289	199
Spolu v %	100	72,45	16,28	11,21

Tabuľka 2.3-14 Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa jednotlivých sektorov odvodene z údajov SODB 2 011

Obyvateľstvo trvalo bývajúce									
spolu	v predprodukt veku	v predprodukt. veku	v produktívnom veku	Ekonomicky aktívne					
				spolu	dochádzajúce do zamestnania	Pracujúce v obci v sektore			
						primárnom	sekundárnom	terciárnom	nezistené
3 683	692	381	2 610	1 775	1 508	7	84	146	30

Pri porovnaní počtu pracovníkov pracujúcich v jednotlivých sektoroch prevláda v obci práca v terciárnom sektore.

2.3.2 BYTOVÝ FOND

2.3.2.1 Charakteristika bytového fondu

Ku sčítaniu obyvateľov domov a bytov v roku 2011 mala obec Varín 995 obývaných bytov, z toho 662 v rodinných domoch (66,53%) a 278 v bytových domoch (27,94%). Počet domov v obci predstavoval 858 z toho 763 bolo obývaných. Potreba výstavby rodinných domov bude sledovať vývoj počtu obyvateľov. Ďalším dôvodom pre návrh novej výstavby je, v súlade s ÚPN - VÚC ŽK, predpokladané zvyšovanie komfortu bývania a s tým spojený menší počet obyvateľov na jeden rodinný dom, resp. byt (obývanosť resp. obložnosť bytov).

Tabuľka 2.3-15 Domy, byty a ukazovatele bývania SODB 2011

Počet	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Domový fond spolu
Domov spolu				**858**
Obývaných domov	**724**	**25**	**5**	**763**
obývané domy v %	94,89	3,28	0,66	100
v tom vlastníctvo:				
fyzická osoba				701
štát				0
obec				6
iná právnická osoba				2
kombinácia vlastníkov				27
iné				2
Bytov spolu				1102
v tom: trvale obývané	**662**	**278**	**32**	**995**
v %	66,53	27,94	3,22	100
z toho družstevné	0	6	0	6
byty vo vlast. občana v bytov. dome	0	220	0	220
byty obecné	0	52	0	52
iné	0	32	0	32
neobývané				**103**
neobývané z dôvodu zmeny vlastníkov				16
neobývané, určené na rekreáciu				14
neobývané, nespôsobilé na bývanie				18
z iných dôvodov				55

Veľkosť bytu: 1 obytná miestnosť				25
2 izby				115
3 izby				316
4 izby				177
5+ izieb				354
Veľkosť obytnej plochy: do 40 m^2				102
40 - 80 m^2				553
81 – 100 m^2				168
100+				164
Podľa zdrojov energie na vykurovanie: plyn				797
elektrina				25
kvapalné palivo				0
pevné palivo				124
iný				2
žiadny				1

Tabuľka 2.3-16 Domy podľa obdobia výstavby

Obdobie výstavby	Obývané	%	Neobývané	%	Domový fond spolu	%
Do roku 1945	114	15,70	3	3,26	117	14,30
1946 - 1990	462	63,64	0		462	56,48
1991 - 2000	64	8,82	0		64	7,82
2001 a neskôr	86	11,85	1	1,14	87	10,64
nezistené			88	95,65	88	10,76
Spolu	726	100,00	92	100,00	818	100,00

Tabuľka 2.3-17 Byty podľa obdobia výstavby

Obdobie výstavby	Obývané	%	Neobývané	%	Domový fond spolu	%
Do roku 1945	141	14,17				
1946 - 1990	670	67,34				
1991 - 2001	68	6,83				
2002 a neskôr	116	11,66				
Spolu	995	100,00	107	100,00	1102	100,00

V obci Varín k termínu SODB 2011 vysoko prevládajú domy postavené v období rokov 1946 až 1990 a tvoria 63,64% z celkového počtu obývaných domov, teda takmer dve tretiny. V troch domoch bola obývanosť nezistená. Rovnako prevládajú byty z obdobia 1946 – 1990, celkom 670 bytov, ktoré tvoria 67,34% z počtu bytov, teda presahujú dve tretiny počtu bytov k 31.12.2011.

Tabuľka 2.3-18 Byty z obdobia rokov 2012 - 2018

Rok výstavby	Dokončené byty	Dokončené byty v rodinných domoch
2 012	17	17
2 013	17	9
2 014	17	8
2 015	10	10
2 016	10	10
2 017	11	11
2 018	29	8
Spolu 2 012 – 2 018	111	73

Tabuľka 2.3-19 Technická vybavenosť bytov z výsledkov SODB 2001:

Vybavenie	Počet	
	bytov	osôb v bytoch
Bytov spolu	879	3 386
z toho:		
s plynom zo siete	687	2 731
s vodovodom		
v byte	843	3 323
mimo bytu	6	6
bez vodovodu	26	45
nezistené	4	12
s kanalizáciou		
prípojka na kanalizačnú sieť	122	401
septik (žumpa)	729	2 931
so splachovacím záchodom	781	3 159
s kúpeľňou alebo sprchov. kútom	802	3 222

Tabuľka 2.3-20 Spôsob vykurovania trvalo obývaných bytov podľa SODB 2001

Spôsob vykurovania	Počet	
	bytov	osôb v bytoch
Ústredné kúrenie diaľkové	9	32
Ústredné kúrenie lokálne	**709**	**2 848**
na pevné palivo	65	296
na plyn	**605**	**2 431**
elektrické	37	115
Etážové kúrenie		
na pevné palivo	3	12
na plyn	40	170
ostatné	3	13
Kachle		
na pevné palivo	**80**	**187**
elektrické	1	4
plynové	6	7
ostatné	4	9
Iné	24	104
Spolu	879	3 386

Technická vybavenosť bytového fondu je veľmi dobrá. Približne 81,68 % bytov malo ústredné kúrenie už v r. 2001. Spolu 651 bytov používalo už v r. 2001 na vykurovanie plyn, čo je 74,06%. Podiel vykurovaných bytov plynom sa zvýšil na 83,98%. Podiel pevných palív pre vykurovanie bytov v r. 2001 bol 16,84 %, v roku 2014 bol 15,56%. Ostatné ukazovatele boli v obci viac, či menej vyhovujúce. Vyhovujúca bola situácia v oblasti zásobovania vodou a vybavenia bytov kúpeľňou a splachovacím záchodom.

Tabuľka 2.3-21 Hospodáriace domácnosti podľa počtu členov SODB 201

Varín	**Domácnosti s počtom členov**						
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6+**	**spolu**
	180	158	171	227	136	149	1021

Tabuľka 2.3-22 Hospodáriace domácnosti podľa počtu revidovaných cenzových domácností SODB 2011

Varín	**1**	**2**	**3+**	**spolu**
	935	75	11	1021

Podľa SODB 2011 bolo v obci Varín 1 021 hospodáriacich domácností.

2.3.2.2 Predpokladaný vývoj bytového fondu do roku 2 030

Počet obyvateľov obce pravidelne s málo významnými výkyvmi narastá od roku 1 996 prirodzenou menou a pozitívnym migračným saldom, počet obyvateľov obce má preto ustálenú tendenciu stúpať. Vzhľadom k neustále sa rozvíjajúcej hospodárskej základni hlavne v sekundárnom sektore a zámerom obce na výstavbu bytov sa predpokladá posilnenie trendu rastu počtu obyvateľov.

Z doterajších postupných prírastkov domového a bytového fondu je možné odvodiť ich predpokladaný vývoj.

V roku 1945 bolo v obci Varín 114 obývaných domov, v období rokov 1 946-1 990 vzniklo 462 obývaných domov, čo je 10,27 domov ročne, za 10 rokov od roku 1 991 do roku 2 000 vzniklo 64 nových domov, čo je 6,40 domov ročne a za 11 rokov od roku 2 001 do roku 2 011 vzniklo 86 nových domov, čo je 7,82 domov ročne.

Do roku 1945 bolo vo Varíne 141 obývaných bytov, v rokoch 1 946 – 1 990 pribudlo 670 obývaných bytov, čo je 14,89 ročne, v rokoch 1 991 – 2 001 vzniklo 68 obývaných bytov, čo je 6,18 ročne, v rokoch 2 002 – 2011 bolo dokončených 116 obývaných bytov, teda 11,60 ročne a v rokoch 2 012 – 2018 bolo dokončených 111 bytov, teda 15,86 ročne

Podľa doterajších prírastkov rodinných domov a bytov je zrejmé aj to, že sa zvyšuje priemerný počet dokončených bytov ročne. Trendom je aj zvyšovanie štandardu obývanosti, či obložnosti bytov a tiež to, že určitý počet bytov slúži na iné ako trvalé bývanie, najmä na rekreačné účely. Na základe doterajších prírastkov bytov za posledné sledované obdobie by bol vývoj bytového fondu nasledovný:

Tab. 2.3-23 Vývoj bytového fondu podľa doterajších prírastkov bytov

Počet obývaných bytov v roku 2 019	1 091
Ročný prírastok obývaných bytov v období 2 020 – 2 030	20
Prírastok obývaných bytov v rámci návrhového obdobia 2 019 – 2 030	220
Počet obývaných bytov v roku 2 030	1 311

Na základe predpokladaného vývoja obyvateľstva pri kladnom salde migrácie a zohľadnení obložnosti bytu podľa ÚPN-VÚC ŽK bude vývoj bytového fondu pravdepodobne podľa nasledujúcej tabuľky.

Tab. 2.3-24 Predpokladaný vývoj bytového fondu – návrh ÚPN – O Varín

Počet obyvateľov v roku 2 019	3 877
Predpokladaný prírastok obyvateľov r. 2020 – 2030	781
Počet obyvateľov k roku 2 030	4 658
Stav bytového fondu v r. 2019 (obývané byty)	1 091
Potreba obývaných bytov v roku 2 030 pre 4 658 obyvateľov pri obložnosti 3,3 osoby na jeden byt	1 411
Z toho prestavby a získanie bytov z neobývaného byt fondu	20
Celkový úbytok bytov z dôvodu zastaralosti, resp. prechodu na rekreačné účely	-40
Potreba výstavby nových bytov 2 019 - 2 030	**340**
Urbanistická rezerva – počet bytov	+50

Prírastok nových bytov bude okrem výstavby nových bytov pravdepodobne spočívať v prestavbách starých nevyhovujúcich a nevyužívaných bytov formou stavebných úprav,

prestavbami hospodárskych budov a objektov rekreácie. Predpokladaný počet domov v roku 2 030 je iba teoretický a naplnenie počtu bude závislé na ekonomickej sile obyvateľov a podmienkach vytvorených pre výstavbu.

Z celkového počtu nových bytov sa navrhuje prevažujúce zastúpenie formou IBV doplnené bytovými domami. Navrhuje sa zastúpenie bytovej výstavby aj formou nájomných bytov so zariadením pre seniorov, nájomných bytov pre mladé rodiny a formou denného stacionára.

Je skutočnosťou, že územný plán sa vo všeobecnosti (zo zákona) nezaoberá majetkoprávnymi pomermi. Pre požiadavky stavebníkov na výstavbu rodinných domov vzhľadom ku predpokladanému rozvoju obce je potrebné navrhnúť dostatočne veľké územie. Zároveň je nutné aditívne nadväzovať na existujúce zastavané územia a nezakladať nové územia bez väzieb na existujúce. Zo skúseností je známe, že časť takto navrhnutých pozemkov najmä pre IBV je majetkoprávne nevysporiadateľná. Z tohto dôvodu je potrebné územia pre výstavbu nových rodinných domov primerane nadhodnotiť.

Nová výstavba rodinných domov sa navrhuje prednostne v prelukách a vo väzbe na zastavané územia obce – v priestoroch Záhumnie, Koňhora, železničnej stanice, okolo ulice Kamence, v základnom variante východne od ústredného verejného priestoru obce (Nám. sv. Floriána). Rešpektuje sa vydané územné rozhodnutie na IBV Rozbehov a návrh nadväzujúcich RD. V druhom variante sa tu navrhuje hromadná bytová výstavba, ktorá sa navrhuje aj v priestoroch Záhumnia. Pre občiansku vybavenosť sa okrem stabilizovanej ZŠ, MŠ, priestorov územia historického jadra obce, jestvujúceho zmiešaného územia občianskej vybavenosti a rodinných domov vo väzbe na Nám. sv. Floriána, navrhujú zmiešané územia sekundárnych ťažiskových území obce s prevládajúcou funkciou občianskej vybavenosti, športu a zelene v m.č. Koňhora, v dvoch priestoroch lok. Záhumnie mieste nástupu z ulice J.Martinčeka a v mieste nástupu z ul. A .Bernoláka (vo variante riešenia), pred železničnou stanicou, verejný priestor v lok. Zátepličie, v priestore nástupu do území priemyselného parku, na križení ulíc Pod Vajánkom a Starohradskej. Navrhuje sa MŠ v priestore medzi ulicami Sama Chalúpku a Fatranská, výhľadovo v lok. Záhumnie a stredná škola v lok. Zátepličie.

Rozvoj športu je navrhovaný vo variante riešenia vo väzbe na jestvujúci futbalový areál, v základnom variante riešenia aj ako súčasť zmiešaného územia športu, rekreácie a občianskej vybavenosti, v sekundárnych ťažiskových priestoroch obce a ako súčasť území bývania.

Okrem priemyselného parku v lok. Zátepličie od Váhu sa vo variante riešenia navrhuje rozvoj nezávadných zariadení sekundárneho sektora aj v lok. Zátepličie.

Variantne sa navrhuje nový cintorín v lok. Ulické záhrady a Hlboké a Rudy, navrhuje sa rozšírenie jestvujúceho cintorína.

Oddychové zóny sú navrhované v lok. Podháj v m.č. Koňhora, v lok. Pod Vajánkom – Hlboké a Rudy a v základnom variante v lok. Zátepličie.

2.4 ZÁUJMOVÉ ÚZEMIE OBCE A ŠIRŠIE VZŤAHY, ZAČLENENIE OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA

2.4.1 POLOHA A VÝZNAM OBCE V ŠTRUKTÚRE OSÍDLENIA, FUNKČNOPRIESTOROVÉ USPORIADANIE ŠIRŠIEHO ÚZEMIA

Pri riešení rozvoja územia obce majú významnú úlohu najmä vzťahy na úrovni kraja, okresu a širšie vzťahy riešeného územia s blízkym i vzdialenejším okolím.

V zmysle záväznej časti Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001), schválenej nariadením vlády SR č. 528/2002 Z.z. obec Varín:

- leží v záujmovom území rozvojovej kvartérnej žilinsko – martinskej aglomerácie,
- leží v záujmovom území žilinsko – martinského ťažiska osídlenia najvyššieho celoštátneho a medzinárodného významu,
- leží v záujmovom území centra osídlenia prvej skupiny sídelnej štruktúry, prvej podskupiny ako centra celoštátneho významu,
- je súčasťou dopravného regiónu Severozápadné Slovensko s dopravnogravitačným centrom Žilina/Martin.

Obec Varín sa ako súčasť suburbánneho pásma okolo mesta Žilina stáva súčasťou územia na ktoré sa vzťahujú všeobecne záväzné nariadenia Žilinského samosprávneho kraja č.6/2005, dodatku č.1 k VZN č. 6/2005, č. 17/2009, č. 26/2011 a č. 49/2018 o záväzných častiach zmien a doplnkov č. 5 ÚPN – VÚC Žilinského kraja v platnom znení. V ich zmysle je mesto Žilina centrom osídlenia 1. skupiny, prvej podskupiny, ako centrum celoštátneho významu. Je významným osídlením v rámci ťažiska osídlenia najvyššej úrovne (žilinsko-martinské), ako súčasť aglomerácie celoštátneho a medzinárodného významu s významným postavením v Euroregióne Beskydy, zahŕňajúcom prihraničné územie styku troch štátov: SR, ČR a PR. V rámci rozvojových osí je súčasťou rozvojovej osi prvého stupňa: považská rozvojová os – Trenčín – Žilina, žilinsko-podtatranskej rozvojovej osi: Žilina – Martin – Poprad (- Prešov), žilinsko – kysuckej rozvojovej osi: Žilina – Čadca – hranica SR/ČR. Obec Varín je priamou súčasťou rozvojovej osi tretieho stupňa: žilinská rozvojová os: Žilina – Varín – Terchová.

V sídelnej štruktúre VÚC Žilinského kraja má obec polohu v pásme ťažiska osídlenia (žilinsko – martinské), čím je vyjadrený vzťah k jadrám ťažiska, k mestám Žilina a Martin. Vzťah sa prejavuje predovšetkým v intenzite dochádzky za prácou, za obsluhou, za službami.

V zmysle základnej urbanistickej koncepcie okresu Žilina ako súčasti urbanistickej koncepcie Žilinského kraja (aktualizovaný ÚPN – VÚC) vzťahuje sa na obec konštatovanie, že „oblasť Žiliny si posilní pozíciu východiskového bodu pre nástup do rekreačných oblastí severu Slovenska, v smere od západu a juhu. Hospodársky rozvoj územia bude podmienený ochranou plôch slúžiacich ako rekreačné zázemie regiónu (Malá Fatra, Strážovské vrchy, Javorníky)“.

Takto zovšeobecňujúco je vyjadrený základný rámec súčasného, ale hlavne budúceho, postavenia obce v regióne Žilinského kraja.

Zo schváleného Územného plánu mesta Žilina vyplýva, že záujmovým územím mesta Žilina sú obce nachádzajúce sa v urbanizačnom priestore Žilinskej kotliny, teda obce Lietavská Lúčka, Porúbka, Rosina, Višňové, Turie, Teplička nad Váhom, Bitarová, Brezany, Ovčiarsko, Lietava, Lietavská Svinná, Podhorie, Nededza, **Varín,** Mojš, Kotrčina Lúčka, Gbeľany, Strečno, Stráňavy. Najmä aspekt zapojenia sa obce do štruktúry a hierarchie osídlenia a vzájomné interakcie v rámci širšieho urbanistického priestoru

vytvárajú priestor pre komplexnosť a majú dosah na kvalitu vlastného riešenia ÚPN – O Varín.

Obec má ambíciu rozvíjať sa aj ako mikroregionálne centrum cestovného ruchu, turizmu a rekreácie a ako kultúrno-spoločenské centrum pre svoje spádové územie, chce byť súčasťou sídelných zoskupení tuzemského i cezhraničného charakteru (Združenie /Mikroregión/ Terchovská dolina, MAS Terchovská dolina), do ktorých vloží okrem iného svoj primeraný potenciál pre rozvoj cestovného ruchu, turistiky, rekreácie, výroby a komunálneho hospodárstva. Z hľadiska zhodnotenia potenciálu vytypovaných lokalít v kraji v oblasti cestovného ruchu má Varín regionálny význam, obec má ambíciu rozvíjať sa aj ako mikroregionálne centrum cestovného ruchu, turizmu a rekreácie a ako kultúrno-spoločenské centrum pre svoje spádové územie.

Riešené územie (t.j. katastrálne územie obce Varín) je súčasťou Žilinskej kotliny, presnejšie východného okraja Žilinskej pahorkatiny a Varínskeho podolia. Severná časť k.ú. je súčasťou južnej časti Kysuckej vrchoviny - podcelku Kysucké bradlá, časti Vadičovská brázda. Nachádza sa východne od mesta Žilina. Centrum obce sa nachádza vzdušnou čiarou cca 10 km od centra mesta Žilina (okraj zastavaného územia obce Varín je vzdialené vzdušnou čiarou cca 3 km od zastavaného územia mesta Žilina – jeho mestskej časti Mojšova Lúčka.

Katastrálne územie obce Varín na severe susedí s katastrálnymi územiami obcí Stráža a Lysica, na západe s katastrálnym územím obce Gbeľany, na juhu s k.ú. obce Strečno, a na východe s k.ú. obcí Nezbudská Lúčka a Krasňany.

Katastrálna hranica v severnom smere je vedená oblúkom ktorého vrchol je na kóte Žiar 710 m n. m., kde sa stretáva s rozhraním katastrov obcí Gbeľany a Lysica, pokračuje v smere na východ k lokalite Želehosť, popod vrchol Želehosť ku k.ú. Stráža, ďalej hrebeňovou lesnou cestou smerom ku Krasnianskemu luhu a k.ú. Krasňany, údolím Varínky ku priestoru Bory, kde sa stáča na východ popod vrchol Dúbravy 545 m n. m. smerom k priestoru Pod Jedľovinou a na vrchol Jedľoviny 1 030 m n.m. Odtiaľ pokračuje okolo rekreačného priestoru Pod Suchým do najvyššej polohy katastra cca 1 160 m n.m. na rozhraní k.ú. obcí Krasňany a Nezbudskej Lúčky, kde sa hranica k.ú. Varín otáča do protismeru cez vrchol Plešel 981 m n. m., okolo priestoru Starého hradu k rozhraniu k.ú. obcí Nezbudská Lúčka a Strečno v údolí rieky Váh. Južná časť hranice je vedená stredom toku rieky Váh a pôvodného koryta v priestore VD Žilina po katastrálnu hranicu obce Gbeľany, kde sa stáča na sever a prechádza priečne na pôvodné koryto rieky Váh rovinatým územím jeho nivy, potom pokračuje mierne zvlnenou krajinou do pahorkatiny Kysuckej vrchoviny okolo lokalít Koňhora a Pod Dielom (k.ú. Gbeľany) k vrcholu Žiar.

Západný okraj rozsiahleho územia Národného parku Malá Fatra siaha hlboko do východnej časti k.ú. obce Varín, priestor je v k.ú. obce Varín totožný s prvkom územného systému ekologickej stability (ÚSES) Biosférické biocentrum 3/1, 6/1, 11/1 (Bbc1) Krivánska Malá Fatra a s plošne podobne mohutným prvkom osobitne chránených území NATURA 2000 – SKUEV 0252. S týmto územím je čiastočne totožný prvok NATURA Chránené vtáčie územie CHVÚ 13 Malá Fatra, ktorý prekračuje v rámci k.ú. Varín túto hranicu v priestore Pod Lipovcom v smere ku hranici s k.ú. Nezbudská Lúčka. Ochranné pásmo NPMF zaberá asi 2/3 celého katastrálneho územia obce. Jeho západnou hranicou je tok Váhu a Varínky, kde v severovýchodnej časti zastavaného územia obce prekračuje tok Varínky a v lokalite Koňhora zachádza západnejšie takže v severnej časti k.ú. obce je totožný so západnou hranicou jej katastrálneho územia.

Severné hranice maloplošných chránených území Národná prírodná rezervácia Starý hrad a Národná prírodná rezervácia Suchý sú totožné s južnou hranicou katastrálneho územia obce Varín. Hranice NPR sú totožné s genofondovými lokalitami ZA 33 Starý hrad (NPR) a ZA 34 Suchý (NPR). Na východ od priestoru Koňhora sa v tesnej blízkosti katastrálneho územia obce nachádza najmä severná a južná časť maloplošného

chráneného územia Krasniansky luh ktoré je plošným rozsahom totožné s regionálnym biocentrom 11/18 (Rbc24) Krasniansky luh.

Západná hranica genofondovej lokality ZA 21 Krasniansky luh, je totožná s východnou hranicou katastrálneho územia obce Varín.

Do území európskeho významu SKUEV 0221 bolo zaradené územie celého toku Varínky.

Jedinou významnou genofondovou lokalitou, ktorá zasahuje do vnútra k.ú. Varín je ZA 30 Asfaltový lom pri Nezbudskej Lúčke.

Z ostatných prvkov ÚSES južným okrajom katastrálneho územia obce vedie hydricko-terestrický nadregionálny biokoridor 11/25 (Nrbk1) Rieka Váh, ťažiskom katastrálneho územia obce hydricko-terestrický regionálny biokoridor 11/30 (Rbk13) Vodný tok Varínka a Struháreň a okrajom zalesnenej časti NPMF vedie terestrický regionálny biokoridor Rbk 21 Ekotón Kriváskej Fatry.

Z hľadiska turistiky, rekreácie a cestovného ruchu patrí katastrálne územie obce Varín do severopovažského regiónu, hornopovažského subregiónu, kde subregión Malá Fatra s Vrátnou dolinou teda aj katastrálne územie obce Varín má medzinárodný význam. Blízka Vrátna dolina je známa svojim mimoriadnym potenciálom a vytvorených podmienok pre zimné lyžiarske športy s predpokladom ich rozvoja a využitím geotermálnych vôd v obci Terchová.

Pre priaznivcov nenáročnej pešej turistiky sa v okolí obce Varín nachádza prírodno-kultúrno-historicko- ochranársky zameraný náučný chodník „Varín a okolie“. Jeho dĺžka je 15 km a má 15 zastávok. Východiskovým miestom je obec Varín a jeho trasa vedie geomorfologickými celkami Žilinskej kotliny a Malej Fatry, čiastočne i NPMF. Je situovaný zväčša na brehu rieky Váh. Zaujímavosťami sú tu Strečniansky prielom, NKP hrad Strečno, Domašínsky meander a NPR Starý hrad so zrúcaninami stredovekého hradu. Je tematicky zameraný ako prírodovedný, ochranársky, historický a kultúrny. ÚPN – O Varín navrhuje aby sa jeho atraktivity rozšírili o kostol sv. Trojice a vodnú plochu pri asfaltovom lome.

Obcou prechádzajú okrem neho turistické chodníky a cyklotrasy. Turistické chodníky smerujú zväčša do Malej Fatry. Sú to trasy Varín – Pod Jedľovinou – sedlo Brestov – Javorina; Chata pod Suchým – Podhradské; Kľak – Zázrivá ústredie; Strečno, žel. stanica – dolina Kúr; Gbeľany – Sedlo pod Zlieňom a Chata pod Suchým – Sedlo Brestov.

Vodné dielo Žilina má celoštátny význam. Hlavnou funkciou Vodného diela Žilina je vodná elektráreň s výrobou špičkovej elektriny, v súčasnosti s potenciálom prímestskej rekreačnej zóny pre mesto Žilina a blízke okolie. Cestnú cykloturistiku a inline korčuľovanie, lyžovanie na kolieskových lyžiach okolo vodného diela (ev. č. 2427) navrhuje ÚPN – O Varín predĺžiť až do intravilánu obce Varín, k autokempingu, napojiť na Terchovsko – Zázrivskú cyklodopravnú cyklotrasu a cyklistické magistrály a ich odnože a lepšie sprístupniť tieto druhy športu obyvateľom Varína. Návrhom cyklotrás vo väzbe na Vodné dielo Žilina a mesto Žilina sa posilní zdraviuprospešný, ekologický a čas šetriaci spôsob prepravy za prácou do obcí Teplička nad Váhom, Gbeľany a mesta Žilina.

Na rieke Váh a VD Žilina sa tiež navrhuje rozvinúť vodácku turistiku športového charakteru, vrátane príslušnej vybavenosti, požičovne, plnohodnotného servisu pre cyklistov a vodné športy s ponukou atraktívnych činností napr. kempovanie, člnkovanie, rybolov a pod.

V zmysle „Zadania pre vypracovanie ÚPN – O Varín“ význam obce Varín v štruktúre osídlenia, ako sídla v súčasnosti s primárnou funkciou bývania, poľnohospodárskej výroby a územia ochrany prírody, je a aj naďalej bude založený na integrovanom vzťahu medzi obcou a susediacimi sídlami ako i vzťahu medzi najbližším mestom Žilina a obcou Varín. Sídla budú vzájomne kooperovať, spolupracovať. Obec bude do vzťahov stále viac vkladať svoj potenciál spočívajúci v poskytovaní možnosti trvalého bývania v dopravne prijateľnej dostupnosti zamestnania (hlavne v Žiline), v občianskej vybavenosti a službách

pre spádové územie, v kvalite životného prostredia, v možnosti rozvoja rekreácie, turizmu a cestovného ruchu na podklade kvalitnej prírody a kultúrnohistorických daností. Varín bude stabilne miestom priemyselnej výroby a zdrojom rastlinnej a živočíšnej produkcie a aj miestom disponibilného územia pre vedenie nadradených líniových diel technickej infraštruktúry (transformovňa, VVN vedenia, plynárenské zariadenia, kanalizačný zberač, cesta II/583, II/583A, železničná trať, Vodné dielo Žilina, náhradný biokoridor...).

Osou cestnej dopravy sú v rámci širších vzťahov v súčasnosti cesty II/583 a II/583A Žilina – Varín – Terchová – Zázrivá - Párnica, ktoré prepájajú severopovažský región a Oravu a pripájajú katastrálne územie obce Varín prostredníctvom ciest I/11, I/60, I/61, I/64 a I/18 na existujúci a budovaný diaľničný systém v priestore mesta Žilina.

Územie obce je veľmi dobre napojené na hlavné cestné dopravné trasy Slovenska vedúce Považím prostredníctvom cesty II/583 Žilina – Terchová – Párnica, na ktorú je napojená hlavná cestná trasa vedúce obcou – cesta III/2078. Z nej sú vyvedené cesty III/2072 do obce Mojš a III/2073 do obce Nezbudská Lúčka. S cesty III/2072 odbočuje cesta III/2079 ústiaca do cesty II/583A v smere do obce Gbeľany.

Na železničnú dopravu je obec napojená prostredníctvom modernizovanej železničnej trate č.180 Žilina – Košice so železničnou stanicou Varín.

V súvislosti s navrhovaným prepojením súčasných ciest 1/18 a II/583A ponad priestory Vodného diela Žilina v priestore k.ú. Strečno, Varín a Gbeľany sa výrazne skráti napojenie obce Varín na hlavné dopravné trasy a ich prostredníctvom na diaľnicu D1, ktorá by mala byť vybudovaná v blízkej budúcnosti v úseku Hričovské Podhradie – Lietavská Lúčka a Lietavská Lúčka – Dubná Skala. Spolu s modernizovanou železničnou infraštruktúrou to umožní obci pripojiť sa na nadradenú Pan-Európsku dopravnú sieť. Okrem existujúcej dostupnosti v oblasti kombinovanej dopravy (medzinárodný terminál v Žiline) sa potom urýchli aj dostupnosť leteckej dopravy (letisko Žilina – Dolný Hričov).

V k. ú. obce Gbeľany je navrhovaná mimoúrovňová križovatka navrhovanej cesty I/18 a II/583. Po nadjazde ponad železničnú trať č.180 Žilina – Košice je na rozhraní katastrov obcí Varín a Gbeľany na spojnici súčasných ciest II/583 a II/583A a súčasnej cesty I/18 v k.ú. obce Strečno navrhovaná mimoúrovňová križovatka umožňujúca nové napojenie cesty III/2072 v smere do obce Mojš a do navrhovaného priemyselných parkov v k.ú. obcí Varín a Gbeľany. V tejto súvislosti dôjde ku prekategorizovaniu a prečíslovaniu cestnej siete. Cesta II/583A bude v úseku Žilina po križovatku s uvedeným prepojením prekategorizovaná na cestu I/18. Cesta I/18 bude pokračovať navrhovaným prepojením a ďalej v smere Strečno – Vrútky – Ružomberok – Poprad – Prešov – Michalovce. Pôvodná cesta I/18 od Žiliny po križovatku v k.ú. Strečno bude prečíslovaná na cestu I/64.

V katastrálnom území obce Varín je navrhovaná preložka cesty II/583 v priestoroch miestnej časti Koňhora, ktorá pokračuje mimo obce Krasňany, poza tok Varínky a vyúsťuje do pôvodnej trasy pred obcou Stráža.

Zásobovanie obce pitnou vodou bude aj naďalej riešené z nadradeného skupinového vodovodu Gbeľany s vodným zdrojom (VZ) Gbeľany a zásobného vodojemu Gbeľany.

Odkanalizovanie územia splaškovou kanalizáciou je riešené cestou gravitačnej kanalizácie napojenej na kanalizačný zberač z Terchovskej doliny s čistením v SČOV Horný Hričov.

Zásobovanie elektrickou energiou bude i naďalej z distribučnej 22 kV siete vyvedenej zo 400/110/22 kV transformovne Varín a 110/22 kV transformovne Žilina.

Plynofikácia obce je a bude naďalej riešená z VTL plynovodu „Severné Slovensko“ a regulačnej stanice v obci Varín, odkiaľ sú napojené distribučné plynovody v obci a z RS Varín DOLVAP, s.r.o.

Situácia v oblasti verejnej rádiotelefónnej siete (T-Mobile, Orange, O2 a 4Ka) a telekomunikačných káblov sa bude rešpektovať a dopĺňať.

Teplo na území obce bude stále pripravované decentralizovane.

2.4.2 ZÁUJMOVÉ ÚZEMIE OBCE

Význam obce Varín v štruktúre osídlenia, ako sídla v súčasnosti s primárnou funkciou bývania, poľnohospodárskej výroby a území ochrany prírody, je a aj naďalej bude založený na integrovanom vzťahu medzi obcou a susediacimi sídlami ako i vzťahu medzi najbližším mestom Žilina a obcou Varín. Sídla budú vzájomne kooperovať, spolupracovať. Obec bude pomyselnou „bránou“ do priestoru Terchovskej doliny. Záujmové územie obce je vo všeobecnosti územie okolitých obcí, v ktorom prevládajú súčasné alebo výhľadové vzťahy k obci a ktorého funkčné využitie a priestorové usporiadanie navrhuje ÚPN – O Varín vo vzájomnej funkčnej a technickej súvislosti s územím obce, aj keď nie v takej miere podrobnosti ako vlastné riešené územie. Znamená to, že ide o územie mimo riešeného územia obce, mimo jeho katastrálne územie.

Obec Varín vymedzuje takto chápaných šesť záujmových území, pretože susediace obce vykazujú v susedstve s k.ú. Varín také územia, ktorých funkčné využívanie a priestorové usporiadanie sa musí riešiť v súvislosti s riešením návrhu ÚPN – O Gbeľany súčasne.

Záujmy obce Varín a ich zosúladenie so záujmami susedných obcí je možné identifikovať najmä v štyroch rôznych priestoroch v rámci katastrálnych území susedných obcí Krasňany, Strečno a Gbeľany.

V smere od východu je záujmovým územím obce Varín časť katastrálneho územia obce Krasňany najmä z dôvodu navrhovanej preložky cesty II/583 v susedstve priestoru miestnej časti obce Varín – m. č. Koňhora. V smere od východu je záujmových územím obce Varín aj južnejšia časť katastrálneho územia obce Krasňany (východne od ATC Varín a lokality Rieky) z dôvodu riešení území dennej rekreácie na brehu rieky Varínky. V smere na západ sú záujmovými územiami obce Varín časti katastrálnych území obce Gbeľany a obce Strečno najmä v súvislosti s navrhovaným prepojením presmerovanej cesty I/18 ponad Vodné dielo Žilina (nová križovatka Gbeľany s cestou II/583A - preložka v novom úseku cesty I/18 ponad nádrž VD Žilina - križovatka s prečíslovanou trasou cesty I/64 (súčasná I/18) - Strečno/Zlatné v kategórii C 11,5/80, súbežná cesta s diaľnicou D1). Časť nového riešenia bude prechádzať katastrálnym územím obce Varín, časť k.ú. Gbeľany a časť k.ú. Strečno.

V rámci zosúladenia záujmov obcí Varín, Strečno a Gbeľany ÚPN – O Varín navrhuje rešpektovať dokumentáciu pre územné rozhodnutie „I/18 Žilina – juhovýchod“ s trasou I/18 vrátane križovatky navrhovanej cesty I/18 s cestou II/583A a navrhovanej cesty I/18 s navrhovanou cestou I/64. Požaduje rešpektovať aj návrh Územného generelu dopravy Mesta Žilina na križovatku navrhovanej cesty I/18 a cesty III/2072 Varín – Mojš – Žilina, umožňujúcej napojenie cesty III/2072 na navrhovanú cestu I/18 a príjazdy do priemyselných parkov v obciach Varín a Gbeľany.

Na hranici katastrálnych území obcí Varín v m.č. Koňhora a Krasňany resp. v jej blízkosti je navrhovaná preložka cesty II/583 Žilina – Terchová – Párnica. Východne v jej blízkosti sa nachádza tok rieky Varínky so sprievodnou vegetáciou ako územie s vysokým stupňom ochrany prírody a významných prvkov ÚSES. Z hľadiska ochrany prírody je to na hranici k.ú. Varín genofondová lokalita ZA 21 Krasniansky luh, neďaleko k.ú. Varín v k.ú. Krasňany maloplošné chránené územie Krasniansky luh s 5.° ochrany a regionálne biocentrum č. 11/18 (Rbc24). Vodný tok Varínka je hydricko-terestrický regionálny biokoridor s č. 11/30, s názvom a označením v rámci Aktualizácie prvkov RÚSES okresu Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto Rbk13 Vodný tok Varínka a Struháreň. Je zároveň územím európskeho významu SKUEV 0221. Priestor m.č. Koňhora je aj súčasťou ochranného pásma Národného parku Malá Fatra v 2.° ochrany.

Za územím s vysokým stupňom ochrany prírody sa nachádza zastavané územie obce Krasňany s existujúcim územím rodinných domov a športu, ktorého platný ÚPN –

O Krasňany v znení jeho ZaD č.1 – 6 tu navrhuje územia výroby, rodinných domov, športu a zmiešaného územia občianskej vybavenosti a výroby. Stredom územia prechádza hlavná kompozičná os obce smerujúca do jej centrálneho zmiešaného územia.

Na túto hlavnú kompozičnú os obce navrhuje ÚPN – O Varín nasmerovať pešie a cyklistické prepojenie sekundárneho ťažiskového územia m.č. Koňhora a centra obce Krasňany. Cyklodopravná cyklotrasa prepájajúca cyklodopravnú cyklotrasu okolo VD Žilina s Terchovsko – Zázrivskou cyklodopravnou cyklotrasou je vedená z územia sekundárneho ťažiskového priestoru obce Varín a v m.č. Koňhora mimoúrovňovo preklenie cestu II/583. Tu je na ňu napojená cyklotrasa a peší chodník smerujúce do priestoru genofondovej lokality ZA 21 a Krasnianského luhu, v rámci ktorého prekoná tok Varínky navrhovanou lávkou. Technické a estetické urbanisticko architektonické riešenie chodníka s cyklotrasou v priestoroch Krasnianskeho luhu a jeho smerové a výškové vedenie musí spĺňať prísne kritéria z hľadiska ochrany prírody a prvkov ÚSES. Zároveň sa stane priestorom poznávacím ako súčasť navrhovaného náučného chodníka Krasnianskym luhom. Po prekonaní Krasnianskeho luhu navrhovaný chodník a cyklotrasa nadviažu na existujúcu miestnu komunikáciu vedúcu priamo do centra obce Krasňany.

Iným priestorom, ktorý je nutné riešiť ako súčasť záujmových území obcí Varín a Krasňany je návrh pešieho a cyklistického prepojenia ulice Pod Vajánkom ľavobrežnou časťou Varínky so zastavaným územím obce Krasňany. Súčasťou je návrh pešieho a cyklistického prepojenia ulice Pod Vajánkom a južnej časti obce Krasňany lávkou cez Varínku s centrom obce Varín – jeho historickým jadrom. V blízkosti zastavaného územia obce Varín v priestore Pod Vajánkom je navrhovaná oddychová zóna a celé územie Varínky je predmetom návrhu dennej rekreácie na jej brehoch. Vyžaduje sa rešpektovanie sprievodnej zelene hydricko-terestrického regionálneho biokoridoru Vodný tok Varínka a Struháreň a sanácia riadenej skládky TKO (skládka s ukončenou prevádzkou) ZA 008 Krasňany.

2.5 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

2.5.1 STANOVENIE ZÁKLADNEJ URBANISTICKEJ KONCEPCIE A KOMPOZÍCIE OBCE

2.5.1.1 Východiská formovania urbanistickej koncepcie

Základnými stavebnými prvkami obrazu skladby krajiny riešeného územia sú plošne a priestorovo prevládajúca lúčnatohorská lesná krajina Malej Fatry a Kysuckej vrchoviny, pláň poľnohospodársky využívanej krajiny, tok rieky Váh a tok rieky Varínky so sprievodnými vegetáciami a umelé diela zoskupené hlavne vo forme súčasného zastavaného územia a koridorov líniových prvkov technickej infraštruktúry.

V takmer celom priestore riešeného nelesného územia pôsobia v širších územných súvislostiach zreteľné hlavné osi územia vo forme tokov rieky Váh a rieky Varínky.

Z hľadiska riešeného územia a jeho záujmového územia návrh ÚPN – O Varín za hlavné kompozičné osi považuje dve pomyselné línie.

Hlavná kompozičná os v smere toku rieky Varínky - športový areál – kostol – ulica J.Martinčeka (resp. Hrnčiarska) – predĺženie do severného záveru osídlenia v m.č. Koňhora,

Hlavná kompozičná os v smere toku rieky Váh - most cez rieku Varínku – kostol – ulica M.R.Štefánika – ulica Železničná – areál DOLVAP-u, s.r.o. Na týchto osiach sú zoradené ucelené bloky umelých urbanistických štruktúr.

V celkovom panoramatickom obraze je kompozícia obce stále zaujímavá, hodnotná a jedinečná. Odhliadnuc od dielčích pochybení (napr. nekoncepčné, chaoticky pôsobiace trasovanie ZVN a VN vedení, „vysunutie“ viacpodlažných objektov na okraj zastavaného územia obce umiestnenie záhradkárskych osád na vizuálne exponovaných svahoch masívu Jedľovina) sa v krajinnom prostredí Varína ešte stále udržal prírodný vidiecky ráz prostredia ako nástupného priestoru do Terchovskej doliny.

Základné východiská pre stanovenie základnej urbanistickej koncepcie a kompozície obce poskytli:

- aktualizovaný ÚPN – VÚC Žilinského kraja,
- systém ochrany prírody a tvorby krajiny v celom priereze,
- schválené Zadanie pre riešenie ÚPN – O Varín,
- Krajinnoekologický plán k.ú. Varín.

Požiadavky zadania územného plánu obce vyplývajú s presvedčenia potreby zachovania kontinuity vo vývoji sídla, špecifickosti vidieckeho osídlenia, postavenia – významu sídla v systéme osídlenia a presvedčenia o tom, že kompozícia sídla je stále hodná úsilia na jej záchranu a rozvíjanie:

- rešpektovať lúčnatohorskú lesnú krajinu Malej Fatry a Kysuckej vrchoviny (rešpektovať rozhodujúce priehľady, neurbanizovať krajinu nad horizontom...),
- vymedziť samostatné zastavané územia obce Varín ako samostatné súbory stavieb a k nim priľahlých pozemkov v rozsahu potrieb obce do r. 2 030,
- medzi vymedzenými hranicami zastavaných území obce a okrajom lesnatej krajiny udržiavať cezúry premenlivej šírky aj s pestrou nelesnou vegetáciou pri súčasnom rešpektovaní nevyhnutných prvkov technickej infraštruktúry (napr. ZVN, VN vedenia),
- za hlavné dominanty v riešenom území považovať:
  - pohorie Malá Fatra (masív Jedľovina),
  - pohorie Kysucká vrchovina,
- za subdominanty (hlavné dominanty v navrhovaných zastavaných územiach a priľahlej voľnej krajine) považovať a rešpektovať:
  - kostol,
  - komplex vertikál technického a technologického charakteru areálu DOLVAP, s.r.o. (výhľadovo technická pamiatka),
- v riešenom území nenavrhovať žiadne ďalšie dominanty ani subdominanty okrem navrhovanej vyhliadkovej veže v priestore m.č. Koňhora.

2.5.1.2 Historický vývoj a súčasný stav

Prvé doklady o prítomnosti človeka v tejto časti Žilinskej kotliny pochádzajú zo staršej doby kamennej. Našli sa tu kamenné jadrá z ktorých sa vyrábali štiepané kamenné nástroje. Našli sa tu tiež pozostatky zvierat (vo Varíne kel mladého mamuta), z čoho sa dá usudzovať, že sa lovci pohybovali v celom tomto území. Ďalšie archeologické nálezy sú známe z obdobia mladšej a neskoršej doby kamennej (4. - 3. tisícročie pred Kr.) Sú to sídliská prvých roľníkov, kde sa našli piecky s hlinenými roštami, ktoré pravdepodobne slúžili na prípravu potravy, alebo sušenie obilia. Popri brúsených kamenných sekerách sa našli aj nástroje a ozdoby z medi z neskorej doby kamennej. Bohatšie nálezy z územia pochádzajú z mladšej a neskorej doby bronzovej (1 250 – 700 r. pred Kr.), keď tento priestor zaujal ľud Lužickej kultúry. Okrem sídlisk sa našli aj popolnicové pohrebiská. Na území obce bolo sídlisko púchovskej kultúry zo zlomu letopočtu. Obec je doložená nepriamo z roku 1 235, priamo z roku 1 321. Prvá písomná zmienka o obci Varín je z roku 1 254, 1 267 ako Warna, z roku 1 321 ako Castrum Warna, z roku 1 325 ako Varna, z roku 1 384 ako Owar, z roku 1 414 ako Varín, z roku 1 418 ako Warina, z roku 1 442 ako Stari Grad, z roku 1 511 ako Owaar, z roku 1 598 ako Varyn, maďarsky Várna. Obec patrila panstvu Varín – Starý hrad. Hrad Varín – Starý hrad je nepriamo doložený z roku

1 235, priamo z roku 1 321. Strážil považskú cestu. Vyberalo sa tu mýto. V 13. storočí sa stal strediskom panstva Starý hrad, ku ktorému patrili Varín, Teplička, Žilina, začiatkom 14. storočia územie medzi Oravou, Váhom a Kysucou. Jeho funkciu neskôr prevzal hrad Strečno a panstvu zostalo iba pôvodné územie starého hradu. Hrad patril koncom 13. storočia predkom Ballassovcov, potom Matúšovi Čákovi v roku 1 323 zvolenskému županovi Dônčovi, neskoršie kráľovi. V roku 1439 je trhovým mestečkom s mýtnym právom. V roku 1 443 ho zálohovali Pongrácovcom, ktorí v rokoch 1 457 – 1 945 boli jeho majiteľmi. V prvej polovici 16. storočia viedli z neho zemepáni 15 rokov vojnu proti hradu Strečno. Panstvo starý hrad vtedy tvorili Varín, Nezbudská Lúčka, Kotrčiná Lúčka, Krasňany, Stráža, Zástranie, Sňažnica, Belá, Lysica, časť Nededze, v roku 1 511 Dolná Tižina, Považský Chlmec. V 16. storočí sa sídlo panstva presťahovalo do Krasnian, a hrad postupne chátral. Dedičné richtárstvo v roku 1 362 zakúpil žilinský občan Drahoš Hayn. Varín sa vyvíjal ako zemepanské mestečko s jarmočným právom. V roku 1 431 ho zničili husiti. V erbe malo Madonu s dieťaťom. Mestské výsady potvrdil v r. 1 501 Vladislav II. a v roku 1 575 Maximilián II. V rokoch 1 501 - 1 502 sa tunajší mešťania vykúpili z dedičného richtárstva, v 16. – 17. storočí však museli s vrchnosťou o svoje výsady bojovať. V roku 1 598 mal Varín mlyn a 147 domov, v roku 1 720 mal 49 daňovníkov, v roku 1 784 mal 168 domov, 205 rodín a 1 088 obyvateľov, v roku 1 828 mal 210 domov a 1 699 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom, a remeslami (ševci, mäsiari, kožušníci, čižmári, kováči – zámočníci). Vo Varíne žilo hodne remeselníkov a obchodníkov. V 18. storočí ich tu napočítali 82. Cez Varín viedla jedna z obchodných ciest do Poľska. V 20. st. tu vybudovali vápenku pre potreby Ostravy a Třinca. Za I. ČSR obyvatelia pracovali v poľnohospodárstve a vo vápenke. V roku 1 927 štrajkovali robotníci vo vápenke. Po r. 1918 väčšina obyvateľov pracovala na miestnej veľkej píle, vo vápenke a podniku na výrobu asfaltovej drte (zal. r. 1927).

Väčšina obyvateľstva sa zaoberala poľnohospodárstvom (rastlinná, živočíšna výroba, ovocinárstvo, včelárstvo) a remeselnou výrobou organizovanou v cechoch. Jarmoky bývali pravidelne 6 x ročne.

Ako uvádza kronika obce, Varín má už oddávna poštovú prevádzku, ktorá slúžila obciam terchovskej doliny. Už v 16. – 17. storočí tu bolo gymnázium, zatvorené v 2. polovici 17. storočia. Základné školstvo predstavovala r.k. ľudová škola a židovská ľudová škola. V auguste 1 944 pocítila výrazne obec 2. svetovú vojnu, keď v bojoch pri Strečne sem zablúdilo niekoľko granátov. Front prešiel obcou koncom apríla 1 945, posledné výbuchy boli zaznamenané z 25. na 26 apríla 1 945. Okrem ľudských obetí boli vojnou zničené železničný most cez Varínku a železničná trať, poškodený most na ceste do Krasňan, mnohé domy a veľké materiálne škody. Prvoradou úlohou po oslobodení bola obnova železničnej trate, mostov, tunelov, cestných komunikácii. Začali sa prípravné práce pre výstavbu meštianskej školy. Od 1. novembra 1 945 sa začalo vyučovať na ľudovej škole hospodárskej.

V roku 1 947 bol zavedený miestny rozhlas čím zaniklo tradičné bubnovanie. V roku 1 948 bolo založené JRD. Materská škola bola umiestnená do bývalej židovskej školy (50 detí), neskôr v roku 1 962 premiestnená do budovy bývalej učňovskej poľnohospodárskej školy, zrušenej po štvorročnej činnosti. V roku 1 949 začala obec vykonávať komunálne služby, začala sa elektrifikácia železnice. V roku 1 950 kronika po prvýkrát spomína detské jasle, postavila sa hasičská zbrojnica a dom smútku. Obec mala 2 006 obyvateľov. V roku 1 951 sa skončila výstavba strednej školy. Od roku 1 958 bola v obci jedenásťročná stredná škola a stredná všeobecnovzdelávacia a základná škola.

Obec má základ v „hromadnej cestnej dedine“. Starou dominantou je kostol, novými škola a vápenka. Staršiu zástavbu tvoria trojpriestorové domy, s murovanými štítmi v hustej radovej zástavbe. Hospodárske staviská sú radené v uličkovitých dvoroch. Novšia zástavba má pôdorys tvaru L.

Urbanistická koncepcia obce Varín je historicky založená svojim charakteristickým námestím v tvare nepravidelného obdĺžnika, či lichobežníka, do ktorého ústia štyri pôvodné ulice. V južnej časti jedna z nich s pôvodným názvom Farská mení oblúkom svoj smer z južného na východný k obci Nezbudská Lúčka, druhá ako významná cestná komunikácia s názvom M.R.Štefánika (pôvodne Smrtná ulica) oblúkom naberá od námestia západný smer k cintorínu a železničnej stanici. V severnej časti námestia sú historicky zaústené dve ulice Jozefa Martinčeka (pôvodne Poštová ul.) a súbežná ulica s pôvodným názvom Hrnčiarska, obe smerujúce v pozdĺžnej línii námestia na sever.

Miestna časť Koňhora oddelená od jadra osídlenia cestou II/583, má typický charakter potočnej radovej dediny.

Vývoj obce pokračuje vytváraním nových ulíc, súbežných s historickou štruktúrou uličnej siete a na ne priečnych prepojovacích komunikácií.

Zástavba v centrálnej časti obce je situovaná prevažne po pravom brehu toku Varínky okolo Námestia sv. Floriána vytvoreného priestorom medzi ulicami Hrnčiarskou a Jozefa Martinčeka (cesta III/ 2078), uzatvoreného zo severu budovou Pošty a COOP Jednoty a z juhu predĺžením Farskej ulice a ul. M.R.Štefánika. Námestie vytvára množstvo jednotlivých objektov občianskej vybavenosti a rodinných domov zväčša jednopodlažných s krovom. Jadro osídlenia v centrálnej časti Varína tvorí zástavba po ulice súbežné s ulicou Hrnčiarskou – teda po ulice P.O. Hviezdoslava, Ondreja Meszárosa a Októbrovú s časťami ulíc na ne kolmých - M.R.Štefánika, Antona Bernoláka, Májová a šikmo vedenému pokračovaniu Hrnčiarskej ulice – Ul. Dr. Jozefa Tisu. V smere na východ od tejto centrálnej časti obce tvorí ústrednú časť obce Varín zástavba priľahlá v pozdĺžnom smere k zástavbe centrálnej časti obce v smere ulíc Priemyselná, Pfiegla, Sama Chalúpku, Záhrady, Fatranská, Kamence, Pod Vajánkom a ulice na ne kolmé – Farská, časť ul. Fliegla, Májová, Krivánska, Juraja Jánošíka, Antona Horeckého, J.G. Tajovského, Ľudovíta Štúra, časť ulice Kamence. Túto časť ústredia obce tvoria prevažne objekty rodinných domov. Centrálna časť obce je na juhu ukončená zástavbou okolo ulíc Športová, Priemyselná a Pltnícka a športovým areálom pri železnici, na severe areálom poľnohospodárskej výroby a autokempingom pri ceste II/583. Vo východnej časti územia je v odstupe od zástavby v ul. Pod Vajánkom a Starohradskej územie záhradkárskej osady na severnej strane cesty Ku železnej studničke.

Západná časť ústredia obce má tvar prevažne kolmý na pozdĺžny tvar námestia zovretý medzi ulicami A.Bernoláka a M.R.Štefánika s pokračovaním v Železničnej ulici. V strede medzi nimi je ulica J.Bottu, kolmo smerujú ulice M.Kukučína, Školská a Hájik, šikmo je ukončená ul. M.R.Štefánika. Táto časť obce má rôznorodý charakter od území rodinných domov, cez významné objekty občianskej vybavenosti po územia bytových domov.

V západnej časti katastrálneho územia sa nachádza územie oddelené od centrálnej časti obce výraznou prelukou (OP VTL plynovodu), s prevahou rodinných domov na severnej strane Železničnej ulice, na ktoré za železničnou traťou nadväzuje výrazný komplex objektov územia priemyselnej výroby DOLVAP, s.r.o. Na východ od areálu DOLVAP, s. r. o. po výraznej preluke nadväzuje ďalšie územie priemyselnej výroby - areál bývalej Drevoindustrie.

Na juhovýchod od záhradkárskej osady sa nachádza územie rekreačnej výstavby v lokalite Klčoviská, Pod Jedľovinou.

Cestou II/583 a prelukou je od centrálnej časti obce oddelená miestna časť Koňhora, s prevahou rodinných domov sa skladá z dvoch navzájom oddelených častí a územia výroby a technickej infraštruktúry - elektrorozvodňa.

Ostatné územia tvoria územia voľnej krajiny s poľnohospodárskym využitím resp. s územiami športu a rekreácie a rozptýlenou rekreačnou zástavbou, územia lesnej krajiny s prvkami legislatívne zvýšenej ochrany prírody a územia s prvkami ÚSES.

Koridor Varínky lemuje relatívne zachovaná krovitá a stromová zeleň. Pohorie Malej Fatry z východu až juhovýchodu ako NPMF, jeho ochranné pásmo vo forme kosných lúk a pasienkov a lesy Kysuckej vrchoviny s nárazníkovým pásmom vo forme lúk – bezlesia sú významným krajinotvorným prvkom s mimoriadnymi estetickými hodnotami. Zastavané územie centrálnej časti obce má od severu na juh 2,0 km, od východu na západ 1,8 km, územie okolo železničnej stanice má dĺžku 1,1 km, šírku 0,5 km, obytná časť m. č. Koňhora má spolu dĺžku 1,5 km, šírku 0,2 km.

Varín je z hľadiska funkčného členenia rozmanitý, v intraviláne sú dominantne zastúpené funkčné plochy individuálneho bývania. Individuálne bývanie tvorí ucelené funkčné územia, doplnené územiami a jednotlivými objektmi hromadného bývania, občianskou vybavenosťou a rekreáciou vo forme rekreačných chalúp a chát. Územie poľnohospodárskej výroby sa nachádza na severnom okraji centrálnej časti Varína. V katastrálnom území Varína sa nachádza aj časť jedného objektu poľnohospodárskej farmy, ktorej väčšina pozemku sa nachádza v obci Gbeľany. Výrobné územia sú za železničnou traťou v južnej časti k.ú. obce. Významným prvkom rekreácie je priestor Malej Fatry Jedľovina, lyžiarsky areál Pod Jedľovinou, priestor Pod Suchým, nástupné polohy turistických trás k NPMF a miestne cyklotrasy. Územím športu je futbalové ihrisko v južnej časti obce a ihriská v areáli základnej školy a ATC. Cintorín je umiestnený vo vnútri zastavaného územia obce.

Z pôvodnej architektúry sa v centre obce zachovali niektoré jednopodlažné domy so strechou s odkvapom do ulice. V priestoroch, kde domy sledovali uličnú líniu sú strechy sedlové s odkvapom do ulice, s hrebeňom strechy súbežným s uličnou čiarou, čo umožňovalo riešiť domy ako radovú zástavbu. V priestoroch, kde bola zástavba radená kolmo na ulicu smerom do dvorných priestorov, bol hrebeň strechy vedený kolmo na ulicu a smerom do ulice bola vytvorená valba, alebo štít s podlomenicou.

Pri napĺňaní zámeru ÚPN – O Varín sa navrhuje vymedzenie centra obce vo väzbe na čo najúčinnejšie zapojenie aj ostatných prvkov kultúrnohistorického potenciálu (historickej zelene – parkov, zvyškov parkov, solitérnych stromov...) do fungovania jeho organizmu pričom ÚPN – o Varín usiluje o rešpektovanie nasledovných zásad:

- navrhuje sa organizácia činností a funkčné vymedzenie plôch tak, aby bola zabezpečená ochrana prostredia vyhlásených kultúrnych pamiatok a dotvárajúceho prostredia pozostávajúceho zo zachovanej stavebnej štruktúry a historickej zelene,
- prostredie nesmie byť narušené ani znehodnotené stanovením nevhodnej funkcie okolitých plôch ako aj situovaním iných stavieb, a to aj podzemných v ich blízkosti,
- musí sa zachovať architektonický štýl všetkých domov (domy mimo ÚZPF) charakter stavieb je viazaný na konkrétne historické prostredie obce,
- rekonštrukčné a iné stavebné práce je možné realizovať len v súlade a architektonickou, pamiatkovou a urbanistickou hodnotou objektov.

Pri zásahu do týchto objektov treba vychádzať z poznania, že stavebný typ pôvodných stavieb je výsledkom dlhodobého kontinuálneho vývoja, ktorý svojim charakterom pripomína vývoj ako dôsledok evolučného procesu. Jedným z atribútov je typologická jednota domov a to vo vonkajšom formálnom výraze, aj vo vnútornej pôdorysnej dispozícii a celej jeho priestorovej organizácii.

Je evidentné, že tento prirodzený evolučný vývoj bol prerušený. Súčasný stav je odrazom vývojových trendov v minulom i dnešnom období a prejavom zvýrazniť vlastnú identitu majiteľa. V návrhu sa trend novodobých, často módnych, foriem importovaných z iného kultúrneho prostredia regulatívmi usmerňuje, resp. utlmuje. Obnova pôvodnej štruktúry môže spočívať v jednotnej (nie typovej) úprave fasád, s použitím tradičných materiálov (ako sú hladké omietky, tvrdá kusová krytina, okenné a dverné výplne v drevenej konštrukcii), brán, oplotenia, preddomia a pod. Pôvodné hospodárske objekty

môžu byť využité ako malé dielne, sklady, garáže a pod. Návrhy úprav by mali vykonať odborne spôsobilí projektanti so skúsenosťami v rekonštrukciách stavieb, zvlášť historickej architektúry.

Navrhuje sa zamerať pozornosť obce na zachovanie niektorých hodnotných objektov (skupín) pôvodnej architektúry (s jedinečnými sporadicky zachovalými jemnými ornamentmi na omietkach niekoľkých fasád napr. na ul. Hrnčiarskej) vyhodnotiť jednotlivé objekty a požadovať ich spôsob obnovy v pôvodnom duchu. Pri predpokladanom záujme o cestovný ruch a turizmus by tento počin zvýšil atraktivitu obce.

Z hľadiska historického významu obce ÚPN – O Varín navrhuje v maximálnej miere zachovať historicky vzniknutý urbanistický pôdorys centra obce so skupinami pôvodnej architektúry, jeho pôvodnú parceláciu a uličné čiary, jeho charakteristickú siluetu a tiež upriamiť pozornosť na stavebnú obnovu v pôvodnom duchu. V priestoroch okolo zachovaného stavebného (aj umeleckého fondu) sa vylučuje akákoľvek stavebná činnosť, ktorá by znížila význam pamiatky, alebo by vytvárala prekážku znemožňujúcu, prípadne zmenšujúcu pohľad na ňu. Vylučuje sa implantovanie cudzích architektonických prvkov do prostredia so zachovanou pôvodnou architektúrou, prípadne pri jej obnove.

V katastrálnom území obce sa zachovalo mnoho miestnych názvov jednotlivých lokalít, honov, území s katastrálnymi, alebo ľudovými názvami tak ako ho bohato popisuje miestna kronika: V Malej Fatre je najvyhľadávanejší lesný komplex Jedľovina. Tá sa delí na časti pomenované podľa účelu. Prvá od Krasnianskeho katastra sa volá Hladké, pokračuje Malý salaš, Veľký salaš a Válovy, nasleduje Hazákovo (s prameňom s dobrou pitnou vodou). Nasleduje kopec Uhliská ponad Bučkovými stromkami. Najjužnejšia časť Jedľoviny pri k.ú. Nezbudská Lúčka je Lipovec. Kopec nad Majerom sa volá Gabrišovo, z Majera sa príde do Hradského. Spredu sú Vreštiaky, nasleduje Malá dolina, Veľká dolina, Predná kopa, Zadnia kopa a voľný úsek Studená voda, nad ktorou sú varínske a nezbudské hole. Od chaty pod Plešelom je výstup na Fatranský Kriváň. Pod Jedľovinou sú Varínske lúky, pod Hladkou Porubská lúka. Na sedle je chata, odtiaľ sa prejde na kopec Rudy (výskumná baňa na železnú rudu). Pod sedlom sú Veľhodky, odtiaľ vedie chodník ku dielu Bobravie (zľava) a sprava Kučoviská. Pod Lipovcom sú lúky a role ktorými vedie cesta na Majer, kde bola horáreň. Od tejto cesty smerom na Varín má ľavý bok pomenovanie Rozbehov a druhý Hrady. Potok sa volá Rechtorov jarok, strana smerom na Varín sa volá Radinov.

Hneď za Varínom cestou do Jedľoviny sú pasienky zvané Pažite. Tie sa delia v smere od Krasňan na Lazy, ústie Jedľoviny sa volá Hutnica kde stála Eliášová píla, lazový úval pred vstupom do borových stromkov je pomenovaný Vlčia jama. Z mosta chodníkom na Pažite sa príde na menší kopec zvaný Mačací zámok, ďalej sa vybehne na Vajánek. Výmoľové údolie pod Mačacím zámkom sa volá Huboké (kde bol prvý židovský cintorín), cez ktoré vedie malý jarok (vraj tu varínčania kopali uhlie pre svoju potrebu). Miesto na Pažitiach, kde sú napájadlá sa volá Široká a druhý bok smerom k Rudám nesie názov Dúbrava. Cestou na Nezbudskú Lúčku za mostom sú záhradky a lučinky, ktoré spolu tvoria Ulické záhrady. Madarásov jarok je ten priestor, kde stojí nová hájovňa.

V severnej časti katastra obce sú lesy na výbežkoch Kysuckej vrchoviny s názvami – Želehosť, čo je celý bok strážskeho vrchu smerom do jarku. Druhý bok lesa od jarku má názov Žiarce. Za týmto úsekom sú Zadné a Predné lúky, patriace ku komplexu Koňhora. Odtiaľ vedie cesta na Varín cez bôry zvané Hôrky. Diel smerujúci na Gbeľany sú Prúdky a medzi nimi tečie Šošínsky jarok.

V súčasnosti zastavanej časti obce a jej okolí bude dobré uchovať v pamäti miestne názvy okolia mlyna Repáňa, za potokom s názvom Rybníky (bola tu pálenica), povyše sú Lučiny, v smere na stanicu Hrádok (predpokladajú sa ochranné hradby v minulosti), v smere severovýchodnom sú Záhumnia, ďalej Skotňa (tehelňa).

Napravo od Hrnčiarskej ulice sa ide smerom hore Zázrivou do Záhrad (bývala tu sušiareň ovocia) každoročne zaplavovaných. Na Zázrivej je miesto, ktoré sa nazýva Na Stúpoch (Bajov mlyn, na stĺpoch sa tĺkol semenec), jeho časť pri rieke Pod Hruškou.

Potok od Repáňovho mlyna bol pomenovaný na Tepličku, ktorá tečie pri Vápenke a vteká do náhradného biokoridoru. Pozemky sa tu nazývajú na Kútoch. Pri poľnohospodárskom dvore bol mlyn – chodievalo sa tam do mlyna pod Hrádok. V mieste, kde sa cesty rozchádzajú na stanicu a na Gbeľany sa jeho časť volá Hájik (archeologické nálezy).

Medzi Želehosťou a Žiarcami je kopec zvaný Hrady (stála tu hradba – pevnosť). Okolité pasienky na návrší smerom na Koňhoru majú názov Háj. Pod nimi do Muchovho jarku je Podháj a Seče. Sú tu tzv. Pivnice, pri ktorých stál kedysi kláštor.

Z geodetických máp sú prevzaté názvy „Podhradčie od Váhu“ medzi železničnou stanicou a riekou Váh, „Zátepličie od Váhu“ v okolí areálu býv. Drevoindustrie, „Zátepličie“ medzi železničnou traťou a zastavanou časťou obce, „Záhumnie II“ resp. „Podhradčie pred železnicou“ a „Podhájik“ v západnej časti územia medzi zastavanou časťou obce a cestou II/583A, „Záhumnie I“ resp. „Záhumnie“ na východ od Podhájika – v strede územia medzi zastavanou časťou obce a cestou II/583A a „Záhumnie III“ a „Lánce vyše Varína“ na východ od Záhumnia I v klíne medzi cestami II/583A a III/2078; „Záhrady sú medzi ulicami Jozefa Martinčeka a Dr. Jozefa Tisa, „Rieky“ medzi ul. Fatranskou a riekou Varínka, „Ulické záhrady“ na východ od Starohradskej ulice, „Radinov“ na východ od cesty III/2073 po cestu Ku železnej studničke, „Hlboké a Rudy“ na sever od cesty Ku železnej studničke po oboch brehoch potoka Dúbrava, „Hlboké“ na juh od cesty Ku železnej studničke a na východ od Radinova, „Pod Jedľovinou“- lúky medzi Klčoviskami a Radinovom, na sever od prístupovej cesty smer Klčoviská, „Rozbehov“ na juh od prístupovej cesty na Klčoviská a od lokality Pod Jedľovinou, „Veľhotky“ na východ od Hlbokého a na sever od Klčovísk, „Klčoviská“ v priestore rekreačnej osady, „Hradiská“ v pravobrežnej časti Hradského potoka, „Jedľovina“ na východnom okraji katastrálneho územia, „Malá dolina“ východne od Hradísk, „Hradské“ v najvýchodnejšej časti katastrálneho územia obce Varín.

Pri k.ú. Gbeľany sú to v najsevernejšej časti „Zadné lúky“, smerom na juh Žiarce, Predné lúky, Koňhora, po zmene smeru hranice k západu Cutová, smerom k juhu Prútky, Šošínec a Hájik pred cestou II/583A. Odtiaľ v smere na východ popri ceste II/583A sú to Hliny, Záhumnie, Jelšovec a Lánce vyše Varína na sever od Jelšovca západne od intravilánu m.č. Koňhora, pri elektrorozvodni sú to Dubence, bližšie k m. č. sú to Lány vyše Varína, severne od nej Hôrka, Podháj a severne od neho Háj, na východnom okraji katastrálneho územia Želehosť.

Rozvoj obce sleduje svoje historické založenie ktoré spolu s prírodnými prvkami tokov vytvára hlavné kompozičné osi. V smere severojužnom je tvorená prírodným elementom toku Varínky, pozdĺžnym smerom námestia a oboch ulíc z neho vychádzajúcich, v smere východozápadnom osou rieky Váh a komunikácii smerujúcich z námestia na Nezbudskú Lúčku a naopak v smere železničná stanica.

Kompozičné princípy urbanistického rozvoja obce Varín sú zrejmé z vytvárania ďalších uličných priestorov a línií, ktoré sú vždy v princípe súbežné, alebo kolmé na hlavné kompozičné osi.

Varín má zastavané územia s kompaktnou urbanistickou štruktúrou s prevažujúcou zástavbou rodinných domov.

Kataster obce Varín je aj z hľadiska zastavanosti územia členený na dve časti: územie zastavané – intravilán a územie nezastavané – extravilán. Z hľadiska funkčného zónovania môžeme územie katastra rozdeliť na tieto zóny:

- územie bývania v miestnej časti Koňhora,
- územie bývania v kompaktnej zástavbe obce s výskytom občianskej vybavenosti,

- územie priemyselnej výroby,
- územie poľnohospodárskej výroby,
- územie voľnej poľnohospodárskej krajiny,
- územie lesnej krajiny – lesy,
- územie ochrany prírody – genofondové lokality.

Z hľadiska funkčného využitia územia má obec primárnu obytnú funkciu ku ktorej sa pridružia funkcia ochrany a dotvárania prírodného prostredia, funkcia výroby, funkcia rekreácie, cestovného ruchu a turizmu. Rozvoj poľnohospodárskeho výrobného potenciálu neprekročí rámec sekundárneho postavenia tejto funkcie v nových podmienkach obce.

Občianska vybavenosť je rozložená pomerne koncentrovane najmä v ťažisku obce. Mimo ťažiska sú vhodne umiestnené napríklad škola a materská škola. Základná občianska vybavenosť je v zásade postačujúca, čo neznamená že je v polohe optima.

Obec má úzke funkčné väzby na obec Teplička nad Váhom, ostatné okolité obce – Gbeľany, Krasňany, Mojš, Nezbudskú Lúčku, Strečno a na mesto Žilina.

V rámci rekreácie vo Varíne prevažuje pasantská forma.

2.5.1.3 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

Návrh územného plánu obce Varín zdieľa predpoklad jeho obstarávateľa reprezentovaný Zadaním pre vypracovanie ÚPN – O Varín a nepredpokladá zásadnú zmenu v usporiadaní a využívaní územia obce. V návrhu územného plánu obce v princípe nadväzuje na už založené funkčné a priestorové usporiadanie, na založené trendy (bývanie, priemysel...) v kontexte s hlavnými cieľmi a požiadavkami Zadania pre vypracovanie ÚPN – O Varín. V tej súvislosti navrhuje rozvoj urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania obce podľa nasledovných princípov:

- nadväznosť na súčasné priestorové usporiadanie územia obce pozostávajúce z prevažujúcich priestorov hornatej zväčša lesnatej krajiny Malej Fatry a Kysuckej vrchoviny, z priestorov voľnej prevažne poľnohospodársky využívanej krajiny, z plôch vodných tokov (Váh, Varínka) a priestorov súčasných zastavaných území obce,
- vymedzenie samostatných zastavaných území obce v k.ú. Varín:
  - Varín („ústredie“),
  - areál DOLVAP, s. r. o. a lok. Podhájik,
  - „Záriečie“,
  - Rozbehov,
  - navrhovaný priemyselný park Varín,
  - m.č. Koňhora juh,
  - m.č. Koňhora sever,
  - areál transformovne,
  - záhradkárske osady Hlboké a Rudy (Pažite),
  - chatová osada Varín – Jedľovina (Klčoviská),
  - nový (navrhovaný) cintorín,
  - chatová osada Koňhora – Podháj,
  - dve územia občianskej vybavenosti v lok. Hliny, Záhumnie, za cestou II/583,
  - osem rozptýlených území rekreačných objektov v lok. Jedľovina,
  - územie rekreačných objektov v lok. Koňhora,
  - farma Gbeľany.

- rešpektovať ako hlavné dominanty z pohľadu obce Varín ako i susediacich sídiel masív Jedľovina a Kysuckú vrchovinu,
- za hlavné dominanty v riešenom území rešpektovať:
  - kostol sv. Trojice,

  - súbor vertikálnych stavebných a technologických objektov areálu DOLVAP, s.r.o.,
- rešpektovať historicky založené hlavné kompozičné osi súčasných zastavaných území:
  - os futbalové ihrisko – areál kostola sv. Trojice, Nám. sv. Floriána, priestor vymedzený ulicami J.Martinčeka a Hrnčiarskou, miestna komunikácia do m.č. Koňhora (ako pomyslené predĺženie ulice J.Martinčeka) až po jej severné ukončenie,
  - os most (cez Varínku do lok. Varín – Záriečie) – areál kostola sv. Trojice – priestor vymedzený ulicami M.R.Štefánika a A.Bernoláka – ulica Železničná – DOLVAP, s.r.o.,
- za vedľajšiu kompozičnú os považovať:
  - os ulica Pod Vajánkom – ul. Starohradská,
- lesnatohorskú a lúčnu krajinu Malej Fatry a Kysuckej vrchoviny chrániť a rozvíjať ako Národný park Malá Fatra, ako ochranné pásmo NPMF, ako územie ekologickej stability, ako chránené vtáčie územie a územie európskeho významu,
- odlesnené a súčasné prevažne poľnohospodársky využívané severné a juhovýchodné územie obce (mimo vymedzených zastavaných území) i naďalej rozvíjať ako poľnohospodársky produkčný potenciál limitovaný opatreniami na ochranu prírody a zachovanie ekologickej stability,
- línie 400 kV vedení, 110 kV vedení, VTL plynovodov, hlavného kanalizačného zberača, vodovodného prívodného rádu, Vodného diela, náhradného biokoridoru, železničnej trate č.180, cesty II/583, ciest III. triedy (mimo zastavané územia) musia zostať v pôvodných trasách,
- cestu II/583 a železničnú trať nepovažovať za kompozičné osi, ale považovať ich za nevyhnutné limitujúce bariéry (so svojimi ochrannými pásmami) nového hmotovo-priestorového usporiadania územia obce Varín,
- za subdominantu považovať navrhovanú vyhliadku (vyhliadkovú vežu – rozhľadňu) v priestore Koňhora,
- neuplatňovať žiadne ďalšie dominanty v riešenom ani záujmovom území,
- neobostavovať cestu II/583,
- jestvujúcemu 7 podlažnému bytovému objektu na ulici A.Bernoláka nepriznávať význam dominanty,
- popri už historicky vymedzenom ústrednom verejnom priestore obce (Nám. sv. Floriána) v riešení priestorového usporiadania zastavaných území m.č. Koňhora, Varína („ústredie“) a Varína – Záriečie vymedziť na hlavných osiach resp. na križení kompozičných osí sekundárne ústredné verejné priestory; za miesta ich uplatnenia považovať:
  - verejný priestor (námestie) v m.č. Koňhora (v priestore dnešnej Píly Koňhora...),
  - verejný priestor (námestie) v mieste nástupu do lok. Záhumnie z ulice J.Martinčeka (variant riešenia),
  - verejný priestor (námestie) v mieste nástupu do lok. Záhumnie z ul. A.Bernoláka pri supermarkete TESCO, (variant riešenia),
  - verejný priestor pred železničnou stanicou,
  - verejný priestor v rámci navrhovaného športovo-rekreačného a kultúrno-spoločenského centra Zátepličie (variant riešenia),
  - verejný priestor nástupu do území výroby (priemyselný park),
  - verejný priestor na križení ulíc Pod Vajánkom a Starohradskej.

Obsahom verejných sekundárnych priestorov sú v návrhu ÚPN – O Varín pobytové plochy pre peších, parková zeleň, lokálne športoviská a detské ihriská, priestory pre

kultúrno-rekreačnú a spoločenskú činnosť, priestory pre komerčnú občiansku vybavenosť, v miestach s hromadnou dopravou jej zastávka, parkoviská.

2.5.1.4 Stanovenie základnej kompozície obce

Jedným z prvkov mozaiky krajiny riešeného územia obce Varín je zastavané územie obce so svojou dopravnou infraštruktúrou a líniovou vzdušnou technickou infraštruktúrou. Kontrastom k zastavanému územiu obce sú územia lesov, poľnohospodárskej krajiny a vodnej plochy ohraničujúce riešené územie. Údolná rovina v nive Váhu v južnej časti územia prechádzajúca do, niekde menej inde viac, výraznej členitosti terénu Žilinskej pahorkatiny, s prevýšeniami smerujúcimi do pohoria Malej Fatry a Kysuckej vrchoviny a ku hraniciam katastrálneho územia obce vo východnej a severnej časti katastra obce. V okolí zastavaného územia obce po územie lesov sa nachádzajú mäkko modelované pláne poľnohospodársky využívanej voľnej krajiny, vytvárajúce širšie priestory a tiež nárazníkové zóny medzi lesným a zastavaným územím. Dominujúcim prvkom územia katastra obce je hrebeňová časť Kvánskej Malej Fatry, ktorej sekunduje hrebeň Kysuckej vrchoviny ovládajúce horizont z východnej a severnej strany. Scenériu dokresľuje južná kulisa Lúčanskej Malej Fatry. Západnej strane dominuje silueta mesta Žilina a Strážovských vrchov. Túto mozaiku dotvárajú vodný tok Váhu, tok Varínky a ostatných vodných tokov zo svojou sprievodnou zeleňou, enklávy mimolesnej zelene, zeleň záhradkárskych osád, sprievodná zeleň poľných ciest, verejné parky a stromová zeleň záhrad rodinných domov.

Vývoj obce Varín sa viaže na prirodzené hlavné kompozičné osi, za ktoré z hľadiska širších územných súvislostí považuje tok rieky Váh a tok rieky Varínky, z hľadiska riešeného územia a záujmového územia obce pomyselné línie:

- športový areál – kostol – ulica Martinčeka (resp.Hrnčiarska) – predĺženie do severného záveru osídlenia v m.č. Koňhora,
- most cez rieku Varínku – kostol – ulica M.R.Štefánika – ulica Železničná – areál DOLVAP-u, s.r.o.

Obec Varín pozostáva z osídlenia s urbanistickou skladbou charakteru vidieckych sídiel, rozvíjajúcou sa pozdĺž týchto dvoch na seba kolmých kompozičných osí.

Z juhu na sever na pruh prírodnej krajiny od toku rieky Váh a poľnohospodárskej krajiny naväzujú umelé diela zastavaného územia obce výrobného charakteru, dopravnej infraštruktúry vo forme železničnej trate, voľnej poľnohospodárskej krajiny, kompaktnej časti zastavaného územia, prechádzajúce do voľnej zväčša poľnohospodárskej krajiny. Voľná poľnohospodárska krajina je prerušená líniou cestnej dopravnej infraštruktúry za ktorou pokračuje v smere na sever, kde je funkcia voľnej krajiny doplnená o priestory technickej infraštruktúry areálu transformovne a zastavaného územia m.č. Koňhora. Za nimi pokračuje voľná poľnohospodárska krajina a prechádza cez ekotónové zóny do lesnatej krajiny horstva Kysuckej vrchoviny.

Zo západu na východ prechádza voľná krajina doplnená o významné VVN vedenia do zastavaného územia obce prerušeného pruhom vodného toku Varínka so svojou sprievodnou vegetáciou. Za ním je pás zastavaného územia po ňom nasleduje územie voľnej krajiny, ako súčasť ochranného pásma NPMF, prerušovaného zastavanými územiami záhradkárskej osady a rekreačných území, prechádzajúce cez ekotónové zóny do horskej krajiny Kvánskej Malej Fatry.

V celkovom panoramatickom obraze je kompozícia obce zaujímavá, mimoriadne hodnotná a jedinečná.

Z dôvodov zachovania kontinuity vo vývoji sídla, špecifickosti vidieckeho osídlenia, presvedčenia o tom, že kompozícia sídla je stále hodná úsilia na jej záchranu a rozvíjanie, ÚPN – O Varín navrhuje:

- rešpektovať lesnatohorskú a lúčnu krajinu Malej Fatry a Kysuckej vrchoviny, ich ochranu ako území ekologickej stability, chráneného vtáčieho územia a územia európskeho významu,
- medzi hranicami zastavaných území a okrajom lesnatej krajiny udržiavať cezúry premenlivej šírky vo forme voľnej prevažne poľnohospodársky využívanej krajiny s pestrou nelesnou vegetáciou,
- vývoj obce v návrhu ÚPN – O Varín viazať na prirodzené hlavné kompozičné osi, za ktoré z hľadiska širších územných súvislostí považuje tok rieky Váh a tok rieky Varínky,
- rozvoj zastavaného územia obce v smere oboch kompozičných osí s formovaním ťažiskového priestoru na týchto osiach, na ich križení, alebo na križení s vedľajšou kompozičnou osou,
- za tieto hlavné kompozičné osi navrhuje stále považovať pomyselné línie:
  - športový areál – kostol – ulica Martinčeka (resp.Hrnčiarska) – predĺženie do severného záveru osídlenia v m.č. Koňhora,
  - most cez rieku Varínku – kostol – ulica M.R.Štefánika – ulica Železničná – areál DOLVAP-u, s.r.o.
- za vedľajšiu kompozičnú os považovať os ulica Pod Vajánkom – ul. Starohradská,
- za hlavné dominanty v riešenom území navrhuje považovať:
  - pohorie Malá Fatra (masív Jedľovina),
  - pohorie Kysucká vrchovina,
- za hlavné dominanty v navrhovaných zastavaných územiach a priľahlej voľnej krajine považovať a rešpektovať:
  - kostol,
  - komplex vertikál technického a technologického charakteru areálu DOLVAP, s.r.o. (výhľadovo technická pamiatka),
- za subdominantu považovať vyhliadkovú vežu v priestore m.č. Koňhora.

ÚPN – O Varín ďalej navrhuje:

- popri už historicky vymedzenom ústrednom verejnom priestore obce (Nám. sv. Floriána) v riešení priestorového usporiadania zastavaných území m.č. Koňhora, Varína („ústredie“) a Varína – Zárieče na hlavných osiach resp. na križení kompozičných osí sekundárne ústredné verejné priestory:
  - verejný priestor (námestie) v m.č. Koňhora (zhruba v priestore dnešnej Píly Koňhora...),
  - verejný priestor (námestie) v mieste nástupu do lok. Záhumnie z ulice J.Martinčeka (variant riešenia),
  - verejný priestor (námestie) v mieste nástupu do lok. Záhumnie z ul. A.Bernoláka pri supermarkete TESCO (variant riešenia),
  - verejný priestor pred železničnou stanicou,
  - verejný priestor v rámci navrhovaného športovo-rekreačného a kultúrno-spoločenského centra Zátepličie (variant riešenia),
  - verejný priestor na križení ulíc Pod Vajánkom a Starohradskej,
- sekundárny ústredný verejný priestor v mieste nástupu do území výroby (priemyselný park),
- obsah verejných sekundárnych priestorov - pobytové plochy pre peších, parkovú zeleň, lokálne športoviská a detské ihriská, priestory pre kultúrno-rekreačnú a spoločenskú činnosť, priestory pre komerčnú občiansku vybavenosť, v miestach s hromadnou dopravou jej zastávku, parkoviská,
- prednostne okrem uvedených priestorov rozvoj občianskej vybavenosti do zmiešaného územia občianskej vybavenosti a rodinných domov medzi ulicami Martinčeka a Hrnčiarska severne od historického jadra obce, v zmiešanom území športu, rekreácie a kultúrno-spoločenského centra v lok. Zátepličie, vo variante

konceptu strednú odbornú školu v lok. Zátepličie, materskú školu medzi ulicami Sama Chalúpku a Fatranskou a plochu pre výhľadové umiestnenie materskej školy v severovýchodnej časti lok. Záhumnie,

- rozvoj bytovej výstavby formou HBV v lok. Záhumnie a variantne vo väzbe na východnú stranu ústredného verejného priestoru obce, formou IBV hlavne v lok. Záhumnie, Koňhora, Podhájik pri žel. stanici a Rozbehov a vo variante konceptu vo väzbe na východnú stranu územia historického jadra obce,
- rozvoj výroby do lok. Zátepličie od Váhu (priemyselný park) a variantne v lok. Zátepličie,
- variantne v lok. Zátepličie zmiešané územie športu, rekreácie a kultúrno-spoločenského centra; ÚPN - O Varín tu vymedzuje ústredný ťažiskový polyfunkčný komplex ako skutočné centrum cestovného ruchu, turizmu, rekreácie, športu, kultúry vo väzbe na rozšírený jestvujúci futbalový štadión,
- ako územie športu, rekreácie a cestovného ruchu tiež priestor Váhu (VD Žilina) a územie po náhradný biokoridor (rybovod), Varínku a jej brehy pri rešpektovaní ich funkcie prvkov ÚSES,
- okrem jestvujúcich zariadení (vleky, zjazdovky, záhradkárske osady, rekreačné chaty (s návrhom na doplnenie v prelukách) ako rekreačné priestory miestneho významu najmä oddychové zóny v lok. Pod Vajánkom – Hlboké a Rudy, v lok. Podháj v m.č. Koňhora a variantne v lok. Zátepličie,
- rozšírenie jestvujúceho cintorína a nový cintorín v dvoch variantoch.

Charakter oboch území výroby musí byť taký, aby umožňoval vysokú mieru ohľaduplnosti voči funkčnému využívaniu okolitých území. V lok. Zátepličie voči súčasnému zastavanému územiu obce (rodinné domy, základná škola, cintoríny), voči navrhovanej strednej odbornej škole, s ktorou musí byť územie výroby aj funkčne previazané. V lok. Zátepličie od Váhu voči rieke Váh ako prvku ÚSES nadregionálneho významu a VD Žilina ako súčasti rekreačného priestoru celoštátneho a medzinárodného významu s centrom v Žiline.

2.5.2 VYMEDZENIE POTRIEB BÝVANIA, OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI, VÝROBY

BÝVANIE

Návrh bytovej výstavby vychádza z predpokladu, že funkcia bývania v podmienkach obce Varín je a naďalej bude jednou z primárnych urbanistických funkcií na jej území. Celkový plošný rozsah obytných území je navrhovaný naddimenzovane nad údaje demografickej prognózy vzhľadom na územnoplánovaciu praxou overenú skúsenosť, že časť z navrhovaných plôch s funkciou bývania bude v návrhovom období ÚPN – O majetkoprávne nevysporiadateľná a zostane preto v pozícii výhľadu.

ÚPN – O Varín navrhuje pre funkciu bývania v rodinných domoch prednostne vhodné preluky nachádzajúce sa v zastavanom území obce k 1.1.1990 resp. v súčasnom zastavanom území obce vrátane území v lok. Kamence - Rieky. Najväčší podiel IBV navrhuje v lok. Záhumnie, potom v lok. pri železničnej stanici – Podhájik, v lok. Koňhora a variantne s HBV v rámci prestavby územia naväzujúceho východne na priestor Nám. sv. Floriána. Rešpektuje sa vydané územné rozhodnutie na IBV Rozbehov a návrh nadväzujúcich RD. Rozvoj HBV je navrhovaný v rámci lok. Záhumnie.

Formu individuálnej bytovej výstavby a hromadnej bytovej výstavby navrhuje ÚPN – O Varín do území, kde bude jednoznačne prevažovať funkcia bývania navrhovaná ako jediná základná funkcia v území, s doplnkovou funkciou občianskej vybavenosti, služieb a nezávadnej výroby, resp. rekreácie (formou jestvujúcej a navrhovanej prestavby bytového fondu). ÚPN – O Varín akceptuje existujúce plochy rodinných domov

v zmiešaných územiach s pozemkami objektov občianskej vybavenosti v priestore medzi ulicami Martinčeka - Hrnčiarska.

OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

Základnú občiansku vybavenosť ÚPN – O Varín vymedzuje v rozsahu potrieb navrhovaného počtu trvale bývajúceho obyvateľstva k návrhovému obdobiu (4 658 obyvateľov) a funkcie základne regionálneho strediska cestovného ruchu, turizmu a rekreácie a popri zvýšenej očakávanej návštevnosti Krivánskej Malej Fatry (Pod Suchým, Jedľovina, Hlboké – Veľhotky) a Kysuckej vrchoviny (Koňhora, Podháj). Tiež z hľadiska obce ako súčasti sídelných zoskupení tuzemského i cezhraničného charakteru (Združenie /Mikroregión/ Terchovská dolina, MAS Terchovská dolina). ÚPN – O Varín predpokladá že súčasná základňa kultúrnospoločenského života obce pretrvá po celé návrhové obdobie a zaznamená nárast.

Základné školstvo je pritom zabezpečené Základnou školou s materskou školou Ondreja Štefku s kapacitou postačujúcou pre predpokladaný nárast počtu obyvateľov obce. Potrebné je uvažovať s investičnými prostriedkami na novú telocvičňu, prístavbu stavebné úpravy a úpravy vonkajších priestorov.

Materská škola je kapacitne vyťažená a ÚPN – O Varín navrhuje jej prístavbu, novú materskú školu medzi ulicami Sama Chalúpku a Fatranskou a výhľadovo umiestniť novú materskú školu v severovýchodnej časti lok. Záhumnie.

Navrhuje sa tiež stredná odborná škola zameraná obsahovo na oblasť cestovného ruchu, turizmu a rekreácie (hoteliérstvo, gastronómia...) v súvislosti s perspektívou tohto odvetvia v priestore Malej Fatry a Kysuckej vrchoviny (variant riešenia), alebo na oblasť súvisiacu s prevažujúcou výrobou - činnosťou v navrhovanom priemyselnom parku (variant riešenia).

Široké spektrum zariadení občianskej vybavenosti je jestvujúcou resp. navrhovanou súčasťou zmiešaného územia historického jadra obce a nadväzujúceho územia medzi ulicami Jozefa Martinčeka a Hrnčiarska. Sú to zariadenia zdravotníctva, kultúry a osvety, maloobchodu, služieb, verejného stravovania i ubytovania, administratívy, bankových služieb (peňažníctva), sociálnej starostlivosti.

Zariadenia občianskej vybavenosti sú súčasťou navrhovaných sekundárnych subcentier obce v m.č. Koňhora, v mieste nástupu do lok. Záhumnie z ulice J.Martinčeka (variant riešenia), v mieste nástupu do lok. Záhumnie z ul. A.Bernoláka pri supermarkete TESCO (variant riešenia), pred železničnou stanicou, v lok. Zátepličie (variant riešenia), na križení ulíc Pod Vajánkom a Starohradskej a v mieste nástupu do území výroby (priemyselného parku). Sú to najmä priestory pre kultúrno-rekreačnú a spoločenskú činnosť a priestory pre komerčnú občiansku vybavenosť.

Vo variante návrhu je významným priestorom navrhovanej občianskej vybavenosti lok. Zátepličie ako územie športu, základne rekreácie, turizmu, cestovného ruchu, kultúrno-spoločenských aktivít, prvkov terciálnej a kvartérnej sféry, ako ťažiskový ideový bod obce z hľadiska formovania Varína ako strediska rekreácie, turizmu a cestovného ruchu regionálneho významu resp. sídla významného pre turizmus z celospoločenského pohľadu.

Zo zariadení služieb sú konceptom ÚPN – O Varín považované za stabilizované pošta, hasičská zbrojnica a židovský cintorín, navrhované sú rozšírenie jestvujúceho cintorína a nové cintoríny v dvoch variantoch.

Ako doplnková funkcia sú navrhované zariadenia obchodu a služieb a pod. vo všetkých obytných územiach za podmienky plného rešpektovania životného prostredia z hľadiska dopravného zaťaženia, hlučnosti, prašnosti, exhalátov a primeranosti objemu a štruktúry stavby k okoliu.

Vyššiu občiansku vybavenosť bude aj v budúcnosti v plnom rozsahu zabezpečovať kontaktné mesto Žilina, ako jadro Severopovažského veľkomestského regiónu, sídlo kraja

a okresu a tiež centrum vlastného urbanizačného priestoru (užšieho aglomerovaného priestoru) Žilinskej kotliny, ktorého je obec Varín súčasťou.

REKREÁCIA

Okres Žilina je súčasťou navrhovanej regionálnej priestorovej a funkčnej štruktúry Severopovažského regiónu cestovného ruchu a Hornopovažského regiónu. Aglomerácia Žiliny je v rámci tejto hierarchie rekreačným krajinným celkom. Vzhľadom k blízkosti katastrálneho územia obce Varín a katastrálnych území mesta Žilina, polohe Vodného diela Žilina, sú ponuky obce Varín a mesta Žilina navzájom úzko prepojené. Žilina je vzhľadom k svojej Mestskej pamiatkovej rezervácii v zmysle ÚPN VÚC ŽK hlavným cieľom poznávacieho a kultúrneho turizmu. Žilina je aj cieľom rekreácie a turizmu celoštátneho významu z hľadiska pobytu pri vodných plochách. Súčasťou jej územia sú aj významné časti vodných diel Hričovská vodná nádrž, Vodné dielo Žilina (s priamym prepojením rekreačného potenciálu mesta Žilina s riešeným územím). Mesto Žilina je lokalitou s medzinárodným významom z hľadiska poznávacieho turizmu a z hľadiska vidieckeho turizmu, celoštátneho významu z hľadiska nákupného, obchodného a incentívneho (motivačného) turizmu, regionálneho významu z hľadiska turizmu na báze termálnych vôd. Okrem väzby na mesto Žilina návrh ÚPN – O Varín vychádza z potreby materiálno-technicky, organizačne a obsahovo koordinovať rozvoj funkcie rekreácie, turizmu a cestovného ruchu v obci hlavne s územím obcí Strečno, Stráňavy, Gbeľany, Nezbudská Lúčka, Horný Vadičov, Kotrčina Lúčka, Teplička, Mojš, Krasňany, Stráža, Lysica, Belá a Terchová. ÚPN – O Varín navrhuje prioritne podporovať vidiecky, poznávací a kultúrny turizmus sprevádzaný rekreačným horským aktívnym turizmom, ako letnú rekreáciu a turistiku so širokou plejádou foriem v dimenziách úmerných danostiam obce. Návrh územného plánu uprednostňuje voľné formy rekreácie, turizmu a cestovného ruchu pred viazanou formou.

Obec Varín má takmer všetky predpoklady pre ďalší rozvoj funkcie rekreácie, cestovného ruchu a turizmu. Jej súčasťou je západný výbežok pohoria Krivánska Malá Fatra, územia so zažitou turistickou infraštruktúrou, zažitým zjazdovým lyžovaním, so zažitými ubytovacími kapacitami voľného a viazaného cestovného ruchu, turizmu a rekreácie. Blízko je k Starému hradu, k hradu Strečno. Súčasťou jej územia je Vodné dielo Žilina s možnosťami rozvoja letnej rekreácie v priestore sútoku rieky Váh a rieky Varínky. Má vo svojom území časť Kysuckej vrchoviny s priestorom Koňhora s možnosťami rozvoja ubytovacích kapacít a nenáročných foriem rekreácie, má väzby na susediace sídla prostredníctvom cyklotrás a turistických trás.

V zastavaných územiach obce má už vybudovanú istú materiálno-technickú základňu vo forme napr. Autokempingu, športového areálu, ubytovacích a stoličkových kapacít, športovísk základnej školy, má relatívne zachovanú historickú urbanistickú centrálnu štruktúru s prvkami charakteru pamiatok a pamätihodností, s parkom. Má množstvo kultúrno-spoločenských podujatí, skúsený ľudský potenciál z oblasti poskytovania služieb, tradície v tomto odvetví (Autokemping, Jedľovina). Má programové dokumenty ďalšieho rozvoja cestovného ruchu, turizmu a rekreácie a má pre rozvoj tejto funkcie oporu v nadradenej územnoplánovacej dokumentácii, ktorou je ÚPN VÚC Žilinského kraja v znení neskorších zmien a doplnkov, predovšetkým jeho záväzné časti.

Súčasný stav však neumožňuje celoročne využívanie všetkých rekreačných prvkov, umožňuje len kratšie pobyty, chýbajú mnohé formy rekreácie, kvalita reštauračných a ubytovacích služieb je nižšia, informačný systém je nedostatočný, chýbajú ubytovacie kapacity vyššej úrovne, kultúrno-spoločenské podujatia majú často len miestny dosah, športoviská sú s nižšou technickou úrovňou, prvky každodennej rekreácie sú málo vyvinuté. No chýba predovšetkým nosný centrálny prvok strediska rekreácie postavený na podklade rozvinutého komplexného športového, rekreačného a kultúrneho centra.

Obec má ambíciu rozvíjať sa aj ako mikroregionálne centrum cestovného ruchu, turizmu a rekreácie a ako kultúrno-spoločenské centrum pre svoje spádové územie, chce byť súčasťou sídelných zoskupení tuzemského i cezhraničného charakteru (Združenie /Mikroregión/ Terchovská dolina, MAS Terchovská dolina), do ktorých vloží okrem iného svoj primeraný potenciál pre rozvoj cestovného ruchu, turistiky, rekreácie, výroby a komunálneho hospodárstva. Urbanisticky to znamená, že ku primárnej funkcii územia obce, ktorou zostane funkcia bývania v rodinných domoch, sa pridružia aj funkcia výroby, funkcia ochrany a dotvárania prírodného prostredia, funkcia rekreácie, cestovného ruchu a turizmu.

Pre dosiahnutie tohto cieľa je potrebné na území obce viac rozvíjať kultúrnohistorickú dimenziu obce, ktorej „konzumentom“ bude nielen trvale bývajúce obyvateľstvo, ale aj návštevníci, turisti a rekreanti či prechodne bývajúci v chatách, chalupách, penziónoch a obyvateľstvo spádového územia, mať v území viac pracovných príležitosti na podklade diverzifikovanej ekonomiky založenej aj na miestnych prírodných, materiálnych, historických a ľudských zdrojoch (priemyselný park...). Rovnako dôležité je ochraňovať a zveľaďovať prírodné prostredie ako súčasť kvalitného životného prostredia a ako predpoklad pre primeraný rozvoj cestovného ruchu, turizmu, rekreácie. Rozvoj cestovného ruchu, rekreácie a turizmu je nevyhnutné koordinovať s okolím (región, susediace obce).

Návrh ÚPN – O Varín vychádza s premisy, že rozvoj funkcie rekreácie, turizmu a cestovného ruchu vo Varíne ako stredisku regionálneho až celoštátneho významu bude materiálno-technicky, organizačne, obsahovo kompatibilný s jej rozvojom na území susediacich obcí a ďalších sídiel významných z hľadiska rozvoja tejto funkcie (Strečno, Stráňavy, Nezbudská Lúčka, Gbeľany, Mojš, Krasňany, Stráža, Lysica, Belá a Terchová). Predpokladá zhodnotenie a využitie možností daných susedstvom, vybudovanou rekreačnou infraštruktúrou susedov ako aj ich územnoplánovacou prípravou (s cieľom nekonkurovať, ale v ponuke vyvažovať nedostatky susedov, napr. obec Strečno má v územnoplánovacej dokumentácií, v lok. Pri Váhu, vymedzené priestory pre Autokemping, vodné športy, pobyt pri vode, lodenicu, s vplyvom na rekreačné riešenie priestoru sútoku Váhu a Varínky).

Priestorové usporiadanie a funkčné využívanie území, s akcentom na územia hlavných vstupov a vjazdov do obce, má ambíciu evokovať „záchyt“ návštevníkov (hlavne v smere od Žiliny, resp. v smere od Terchovej) vo Varíne, ktorého základom je zachovanie priestoru pozdĺž cesty II/583 ako prírodného voľného územia s pozadím znakov prevažujúceho vidieckeho prostredia, ktoré má bližšie k prírode, k jej ochrane, k rekreácii v prírode na rozdiel od industriálnej krajiny ako nástupu do Terchovskej doliny.

Problematiku cestovného ruchu, turizmu a rekreácie návrh ÚPN – O Varín chápe ako systém prepojený na systém kultúry, telovýchovy, športu a školstva. Pritom zdôrazňuje, že časť záujmov z tejto oblasti sa prekrýva so záujmami kultúry, telovýchovy, športu a školstva. Časť zariadení z tejto oblasti bude jednoúčelová.

Prijímateľom služieb v oblasti rekreácie, cestovného ruchu a turizmu na území obce musí byť predovšetkým miestne trvalo bývajúce obyvateľstvo. Návrh skladby prvkov systému rekreácie, turizmu a cestovného ruchu, je vedený snahou zminimalizovania sezónnosti a posilnenia prvkov letnej rekreácie.

Návrh ÚPN – O Varín má ambíciu vyváženia dnes dominujúcich zariadení rekreácie, turizmu a cestovného ruchu v okrajových polohách katastra obce návrhmi do jej centrálnych priestorov a priblížiť ich tak bezprostrednému využívaniu. Najmä vymedzením ústredného ťažiskového polyfunkčného komplexu ako skutočného centra cestovného ruchu, turizmu, rekreácie, športu, kultúry vo väzbe na rozšírený jestvujúci futbalový štadión obsahujúci v nadväznosti na pešie pobytové plochy pestrú ponuku športových, športovo-rekreačných, rekreačných, kultúrnych, školských aj spoločenských krytých (halových) i nekrytých priestorov. Napr. doplnenie tréningových ihrísk a zázemia pre futbal, športoviská pre hádzanú, volejbal, basketbal, tenis, viacúčelová hala, priestory

s funkciou kultúrneho domu, kryté klzisko – hokej, bazén, wellness, vrátane ubytovacích kapacít vyššej úrovne a nevyhnutnej vybavenosti a infraštruktúry vo variantnom riešení dotknutého priestoru v lokalite Zátepličie.

Súčasťou tohto zámeru je aj priestor Nám. sv. Floriána a Farskej ulice (okolie areálu kostola) ako ústredných peších priestorov, po obvode ktorých je navrhované vytvorenie podmienok pre uplatnenie sa prvkov rekreácie, cestovného ruchu a turizmu a občianskej vybavenosti (malé penzióny, ubytovanie v súkromí, stoličkové kapacity, služby).

Tykadlami uvedených priestorov z hľadiska funkcie športu, rekreácie a turizmu a cestovného ruchu sú navrhované sekundárne ťažiskové priestory obce (subcentrá obce). V každom subcentre na území obce - m.č. Koňhora, Varín – Zárieče, v ťažiskovom priestore Záhumnia, pri supermarkete Tesco a Záhumnia I. (ulica na Dubenec) – Záhrady, pred železničnou stanicou, v lok. Zátepličie (variant riešenia), na križení ulíc Pod Vajánkom a Starohradskej a v mieste nástupu do území výroby (priemyselný park) sú navrhované prvky rekreácie (oddychové zóny – parky, lokálne ihriská, detské ihriská) vo väzbe na pešie pobytové plochy, prvky kultúry, spoločenské priestory a ďalšiu základnú občiansku vybavenosť.

Nábrežie Váhu (VD Žilina), náhradného biokoridoru, priestor sútoku rieky Váh a Varínky a nábrežie (aj ako biokoridor) rieky Varínky až po severný okraj zástavby v Koňhore sú navrhované ako jeden v podstate súvislý priestor – celok pre pohybovú aj pobytovú každodennú rekreáciu pri vode (pešie trasy, posedenia, detské ihriská, lokálne športoviská, rybolov, cyklotrasy) s väzbami na športový areál obce, na Autokemping a na ťažiskový verejný priestor m.č. Koňhora.

Priestor Autokempingu je navrhovaný na celkovú revitalizáciu cestou stavebných úprav, novostavieb ubytovacích a stoličkových kapacít, technickej a dopravnej infraštruktúry, ihrísk. Rozšírenie portfólia poskytovaných služieb je navrhované na plochy nachádzajúce sa západne od súčasného areálu, na prepojenie areálu ATC s nábrežím rieky Varínky za účelom sprístupnenia nábrežia Varínky a vodného toku návštevníkom (záujmové územie v k.ú. Krasňany).

ÚPN - O Varín navrhuje plochy a priestory rozvoja agroturistiky vo väzbe na areál AGRA-VÁH, s.r.o. s návrhom športovorekreačného využitia voľnej poľnohospodárskej krajiny (jazda na koni).

ÚPN – O Varín nenavrhuje nové strediská ani substrediská rekreácie, nenavrhuje zvyšovanie lôžkových kapacít v priestore Pod Jedľovinou, nenavrhuje lôžkové kapacity (ani rodinné domy) v záhradkárskej osade Hlboké a Rudy (lok.Pažite).

Prírastky lôžkových kapacít budú možné len v priestore Koňhory, buď v rámci prípadných zmiešaných území (bývanie v rodinných domoch a individuálna chatová či chalupnícka rekreácia) a v rámci novovymedzených zastavaných území na podklade jestvujúcich osád.

Na zvýšenie atraktívnosti priestoru Koňhory navrhuje ÚPN – O Varín vyhliadku (rozhľadňu) umožňujúcu panoramatické pohľady na priestor Varína, Strečna, masívu Jedľovina, do Terchovskej doliny.

ÚPN - O Varín navrhuje územie obecného parkuv priestore Zatepličia vo väzbe na navrhovanú revitalizáciu opusteného náhonu vo Varíne a potoka Šošínec (variant konceptu).

Na podklade pripravovanej cyklodopravnej cyklotrasy do Terchovskej doliny ÚPN - O Varín navrhuje rozvetvený systém cyklodopravných a cykloturistických cyklotrás prepojený na cyklodopravnú cyklotrasu okolo Vodného diela, ktorý obsahuje aj paralelné trasy s hlavným smerom po pravom brehu rieky Varínky (prepojovacia cyklodopravná cyklotrasa), prepojenie na evidované cyklotrasy, miestne cyklotrasy a odnože k zaujímavým miestam pozdĺž toku (Krasniansky luh, autokemping, napojenie na hlavnú rozvojovú os obce Krasňany...),

Pre priaznivcov nenáročnej pešej turistiky sa v okolí obce Varín nachádza prírodno-kultúrno-historicko- ochranársky zameraný náučný chodník „Varín a okolie“. Jeho dĺžka je 15 km a má 15 zastávok. Východiskovým miestom je obec Varín a jeho trasa vedie geomorfologickými celkami Žilinskej kotliny a Malej Fatry, čiastočne i NPMF. Je situovaný aj na brehu rieky Váh. Zaujímavosťami sú tu Strečniansky prielom, NKP hrad Strečno, Domašínsky meander, a NPR Starý hrad so zrúcaninami stredovekého hradu. Je tematicky zameraný ako prírodovedný, ochranársky, historický a kultúrny. Navrhuje sa jeho zastávky rozšíriť o kostol sv. Trojice a vodnú plochu pri asfaltovom lome. Navrhovaný je náučný chodník Krasnianskym luhom vedený od navrhovaného cyklistického a pešieho prepojenia subcentra obce v m.č. Koňhora a obce Krasňany priestorom genofondovej lokality a maloplošného chráneného územia.

Obcou prechádzajú turistické chodníky a cyklotrasy. Turistické chodníky smerujú zväčša do Malej Fatry. Sú to trasy Varín – Pod Jedľovinou – sedlo Brestov – Javorina; Chata pod Suchým – Podhradské; Kľak – Zázrivá ústredie; Strečno, žel. stanica – dolina Kúr; Gbeľany – Sedlo pod Zlieňom a Chata pod Suchým – Sedlo Brestov.

VÝROBA

Výrobné územia charakteru priemyselnej výroby sa návrhom ÚPN – O Varín dostanú do polohy jednej z primárnych funkcií obce.

Dlhodobým a aj dnes výrazne dominujúcim reprezentantom priemyselnej výroby v katastrálnom území obce Varín je DOLVAP, s. r. o.

Jestvujúce výrobné územie areálu DOLVAP, s.r.o. vrátane lanopásu považuje návrh ÚPN – O Varín za stabilizované.

Ďalšie aktívne prevádzky na území obce, v ktorých činnosti sa prejavuje priemyselný aspekt, majú z hľadiska plošného rozsahu a počtu zamestnancov pre vymedzenie výrazných výrobných území marginálny význam. Sú významnejšie skôr z pohľadu ochrany životného prostredia a neestetického pôsobenia v prostredí obytných území obce (Lesy, š.p. pri železničnej trati, sklad dreva pri židovskom cintoríne, stavebniny, píla v Koňhore...).

Tie ÚPN – O Varín navrhuje postupne vymiestniť zo súčasných zastavaných území obce Varín a umiestneniť ich vo výrobnom území južne od železničnej trate.

V obci boli na základe terénneho prieskumu a údajov z Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) obce zistené prevádzky so zameraním prevažne na stavebnú činnosť a služby – Bugáň - stavebníctvo, Drevoštýl Varín – okná a okenice – výroba drevených okien a plastových okien a dverí.

Neaktívnym chátrajúcim výrobným územím je areál býv. Drevoindustrie južne od železničnej trate, ktorý ÚPN – O Varín považuje za súčasť navrhovaných výrobných území.

Výrobným územím resp. územím technickej vybavenosti je areál transformovne 400/110/22 kV Varín, do ktorej sú zaústené prenosové energetické zariadenia.

Zámerom pre územia výroby na území obce je vybudovanie priemyselného parku Varín celoštátneho a regionálneho významu, ktorý by mal byť lokalizovaný severne aj južne od železničnej trate (Zátepličie a Zátepličie od Váhu) a čiastočne aj pri ceste II/583.

ÚPN – O Varín navrhuje rozvoj priemyselného parku a ostatných priemyselných území vrátane obecného dvora „technických služieb“ a kompostoviska výhradne do územia nachádzajúceho sa južne od železničnej trate Žilina – Košice (lok. Zátepličie od Váhu) a do priestoru Zátepličia ako jednu z variant využitia tohto územia.

Vo výrobnom území budú neprípustné druhy výrob, ktoré sú v rozpore so záujmami obce z hľadiska ochrany životného prostredia a ochrany prírody, jej rekreačnou funkciou, z titulu nadmerného hluku, nadmerných exhalácií, prašnosti.. Regulatívy sú navrhnuté s požiadavkou na rešpektovanie stavebných dominánt obce a prírodných scenérií.

ÚPN – O Varín navrhuje okrem uvedených území rozvoj takých druhov sekundárneho sektora hospodárstva, ktoré sú pre obec primerané z hľadiska možnosti založenia výrob nezávadného (ochrana životného prostredia) charakteru a skladov, bez požiadaviek na náročné materiálové vstupy a nároky na nadmernú dopravnú prácu. Napr.rozvoj drobnej výroby potravín domáceho pôvodu, verejné bezpečné predvádzanie výrobných činností ako ukážok remeselných zručností, remeselné činnosti, služby nadväzujúce na domáce materiálové zdroje - voda, domáce plodiny, rastliny, drevo, kožušina, včelárske produkty.

Rozvoj poľnohospodárskeho výrobného potenciálu neprekročí rámec sekundárneho postavenia tejto funkcie v nových podmienkach obce. Na území obce Varín je najvýznamnejším predstaviteľom poľnohospodárskej výroby spoločnosť AGRA-VÁH, s.r.o. Vo výrobnom areáli južne od cesty II/583 je ustajnených cca 500 ks hovädzieho dobytka. Chov iných hospodárskych zvierat je marginálneho významu. Dvor má obvyklé primerané stavebné objekty. Mimo tohto areálu v k.ú. Varín spoločnosť vlastní hospodársky objekt na západnom okraji obce Gbeľany zasahujúci do k.ú. Varín, ktorý však pre svoje hospodárske účely nevyužíva. Obhospodarovaná poľnohospodárska pôda sa využíva ako orná pôda a TTP. Na veľkých rozlohách obhospodarovanej pôdy sú vybudované hydromelioračné zariadenia, ktoré sú už takmer nefunkčné.

Eviduje sa zámer spoločnosti na založenie agroturistiky ako špecifickej formy rozvoja rekreácie.

Lesy (lesné pozemky) patria do Lesného hospodárskeho celku Varín. V k.ú. Varín je 6 subjektov obhospodarujúcich lesy. Časť lesov (lesných pozemkov) je v chránených územiach, časť je mimo chránených území. Hospodárenie v lesoch sa riadi Programom starostlivosti o lesy. V r. 2 016 bol schválený nový Plán starostlivosti o lesy na obdobie rokov 2016 - 2025.

ZELEŇ

Zeleň je významne zastúpená v krajine katastrálneho územia obce vo forme lesov, nelesnej drevinovej vegetácie vo voľnej krajine, na poľnohospodárskej pôde, ako vnútrosídelná a vnútroareálová zeleň na pozemkoch bytových domov, v záhradách rodinných domov, v parkoch, vo forme cintorína a ako sprievodná zeleň a líniové prvky pozdĺž vodných tokov, ciest, železničnej vlečky. Návrh územného plánu obce všetky tieto existujúce prvky zelene rešpektuje. Potreba zastúpenia zelene je vymedzená tiež z hľadiska predpokladaného počtu trvalých i prechodných obyvateľov a návštevníkov, rešpektovania prvkov územného systému ekologickej stability a požiadaviek ochrany prírody.

ÚPN – O Varín navrhuje významným spôsobom doplnenie zelene v rámci celého katastrálneho územia obce. Jeden z návrhov je vo forme obecného parku (vo variante riešenia) ako súčasti zmiešaného územia športu, rekreácie a občianskej vybavenosti v lok. Zátepličie spolu s revitalizáciou „opusteného náhonu" a jeho vrátením do historickej polohy. Významným je aj návrh v Nám. sv. Floriána - odľahčenie od statickej dopravy, „oživenie opusteného náhonu“ a posilnenie priestorov s parkovými úpravami. Navrhujú sa tiež významné plochy zelene ako súčasť sekundárnych ťažiskových priestorov obce (parková zeleň), území občianskej vybavenosti, športových areálov, hromadného bývania, pozemkov rodinných domov, „oddychovej zóny“ v lok. Pod Vajánkom a Podháj v Koňhore. Tiež návrh vymedzenia, podpory a doplnenia sprievodnej zelene pozdĺž celej dĺžky všetkých vodných tokov v katastrálnom území obce, vrátane revitalizácie regulovaných častí tokov. Významným návrhom je aj doplnenie okolia zdrojov hluku a exhalátov z dopravy (št. cesty, železnice) a výrobných území o izolačnú zeleň (v niektorých prípadoch kumulovane so sprievodnou zeleňou vodných tokov, ako súčasti biokoridorov). S cieľom zníženia pôsobenia hluku popri komunikáciách a pri výrobných územiach ÚPN – O Varín navrhuje izolačnú zeleň pozostávajúcu z kombinácie vysokej, nízkej i strednej (krovinatej) zelene (6 m široký pás umožňuje znížiť hladinu hluku

o 1dB). V prípade výrobných území je funkciou zelene aj ich vizuálne prekrytie s cieľom zachovania obrazu krajiny s dominujúcimi prírodnými prvkami a stavebnými dominantami.

Naliehavosť zachovania všetkých prvkov zelene sa neustále stupňuje v súvislosti s globálnym otepľovaním v súlade s uznesením Vlády SR č. 148 z 26.03.2014 k Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy aktualizovanej v roku 2017.

Pri zásahoch do verejnej zelene návrh ÚPN – O Varín požaduje riadiť sa normou STN 83 7010 Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie.

2.5.3 ZÁSADY OCHRANY A VYUŽITIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH A PRÍRODNÝCH HODNÔT

2.5.3.1 Kultúrne pamiatky

Tabuľka 2.5-1 Zoznam národných kultúrnych pamiatok v obci Varín

Číslo ÚZPF	Názov NKP	Pamiatkové objekty	Prevládajúci sloh/doba vzniku
1386/1	Rímskokatolícky kostol sv. Trojice	kostol	Gotický, postavený v 2. pol 13. storočia, neskôr upravovaný v 17. storočí, v r. 1828 a 1945 – 1946
1387/1	Kaplnka sv. Floriána	kaplnka	Barok neskorý, postavená v 2. pol 18. storočia stor.
3299/1	Pomník padlým v SNP	pomník	rok 1 945

**UZPF – Ústredný zoznam pamiatkového fondu*
**NKP – Národné kultúrne pamiatky*

Návrh ÚPN – O rešpektuje nasledovné:

Na národné kultúrne pamiatky (ďalej len NKP) sa vzťahuje ochrana vyplývajúca z ustanovení pamiatkového zákona – č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov, dotýkajúca sa individuálnej ochrany vlastnej veci, ako aj ochrany trvalého udržiavania vhodného prostredia kultúrnej pamiatky, umožňujúceho využívanie a prezentáciu kultúrnej pamiatky spôsobom, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote. Pred začatím obnovy NKP (súbor špecializovaných činností, ktorými sa vykonáva údržba, konzervovanie, oprava, adaptácia a rekonštrukcia) je povinnosť postupovať podľa § 32 ods. 2 – 4 pamiatkového zákona.

Podľa § 27 ods. 2 pamiatkového zákona v bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť, ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky; desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou aj pozemok.

2.5.3.2 Ostatné územia s kultúrnohistorickým potenciálom

Ako kultúrne dedičstvo resp. kultúrnohistorický potenciál obce sa ďalej navrhuje chrániť, zveľaďovať, dotvárať a propagovať významné obecné pamätihodnosti:

- kaplnky zo 17. a 18. storočia, prícestné kríže,
- krstiteľnice z 13. a 16. storočia,
- božie muky pri ceste III/2078 (smer do obce Gbeľany) so sochou Piety z pol. 19.storočia,
- objekt – dom č. 273 ako klasicistický z pol. 19. storočia (pôv. Poštová stanica dostavníka), t.č. Hostinec (prízemná budova s obdĺžnikovým pôdorysom a s

predstavaným stĺpovým portikom s vysokým trojhranným štítom),
- objekty s jemným ornamentom v omietkach na Hrnčiarskej ulici,
- objekt – dom č. 396 na Železničnej ulici s plastickými motívmi fasády,
- objekty s pamätnými tabuľami,
- priestor Námestia sv. Floriána s okolitou zástavbou, s vyústeniami ulíc z hľadiska zachovania „genius loci“,
- priestor Farskej ulice s okolitou zástavbou vrátane bývalej trafostanice z hľadiska zachovania „genius loci“,
- komplex stavebných a technologických objektov a prvkov areálu DOLVAP-u, s.r.o. s aspektom technickej pamiatky,
- objekt – skelet súvisiaci s bývalou banskou činnosťou pri vodnej ploche (bývalý asfaltový lom) v lokalite Uhliská s aspektom technickej pamiatky.

2.5.3.3 Archeologické náleziská

Pamiatkový zákon sa vzťahuje aj na ochranu archeologických nálezov a archeologických nálezísk. V katastrálnom území obce Varín eviduje Krajský pamiatkový úrad viaceré archeologické lokality, známe z dostupnej Centrálnej evidencie nálezísk – CEANS a z odbornej literatúry:
- Varín – poloha Dubovec – hlinené piecky z neskorej doby kamennej (eneolit),
- Varín – Šošinský potok – sídlisko lužickej kultúry z mladšej doby bronzovej,
- Varín – križovatka cesty z Gbelian do Krasnian - pohrebisko lužickej kultúry,
- Varín – poloha Pri Hrádku – pohrebisko lužickej kultúry,
- Varín – poloha Hrádok – mohylový hrob z obdobia moru 1831,
- Varín – západne od polohy Hrádok – stredoveké sídlisko,
- Varín – poloha Zátepličie – nález rímskych republikánskych mincí,
- Varín – poloha Hradisko – opevnenie púchovskej kultúry z 1. st. pred n.l.,
- Varín – poloha Železná studňa – pece na tavenie železa z doby rímskej,
- Varín – poloha Železná studňa – dechtáreň z prelomu 12. 13. stor. n.l.,
- Varín – poloha Farský kostol – slovanské sídlisko,
- Varín – poloha Tesco – sídlisko,
- Varín – poloha Farský kostol – prikostolný cintorín,
- Varín – Námestie – depot z obdobia stredoveku,
- Varín – poloha Hájiky – ojedinelý nález oštepu zo staršej doby železnej,
- Varín – poloha nákladné nádražie – náhodný nález franského železného meča z 9. st. n.l.

V katastri obce Varín i v katastri okolitých obcí sa nachádza viacero archeologických lokalít. Počas vykonávania stavebných aktivít môžu byť narušené známe i doteraz neznáme archeologické lokality. Preto je nevyhnutné osloviť v prípade akýchkoľvek zemných prác Krajský pamiatkový úrad v Žiline podľa § 30, ods. 4) zákona 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov. Pri príprave stavieb a inej hospodárskej činnosti na území, kde sa predpokladá ohrozenie pamiatkových hodnôt a archeologických nálezov, bude nevyhnutné vykonať pamiatkový archeologický výskum podľa § 35, § 36 a § 39 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.

V územných konaniach resp. v zlúčených územných a stavebných konaniach v zmysle stavebného zákona je vždy dotknutým orgánom Krajský pamiatkový úrad resp. vždy príslušný orgán podľa § 30, ods. 4) zákona 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov. Pri príprave stavieb a inej hospodárskej činnosti na území, kde sa predpokladá ohrozenie pamiatkových hodnôt a archeologických nálezov, je nevyhnutné vykonať pamiatkový záchranný archeologický výskum podľa § 35, ods. 7), § 36, ods. 2) a 3) a § 39, ods. 1) zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov**.**

V súvislosti so stavebnou činnosťou spojenou s vykonávaním akýchkoľvek zemných prác je povinnosťou stavebníka a organizácie uskutočňujúcej stavbu alebo zabezpečujúcej jej prípravu alebo vykonávajúcej iné práce podľa tohto zákona ohlásiť prípadný archeologický nález podľa § 40, ods. 2 - 5) zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov v súlade s § 127, ods. 1) a 2) zákona č. 50/1976 o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov na Krajskom pamiatkovom úrade v Žiline.

Ak sa nález nájde mimo povoleného pamiatkového výskumu, sa uplatňuje postup podľa § 40 ods. 2 – 5 pamiatkového zákona v spojitosti s § 127, ods. 1) a 2) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (stavebný zákon). Nálezca to musí oznámiť krajskému pamiatkovému úradu najneskôr na druhý pracovný deň po jeho nájdení. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Archeologický nález môže premiestniť a vyzdvihnúť z pôvodného miesta a nálezových súvislosti iba oprávnená osoba, nález, ktorým je strelivo alebo munícia pochádzajúca spred roku 1946 iba pyrotechnik Policajného zboru.

2.5.3.4 Prírodné hodnoty

Za prírodné hodnoty sa v riešenom území považujú predovšetkým veľkoplošné chránené územie NPMF, jeho ochranné pásmo, jestvujúce a navrhované maloplošné chránené územia, OP maloplošného chráneného územia Krasniansky luh, územia NATURA 2000, všetky prvky územného systému ekologickej stability, ekologicky významné segmenty v priestore Varínky a východnej časti k.ú. obce Varín v rámci a v dotyku s NPMF:

- EVS Okolie Starého hradu,
- EVS Asfaltový lom a okolie,
- EVS Varínka,
- EVS Horské lúky a mezofilné pasienky pod Jedľovinou,
- EVS Umelá mokraď na VD Žilina.

Tiež lesy a mimolesná drevinová vegetácia, parky a historická zeleň, ako stromoradia, stromová vegetácia verejných i vyhradených priestranstiev, prírodné pozoruhodnosti, historické krajinné štruktúry, dominanty kultúrnohistorických pamiatok, prírodné dominanty líniové, skupinové a solitérne, rozhrania vnímania prírodných masívov a okolitá krajina ako celok.

Zásady ochrany prírodných hodnôt sú upravené príslušnou legislatívou, ktorú urbanistická koncepcia plne rešpektuje. Zásady „ľudského“ využitia prírodných hodnôt platná legislatíva taktiež umožňuje v závislosti na ich stupni ochrany.

2.5.3.5 Prvky ochrany prírody

Hranica katastrálneho územia obce Varín je v svojej južnej časti totožná s hranicou maloplošného chráneného územia Národná prírodná rezervácia Starý hrad s 5.° ochrany v priestore Hradské a tiež s časťou hranice maloplošného chráneného územia Národná prírodná rezervácia Suchý s 5.° ochrany v priestore Pod Suchým.

ÚPN – O Varín navrhuje ekologicky významný segment (EVS) časť Dubiny Starhrad vyhlásiť za maloplošné chránené územie s 5.° ochrany.

V zmysle vyjadrenia SNPMF sú obe NPR súčasťou NPMF, ktorý presahuje hranicu NPR a je v 3.º ochrany, preto ich ochranné pásma sú uplatnené v rámci NPMF.

Hranica k.ú. obce Varín je na hranici s k.ú. Krasňany v tesnom susedstve zo severným a južným okrajom hranice maloplošného chráneného územia Krasniansky luh s 5.° ochrany v priestore Koňhora.

Ochranné pásmo maloplošného chráneného územia Krasniansky luh je územie do vzdialenosti 60 m von od hranice chráneného územia, platí v ňom 3.º ochrany.

Východná časť katastrálneho územia obce je súčasťou Národného parku Malá Fatra vyhláseného v r. 1988 s 3.º ochrany.

Západnou hranicou ochranného pásma Národného parku Malá Fatra je tok Váhu a Varínky až po zastavanú časť obce Varín, kde v jeho severovýchodnej časti prekračuje tok Varínky a poza lokalitu Koňhora prechádza na hranicu katastrálneho územia. Zaberá teda asi dve tretiny plochy celého katastra obce v jeho východnej a severnej časti. Je v 2.° ochrany.

Ostatné územie katastra obce z hľadiska ochrany prírody na základe legislatívnej ochrany vyplývajúcej zo zákona 543 z 25. júna 2002 O ochrane prírody a krajiny patrí do 1.° ochrany.

Vytvorenie sústavy osobitne chránených území NATURA 2000 na Slovensku je implementáciou Smernice Rady č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov (smernica o vtákoch) a Smernice Rady č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (smernica o biotopoch). Vychádzajúc z uvedených smerníc tvoria sústavu NATURA 2000 Chránené vtáčie územia (Special Protection Areas - SPAs) a Územia európskeho významu (Special Areas of Conservation - SACs).

Východná časť katastrálneho územia obce, sčasti totožná s hranicou NPMF, prekračujúca túto hranicu v priestore Pod Lipovcom v smere ku hranici s k.ú. Nezbudská Lúčka bola zaradená do chránených vtáčích území – CHVÚ 13 Malá Fatra.

Do území európskeho významu SKUEV 0252 bol zaradený priestor totožný v k.ú. Varín s priestorom NPMF, do území európskeho významu SKUEV 0221 bolo zaradené územie celého toku Varínky v k.ú. obce Varín.

V k.ú. Varín sa nenachádzajú chránené stromy.

2.5.3.6 Prvky územného systému ekologickej stability

Jedinou významnou genofondovou lokalitou, ktorá zasahuje do vnútra k.ú. Varín je genofondová lokalita ZA 30 Asfaltový lom pri Nezbudskej Lúčke. Genofondové lokality ZA 21 Krasniansky luh, ZA 33 Starý hrad (NPR) a ZA 34 Suchý (NPR) sa katastrálneho územia obce Varín svojou hranicou dotýkajú.

V rámci biocentier je biocentrum Krivánska Malá Fatra zaradené podľa ÚPN - VÚC Žilinského kraja z roku 1998 ako provincionálne s číslom 3/1, 6/1, 11/1. V rámci Aktualizácie prvkov RÚSES okresu Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto dostalo označenie biosférické biocentrum Bbc1 Krivánska Malá Fatra. Je súčasťou krajne východnej polohy v k.ú. Varín v lok. Pod Suchým, Hradské, Jedľovina.

V strednej časti katastra obce Varín je v blízkosti jeho východného okraja v m.č. Koňhora regionálne biocentrum Krasniansky luh v zmysle ÚPN - VÚC Žilinského kraja s číslom 11/18, v rámci Aktualizácie prvkov RÚSES okresu Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto s označením regionálne biocentrum Rbc24 Krasniansky luh.

Južným okrajom katastrálneho územia obce vedie hydricko-terestrický nadregionálny biokoridor vodný tok Váh s označením podľa ÚPN - VÚC Žilinského kraja č. 11/25, s označením a názvom v rámci Aktualizácie prvkov RÚSES okresu Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto Nrbk1 Rieka Váh.

Stredom južnej časti katastrálneho územia obce vedie hydricko-terestrický regionálny biokoridor vodný tok Varínka s označením podľa ÚPN - VÚC Žilinského kraja č. 11/30, s názvom a označením v rámci Aktualizácie prvkov RÚSES okresu Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto Rbk13 Vodný tok Varínka a Struháreň.

Okrajom zalesnenej časti NPMF resp. vedľa západného okraja provincionálneho biocentra 3/1, 6/1, 11/1 vedie podľa ÚPN - VÚC Žilinského kraja terestrický regionálny biokoridor ekotón Malej Fatry s č. 11/33, s názvom a označením v rámci Aktualizácie prvkov RÚSES okresu Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto Rbk 21 Ekotón Krivánskej Fatry.

Miestny ÚSES (MÚSES) doteraz nebol spracovaný. ÚPN – O Varín navrhuje jeho spracovanie, pričom do neho odporúča zahrnúť všetky miestne toky, ktoré nie sú súčasťou RÚSES. Sú to tieto vodné toky a ich sprievodná zeleň:

- nMbk1 – Želehosť (SVP š.p. uvádza názov Koňhorský potok), hydrologické číslo toku 4-21-05-6476 a prítokov 4-21-05-6477, 4-21-05-6478, 4-21-05-6479 a 4-21-05-6480,
- nMbk2 – Koňhorský potok (SVP š.p. uvádza názov Želehosť), hydrologické číslo toku 4-21-05-6473 a prítokov 4-21-05-6474 a 4-21-05-6475,
- nMbk3 – bezmenný pravobrežný prítok Varínky, hydrologické číslo toku 4-21-06-6464,
- nMbk4 – opustený náhon, hydrologické číslo toku 4-21-06-6462,
- nMbk5 – Šošínsky jarok (Šošínec), hydrologické číslo toku 4-21-06-6463,
- nMbk6 – Jedľovina, hydrologické číslo toku 4-21-05-6468,
- n Mbk7 – Dúbrava, hydrologické číslo toku 4-21-05-6466 a prítoku 4-21-05-6467,
- nMbk8 – Lipovec, hydrologické číslo toku 4-21-05-6806 a prítokov 4-21-05-6807 a 4-21-05-6808,
- nMbk9 – Hradský potok, hydrologické číslo toku 4-21-05-6815 a prítokov 4-21-05-6816, 4-21-05-6817, 4-21-05-6821, 4-21-05-6822, 4-21-05-6823.

Územia ochrany prírody a prvky ÚSES dopĺňajú všetky pozitívne pôsobiace krajinné prvky, ako sú napr. lesy, bralá, lúky a pasienky, prirodzené vodné toky a plochy, extenzívne sady a záhrady, ktoré prispievajú k ekologickej stabilite územia (nachádzajú sa na nich napr. lokality výskytu chránených druhov, mokrade, významné biotopy a pod.). Sú to tiež prírodné aj poloprírodné prvky, na ktoré sa viažu ekostabilizačné funkcie, alebo ktoré utvárajú charakteristický vzhľad krajiny (napr. významné krajinné dominanty).

Návrh ÚPN – O Varín okrem uvedených prvkov ochrany prírody rešpektuje a v rozsahu možností územného plánu ochraňuje prírodné pozoruhodnosti a okolitú krajinu ako celok. Nakoľko mimo zastavaného územia sú v k.ú. Varín a na jeho hranici významné krajinné prvky tvorené najmä sieťou biocentier, biokoridorov a osobitne chránenými časťami prírody a krajiny sú ťažiskom požiadavky na ochranu krajiny najmä ostatné krajinotvorné prvky. Z pohľadu krajinotvorby považuje návrh ÚPN – O Varín za významné historické krajinné štruktúry, dominanty kultúrnohistorických pamiatok, prírodné dominanty líniové, skupinové a solitérne, vodopády ako aj rozhrania vnímania prírodných masívov.

Návrh ÚPN – O Varín rešpektuje všetky uvedené prvky RÚSES a navrhuje prvky MÚSES vo forme navrhovaných miestnych biokoridorov, ako odporúčanie na zahrnutie do následného miestneho územného systému ekologickej stability.

Návrh ÚPN – O Varín taktiež požaduje:

- popri rešpektovaní prvkov ochrany prírody a prvkov ÚSES, na ich území a ich blízkosti nenavrhovať aktivity a činnosti, ktoré by na ne mohli mať negatívny vplyv,
- regulovať výstavbu a iné ľudské aktivity, ktoré by mohli narušiť významné biotopy,
- udržať čo najväčšiu rozmanitosť biotopov, zachovať prirodzené kosienkové a pasienkové biotopy (kosenie, pasenie), odstraňovať nálety drevín, podporovať tradičné formy hospodárenia v území,
- zachovávať prirodzené lesné porasty s prirodzeným drevinovým zložením,
- obmedziť, alebo úplne vylúčiť používanie chemických prostriedkov a pesticídov v blízkosti zamokrených plôch a vodných tokov,
- vylúčiť akékoľvek vypaľovanie trávnych porastov, medzí, pasienkov a pod.,

- zlepšiť stav ekosystémov vodných tokov, nevyhnutné zásahy do vodných tokov riešiť tak, aby úpravy smerovali k revitalizácii vodných tokov a nedochádzalo k zhoršeniu existenčných podmienok bioty,
- obnoviť ekosystém opusteného náhonu, využiť jeho návrat do historickej polohy na povýšenie ekologickej, mikroklimatickej a estetickej úrovne navrhovaného parku (malé vodné plochy, biodiverzita) a významnú súčasť opatrení na zmiernenie dopadov zhoršovania klímy, ako prvok ekologickej stability, významný prvok zvýšenej úrovne kvality životného prostredia a estetického stvárnenia obce Varín,
- odstrániť potenciálne zdroje znečistenia tokov (skládky, nezabezpečené poľné hnojiská),
- kosenie lúk realizovať v období po vyvedení a osamostatnení mláďat, pri mechanizovanom kosení väčších plôch postupovať zásadne od stredu plochy k jeho okrajom (ochrana zveri),
- pre ochranu zoocenóz v lesných komplexoch vytvárať a udržať rôznorodé a rôznoveké lesné porasty, využívať pri obnove porastov prirodzené zmladenie a dodržiavať ďalšie navrhované opatrenia na stabilizáciu a ochranu lesných porastov,
- pri rekonštrukciách budov v intraviláne vykonať opatrenia, aby nedošlo k úhynu netopierov a hniezdiacich vtákov,
- pri výstavbe alebo rekonštrukcii elektrických vedení uprednostniť vedenie v zemnom kábli, v prípade nutnosti použiť vzdušné elektrické vedenia uplatniť také technické riešenie, ktoré bráni usmrcovaniu vtákov,
- udržiavať mimolesnú stromovú a krovinnú zeleň na neprodukčných plochách, plochách postihnutých eróziou, potenciálnych eróznych plochách, medziach, a pod.,
- monitorovať výskyt inváznych a expanzívnych druhov, zabrániť ich rozširovaniu v území,
- zachovať krajinné prvky, ako sú mokrade, remízky, významné solitérne rastúce stromy, jestvujúce brehové porasty – uvedené opatrenia smerujú k udržaniu ÚSES,
- v miestach kde absentuje sprievodná drevinová vegetácia vodných tokov, alebo pri obnovovaní brehových porastov, použiť len z pôvodné stanovištne vhodné druhy drevín a krov s uprednostňovaním jelše lepkavej (Alnus glutinosa), ktorej opad je pre vodné biocenózy najvhodnejší,
- minimálnu šírka brehových porastov z oboch strán toku 10 m, v prípade len jednobrežnej vegetácie zvýšiť ju aspoň na dvojnásobok. Ornú pôdu v okolí oddeliť pásom trávy, šírky 10 – 15 m, aby sa zamedzili splachy ornej pôdy do povrchových tokov,
- zabrániť zmene vodného režimu a odvodňovaniu vlhkých lúk s mokraďovou vegetáciou,
- pri riešení protipovodňových opatrení v krajine dbať na to, aby sa technické opatrenia začlenili do systému ekologickej stability,
- rozvojové aktivity spojené s výstavbou navrhovať v nadväznosti na zastavané územie obce,
- pri zásahoch do verejnej zelene sa riadiť normou STN 83 7010 Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie,
- zabezpečiť likvidáciu nelegálnych skládok odpadu.

2.6 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE

2.6.1 ZÁKLADNÉ ROZVRHNUTIE FUNKCIÍ

Koncept návrhu ÚPN – O Varín definuje resp. vymedzuje v riešenom území nasledovné funkčné územia v závislosti na podiele prevládajúcej funkcie vo vymedzenom území obce:

A – územia obytné s prevládajúcimi plochami rodinných domov postavenými pred rokom 1945,
A1 – územia obytné s prevládajúcimi plochami rodinných domov z obdobia 1945 - 1990,
A2 – územia obytné s prevládajúcimi plochami rodinných domov z obdobia po roku 1990,
A3 – územia obytné s prevládajúcimi plochami navrhovaných rodinných domov,
A4 – územia obytné s prevládajúcimi plochami bytových domov jestvujúcich aj navrhovaných,
AB – zmiešané územia historického jadra obce,
AB1 – zmiešané územia občianskej vybavenosti a obytné s plochami rodinných domov,
BC – zmiešané územia sekundárnych ťažiskových území obce s prevládajúcou funkciou občianskej vybavenosti, športu a zelene,
BC1 – zmiešané územia športu, rekreácie a občianskej vybavenosti (variant),
B1 – územia základnej školy,
B2 – územia materskej školy,
B3 – územia strednej odbornej školy (variant)
B4 – územia občianskej vybavenosti
C – územia športu,
C1 – územia rekreácie, turizmu a cestovného ruchu,
C2 – územia zjazdového lyžovania,
C3 – územia záhradkárskych osád,
C4 – územia autokempingu,
C5 – územia oddychové (oddychové zóny)
D – územia priemyselnej výroby,
D1 – územia s prevahou poľnohospodárskej výroby,
E – územia železničnej dopravy,
F – územia cintorínov,
G – územia zelene,
H – územia voľnej prevažne poľnohospodárskej krajiny,
I – územia lesnej krajiny,
I1 – územia lesnej krajiny v 2. a 3. stupni ochrany prírody,
J – územia vodných tokov a biokoridorov,
K – územia technickej vybavenosti.

Základom pre navrhované rozvrhnutie funkcií, resp. území s vymedzenými regulatívmi je ich súčasné rozloženie, v princípe stanovené historickým vývojom a predchádzajúcim územným plánom obce, vrátane jeho uplatnených zmien a doplnkov. Obec sa bude naďalej rozvíjať v zastavanom území v smere hlavných a vedľajších kompozičných osí, pričom hlavnými kompozičnými osami budú pomyselné línie športový areál – kostol – ulica Martinčeka (resp. Hrnčiarska) – predĺženie do severného záveru

osídlenia v m.č. Koňhora a most cez rieku Varínku – kostol – ulica M.R.Štefánika – ulica Železničná – areál DOLVAP-u, s.r.o. Vedľajšou kompozičnou osou bude línia ulica Pod Vajánkom – ul. Starohradská,

Ťažiskový priestor zastavaného územia sa bude dolaďovať na križení hlavných kompozičných osí, v priestore historického jadra obce. Sekundárne ťažiskové priestory obce budú vymedzené v m.č. Koňhora, v mieste nástupu do lok. Záhumnie z ulice J.Martinčeka (variant riešenia),v mieste nástupu do lok. Záhumnie z ul. A.Bernoláka pri supermarkete TESCO (variant riešenia), pred železničnou stanicou, v lok. Zátepličie (variant riešenia), na križení ulíc Pod Vajánkom a Starohradskej a v mieste nástupu do území výroby (priemyselný park). V smere von od takto vymedzených ťažísk sa budú rozvíjať resp. rešpektovať jednotlivé funkčné územia obce – najmä územia individuálnej a hromadnej výstavby, výroby, rekreácie, športu, cintorína. Návrh ÚPN – O Varín vychádzajúc z požiadaviek zadania a nadradenej aktualizovanej ÚPD (ÚPN – VÚC ŽK), nie je nútený principiálne meniť súčasné základné rozvrhnutie funkčných plôch obce, t.j. celého jej katastrálneho územia. Naopak, návrh nadväzuje na súčasný stav, koriguje ho v lokálnych disproporciách a dopĺňa skutkový stav o nové funkcie.

V tzv. extravilánových polohách sa popri poľnohospodársky obrábaných územiach (územia voľnej krajiny) a územiach rekreácie vyčleňujú územia lesov, najmä lesov s aspektom ochrany prírody a priestory vyčlenené pre zachovanie ekologickej stability.

V súčasnom zastavanom území obce sa nachádzajú zmiešané územia historického jadra obce - obytné a občianskej vybavenosti, s významovo (nie plošne) prevažujúcim podielom občianskej vybavenosti, územia obytné s plochami rodinných domov z obdobia pred rokom 1945, územia obytné s plochami rodinných domov z obdobia 1945 - 1990, územia obytné s plochami rodinných domov z obdobia po roku 1990, územia bytových domov, územia základnej školy, územia materskej školy, územia občianskej vybavenosti, územia športu, územia cintorínov, územia priemyselnej výroby, územia s prevahou poľnohospodárskej výroby, územia technickej vybavenosti.

Mimo zastavaného územia sú to územia železnice, územia rekreácie, turizmu a cestovného ruchu, územia zjazdového lyžovania, územia záhradkárskych osád, územia oddychové (oddychové zóny), územia zelene, územia voľnej poľnohospodárskej krajiny, územia lesnej krajiny s prevahou území s ochranou prírody, územia vodných tokov a biokoridorov.

ÚPN - O Varín navrhuje využiť súčasné zastavané územie formou využitia prelúk, ale aj návrhom územia IBV v rámci prestavby centra obce (variant riešenia), resp. územia hromadnej bytovej výstavby (druhý variant riešenia), návrhom subcentra obce na križení ulíc Pod Vajánkom a Starohradskej.

Súčasné zastavané územie obce je v návrhu ÚPN – O Varín rozšírené tak, aby sa vymedzili navrhované územia (na základe prevládajúceho funkčného využitia prvkov skladby územia) s jednotlivými funkciami. Okrem využitia prelúk sú to v navrhovanom zastavanom území obce Varín najmä navrhované územia obytné s prevládajúcimi plochami rodinných domov v lok. Záhumnie, v lok. Podhájik pri železničnej stanici, v m.č. Koňhora, v lok. Rozbehov, územia hromadnej bytovej výstavby v lok. Záhumnie, územia priemyselnej výroby v lok. Zátepličie pri Váhu, v lok Zátepličie (variant riešenia), zmiešané územia športu, rekreácie a občianskej vybavenosti v lok Zátepličie (variant riešenia). Navrhujú sa subcetrá obce v m.č. Koňhora, v mieste nástupu do lok. Záhumnie z ulice J.Martinčeka (variant riešenia),v mieste nástupu do lok. Záhumnie z ul. A.Bernoláka pri supermarkete TESCO (variant riešenia), pred železničnou stanicou, v lok. Zátepličie (variant riešenia), v mieste nástupu do území výroby (priemyselný park) a čiastočne aj na križení ulíc Pod Vajánkom a Starohradskej. Navrhujú sa zmiešané územia športu, rekreácie a občianskej vybavenosti (variant riešenia), územia športu (variant riešenia), územia strednej odbornej školy (variant riešenia), územia priemyselnej výroby v lok. Zátepličie od Váhu a v lok. Zátepličie (variant riešenia), rozšírenie jestvujúceho

cintorína, nové územia cintorínov vo dvoch variantoch riešenia. Rozširujú sa územia ATC. Do navrhovaného zastavaného územia obce sa začleňujú aj jestvujúce pozemky rodinných domov, jestvujúce záhradkárske osady, jestvujúce územia rekreácie, turizmu a cestovného ruchu a ich navrhovaný rozvoj v m.č. Koňhora.

Mimo zastavaného územia zostávajú územia voľnej krajiny (prevažne „rastlinná výroba"), územia lesnej krajiny (hospodárske lesy) a územia lesnej krajiny s 2.° a 3.° ochrany prírody (ako NPMF a jeho ochranné pásmo), územia zjazdového lyžovania, územia vodných tokov a biokoridorov, územia zelene v pozíciách zelene v ochranných pásmach od železnice, ciest a území výroby.

V návrhu obytných území pre individuálne bývanie sa v najväčšej miere prejavuje skutočnosť, že územný plán obce sa vo všeobecnosti (zo zákona) nezaoberá majetkoprávnymi pomermi. Pre požiadavky stavebníkov na výstavbu rodinných domov pre predpokladaný rozvoj obce je potrebné navrhnúť dostatočne veľké územie. Zároveň je nutné aditívne nadväzovať na existujúce zastavané územia a nezakladať nové územia bez väzieb na existujúce. Zo skúseností je známe, že časť takto navrhnutých pozemkov je dlhodobo majetkoprávne nevysporiadateľná. Z tohto dôvodu návrh ÚPN – O Varín územia pre výstavbu nových rodinných domov primerane nadhodnocuje.

Návrh obytných území s plochami rodinných domov vybilancováva disponibilné plochy pre rozvoj k návrhovému obdobiu. Najvýznamnejšie sú navrhované v lok. Záhumnie, kde vzhľadom ku primknutej polohe k historickému jadru obce, jestvujúcej zástavbe s ZŠ + MŠ a ostatnému jestvujúcemu funkčnému využitiu okolia sa budú prelínať s plochami hromadnej bytovej výstavby. Aj preto je lok. Záhumnie navrhovaná vo variantoch s rôznymi vzájomnými polohami IBV, HBV a subcentier obce. Variantne sa navrhujú plochy IBV resp. HBV aj v polohe priľahlej z východnej strany k historickému jadru obce. Ďalej sa IBV navrhuje v územiach, nadväzujúcich na plochy, kde je jednoznačne prevládajúcou funkciou bývanie v rodinných domoch. Sú to odťažitejšie územia v západnej časti obce v lok. Podhájik pri železničnej stanici, v severnej časti obce v m.č. Koňhora a v Zárieči v lok. Rozbehov. Prírastok bytov navrhuje ÚPN – O Varín dosiahnuť v zastavanom území obce aj prestavbami a nadstavbami súčasného fondu individuálneho bývania.

Územie materskej školy je stabilizované, navrhuje sa jej prístavba, navrhuje sa materská škola medzi ulicami Sama Chalúpku a Fatranskou a výhľadovo nová materská škola, s vymedzením územia v lok. Záhumnie.

Základná škola je rovnako územne stabilizovaná, navrhuje sa jej prístavba a výstavba telocvične a rozšírenie športovísk.

Návrh ÚPN – O Varín rešpektuje jestvujúce zariadenia občianskej vybavenosti. Najväčší rozvoj občianskej vybavenosti vymedzuje do navrhovaného zmiešaného územia historického jadra obce (Nám. sv. Floriána), v nadväzujúcej ploche medzi ulicami Jozefa Martinčeka a Hrnčiarska. Zariadenia občianskej vybavenosti navrhuje v subcentrách obce v m.č. Koňhora, v mieste nástupu do lok. Záhumnie z ulice J.Martinčeka (variant riešenia), v mieste nástupu do lok. Záhumnie z ul. A.Bernoláka pri supermarkete TESCO (variant riešenia), pred železničnou stanicou, v lok. Zátepličie (variant riešenia), na križení ulíc Pod Vajánkom a Starohradskej a v mieste nástupu do území výroby (priemyselný park) a ako doplňujúcu funkciu v obytných územiach, územiach športu, výrobných územiach, v územiach technickej vybavenosti.

Základom územia športu sú futbalový štadión, multifunkčné ihrisko, ďalšie malé ihrisko a telocvičňa v priestoroch ZŠ, detské ihriská v MŠ a v iných priestoroch zastavaného územia obce. ÚPN - O Varín navrhuje rozšírenie futbalového areálu smerom západným, modernizáciu šatní a doplnenie areálu ďalšími ihriskami a stavbami ďalšieho zázemia. Vo variante navrhuje ďalej smerom na západ rozšíriť športový areál o plochy športovej a športovorekreačnej a kultúrnej vybavenosti so širokým sortimentom športovej a rekreačnej vybavenosti - športová hala, kryté klzisko – hokejová hala,

tenisové kurty, krytý bazén, welness, atletický štadión, dopravné ihrisko, kultúrny dom, v ktorom budú vytvorené podmienky aj pre organizovanie spoločenských a kultúrnych podujatí, pre súťaže hasičov, pre detské ihriská, detské dopravné ihrisko, „oddychová zóna".

Rešpektované sú jestvujúce územia zjazdového lyžovania s lyžiarskymi vlekmi v lok. Pod Jedľovinou a Pod Suchým ako aj lukostrelecké aktivity v lok. Pod Jedľovinou. Prvky športových zariadení sú navrhované ako súčasť „oddychových zón", navrhovaných v priestore Pod Vajánkom a v m.č. Koňhora. Návrh športovej vybavenosti dopĺňajú lokálne športoviská a detské ihriská ako súčasť subcentier obce, v územiach bytových domov, lokálne športoviská, miestne cyklotrasy nadväzujúce na regionálne cyklotrasy resp. cyklodopravné cyklotrasy, turistické chodníky, využiteľné aj pre bežecké lyžiarske trasy. Pri sútoku rieky Varínky a Váhu (VD Žilina) sú navrhované zariadenia súvisiace s vodnými športami, cykloturistikou a cyklodopravou. V areáli spoločnosti AGRA-VÁH, s.r.o. a v m.č. Koňhora sa navrhujú aktivity spojené s jazdeckým športom, hipoterapiou.

Funkciu verejnej zelene v zastavanom území obce navrhuje ÚPN – O Varín najmä ako súčasť zmiešaných území

- historického jadra obce,
- športu, rekreácie a občianskej vybavenosti v Zátepličí,

s návrhom obecného parku, resp. rozsiahlych parkových úprav ktorého významnou súčasťou je oživenie opusteného náhonu ako významného prvku obecného parku s fenoménom tečúcej vody s významom estetickým, prírodným a mikroklimatickým. V Zátepličí aj s významnou rekultiváciou spojenou so zmenou polohy toku do historickej, s vytvorením súvisiacich prírodných vodných plôch, mokradí ako súčasti náuky (SOŠ), s významným potenciálom z hľadiska opatrení proti zhoršujúcim sa podmienkam zmeny klímy.

Mimo zastavané územie má verejná zeleň najmä funkciu izolačnú voči vplyvom dopravy (cesty, železnica) a výrobných území.

Za stabilizované považuje návrh ÚPN – O Varín územie spoločnosti AGRA-VÁH, s.r.o. ako územie s prevahou poľnohospodárskej výroby s limitovanou živočíšnou výrobou, s potenciálom pre rozvoj agroturistiky. Tiež územie technickej vybavenosti areálu transformovne 400/110/22 kV Varín a územie železnice.

Jediným väčším aktívnym predstaviteľom priemyselnej výroby na území obce je spoločnosť DOLVAP, s.r.o. (vápenné, vápencové a dolomitné produkty pre hutnícky, sklársky priemysel a stavebníctvo). Vápenec sa dobýva v k.ú. Stráňavy v lomoch Polom a Kosová, odkiaľ je lanopásom prepravovaný do areálu DOLVAP-u, s.r.o.

Navrhované je územie priemyselnej výroby – priemyselný park v lok. Zátepličie od Váhu vymedzené zo západu lanopásom ako dopravným zariadením vápenca pre potreby DOLVAP-u, s.r.o., zo severu železničnou traťou, z juhu sprievodnou zeleňou „náhradného biokoridoru" a z východu navrhovaným územím športu (s občianskou vybavenosťou) súvisiacim so športovými aktivitami v priestore VD Žilina. Jeho súčasťou je v prvej etape návrh výrobno-logistického areálu, navrhovaných je celkom 6 etáp výstavby. Návrh ÚPN – O Varín koriguje územie v záujme športovo-rekreačného využívania územia VD Žilina v priestore sútoku Váhu a Varínky. V súčasnosti sa v časti priestoru vykonáva ťažobná činnosť štrkopieskov do roku 2021. Neaktívnym výrobným územím je tu areál býv. Drevoindustrie južne od železničnej trate (neskôr Píla Varín a asi tri menšie výrobné prevádzky zamerané na drevovýrobu a plastové okná).

Navrhovaným územím priemyselnej výroby je aj v alternatíve riešenia navrhované územie v lok. Zátepličie.

Ďalšie aktívne prevádzky na území obce, v ktorých činnosti sa prejavuje priemyselný aspekt, majú z hľadiska plošného rozsahu a počtu zamestnancov pre vymedzenie výrazných výrobných území marginálny význam. Sú významnejšie skôr z pohľadu ochrany životného prostredia a neestetického pôsobenia v prostredí obytných území obce

(Lesy, š.p. pri železničnej trati, sklad dreva pri židovskom cintoríne, stavebniny, píla v Koňhore...).

Územiu jestvujúceho cintorína sa navrhuje rozšírenie. Územie židovského cintorína je stabilizované, ÚPN – O Varín mu nevymedzuje plochy navrhovaného ani výhľadového rozšírenia. Navrhuje nový cintorín s výhľadom na rozšírenie vo dvoch variantoch umiestnenia v okolí dolnej časti záhradkárskej osady.

Návrh územia miestnych biokoridorov vychádza z podpory ekologickej stability doplnením kostry ekologickej stability v k.ú. Varín o biokoridory všetkých ostatných vodných tokov v k.ú. Varín, s ich sprievodnou zeleňou a migračnými trasami živočíšstva.

Dopĺňajú územia a krajinársky význam toku rieky Váh, biokoridoru - „rybovodu“, Varínky, ekotónu Malej Fatry na hranici lesa.

Návrh ÚPN – O Varín rešpektuje územia voľnej prevažne poľnohospodárskej krajiny s mimolesnou vegetáciou v režime 1. a 2. stupňa ochrany prírody, s rastlinnou poľnohospodárskou výrobou a príležitostnou pastvou hospodárskych zvierat, ako prevažujúce územia v katastri obce, predstavujúce priestory pre jednu z jej primárnych funkcií. Napriek tomu pre naplnenie svojich zámerov sa nevyhne nevyhnutným záberom poľnohospodárskej pôdy, ktoré sa snaží, najmä v rámci chránenej pôdy, minimalizovať. Pre zachovanie kvalít území voľnej poľnohospodárskej krajiny navrhuje zachovanie remízok a mimolesnej drevinovej vegetácie, ako prvkov zvyšujúcich biodiverzitu prostredia. Opatreniami na zmenšovanie erózie na poľnohospodárskej pôde, na čistotu podzemných a povrchových vôd a čistotu ovzdušia v obci, návrhmi spôsobov eliminovania splavov pôdy a úniku prachu z pôdy do ovzdušia vhodnejšími spôsobmi jej obhospodarovania. Odporúča vytvorenie nárazníkových pásiem najmä ornej pôdy od zastavaných území vo forme ovocných sadov, záhumienkov, záhrad, alebo zmeny ornej pôdy v nich na trvalé trávne porasty.

Územia lesnej krajiny (hospodárske lesy) a územia lesnej krajiny s 2.° a 3.° ochrany prírody (Národný park Malá Fatra a jeho ochranné pásmo) sú stabilizované.

2.6.2 VYMEDZENIE ČASTÍ ÚZEMIA PRE RIEŠENIE VO VÄČŠEJ PODROBNOSTI

ÚPN – O Varín navrhuje vymedzené časti územia, pre ktoré je po schválení ÚPN – O Varín potrebné vypracovanie územného plánu zóny (ÚPN – Z):

- centrálny priestor obce na križení hlavných kompozičných osí (Námestie sv. Floriána s priľahlou zástavbou ako i susediaci priestor Farskej ulice s kostolom a priľahlou zástavbou až po pravý breh rieky Varínky vrátane mostu),
- v prípade uplatnenia variantu návrhu zmiešaného územia športu, rekreácie a občianskej vybavenosti v lok. Zátepličie - územie od železnice smerom po zástavbu priľahlú k ulici M.R.Štefánika a k ulici Železničnej, na východe po tok Varínky vrátane priľahlého okolia a jej sútok s riekou Váh.

Obstarať urbanistickú štúdiu (v mierke ÚPN – Z) navrhuje ÚPN – O Varín pre nasledovné časti obce:

- uplatnený variant navrhovaného cintorína vrátane navrhovaných peších a automobilových prístupových komunikácií a parkingu,
- uplatnený variant navrhovaného územia bývania v lok. Záhumnie, vrátane subcentier (subcentra) obce a priľahlých ulíc Antona Bernoláka a P.O.Hviezdoslava,
- územie navrhovanej IBV a subcentra obce v nadväznosti na ulicu Železničnú po hranicu OP vysokotlakého plynovodu,
- subcentrum obce v m.č. Koňhora vrátane okraja jestvujúcej a navrhovanej IBV, vrátane rekultivácie opusteného náhonu a navrhovanej cyklotrasy, pešieho

a náučného chodníka, vrátane mimoúrovňového križovania s navrhovanou preložkou cesty II/583,
- subcentrum obce v priestore ulice Pod Vajánkom od ľavého brehu Varínky po zástavbu v ulici Pod Vajánkom na juh od cesty III/2073 po Hlboké na severe,
- subcentrum obce v nástupe do priemyselného parku Zátepličie od Váhu z lok. Zátepličie – DOLVAP, s.r.o., vrátane biokoridoru potoka Šošínec.

2.7 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY, REKREÁCIE A CESTOVNÉHO RUCHU

2.7.1 BÝVANIE

Návrh riešenia funkcie bývania zohľadňuje evidované zámery a požiadavky a opiera sa aj o proklamované investičné zámery z externého prostredia, ktoré našli uplatnenie aj vo schválenom zadaní. Zohľadňuje sa demografická miestna determinovanosť, očakávaná korekcia funkčného využívania územia (zmiešané územia, remeselná výroba, rekreácia) aj odhadovaná urbanistická rezerva.

Celková potreba bytov do roku 2 030 predstavuje 340 bytov, urbanistická rezerva je 50 bytov.

V súčasnom zastavanom území sa navrhuje v prelukách umiestnenie 15. nových rodinných domov. V jednom z variantov návrhu sa v rámci IBV navrhuje v lok. Záhumnie 165 RD, v lok. Koňhora 58 + 2 RD, v lok. Podhájik pri železničnej stanici 30 RD, východne od Nám. sv. Floriána 12 RD, okolo ulice Kamence 6 RD, v lok. Rozbehov 11 RD, spolu 299 RD.

V lok. Záhumnie sa v nej navrhuje 168 b.j. v HBV - juhovýchodná časť 122 b.j., Dubenec 46 b.j. Spolu je to v IBV a HBV v prvom variante 467 b,j.

V druhom variante je to v prelukách 15 RD, v lok. Záhumnie 113 RD, v lok. Koňhora 58 + 2 RD, v lok. Podhájik pri železničnej stanici 30 RD, okolo ulice Kamence 6 RD, v lok. Rozbehov 11 RD, spolu 235 RD.

V lok. Záhumnie 200 b.j. v HBV a východne od Nám. sv. Floriána 72 b.j. v HBV. Spolu je to 507 b.j.

Oba varianty je možné kombinovať podľa druhu bytovej výstavby východne od Nám. sv. Floriána.

V kombinácii variantov to môže byť 287 RD a 240 b.j. v HBV, spolu 527 b.j.; resp. 247 RD a 200 b.j. v HBV.

V „prvom“ základnom variante je v objektoch hromadného bývania navrhovaných 168 bytov, čo predstavuje 35,97 % počtu bytov, v „druhom“ variante 272 bytov, teda 53,65 % nových bytov. V objektoch individuálneho bývania (IBV) je v základnom variante celkový počet 299 bytov, čo je 64,03 % navrhovaných bytov, variantne je navrhovaných 235 bytov v IBV, čo predstavuje 46,35 % navrhovaných bytov.

Tabuľka 2.7-1 Počty bytov podľa druhu výstavby

variant konceptu	celkový počet b.j.	počet b.j. v IBV	podiel v %	počet b.j. v HBV	podiel v %
základný - prvý	467	299	64,03	168	35,97
druhý	507	235	46,35	272	53,65
kombinácia*	527	287	54,46	240	45,54
kombinácia**	447	247	55,26	200	44,74

* základný – prvý variant ale HBV východne od Nám. sv. Floriána

* * druhý variant, ale IBV východne od Nám. sv. Floriána

Uvedený rozsah prevyšuje potrebu bytov o 57 až 137 bytov. Táto skutočnosť je v súlade s poznaním overeným skúsenosťou, že viac ako jedna tretina z navrhovaných plôch s funkciou bývania bude v návrhovom období ÚPN – O poznačená pomalým majetkoprávnym vysporiadaním a zostane preto v pozícii dlhodobejšej rezervy.

Bilancia HBV môže byť korigovaná tým, že určitý počet objektov, resp. b.j. môže byť nahradený zariadeniami typu Domu sociálnych služieb, hlavne pre seniorov, dennými stacionármi, hospicom pre starších občanov a podobnými formami zariadení opatrovateľskej služby a ošetrovateľskej starostlivosti, ale aj inými doplnkovými funkciami zariadení občianskej vybavenosti.

Navrhovaný rozsah HBV odzrkadľuje ambíciu ÚPN – O Varín pripraviť podmienky pre štátom podporovanú výstavbu nájomných bytov.

2.7.2 OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

2.7.2.1 Školstvo

Materské školy

Predškolskú výchovu zabezpečuje v obci materská škola v rámci Základnej školy s materskou školou O. Štefku s kapacitou 6 tried a cca 137 detí. Je umiestnená v strede obce, mimo jej ťažiska. Materská škola je od základnej školy územne oddelená verejným priestorom uličnej siete a ich pozemky nesusedia ani „cez ulicu“. Prevádzku MŠ zabezpečovalo v čase prieskumov a rozborov ÚPN – O Varín 16 zamestnancov z toho 12 pedagogických pracovníčok.

Umiestnenie MŠ treba považovať za stabilizované a nemenné. Aj jej plošnú výmeru treba považovať za nevyhnutné minimum, ktoré už nie je možné zmenšovať.

ÚPN - O Varín predpokladá, že v zmysle celoslovenských prognóz celkový počet detí v materských školách výraznejšie rástol do súčasnosti, do roku 2 030 sa rast počtu detí zmierni. Výrazne sa však navýši počet obyvateľov a s ním aj počet detí predškolského veku. Proporcionálne s týmto vývojom koncept riešenia ÚPN - O Varín predpokladá, že v návrhovom období ÚPN – O Varín bude potrebné navýšenie kapacity MŠ formou prístavby k jestvujúcemu objektu, ale aj nová materská škola. Navrhuje sa v priestore medzi ulicami Sama Chalúpku a Fatranskou. Navrhuje tiež výstavbu novej MŠ po skončení návrhového obdobia, na vymedzenej výhľadovej ploche v lok. Záhumnie. Toto územie sa stane ťažiskom bytovej výstavby v obci s koncentráciou v územiach HBV.

Základné školy

Do školského obvodu Základnej školy s materskou školou O. Štefku patria obce Varín, Krasňany a Nezbudská Lúčka. Základná škola má 27 kmeňových učební s kapacitou 430 žiakov (4 učebne sú v provizórnych priestoroch, ktoré vznikli z chodieb a kabinetov), 8 odborných učební, 2 počítačové učebne, 2 jazykové laboratória, chemické laboratórium, telocvičňu, multifunkčné ihrisko a ihrisko. Počet tried je v súčasnosti 19, počet žiakov bol v čase prieskumu a rozborov 438, v ZŠ vrátane školskej jedálne pracovalo 50 zamestnancov, z toho 33 pedagogických pracovníkov. Súčasťou školy je zariadenie školského stravovania a školský klub detí. Školský klub detí mal 3 oddelenia a navštevovalo ho 61 detí.

V rámci návrhového obdobia (rok 2 030) potrebné počítať s nárastom detí navštevujúcich školu a výhľadovo (po roku 2 030) uvažovať s možným rozšírením a prehĺbením školského obvodu (sústavné zmeny v školstve, resp. hľadanie optimálnej organizácie školstva z pozície štátu). Podľa predpokladaného demografického vývoja bude kapacita základnej školy v rámci návrhového obdobia postačovať pre súčasný školský obvod.

Vzhľadom k uvedenému sa však v návrhovom období počíta s možnou prístavbou školy, s výstavbou telocvične a úpravami vonkajších priestorov v areáli školy. V rámci nich sa navrhuje rozšírenie školských športovísk vrátane atletickej dráhy.

Centrum voľného času je v prenajatých priestoroch, v čase prieskumov a rozborov ho navštevovalo 306 členov, ktorí pracovali v 21 záujmových útvaroch.

Stredné školy

Stredné školstvo, ktoré bolo historickou súčasťou obce Varín v súčasnosti na jej území absentuje. ÚPN – O Varín navrhuje vyplniť túto medzeru strednou školou, ktorej však nenavrhuje pôvodný všeobecnovzdelávací charakter. Priestor saturačného okruhu obce a Terchovskej doliny s výhľadovým počtom vyše 20 000 obyvateľov zakladá dôvod na úvahu o zriadení strednej odbornej školy.

Variantné riešenie konceptu ÚPN – O Varín umožnilo zamerať sa dvoma líniami. Tá prvá vyplýva z neformálneho posilnenia funkcie obce Varín ako regionálneho strediska cestovného ruchu, vyplývajúceho z rozvoja rekreácie, turizmu a cestovného ruchu v regióne (Malá Fatra, Kysucká vrchovina). Priestorové podmienky pre takýto návrh poskytlo územie lok. Zátepličie v rámci navrhovaného zmiešaného územia športu, rekreácie a občianskej vybavenosti. Šport a rekreácia sa v ňom preväzujú s funkciou obecného parku so silným environmentálnym a klimatickým aspektom. Popri hlavnom zameraní na rekreáciu, turizmus a cestovný ruch môže tak škola pribrať do svojho vzdelávacieho procesu aj prvky ochrany prírody a prvky náuky o strategických opatreniach smerujúcich ku zmierneniu nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy. Návrh jej polohy v zmiešanom území športu, rekreácie a občianskej vybavenosti súvisí s kontaktom na územie základného školstva a dostupnosťou hromadnej dopravy.

Druhý variant má súvis s využitím lok. Zátepličie od Váhu ako priemyselného parku a lok. Zátepličie ako územia priemyselnej výroby, kde by stredoškolské zariadenie mohlo byť zamerané obsahovo na oblasť súvisiacu s prevažujúcou výrobou (činnosťou v navrhovanom priemyselnom parku). Umiestnenie vychádza s kontaktu so zariadeniami výroby a s možnosti prelínania so športovými zariadeniami futbalového štadióna a jeho rozvojových plôch s ihriskami školy.

V priestore Terchovskej doliny sa iná stredná odborná škola nenachádza. Celokrajský priemer počtu žiakov v stredných odborných školách na 1000 obyvateľov je v ŽK 22,69, celoslovenský priemer je 20,46 žiakov na 1000 obyvateľov. Počet žiakov pripadajúcich na stredné odborné školy saturačného okruhu obce a Terchovskej doliny je potom 410 - 450. Po rozložení záujmu o štúdium na všetky odbory v rámci okresu Žilina je predpoklad, že počet žiakov v navrhovanej SOŠ vo Varíne bude primerane nižší.

2.7.2.2 Zdravotníctvo

V obci Varín sa v čase prieskumov a rozborov nachádzalo niekoľko zdravotníckych ambulancií a zariadení. Dve ambulancie všeobecného lekára s dvoma lekármi v zdravotnom stredisku na Nám. sv. Floriána 1002, jedna na Nám. sv. Floriána 1 a jedna na Hviezdoslavovej ulici. Spolu 4 ambulancie všeobecného lekára pre dospelých.

Boli tu dve pediatrické ambulancie, jedna v zdravotnom stredisku na Nám. sv. Floriána s troma lekármi a jedna na Štefánikovej ulici. Sonografická a gynekologická ambulancia bola na Nám. sv. Floriána, stomatológia – zubná ambulancia v zdravotnom stredisku na Nám. sv. Floriána. Je tu toxikologická ambulancia na Nám. osloboditeľov 32.

V obci pôsobil jeden zubný technik, bola tu v čase vykonávania prieskumov a rozborov očná optika a dve lekárne. Zo zdravotníctvom súvisí prevádzka zariadení na regeneráciu a rekondíciu ktorá bola dislokovaná na ul. M.R.Štefánika.

V súčasnosti obec pociťuje ako svoju slabú stránku nedostatočný počet ambulancií praktického lekára, pediatra a zubára. Situáciu môže zlepšiť spolupráca so susednými obcami z hľadiska vytvárania spoločných zdravotníckych zariadení.

Návrh ÚPN – O Varín počíta s dominantným postavením zdravotníctva v objekte zdravotného strediska a podporuje prinavrátenie tohto druhu občianskej vybavenosti do objektu. Predpokladá, že časť zdravotníckych zariadení zostane, alebo vznikne aj mimo priestorov Zdravotného strediska.

2.7.2.3 Sociálna starostlivosť (sociálne služby)

V obci Varín je zariadenie opatrovateľskej služby Varín, n.o. sídliace na Farskej ulici, ktoré poskytuje sociálne služby – zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb Charitný dom Alžbetinum s celoročným pobytom. Zariadenie je zriadené obcou, ako verejným poskytovateľom sociálnych služieb. Dom sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov Auxilium, n. o. je na ul. Jozefa Martinčeka. Izby majú vlastné sociálne zariadenie, na poschodí je kuchynka a ošetrovňa, na druhom poschodí malá knižnica, na prízemí jedáleň, ktorá je aj spoločenskou miestnosťou. Návrh ÚPN – O Varín počíta v súlade s demografickým trendom s nárastom počtu zariadení sociálnej starostlivosti a podporuje všetky formy opatrovateľskej starostlivosti.

Predpokladá sa potreba ďalšieho zariadenia typu Domu sociálnych služieb, hlavne pre seniorov, podpora programov na zriaďovanie denných stacionárov, hospicu pre starších občanov a všetkých foriem opatrovateľskej služby a ošetrovateľskej starostlivosti. Za vhodný priestor sa považuje najmä zmiešané územie historického jadra obce v priestore Nám. sv. Floriána, v zmiešanom území obytnom a občianskej vybavenosti severne od Nám. sv, Floriána, v území IBV, alebo variantne HBV východne od Nám. sv. Floriána, ale aj v sekundárnych ťažiskových územiach obce.

2.7.2.4 Kultúra a osveta

Základom kultúrno-spoločenského života v obci je Miestne kultúrne stredisko s kinosálou, v ktorom sídli obecná knižnica, klub dôchodcov, redakcia miestnych novín Varínčan, Varínsky spevácky zbor a dychová hudba Varínčanka. K aktivitám Miestneho kultúrneho strediska patrí organizácia rôznych besied, kultúrnospoločenských podujatí, vzdelávacích kurzov (hra na klavíri, gitare, spev, výtvarná výchova), výstav, zájazdov atď.

V obci pôsobia aj iné kluby a združenia – Klub slovenských turistov (pešia a vysokohorská turistika a zjazdové lyžovanie), Horolezecký oddiel, Obecný hasičský zbor, Lukostrelecký klub, ZO slovenského zväzu záhradkárov, ZO slovenského zväzu chovateľov poštových holubov, ZO slovenského zväzu rybárov, ZO únie žien Slovenska, ZO jednoty dôchodcov, Hnutie kresťanských spoločenstiev detí (ERKO), ZO slovenského poľovníckeho zväzu, ZO zväzu telesne postihnutých, Miestna organizácia Matice slovenskej... Celkovo tu aktívne pôsobí 14 združení. Najdlhšiu históriu vykazuje futbalový oddiel TJ Fatran Varín, oficiálnym členom Slovenskej speleologickej spoločnosti je Jaskyniarsky klub Varín.

Obec v spolupráci s miestnymi organizáciami organizuje pre svojich občanov rôzne kultúrno-spoločenské a športové podujatia: obecný ples, Fašiangy pre dôchodcov, pochovávanie basy, pravidelné besedy o knihách, Týždeň slovenských knižníc, Varínska kultúrna jar, oslava Dňa matiek, Farské hody, kultúrny program z príležitosti MDD, Oslavy výročia zvrchovanosti, poznávacie zájazdy pre deti, Futbalový turnaj Juraja Sobolu o putovný pohár, Dožinkový a remeselnícky jarmok, Mesiac úcty k starším, Posedenie s jubilantmi, Ondrejský jarmok, Stretnutie s Mikulášom a Rozsvietenie vianočného stromčeka, Silvester a oslava štátnosti, Uvítanie novonarodených detí do života, Memoriál Františka Sporinu o putovný pohár starostu obce v obrovskom slalome, Majstrovstvá sveta v hre klobúčik hop, stretnutie s predstaviteľmi partnerskej gminy Wierzchoslawice.

Knižnica vo Varíne je otvorená šesť hodín denne, spravuje spolu 12 000 zväzkov a má 450 užívateľov. Ročne pribúda 300 zväzkov. Kultúrny rozmer má aj činnosť farnosti, kostola sv. Trojice, kaplniek a existencia národných kultúrnych pamiatok - Rímskokatolícky kostol sv. Trojice, Kaplnka sv. Floriána a Pomník padlým v SNP.

Významný kultúrny aspekt v sebe nesie aj zachovaný rurálny – vidiecky charakter obce. Pôdorys obce si zachováva kompozičné princípy odvodené od historického tvaru námestia a štyroch do neho ústiacich komunikácií obohatené o súbežnú a priečne nadväzujúcu zástavbu, využívajúc pre časti zastavaného územia priestory s najvhodnejšími podmienkami z hľadiska morfológie terénu.

Kultúrny život v obci Varín podporuje aj prírodno-kultúrno-historicko-ochranársky zameraný náučný chodník „Varín a okolie“.

Návrh ÚPN – O Varín má na území obce za cieľ viac rozvíjať kultúrnohistorickú dimenziu obce, ktorej „konzumentom“ bude nielen trvale bývajúce obyvateľstvo, ale aj návštevníci, turisti a rekreanti či prechodne bývajúci v chatách, chalupách, penziónoch a obyvateľstvo spádového územia. Jedným zo spôsobov naplnenia tohto cieľa je rešpektovanie Národných kultúrnych pamiatok - rímskokatolíckeho kostola sv. Trojice, kaplnky sv. Floriána a pomníka padlým v SNP a ich „bezprostredného okolia“, území archeologických lokalít evidovaných v k.ú. obce Varín Krajským pamiatkovým úradom podľa Centrálnej evidencie nálezísk CEANS a odbornej literatúry.

V návrhu ÚPN - O Varín je potrebné rešpektovať ďalšie objekty a priestory v súlade s ich kultúrnou a historickou hodnotou v zmysle zachovania ich hodnôt kultúrneho dedičstva, dôvodov pamiatkovej ochrany a historického odkazu - kaplnky zo 17. a 18. storočia, prícestné kríže, krstiteľnice z 13. a 16. storočia, božie muky pri ceste III/2078 (smer do obce Gbeľany) so sochou Piety z pol. 19.storočia, objekt – dom č. 273 ako klasicistický z pol. 19. storočia (pôv. Poštová stanica dostavníka), t.č. Hostinec (prízemná budova s obdĺžnikovým pôdorysom a s predstavaným stĺpovým portikom s vysokým trojhranným štítom), objekty s jemným ornamentom v omietkach na Hrnčiarskej ulici, objekt – dom č. 396 na Železničnej ulici s plastickými motívmi fasády, objekty s pamätnými tabuľami, priestor Námestia sv. Floriána s okolitou zástavbou, s vyústeniami ulíc z hľadiska zachovania „genius loci“, priestor Farskej ulice s okolitou zástavbou vrátane bývalej trafostanice z hľadiska zachovania „genius loci“, komplex stavebných a technologických objektov a prvkov areálu DOLVAP-u, s.r.o. s aspektom technickej pamiatky, objekt – skelet súvisiaci s bývalou banskou činnosťou pri vodnej ploche (bývalý asfaltový lom) v lokalite Uhliská s aspektom technickej pamiatky.

Návrh ÚPN – O Varín považuje za príspevok k rozvoju kultúry, k materiálno-technickej základni rozvoja kultúry aj návrh rozvoja športovej, rekreačnej a školskej vybavenosti.

V súlade s hlavnými cieľmi rozvoja obce (ako strediska rekreácie, turizmu, cestovného ruchu regionálneho významu), navrhuje posilniť kultúrny rozmer obce, náplň niektorých služieb v rozsahu spádového územia obce. V jednom z variant navrhuje umiestnenie nového centra kultúrno-spoločenských aktivít (aj s požadovanou kinosálou a klubovými priestormi pre deti a mládež), rekreácie, turizmu, cestovného ruchu ale aj športu, v lok. Zátepličie. Súčasné priestory miestneho kultúrneho strediska navrhuje využiť pre funkciu regionálneho múzea.

ÚPN – O Varín navrhuje primerané priestory pre kultúrnu činnosť (aspoň na úrovni klubovne) aj subcentrách obce na kompozičných osiach obce v m.č. Koňhora, v Zárieči (ul Pod Vajánkom), v lok. Podhájik pri železničnej stanici, Záhumnie pri supermarkete Tesco (variant konceptu), Záhumnie – Kamence (variant konceptu), v zmiešanom území športu, rekreácie a občianskej vybavenosti (variant konceptu) a v nástupe do priemyselného parku Zátepličie od Váhu s dominantným postavením peších pobytových priestorov.

Kultúrny aspekt sa uplatní aj pri starostlivosti a využívaní cintorína a historickej zelene.

Kultúrno-historický potenciál obce bude spočívať aj v zachovaní všeobecnej podpory rozvoja remesiel, ktoré majú oporu v historických remeslách.

2.7.2.5 Telovýchova a šport

Základom tohto druhu občianskej vybavenosti je a aj pre návrhové obdobie zostane futbalový štadión a lyžiarske stredisko Pod Jedľovinou (a Pod Suchým) popri nich aj areál ATC a ZŠ s MŠ. V južnej časti zastavaného územia obce sa nachádza športový areál Juraja Sobolu s budovou šatní, ostatného vybavenia a s tribúnou. Je tu futbalové, a tréningové ihrisko. Futbalové ihrisko má trávnatý povrch. V severnej časti obce Varín v autokempingu sa nachádza tenisové ihrisko, ihrisko pre plážový volejbal, futbalové ihrisko, detské ihrisko, bazén, v priestoroch bývalých drevárskych závodov je vytvorené airsoftové ihrisko, v priestoroch ZŠ s MŠ je multifunkčné basketbalové a detské ihrisko.

V rekreačnom priestore Pod Jedľovinou sa nachádzajú dva lyžiarske vleky s dĺžkami 150 m a 600 m a kapacitou 380 ľudí za hodinu a jeden prenosný lyžiarsky vlek a pri chate Pod Suchým je lyžiarsky vlek dĺžky 280 m a kapacitou 200 ľudí za hodinu.

Pre cyklistiku je vzhľadom na nízku intenzitu dopravy možné používať aj cesty III. triedy a preto sú v obci hlavnými cyklistickými komunikáciami aj cesty III. triedy, ktoré potom prechádzajú do ostatných druhov cyklistických komunikácií. Obcou prechádza Terchovsko – Zázrivská cyklodopravná cyklotrasa, Terchovsko - Oravská cyklomagistrála a Vodné dielo cyklookruh ako súčasť Vážskej cyklodopravnej cyklotrasy - Mojšova Lúčka – Strečno – Varín – Mojš – Žilina, sieť ďalších evidovaných cyklotrás Sedlo Žiarce – Gbeľany – Varín; Varín - Chata pod Suchým; Tepličkа nad Váhom – Varín; Kysucké Nové Mesto – Kotrčiná Lúčka – Varín; a trasa Strečno – Starý hrad, resp. trasa Strečno – Sedlo Javorina – Minčol a späť.

Vo Varíne účinkuje lukostrelecký klub Varín, Klub slovenských turistov, Horolezecký oddiel, Obecný hasičský zbor. Z významnejších podujatí sa v obci organizuje Futbalový turnaj Juraja Sobolu o putovný pohár, Memoriál Františka Sporinu o putovný pohár starostu v obrovskom slalome.

Pod Jedľovinou sa nachádza priestor pre lukostreľbu, lyžiarske bežecké a turistické trasy, na rieke Váh a VD Žilina sa rozvíja vodácka turistika športového charakteru, člnkovanie, rybolov a pod. s podporou a návrhom vybavenia v ÚPN – O Strečno. Blízke Stráňavy sú známe svojim termálnym kúpaliskom, lyžiarske stredisko Vrátna dolina má vytvorené podmienky pre zimné lyžiarske športy a predpokladá sa aj ich rozvoj.

ÚPN – O Varín navrhuje problematiku telovýchovy a športu riešiť ako systém prepojený na systém rekreácie, turizmu a cestovného ruchu, kultúry, školstva. Počíta s tým, že časť záujmov z tejto oblasti sa prekrýva so záujmami školstva a kultúry a na druhej strane so záujmami cestovného ruchu, rekreácie a turizmu. Časť zariadení z tejto oblasti môže byť výlučne jednoúčelová (organizovaný šport). Preto sa v návrhu územného plánu prihliada na tieto skutočnosti združovaním funkcií, viacúčelovým návrhom prvkov ako i zohľadňovaním polohy a skladby návštevnosti.

V rámci futbalového štadióna ÚPN – O Varín navrhuje vo variante s modernizáciou šatní a doplnením areálu stavbami ďalšieho zázemia a smerom západným jeho rozšírenie o plochy športovej a športovorekreačnej vybavenosti, v ktorej budú vytvorené podmienky aj pre organizovanie spoločenských podujatí, pre súťaže hasičov, pre detské ihriská, detské dopravné ihrisko, športová hala, kryté klzisko – hokejová hala, tenisové kurty, krytý bazén, welness, atletický štadión dopravné ihrisko. Obslužná komunikácia lok. Zátepličie je vo variante návrhu zokruhovaná cez navrhované územie priemyselnej výroby bez atakovania ostatných funkčnopriestorových jednotiek obce dopravou z priemyselných zariadení.

V druhom variante je návrhom ÚPN – O Varín riešenie celého územia Zátepličia ako zmiešaného územia športu, rekreácie a občianskej vybavenosti. Obslužná komunikácia vstupuje do územia ako v prvom variante v blízkosti židovského cintorína, ale vystupuje z neho na Starohradskej ulici, čo je dopravne vyhovujúcejšie riešenie. V návrhu rozvoja futbalového štadióna okrem modernizácie šatní a doplnenia areálu stavbami ďalšieho zázemia, sú navrhované zmeny v rámci polohy jestvujúcich ihrísk vyplývajúce s potreby návrhu novej obslužnej komunikácie celého územia lok. Zátepličie. Aj v tomto variante smerom západným od ihriska navrhuje ÚPN – O Varín plochy športovej a športovorekreačnej, ale aj kultúrnej vybavenosti rovnako pre organizovanie spoločenských ale aj kultúrnych podujatí. Navrhované sú priestory pre súťaže hasičov, pre detské ihriská, detské dopravné ihrisko, rovnako napr. športová hala, kryté klzisko – hokejová hala, tenisové kurty, krytý bazén, welness, atletický štadión, dopravné ihrisko, ale aj kultúrny dom.

Športovo- rekreačné plochy v návrhu ÚPN – O Varín nadväzujú na priestor futbalového štadióna aj vo východnej časti lok. Zátepličie od Váhu, kde sú pri sútoku rieky Varínky a rieky Váh (VD Žilina) navrhované zariadenia pre vodné športy s požičovňou člnov a sprievodnou vybavenosťou (občerstvenie).

ÚPN – O Varín rešpektuje existujúce územia zjazdového lyžovania v lok. Pod Jedľovinou a Pod Suchým s lyžiarskymi vlekmi a ich kapacitou, priestor pre lukostreľbu, Pod Jedľovinou a jestvujúce lyžiarske bežecké a turistické trasy.

Tiež rešpektuje súčasné územie ATC a navrhuje jeho rozvoj západným smerom, pričom koriguje prístup do priestoru ATC. Ruší prístup zo súčasnej cesty II/583 vzhľadom k novej križovatke navrhovanej preložky cesty II/583 s prístupovou cestou do obce Krasňany (súčasnou cestou II/583) a navrhuje prístup z ulice Jozefa Martinčeka. Navrhuje územie autokempingu na celkovú revitalizáciu cestou stavebných úprav, novostavieb ubytovacích a stoličkových kapacít, technickej a dopravnej infraštruktúry, ihrísk, s prepojením areálu ATC s nábrežím rieky Varínky za účelom sprístupniť návštevníkom nábrežie Varínky a vodný tok (záujmové územie v k.ú. Krasňany).

Témou pre riešenie územného plánu je spôsob vzájomného prepojenia susediacich jednotlivých rekreačných priestorov atraktívna Malá Fatra – malebná Kysucká vrchovina. Naskytá sa príležitosť dobudovania systému malých cykloturistických okruhov z nivy Varínky v smere poľných ciest nadväzujúcich v katastri obce Varín na navrhované cyklodopravné a cykloturistické cyklotrasy, cyklomagistrály a ostatné cyklistické trasy. Tie môžu byť zároveň korčuliarskymi dráhami a atraktivitami v rámci zimných športov najmä bežeckých okruhov. Pri ich trasách je navrhované umiestnenie rôznych druhov odpočinkových plôch s malými ihriskami vrátane detských.

Východným okrajom polyfunkčného komplexu navrhovaného vo variante riešenia v lok. Zátepličie - pravobrežnou časťou Varínky je navrhovaná trasa prepájajúca cyklodopravnú Terchovsko – Zázrivskú cyklotrasu – úsek Varín – Terchová – Zázrivá s cyklookruhom okolo VD Žilina (súčasť Vážskej cyklodopravnej cyklotrasy), na ktorý nadväzuje v obci Strečno cyklodopravná Vážska cyklotrasa – úsek Strečno – Lipovec – Vrútky. Cyklookruh je súčasťou cyklodopravnej Vážskej cyklotrasy – úsek Žilina (hrad Budatín) – Strečno – hrad Strečno (prepojenie na cyklodopravnú Rajeckú cyklotrasu, na okruh okolo Žilinskej kotliny s napojením na ostatné vonkajšie diaľkové trasy Považskú, Kysuckú a trasy Strečno – Starý hrad, Strečno – Sedlo Javorina – Minčol a späť. Z prepojovacej cyklodopravnej cyklotrasy v pravobrežnej časti Varínky je navrhovanými premosteniami vyvedená miestna cyklotrasa vedená ľavým brehom Varínky z ktorej je navrhovaný cyklistický chodník do centra obce Krasňany. Trasa pokračuje nábrežím v k.ú. Krasňany a po prekonaní prístupovej cesty do obce Krasňany (súčasnej cesty II/583) okrajom Krasnianskeho luhu. Cyklotrasy vytvárajú systém, prepojený na evidované cyklotrasy Sedlo Žiarce – Gbeľany – Varín; Varín - Chata pod Suchým; Teplička nad Váhom – Varín; Kysucké Nové Mesto – Kotrčiná Lúčka – Varín.

Z prepojovacej cyklodopravnej cyklotrasy sú navrhované cyklochodníky a pešie chodníky do historického jadra obce Varín a do areálu ATC. V priestore sekundárneho centra obce v m.č. Koňhora je navrhovaná križovatka s cyklodopravnou Terchovsko – Zázrivskou cyklotrasou. Prepojovacia cyklodopravná cyklotrasa je tam privedená premostením ponad navrhovanú preložku cesty II/583. Tu sa na ňu pripojí miestna cyklotrasa smerujúca cez Krasniansky luh, za ktorým pokračuje ako miestna cyklotrasa vedúcu východným okrajom Krasnianskeho luhu s odbočením na miestnu komunikáciu ktorá tvorí kompozičnú os obce Krasňany.

V zimnom období môžu cyklotrasy vedené mimo ciest III. triedy slúžiť ako značené upravované rekreačné bežecké lyžiarske trate.

ÚPN – O Varín navrhuje územia charakteru oddychových zón, v rámci obecného parku v historickom jadre obce – Nám. sv. Floriána, v obecnom parku ako súčasti zmiešaného územia športu, rekreácie a občianskej vybavenosti v lok. Zátepličie (variant riešenia) v blízkosti ul. Pod Vajánkom a v m.č. Koňhora v lok. Podháj. Majú základ v parkovej úprave s prvkami športovej vybavenosti (ihriská pre dospelých, detské ihriská) a prvky pre rekreačné využívanie (lavičky, ohniská).

Športovú vybavenosť ÚPN – O Varín navrhuje aj vo forme detských ihrísk a lokálnych športovísk, v subcentrách obce v m.č. Koňhora, v mieste nástupu do lok. Záhumnie z ulice J.Martinčeka (variant riešenia), v mieste nástupu do lok. Záhumnie z ul. A.Bernoláka pri supermarkete TESCO (variant riešenia), pred železničnou stanicou, v lok. Zátepličie (variant riešenia), na križení ulíc Pod Vajánkom a Starohradskej a v mieste nástupu do území výroby (priemyselný park), v obytných, výrobných, zmiešaných územiach historického jadra obce, zmiešaných územiach obytných a občianskej vybavenosti, územiach technickej vybavenosti.

ÚPN – O Varín navrhuje športoviská v navrhovanej MŠ, doplnenie športovísk v ZŠ s MŠ o vonkajšie ihriská a telocvičňu.

Za ďalšie vhodné športovorekreačné aktivity považuje paragliding a závesné lietanie, jazdu na koni – hipoturistika (hypoterapia) so základňou v areáli AGRA-VÁH, s.r.o. a v m.č. Koňhora.

2.7.2.6 Maloobchod (veľkoobchod)

V obci sa v čase prieskumov a rozborov nachádzalo šesť predajní potravín, niektoré s doplnkovým sortimentom – supermarkety, drogéria, dve predajne mäsa, jedna stála a jedna sezónna predajňa ovocia a zeleniny, dve kvetinárstva, dve semenárstva a záhradkárske potreby, jedna v kombinácii s kuchynskými potrebami, dve drogérie, jedna v kombinácii s rozličným tovarom, päť predajní textilu, z toho jedna v kombinácii s rozličným tovarom, jedna predajňa rozličného tovaru, bytových doplnkov, elektrospotrebičov, vína, očnej optiky, uhlia a sypkých materiálov a dve predajne autodielov.

V závislosti od záujmu a zámerov podnikateľského sektora je potrebné podporiť rozšírenie siete obchodov. Koncept ÚPN – O Varín podporuje okrem iných úmysel zriadenia predajne potravín na Koňhore, discont LIDL v.o.s., predajne obuvi a odevov, občerstvenia smerom k VD Žilina za železničným mostom.

Tabuľka 2.7-2 Maloobchod

Obchodný názov	Druh prevádzky
TESCO STORES SR, a.s.	supermarket
COOP Jednota Žilina, spotrebné družstvo	predajňa potravín
KORUNA s.r.o.	supermarket potraviny
COOP Jednota Žilina, spotrebné družstvo	supermarket
Ľuboslav Moravčík POTRAVINKA	pekáreň, potraviny
Andrea Rosenbergová	predaj potravín a drogérie
Vilma Ondrušová	mäsiarstvo
Vladimír Bistiak	mäsiarstvo
Dana Jánošíková	predajňa ovocia a zeleniny
Dana Chabadová	predaj textilu a seZ.zeleniny/ovocia
Katarína Kubíková	kvetinárstvo
Jana Bačinská	kvetinárstvo
Dana Chabadová	semenárstvo, záhradkárske potreby
Irena Šimlíková – SEMKO	semenárstvo, záhr. a kuchyn. potreby
Janka Žideková	drogéria
Radoslav Bolček	drogéria, rozličný tovar
Alena Ondrušová – ALON	rozličný tovar
Ing. Vladimír Paňák VAPA	textil / rozličný tovar
Obchodný názov	Druh prevádzky
Helena Lovásová – IMPULSE	predaj textilu
Peter Janek TEBY	textil
DUNG VU DINH	predaj textilu
Andrea Matejčíková	bytové doplnky
A. Buchtová Varínska tlačiareň / ELEKTRO AB	predajňa elektro
Miriam Fujdiaková	vinotéka
Auto-Moto-Raj s.r.o.	autodiely, motorky, autoservis
AZ CAR, s.r.o.	autodiely VO a MO
Ing. Milan Macák	očná optika
Daniela Janková	predaj uhlia a sypkých materiálov
Stavivá Tichák	predaj stavív
Stavglobal, s.r.o.	stavebniny
Bohačiak , kotly a kotolne	predaj, servis
Sauer	ložiská

Množstvo (počet) predajní na území obce sa javí takmer primeraný veľkosti obce nie však z hľadiska sortimentu predajných jednotiek. Chýba hlavne obuv, odevy.

Vzhľadom k tomu, že ide o mimoriadne dynamickú zložku základnej občianskej vybavenosti, sa javí najvhodnejším prístupom k jej riešeniu definovanie záväzných zásad a regulatívov pre zriaďovanie a umiestňovanie takýchto prevádzok. V princípe návrh ÚPN – O Varín akceptuje, že môžu byť umiestnené v ktoromkoľvek funkčnom okruhu obce za predpokladu nerozporovania príslušných legislatívnych predpisov. Napriek tomu tlak na ďalšiu lokalizáciu sa predpokladá v ťažisku obce, subcentrách, na križovaní kompozičných osí a v jednotlivých priestoroch rozvoja bytovej výstavby. Návrh ÚPN – O Varín aj preto uprednostňuje umiestnenie jednotlivých zariadení v navrhovanom ústrednom verejnom priestore v centre obce (v zmiešaných územiach historického jadra obce), zmiešaných územiach obytných a občianskej vybavenosti medzi ulicami Jozefa Martinčeka a Hrnčiarska, v subcentrách obce v m.č. Koňhora, v mieste nástupu do lok. Záhumnie z ulice J.Martinčeka (variant riešenia), v mieste nástupu do lok. Záhumnie z ul.

A.Bernoláka pri supermarkete TESCO (variant riešenia), pred železničnou stanicou, v lok. Zátepličie (variant riešenia), na križení ulíc Pod Vajánkom a Starohradskej a v mieste nástupu do území výroby (priemyselný park), ale aj v monofunkčných obytných územiach, v územiach športu, vo výrobných územiach, a v územiach technickej vybavenosti.

ÚPN – O Varín navrhuje výhľadovo umiestnenie ďalšej obchodnej prevádzky objemovo zodpovedajúcej jestvujúcemu zariadeniu TESCO v lok. Zátepličie.

V závislosti od záujmu a zámerov podnikateľského sektora ÚPN – O Varín podporuje rozšírenie siete obchodov. Optimalizovaný stav kvantitatívneho ukazovateľa veľkosti predajnej plochy je 1,0 m^2 na obyvateľa.

2.7.2.7 Ubytovanie a verejné stravovanie

Stravovacie služby ponúkali počas prieskumov v teréne reštaurácie, pohostinstvá, pizzerie, bufety, cukrárne atď. Ubytovacími a stravovacími kapacitami disponuje Autokemping Varín s kapacitou 80 – 90 lôžok + 450 karavánových a stanových miest, s reštauráciou o kapacite 50 osôb v interiéri a 50 miest v exteriéri, ponúka ich chata Pod Suchým 24 + 24 lôžok s obmedzenými možnosťami stravovania. Rekreačné stredisko Pod Jedľovinou má v k.ú. Varín rekreačnú plochu 40 ha s lôžkovou kapacitou 496 lôžok. V jeho hornej polohe sa nachádza rovnomenná chata s kapacitou 11 lôžok a možnosťou stravovania, pri spodnej stanici najdlhšieho lyžiarskeho vleku Chata Jedľovina má 22 lôžok a kuchynku, nižšie umiestnená chata Fatranka 44 lôžok a kuchynku, v nižšej polohe chata Pod Jedľovinou Bohačiak 11 lôžok, pizzériu, reštauráciu, pod ňou Rekreačná chata Pod Jedľovinou s kapacitou 9 + 12 lôžok, ďalej „Nová chata pod Jedľovinou“ s kapacitou 8 lôžok a viacero chát využívaných individuálnym spôsobom.

Rekreačný priestor Varín – Koňhora má 70 ha, s ubytovacou kapacitou 24 lôžok v súkromných chatách v troch lokalitách.

Tabuľka 2.7-3 Ubytovanie a stravovanie

Obchodný názov	Druh prevádzky
SELINAN s.r.o.	autokemping a reštaurácia
Ing. Miriam Porubčanská Panáčková	biliard bar
Ondrej Šepeš	cukráreň
Penzión Púček, s.r.o.	ubytovanie, reštaurácia
Discover s.r.o.	jedáleň
TM GASTRO, s.r.o.	jedáleň
Ján Hodoň	pohostinstvo a cukráreň
San Paulo s.r.o.	Reštaurácia - pizzeria
DIENST, spol. s r. o.	ubytovanie v chatovej oblasti
STAVEBNINY MIX s.r.o.	ubytovanie v chatovej oblasti
Zuzana Masná ŠKOLÁČIK	bufet
Bufet Danka s.r.o.	pohostinstvo
Miroslava Bieliková – POD LIPAMI	pohostinstvo a ubytovanie
BOMA	reštaurácia
BABKA	pizzéria
TT - NAOS, s.r.o.	jedáleň
Ramche Halimi	jedáleň
Erika Anrdovičová	ostatné účelové stravovanie
Ing. Petre Prieložný C- KLUB	ostatné účelové stravovanie
TBS s.r.o.	ostatné účelové stravovanie
Marek Macák M-MARK	ostatné účelové stravovanie

V zastavanom území obce Varín sa nachádzajú objekty využívané na rekreačné účely. Je tu 14 domov s funkciami penziónov, víkendových domov, rekreačných chalúp. Stravovanie tu reprezentovali v čase vykonávaného prieskumu reštaurácie, pohostinstvá, pizzerie, bufety a cukrárne.

Súčasná úroveň ubytovacích a reštauračných služieb je priemerná až podpriemerná (Autokemping). Výrazne absentujú ubytovacie kapacity vyššej úrovne. Navrhuje sa jej skvalitnenie, so zameraním na podávanie špecialít regionálnej kuchyne, vytvorenie netradičného atraktívneho prostredia pre konzumáciu jedál, trávenie voľného času a doplnkové služby.

Koncept riešenia ÚPN – O Varín podporuje rozšírenie kapacity stravovacích zariadení a sortimentu pohostinských zariadení a ich vyššiu úroveň hlavne vo väzbe na očakávanú návštevnosť regiónu, navrhuje vyššiu mieru poskytovania ubytovania na súkromí.

Predpokladá sa v návrhovom období celková kapacita ubytovania na území obce pri rozdelení návštevnosti v pomere 50:50 (ubytovaní : pasanti) v počte cca 750 lôžok.

2.7.2.8 Služby (výrobné aj nevýrobné)

Jednotlivé druhy služieb sú na území obce poskytované predovšetkým cez poštu, hasičskú zbrojnicu, osobné služby, cintoríny s domom smútku. Súčasný systém služieb na území obce je pomerne rozvinutý predovšetkým na úseku osobných služieb. Sú zastúpené kaderníctvami, holičstvom, kozmetikami, pedikúrou a manikúrou. Ostatné služby pokrývajú požiadavky služieb práčovne, výkupu surovín, starostlivosti o zdravie, rekondíciu, starostlivosti o spoločenské zvieratá, pohrebných služieb, starostlivosti o automobily, poštových služieb, hasičských služieb.

Sú tu zastúpené aj niektoré výrobné a nevýrobné služby.

Tabuľka 2.7-4 Služby

Obchodný názov	Druh prevádzky
Marcela Cesneková	kaderníctvo
Katarína Tichá	kaderníctvo
Alena Poliaková	kaderníctvo
Stanislava Cibíková – Tália	kaderníctvo
Alena Kubová Holičstvo	holičstvo a kaderníctvo
Mária Janošková, Kozmetika – Viktória	kozmetika
Adriana Cvečková	kozmetické služby
Jana Ďuríčková	pedikúra, manikúra
Martin Jura – Image Medicine Therapeut	regenerácia a rekondícia
Emma Fitness, s.r.o.	posilňovňa
Pavol Kanis CLEAN SERVIS	práčovňa
Andrea Ďurišková	služby súvisiace so starostlivosťou o zvieratá
MVDr. Peter Priputen	veterinárna ambulancia
Slovenská pošta, a. s.	poštové služby
Jozef Bugáň Pohrebníctvo	pohrebné služby
Zberné suroviny a.s.	výkup surovín
Jozef Bačinský – JORAS	autoservis
VEVA s.r.o.	benzínové čerpadlo

Hasičské služby sú reprezentované hasičskou zbrojnicou. Obec má dobrovoľný hasičský zbor založený v roku 1876 s 32. členmi. V čase prieskumov a rozborov ho reprezentovalo 46 členov. Jeho techniku predstavovali vozidlá Avia A31, Tatra Cas 148, čerpadlá a agregáty, protipovodňový vozík a zariadenia na protipovodňovú ochranu. Hasičská zbrojnica je umiestnená v budove obecného hasičského zboru v centre Varína.

Polohu a veľkosť hasičskej zbrojnice v jestvujúcom objekte považuje návrh ÚPN – O Varín za stabilizovanú.

V obci sa nachádzajú dva cintoríny. V rekonštrukcii je židovský cintorín nachádzajúci sa južne od Železničnej ulice (cesty III/2072) s rozlohou 3961 m^2. Aktívny cintorín je na ulici M.R.Štefánika (cesta III/2078), pri ktorom sa nachádza aj dom smútku. Cintorín má rozlohu 8740 m^2. Jestvujúci cintorín s Domom smútku sa dostáva do priestorovo stiesnenej situácie. Spôsob vymedzenia jeho ochranného pásma mu umožňuje rozvoj na priľahlej voľnej ploche. Polohy oboch jestvujúcich cintorínov považuje návrh ÚPN – O Varín za stabilizované.

ÚPN – O Varín navrhuje nový cintorín v dvoch variantoch umiestnenia. Obe miesta sa nachádzajú v dôstojnom tichom prostredí mimo hluku z dopravných komunikácií, ich okolím je lúčna alebo lesná krajina. Územia sú vyhovujúco dopravne (peši, cyklista, automobil) prístupné komunikáciami s normovými parametrami. Jeden variant umiestnenia sa nachádza v blízkosti križovania hlavnej a vedľajšej kompozičnej osi, druhý je navrhovaný v blízkosti vedľajšej kompozičnej osi obce. Oba návrhy sú v dosahu trás technickej infraštruktúry. Navrhovanou súčasťou v oboch variantoch je komplexné vybavenie (Dom smútku, parkovisko, urnový háj, kaplnka, priestory na sústreďovanie cintorínskeho odpadu, rozptylová lúka).

Zabezpečenie geologického a hydrogeologického posudku na oba varianty umiestnenia a určenie ochranného pásma pohrebiska je v kompetencii Obce Varín.

Odvoz a likvidácia odpadu sú na veľmi dobrej úrovni, služby spojené s likvidáciou komunálneho odpadu, separáciou, výkupom atď. navrhuje ÚPN – O Varín skvalitniť v zmysle POH obce Varín. Návrh ÚPN – O Varín vymedzuje resp. priznáva plochy v zastavanom území pre malý obecný dvor na sústredenie technických prostriedkov obce využívaných v súvislosti s touto službou ako i údržbou verejných priestranstiev (vo výrobných územiach obce), kalendárový zber veľkoobjemového odpadu (zberové miesta) ako i ďalšie plochy (kompostovisko v území priemyselnej výroby, variantne v území s prevahou poľnohospodárskej výroby) v zmysle koncepcie likvidácie odpadu uvedenej v kap. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.

S riešením novej pošty sa v návrhovom období neuvažuje, prevádzkovanie pošty a rozširovanie poštových služieb je v kompetencii Slovenskej pošty, a.s., služby pošty sa navrhuje i naďalej zabezpečovať cez prevádzku pošty v jestvujúcich priestoroch.

ÚPN – O Varín podporuje rozvoj remeselníckych prevádzok a existujúcej drobnej výroby, rozširovanie sortimentu služieb, malých podnikov na spracovanie miestnej surovinovej základne, zvyšovanie kvality služieb, ich pestrosti a dostupnosti. Kritéria pre služby všeobecne určuje dopyt na trhu. Riešenie ďalšieho sortimentu služieb drobného rozsahu z hľadiska objemu poskytovania služieb a priemetu činnosti do územia sa preto doslovne nepredpisuje. Za vyhovujúcu sa v tomto smere považuje definícia záväzných regulatívov vyjadrujúcich možnosti (aj vylučujúce podmienky) na pôsobenie konkrétnych druhov služieb v jednotlivých plošne a priestorovo homogénnych jednotkách sídla, v súlade s požiadavkami PHSR obce Varín a s dôrazom na zvyšovanie úrovne poskytovania služieb v oblasti rekreácie, turizmu a cestovného ruchu.

2.7.2.9 Administratíva

V priestore Námestia sv. Floriána je umiestnený objekt obecného úradu. Je v dobrom technickom stave. V budove zdravotného strediska, ktoré je umiestnené oproti obecnému úradu na Nám. Sv. Floriána sa nachádza stavebný úrad. Ide tiež o novú budovu, ktorá je v dobrom technickom stave. Matrika je v budove, kde je umiestnená Slovenská pošta a. s., na severnom okraji námestia. Rovnako sa možno z hľadiska technického stavu objektu zmieniť aj o farskom úrade, umiestnenom vedľa rímskokatolíckeho kostola na Farskej ulici, o Správe Národného parku Malá Fatra, ktorá sa nachádza na ulici Hrnčiarskej v

severnej časti Nám. sv. Floriána a o Hasičskej zbrojnici v centre obce na ulici Jozefa Martinčeka. Na ulici M.R.Štefánika je budova Urbárskej obce Varín.

Túto zložku občianskej vybavenosti ďalej predstavujú administratívne priestory charakteru výrobnej administratívy v areáli DOLVAP-u, s.r.o., železničnej stanice a Lesnej správy, atď. Aj tieto budovy sú prevažne v dobrom technickom stave.

Polohy administratívnych objektov považuje koncept ÚPN – O Varín za stabilizované aj pre návrhové obdobie do r. 2030 (okrem prevádzky Lesnej správy – Lesy, SR, š.p.).

V súlade so Zadaním pre vypracovanie ÚPN – O Varín sa navrhuje prehodnotenie funkčnej náplne prízemnej časti objektu obecného úradu s cieľom rozšíriť priestory obecného úradu o umiestnenie Stavebného úradu, matriky a rozšíriť portfólio poskytovaných služieb priamo na úrovni plochy námestia o turisticko-informačnú kanceláriu. Podmienkou je kvalitné architektonické riešenie tejto „prístavby“ budovy obecného úradu.

Po uvoľnení priestorov Zdravotného strediska (premiestnením Stavebného úradu) ÚPN – O Varín navrhuje jeho funkciu ako objektu poskytujúceho zdravotnú starostlivosť t.j. vrátiť ho účelu, pre ktorý bol vybudovaný.

2.7.2.10 Bankové služby

V rámci finančných služieb v obci pôsobí Slovenská sporiteľňa a Poštová banka. V súvislosti s ďalším rozvojom turizmu, rekreácie, cestovného ruchu a priemyslu možno predpokladať vznik aj iných pobočiek peňažných domov na území obce.

2.7.3 NÁVRH RIEŠENIA VÝROBY

PRIEMYSELNÁ VÝROBA, STAVEBNÍCTVO (SEKUNDÁRNY SEKTOR) A SLUŽBY

Súčasný stav

Dlhodobým a výrazne dominujúcim reprezentantom priemyselnej výroby v katastrálnom území obce Varín je DOLVAP, s. r. o. (predtým Třinecké železárny, závod Lom a vápenka Varín). Už od svojho vzniku je významným partnerom najväčších hutníckych závodov v Českej republike. Základný výrobný sortiment tvoria vápenné, vápencové a dolomitové produkty pre hutnícky a sklársky priemysel, stavebníctvo a ďalšie odvetvia. Jednotlivé výrobky (vápno, dolomity, dolomitický vápenec, kamenivá rôznych frakcií, omietkové zmesi) sa dodávajú pre poľský, český, slovenský, ukrajinský a maďarský trh.

Vápenec sa dobýva v lomoch Polom a Kosová a dopravuje do priestorov vápenky pomocou lanopásového dopravníka. V obci Varín je prevádzka spracovania a expedície surovín, nákup, skladové hospodárstvo a administratíva spoločnosti.

Ďalšie aktívne prevádzky na území obce, v ktorých činnosti sa prejavuje priemyselný aspekt, majú z hľadiska plošného rozsahu a počtu zamestnancov pre vymedzenie výrazných výrobných území marginálny význam. Sú významnejšie skôr z pohľadu ochrany životného prostredia a neestetického pôsobenia v prostredí obytných území obce (Lesy, š.p. pri železničnej trati, sklad dreva pri židovskom cintoríne, stavebniny, píla v Koňhore).

V obci boli na základe terénneho prieskumu a údajov z Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) obce zistené prevádzky so zameraním prevažne na stavebnú činnosť a služby – Bugáň - stavebníctvo, Drevoštýl Varín – okná a okenice – výroba drevených okien a plastových okien a dverí.

Neaktívnym chátrajúcim výrobným územím je areál býv. Drevoindustrie južne od železničnej trate, špecifickým výrobným územím je areál transformovne 400/110/22 kV Varín, do ktorej sú zaústené prenosové energetické zariadenia.

2.7.3.1 Koncepcia rozvoja hospodárskej základne sekundárneho sektora

Priemyselná výroba je v návrhu ÚPN – O Varín považovaná za jednu z primárnych funkcií obce.

Jestvujúce výrobné územie tradičného reprezentanta priemyselnej výroby v katastrálnom území obce Varín DOLVAP, s. r. o. vrátane lanopásu a ostatnej dopravnej a technickej infraštruktúry považuje návrh ÚPN – O Varín za stabilizované.

Jestvujúce prevádzky na území obce s priemyselným aspektom, ktorých činnosť má negatívny vplyv na obytné územia - Lesy, š.p. pri železničnej trati, sklad dreva pri židovskom cintoríne, stavebniny, píla v Koňhore, prevádzky so zameraním prevažne na stavebnú činnosť a služby – Bugáň - stavebníctvo, Drevoštýl Varín – okná a okenice – výroba drevených okien a plastových okien a dverí, navrhuje ÚPN – O Varín postupne vymiestniť zo súčasných zastavaných území obce Varín a umiestniť ich vo výrobnom území južne od železničnej trate.

Areál býv. Drevoindustrie južne od železničnej trate, ÚPN – O Varín považuje za súčasť navrhovaných výrobných území.

Areál transformovne 400/110/22 kV Varín je v návrhu ÚPN – O Varín územne stabilizovaný a funkčne zaradený ako územie technickej infraštruktúry.

Pre oblasť výroby na území obce existuje zámer na vybudovanie priemyselného parku Varín celoštátneho a regionálneho významu, ktorý by mal byť lokalizovaný severne aj južne od železničnej trate (Zátepličie a Zátepličie od Váhu) a čiastočne aj pri ceste II/583. Oporou jeho realizácie je záväzná časť aktualizovaného ÚPN VÚC Žilinského kraja (regulatívy v oblasti usporiadania územia z hľadiska hospodárskeho rozvoja). V súčasnosti v priestore Zátepličie od Váhu prebieha ťažba štrkov a sú vydané príslušné stavebné povolenia na výstavbu technickej infraštruktúry v priemyselnom parku.

Charakteristiku zámeru na priemyselný park Varín a lokalizáciu jednotlivých území vystihuje nasledujúca tabuľka:

Tabuľka 2.7-5 Priemyselný park Varín

Ozn.	Okr.	Názov	Druh lokality	Pl. v ha	Záber PP v ha	k.ú.	Výz-nam	Vhodný typ PP	Obmedzujúce faktory
18/11	ZA	PP KIA Motors Hyundai Mobis	Z	318	234+84 izol. zeleň	Teplička nad Váhom Nededza Varín Gbeľany Mojš	C	TP LC	Blízkosť PHO Iº vod. zdroja Teplička, leží v PHO IIº vod. zdroja záber hodnotnej ornej pôdy, prevažne v 5. skupine v alúviu Váhu
19/11	ZA	PP Varín	K	58	48	Varín	R	TP PP	leží v PHO IIº vonk. vod. zdroja Teplička, blízkosť nadreg. biokoridoru
		Varín pri ceste II/583	Z	9	9				

H zastavané plochy
Z voľné plochy, zelené plochy
K kombinované plochy
C celoštátny význam
R regionálny význam
TP technologický park
PP priemyselný park
LC logistické centrum

Rozvoj priemyselného parku a všetkých ďalších priemyselných výrob navrhuje ÚPN – O Varín výhradne do územia nachádzajúceho sa južne od železničnej trate Žilina – Košice (lok. Zátepličie od Váhu) a do priestoru Zátepličia ako jednu z variant využitia tohto územia. V územiach priemyselnej výroby južne od železničnej trate z hľadiska dopravy a technickej infraštruktúry sa navrhuje zavlečkovanie, prístup automobilovej dopravy zo západnej strany odbočením z križovatky nadradenej cestnej infraštruktúry, hlavný peší a cyklistický prístup mimoúrovňovo popod železničnú trať z priestoru Zátepličie pri využití riešenia v zmysle dokumentácie na modernizáciu železničnej trate.

Súčasťou území priemyselnej výroby je navrhovaný obecný dvor „technických služieb“ pre plnenie úloh obce podľa platnej legislatívy, napr. oblasť životného prostredia – kompostovisko.

ÚPN – O Varín navrhuje nepripustiť v územiach priemyselnej výroby druhy výrob, ktoré sú nevyhovujúce z hľadiska ochrany životného prostredia – spodné vody, z titulu nadmerného hluku, nadmerných exhalácií, prašnosti a také ktoré sú v rozpore s funkciou obce ako strediska rekreácie, turizmu a cestovného ruchu a v rozpore so záujmami ochrany prírody. Zástavba nesmie konkurovať stavbám DOLVAP-u, s.r.o., potláčať ich vedomé priznané dominantné postavenie v osídlení Varína, nové objekty výrob nesmú byť viditeľné z cesty II/583 ani z hrádze Vodného diela Žilina, musia byť za kulisou stromovej zelene udržiavanej pozdĺž železničnej trate a náhradného biokoridoru. V lok. Zátepličie (variant riešenia) musia rešpektovať požiadavku na zachovanie kvality životného prostredia v existujúcom zastavanom území obce – IBV, základná škola, cintorín, historické jadro obce. V lok. Zátepličie od Váhu zasa s ohľadom na (vo variante riešenia) navrhované funkcie zmiešaného územia športu, rekreácie a občianskej vybavenosti v lok. Zátepličie, na rekreačný priestor VD Žilina a nadregionálny prvok územného systému ekologickej stability vodný tok Váh vrátane náhradného biokoridoru.

Po obvode výrobných území, popri prístupových komunikáciách do týchto území, ich vnútorných komunikáciách sa navrhujú pásy izolačnej zelene.

Parkoviská zamestnancov i návštevníkov a podnikovej dopravy ako i manipulačné plochy musia byť umiestnené výhradne na ploche výrobného územia. Oplotenie výrobných území musí byť lokalizované 10 m do vnútra areálu (nárazníkové pásmo napr, vo forme zatrávnených pásov, nektarodárných biopásov) od izolačnej zelene, sprievodnej zelene náhradného biokoridoru a potoka Šošínec. Musí spĺňať kritéria uplatňované na doplnkové stavby v obytnom i výrobnom území.

Orientačne sa predpokladá, že vo výrobnom území obce Varín bude pracovať cca 1000 zamestnancov.

Územný plán obce Varín okrem uvedených území vytvára územnoplánovacie predpoklady pre rozvoj takých druhov sekundárneho sektora hospodárstva, ktoré sú pre obec primerané z hľadiska možnosti založenia výrob nezávadného (ochrana životného prostredia) charakteru a skladov, bez požiadaviek na náročné materiálové vstupy a nároky na nadmernú dopravnú prácu (rozvoj drobnej výroby potravín domáceho pôvodu, verejné bezpečné predvádzanie výrobných činností ako ukážok remeselných zručností, remeselné činnosti, výroba suvenírov, služby nadväzujúce na domáce materiálové zdroje - voda, domáce plodiny, rastliny, drevo, kožušina, včelárske produkty).

Návrh ÚPN – O Varín podporuje remeselné činnosti, najmä také ktoré vychádzajú z prítomnosti turisticko-rekreačného aspektu (prínos pre rozvoj rekreácie, turizmu, cestovného ruchu).

Jednotlivé druhy výrob resp. činností musia spĺňať kritéria bezkonfliktného susedstva s okolitými obytnými územiami, resp. nesmú zhoršovať kvalitu životného prostredia k.ú. Varín.

Drobné prevádzky malých výrob, výrobných služieb, služieb bez preukázaného dopadu na životné prostredie obce (hluk, zápach, prach, exhaláty, odpady) môžu vznikať aj v obytných územiach a v odôvodnených prípadoch aj na územiach občianskej vybavenosti. Môže ísť o drobné remeselné a výrobné prevádzky – obuvnícke, stolárske, krajčírske, aranžérske, kožiarske a iné dielničky, poradenské príp. projektové kancelárie a administratívne priestory. Podmienkou je, aby ich prevádzka nad obvyklú mieru nezaťažovala dopravný systém obce (napr. parkovanie prevádzkových vozidiel, ako i vozidiel návštevníkov na pozemku prevádzky). Treba dbať, aby sa prednostne realizovali adaptáciou, prístavbou, resp. stavebnými úpravami existujúcich, hlavne hospodárskych objektov (dielničky, sklady, bývalé garáže osobných motorových vozidiel).

POĽNOHOSPODÁRSKA VÝROBA

Súčasný stav

Na území obce Varín je najvýznamnejším predstaviteľom poľnohospodárskej výroby spoločnosť AGRA-VÁH, s.r.o. Vo výrobnom areáli, ktorý sa nachádza v severnej časti zastavaného územia obce južne od cesty II/583 je ustajnených cca 500 ks hovädzieho dobytka. Chov iných hospodárskych zvierat je marginálneho významu. Dvor má obvyklé primerané stavebné objekty. Mimo tohto areálu v k.ú. Varín spoločnosť vlastní hospodársky objekt na západnom okraji obce zasahujúci do k.ú. Gbeľany, ktorý však pre svoje hospodárske účely nevyužíva.

Spoločnosť AGRA – VÁH s.r.o., s dvanástimi stálymi zamestnancami a šiestimi pracovníkmi na dohodu sídli v obci Varín a zaoberá sa ako rastlinnou, tak aj živočíšnou výrobou. Má mechanizačné stredisko potrebné k poľnohospodárskej prvovýrobe. Vykonáva poľnohospodársku činnosť v katastrálnych územiach obcí Varín, Gbeľany, Teplička nad Váhom, Kotrčiná Lúčka, Rosina, Nezbudská Lúčka a Nededza. Je na území obce Varín s výnimkou drobných záhumienkov výhradným držiteľom poľnohospodárskej pôdy. Túto pôdu využíva ako ornú pôdu a trvalé trávne porasty. Ornú pôdu pre rastlinnú výrobu v segmentoch obilniny, kukurica na siláž, trvalé trávne porasty ako lúky a pasienky. Obilniny pestuje na cca 35% plochy v sortimente kukurica na siláž a pšenica, na malých výmerách ovos a jačmeň, ako súčasť vlastnej krmovinovej základne. V rámci trvalých trávnych porastov využíva lúky na senáž, pasienky na pasenie hovädzieho dobytka a dokášanie.

Zhrnuté – podstata výroby spoločnosti AGRA – VÁH s.r.o. spočíva v k.ú. Varín v chove hovädzieho dobytka, rastlinnej výrobe a pastve dobytka. Veľký dôraz je zameraný nielen na prosperitu a kvantitu výroby v podobe výnosov, ale vo veľkej miere na kvalitu, s ktorou spoločnosť spája svoju prosperitu. Podstatnú súčasť hnojív – až 90 % tvorí maštaľný hnoj, umelé hnojivá sú dodávané iba v takej miere, aby sa v pôde zabezpečil vyvážený stav potrebných základných prvkov podľa výsledkov rozborov pôdy a v zmysle platnej legislatívy. Rovnako aj pesticídy a insekticídy sú do pôdy dodávané len v minimálnych množstvách.

Tento ekologický prístup k pôde vyvoláva aj synergický efekt v kvalite vzťahov so zastavaným územím obce a okolitou prírodou. Hodnotu poľnohospodárskeho územia v katastri obce do značnej miery degradujú mimoriadne zhoršené a nevyrovnané mikroklimatické podmienky. Výnosnosť pôdy je v porovnaní z obilnicami Slovenska asi polovičná. V spoločnosti AGRA – VÁH s.r.o. zaznamenali výnosy v obilovinách – cca 3 t/ha, v silážnej kukurici 35 t/ha.

Na veľkých rozlohách poľnohospodárskej pôdy sú vybudované meliorácie, ktoré sú však podľa výhradného držiteľa poľnohospodárskej pôdy nefunkčné, zničené a nové sa nerealizujú. V súvislosti s rastlinnou výrobou je nutné uviesť problém veľkej časti držaných, ale neobhospodarovaných pozemkov v rámci záhumienkov a priemyselných parkov, z ktorého vyplýva časté úporné zaburinenie pôdy a v svahovom teréne aj zrýchlený odtok vody z územia so všetkými dôsledkami.

LESNÉ HOSPODÁRSTVO

Súčasný stav

S pojmom "les" sa stretávame denne. Jeho definície môžu predstavovať biologické, ekonomické i geografické hľadiská. Najlepšie a asi aj najsprávnejšie vystihuje podstatu lesa biologické hľadisko. Podľa neho je les rozsiahly súvislý súbor rastlín (prevažne stromovitého charakteru), živočíšstva a podmienok prostredia, ktoré tvoria jednotný celok. Táto charakteristika v plnej miere vystihuje podstatu lesa ako biocenózy.

Lesy sú jedným z najväčších bohatstiev štátu a predstavujú významnú zložku životného prostredia človeka, poskytujú trvalý a jediný obnoviteľný zdroj drevnej suroviny. Ovplyvňujú a vylepšujú podnebie, vodné a pôdne pomery, vytvárajú prirodzené prostredie pre faunu a flóru. Lesy v katastri obce Varín sú súčasťou lesného hospodárskeho celku (LHC) Varín. Program starostlivosti o lesy pre lesný hospodársky celok Varín je platný do r. 2025. V k.ú. Varín je 6 obhospodarovateľov lesov:

- Androvič Albert, Ing.,
- Lesné pozemkové a pasienkové spoločenstvo – Urbariát Nezbudská Lúčka,
- Lesné pozemkové spoločenstvo Lipovec Nededza
- Lesy SR š.p. OZ Žilina,
- Urbariát – lesné a pozemkové spoločenstvo Gbeľany,
- Urbárska obec poz. spol. Varín.

V katastri obce Varín sa nachádza 8 309 269 m^2 lesných pozemkov. (údaj zo štatistiky k roku 2014).

Z lesníckeho hľadiska patrí územie do troch lesných oblastí – oblasť 34 Malá Fatra, Žiar, podoblasť A Malá Fatra, oblasť 24 Žilinská kotlina a oblasť 33 Stredné Beskydy, podoblasť C Kysucká vrchovina.

Lesy v lesnej podoblasti Malá Fatra patria do semenárskej oblasti č. 1 pre smrek - (Fatransko tatranská oblasť) jedľu - (Severoslovenská oblasť), borovicu - (Severoslovenská oblasť), buk - (Severoslovenská oblasť), a semenárskych oblastí č. 2 pre smrekovec – (Podtatranská oblasť). V lesnej podoblasti Kysucká vrchovina do semenárskej oblasti č. 1 pre jedľu a borovicu a č. 2 pre smrekovec, smrek – (Kysucko oravská oblasť) a buk – (Severo východoslovenská oblasť), v lesnej oblasti Žilinská kotlina do semenárskej oblasti č. 1 pre smrek, jedľu, borovicu, buk a dub zimný – (Západoslovenská oblasť).

Katastrálne územie obce Varín leží z časti v chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO) Beskydy – Javorníky. CHVO je územie, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu vôd. Podmienky ochrany vôd v CHVO sú upravené v § 31 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách. CHVO Beskydy a Javorníky je stanovená Nariadením vlády SSR č.13/1987 Z.z. Okrem toho leží zastavané územie obce vo vonkajšom pásme hygienickej ochrany (PHO) II. stupňa vodného zdroja (VZ) Teplička nad Váhom vodného zdroja (VZ) Gbeľany a vodného zdroja (VZ) Nezbudská Lúčka. Obmedzenia z toho vyplývajúce sú stanovené vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 29/2005 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov.

V lesných komplexoch prevládajú ihličnaté dreviny (61,21%) nad listnatými (38,79%). Celková zásoba ihličnatých drevín je 156 129 m^3, listnatých 53 522 m^3, spolu 209 651 m^3.

Prevláda smrek na 48,53 % výmery lesov, nasledujú buk 23,34 %, borovica 8,35 %, javor 5,02 %, dub 4,47 %, jelša 3,09 %, smrekovec 2,46 %, jedľa 1,87 %, hrab 1,20 %, jaseň 0,81 %, breza 0,55 %, lipa 0,18 %, agát 0,08 %, brest 0,04 % výmery lesov.

Celková ročná ťažba ihličnatých drevín je 3 504,90 m^3, z toho obnovná ťažba 3 205,70 m^3 a výchovná ťažba 299,20 m^3. Celková ročná ťažba listnatých drevín je 601,10 m^3, z toho obnovná ťažba je 540,80 m^3, výchovná ťažba 60,30 m^3. Spolu ročná ťažba predstavuje 4 106,00 m^3, z toho obnovná ťažba 3 746,50 m^3, výchovná ťažba 359,50 m^3.

Vo vekovej triede 0 – 20 rokov sú dreviny na výmere 102,24 ha, 21 – 40 rokov 103,78 ha, 41 – 60 rokov 104,50 ha, 61 – 80 rokov 197,01 ha, 81 – 100 rokov 186,42 ha, 101 - 120 rokov 60,14 ha, 121 – 140 rokov 75,73 ha. Vo vekovej triede nad 141 rokov je zastúpený najmä dub a buk, potom jedľa, smrek, borovica a javor, tiež brest, breza a smrekovec .

Pre účely územného plánu obce sú dôležité údaje o sortimente kategórii lesov. Tie sa v katastri obce Varín vyskytujú v nasledovnom zložení a výmerách:

- hospodárske lesy (H) 651,94 ha 78%
- ochranné lesy (O) 186,24 ha 22%
  - lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach (a) 101,45 ha,
  - ostatné lesy s prevažujúcou funkciou ochrany pôdy (d) 84,79 ha.

Účelové lesy (U) (prímestské a rekreačné lesy (c) sa v k.ú. obce Varín nenachádzajú.

2.7.3.2 Koncepcia rozvoja hospodárskej základne primárneho sektora

POĽNOHOSPODÁRSTVO

Poľnohospodárstvo má spolu s lesným hospodárstvom významný podiel na funkčnom využívaní riešeného územia. Odlesnené a súčasné prevažne poľnohospodársky využívané severné a juhovýchodné územie obce (mimo vymedzených zastavaných území) navrhuje ÚPN – O Varín naďalej rozvíjať ako poľnohospodársky produkčný potenciál limitovaný opatreniami na ochranu prírody a zachovanie ekologickej stability. Navrhuje zachovať funkciu poľnohospodárskej výroby na území obce, považovať ju za významnú, aj keď sa realizáciou návrhu ÚPN – O výmera poľnohospodárskej pôdy zníži, rešpektovať polohu hospodárskeho dvora a jeho výmeru. Rozvoj poľnohospodárskeho výrobného potenciálu však neprekročí rámec sekundárneho postavenia tejto funkcie v nových podmienkach obce.

Pôda je základná zložka životného prostredia, je dôležité zachovanie jej produkčných funkcií v záujme zabezpečenia potravinovej sebestačnosti v rámci Slovenskej republiky. Je dôležité zachovať potenciál pôdy z hľadiska jej výmery, úrodnosti a hygienickej nezávadnosti.

Tabuľka 2.7-6 Priestorová druhová diferenciácia poľnohospod. pôdy v katastri Varín

Poľnohosp. pôda spolu	*Orná pôda*	*Trvalé trávne porasty*	*Ovocné sady*	*Záhrady*	*Nepoľnohospodárska pôda*
m^2					
7 890 251	*1 795 969*	*5 562 765*	*17 115*	*514 402*	*11 201 838*

údaje sú z MOŠ 2010

Poľnohospodárske pôdy sú z hľadiska produkčných vlastností pôsobením klimatických zmien priemerne produkčné, rozložené v rovinatom teréne a na plytko modelovaných svahoch. Štruktúra pestovaných plodín je priamo závislá od pôdno - klimatických podmienok, ktoré sa na území Varína v súčasnosti významne zhoršili a sú

z hľadiska teplôt a vlahy nevyrovnané. Je tu najmä v niektorých obdobiach prebytok, inokedy nedostatok zrážok. Ekonomicky sú udržateľné pestovanie pšenice a siláţnej kukurice. Trvalé trávne porasty sa využívajú ako pastevné lúky s dokášaním a kosné lúky. Do štruktúry poľnohospodárskej výroby v súčasnosti vstupuje trhový mechanizmus a nové ekonomické podmienky.

Rastlinná výroba je jedným z nosných pilierov spoločnosti AGRA – VÁH s.r.o. Hlavnými plodinami sú:

1. Hustosiate obiloviny - pšenica (35% ornej pôdy),
2. Kukurica na siláž.

Pšenica tvorí významnú časť tržieb a ich výška závisí od vývoja hektárových výnosov a jej odbytovej ceny. Hektárové výnosy v budúcich rokoch by nemali v pšenici klesnúť pod 3 tony a kukurice na siláž pod 35 ton z hektára. Sú to čísla dosiahnuté v poslednom období a sú na úrovni celoslovenského priemeru. Zámerom je prinajmenej udržať tieto výnosy a tak zabezpečiť spoločnosti konkurencieschopnosť na trhu.

Živočíšnu výrobu návrh ÚPN – O Varín akceptuje v rozsahu dnešných kapacít lokalizovaných v súčasných priestoroch ako maximálne možnú.

Pásmo hygienickej ochrany druhého stupňa vodného zdroja Teplička nad Váhom zasahuje poľnohospodársku pôdu. Pri obhospodarovaní tejto pôdy je potrebné prísne dodržiavať opatrenia, ktoré sú súčasťou dokumentov o ochrane vodného zdroja. Všetky zásahy, ktoré sú nad rámec bežného obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy, vrátane prístupových ciest je potrebné odsúhlasiť s príslušným vodohospodárskym orgánom, orgánmi hygienickej služby a správcom vodného zdroja.

Všeobecne sa v II. PHO zakazuje ťažiť zemné hmoty, skladovať odpadky, hnojiť dusíkatým vápnom, liadkom, močovinou, čpavkom, skladovať chemikálie, prípravky na ochranu lesa, ropné produkty a priemyselné hnojivá s výnimkou vápenca; pri chemickej ochrane možno použiť len prípravky uvedené v platnom „Zozname povolených prípravkov na ochranu rastlín“, pred aplikáciou pesticídov je potrebné vyžiadať si súhlas orgánu hygienickej služby a vodohospodárskeho orgánu.

Štruktúra chovov zvierat živočíšnej výroby spoločnosti AGRA – VÁH s.r.o., početnosť ich stavov, parametre úžitkovosti a produkcie jednotlivých druhov hospodárskych zvierat sú dané disponibilitou objemových aj jadrových krmív, ktoré poskytuje potenciál rastlinnej produkcie po odpočítaní strát pri zbere, konzervovaní, uskladňovaní a vlastnom kŕmení. Daná je tiež podmienkami trhovej ekonomiky, kde o konkrétnom objeme a štruktúre živočíšnej výroby rozhodujú samotní agropodnikatelia. Geomorfologické členenie územia, štruktúra a pomer agrokultúr, predurčujú z hľadiska živočíšnej výroby toto územie pre pastvu hovädzieho dobytka a oviec.

Návrh ÚPN – O Varín podporuje zámer spoločnosti AGRA – VÁH rozšíriť svoju podnikateľskú činnosť na oblasť agroturistiky realizáciou polyfunkčnej budovy s ubytovaním a službami ako špecifickej formy rozvoja rekreácie.

LESNÉ HOSPODÁRSTVO

Lesy v katastrálnom území obce Varín sú súčasťou lesného hospodárskeho celku (LHC) Varín. Návrh ÚPN – O Varín rešpektuje Program starostlivosti o lesy pre lesný hospodársky celok Varín, ktorý je platný do r. 2 025. Hospodárenie v lesoch bude pokračovať v zmysle programu starostlivosti o lesy (PSL), ktorý reguluje ťažbu, hospodárenie a ochranu lesných pozemkov.

Návrh ÚPN – O Varín rešpektuje funkčné plochy lesov v nezmenšenom rozsahu. Sú významnou zložkou životného prostredia, poskytujú pracovné príležitosti pre obyvateľov obce priamo pri pestovných, lesoochranárskych a ťažbových činnostiach a nepriamo pri spracovaní dreva ako prvotnom na piliarske výrobky až po finálne výrobky. Sú významným zdrojom príjmov vlastníkov lesov. V súvislosti s činnosťami súvisiacimi so

spracovaním drevnej hmoty ÚPN – O Varín navrhuje vymiestnenie priestorov (prevádzky) pre manipuláciu s vyťaženou lesnou hmotou do nových výrobných území.

Lesy v katastri obce Varín sa nachádzajú v pásme hygienickej ochrany (PHO) II. stupňa vodného zdroja (VZ) Teplička nad Váhom, vodného zdroja (VZ) Gbeľany a vodného zdroja (VZ) Nezbudská Lúčka. Obmedzenia z toho vyplývajúce sú stanovené vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 29/2005 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov.

Druhé ochranné pásmo zasahuje zastavané územie, poľnohospodársku pôdu, ale aj lesy a lesnú pôdu. Pri obhospodarovaní tejto pôdy je potrebné prísne dodržiavať opatrenia, ktoré sú súčasťou dokumentov o ochrane vodného zdroja. Všetky zásahy, ktoré sú nad rámec bežného obhospodarovania lesov a poľnohospodárskej pôdy, vrátane prístupových ciest je potrebné odsúhlasiť s príslušným vodohospodárskym orgánom, orgánmi hygienickej služby a správcom vodného zdroja. Všeobecne sa v II. ochrannom pásme zakazuje ťažiť zemné hmoty, skladovať odpadky, hnojiť dusíkatým vápnom, liadkom, močovinou, čpavkom, skladovať chemikálie, prípravky na ochranu lesa, ropné produkty a priemyselné hnojivá s výnimkou vápenca; pri chemickej ochrane možno použiť len prípravky uvedené v platnom „Zozname povolených prípravkov na ochranu rastlín“, pred aplikáciou pesticídov je potrebné vyžiadať si súhlas orgánu hygienickej služby a vodohospodárskeho orgánu. Možno tu budovať zariadenia, len ak sú nevyhnutné pre obhospodarovanie lesov, zakladať lesné škôlky len na základe projektu odsúhlaseného vodohospodárskym orgánom. Na vykonávanie zemných a stavebných prác nevyhnutných pri plnení úloh pri hospodárení v lesoch a pri ich ochrane je vždy potrebný súhlas vodohospodárskeho orgánu a orgánu hygienickej služby.

Využívanie územia na poľovníctvo, rekreáciu a táborenie by malo zostať na terajšej úrovni.

Návrh ÚPN – O Varín rešpektuje funkčné plochy lesov v nezmenšenom rozsahu. Urbanistický rozvoj obce spojený so zásahmi do lesov resp. lesných pozemkov sa však o.i. prejaví dielčími plošne menšími zásahmi do lesných pozemkov, ktoré nie je možné vylúčiť v rôznych častiach katastrálneho územia obce.

2.7.4 NÁVRH RIEŠENIA ZELENE

Celá zastavaná časť obce je bohato popretkávaná zeleňou, najmä vo forme záhrad rodinných domov, občianskej vybavenosti (farská záhrada). Verejnou zeleňou zastavanej časti obce je najmä park v priestore Nám. sv. Floriána, zeleň v areáli ATC, zeleň cintorínov. Dopĺňajú ich stromoradia pozdĺž ciest, oplotení, izolačná zeleň a zachovalá sprievodná zeleň vodných tokov. Mimo zastavaného územia predstavujú najvýznamnejšiu zeleň plochy lesov, mimolesnej stromovej vegetácie, zeleň lúk, sadov a záhradkárskej osady.

Základom pre vytvorenie funkčného systému zelene v katastrálnom území obce je rešpektovanie priestorových rámcov urbanistického rozvoja, lesnej zelene, kostry systému zelene (v zmysle prvkov ÚPN – VÚC ŽK a RÚSES a navrhovaných prvkov MÚSES) t. j. sprievodnej zelene rieky Váh (VD Žilina) a biokoridoru (rybovodu), toku a nivy Varínky ako aj ostatných vodných tokov v k.ú., nelesnej drevinovej vegetácie, interakčných prvkov a ostatných plôch zelene.

KONCEPCIA VYUŽITIA ZÁKLADNÝCH PRVKOV NAVRHOVANÉHO SYSTÉMU ZELENE CELOOBECNÉHO VÝZNAMU:

Územie okolo vodných tokov – biokoridory

ÚPN – O Varín rešpektuje hydricko-terestrický nadregionálny biokoridor vodný tok Váh s označením 11/25 (Nrbk1) Rieka Váh a jeho sprievodnú zeleň. Rovnako rešpektuje hydricko-terestrický biokoridor regionálneho významu 11/30 (Rbk13) Vodný tok Varínka a Struháreň. Navrhuje ochranu a údržbu ich jestvujúcej sprievodnej zelene, obnovu a novú výsadbu drevín autochtónnych druhov.

Celé územie biokoridorov miestneho významu

- nMbk1 – Želehosť (SVP š.p. uvádza názov Koňhorský potok),
- nMbk2 – Koňhorský potok (SVP š.p. uvádza názov Želehosť),
- nMbk3 – bezmenný pravobrežný prítok Varínky,
- nMbk4 – opustený náhon,
- nMbk5 – Šošínsky jarok (Šošínec),
- nMbk6 – Jedľovina,
- nMbk7 – Dúbrava,
- nMbk8 – Lipovec,
- nMbk9 – Hradský potok.

sa navrhuje obohatiť o sprievodnú zeleň, s pôvodným druhovým zložením.

V navrhovaných miestnych biokoridoroch nMbk1 – Želehosť s prítokmi (SVP š.p. uvádza názov Koňhorský potok), nMbk2 – Koňhorský potok s prítokmi (SVP š.p. uvádza názov Želehosť), nMbk3 – bezmenný pravobrežný prítok Varínky s prítokmi, je potrebná táto starostlivosť najmä v ich dolnom toku, v zastavanom území m.č. Koňhora pred vyústením do Varínky. Väčšina toku je v rozľahlých územiach lesa, alebo v územiach lesa s potrebnou výmerou sprievodnej zelene. Celý tok navrhovaného miestneho biokoridoru nMbk9 – Hradský potok s prítokmi sa nachádza v k.ú. Varín v kompaktnom lese až po hranicu k.ú. Nezbudská Lúčka v ktorom vyúsťuje do rieky Váh.

Navrhovaný miestny biokoridor nMbk6 – Jedľovina sa do Varínky vlieva v k.ú. Varín v priestore sprievodnej zelene rieky Varínka a ochrana jeho sprievodnej zelene a jeho prítokov je kompetenciou obce Krasňany.

V navrhovanom miestnom biokoridore nMbk7 – Dúbrava s prítokmi je potrebná starostlivosť o jeho sprievodnú zeleň najmä v jeho dolnom toku, v zastavanom území v lok. Pod Vajánkom pred vyústením do Varínky a v hornej lúčnej časti (Hlboké a Rudy), kde sprievodná zeleň toku i jeho prítoku úplne absentuje. ÚPN – O Varín navrhuje jej doplnenie prísne autochtónnymi druhmi drevín a ostatnej zelene.

Sprievodná zeleň zväčša (najmä s výnimkou pramennej časti) absentuje v navrhovanom miestnom biokoridore nMbk8 – Lipovec s prítokmi. Tu je atakovaný výstavbou objektov rekreačnej funkcie. ÚPN – O Varín navrhuje doplnenie sprievodnej zelene toku Lipovca s prítokmi v celej jeho dĺžke. Tam, kde to nie je na jednom brehu možné navrhuje sa minimálne jednobrežná vegetácia v šírke najmenej 20 m.

Navrhovaný miestny biokoridor nMbk5 – Šošínsky jarok (Šošínec) sa navrhuje doplniť sprievodnou vegetáciou v časti nad transformovňou 400/110/22, ale najmä medzi ňou a cestou II/583, navrhuje sa rekultivovať a doplniť sprievodnou zeleňou v časti medzi cestou II/583 a zastavaným územím obce (TESCO) a medzi cestou III/2072 a vyústením do náhradného biokoridoru.

ÚPN – O Varín navrhuje oživiť (zavodniť) navrhovaný biokoridor nMbk4 – opustený náhon, v m.č. Koňhora a severnej časti Varína (ústredie) pri poľnohospodárskom dvore ho rekultivovať a doplniť obojstrannou šírkou sprievodnej zelene 10 m, v zastavanom území s obojstrannou zástavbou (aj dlhodobo navrhovanou) znížiť šírku sprievodnej zelene na min. 6 m, pri jednostrannej zástavbe doplniť 6 m šírku sprievodnej zelene na opačnom brehu na šírku 14 m. Využiť ho ako prírodný prvok v rámci úprav parku Nám sv. Floriána a v priestore Zátepličia, kde ÚPN – O Varín navrhuje jeho rekultiváciu v historicky

doloženej polohe, jeho doplnenie o autochtónnu zeleň v šírke 10 mm obojstranne. Navrhuje sa jeho použitie ako významného fenoménu obohacujúceho navrhovaný obecný park prvkami meandrov, bočných ramien, jazierok, mokrín a možnosťami náuky až po jeho vtok do Šošínca.

Vo všeobecnosti je nevyhnutné (až na uvedené výnimky) udržiavať pás sprievodnej zelene okolo vodných tokov široký minimálne 10 m od toku pozdĺž oboch brehov, v prípade len jednobrežnej vegetácie túto zvýšiť aspoň na dvojnásobok. Ornú pôdu a priemyslové areály priemyselného parku (i iné) v okolí sa navrhuje oddeliť pásom trávy, šírky 10 – 15 m (napr. vo forme nektarodárných alebo v kontakte s lesom krmných biopásov), aby sa zamedzili splachy ornej pôdy resp. s prevádzky priemyselných podnikov do povrchových tokov.

Je potrebné vodné toky a ich okolie chrániť pred akoukoľvek zástavbou pozemnými stavbami a likvidáciou brehových porastov, s výnimkou nevyhnutných opatrení správcu toku. Manažment biokoridorov vyžaduje aj likvidáciu nelegálnych skládok na brehoch a monitoring inváznych druhov rastlín.

Izolačná zeleň

ÚPN – O Varín navrhuje po obvode navrhovaných výrobných území, popri územiach poľnohospodárskej výroby - areálu AGRA – Váh ,s.r.o., popri športových areáloch a dopravných koridoroch – železnica, železničná vlečka, cesta II/583, rešpektovať existujúce prvky zelene a výsadbu doplňujúcej izolačnej zelene pozostávajúcej z kombinácie trávnatej, kríkovej a stromovej zelene. Účelom je najmä ochrana pred hlukom, prachom, exhalátmi.

Zeleň je faktor významne zmierňujúci pôsobenie hluku a exhalátov hlavne na obytné územia, 6 m široký pás izolačnej zelene popri komunikáciách a pri výrobných územiach pozostávajúci z kombinácie vysokej, nízkej i strednej - krovinatej zelene umožňuje znížiť hladinu hluku o 1dB.

Parky v zastavanom území obce Varín

ÚPN – O Varín navrhuje vytvorenie oddychových zón pre obyvateľov obce s prvkami parkovej zelene, športu, rekreačného využívania v priestoroch centra obce, jeho historického jadra na Nám. sv. Floriána v zmiešanom území športu, rekreácie a kultúry v lok. Zátepličie a v oddychových zónach pri ul. Pod Vajánkom a v lok. Podháj v m.č. Koňhora. Ide o priestory, kde sa vo väzbe na navrhovaný obecný park uplatnia drobné nenáročné športoviská, zariadenia na cvičenie v zeleni, prvky detských ihrísk, lavičky, ohniská.

Park v lok. Zátepličie pri dobre dotiahnutom podrobnejšom riešení jednotlivých prvkov – druhy zelene, vodných komponentov, ihrísk, peších komunikácií, mobiliáru, prírodovedných náučných zastávok a spolupôsobení ostatných prvkov zmiešaného územia Zátepličie – šport, kultúra, škola, veda, výskum môže byť „revolučným“ prvkom v životnom prostredí obce Varín. Môže natrvalo zmeniť prostredie obce z hľadiska kvality životného prostredia, rekreačného, športového a kultúrneho využitia, z hľadiska vzdelávania a zmiernenia nepriaznivých dopadov zmeny klímy najmä v zastavanom území obce.

Záhradkárske osady

Územie záhradkáskej osady sa nachádza v lok. Hlboké a Rudy. Koncept ÚPN – O Varín považuje územie záhradkárskej osady za stabilizované a ponecháva jej pôvodnú funkciu bez zmien vo funkčnom využití. Spôsob jej využitia je možný len v zmysle ÚPN – O – doplnok Varín - Hlboké a Rudy (možnosť výstavby len záhradných chatiek). Nenavrhujú sa v nich rodinné domy, ani lôžkové kapacity.

Cintoríny

Významným prvkom zelene sú cintoríny. Polohu jestvujúcich cintorínov považuje návrh ÚPN – O Varín za stabilizovanú. Jestvujúcemu cintorínu vymedzuje rozvoj na priľahlej ploche, židovskému zostáva jestvujúce územie. Navrhuje v dvoch variantoch nové cintoríny s priestorom pre rozvoj aj po roku 2030 s komplexným vybavením (Dom smútku, parkovisko, urnový háj, kaplnka, priestory na sústreďovanie cintorínskeho odpadu, rozptylová lúka). Ich podrobnejšie riešenie musí zohľadniť kultivovanosť a pietnosť miesta nielen pri radení hrobových miest, ale aj vysokým podielom zelene s autochtónnymi drevinami mimo hrobových miest a komunikácií.

FUNKČNÉ TYPY ZELENE

Verejná zeleň:

- parky celoobecného významu,
  ako súčasť priestoru námestia v historickom jadre obce s prioritou pešieho pohybu a pobytu, s detským ihriskom, obsahujúceho miesta bezpečného zhromažďovania, miesta s lavičkami (košmi), s parkovou zeleňou, s osvetlením, so stojanmi na bicykle, s informačnými prvkami, s poskytovaním občerstvenia, s možnosťou konaní väčších spoločenských podujatí v exteriéri obce,
  ako súčasť zmiešaného územia Zátepličie s prioritou pešieho pohybu a pobytu, s ihriskami pre dospelých a deti, obsahujúceho miesta zhromažďovania obyvateľov, miesta s lavičkami (košmi), s parkovou zeleňou, vodnými prvkami, náučnými miestami, s osvetlením, s informačnými prvkami, v území popretkávanom prvkami prekrytých športovísk, zariadení občianskej vybavenosti vrátane podávaného občerstvenia, priestoru pre vedu a vzdelávanie,
  parky typu oddychových zón s prvkami športu a rekreácie (mobiliár),
- menšie parkovo upravené plochy,
  ako nové plochy verejnej zelene, ktoré sú súčasťou sekundárnych ťažiskových území v m.č. Koňhora, v mieste nástupu do lok. Záhumnie z ulice J.Martinčeka (variant riešenia),v mieste nástupu do lok. Záhumnie z ul. A.Bernoláka pri supermarkete TESCO (variant riešenia), pred železničnou stanicou, v lok. Zátepličie (variant riešenia), na križení ulíc Pod Vajánkom a Starohradskej a v mieste nástupu do území výroby (priemyselný park), autobusových zastávok, drobných športovísk a detských ihrísk v zastavanom území obce,
- zeleň pozemkov bytových domov,
  vytvárajúca priestor pre zvýšenie kvality bývania, ako prvok zmierňujúci dopady globálneho otepľovania v mikroklíme územia a protiklad spevnených plôch určených pre parkovanie automobilov,
- stromoradia,
  ktoré tvorí líniová zeleň na hraniciach pozemkov, ako i zeleň popri poľných cestách a starých úvozoch,
- zeleň komunikácii (izolačná zeleň) realizáciou izolačnej zelene pozostávajúcej z kombinácie vysokej, nízkej i strednej (krovinatej) zelene (6 m široký pás umožňuje znížiť hladinu hluku o 1dB) popri komunikáciách,
- izolačná zeleň v priestore medzi obytnou a výrobnou, resp. medzi športovou a obytnou funkciou s 80% podielom drevín - izolačná zeleň pozostávajúca z kombinácie vysokej, nízkej i strednej (krovinatej) zelene umožňuje znížiť hladinu hluku pri výrobných a športových územiach.

Vyhradená zeleň:

- pozemky rodinných domov,
- areál základnej školy,
- areály materských škôlok,
- plochy zelene v rámci športových objektov,

- plocha zelene pri objektoch občianskej vybavenosti.

Špeciálna zeleň:

- zeleň cintorínov.

Interakčné prvky:

- sprievodná zeleň poľných ciest,
- vegetácia na svahoch a zosuvných svahoch,
- remízky.

Z hľadiska krajinárskeho a ekostabilizačného ÚPN – O Varín navrhuje udržiavanie mimolesnej stromovej a krovinnej zelene na neprodukčných plochách, plochách postihnutých eróziou, potenciálnych eróznych plochách, medziach a pod., v remízkach, tiež navrhuje udržiavanie nezapojeného porastu, odstraňovanie vzrastlejších náletových drevín, inak ponechanie porastov na prirodzený vývoj. Prípadné odstraňovanie navrhuje realizovať postupne, nie jednorázovo.

2.7.5 REKREÁCIA, CESTOVNÝ RUCH, KÚPEĽNÍCTVO

2.7.5.1 Súčasný stav a koncepcia podľa ÚPN – VÚC a Zadania pre vypracovanie ÚPN – O Varín

Z ÚPN VÚC Žilinského kraja vyplýva rámec pre vytvorenie miestneho funkčno – priestorového subsystému turistiky, rekreácie a cestovného ruchu v súlade s prírodnými a civilizačnými danosťami katastra obce, ktorý zabezpečí každodennú a víkendovú rekreáciu obyvateľov obce, susedných obcí, ale tiež obyvateľov blízkych miest a ktorý vytvorí optimálnu ponuku pre domácu a zahraničnú turistiku.

Vyplýva z neho tiež podpora diferencovanej regionálnej možnosti využitia rekreácie, turistiky a cestovného ruchu na zlepšenie hospodárskej stability a zamestnanosti.

Z dokumentu Ministerstva hospodárstva SR Regionalizácia cestovného ruchu v Slovenskej republike vyplýva, že katastrálne územie obce Varín patrí do severopovažského regiónu, hornopovažského subregiónu, kde subregión Malá Fatra s Vrátnou dolinou a Varínske podolie (s rekreačným priestorom Jedľovina a obcou Varín ako sídlom významným pre turizmus) má regionálny, celoštátny až medzinárodný význam s druhmi turizmu:

- prevládajúci domáci turizmus,
- významný podiel príjazdového turizmu,
- pobytový turizmus dlhodobý,
- krátkodobé pobyty,
- intenzívna jednodenná návštevnosť.

Formy turizmu:

- zimný horský turizmus,
- letný pobyt v horách,
- poznávací turizmus.

V k. ú sa uplatňujú doplnkové produkty:

- pobyt na vidieku, lese, horách s nenáročnými aktivitami,
- návšteva významných podujatí,
- cykloturistika.

Sezónnosť:

- dve silné sezóny leto a zima.

Aktivity s najvyšším dlhodobým potenciálom:

- pobyt v lesnom / horskom prostredí,
- pešia turistika,
- zjazdové lyžovanie,

- pobyt na vidieku,
- poznávanie kultúrneho dedičstva.

Tabuľka 2.7-7 Rekreačné priestory v zmysle ÚPN – VÚC ŽK

Rekreačný krajinný celok	*Rekreačný priestor, útvar*			*Funkčný*		*Výmera (ha)*		*Denná návštev. v hl. sezóne*		*Poznámka spôsob rozvoja*
	Obec, k.ú.	*ID*	*Druh, názov*	*Typ*	*Význ.*	*Stav*	*Návrh*	*Stav*	*Návrh*	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*
Varínske podolie	*Varín*	*11,6*	*SRT Jedľovina*	*II*	*R*	*450*	*210*	*1500 Z*	*1500 Z*	*Letný pobytový pri vode Letný pobyt. v horách Zimný pobyt. v horách*

Použité skratky:
Funkčný typ
II = Podhorský funkčný typ
Význam
R = Regionálny

Tab. 2.7-8 Návrh priestorových jednotiek rekreácie a CR regionálneho a vyššieho významu ÚPN – VÚC ŽK

Nadregionálne záujmové územia		*Regionálne záujmové územia*				*Subregionálne záujmové územia*	
Regióny cestovného ruchu		*Rekreačné územné celky (okresy)*		*Rekreačné krajinné celky*		*Rekreačné priestory, útvary*	
Názov RCR	*Nástup. centrum*	*Názov RÚC*	*Nástup. centrum*	*Názov RKC*	*Východis. centrum*	*Druh, názov, význam*	
Severopovažský Subregión Hornopovažský	*Žilina*	*Okres Žilina*	*Žilina*	*Varínske podolie*	*Varín*	*SVT Varín - Krasňany*	*C*
						SRT Varín - Jedľovina	*R*

SVT Sídlo významné pre turizmus – centrum turizmu regionálneho významu
SRT Stredisko rekreácie a turizmu (mimo zastavaného územia sídla)
Význam
C celoštátny
R regionálny

Blízka Vrátna dolina je známa širokým záberom svojho mimoriadneho potenciálu z hľadiska turistiky, rekreácie a cestovného ruchu, vrátane využitia geotermálnych vôd a vytvorených podmienok pre zimné lyžiarske športy s predpokladom ich rozvoja.

V rámci katastrálneho územia obce Varín má rekreačné stredisko Pod Jedľovinou rekreačnú plochu 40 ha s lôžkovou kapacitou 496 lôžok, s lyžiarskymi vlekmi s dĺžkami 150 m a 600 m a malým prenosným vlekom a s kapacitou 380 ľudí za hod. Je tu aj priestor využívaný pre lukostreľbu. Rekreačný priestor Pod Suchým má 60 ha, s horskou chatou Pod Suchým s kapacitou 54 lôžok, lyžiarskym vlekom dĺžky 280 m a kapacitou 200 ľudí za hod. Autokemping Varín obsahuje bungalovy s kapacitou lôžok 80 - 90 v oplotenom pozemku a reštauráciu s kapacitou 50 osôb v interiéri a 50 miest v exteriéri.

Príloha Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Varín - Akčný plán programu rozvoja obce Varín uvádza aktivity obce v rámci športovorekreačných akcií – realizácia prírodného kúpaliska, vysporiadanie pozemkov v lyžiarskom areáli Pod Jedľovinou a jeho modernizácia, modernizácia a údržba športového areálu Juraja Sobolu, realizácia rekreačnej zóny pozdĺž VD Žilina a Varínky, realizácia cyklotrasy pozdĺž Varínky.

Zadanie pre vypracovanie ÚPN – O Varín považuje za potrebné

- *zohľadňovať, že rozvoj funkcie rekreácie, turizmu a cestovného ruchu vo Varíne ako stredisku regionálneho až celoštátneho významu musí byť materiálno-technicky, organizačne, obsahovo kompatibilný s jej rozvojom na území susediacich obcí a ďalších sídiel významných z hľadiska rozvoja tejto funkcie (Strečno, Stráňavy, Nezbudská Lúčka, Gbeľany, Mojš, Krasňany, Stráža, Lysica, Belá*

a Terchová). Preto treba zhodnotiť a využiť možnosti dané susedstvom, vybudovanou rekreačnou infraštruktúrou susedov ako aj ich územnoplánovacou prípravou (s cieľom nekonkurovať, ale v ponuke vyvažovať nedostatky susedov, napr. obec Strečno má v územnoplánovacej dokumentácií, v lok. Pri Váhu, vymedzené priestory pre Autokemping, vodné športy, pobyt pri vode, lodenicu, čo bude mať vplyv na rekreačné riešenie priestoru sútoku Váhu a Varínky...),

- *priestorové usporiadanie a funkčné využívanie území, zvlášť území hlavných vstupov a vjazdov do obce, musí evokovať „záchyt" návštevníkov (hlavne v smere od Žiliny, resp. v smere od Terchovej) vo Varíne, ktorého základom je zachovanie priestoru pozdĺž cesty II/583 ako prírodného voľného územia s pozadím znakov prevažujúceho vidieckeho prostredia, ktoré má bližšie k prírode, k jej ochrane, k rekreácii v prírode na rozdiel od industriálnej krajiny ako nástupu do Terchovskej doliny,*
- *problematiku cestovného ruchu, turizmu a rekreácie riešiť ako systém prepojený na systém kultúry, telovýchovy, športu a školstva. Treba zdôrazňovať v texte resp. v regulatívoch, že časť záujmov z tejto oblasti sa prekrýva so záujmami kultúry, telovýchovy, športu a školstva. Časť zariadení z tejto oblasti bude jednoúčelová,*
- *zohľadňovať, že prijímateľom služieb v oblasti rekreácie, cestovného ruchu a turizmu na území obce musí byť predovšetkým miestne trvalo bývajúce obyvateľstvo,*
- *navrhnúť skladbu prvkov systému rekreácie, turizmu a cestovného ruchu, ktorej užívanie zminimalizuje sezónnosť; posilniť prvky letnej rekreácie,*
- *časť zariadení a území s funkciou rekreácie.. riešiť mimo nového zastavaného územia obce (cyklotrasy...), časť v zastavaných územiach obce,*
- *vymedziť ústredný ťažiskový polyfunkčný komplex ako skutočné centrum cestovného ruchu, turizmu, rekreácie, športu, kultúry vo väzbe na rozšírený jestvujúci futbalový štadión obsahujúci v nadväznosti na pešie pobytové plochy pestrú ponuku športových, športovo-rekreačných, rekreačných, kultúrnych, školských aj spoločenských krytých (halových) i nekrytých priestorov (napr. doplnenie tréningových ihrísk a zázemia pre futbal, športoviská pre hádzanú, volejbal, basketbal, tenis, viacúčelová hala, priestory s funkciou kultúrneho domu, kryté klzisko – hokej, bazén, wellness...) vrátane ubytovacích kapacít vyššej úrovne a nevyhnutnej vybavenosti a infraštruktúry (rozsah komplexu vyplynie z posúdenia variantného riešenia dotknutého priestoru v lokalite Zátepličie),*
- *súčasťou riešenia problematiky rekreácie musí byť priestor Nám. sv. Floriána a Farskej ulice (okolie areálu kostola) ako ústredných peších priestorov, po obvode ktorých musia byť regulatívmi vytvorené podmienky pre uplatnenia sa prvkov rekreácie, cestovného ruchu a turizmu a občianskej vybavenosti (malé penzióny, ubytovanie v súkromí, stoličkové kapacity, služby...),*
- *v každom subcentre na zemí obce (m.č. Koňhora, Varín – Záriečie, „predstaničná" obytná skupina, v ťažiskovom priestore Záhumnia, pri supermarkete Tesco a Záhumnia I. /ulica na Dubenec/ – Záhrady) musia byť navrhnuté prvky rekreácie (oddychové zóny – parky, lokálne ihriská, detské ihriská) vo väzbe na pešie pobytové plochy, prvky kultúry, spoločenské priestory a ďalšiu základnú občiansku vybavenosť,*
- *nábrežie Váhu (VD Žilina), náhradného biokoridoru, priestor sútoku rieky Váh a Varínky a nábrežie (aj ako biokoridor) rieky Varínky až po severný okraj zástavby v Koňhore musia byť riešené ako jeden v podstate súvislý priestor – celok pre pohybovú aj pobytovú každodennú rekreáciu pri vode (cyklotrasy, pešie trasy, posedenia, detské ihriská, lokálne športoviská...) s väzbami na športový areál obce, na Autokemping a na ústredný verejný priestor Koňhory,*

- *priestor Autokempingu je potrebné navrhnúť na celkovú revitalizáciu cestou stavebných úprav, novostavieb ubytovacích a stoličkových kapacít, technickej a dopravnej infraštruktúry, ihrísk; je nutné rozšíriť portfólio poskytovaných služieb na plochy nachádzajúce sa západne od súčasného areálu, prehodnotiť nástup – vjazd, prepojiť areál ATC s nábrežím rieky Varínky s cieľom sprístupniť návštevníkom nábrežie Varínky a vodný tok (záujmové územie v k.ú. Krasňany),*
- *navrhnúť plochy a priestory rozvoja agroturistiky predovšetkým vo väzbe na areál AGRA-VÁH, s.r.o., príp. v iných vhodných lokalitách, kde sú možné väzby na voľnú poľnohospodársku krajinu,*
- *nezakladať nové strediská ani substrediská rekreácie..., nezvyšovať lôžkové kapacity v priestore Pod Jedľovinou, nenavrhovať lôžkové kapacity (ani rodinné domy) v záhradkovej osade Hlboké a Rudy (lok. Pažite); prírastky lôžkových kapacít budú možné len v priestore Koňhory buď v rámci prípadných zmiešaných území (bývanie v rodinných domoch a individuálna chatová či chalupnícka rekreácia) alebo v rámci novovymedzených zastavaných území na podklade jestvujúcich osád,*
- *na zvýšenie atraktívnosti priestoru Koňhory navrhnúť vo vhodnej polohe vyhliadku (rozhľadňu) umožňujúcu panoramatické pohľady na priestor Varína, Strečna, masívu Jedľovina, do Terchovskej doliny,*
- *navrhnúť ďalšie parkové príp. lesoparkové územia, pritom posúdiť aj priestor Zatepličia vo väzbe na miestny potok,*
- *na podklade pripravovanej cyklotrasy do Terchovskej doliny navrhnúť rozvetvený systém cyklotrás prepojený na cyklotrasu okolo Vodného diela, ktorý bude obsahovať aj paralelné trasy s hlavným smerom po oboch brehoch rieky Varínky a odnože k zaujímavým miestam pozdĺž toku (nové centrum Koňhory, Autokemping, napojenie na hlavnú rozvojovú os obce Krasňany...),*
- *potvrdiť platnosť jestvujúcich turistických trás, náučného chodníka Varín a okolie, prípadne ich doplniť.*

2.7.5.2 Súčasný stav obce a jej blízkeho okolia

Časť katastrálneho územia nachádzajúceho sa v extraviláne obce je charakteristická dominanciou lesných spoločenstiev. Ich okolie, priestory pasienkov a lúk sú využívané pre nenáročnú rekreáciu formou pobytu v prírode. V lok. Jedľovina a Pod Suchým sú popri ubytovacích a tiež stravovacích kapacitách existujúce lyžiarske vleky a lyžiarske zjazdové trate.

V chate Pod Suchým na hranici NPMF je kapacita ubytovania 24 + 24 lôžok a obmedzené možnosti stravovania. Rekreačný priestor má výmeru 60 ha, lyžiarsky vlek má dĺžku 280 m a kapacitu 200 ľudí za hod.

V hornej polohe lok. Pod Jedľovinou sa nachádza rovnomenná chata s kapacitou 11 lôžok a možnosťou stravovania, pri spodnej stanici najdlhšieho lyžiarskeho vleku Chata Jedľovina 22 lôžok a kuchynka, nižšie chata Fatranka a v nižšej polohe od nej chata Pod Jedľovinou Bohačiak 11 lôžok, pizzéria, reštaurácia, pod ňou Rekreačná chata Pod Jedľovinou s kapacitou 9 + 12 lôžok, ďalej „Nová chata pod Jedľovinou“ s kapacitou 8 lôžok a viacero chát využívaných individuálnym spôsobom.

Rekreačné stredisko Pod Jedľovinou má v k.ú. Varín rekreačnú plochu 40 ha s lôžkovou kapacitou 496 lôžok, s lyžiarskymi vlekmi s dĺžkami 150 m, 600 m a prenosným vlekom a kapacitou 380 ľudí za hod. Je v ňom aj priestor využívaný pre lukostreľbu.

Rekreačný priestor Varín – Koňhora má 70 ha, s ubytovacou kapacitou 24 lôžok v súkromných chatách v troch lokalitách.

Značné kapacity z hľadiska ubytovacích a stravovacích zariadení predstavoval Autokemping Varín s plochou 5200 m^2. Bungalovy a zruby s kapacitou 80 - 90 lôžok

v oplotenom pozemku, tenisové kurty, stoly na stolný tenis, plážový volejbal, futbalové ihrisko, ihrisko pre pentaque, vonkajší bazén 5 x 10 m, sauna, detský areál (preliezačky), veľké otvorené ohnisko, požičovňa bicyklov, wifi pripojenie okolo recepcie, 450 karavanových a stanových miest, reštaurácia s kapacitou 50 osôb v interiéri a 50 miest v exteriéri.

V zastavanom území obce Varín sa nachádzajú objekty využívané na rekreačné účely. Je tu 14 domov s funkciami penziónov, víkendových domov, rekreačných chalúp. Stravovanie tu reprezentovali v čase vykonávaného prieskumu reštaurácie, pohostinstvá, pizzerie, bufety a cukrárne.

Obyvatelia Varína prejavujú naďalej záujem o záhradkárstvo, chatárenie a chalupárenie. V priestoroch ochranného pásma NPMF východne od ulice Pod Vajánkom sa nachádza rozvíjajúca sa záhradkárska osada, ktorej značná časť objektov však svojimi rozmermi evokuje využívanie vo forme rekreačných chalúp a dokonca rodinných domov. Časť objektov odpovedá charakteristike záhradkárskej chatky. Územie je dopravne prístupné z „ulice“ (cesty) Ku železnej studničke, vlastná dopravná obsluha je cez nespevnené komunikácie v polohe komunikácií z katastrálnych máp (západná časť), vo východnej časti je vedená provizórnymi priestormi.

Každodenná rekreácia obyvateľov obce Varín je sústredená do súkromných záhrad, ktorých funkcia sa postupne mení z hospodársko-pestovateľskej na pobytovo-rekreačnú s rastúcim podielom okrasnej zelene.

K rekreácii neodmysliteľne patrí sieť športových zariadení, ktoré vytvárajú primárny motivačný, alebo doplnkový sortiment služieb pre rekreantov. Na území Varína je futbalové ihrisko, ihriská v základnej škole s materskou školou.

Pre víkendovú rekreáciu je možné využívať lokality v okolí bohaté na lesy a podhorské lúky. V lete aj formou využitia značkovaných turistických chodníkov a cyklotrás. Turistické chodníky smerujú zväčša do Malej Fatry. Sú to trasy Varín – Pod Jedľovinou – sedlo Brestov – Javorina; Chata pod Suchým – Podhradské; Kľak – Zázrivá ústredie; Strečno, žel. stanica – dolina Kúr; Gbeľany – Sedlo pod Zlieňom a Chata pod Suchým – Sedlo Brestov.

Na cesty II/583 a II/583A je v katastrálnom území obce Varín napojená cesta III/2078, ktorá prechádza zastavanou časťou obce Varín a z ktorej odbočujú cesty III/2073 do Nezbudskej Lúčky a III/2072 do Mojša. Z cesty III/2072 je vyvedená cesta III/2079 do obce Gbeľany. ÚPN - VÚC ŽK zaraďuje cestu II/583 Žilina – Varín – Terchová – Zázrivá – Párnica do regionálnych turistických trás sprístupňujúcich jednotlivé regióny Žilinského kraja po cestách I., II., a III. triedy v rámci prepojenia regiónov Severopovažského a Orava.

Vzhľadom na nízku intenzitu dopravy je možné cesty III tretej triedy používať pre cyklistickú dopravu aj a preto sú v obci významnými cyklistickými komunikáciami aj cesty III. triedy, ktoré potom prechádzajú do nadväzujúcich cyklodopravných a cykloturistických cyklotrás, cyklomagistrál a ostatných cyklistických trás. Obcou prechádza cyklodopravná Terchovsko – Zázrivská cyklotrasa – úsek Varín – Terchová – Zázrivá a evidované cyklotrasy Sedlo Žiarce – Gbeľany – Varín; Varín - Chata pod Suchým; Teplička nad Váhom – Varín; Kysucké Nové Mesto – Kotrčiná Lúčka – Varín; Mojšova Lúčka – Strečno – Varín – Žilina (Vodné dielo cyklookruh), ako súčasť cyklodopravnej Vážskej cyklotrasy – úsek Žilina (hrad Budatín) – Strečno – hrad Strečno.

Na cyklookruh nadväzuje v obci Strečno cyklodopravná Vážska cyklotrasa – úsek Strečno – Lipovec – Vrútky, cyklodopravná Vážska cyklotrasa – úsek Žilina (hrad Budatín) – Strečno – hrad Strečno (prepojenie na cyklodopravnú Rajeckú cyklotrasu), na okruh okolo Žilinskej kotliny s napojením na ostatné vonkajšie diaľkové trasy Považskú, Kysuckú. Na cyklookruh nadväzuje trasa Strečno – Starý hrad, resp. trasa Strečno – Sedlo Javorina – Minčol a späť.

Pre priaznivcov nenáročnej pešej turistiky sa v okolí obce Varín nachádza prírodno-kultúrno-historicko-ochranársky zameraný náučný chodník „Varín a okolie“. Jeho dĺžka je 15 km a má 15 zastávok. Východiskovým miestom je obec Varín a jeho trasa vedie geomorfologickými celkami Žilinskej kotliny a Malej Fatry, čiastočne i NPMF. Je situovaný na brehu rieky Váh. Zaujímavosťami sú tu Strečniansky prielom, NKP hrad Strečno, Domašínsky meander, a NPR Starý hrad so zrúcaninami stredovekého hradu. ÚPN – O Varín navrhuje jeho doplnenie o zastávky v kostole sv. Trojice a v priestore vodnej nádrže pri býv. asfaltovom lome.

Turistické chodníky smerujú zväčša do Malej Fatry. Po zelenej značke je to trasa Varín – Pod Jedľovinou – sedlo Brestov – Javorina č. 5655, po modrej značke Chata pod Suchým – Podhradské č. 2748, červená značka Kľak – Zázrivá ústredie č. 0802a, žltá značka tri trasy – Strečno, žel. stanica – dolina Kúr č. 8673, Gbeľany – Sedlo pod Zlieňom č. 8651 a Chata pod Suchým – Sedlo Brestov č. 8658.

Pozitívnymi prvkami, podporujúcimi rozvoj rekreácie sú estetická kvalita zastavanej časti obce a extravilánu, atraktívne prírodné prostredie využiteľné pre rozvoj cestovného ruchu a turistiky, potenciál pre rozvoj letných športov – cyklistika, turistika, splavovanie Váhu, príslušná občianska vybavenosť, prírodný a ľudský potenciál pre rozvoj vidieckej turistiky, hipoturistiky, hipoterapie, agroturistiky, historicko-kultúrne pamiatky.

Negatívnymi prvkami a prvkami, obmedzujúcimi rozvoj rekreácie sú nedostatočný sortiment ihrísk pre využitie verejnosťou, nedostatočná spolupráca v rámci regiónu, prevládajúci prímestský a krátkodobý cestovný ruch. Obec Varín, je východiskovým centrom rekreačného krajinného celku varínske podolie a sídlom významným pre turizmus (centrum turizmu regionálneho významu, rekreačného priestoru celoštátneho významu Varín – Krasňany) a stredisko rekreácie a turizmu (mimo zastavaného územia sídla) rekreačného priestoru regionálneho významu Varín – Jedľovina. V stredisku rekreácie a turizmu Jedľovina prevláda zimná návštevnosť na úrovni 1 500 osôb denne. Hlavnými formami cestovného ruchu sú zimný pobytový v horách, letný pobytový v horách a letný pobytový pri vode. Doplnkovou formou cestovného ruchu je vidiecky cestovný ruch a prímestská rekreácia.

V rámci charakteristiky okolia z hľadiska športu, rekreácie a cestovného ruchu je obec Varín priestorom nástupu do Terchovskej doliny, v ktorej dominuje katastrálne územie obce Terchová z Vrátnou dolinou a jej strediskom zjazdového lyžovania. Široký „záber“ má aj rekreačný priestor VD Žilina, ktorý je súčasťou katastrálnych území obcí Gbeľany, Mojš, Teplička nad Váhom, Žilina, Mojšova Lúčka, Strečno. Protiľahlá obec Strečno má v územnoplánovacej dokumentácií v lok. Pri Váhu, vymedzené priestory pre autokemping, vodné športy, pobyt pri vode, lodenicu, čo má vplyv na rekreačné riešenie priestoru sútoku Váhu a Varínky.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Varín konštatuje absenciu ubytovacích kapacít vyššej kategórie a významnejšieho športového areálu a ostatných doplnkových športových aktivít, nízku mieru poskytovania ubytovania na súkromí, nedostatočné technické vybavenie športovísk a nedostatočne rozvinutú agroturistiku. Navrhuje podporu služieb a partnerstiev v oblasti cestovného ruchu a lepšiu propagáciu obce.

2.7.5.3 Návrh koncepcie rozvoja rekreácie, turizmu a cestovného ruchu

Rekreácia sa bude v obci do roku 2 030 orientovať na vytvorenie priestorových podmienok pre vytvorenie funkcie strediska rekreácie a turizmu (východiskového centra) regionálneho a vyššieho významu a voľný cestovný ruch. Viazaný cestovný ruch predstavovaný chatármi, chalupármi nemôže byť hybnou silou a výraznou motiváciou rozvoja rekreácie, lebo viaže na seba úzku skupinu ľudí. Voľný cestovný ruch pre svoje fungovanie vyžaduje motivačné prostriedky a impulzy. Motiváciou môžu byť:

- prírodné prostredie s atraktívnymi scenériami, turistickými atrakciami,

- kultúrne pamiatky (rímskokatolícky kostol sv. Trojice s prevládajúcim slohom gotickým, postavený v 2. pol 13. storočia, neskôr upravovaný v 17. storočí, kaplnka sv. Floriána s prevládajúcim slohom barok neskorý, postavená v 2. pol 18. storočia, pomník padlým v SNP z roku 1 945,
- estetická kvalita extravilánu aj intravilánu,
- vhodné podmienky pre letnú a zimnú turistiku,
- hodnotný ľudský potenciál pre rozvoj vidieckej turistiky a agroturistiky,
- vysoká návštevnosť obce turistami,
- možnosť rozvoja podnikania prepojeného s návštevou prírodných atrakcií a kultúrnych pamiatok - cukráreň, predajňa, suvenírov, stánok, a pod.,
- možnosti rozvoja cykloturistických, turistických chodníkov a náučných chodníkov,
- spracovanie multimediálnych propagačných materiálov obce v rôznych jazykoch a vydanie v rámci OOCR,
- zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni,
- možnosť cezhraničnej spolupráce s ČR a PL,
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,
- príležitosť rozvoja rodinnej rekreácie,
- možnosť vybudovania oddychovo-spoločenských zón,
- možnosť prepojiť regionálny a mestský turizmus s prírodným prostredím obce,
- možnosti rozvoja agroturistiky spojenej aj s hipoterapiou - chov koní, oviec.

Všetky tieto motivačné faktory však musia logicky reflektovať technické a priestorové možností územia a prírodné danosti. Keď zohľadníme aj finančnú náročnosť všetkých rekreačných motivačných aktivít a potenciál územia predpokladáme, že do roku 2 030 sa rozvoj rekreácie bude orientovať na využitie už jestvujúcich rekreačných zariadení, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území obce (ubytovacie zariadenia, turistický ruch v k.ú. obce Varín aj v blízkej Krivánskej Malej Fatre). Okrem toho sa predpokladá, že rozvoj ubytovacích a stravovacích kapacít bude profitovať s rozvoja rekreácie a cestovného ruchu v celom rekreačnom krajinnom celku Varínske podolie, ktorého je obec Varín súčasťou, kde sú existujúce pobytové zariadenia, vybudované zjazdovky a vleky.

Návrh ÚPN – O Varín vychádza z požiadavky „Zadania pre vypracovanie územného plánu obce Varín“, ktoré v súlade s princípmi platného ÚPN VÚC Žilinského kraja považuje funkciu rekreácie, turizmu a cestovného ruchu za jednu z primárnych urbanistických funkcií obce Varín. Obec Varín je v zmysle návrhu priestorových jednotiek rekreácie a CR regionálneho a vyššieho významu ÚPN – VÚC ŽK strediskom rekreácie a turizmu (východiskovým centrom) s rekreačnými priestormi, útvarmi regionálneho významu v rámci Severopovažského regiónu, Hornopovažského subregiónu a celoštátneho významu. Obec Varín je východiskové centrum rekreačného krajinného celku Varínske podolie a sídlo významné pre turizmus – centrum turizmu regionálneho významu rekreačného priestoru celoštátneho významu Varín - Krasňany a stredisko rekreácie a turizmu (mimo zastavaného územia sídla) rekreačného priestoru regionálneho významu Varín – Jedľovina.

Návrh ÚPN – O Varín uplatňuje princíp materiálno-technickej, organizačnej a obsahovej kompatibility rozvoja funkcie rekreácie, turizmu a cestovného ruchu vo Varíne s jej rozvojom na území susediacich obcí a ďalších sídiel významných z hľadiska rozvoja tejto funkcie (Strečno, Stráňavy, Nezbudská Lúčka, Gbeľany, Mojš, Krasňany, Stráža, Lysica, Belá a Terchová). V rámci Varínskeho podolia a Vrátnej doliny sú najbližším rekreačným priestormi sídelné stredisko rekreácie a turizmu Nezbudská Lúčka (v zastavanom území a na okrajoch sídla) s priemernou dennou návštevnosťou 800 osôb denne v letnom období. V rekreačnom priestore Belá sa nachádza aglomerácia rekreačných útvarov Belá so strediskami rekreácie a turizmu Bránica, Kubíková, Nižné

a Vyšné Kamence a základňou rekreácie Belská dolina s hlavnými formami cestovného ruchu letný pobytový v horách, zimný pobytový v horách a vidiecky. V rekreačnom priestore Terchová je aglomerácia rekreačných útvarov Vrátna s hlavnými formami cestovného ruchu letný pobytový v horách, zimný pobytový v horách a aglomerácia rekreačných útvarov Terchová s hlavnými formami cestovného ruchu letný pobytový v horách, zimný pobytový v horách a vidiecky a doplnkovými formami CR letný pobytový pri termálnej vode a zimný pobytový pri termálnej vode. V rámci rekreačného krajinného celku Žilina a okolie je to rekreačný priestor Strečno s aglomeráciou rekreačných priestorov Strečno, kde patria strediská rekreácie a turizmu Strečno, Stráňavy a VN Žilina s hlavnými formami cestovného ruchu letný pobytový pri vode, letný pobytový v horách, zimný pobytový v horách a doplnkovými formami CR sú turizmus vidiecky a poznávací.

Vychádzajúc z uvedených zásad návrh ÚPN – O Varín v rámci priestorového usporiadania a funkčného využívania území, v prvom slede území hlavných vstupov a vjazdov do obce, vychádza z potreby zachovania priestoru pozdĺž cesty II/583 ako prírodného voľného územia s pozadím znakov prevažujúceho vidieckeho prostredia, ktoré má bližšie k prírode, k jej ochrane, k rekreácii v prírode na rozdiel od industriálnej krajiny ako nástupu do Terchovskej doliny v katastrálnych územiach iných obcí.

Napriek takto evokovanému „záchytu“ návštevníkov (hlavne v smere od Žiliny, resp. v smere od Terchovej) vo Varíne, sa vychádza z toho, že prijímateľom služieb v oblasti rekreácie, cestovného ruchu a turizmu na území obce bude predovšetkým miestne trvalo bývajúce obyvateľstvo.

Návrh (koncept) ÚPN – O Varín preferuje variantu riešenia, ktorá v lok. Zátepličie vymedzuje ústredný ťažiskový polyfunkčný komplex ako skutočné centrum cestovného ruchu, turizmu, rekreácie, športu, kultúry vo väzbe na rozšírený jestvujúci futbalový štadión. Komplex obsahujúci v nadväznosti na pešie pobytové plochy pestrú ponuku športových, športovo-rekreačných, rekreačných, kultúrnych, školských aj spoločenských krytých (halových) i nekrytých priestorov (napr. doplnenie tréningových ihrísk a zázemia pre futbal, športoviská pre hádzanú, volejbal, basketbal, tenis, viacúčelovú halu, priestory s funkciou kultúrneho domu, kryté klzisko – hokej, bazén, wellness...) vrátane ubytovacích kapacít vyššej úrovne a nevyhnutnej vybavenosti a infraštruktúry.

Prekryté prvky funkčného vybavenia najmä v tomto priestore – viacúčelové haly, kryté klzisko, plaváreň, wellness, atď. zmiernia sezónnosť a budú aj prvkami posilnenia prvkov letnej rekreácie z hľadiska počtu i času – predĺženie sezónnosti.

Poloha Zátepličia umožňuje prepojenie problematiky cestovného ruchu, turizmu a rekreácie na systém kultúry, telovýchovy, športu a školstva v rámci celého zastavaného územia obce. Pritom časť záujmov z tejto oblasti sa prekrýva so záujmami kultúry, telovýchovy, športu a školstva, časť zariadení z tejto oblasti bude jednoúčelová. Umožňuje funkčné väzby na priestor Nám. sv. Floriána a Farskej ulice (okolie areálu kostola) ako ústredných peších priestorov, po obvode ktorých sú regulatívmi vytvorené podmienky pre uplatnenia sa prvkov rekreácie, cestovného ruchu a turizmu a občianskej vybavenosti (malé penzióny, ubytovanie v súkromí, stoličkové kapacity, služby...).

Tykadlami polyfunkčnosti zmiešaného komplexu území navrhovaného vo variante riešenia v lok. Zátepličie je funčnepriestorové prepojenie, cez vymedzené zmiešané územie historického jadra obce smerom na sever od Nám. sv. Floriána, s navrhovaným zmiešaným územím občianskej vybavenosti a bývania, so subcentrami - smerom na západ v priestore Zátepličia, smerom na východ so sekundárnym ústredným verejným priestorom vo vyústení ul. Pod Vajánkom. V týchto územiach, ale aj odťažitejších priestoroch obecných subcentier v priestore železničnej stanice, pri supermarkete TESCO, v lok. Dubenec, Záhrady (obe vo variante návrhu), v m.č. Koňhora a v nástupe do priemyselného parku sú navrhované prvky rekreácie (oddychové zóny – parky, lokálne

ihriská, detské ihriská) vo väzbe na pešie pobytové plochy, prvky kultúry, spoločenské priestory a ďalšia základnú občiansku vybavenosť.

Priestor Zátepličia je navrhovaný vo variante riešenia ako oddychová zóna pre obyvateľov Varína, s rozľahlým parkom, ktorého súčasťou je vrátenie opusteného náhonu do pôvodnej historicky zaznamenanej polohy, jeho oživenie prietokom vody (aj cez historické jadro obce) až po sútok s potokom Šošínec. V priestore Zátepličia ako bohato meandrujúceho toku s vodnými plochami a mokraďami ako súčasť významnej výmery obecného parku s bohatým podielom drevinovej vegetácie. Okrem funkcie obecného parku má návrh za cieľ významným dielom aplikovať v širokom zábere stratégiu adaptácie územia obce Varín na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy

- opatreniami voči zvýšenému počtu tropických dní a častejšiemu výskytu vĺn horúčav - vytvárať a podporovať vhodnú mikroklímu pre chodcov a cyklistov návrhom tieniacich stromoradí pozdĺž peších chodníkov a cyklistických komunikácií, vytvárať trvalé resp. dočasné prvky tienenia na verejných priestranstvách..., zvyšovať podiel vegetácie a vodných prvkov v území obce, osobitne v zastavanom centre, vytvárať komplexný systém plôch zelene v obci v prepojení do priľahlej krajiny, podporiť zriadenie ďalších lesoparkov a funkčnopriestorové využitie existujúcich lesoparkov, zachovať a zvyšovať podiel vegetácie v okolí dopravných komunikácií, zabezpečiť starostlivosť, údržbu a budovanie vodných plôch, zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných brehových porastov a terestrických biokoridorov v zastavanom území aj mimo zastavaného územia obce,
- opatreniami voči extrémnym poveternostným situáciám (búrky, víchrice, tornáda) - podporovať výsadbu spoločenstiev drevín v územiach mimo zastavaného územia obce pre zníženie intenzity víchric a silných vetrov,
- opatreniami voči častejšiemu výskytu sucha - podporovať zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov, zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajinnej pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov, zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v obci, osobitne v zastavanom centre obce, zabezpečiť starostlivosť, údržbu, revitalizáciu a budovanie vodných plôch a mokradí,
- opatreniami voči častejšiemu výskytu extrémnych úhrnov zrážok - zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne voči životnému prostrediu, zabezpečiť používanie a návrhy nových priepustných povrchov, ktoré zabezpečia prirodzený odtok vody a jej vsakovanie do pôdy, uplatňovať diverzifikáciu odvádzania dažďovej vody do prírodných alebo umelých povrchových recipientov (do kanalizácie iba v nevyhnutnom prípade).

Zátepličie je v kontakte s prvkami zariadení a území s funkciou rekreácie riešených mimo nového zastavaného územia obce (cyklodopravné, cykloturistické cyklotrasy...). Východným okrajom priestoru je navrhované vedenie pravobrežnej cyklotrasy pozdĺž Varínky, ktorá je súčasťou prepájajúcej cyklodopravnej cyklotrasy s navrhovanou cyklodopravnou cyklotrasou Terchovsko – Zázrivská cyklotrasa – úsek Varín – Terchová – Zázrivá a cyklookruhom okolo VD Žilina - cyklodopravná Vážska cyklotrasa – úsek Žilina (hrad Budatín) – Strečno – hrad Strečno.

Nábrežie Váhu (VD Žilina), náhradného biokoridoru, priestor sútoku rieky Váh a Varínky a nábrežie (aj ako biokoridor) rieky Varínky až po severný okraj zástavby v Koňhore ÚPN – O Varín vníma ako jeden v podstate súvislý priestor – celok pre pohybovú aj pobytovú každodennú rekreáciu pri vode (posedenia, detské ihriská, lokálne športoviská...), cyklotrasy, pešie trasy, s väzbami na športový areál obce, na Autokemping a na ústredný verejný priestor Koňhory. Podrobnejšie riešenia musia byť v súlade

s jednotlivými prvkami ochrany prírody a územného systému ekologickej stability, ktoré majú v uvedenom priestore prioritu.

ÚPN – O Varín navrhuje celkovú revitalizáciu priestoru Autokempingu cestou stavebných úprav, novostavieb ubytovacích a stoličkových kapacít, technickej a dopravnej infraštruktúry, ihrísk. Rozvojové plochy sa navrhujú v západnom smere spolu s návrhom ďalších poskytovaných služieb. Preložkou cesty II/583 sa zmení priestor súčasného nástupu do areálu. Vznikne križovatka s napojením obce Krasňany na cestu II/583 ktorá neumožní uplatniť súčasné napojenie ATC (radenie pred križovatkou, radenie pre vjazdom do ATC). Preto sa navrhuje nový vjazd z ulice Jozefa Martinčeka a zrušenie vjazdu z ulice Jozefa Tisa. Predpokladá sa, že areál zostane oplotený, preto je prepojenie areálu ATC s nábrežím rieky Varínky s cieľom sprístupniť návštevníkom nábrežie Varínky a vodný tok (záujmové územie v k.ú. Krasňany), navrhované len v rámci jestvujúcej línie oplotenia formou bránky (bránok) v oplotení.

V areáli AGRA-VÁH, s.r.o. sa navrhuje základňa rozvoja agroturistiky s ustajnením zvierat pre tento druh rekreácie, s využívaním voľnej krajiny za ľavým brehom Varínky. Návrh ÚPN – O Varín podporuje tento druh rekreácie a voľnočasovej aktivity aj v priestore m.č. Koňhora.

Priestory malých ihrísk, detských ihrísk a oddychových zón sú navrhované vo všetkých obytných územiach. Oddychové zóny celoobecného významu nad záverom ulice Pod Vajánkom a v m.č. Koňhora v lok. Podháj.

Mierny rozvoj stacionárnej rekreácie vo forme rekreačných chalúp je navrhovaný v m.č. Koňhora v lok. Podháj a tiež v jestvujúcom i navrhovanom zastavanom území obce. Predpokladá sa ďalšie využívanie súčasného bytového fondu na rekreačné účely (rekreačná chalupy, ubytovanie v súkromí). Návrh ÚPN – O Varín nezakladá nové strediská ani substrediská rekreácie, nezvyšuje lôžkové kapacity v priestore Pod Jedľovinou, nenavrhuje lôžkové kapacity (ani rodinné domy) v záhradkárskej osade Hlboké a Rudy (lok. Pažite). Prevládajúcu zimnú návštevnosť na úrovni 1 500 osôb denne v stredisku rekreácie a turizmu Jedľovina považuje ÚPN – O Varín za stabilizovanú.

Na zvýšenie atraktívnosti priestoru Koňhory navrhuje ÚPN – O Varín vyhliadku (rozhľadňu) na vrchole Žiar umožňujúcu panoramatické pohľady na priestor Varína, Strečna, masívu Jedľovina, do Terchovskej doliny.

Pravobrežnou časťou Varínky je navrhovaná trasa cyklodopravnej cyklotrasy prepájajúcej cyklodopravnú Terchovsko – Zázrivskú cyklotrasu – úsek Varín – Terchová – Zázrivá s cyklodopravnou cyklotrasou na pravom brehu rieky Váh (cyklookruh okolo VD Žilina). Na cyklookruh nadväzuje v obci Strečno cyklodopravná Vážska cyklotrasa – úsek Strečno – Lipovec – Vrútky. Cyklookruh je súčasťou cyklodopravnej Vážskej cyklotrasy – úsek Žilina (hrad Budatín) – Strečno – hrad Strečno (prepojenie na cyklodopravnú Rajeckú cyklotrasu, na okruh okolo Žilinskej kotliny s napojením na ostatné vonkajšie diaľkové trasy Považskú, Kysuckú a trasy Strečno – Starý hrad, Strečno – Sedlo Javorina – Minčol a späť. Z prepojovacej cyklodopravnej cyklotrasy je navrhovanými premosteniami vyvedená miestna cyklotrasa na ľavom brehu Varínky ktorá pokračuje k.ú. Krasňany a po prekonaní prístupovej cesty do obce Krasňany (predtým cesta II/583) okrajom Krasnianskeho luhu. V blízkosti ul. Pod Vajánkom je z nej navrhované vyvedenie cyklistického prepojenia do centra obce Krasňany. Cyklotrasy vytvárajú systém, prepojený na evidované cyklotrasy Sedlo Žiarce – Gbeľany – Varín; Varín - Chata pod Suchým; Teplička nad Váhom – Varín; Kysucké Nové Mesto – Kotrčiná Lúčka – Varín.

Z prepojovacej cyklodopravnej cyklotrasy sú navrhované cyklochodníky do historického jadra obce Varín, do areálu ATC. V priestore Koňhora vedie cyklodopravná Terchovsko – Zázrivská cyklotrasa okolo sekundárneho centra obce v m.č. Koňhora, v ktorom je navrhované miesto spojenia s prepojovacou cyklodopravnou cyklotrasou (premostením ponad navrhovanú preložku cesty II/583). Za premostením z nej odbočuje

miestna cyklotrasa smerujúca cez Krasniansky luh, za ktorým sa napojí na miestnu cyklotrasu vedúcu východným okrajom Krasnianskeho luhu a na miestnu komunikáciu ktorá tvorí kompozičnú os obce Krasňany.

Parametre navrhovaných cyklotrás musia umožňovať aj peší pohyb v telese cyklotrasy alebo v súbežnom chodníku. Pešie chodníky sú prepojené na jestvujúce značené turistické trasy smerujúce zväčša do Malej Fatry. Sú to trasy Varín – Pod Jedľovinou – sedlo Brestov – Javorina; Chata pod Suchým – Podhradské; Kľak – Zázrivá ústredie; Strečno, žel. stanica – dolina Kúr; Gbeľany – Sedlo pod Zlieňom a Chata pod Suchým – Sedlo Brestov.

Východiskovým miestom jestvujúceho prírodno-kultúrno-historicko-ochranársky zameraného náučného chodníka „Varín a okolie“ je obec Varín. Jeho trasa vedie geomorfologickými celkami Žilinskej kotliny a Malej Fatry, čiastočne i NPMF. Je situovaný na brehu rieky Váh. Zaujímavosťami sú tu Strečniansky prielom, NKP hrad Strečno, Domašínsky meander, a NPR Starý hrad so zrúcaninami stredovekého hradu. Navrhuje sa jeho doplnenie o zastávky v kostole sv. Trojice a v priestore vodnej nádrže pri býv. asfaltovom lome.

Navrhovaný je náučný chodník Krasnianskym luhom, ktorého hlavná trasa tvorí okruh zo stredu Krasnianskeho luhu jeho južnou časťou. Hlavný ťah náučného chodníka sprístupňujúceho jednotlivé atraktivity je totožný s pešími komunikáciami vedenými v tomto priestore.

Obec Varín môže vzhľadom k svojej funkcii východiskového centra rekreačného krajinného celku Varínske podolie, centra turizmu regionálneho významu rekreačného priestoru celoštátneho významu Varín - Krasňany a strediska rekreácie a turizmu rekreačného priestoru regionálneho významu Varín – Jedľovina a vzhľadom k polohe v nástupe do Varínskeho podolia a Vrátnej doliny „zachytiť“ vhodnými propagačnými spôsobmi významnú časť návštevníkov hlavne v smere od Žiliny resp. v smere od Terchovej.

V súčasnosti sa odhaduje v katastri Varín v lete cez víkendové dni počet návštevníkov využívajúcich možnosti rekreácie na 1200, z toho pobyt pri vode 100, pobyt v ATC a horách 1100. V zimnom období pobyt na horách 1500 návštevníkov (ÚPN - VÚC ŽK). V návrhovom období do roku 2030 sa predpokladá so vzrastom návštevnosti v lete o 400 osôb denne (VD Žilina a niva Varínky, rozvoj ATC) na 1500 vplyvom zvýšenia počtu návštevníkov pri vode a v ATC. Zimná návštevnosť bude nezmenená a vyrovnaná s letnou návštevnosťou.

Skutočný rozvoj rekreácie, ubytovacích a stravovacích kapacít bude závislý hlavne od investičných prostriedkov použitých na rozvoj technickej infraštruktúry, siete turistických zariadení a rozvoja služieb. Návrh ÚPN – O Varín vychádza z predpokladu, že časť katastrálneho územia charakteristická dominanciou lesných spoločenstiev - ich okolie, priestory pasienkov a lúk sú využívané aj pre nenáročnú rekreáciu formou pobytu v prírode.

Pre podporu cestovného ruchu je potrebné zapojiť sa do rozvoja cestovného ruchu rozšírením sortimentu poskytovaných reštauračných a ubytovacích služieb a rozvojom ubytovania v súkromí a súkromných rodinných penziónoch. Kapacita ubytovania by pri rozdelení návštevnosti v pomere 50:50 (ubytovaní : pasanti) predstavovala potrebu cca 750 lôžok. Pritom je nutné zlepšiť kooperáciu subjektov cestovného ruchu a ich spoluprácu s ostatnými aktérmi rozvoja regiónu. Tiež zintenzívniť informovanosť formami informačného portálu obce, propagačnými tlačovinami a pokračovaním vydávania mesačníka Varínčan.

V rámci katastrálneho územia obce Varín má rekreačné stredisko Pod Jedľovinou lôžkovú kapacitu 496 lôžok, rekreačný priestor Varín – Koňhora 24 lôžok v súkromných chatách, rekreačný priestor Pod Suchým 48 lôžok, autokemping Varín spolu 80 – 90 lôžok + 450 karavanových a stanových miest. Spolu je to v k.ú. Varín 648 – 658 lôžok +

karavánové a stanové miesta. Ak predstavujú karavánové a stanové miesta sezónnosť a rozptyl do katastrálnych území susedných obcí, je možné odvodiť potrebu lôžok v navrhovaných ubytovacích zariadeniach do roku 2030 na cca 100 lôžok. Stravovanie v obci reprezentovali v čase vykonávaného prieskumu reštaurácie, pohostinstvá, pizzerie, bufety a cukrárne. Absentujú stravovacie zariadenia vyšších kategórií. Je potrebné skvalitniť úroveň reštauračných služieb a zamerať sa na podávanie špecialít regionálnej kuchyne a vytvorenie netradičného atraktívneho prostredia pre konzumáciu jedál a doplnkové služby.

Z hľadiska zhodnotenia potenciálu vytipovaných lokalít v kraji v oblasti cestovného ruchu má Vodné dielo Žilina celoštátny význam. Hlavnou funkciou Vodného diela Žilina je vodná elektráreň s výrobou elektriny, s potenciálom prímestskej rekreačnej zóny pre mesto Žilina a blízke okolie. Trasu pre cestnú cykloturistiku a inline korčuľovanie, lyžovanie na kolieskových lyžiach okolo Vodného diela Žilina (ev. č. 2427) navrhuje ÚPN – O Varín sprístupniť trasami vedúcimi zastavaným územím obce Varín. Za najdôležitejšiu z nich považuje prepojovaciu cyklodopravnú cyklotrasu vedenú pravým berhom Varínky s cyklodopravnou Terchovsko – Zázrivskou cyklotrasou. V k.ú. Varín sú z nej vyvedené všetky druhy cyklistických komunikácií, navzájom vytvárajúce rôzne miestne cyklookruhy. Súčasťou návrhu ÚPN – O Varín je vytvorenie podmienok rekreačného využitia VD Žilina (vrátane rekreačného rybolovu a iných stacionárnych druhov rekreácie) – s prístupom od navrhovaných parkovísk pri jestvujúcom futbalovom štadióne a pri okružnej komunikácii priemyselného parku v Zátepličí od Váhu.

Na rieke Váh a VD Žilina je potrebné tiež rozvinúť vodácku turistiku športového charakteru, vrátane príslušnej vybavenosti s ponukou atraktívnych činností napr. kempovanie, člnkovanie, rybolov a pod.

K rekreácii neodmysliteľne patrí sieť rekreačných a športových zariadení, ktoré vytvárajú primárny motivačný, alebo doplnkový sortiment služieb pre rekreantov. Na území Varína je futbalový štadión, v základnej škole telocvičňa, multifunkčné ihrisko, ďalšie ihrisko a v materskej škole detské ihrisko. Využitie týchto športových zariadení však samo o sebe nestačí pre motiváciu rozvoja rekreácie. Ďalšie možnosti pre rozšírenie sortimentu a kvality zariadení vytvára dobudovanie športového areálu o pomocné futbalové ihrisko, modernizáciu šatní doplnením areálu stavbami ďalšieho zázemia, drobnými ihriskami pre basketbal, volejbal. Rozšírenie športového areálu smerom západným od ihriska sa navrhuje o plochy športovej a športovorekreačnej a kultúrnej vybavenosti so širokým sortimentom športovej a rekreačnej vybavenosti, v ktorom budú vytvorené podmienky aj pre organizovanie spoločenských a kultúrnych podujatí, pre súťaže hasičov, pre detské ihriská, detské dopravné ihrisko (napr. športová hala, kryté klzisko – hokejová hala, tenisové kurty, krytý bazén, welness, atletický štadión, dopravné ihrisko, kultúrny dom...),

Ďalšími možnosťami rozvoja športu je tiež tradičná lukostreľba, paragliding a závesné lietanie, aktivity v priestoroch parkových úprav, drobných ihrísk, detských ihrísk. V zimnom období môžu cyklotrasy vedené mimo ciest III. triedy slúžiť ako značené upravované rekreačné bežecké lyžiarske (biatlonové) trate.

V obci sa ďalej doporučuje rozvoj tradičných remesiel, prípadne iných foriem ľudskej činnosti, slúžiacej pre rozvoj turizmu a cestovného ruchu. Počas letnej sezóny by bolo vhodné zachovaním existujúcich a rozšírením sortimentu rôznych spoločenských a kultúrnych podujatí podporiť rozvoj cestovného ruchu a spestrenie ponuky aktivít aj pre prípad horšieho počasia.

Pre zachovanie prírodných hodnôt katastra obce Varín bude potrebné koordinovať rekreačné aktivity a činnosti so záujmami orgánov ochrany prírody v priestore Národného parku Malá Fatra, jeho ochranného pásma, Krasnianskom luhu ako aj v ostatných častiach k.ú. pri maximálnej snahe rešpektovať kostru ekologickej stability a všetky chránené územia – biotopy, biokoridory, biocentrá a pod.

2.8 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE VARÍN

2.8.1 NAVRHOVANÉ ZASTAVANÉ ÚZEMIE OBCE

2.8.1.1 Prehľad zastavaných území obce

V riešenom území sa nachádza 24 zastavaných území

- Varín („ústredie“),
- areál DOLVAP, s. r. o. a lok. Podhájik,
- „Zárieče“,
- Rozbehov,
- navrhovaný priemyselný park Varín,
- m.č. Koňhora juh,
- m.č. Koňhora sever,
- areál transformovne,
- záhradkárske osady Hlboké a Rudy (Pažite),
- chatová osada Varín – Jedľovina (Klčoviská),
- nový (navrhovaný) cintorín,
- chatová osada Koňhora – Podháj,
- dve územia občianskej vybavenosti v lok. Hliny, Záhumnie, za cestou II/583,
- osem rozptýlených území rekreačných objektov v lok. Jedľovina,
- územie rekreačných objektov v lok. Koňhora,
- farma Gbeľany.

2.8.1.2 Hranice jednotlivých zastavaných území obce

Zastavané územie Varín („ústredie“)

Tvoria ho existujúce zastavané územie obce Varín a pozemky existujúcej zástavby, rozšírené o navrhované územia.

V smere hodinových ručičiek od pozemku supermarketu TESCO je hranica zastavaného územia vymedzená navrhovanou hranicou pozdĺž severného okraja jeho pozemku, navrhovaná hranica pokračuje cez biokoridor Šošínskeho potoka po zalomení pozdĺž navrhovanej parkovej úpravy subcentra obce, zalomenou čiarou okolo navrhovaného územia rodinných domov, po zalomení okolo navrhovanej MK, po zalomení pokračuje existujúcou hranicou pozdĺž ulice J. Martinčeka, po zalomení okolo areálu AGRA-VÁH, s.r.o., po dvojnásobnom zalomení pokračuje navrhovanou zalomenou hranicou okolo jestvujúceho objektu občianskej vybavenosti, ďalej existujúcou hranicou pozdĺž AGRA-VÁH, s.r.o., dvojnásobne zalomene prechádza naprieč ulicou J. Martinčeka, potom pokračuje po zalomení navrhovanou hranicou navrhovaného územia športu, trikrát zalomenou hranicou navrhovanej IBV, hranicou existujúcej IBV, zalomenou hranicou navrhovaného rozvoja ATC a jestvujúceho areálu ATC k východnému okraju zastavaného územia Varín („ústredie“).

Východná hranica zastavaného územia Varín („ústredie“) pokračuje navrhovanou hranicou pozdĺž východného okraja areálu ATC a pozdĺž navrhovanej IBV po ulicu Kamence, odkiaľ pokračuje jestvujúcou hranicou pozdĺž jestvujúcich pozemkov IBV a priestorom sprievodnej zelene Varínky a pozdĺž farskej záhrady a futbalového areálu k južnému okraju zastavaného územia Varín („ústredie“).

Južná hranica zastavaného územia pokračuje po zalomení jestvujúcou hranicou futbalového areálu, v predĺžení ktorej prekoná železničnú vlečku, pokračuje pozdĺž železničnej trate okrajom navrhovaného výrobného územia, po prekonaní železničnej

vlečky pokračuje pozdĺž obslužnej komunikácie územia športu, rekreácie a občianskej vybavenosti v lok. Zátepličie krivkou navrhovanej hranice až po Železničnú ulicu.

Západná hranica zastavaného územia pokračuje po zalomení jestvujúcou hranicou pozdĺž Železničnej ulice, po zalomení krivkou a zalomenou čiarou okolo jestvujúcej IBV cez ulicu M.R.Štefánika k navrhovanej občianskej vybavenosti subcentra obce a navrhovanou zalomenou hranicou k východiskovému bodu hranice supermarketu TESCO.

Zastavané územie areál DOLVAP, s. r. o. a lok. Podhájik

Tvoria ho existujúce zastavané územie obce Varín a pozemky existujúcej zástavby, rozšírené o navrhované územia.

Severnú hranicu zastavaného územia v smere hodinových ručičiek predstavuje navrhovaná hranica navrhovanej IBV, ktorá po zalomení pokračuje východným okrajom po navrhovanú obslužnú komunikáciu od ktorej pokračuje viackrát zalomenou čiarou pozdĺž jestvujúcej IBV k železničnej trati, po zalomení pokračuje pozdĺž nej, po zalomení ju prekonáva a po ďalšom zalomení smeruje oblúkom k areálu DOLVAP, s. r. o., na východnom okraji ktorého pokračuje navrhovanou hranicou. Po zalomení tvorí južnú oblúkovú hranicu na ktorú nadväzuje jestvujúca hranica, ktorá po zalomení tvorí západnú hranicu a prekonáva železničnú trať. Hranica zastavaného územia areál DOLVAP, s. r. o. a lok. Podhájik pokračuje jestvujúcou hranicou pozdĺž Železničnej ulice a jestvujúcej IBV po navrhovanú obslužnú komunikáciu od ktorej pokračuje navrhovaná hranica okrajom navrhovanej IBV do východiskového bodu.

Zastavané územie „Záriečie“

Tvoria ho existujúce zastavané územie obce Varín a pozemky existujúcej zástavby, doplnené o navrhované územia.

Severnú hranicu zastavaného územia v smere hodinových ručičiek predstavuje navrhovaná hranica jestvujúcej IBV, ktorá po zalomení a krátkom pokračovaní v čiare východnej hranice pokračuje jestvujúcou zalomenou hranicou k navrhovanému územiu občianskej vybavenosti, od ktorého pokračuje niekoľkonásobne zalomenou čiarou až po južný okraj jestvujúcej IBV, kde ju v závere vystrieda navrhovaná hranica, ktorá po zalomení na južnú hranicu po krátkom úseku pokračuje jestvujúcou hranicou okraja jestvujúcej IBV, navrhovanej a jestvujúcej IBV, po ktorej nasleduje zalomená čiara navrhovanej hranice navrhovanej IBV Uhlické záhrady, jestvujúca hranica jestvujúcej a navrhovanej IBV vystriedaná dvakrát zalomenou čiarou navrhovanej hranice jestvujúcej IBV, ktorá je opäť vystriedaná jestvujúcou hranicou okrajom jestvujúcej IBV, okrajom Starohradskej cesty a okrajom jestvujúcej IBV po nábrežie Varínky. Tu sa hranica stáča na západnú a pokračuje okrajom jestvujúcej IBV pozdĺž Pltníckej ulice až po navrhované subcentrum obce, kde prechádza okrajom navrhovanej občianskej vybavenosti a plochy športu do navrhovanej hranice jestvujúcej IBV končiacej vo východiskovom bode.

Zastavané územie Rozbehov

Tvoria ho navrhované zastavané územie obce Varín a pozemky existujúcej zástavby, rozšírené o navrhované územia.

Zastavané územie v smere hodinových ručičiek predstavuje od severného bodu krivka a viackrát zalomená línia navrhovanej hranice vedúcej okrajom navrhovanej IBV, pokračujúc viackrát zalomeným okrajom jestvujúcej IBV k ceste III/2073, kde sa stáča na sever a prechádza na okraj navrhovanej IBV, až po východzí bod.

Zastavané územie navrhovaný priemyselný park Varín

Tvoria ho navrhované zastavané územie obce Varín a navrhované územia.

Severnú hranicu zastavaného územia v smere hodinových ručičiek predstavuje navrhovaná oblúková hranica jestvujúceho priemyselného parku, ktorá po dvojnásobnom zalomení pokračuje líniou pozdĺž obslužnej komunikácie priemyselného parku, pokračujúc okrajom území občianskej vybavenosti a športu do bodu východného okraja zastavaného územia. Odtiaľ hranica zastavaného okraja pokračuje južným okrajom navrhovaného územia športu, územia občianskej vybavenosti k línii obslužnej komunikácie priemyselného parku a po dvojnásobnom zalomení pokračuje zalomenou líniou okraja priemyselného parku za lanopás, kde sa po zalomení stáča pozdĺž lanopásu do východiskového bodu.

Zastavané územie m.č. Koňhora juh

Tvoria ho navrhované zastavané územie obce Varín a pozemky existujúcej zástavby, rozšírené o navrhované územia.

Obvod zastavaného územia tvorí v celom priebehu navrhované zastavané územie obce, hranice jestvujúceho zastavaného územia obce sa nachádzajú vo vnútornej časti priestoru.

Severnú hranicu zastavaného územia v smere hodinových ručičiek predstavuje okraj navrhovanej IBV, po zalomení sa stáča smerom na juh okrajmi navrhovanej a jestvujúcej IBV, po dvojnásobnom zalomení okrajom územia subcentra obce – šport, park, občianska vybavenosť, po dvojnásobnom zalomení sleduje obslužnú komunikáciu navrhovanej IBV, po zalomení okraj navrhovanej IBV. Po zalomení sa stáča k západu, sledujúc okraj navrhovanej IBV, po zalomení sleduje viackrát zalomený okraj navrhovanej IBV, ďalej sleduje líniu okraja jestvujúcej IBV a po zalomení sa stáča k miestnej komunikácii, ktorú sleduje až po východiskový bod.

Zastavané územie m.č. Koňhora sever

Tvoria ho navrhované zastavané územie obce Varín a pozemky existujúcej zástavby, rozšírené o navrhované územia.

Severnú hranicu zastavaného územia v smere hodinových ručičiek predstavuje mierne zalomený okraj jestvujúcej IBV, navrhovanej IBV, pokračujúci líniou okraja navrhovanej IBV a po zalomení zalamovaná línia okraja jestvujúcej IBV až po východiskový bod.

Zastavané územie areál transformovne

Tvoria ho navrhované zastavané územie obce Varín a pozemky existujúcej zástavby.

Línie navrhovaného zastavaného územia vytvárajú obrazec štvoruholníka s dvoma nepravidelnými protiľahlými stranami tvoriaceho okraj jestvujúceho areálu transformovne.

Zastavané územie záhradkárske osady Hlboké a Rudy (Pažite),

Tvoria ho navrhované zastavané územie obce Varín a pozemky existujúcej záhradkárskej osady.

V smere hodinových ručičiek tvorí čiaru navrhovaného zastavaného územia severný okraj západnej časti záhradkárskej osady, ktorá po dvojnásobnom zalomení pokračuje naprieč územím VVN linky, po päťnásobnom zalomení dosiahne líniu južného okraja záhradkárskej osady smerujúcu aj cez územie VVN linky k západnému okraju, ktorý sleduje a po trojnásobnej úprave smeru dosiahne východiskový bod.

Zastavané územie chatová osada Varín – Jedľovina (Klčoviská),

Tvoria ho navrhované zastavané územie obce Varín a pozemky existujúcej zástavby.

Navrhovaná hranica zastavaného územia vytvára obrys uzatvoreného mnohouholníka s množstvom zalomení okolo tejto funkčnopriestorovej jednotky zloženej z pozemkov jestvujúcich rekreačných objektov.

Zastavané územie nový (navrhovaný) cintorín

Tvoria ho navrhované zastavané územie obce Varín a navrhované pozemky.

Navrhovaná hranica zastavaného územia vytvára obrys päťuholníka s jednou zalomenou stranou okolo tejto funkčnopriestorovej jednotky zloženej z navrhovaných pozemkov.

Zastavané územie chatová osada Koňhora – Podháj

Tvoria ho navrhované zastavané územie obce Varín a pozemky existujúcej zástavby, rozšírené o navrhované územia.

Severnú hranicu zastavaného územia v smere hodinových ručičiek predstavuje okraj jestvujúcej rekreačnej zástavby, po dvojnásobnom zalomení okraj navrhovanej rekreačnej zástavby, ktorý sa po zalomení sa stáča smerom na juh okrajom navrhovanej a potom jestvujúcej rekreačnej zástavby s priamou južnou líniou, po viacnásobnom zalomení je v kontakte s navrhovanou zástavbou a po viacnásobnom zalomení po jej okraji dosiahne okraj jestvujúcej zástavby a priamou líniou jej okraja pokračuje do východiskového bodu.

Dve zastavané územia občianskej vybavenosti v lok. Hliny, Záhumnie, za cestou II/583

Tvoria ich navrhované zastavané územia obce Varín a pozemky existujúcej zástavby.

Navrhované hranice zastavaných území vytvárajú obalové línie pozemkov objektov občianskej vybavenosti.

Zastavané územie osem rozptýlených území rekreačných objektov v lok. Jedľovina

Tvoria ich navrhované zastavané územia obce Varín a pozemky existujúcej zástavby.

Navrhované hranice zastavaných území vytvárajú obrys uzatvorených štvor, alebo viacuholníkov, v niektorých prípadoch zbortených, okolo pozemkov rekreačných objektov.

Zastavané územie rekreačných objektov v lok. Koňhora

Tvoria ho navrhované zastavané územie obce Varín a pozemky existujúcej zástavby.

Navrhovaná hranica zastavaného územia vytvára obrys lichobežníka okolo tejto funkčnopriestorovej jednotky zloženej z pozemkov jestvujúcich objektov.

Zastavané územie farma Gbeľany

Tvoria ho navrhované zastavané územie obce Varín a pozemky existujúcej zástavby.

Navrhovaná hranica zastavaného územia vytvára obrys lichobežníka okolo tejto funkčnopriestorovej jednotky zloženej z pozemkov jestvujúcich objektov, ktorého jednu stranu tvorí hranica katastrálneho územia obce Gbeľany.

2.8.1.3 Prehľad zastavaných území obce vo variantoch riešenia

Vo variante konceptu sa mení popis dvoch zastavaných území obce.

- Varín („ústredie“),
- nový (navrhovaný) cintorín.

2.8.1.4 Hranice zastavaných území obce vo variantoch riešenia

Zastavané územie Varín („ústredie“)

Tvoria ho existujúce zastavané územie obce Varín a pozemky existujúcej zástavby, rozšírené o navrhované územia.

V smere hodinových ručičiek od pozemku supermarketu TESCO je hranica zastavaného územia vymedzená navrhovanou hranicou pozdĺž severného okraja jeho pozemku, navrhovaná hranica pokračuje cez biokoridor Šošínskeho potoka po miernom

zalomení čiarou okolo navrhovaného územia rodinných domov, po zalomení a oblúkovej zmene smeru priamo k jestvujúcej IBV, jej okrajom po zalomení k jestvujúcej hranici a po dvojnásobnom zalomení pokračuje pozdĺž ulice J. Martinčeka, po zalomení okolo areálu AGRA-VÁH, s.r.o., po dvojnásobnom zalomení pokračuje navrhovanou zalomenou hranicou okolo jestvujúceho objektu občianskej vybavenosti, ďalej existujúcou hranicou pozdĺž AGRA-VÁH, s.r.o., dvojnásobne zalomene prechádza naprieč ulicou J. Martinčeka, potom pokračuje po zalomení navrhovanou hranicou navrhovaného územia športu, trikrát zalomenou hranicou navrhovanej IBV, hranicou existujúcej IBV, zalomenou hranicou navrhovaného rozvoja ATC a jestvujúceho areálu ATC k východnému okraju zastavaného územia Varín („ústredie“).

Východná hranica zastavaného územia Varín („ústredie“) pokračuje navrhovanou hranicou pozdĺž východného okraja areálu ATC a pozdĺž navrhovanej IBV po ulicu Kamence, odkiaľ pokračuje jestvujúcou hranicou pozdĺž jestvujúcich pozemkov IBV a priestorom sprievodnej zelene Varínky a pozdĺž farskej záhrady a futbalového areálu k južnému okraju zastavaného územia Varín („ústredie“).

Južná hranica zastavaného územia pokračuje po zalomení jestvujúcou hranicou futbalového areálu, v predĺžení ktorej prekoná železničnú vlečku, pokračuje pozdĺž železničnej trate okrajom navrhovaného výrobného územia, po prekonaní železničnej vlečky pokračuje pozdĺž obslužnej komunikácie územia priemyslu v lok. Zátepličie, krivkou navrhovanej hranice až po Železničnú ulicu.

Západná hranica zastavaného územia pokračuje po zalomení jestvujúcou hranicou pozdĺž Železničnej ulice, po zalomení krivkou a zalomenou čiarou okolo jestvujúcej IBV cez ulicu M.R.Štefánika viackrát zalomenou hranicou k navrhovanej hranici a východiskovému bodu okraja pozemku supermarketu TESCO.

Zastavané územie nový (navrhovaný) cintorín

Tvoria ho navrhované zastavané územie obce Varín a navrhované pozemky.

Navrhovaná hranica zastavaného územia vytvára obrys lichobežníka okolo tejto funkčnopriestorovej jednotky zloženej z navrhovaných pozemkov.

2.9 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

V riešenom území sa uplatňujú nasledovné ochranné pásma (OP):

2.9.1 OCHRANNÉ PÁSMA ÚZEMÍ PAMIATKOVÉHO ZÁUJMU (zák.č.49/2002 Z.z. v znení zák.č.479/2005 Z.z.)

Nenachádzajú sa

2.9.2 OP Z HĽADISKA OCHRANY PRÍRODY (zák.č.543/2002 Z.z. v platnom znení)

- ochranné pásmo maloplošného chráneného územia Krasniansky luh s 3.º ochrany,
- ochranné pásmo Národného parku Malá Fatra s 2.° ochrany.

2.9.3 OP Z HĽADISKA ŽIVOČÍŠNEJ POĽNOHOSPODÁRSKEJ VÝROBY

- ÚPN – O Varín navrhuje uplatniť ochranné pásmo hospodárskeho dvora spoločnosti AGRA-VÁH, s.r.o. 125 m, od ťažiska ustajňovacích priestorov.

2.9.4 OP Z HĽADISKA DOPRAVNÝCH ZARIADENÍ (zák.č.135/61 Zb. v znení zák.č.524/2003 Z.z.)

2.9.4.1 Cestné komunikácie

▪ od ciest I. triedy mimo zastavanom území	50 m od osi vozovky na obe strany
▪ od ciest II. triedy mimo zastavanom území	25 m od osi vozovky na obe strany
▪ od ciest III. triedy mimo zastavanom území	20 m od osi vozovky na obe strany,
▪ od miestnych komunikácií mimo zastavané územie	15 m od okraja vozovky na obe strany.

2.9.4.2 Železničné komunikácie

▪ železničná trať	60 m od osi krajnej koľaje
▪ železničná vlečka	30 m od osi koľaje.

2.9.4.3 Letecká doprava

- časť k.ú. obce Varín sa nachádza v ochranných pásmach Letiska Žilina určených rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29.3.2017 z ktorých vyplýva nasledovné obmedzenie stanovené:
  - kritickým ochranným pásmom proti laserovému žiareniu; v tomto ochrannom pásme sa zakazuje najmä umiestňovať, prevádzkovať a používať laserové zariadenie, ktorého úroveň vyžarovania je vyššia ako 5µW/cm2, ak by takéto zariadenie mohlo spôsobiť doznievanie zrakového vnemu alebo oslepenie prudkým jasom pilota a mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky.
- v zmysle §28 ods. 3 a §30 zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve v znení neskorších predpisov je Letecký úrad SR dotknutým orgánom štátnej správy v povoľovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v OP letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Letecký úrad SR o súhlas pri stavbách a zariadeniach:
  - ktoré by svojou výškou, prevádzkou alebo použitím stavebných mechanizmov mohli narušiť vyššie popísané ochranné pásma letiska,
  - stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§30 ods.1 písmeno a) leteckého zákona),
  - stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§30 ods.1 písmeno b) leteckého zákona),
  - zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§30 ods.1 písmeno c) leteckého zákona),
  - zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§30 ods.1 písmeno d) leteckého zákona).

2.9.4.4 Ostatné dopravné zariadenia

- lanopás smerujúci z priestoru lomov v k.ú. obce Stráňavy do areálu DOLVAP-u, s.r.o., - na teréne dané jeho oplotením vo vysutej polohe zvislými plochami vedenými 10 m od nosného lana.

2.9.5 OP Z HĽADISKA TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

2.9.5.1 Ochranné pásma vonkajšieho elektrického vedenia (zák.č.251/2012 Z.z.)

sú vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča

- 400 kV vedenie 25 m,
- 110 kV vedenie 15 m,
- 22 kV vedenie vzdušné 10 m,
- zemný kábel do 110 kV 1 m,
- 22 kV vedenie v lesných priesekoch 7 m,
- vonkajšie trafostanice 22/0,4 kV 10 m od konštrukcie stožiara,
- el. stanice do 110 kV 10 m od objektu,
- kioskové trafostanice nevyžadujú ochranné pásmo, ochranné pásmo stanovuje samotná stavba TS.

pri napätí od 1 kV do 35 kV vrátane

- vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m
- vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m,
- závesné káblové vedenie 1 m.

2.9.5.2 Ochranné pásmo plynovodu (zák.č.251/2012 Z.z.)

Ochranné pásmo je územia bezprostredne priľahlé ku plynárenskému zariadeniu a plynovodu, jeho vzdialenosť je od osi plynovodu na každú stranu, alebo od oplotenia regulačnej stanice:

- VTL plynovody a prípojky do DN 200 mm 4 m,
- VTL plynovody a prípojky do DN 500 mm 8 m,
- NTL a STL plynovody a prípojky do DN 200 mm 4 m,
- NTL a STL plynovody a prípojky v zast. území 1 m,
- regulačné stanice, technologické objekty 8 m.

2.9.5.3 Bezpečnostné pásmo plynovodu (zák.č. 251/2012 Z.z.)

Bezpečnostné pásma slúžia na zamedzenie, respektíve zmiernenie účinkov prípadných porúch, havárií plynárenských zariadení. Pásmo ochrany je od osi plynovodu na každú stranu:

- VTL plynovod a prípojky nad 4 MPa a DN do 500 mm 150 m,
- VTL plynovod a prípojky do 4 MPa a DN do 350 mm 20 m,
- STL plynovod a prípojky vo voľnom teréne 10 m,
- STL plynovody v zastavanom území určuje dodávateľ plynu,
- regulačné stanice, technologické objekty 50 m.

Bezpečnostné pásmo pre STL plynovody v zastavanom území určuje dodávateľ plynu pri rešpektovaní STN 386415, STN 736005.

2.9.5.4 Ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií (zák.č.442/2002 Z.z., § 19)

- verejné vodovody a kanalizácie do priemeru 500 mm 1,5 m od vonkajšieho okraja na každú stranu,

Ochranné pásma hydromelioračných odvodňovacích kanálov

Pre križovanie a súbeh melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami platí STN 736961

- odvodňovací kanál „A“, „B“ otvorený kanál 5 m od brehovej čiary v krytom profile 5 m od jeho osi;

prípadné križovanie alebo súbeh s komunikáciami a inžinierskymi sieťami riešiť podľa STN 73 6961.

2.9.5.5 Ochranné pásma elektronických komunikač. vedení (zák.č.656/2004 Z.z.)

Pre elektronické komunikačné vedenia platia ustanovenia zák.č.656/2004 Z.z. ako i STN 73 6005 o priestorovej úprave vedení technického vybavenia. Ochranné pásmo je:

- verejné elektronické komunikácie — 1 - 1,5 m od osi na každú stranu , hĺbka a výška 2,0 m od úrovne zeme a okruh 2,0 m u nadzem. vedení.

2.9.6 PÁSMA HYGIENICKEJ OCHRANY VODNÉHO ZDROJA (zákon o vodách č. 364/2004 Z.z. a vyhl.č.29/2005 Z.z.)

Pásmo hygienickej ochrany II. stupňa vodného zdroja Gbeľany,
Pásmo hygienickej ochrany II. stupňa vodného zdroja Nezbudská Lúčka.

2.9.7 OP Z HĽADISKA PRÍRODNÝCH LIEČIVÝCH ZDROJOV (vyhl. MZ SR č. 481/2001 Z.z.)

Ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov sa v riešenom území nenachádzajú.

2.9.8 OP Z HĽADISKA LESNÝCH POZEMKOV (zák.č.326/2005 Z.z.)

Ochranné pásmo lesa tvoria pozemky vo vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku (§ 10, ods.(1) zák. č. 326/2005 Z.Z.z 23.06.2005).

V lokalitách, kde bude požiadavka na umiestnenie stavieb do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku, sa požaduje záväzné stanovisko orgánu štátnej správy lesného hospodárstva.

2.9.9 OP POHREBÍSK (zák.č.198/2019 Z.z.)

Obec môže všeobecne záväzným nariadením ustanoviť ochranné pásmo pohrebiska; obec vo všeobecnom záväznom nariadení určí šírku ochranného pásma pohrebiska v rozsahu najviac 50 m od hranice pozemku pohrebiska, pravidlá povoľovania a umiestňovania budov a stavieb v ňom so zreteľom na pietny charakter pohrebiska a ustanoví činnosti, ktoré nie je možné v ochrannom pásme vykonávať počas pohrebu.

2.9.10 OCHRANA ÚZEMÍ Z HĽADISKA PAMIATKOVÉHO ZÁUJMU (zák.č.49/2002 Z.z. v znení zák.č.479/2005 Z.z.)

1) Rešpektovať areály NKP
   - NKP Rímskokatolícky kostol sv. Trojice č. ÚZPF 1386/1,
   - NKP Kaplnka sv. Floriána č. ÚZPF 1387/1,
   - NKP Pomník padlým v SNP č. ÚZPF 3299/1.
2) Rešpektovať archeologické náleziská evidované v CEANS a z odbornej literatúry
   - Varín – poloha Dubovec – hlinené piecky z neskorej doby kamennej (eneolit),
   - Varín – Šošinský potok – sídlisko lužickej kultúry z mladšej doby bronzovej,
   - Varín – križovatka cesty z Gbelian do Krasnian - pohrebisko lužickej kultúry,
   - Varín – poloha Pri Hrádku – pohrebisko lužickej kultúry,

- Varín – poloha Hrádok – mohylový hrob z obdobia moru 1831,
- Varín – západne od polohy Hrádok – stredoveké sídlisko,
- Varín – poloha Zátepličie – nález rímskych republikánskych mincí,
- Varín – poloha Hradisko – opevnenie púchovskej kultúry z 1. st. pred n.l.,
- Varín – poloha Železná studňa – pece na tavenie železa z doby rímskej,
- Varín – poloha Železná studňa – dechtáreň z prelomu 12. 13. stor. n.l.,
- Varín – poloha Farský kostol – slovanské sídlisko,
- Varín – poloha Tesco – sídlisko,
- Varín – poloha Farský kostol – prikostolný cintorín,
- Varín – Námestie – depot z obdobia stredoveku,
- Varín – poloha Hájiky – ojedinelý nález oštepu zo staršej doby železnej,
- Varín – poloha nákladné nádražie – náhodný nález franského železného meča z 9. st. n.l.

2.9.11 CHÚ Z HĽADISKA OCHRANY PRÍRODY (zák.č.543/2002 Z.z. v platnom znení)

Maloplošné chránené územia

- Národná prírodná rezervácia Starý hrad s 5.° ochrany,
- Národná prírodná rezervácia Suchý s 5.° ochrany,
- Prírodná pamiatka Krasniansky luh s 5.° ochrany (v blízkosti k.ú. Varín).

Navrhované maloplošné chránené územia

- (EVS) časť Dubiny Starhrad navrhuje ÚPN – O Varín vyhlásiť za maloplošné chránené územie s 5.° ochrany.

Veľkoplošné chránené územia

- Národný park Malá Fatra s 3.º ochrany,
- Ostatné územie katastra obce okrem OP PP Krasniansky luh a OP NPMF 1.° ochrany.

Súvislá európska sústava chránených území NATURA 2000

- Územie európskeho významu SKUEV 0252 Malá Fatra,
- Územie európskeho významu SKUEV 0221 Varínka,
- CHVÚ 13 Malá Fatra.

2.9.12 OCHRANA DREVÍN

Chránený strom sa v riešenom území nenachádza.

2.9.13 OCHRANA ÚZEMÍ Z HĽADISKA REŠPEKTOVANIA RÚSES (zák.č.543/2002 Z.z. v platnom znení)

Genofondové lokality regionálneho významu (číslovanie podľa aktualizovaného RÚSES okresu Žilina, Bytča, Kysucké Nové Mesto)

- ZA 21 Krasniansky luh,
- ZA 30 Asfaltový lom pri Nezbudskej Lúčke,
- ZA 33 Starý hrad (NPR),
- ZA 34 Suchý (NPR)

Biocentrá

- provinciálne biocentrum 3/1, 6/1, 11/1 (Bbc1) Krivánska Malá Fatra,
- regionálne biocentrum 11/18 (Rbc24) Krasniansky luh (v blízkosti k.ú. Varín).

Biokoridory

- hydricko-terestrický nadregionálny biokoridor 11/25 (Nrbk1) Rieka Váh,

- hydricko-terestrický regionálny biokoridor 11/30 (Rbk13) Vodný tok Varínka a Struháreň,
- terestrický regionálny biokoridor 11/33 (Rbk21) Ekotón Kriváskej Fatry.

Navrhované biokoridory miestneho významu

- nMbk1 – Želehosť (SVP š.p. uvádza názov Koňhorský potok),
- nMbk2 – Koňhorský potok (SVP š.p. uvádza názov Želehosť),
- nMbk3 – bezmenný pravobrežný prítok Varínky,
- nMbk4 – opustený náhon,
- nMbk5 – Šošínsky jarok (Šošínec),
- nMbk6 – Jedľovina,
- nMbk7 – Dúbrava,
- nMbk8 – Lipovec,
- nMbk9 – Hradský potok.

2.9.14 CHÚ Z HĽADISKA VODOHOSPODÁRSKEHO (zák.č.364/2004 Z.z.)

- Chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) Beskydy – Javorníky (zák. č. 364/2004 Z.z. a Nariadenie vlády SSR č. 13/1987 Zb. o CHVO Beskydy – Javorníky).

Pre križovanie inž. sietí s vodnými tokmi platí STN 736822. Z vodohospodárskeho hľadiska je potrebné ochraňovať:

- pobrežné pozemky pri drobných vodných tokoch v šírke 10 m pozdĺž vodohospodársky významného toku Váh a 5 m od brehovej čiary ostatných vodných tokov (§ 49, ods.(2) zák. č. 364/2004 Z.z.),
- ochranné pásmo vodnej nádrže Žilina v šírke 10 m od zátopovej čiary, pri max. hydrostatickej hladine 352,00 m n.m.,
- inundačné územia drobných vodných tokov (§ 46, ods.(3) a § 63, ods.(2), písm. b zák. č. 364/2004 Z.z.),
- rešpektovať odvodňovací kanál (kanál „C“ krytý) vrátane ochranného pásma 5 m od jeho osi; prípadné križovanie alebo súbeh s komunikáciami a inžinierskymi sieťami riešiť podľa STN 73 6961,
- zachovať ochranné pásmo pre opravy, údržbu a povodňovú aktivitu v šírke min.6,0 m od brehovej čiary toku (vykonávacia norma STN 75 2102).

2.9.15 CHRÁNENÉ LOŽISKOVÉ ÚZEMIA A LOŽISKÁ NEVYHRADENÉHO NERASTU (zák.č.569/2007 Z.z. v znení zák.č.515/2008 Z.z., zák.č.44/1988 Zb.

Nenachádzajú sa

2.9.16 CHRÁNENÉ ÚZEMIA PRE PRIEBEH RÁDIORELÉOVÝCH SPOJOV (zák. č. 610/2003 Z.z).

Pre priebeh súčasných a plánovaných trás rádioreléových spojov chrániť územie nad zastavaným územím, a nad voľným terénom podľa vyjadrenia prevádzkovateľa v zmysle zák. č. 610/2003 Z.z. § 69 odst. 6.

2.9.17 POŽIADAVKY NA OBMEDZENIE OŽIARENIA S PRÍRODNÉHO ŽIARENIA

(zák.č. 355/2007 Z.z. a vyhl.č. 528/2007 Z.z.)

2.10 NÁVRH NA RIEŠENIE ZÁUJMOV CIVILNEJ OCHRANY, OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI

2.10.1 NÁVRH NA RIEŠENIE ZÁUJMOV CIVILNEJ OCHRANY

Ochranu obyvateľov obce Varín ÚPN – O Varín navrhuje riešiť v súlade s § 15 zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

Riešenie záujmov civilnej ochrany obsahuje:

- zabezpečenie ochrany obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok, pri mimoriadnej udalosti spojené s ich únikom (vyhláška MV SR č. 533/2006 Z.z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov),
- zabezpečenie druhu a rozsahu stavebnotechnických požiadaviek zariadení civilnej ochrany zameraných na ochranu života, zdravia a majetku a technických podmienok zariadení, na utváranie predpokladov na znižovanie rizík a následkov mimoriadnej situácie a v čase vojny a vojnového stavu (vyhláška MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),
- zabezpečenie materiálom civilnej ochrany a humanitárnej pomoci (vyhláška MV SR č. 314/1998 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),
- zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany (vyhláška MV SR č. 388/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov).

Z hľadiska ďalších požiadaviek civilnej ochrany sa požaduje dodržiavať nasledovné regulatívy:

- neumiestňovať novú výstavbu do územia ohrozeného 50 ročnou resp. 100 ročnou vodou z miestnych tokov,
- neumiestňovať novú výstavbu do zosuvného územia,
- individuálnu a hromadnú bytovú výstavbu umiestňovať mimo územia určeného na výstavbu a prevádzkovanie priemyselných zón,
- v ďalších stupňoch územnoplánovacej dokumentácie riešiť spôsob a rozsah ukrytia obyvateľstva obce podľa § 4 Vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany a § 15 ods. 1 písm. e) Zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,
- v ďalších stupňoch územnoplánovacej dokumentácie spôsob a rozsah ukrytia zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti právnických a fyzických osôb riešiť podľa § 4 ods. 3, 4 Vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany a § 16 ods. 1 písm. e) resp. § 16, ods. 12 Zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,

- budovanie ochranných stavieb vykonávať z analýzy územia obce z hľadiska možných mimoriadnych udalostí a pre obdobie vojny a vojnového stavu,
- v prípade bytovej výstavby (IBV), bude rozsah povinnej výstavby zariadení CO riešený budovaním ochranných stavieb v jednoduchých úkrytoch, budovaných svojpomocne.

V súvislosti s civilnou ochranou obyvateľstva je potrebné uplatniť požiadavku, aby každoročne boli komisionálne kontrolované najmä stavy všetkých vodných tokov a prípadné nedostatky, defekty malého rozsahu (padnuté kmene, konáre, odpad a pod), boli okamžite odstránené. V prípade povolenia stavieb do územia, kde hrozí vybreženie vodných tokov je potrebné stanovisko správcu toku.

Pre ochranu územia už realizovaných stavieb, pri všetkých vodných tokoch, sa v riešenom území požaduje realizovať organizačné opatrenia pravidelnou údržbou korýt.

2.10.2 NÁVRH NA RIEŠENIE ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU

Podľa dostupných informácií na riešené územie a na spádové územie ÚPN – O Varín neboli a nie sú uplatňované žiadne požiadavky z hľadiska záujmov obrany štátu (MO SR). Preto nie je nutné riešiť príslušnú problematiku.

2.10.3 NÁVRH NA RIEŠENIE ZÁUJMOV POŽIARNEJ OCHRANY

2.10.3.1 Stav

Požiarna ochrana je na území obce Varín zabezpečovaná predovšetkým cez Okresný hasičský a záchranný zbor, dislokovaný v Žiline. Popri ňom je v obci k dispozícii aj Dobrovoľný hasičský zbor s počtom 46 členov, naviazaný na existujúcu hasičskú zbrojnicu v centre obce Varín na ul. Jozefa Martinčeka s primeraným a obnovovaným vybavením. Jeho techniku predstavujú motorové vozidlo Avia A31, čerpadlá a agregáty, protipovodňový vozík a zariadenia na protipovodňovú ochranu, Tatra Cas 148.

Z hľadiska súčasného stavu potreba vonkajšej požiarnej vody je v dostatočnom množstve zaistená z jestvujúceho rozvodu vody. Na rozvodnej sieti je primerané množstvo požiarnych hydrantov. Vnútornú potrebu požiarnej vody majú všetky objekty riešenú podľa platnej legislatívy, tak ako aj iné protipožiarne opatrenia.

2.10.3.2 Návrh

Návrh ÚPN – M Varín vychádza zo zákona č.314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi a následnej legislatívy. V rámci návrhového obdobia do roku 2 030 bude naďalej požiarna ochrana na území obce zabezpečovaná predovšetkým cez Okresný hasičský a záchranný zbor, dislokovaný v Žiline a popri ňom aj Dobrovoľným hasičským zborom s materiálnotechnickou základňou v hasičskej zbrojnici (bez stálej obsluhy), ktorá je stabilizovaná vo vhodnej polohe centra obce Varín. Má primerané a obnovované vybavenie.

Stav hasičskej zbrojnice je z hľadiska stavebno-technického i plošného vyhovujúci pre návrhové obdobie územného plánu obce, jej poloha je vhodná i s prihliadnutím na polohu lesov. Zdroje vody sú pri výpočtoch potreby navrhované tak, aby vyhovovali aj na hasenie požiarov. Fungovanie ohlasovne požiarov, je zabezpečované obcou Varín. Odberné miesta, stav hydrantovej siete je potrebné doplniť v zmysle návrhu zásobovania obce vodou. Objem vodojemu postačuje aj pre návrhové obdobie. Návrh vodného hospodárstva ÚPN – O Varín prezentuje aj požiadavky na zabezpečenia vody na hasenie požiarov vychádzajúc z vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou

na hasenie požiarov pričom prihliada na možnosti dané smernou metodikou spracovávania ÚPN – O.

Vnútornú potrebu požiarnej vody budú mať objekty zabezpečenú podľa platných legislatívnych predpisov formou hasiacich prístrojov a vnútorných požiarnych hydrantov, čo sa vzťahuje aj na navrhované objekty.

Územný plán obce Varín z hľadiska ochrany pred požiarmi navrhuje:

- Dôsledné uplatňovanie legislatívnych požiadaviek vyplývajúcich zo zákona NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi.
- Za rozhodujúcu zásahovú jednotkou považovať i naďalej jednotku HaZZ v Žiline.
- Podporovanie materiálneho a technického rozvoja Dobrovoľného hasičského zboru.
- Vykonávanie osvety o protipožiarnej ochrane v základnej škole a prostredníctvom rôznych spoločenských a športových podujatí v obci.

2.10.4 NÁVRH NA RIEŠENIE ZÁUJMOV OCHRANY PRED POVODŇAMI

2.10.4.1 Stav

Hydrologicky leží katastrálne územie obce Varín v povodí rieky Váh, do ktorej sa vlieva jeho pravostranný prítok rieka Varínka, ktorá predstavuje hydrologickú os katastrálneho územia. Okrem rieky Váh, ktorého súčasťou je aj vodná nádrž Žilina sa na území katastra obce nachádza jeho pravostranný bypass - biokoridor pri vodnom diele Žilina.

Varínka pramení v Krivánskej Malej Fatre pod vrcholom Chleb v nadmorskej výške asi 1300 m.n.m. Jej dĺžka je 24 km, povodie je cca 190 km^2, ročný prietok predstavuje 3,157 m^3/s. V katastri obce Varín sú jej pravostrannými prítokmi Želehosť (SVP š.p. uvádza názov Koňhorský potok), Koňhorský potok (SVP š.p. uvádza názov Želehosť), bezmenný pravobrežný prítok Varínky. Všetky pramenia v Kysuckej vrchovine. Ľavostrannými prítokmi sú tu potoky Jedľovina, Dúbrava a Lipovec prameniace v Krivánskej Malej Fatre. V lok. Koňhora (Kysucká vrchovina) pramení Šošínsky jarok (Šošínec), ktorý sa ako pravostranný prítok vlieva do náhradného biokoridoru. Šošínec cestou ľavostranne priberá opustený náhon, ktorý priteká od zastavaného územia m.č. Koňhora.

V južnej časti k. ú. Varín je Hradský potok, prameniaci a tečúci priestormi NPMF, ktorý sa mimo k.ú. Varín ako pravostranný prítok vlieva do rieky Váh.

Z vodohospodárskeho hľadiska je celý región Žiliny dlhodobo pozitívna oblasť – suma zrážok v priebehu roka i počas vegetačného obdobia je vyššia ako potenciálny výpar z územia. Centrálna kotlinová oblasť je však už na rozhraní vyrovnanej bilancie a počas vegetačného obdobia má i zápornú bilanciu (až do 60 - 80 mm vlahy). Väčšina územia má počas vegetačného obdobia prebytok vlahy 50 -150 mm, najvyššie horské územia až do 440 mm. Z dlhodobých trendov vývoja odtokových koeficientov možno pozorovať percentuálny nárast odtoku v porovnaní s množstvom zrážok – odtokové koeficienty sa pohybujú v súčasnosti okolo 4,4 – 0,6. Potenciálny výpar v území sa pohybuje ročne v rozmedzí 450 – 600 mm.

Režim väčšiny tokov v území je typický stredohorský snehovo – dažďový, s akumuláciou vody a nízkymi stavmi v decembri až februári, vysokou vodnosťou v marci až máji (maximálnymi stavmi prevažne v apríli) a nízkymi stavmi v septembri až októbri. V horských častiach tokov sa maximálne stavy posúvajú na koniec apríla až začiatok mája, v kotlinových tokoch na koniec marca až začiatok apríla.

Hlavnými hydrologickými regiónmi predmetného územia sú:

- mezozoikum bradlového pásma a paleogén v povodí Varínky,
- paleogén a kvartér časti Žilinskej kotliny,

- mezozoikum a krystalinikum Kvánskej Fatry.

Rozkolísanosť odtokov je daná jednak časovým rozdelením vodnatosti podľa mikroklimatických pomerov, jednak podložím, klimatickými zmenami, ale aj zmenou kultúr v neprospech krajinnej vegetácie tvoriacej zachytávajúce bariéry.

Z mapy povodňového ohrozenia vyplýva že záplavová čiara Q100 rieky Varínky zasahuje malé územia pri ATC, okolo ulice J.G.Tajovského, a väčšie plochy ulíc Pod Vajánkom, Starohradskej, Pltníckej a priestor futbalového štadióna. Menej významné vodné toky v katastri (spravidla neregulované) odvodňujú lesné a lúčne partie, kde je odtok vody z územia spomaľovaný vegetačným krytom. Ich povodňové riziko zväčša nie je veľké. Podľa informácií od SVP, š.p., eviduje sa opakované vybreženie miestnych tokov a zatopenie priľahlých území pri intenzívnejších zrážkach. Ide o Šošinský jarok a potok Želehost.

Obec Varín má formou všeobecného záväzného nariadenia obce č.3/2008 vypracovaný povodňový plán záchranných a zabezpečovacích prác obce, právoplatný od 20.6.2008, z ktorého vyplývajú spôsob riadenia ochrany pred povodňami a povodňové orgány, opatrenia na ochranu pred povodňami – povodňové plány, povodňové prehliadky, predpovedná hlásna a varovná povodňová služba, hliadková služba, zabezpečovacie práce a záchranné práce, stupne povodňovej aktivity, úlohy obce, fyzických osôb a právnických osôb pri ochrane pred povodňami, povinnosti pri zabezpečovaní hlásnej a varovnej povodňovej služby, náklady spojené s ochranou pred povodňami, povodňové orgány obce – miestna povodňová komisia, jej úlohy a zloženie, jej uvádzanie do činnosti, predseda a technický štáb komisie, zabezpečenie jej činnosti a stanovištia. V § 22 sú uvedené úlohy obecného hasičského zboru. Prílohami sú mapka obce so zakreslením zátopových území pri 100 ročnej vode, nakoľko brehy Varínky sú upravené na 50 ročnú vodu, zoznam objektov, ktorých by sa zatopenie dotýkalo; prehľad o dopravných prostriedkoch a mechanizmoch, ktoré je možné využiť na záchranné práce počas povodní; zoznam dôležitých telefónnych čísiel; príslušné právne normy.

V zmysle povodňového plánu záchranných a zabezpečovacích prác obce záplavovými územiami sú

- ATC Varín,
- športový areál Juraja Sobolu Varín,
- rodinné domy, ktoré sú postavené po pravej a ľavej strane povodia rieky Varínky v k.ú. Varín
  - Koňhora,
  - Kamence,
  - Hlboké,
  - Zárieče,
- sakrálne predmety a oltár farského kostola Najsvätejšej Trojice vo Varíne,
- v lokalite Zárieče môže dôjsť k poškodeniu
  - štátnej cesty Varín – Nezbudská Lúčka,
  - mostu cez rieku Varínku.

Zoznam dostupnej techniky v obci pre vykonávanie záchranných a zabezpečovacích prác: Traktor Zetor 8441 + 2 traktorové vlečky, Škoda Fabia, cisternová automobilová striekačka CAS 32, Tatra 148 PP5, dopravný automobil DA 12 Avia 31 s motorovou striekačkou PPS-12, požiarne striekačky 2 ks. V prípade potreby je možné požiadať o pomoc Povodie Váhu, Správu a údržbu ciest Žilina, DOLVAP, s. r. o., PD AGRA – Váh, osoby - Jozef Brežný a Miroslav Zimen.

2.10.4.2 Návrh protipovodňových opatrení

ÚPN - O Varín navrhuje dobudovanie ochrannej hrádze na Q_{100} na rieke Varínka pri zohľadňovaní záujmov ochrany prírody, záujmov obce na rekreačné využitie nábrežia rieky Varínky a záujmov na preloženie časti cesty II/583 popri rieke Varínke na rozhraní

k.ú. Varín a k.ú. Krasňany v m.č. Koňhora. Pri zohľadnení podobných záujmov navrhuje tiež vybudovanie protipovodňových úprav na Šošinskom jarku a potoku Želehosť.

Situovanie nových stavebných objektov musí byť v súlade so zák.č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami. V zmysle tohto zákona je potrebné zabezpečiť ochranu inundačných území vodných tokov, zamedziť v nich výstavbu a iné nevhodné činnosti.

Dokument „Povodňový plán záchranných prác obce“ je materiál, ktoré reaguje na povodňový potenciál vodných tokov, navrhuje rad významných opatrení s cieľom ochrany, varovania a vykonávania záchranných prác. Tento dokument navrhuje Územný plán obce Varín plne rešpektovať.

Pri odvádzaní vôd do povrchovým tokov navrhuje ÚPN – O Varín opatrenia na ich spomaľovanie z povrchového odtoku. Vodozádržné opatrenia majú preventívny význam z hľadiska protipovodňovej ochrany územia a sledujú ciele:

- v maximálne možnej miere zadržať zrážkové vody, za účelom zavlaženia pôdy pre poľnohospodársku výrobu,
- ochranu územia pred škodami, spôsobenými nadmerným zatopením pôdy pri dlhodobých zrážkach,
- ochranu územia pred následkami povodňovej vlny v prípade extrémnych zrážok,
- zmiernenie dopadov nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy.

Súbor typov ochranných opatrení je navrhovaný podľa charakteru každej dotknutej lokality a cieľa, ktorý sa má úpravou na toku dosiahnuť. V prípade potreby zadržania vody v území sa odporúča najmä na menších výveroch a stružkách niekoľko typov prevažne drevených prehrádzok z pilot z guľatiny a zo zvislých, alebo vodorovných guľatín, alebo prahov kombinovaných s prútím, alebo konármi. Prahy je možné navrhnúť aj zo šikmých guľatín, kombinovaných so živým vŕbovým prútím resp. z guľatiny s kmeňmi stromov s konármi a prútím. Odporúčaný je aj návrh zápletových plôtikov dvojradé (piloty z kmeňov a vŕbový záplet), garnisáž (piloty a výrezy z guľatiny s prútím a konármi prekladanými kameňmi). Na ochranu komunikácií, najmä spevnených, ale aj poľnohospodárskej pôdy to môžu byť najmä vodorovné prahy zo vsakovacou jamou, prípadne zo vsakovacou ryhou a záchytné prieľahy (s výkopkom, jeho premiestnením vytvárajúcim terénnu vlnu a s výsadbou drevín). Záchyty podzemnej vody a rozptýlených prameňov pomocou zberných šikmých drénov a zbernej jímky je možné navrhnúť pri menších podzemných výveroch. Na väčších, alebo strmších potokoch v širších roklinách sú to kamenné prehrádzky z gabiónov (gabiónové koše plnené kameňom). Významným protipovodňovým opatrením sú aj neprietočné (suché) poldre a prietočné poldre.

ÚPN - O Varín ďalej požaduje riešiť odvedenie dažďových vôd zo striech, spevnených plôch a cestných komunikácií v zmysle platných technických noriem a predpisov. V prípade ich zaústenia do miestnych recipientov je potrebné odsúhlasenie správcom vodných tokov v území. V rámci jednotlivých navrhovaných rozvojových aktivít je potrebné dbať pri návrhu technického riešenia odvádzania vôd z povrchového odtoku na budovanie opatrení pre spomaľovanie odtoku vôd z jednotlivých nehnuteľností (napr. budovať dažďové nádrže na opätovné využitie týchto vôd v domácnostiach resp. kontrolovane vypúšťať prívalové zrážky do vodných tokov). Limitné hodnoty pre vypúšťanie do podzemných resp. povrchových vôd stanovuje nariadenie vlády SR č. 269/2010 Zb.z.

Vo všeobecnosti ÚPN – O Varín navrhuje pre všetky vodné toky tieto opatrenia:

a) dbať na údržbu korýt, hlavne jarnú,
b) zachovávať a dopĺňať sprievodnú vegetáciu tokov, vychádzajúc z pôvodnej druhovej skladby a udržiavať existujúcu brehovú zeleň v dobrom zdravotnom stave,
c) v rámci zástavby okolo potokov, ale aj v iných neurbanizovaných častiach územia, uprednostňovať odvádzanie dažďových vôd do podložia pred odtokom do dažďovej kanalizácie, aby sa zamedzilo zrýchlenému odtoku vody z územia, čo predpokladá dostatok plôch zelene v území,

d) pri všetkých tokoch realizovať revitalizáciu vrátane povodňových úprav a opatrení na tokoch,
e) zamedziť plošnému odlesňovaniu lesov a naopak, odtok z krajiny zmierňovať zachovávaním a dopĺňaním štruktúr nelesnej kríkovej a stromovej vegetácie a venovať dostatočnú pozornosť koseniu lúk a pasienkov,
f) spracovať projekty revitalizácie a protipovodňových úprav vybraných tokov, s ohľadom na pripravovanú zástavbu v ich blízkosti, mimo zastavaných polôh zminimalizovať ich regulácie,
g) rešpektovať inundačné územia tokov pri navrhovaní výstavby,
h) zamedziť znečisťovaniu tokov a vzniku nepovolených skládok.

2.11 NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ

2.11.1 ZÁKLADNÉ PODKLADY

Základnými podkladmi pre riešenie ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení boli:

- Prieskumy a rozbory ÚPN – O Varín.
- ÚPN -VÚC ŽK v znení ZaD č. 1 - 5
- Implementácia územných systémov ekologickej stability (ÚSES) Aktualizácia prvkov regionálneho ÚSES okresu Bytča, Žilina a Kysucké Nové Mesto, (Slovenská agentúra životného prostredia, 2 002).
- Zadanie pre vypracovanie ÚPN – O Varín (Ing. arch. V. Barčiak 2 018).
- Krajinnoekologický plán k.ú. Varín (Mgr. Zuzana Pčolová RNDr., Ladislav Hlôška PhD., Ing. Vladimír Kuderavý – Ekospol a.s., Vajanského 20, 010 01 Žilina, 2 015).

Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny je zameraný na vytvorenie priestorového základu pre ekologicky stabilné a krajinársky hodnotné prírodné prostredie riešeného územia. Ekologickými a technicko-organizačnými opatreniami návrh ÚPN – O Varín optimalizuje usporiadanie a využívanie územia.

Základnou zásadou riešenia návrhu ochrany prírody a tvorby krajiny (vrátane prvkov RÚSES) bola tendencia v maximálne možnej miere rešpektovať a chrániť legislatívne chránené územia prírody a premietnuť kostru a prvky nadregionálneho, regionálneho a miestneho ÚSES-u do záväznej časti ÚPN – O Varín.

2.11.2 PREHĽAD PRVKOV OCHRANY PRÍRODY A ÚSES

2.11.2.1 Veľkoplošné chránené územia

Tabuľka 2.11-1 Veľkoplošné chránené územia

Kategória	Názov národného parku	Stupeň ochrany	Celková výmera (ha)
NP	NP Malá Fatra	3	22630
OP NP	NP Malá Fatra - OP	2	23262

Východná časť katastrálneho územia obce je súčasťou Národného parku Malá Fatra vyhláseného v r. 1988 s 3.º ochrany.

Západnou hranicou ochranného pásma Národného parku Malá Fatra je tok Váhu a Varínky až po zastavanú časť obce Varín, kde v jeho severovýchodnej časti prekračuje OP tok Varínky a poza lokalitu Koňhora prechádza na západnú časť hranice katastrálneho územia v tejto m.č. Zaberá asi dve tretiny plochy celého katastra obce v jeho východnej a severnej časti. Je v 2.° ochrany.

Ostatné územie katastra obce z hľadiska ochrany prírody na základe legislatívnej ochrany vyplývajúcej zo zákona 543 z 25. júna 2002 O ochrane prírody a krajiny patrí do 1.° ochrany.

2.11.2.2 Súvislá európska sústava chránených území NATURA 2000

Vytvorenie sústavy osobitne chránených území NATURA 2000 na Slovensku je implementáciou Smernice Rady č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov (smernica o vtákoch) a Smernice Rady č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (smernica o biotopoch). Vychádzajúc z uvedených smerníc tvoria sústavu NATURA 2000 Chránené vtáčie územia (Special Protection Areas - SPAs) a Územia európskeho významu (Special Areas of Conservation - SACs).

Tabuľka 2.11-2 Územia európskeho významu – SKUEV

Id. č. (kód)	Názov chráneného územia	Stupeň ochrany	Výmera v ha	Katastrálne územie
SKUEV 0252	Malá Fatra	2, 3, 5,	21928,45	Dolná Tižina, Belá, Krasňany, Terchová, Nezbudská Lúčka, Varín (DK - Istebné, Kraľovany, Párnica, Veličná, Zázrivá MT - Lipovec, Sučany, Šútovo, Turany, Turčianske Kľačany)
SKUEV 0221	Varínka	2	154,59	Dolná Tižina, Belá, Krasňany, Lysica, Stráža, Terchová, Varín

Do území európskeho významu SKUEV 0252 bol zaradený priestor totožný v k.ú. Varín s priestorom NPMF, do území európskeho významu SKUEV 0221 bolo zaradené územie celého toku Varínky v k.ú. obce Varín.

Tabuľka 2.11-3 Chránené vtáčie územia – CHVÚ

Id. č. (kód)	Názov chráneného územia	Výmera v ha	Katastrálne územie
13	Malá Fatra	71481	Horná Tižina, Terchová, Belá, Varín, Krasňany, Dolná Tižina, Strečno, Stráňavy, Nezbudská Lúčka, Višňové, Turie, Poluvsie, Stránske, Kunerad, Kamenná Poruba, Ďurčiná, Rajec, Rajecká Lesná, Fačkov (Okres Čadca: Riečnica, Okres Dolný Kubín: Zázrivá, Oravský Podzámok, Mokradská Hoľa, Kubínska Hoľa, Veličná, Kňažia, Záskalie pri Dolnom Kubíne, Veľký Bysterec, Revišné, Beňova Lehota, Párnica, Istebné, Kraľovany, Žaškov, Okres Martin: Šútovo, Turany, Sučany, Lipovec, Turčianske Kľačany, Vrútky, Priekopa, Záturčie, Martin, Bystrička, Trebostovo, Trnovo, Valča, Turčiansky Peter, Lazany, Slovany, Kláštor pod Znievom, Vrícko, Okres Námestovo: Oravská Lesná, Lomná, Hruštín, Okres Prievidza: Kľačno, Okres Ružomberok: Stankovany)

Východná časť katastrálneho územia obce, sčasti totožná s hranicou NPMF, prekračujúca túto hranicu v priestore Pod Lipovcom v smere ku hranici s k.ú. Nezbudská Lúčka bola zaradená do chránených vtáčích území – CHVÚ 13 Malá Fatra.

2.11.2.3 Maloplošné chránené územia v riešenom území

Tabuľka 2.11-4 Maloplošné chránené územia

Názov chráneného územia	Kategória/ stup.ochrany	Plocha územia (ha)	Katastrálne územie	charakteristika
Starý hrad	NPR/5	85,42	Nezbudská Lúčka	Ojedinelé a veľmi vzácne rastlinné spoločenstvá s dubom a vo vyšších polohách s dubom, jedľou, bukom, hrabom, lipou a javorom, prípadne na temenách skál s pôvodnou borovicou.
Suchý	NPR/5	429,42	Krasňany, Nezbudská Lúčka	Vzácny súbor lesných a kosodrevinových spoločenstiev na rozmanitom horninovom podklade miestami s porastami pralesovitého rázu, väčšinou so zachovanou hornou hranicou lesa a výraznymi geomorfologickými formami.
Krasniansky luh	PP/5	15,21	Krasňany	Zachovalé lesné brehové porasty potoka Varínka v OP NP Malá Fatra.
OP Krasnianskeho luhu	3	60 m od hranice PP	Varín Krasňany	Ochrana lesných brehových porastov potoka Varínka v OP.
Navrhované MCHÚ Dubiny Starhrad	5	25	Varín	Zmiešané bukovo-hrabové lesy a vzácne kyslomilné dubové lesy s charakteristickými druhmi drevín: javor horský, hrab obyčajný, buk lesný, lipa malolistá, lipa veľkolistá, dub zimný, borovica lesná.

Hranica katastrálneho územia obce Varín je v svojej južnej časti v lok. Hradské totožná s hranicou maloplošného chráneného územia Národná prírodná rezervácia Starý hrad s 5.° ochrany a v priestore Pod Suchým s časťou hranice maloplošného chráneného územia Národná prírodná rezervácia Suchý s 5.° ochrany.

ÚPN – O Varín navrhuje na základe vypracovaného krajinnoekologického plánu k.ú Varín, vyhlásiť ekologicky významný segment (EVS) časť Dubiny Starhrad za maloplošné chránené územie s 5.° ochrany. Navrhované územie sa nachádza v priestore NPMF severozápadne od NPR Starý hrad. Rozprestiera sa od hranice k.ú. Varín v redukovane oválnom tvare s osou smerujúcou od juhozápadu k severovýchodu.

Tieto jestvujúce NPR i navrhované maloplošné chránené územia sú súčasťou NPMF, ktorý presahuje hranicu NPR a je v 3.º ochrany, preto ich ochranné pásma sú uplatnené v rámci NPMF.

Hranica k.ú. obce Varín je na hranici s k.ú. Krasňany v tesnom susedstve zo severným a južným okrajom hranice maloplošného chráneného územia Krasniansky luh s 5.° ochrany v priestore Koňhora.

Ochranné pásmo maloplošného chráneného územia Krasniansky luh je územie nadväzujúce na maloplošné chránené územie do vzdialenosti 60 m od hranice chráneného územia. Platí v ňom 3.º ochrany.

2.11.2.4 Chránené stromy v katastri obce Varín

V k.ú. Varín sa nenachádzajú chránené stromy.

2.11.2.5 Prvky územného systému ekologickej stability

Južným okrajom katastrálneho územia obce vedie hydricko-terestrický nadregionálny biokoridor vodný tok Váh s označením podľa ÚPN - VÚC Žilinského kraja č. 11/25, s označením a názvom v rámci Aktualizácie prvkov RÚSES okresu Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto Nrbk1 Rieka Váh.

Stredom južnej časti katastrálneho územia obce vedie hydricko-terestrický regionálny biokoridor vodný tok Varínka s označením podľa ÚPN - VÚC Žilinského kraja č. 11/30, s názvom a označením v rámci Aktualizácie prvkov RÚSES okresu Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto Rbk13 Vodný tok Varínka a Struháreň.

Okrajom zalesnenej časti NPMF resp. vedľa západného okraja provincionálneho biocentra 3/1, 6/1, 11/1 vedie podľa ÚPN - VÚC Žilinského kraja terestrický regionálny biokoridor ekotón Malej Fatry s č. 11/33, s názvom a označením v rámci Aktualizácie

prvkov RÚSES okresu Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto Rbk 21 Ekotón Krivánskej Fatry.

Tabuľka 2.11-5 Aktualizovaný zoznam genofondových lokalít v riešenom území

aktualizované číslo	názov	charakteristika
ZA 21	**Krasniansky luh (PP)**	Zachovalé spoločenstvá podhorských lužných lesov. Výskyt ohrozených druhov vtákov (Topercer 1993, pers. comm.)
ZA 30	**Asfaltový lom pri Nezbudskej Lúčke**	Reprodukčná lokalita pre ohrozené druhy obojživelníkov, výskyt žiab i mlokov (Topercer 1993, pers. comm.), výskyt významných druhov vážok (Badík 1993, pers. comm.), vodné rastlinstvo, kroviny, lúky s prirodzeným druhovým zložením
ZA 33	**Starý hrad (NPR)**	Prirodzené dubové porasty na S hranici svojho rozšírenia na Slovensku, jedľové bučiny s dubom, dubové boriny a lipové sutinové lesy. Výskyt druhov Vincetoxicum officinale, Convallaria majalis, Melica nutans, Polypodium vulgare (Šomšák 1963), Artemisia absinthium, Sempervivum montanum , Woodsia ilvensis, Inula conyza, Saxifraga aizoon, Allium montanum (Suza 1924), silikátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou
ZA 34	**Suchý (NPR)**	Prirodzené lesné spoločenstvá pralesovitého rázu, jedľobučiny až smrečiny s prechodom do kosodreviny a alpínskych lúk. Karbonatický i silikátový podklad, výskyt ohrozených druhov fauny a flóry: Dianthus nitidus, Potentilla crantzii, Dryas octopetala, Pinguicula alpina, Salix jacquiniana, Pedicularis verticillata, Saxifraga moschata, Aquilegia vulgaris (Klinda 1985), Pyrola carpatica (Bělohlávková, Fišerová 1976), Endemické kosodrevinové spoločenstvá so Sorbus margittaiana (Endemit Malej Fatry) a Padus avium ssp. petraea.

Jedinou významnou genofondovou lokalitou, ktorá zasahuje do vnútra k.ú. Varín je genofondová lokalita ZA 30 Asfaltový lom pri Nezbudskej Lúčke. Genofondové lokality ZA 21 Krasniansky luh, ZA 33 Starý hrad (NPR) a ZA 34 Suchý (NPR) sa katastrálneho územia obce Varín svojou hranicou dotýkajú.

Tabuľka 2.11-6 Zoznam biocentier

kat. ÚPN - VÚC	Aktualizovaný názov biocentra	Kateg. RÚSES	Ohrozenia
Provinciálne 3/1,6/1,11/1	**Krivánska Malá Fatra** *Starý hrad* Ojedinelé a veľmi vzácne rastlinné spoločenstvá s dubom a dubom, jedľou, bukom, hrabom, lipou a javorom, l s pôvodnou borovicou *Suchý* Vzácny súbor lesných a kosodrevinových spoločenstiev na rozmanitom horninovom podklade miestami s porastami pralesovitého rázu, väčšinou so zachovanou hornou hranicou lesa a výraznými geomorfologickými formami	**Biosférické Bbc1**	Nadmerná návštevnosť Používanie terénnych vozidiel, štvorkoliek a skútrov. Lety lietadlom a klzákom, ktorých výška letu je menšia ako 300 m. Lyžiarske vleky. Lyžiarske zjazdové trate a ich zasnežovanie. Používanie chemických látok spojených s úpravou vlastností snehu, chaty. Svetelné a hlukové efekty, reprodukovaná hudba. Pohyb mimo vyznačených chodníkov. Zber lesných plodov. Úpravy tokov. Úpravy, zasypávanie, odvodňovanie mokradí. Ťažba riečneho materiálu. Výrub drevín brehových porastov. Budovanie lesných ciest..Nadmerná ťažba dreva. Oplotenie pozemku. Vypaľovanie stariny. Skládky odpadu.
11/18	**Krasniansky luh** Zachovalé lesné brehové porasty potoka Varínka v OP NP Malá Fatra.	**Regionálne Rbc24**	Invázne druhy, ruderalizácia, Skládky, vypúšťanie odpadových vôd. Vykonávanie činnosti meniacej stav mokrade alebo koryto vodného toku, najmä ich úpravu, zasypávanie, odvodňovanie a ťažba riečneho materiálu Nelegálne výruby brehových porastov.

V rámci biocentier je biocentrum Krivánska Malá Fatra zaradené podľa ÚPN - VÚC Žilinského kraja z roku 1998 z ako provinciálne s číslom 3/1, 6/1, 11/1. V rámci Aktualizácie prvkov RÚSES okresu Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto dostalo označenie biosférické biocentrum Bbc1 Krivánska Malá Fatra. Je súčasťou krajne východnej polohy v k.ú. Varín v lok. Pod Suchým, Hradské Jedľovina.

V strede katastra v m.č. Koňhora je v blízkosti jeho východného okraja regionálne biocentrum Krasniansky luh v zmysle ÚPN - VÚC Žilinského kraja s číslom 11/18, v rámci Aktualizácie prvkov RÚSES okresu Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto s označením regionálne biocentrum Rbc24 Krasniansky luh.

Tabuľka 2.11-7 Zoznam jestvujúcich biokoridorov

kat. ÚPN - VÚC	Aktualizovaný názov biokoridoru	Kateg.	Ohrozenia
11/25	**Rieka Váh** najvýznamnejší biokoridor, interkontinentálna trasa vtáctva, šírenie panónskych druhov, prepojenie s Dunajom	**Nrbk1**	Znečistenie vody Zástavba a regulácia brehov Šírenie inváznych druhov bariéry - Hričovská priehrada,Hričovský kanál, Vodné dielo Žilina, cesty, diaľnica, železnica elektrické vedenia Ťažba štrkov, výstavba priemyselných parkov
11/30	**Vodný tok Varínka a Struháreň** hydricko-terestrický biokoridor, zachovalé údolie, horný tok takmer bez bariér s významnými brehovými porastami a biotopmi európskeho významu, dolný tok regulovaný	**Rbk13**	Cez intravilány obcí regulácia, odstránenie brehových porastov, znečistenie komunálnym odpadom, inváznе druhy. Tlak na výstavbu priamo na brehoch toku
11/33	**Ekotón Kvánskej Fatry** významný terestrický biokoridor ekotónového typu so zvýšenou biodiverzitou na hranici s poľnohospodárskou krajinou	**Rbk21**	Rekreačné aktivity, tlak na výstavbu rekreačných zariadení, znečisťovanie, výruby lesných okrajov.

Južným okrajom katastrálneho územia obce vedie hydricko-terestrický nadregionálny biokoridor vodný tok Váh s označením podľa ÚPN - VÚC Žilinského kraja č. 11/25, s označením a názvom v rámci Aktualizácie prvkov RÚSES okresu Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto Nrbk1 Rieka Váh.

Stredom južnej časti katastrálneho územia obce vedie hydricko-terestrický regionálny biokoridor vodný tok Varínka s označením podľa ÚPN - VÚC Žilinského kraja č. 11/30, s názvom a označením v rámci Aktualizácie prvkov RÚSES okresu Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto Rbk13 Vodný tok Varínka a Struháreň.

Okrajom zalesnenej časti NPMF resp. vedľa západného okraja provinciálneho biocentra 3/1, 6/1, 11/1 vedie podľa ÚPN - VÚC Žilinského kraja terestrický regionálny biokoridor ekotón Malej Fatry s č. 11/33, s názvom a označením v rámci Aktualizácie prvkov RÚSES okresu Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto Rbk 21 Ekotón Kvánskej Fatry.

Tabuľka 2.11-8 Zoznam navrhovaných biokoridorov

Ozn.	Názov biokoridoru	Ohrozenia
nMbk1	**Želehosť** (SVP š.p. uvádza názov Koňhorský potok), hydricko-terestrický biokoridor preteká zalesneným územím ochranného pásma NPMF, pred vyústením do Varínky mimolesnou stromovou vegetáciou. V okolí je sporadická individuálna výstavba	
nMbk2	**Koňhorský potok** (SVP š.p. uvádza názov Želehosť), hydricko-terestrický biokoridor, preteká zalesneným územím ochranného pásma NPMF, pred vyústením do Varínky mimolesnou stromovou vegetáciou, lúčnou krajinou a zastavaným územím.	Cez intravilán regulácia, odstránenie brehových porastov, znečistenie komunálnym odpadom, inváznе druhy. Tlak na výstavbu priamo na brehoch toku.
nMbk3	**Pravobrežný prítok Varínky v Koňhore** hydricko-terestrický biokoridor, preteká zalesneným územím a lúčnou krajinou ochranného pásma NPMF, pred vyústením do Varínky mimolesnou stromovou vegetáciou a zastavaným územím.	Cez intravilán regulácia, odstránenie brehových porastov, znečistenie komunálnym odpadom, inváznе druhy. Tlak na výstavbu priamo na brehoch toku.
nMbk4	**Opustený náhon** hydricko-terestrický biokoridor, preteká zastavanou časťou m.č. Koňhora v ochrannom pásme NPMF, poľnohospodárskou krajinou na hranici OP NPMF, intravilánom Varína, jeho historickým jadrom, lok Zátepličie, kde sa pred železničnou traťou vlieva po potoka Šošínec. Po zavodnení a revitalizácii a vrátení do historickej polohy v lok. Zátepličie významná súčasť obecného parku v historickom jadre obce a zmiešaného územia športu, rekreácie a občianskej vybavenosti vo variante riešenia lok. Zátepličie	Cez intravilán regulácia, odstránenie brehových porastov, znečistenie komunálnym odpadom, inváznе druhy. Mimoriadny tlak na výstavbu priamo na brehoch toku.

Tabuľka 2.11-9 Zoznam navrhovaných biokoridorov pokračovanie

Ozn.	Názov biokoridoru	Ohrozenia
nMbk5	**Šošínec**, hydricko-terestrický biokoridor, preteká zalesneným územím a mimolesnou stromovou vegetáciou,ochranného pásma NPMF, a ostatnými priestormi m.č. Koňhora, zastavaným územím elektrorozvodne, pod ňou poľnohospodárskou krajinou, zastavaným územím obce, pred vyústením náhradného biokoridoru navrhovaným priemyselným parkom.	Cez intravilán regulácia a zatrubnenie, odstránenie brehových porastov, znečistenie komunálnym odpadom, inváze druhy. Tlak na výstavbu priamo na brehoch toku.
nMbk6	**Jedľovina**, hydricko-terestrický biokoridor, priteká z k.ú. Krasňany, v katastri Varína preteká sprievodnou zeleňou Varínky v rámci OP NPMF.	Odstránenie brehových porastov, regulácia, znečistenie komunálnym odpadom, inváze druhy.
nMbk7	**Dúbrava**, hydricko-terestrický biokoridor, priteká z lok. Jedľovina, preteká lúčnou krajinou a zalesneným územím ochranného pásma NPMF, pred vyústením do Varínky lúčnou krajinou a zastavaným územím v ulici Pod Vajánkom.	Cez intravilán regulácia, odstránenie brehových porastov, znečistenie komunálnym odpadom, inváze druhy. Tlak na výstavbu priamo na brehoch toku
nMbk8	**Lipovec**, hydricko-terestrický biokoridor, preteká zalesneným územím a prevažne lúčnou krajinou ochranného pásma NPMF v priestore Jedľovina, je atakovaný významnými množstvom výstavby rekreačného charakteru, pred vyústením do rieky Váh mimolesnou stromovou vegetáciou, lúčnou krajinou a zastavaným územím.	V okolí rekreačnej výstavby a cez intravilán regulácia, odstránenie brehových porastov, znečistenie komunálnym odpadom, inváze druhy. Tlak na výstavbu priamo na brehoch toku
nMbk9	**Hradský potok**, hydricko-terestrický biokoridor, preteká zalesneným územím NPMF, pred vyústením do rieky Váh preteká k. ú. Nezbudská Lúčka	

Miestny ÚSES (MÚSES) doteraz nebol spracovaný. ÚPN – O Varín navrhuje jeho vypracovanie, pričom do neho odporúča zahrnúť všetky miestne toky, ktoré nie sú súčasťou RÚSES.

2.11.3 OSOBITNE VÝZNAMNÉ ČASTI PRÍRODY A KRAJINY

Zákon č. 543/2002 Z.z. v platnom znení o ochrane prírody a krajiny definuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín. Cieľom zákona je zamedziť a predchádzať nežiaducim zásahom, ktoré by nejakým spôsobom ohrozili, poškodili alebo zničili podmienky a formy života, biodiverzitu a ekologickú stabilitu. Prvky ochrany prírody sú preto významným limitujúcim podkladom pre rozvoj činností v riešenom území.

Územnou ochranou prírody sa v zmysle zákona rozumie osobitná ochrana prírody a krajiny. Pre územnú ochranu prírody a krajiny sa ustanovuje päť stupňov ochrany. Rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom ochrany zväčšuje.

2.11.3.1 Vyhlásené chránené územia

Maloplošné chránené územia

Maloplošným chráneným územím je Národná prírodná rezervácia Starý hrad s 5.° ochrany. NPR Starý hrad sa nachádza v k.ú. Nezbudská Lúčka a jej severná hranica je totožná s južnou hranicou katastrálneho územia Varín v lok. Hradské.

Maloplošným chráneným územím je Národná prírodná rezervácia Suchý s 5.° ochrany. Nachádza sa v k.ú. obcí Nezbudská Lúčka a Krasňany. Časť jej severnej hranice sa v lok. Pod Suchým dotýka západnej časti južnej hranice katastra obce Varín.

Maloplošným chráneným územím je Prírodná pamiatka Krasniansky luh s 5.° ochrany. Nachádza sa v k.ú. obce Krasňany, marginálne zasahuje do k.ú. Stráža. Východná hranica k.ú. obce Varín s k.ú. Krasňany v m.č. Koňhora je v blízkosti severnej a južnej časti západného okraja územia Prírodnej pamiatky Krasniansky luh.

Ochranné pásmo maloplošného chráneného územia Krasniansky luh je susedné územie Prírodnej pamiatky Krasniansky luh do vzdialenosti 60 m od hranice chráneného územia. V k.ú. Varín sa nachádza menšia časť v jeho severnom a južnom okraji v m.č.

Koňhora, väčšia časť v k.ú. Krasňany, v malej miere aj v k.ú. Stráža, Dolná Tižina. Platí v ňom 3.º ochrany.

Navrhované maloplošné chránené územia

Ekologicky významný segment (EVS) časť Dubiny Starhrad navrhuje ÚPN – O Varín vyhlásiť za maloplošné chránené územie s 5.° ochrany. Navrhované územie sa nachádza v priestore NPMF severozápadne od NPR Starý hrad v lok. Hradské. Navrhované územie sa rozprestiera severne od Hradského potoka, od hranice k.ú. Varín s k.ú. Nezbudská Lúčka v redukovane oválnom tvare na svahoch s južnou expozíciou.

Veľkoplošné chránené územia

Národný park Malá Fatra je veľkoplošným chráneným územím s 3.º ochrany, nachádzajúcim sa prevažne v smere na východ od katastra obce Varín. Jeho súčasťou je východná časť katastrálneho územia obce.

Ochranné pásmo Národného parku Malá Fatra je rozlohou významnou časťou k.ú. Varín. Je v 2.° ochrany. Jeho západnou hranicou je tok Váhu a Varínky až po územie ATC, kde sa odkláňa po hranici ATC, potom pokračuje v súbehu s Varínkou do m.č. Koňhora, východným okrajom jeho jestvujúcej zastavanej časti, kde sa v priestore píly otáča takmer o 180° a pokračuje medzi západným okrajom zastavanej časti a lesným územím v lok. Hôrka. Sledujúc okraj lesa prechádza do lok. Prútky a okrajom medzi lok. Prútky a Koňhora a lok. Cutová prechádza do k.ú. Gbeľany. Je teda súčasťou k.ú. Varín od Varínky na východ, v priestore ATC, v páse územia na východ od Varínky v okolí cesty II/583 a v m.č. Koňhora v lok. Hôrka, Prútky, Koňhora, Podháj, Želehosť, Háj, Predné Lúky, Žiarce, Zadné Lúky. V m.č. Koňhora je to cca 2/3 plochy územia.

Ostatné územie katastra obce z hľadiska ochrany prírody, na základe legislatívnej ochrany vyplývajúcej zo zákona 543 z 25. júna 2002 O ochrane prírody a krajiny, patrí do 1.° ochrany.

2.11.3.2 Súvislá európska sústava chránených území NATURA 2000

Územím európskeho významu SKUEV 0252 Malá Fatra sa stalo územie totožné v k.ú. Varín s priestorom NPMF. SKUEV 0252 Malá Fatra sa rozkladá v k.ú. obcí Dolná Tižina, Belá, Krasňany, Terchová, Nezbudská Lúčka, Varín, v okrese Dolný Kubín v k.ú. obcí Istebné, Kraľovany, Párnica, Veličná, Zázrivá, v okrese Martin v k.ú. obcí Lipovec, Sučany, Šútovo, Turany, Turčianske Kľačany.

Územím európskeho významu SKUEV 0221 Varínka sa stalo územie celého toku Varínky v k.ú. obce Varín. SKUEV 0221 Varínka je prítomné v k.ú. obcí Dolná Tižina, Belá, Krasňany, Lysica, Stráža, Terchová, Varín.

Chráneným vtáčím územím je CHVÚ 13 Malá Fatra. V k.ú. obce Varín je CHVÚ 13 Malá Fatra sčasti totožné s hranicou NPMF, keď prekračuje hranicu NPMF západným smerom v lok. Pod Lipovcom pri hranici s k.ú. Nezbudská Lúčka a v dotyku s k.ú. Varín na hranici s k.ú. Krasňany. CHVÚ 13 Malá Fatra je rozľahlým územím ako súčasť k.ú. obcí Horná Tižina, Terchová, Belá, Varín, Krasňany, Dolná Tižina, Strečno, Stráňavy, Nezbudská Lúčka, Višňové, Turie, Poluvsie, Stránske, Kunerad, Kamenná Poruba, Ďurčiná, Rajec, Rajecká Lesná, Fačkov, ale aj obcí v okresoch Čadca, Dolný Kubín, Martin, Námestovo, Ružomberok.

2.11.4 ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY

Riešené územie je v krajských súvislostiach spracované v ÚPN – VÚC Žilinského kraja v znení zmien a doplnkov 1-5, na úrovni regiónu v Regionálnom územnom systéme ekologickej stability okresu Žilina (Regioplán Nitra, Ekoped Žilina, 1993) a v

Aktualizácii prvkov regionálneho ÚSES okresov Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto (SAŽP 2006), ktorá prvky RÚSES v území ďalej upresňuje.

2.11.4.1 Prvky provinciálneho územného systému ekologickej stability

Provinciálne biocentrum 3/1, 6/1, 11/1 (Bbc1) Krivánska Malá Fatra

Provinciálne biocentrum má č. 3/1, 6/1, 11/1 (Bbc1) Krivánska Malá Fatra podľa ÚPN - VÚC Žilinského kraja z roku 1998 a označenie biosférické biocentrum Bbc1 Krivánska Malá Fatra podľa Aktualizácie prvkov RÚSES okresu Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto. Je súčasťou krajne východnej polohy k.ú. Varín v lok. Pod Suchým, Hradské, Jedľovina. V katastri obce Varín ho reprezentujú v lok. Starý hrad ojedinelé a veľmi vzácne rastlinné spoločenstvá s dubom a vo vyšších polohách s dubom, jedľou, bukom, hrabom, lipou a javorom, prípadne na temenách skál s pôvodnou borovicou, v lok. Suchý vzácny súbor lesných a kosodrevinových spoločenstiev na rozmanitom horninovom podklade miestami s porastami pralesovitého rázu, väčšinou so zachovanou hornou hranicou lesa a výraznými geomorfologickými formami.

Ohrozenia:

- nadmerná návštevnosť,
- používanie terénnych vozidiel, štvorkoliek a skútrov,
- lety lietadlom a klzákom, ktorých výška letu je menšia ako 300 m,
- lyžiarske vleky,
- lyžiarske zjazdové trate a ich zasnežovanie,
- používanie chemických látok spojených s úpravou vlastností snehu,
- osvetlenie lyžiarskych tratí,
- športové areály,
- skialpinizmus,skalolezectvo,
- hotely, motely, penzióny, chaty, kempingy,
- svetelné a hlukové efekty, reprodukovaná hudba,
- pohyb mimo vyznačených chodníkov,
- zber lesných plodov,
- úpravy tokov,
- úpravy, zasypávanie, odvodňovanie mokradí,
- ťažba riečneho materiálu,
- výrub drevín brehových porastov,
- budovanie lesných ciest,
- nadmerná ťažba dreva,
- oplotenie pozemku,
- vypaľovanie stariny,
- skládky odpadu.

Ekostabilizačné opatrenia návrh režimu:

- usmerňovanie návštevnosti územia,
- vylúčenie masových športových podujatí,
- vylúčenie stavebných a iných technických zásahov (vrátane zariadení stacionárnej rekreácie a CR),
- zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov, zvyšovanie podielu prirodzenej obnovy,
- jemnejšie spôsoby hospodárenia (výberkový hosp. spôsob),
- predlžovanie obnovnej doby, zvyšovanie rubnej doby,
- ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinelo stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny),
- šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty (kone, lanovky, ...),
- úprava a budovanie nových hniezd a hniezdnych biotopov vtáctva, stráženie hniezd dravcov,

- usmernené pasenie väčšiny trávnobylinových hôľnych fytocenóz,
- špeciálny manažment poľnohospodárskych plôch z titulu ochrany živočíšnych druhov (kosba od stredu a pod.),
- pravidelné pasenie pri dodržaní max. zaťaženia VDJ na ha s častým prekladaním košiarov a vykášaním burín a nedopaskov,
- extenzívne prepásanie ovcami príp. kozami, kombinovaná pastva a kosenie (napr. jarné kosenie s následným prepásaním územia),
- opatrenia na udržanie primeraného vodného režimu (vysokej hladiny podzemnej vody),
- manažment mokraďových biotopov,
- ponechávanie mokradí, rašelinísk a statických vodných plôch bez výsadby drevín,
- ochrana, údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnísk pre obojživelníky,
- uplatňovanie pôvodných druhov drevín pri obnove brehových porastov,
- odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny,
- obmedzenie a zákaz komerčného zberu lesných plodov,
- odstraňovanie inváznych druhov rastlín,
- prevencia výskytu a rozširovaniu inváznych druhov.

2.11.4.2 Prvky nadregionálneho územného systéme ekologickej stability

Nadregionálny biokoridor 11/25 (Nrbk1) Rieka Váh.

Hydricko-terestrický nadregionálny biokoridor 11/25 (Nrbk1) Rieka Váh sa nachádza v južnej časti katastrálneho územia obce. Hydricko-terestrický nadregionálny biokoridor 11/25 (Nrbk1) Rieka Váh tu reprezentuje jeho prirodzený tok po vzdutie priehrady Vodného diela Žilina a cca od vtoku Varínky VD Žilina a náhradný biokoridor „rybovod". Jeho územím prechádza celá hranica k.ú. obce Varín s k.ú. Strečno. Je to najvýznamnejší biokoridor, interkontinentálna trasa vtáctva, šírenie panónskych druhov, prepojenie s Dunajom.

Ohrozenia:

- znečistenie vody,
- zástavba a regulácia brehov,
- šírenie inváznych druhov,
- bariéry - Hričovská priehrada, Hričovský kanál, Vodné dielo Žilina, cesty, diaľnica, železnica, elektrické vedenia,
- ťažba štrkov, výstavba priemyselných parkov.

Ekostabilizačné opatrenia návrh režimu:

- znižovať znečistenie vody,
- zmierňovať bariérový efekt,
- odstraňovať inváznе druhy,
- revitalizácia toku, údržba náhradného biokoridoru, výsadba brehových porastov,
- odstraňovanie skládok,
- revitalizácia a zriaďovanie oddychových miest pre ťah vtáctva,
- revitalizácia vyťažených štrkovísk,
- výsadba brehových porastov,
- eliminovať tlak na úplné zastavanie brehov.

2.11.4.3 Prvky regionálneho územného systému ekologickej stability

Genofondové lokality regionálneho významu (aktualizované číslovanie)

ZA 30 Asfaltový lom pri Nezbudskej Lúčke

Nachádza sa v južnej časti k.ú. Varín medzi riekou Váh, lesným územím a NPMF. Mierne zasahuje do k.ú. Nezbudská Lúčka.

Charakterizujú ju reprodukčná lokalita pre ohrozené druhy obojživelníkov, výskyt žiab i mlokov (Topercer 1993, pers. comm.), výskyt významných druhov vážok (Badík 1993, pers. comm.), vodné rastlinstvo, kroviny, lúky s prirodzeným druhovým zložením.

ZA 21 Krasniansky luh

Nachádza sa v k.ú. obce Krasňany, marginálne zasahuje do k.ú. Stráža. Východná hranica k.ú. obce Varín s k.ú. Krasňany v m.č. Koňhora je totožná so západným okrajom územia genofondovej lokality ZA 21 Krasniansky luh.

Charakterizujú ju zachovalé spoločenstvá podhorských lužných lesov, výskyt ohrozených druhov vtákov (Topercer 1993, pers. comm.)

ZA 33 Starý hrad (NPR)

Nachádza sa v k.ú. Nezbudská Lúčka a jej severná hranica je totožná s južnou hranicou katastrálneho územia Varín v lok. Hradské.

Charakterizujú ju prirodzené dubové porasty na severnej hranici svojho rozšírenia na Slovensku, jedľové bučiny s dubom, dubové boriny a lipové sutinové lesy. Výskyt druhov Vincetoxicum officinale, Convallaria majalis, Melica nutans, Polypodium vulgare (Šomšák 1963), Artemisia absinthium, Sempervivum montanum, Woodsia ilvensis, Inula conyza, Saxifraga aizoon, Allium montanum (Suza 1924), silikátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou.

ZA 34 Suchý (NPR)

Nachádza sa v k.ú. obcí Nezbudská Lúčka a Krasňany. Časť jej severnej hranice sa v lok. Pod Suchým dotýka západnej časti južnej hranice katastra obce Varín.

Charakterizujú ju prirodzené lesné spoločenstvá pralesovitého rázu, jedľobučiny až smrečiny s prechodom do kosodreviny a alpínskych lúk. Karbonatický i silikátový podklad, výskyt ohrozených druhov fauny a flóry: Dianthus nitidus, Potentilla crantzii, Dryas octopetala, Pinguicula alpina, Salix jacquiniana, Pedicularis verticillata, Saxifraga moschata, Aquilegia vulgaris (Klinda 1985), Pyrola carpatica (Bělohlávková, Fišerová 1976), Endemické kosodrevinové spoločenstvá so Sorbus margittaiana (Endemit Malej Fatry) a Padus avium ssp. petraea.

Biocentrá regionálneho významu

Regionálne biocentrum 11/18 (Rbc24) Krasniansky luh

Nachádza sa v k.ú. obce Krasňany, marginálne zasahuje do k.ú. Stráža. Východná hranica k.ú. obce Varín v m.č. Koňhora je v blízkosti severnej a južnej časti západného okraja územia regionálneho biocentra 11/18 (Rbc24) Krasniansky luh. Územie je totožné s územím Prírodnej pamiatky Krasniansky luh.

Charakterizujú ho zachovalé lesné brehové porasty potoka Varínka v OP NP Malá Fatra.

Ohrozenia:

- invázne druhy, ruderalizácia, skládky,
- vypúšťanie odpadových vôd,
- vykonávanie činnosti meniacej stav mokrade alebo koryto vodného toku, najmä ich úprava, zasypávanie, odvodňovanie a ťažba riečneho materiálu,
- nelegálne výruby brehových porastov.

Ekostabilizačné opatrenia návrh režimu:

- opatrenia na zlepšenie kvality vôd,
- zabezpečenie vhodných pobytových podmienok bioty,
- zakladanie nových brehových porastov s uplatnením pôvodných druhov drevín,
- zvyšovanie podielu prirodzenej obnovy,
- uplatňovanie pôvodných druhov drevín pri obnove brehových porastov,

- revitalizácia tokov za účelom zavodnenia mokraďových biotopov,
- kosenie a následné odstránenie biomasy 1 x ročne,
- odstraňovanie inváznych druhov,
- odstraňovanie znečistenia a zabránenie vytváraniu skládok odpadu.

Biokoridory regionálneho významu

Hydricko-terestrický biokoridor 11/30 (Rbk13) Vodný tok Varínka a Struháreň

Základom biokoridoru je vodný tok Varínka, ktorý preteká stredom k.ú. Varín v jeho južnej časti a jeho okrajom resp v blízkosti katastrálnej hranice v strede k.ú a v m.č. Koňhora. Súčasťou biokoridoru je sprievodná zeleň toku.

Charakteristika biokoridoru - zachovalé údolie, horný tok takmer bez bariér s významnými brehovými porastami a biotopmi európskeho významu, dolný tok regulovaný.

Ohrozenia:

- cez intravilány obcí regulácia, odstránenie brehových porastov, znečistenie komunálnym odpadom, inváz ne druhy,
- tlak na výstavbu priamo na brehoch toku.

Manažment:

- udržiavanie priaznivej krajinnej štruktúry, obmedzovanie budovania bariér,
- znižovanie znečistenia toku,
- zmierňovanie bariérového efektu, zabránenie ďalšej regulácii,
- revitalizácia toku, výsadba brehových porastov,
- odstraňovanie inváznych druhov,
- odstraňovanie skládok,
- usmerňovanie výstavby.

Terestrický biokoridor 11/33 (Rbk21) Ekotón Kriváskej Fatry

Terestrický biokoridor 11/33 (Rbk21) Ekotón Kriváskej Fatry prepája v k.ú. Varín okrajom provinciálneho biocentra 3/1, 6/1, 11/1 (Bbc1) Krivánska Malá Fatra hydricko-terestrický nadregionálny biokoridor 11/25 (Nrbk1) Rieka Váh v k.ú. Nezbudská Lúčka s nadregionálnym biokoridorom Nrbk4 Prepojenie Kysucké Beskydy - Krivánska Fatra, resp regionálnym biokoridorom Rbk12 Obelec – Okrúhlica-Mravečník v k.ú. Belá.

Charakteristika biokoridoru - významný terestrický biokoridor ekotónového typu so zvýšenou biodiverzitou na hranici s poľnohospodárskou krajinou.

Ohrozenia:

- rekreačné aktivity, tlak na výstavbu rekreačných zariadení, znečisťovanie, výruby lesných okrajov.

Manažment:

- manažment ekotónov typu les/bezlesie na hranici poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu,
- obmedziť výstavbu, zabrániť oplocovaniu pozemkov.

2.11.5 NAVRHOVANÁ KOSTRA MÚSES V RIEŠENOM ÚZEMÍ

Miestny ÚSES nebol spracovaný. Regionálne významné prvky sa navrhujú prebrať z ÚPN – VÚC ŽK v znení zmien a doplnkov č.1-5 a z dokumentácie Aktualizácia RÚSES okresu Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto (SAŽP 2006).

Koncepcia územného zabezpečenia ekologickej stability ÚPN – O Varín navrhovaného MÚSES vychádza z rešpektovania nadregionálnych a regionálnych prvkov RÚSES. Všetky prvky RÚSES sú bez výnimky navrhnuté na prevzatie do návrhu MÚSES a vzhľadom na mierku spracovania navrhuje sa ich priestorové upresnenie. Novovyčleniť

a charakterizovať sa navrhuje prvky nevykazujúce atribúty regionálnej významnosti, ale dôležité pre ekologickú sieť na lokálnej úrovni.

Na základe predbežného zhodnotenia podľa KEP a doplnkového prieskumu boli z hľadiska významnosti v území vyčlenené ako ekologicky významné segmenty krajiny najcennejšie lokality z hľadiska ochrany prírody a zachovania biodiverzity, ktoré môžu tvoriť kostru ekologickej stability na miestnej úrovni (miestne biokoridory, ekologicky významné segmenty a interakčné prvky na ochranu existujúcich prírodných a krajinárskych hodnôt v území).

Ako súčasť MÚSES sa navrhujú:

2.11.5.1 Genofondové lokality regionálneho významu (v zmysle Aktualizácie RÚSES)

- **ZA 21 Krasniansky luh,**
- **ZA 30 Asfaltový lom pri Nezbudskej Lúčke,**
- **ZA 33 Starý hrad (NPR),**
- **ZA 34 Suchý (NPR)**

2.11.5.2 Provincionálne biocentrá (v zmysle ÚPN – VÚC ŽK a Aktualizácie RÚSES)

- **Provinciálne biocentrum 3/1, 6/1, 11/1 (Bbc1) Krivánska Malá Fatra.**

2.11.5.3 Biokoridory nadregionálneho významu (v zmysle ÚPN – VÚC ŽK a Aktualizácie RÚSES)

- **Nadregionálny biokoridor 11/25 (Nrbk1) Rieka Váh.**

2.11.5.4 Biokoridory regionálneho významu

- **Hydricko-terestrický biokoridor 11/30 (Rbk13) Vodný tok Varínka a Struháreň.**
- **Terestrický biokoridor 11/33 (Rbk21) Ekotón Krivánskej Fatry.**

2.11.5.5 Biokoridory miestneho významu

- **nMbk1 – Želehosť (SVP š.p. uvádza názov Koňhorský potok),**
- **nMbk2 – Koňhorský potok (SVP š.p. uvádza názov Želehosť),**
- **nMbk3 – bezmenný pravobrežný prítok Varínky,**
- **nMbk4 – opustený náhon,**
- **nMbk5 – Šošínsky jarok (Šošínec),**
- **nMbk6 – Jedľovina,**
- **nMbk7 – Dúbrava,**
- **nMbk8 – Lipovec,**
- **nMbk9 – Hradský potok.**

Funkciu biokoridorov na miestnej úrovni plnia vodné toky s brehovými porastmi. Ich vyčlenenie je len orientačné, bez presného plošného vymedzenia. Je potrebné obmedziť zásahy, ktoré znižujú ich funkciu, najmä budovanie bariér na tokoch, vykonávať výruby brehových porastov, napriamovať a regulovať toky, zatrubňovať a necitlivo upravovať ich korytá. Naopak vo viacerých prípadoch je potrebná revitalizácia tokov. Najmä v priestore historického jadra obce a v lok. Zátepličie, kde je potrebné aj regulované zavodnenie toku opusteného náhonu. Je nevyhnutné udržiavať obojstranný 10 m široký pás brehového porastu (v zastavanom území min. 6 m), pri ornej pôde a pri priemyselných areáloch aj nárazníkový pás široký minimálne 10 m pozdĺž brehového porastu. V prípade nedostatočného priestoru v susedstve priemyselných areálov musí oplotenie rešpektovať aj voľný priestor pre vytvorenie nárazníkového pásu min. 10 m. Nárazníkový pás ktorý plní aj protipovodňové funkcie by mal byť prinajmenšom zatrávnený. Môže mať formu nektarodárných biopásov. Je potrebné toky a ich okolie chrániť pred akoukoľvek zástavbou a likvidáciou brehových porastov, s výnimkou nevyhnutných opatrení správcu

toku. Manažment biokoridoru vyžaduje aj likvidáciu nelegálnych skládok na brehoch a monitoring inváznych druhov rastlín.

2.11.5.6 Ekologicky významné segmenty (EVS)

Medzi ekologicky významné segmenty krajiny sú navrhované, na základe zaradenia v KEP, najcennejšie lokality v skúmanom území. Vyznačujú sa oproti okoliu výrazne vyššou biodiverzitou, zaznamenaným výskytom cenných biotopov a ohrozených druhov flóry a fauny, prípadne sú cenné z historického, krajinárskeho, alebo estetického hľadiska.

- **EVS Okolie Starého hradu**

Ekologicky významný segment so spoločenstvami prirodzených lesov a skál.

Dubiny s priľahlými spoločenstvami

Veľmi cenný výskyt kyslomilných dubových lesov, ktoré si vyžadujú územnú ochranu. Jedná sa o najsevernejšiu hranicu rozšírenia prirodzených dubových porastov na Slovensku. Strmý svah, skeletovitý podklad a pomerne plytká pôda urýchľujú odtok dažďovej vody, takže územie pod vplyvom južnej expozície nadobúda do určitej miery xerotermný charakter. Floristicky je územie pomerne chudobné na druhy. Xerotemnosť stanovišťa je do určitej miery potlačená kryštalinickou povahou geologického podložia, podmieňujúceho vznik acidných, na živiny chudobných a plytkých pôd. Len zriedkavo sa tu nachádzajú aj druhy teplomilnej povahy.

V okolí Starého hradu sú veľmi rozšírené pohyblivé sutiny lokalizované obyčajne pod strmými skalnými stenami alebo terasami, ktoré sú suché, väčšina z nich je v neustálom pohybe a v dôsledku toho aj bez vegetácie. Sutiny preferuje kavernikolný hmyz a pavúkovce.

Lesy okolo Starhradu, vrátane lužných lesov

Charakterizujú ich buk lesný, smrek obyčajný, borovica lesná, javor horský, lipa malolistá, jaseň štíhly, jelša lepkavá, jelša sivá, veternica hájna, hrab obyčajný, žerušnica horká, krkoška chlaptá, slezinovka striedavolistá, buk lesný, blyskáč, jaseň štíhly, chlpaňa hájna, kyslička obyčajná, čremcha obyčajná, sladič obyčajný, dub zimný.

Flóra skál

Na skalnatých svahoch v okolí hradu, ale i priamo na hradnom brale sú zastúpené vápnomilné a teplomilné druhy, medzi ktorými rastú aj druhy prealpínske (druhy, ktoré rastú na vápencoch a dolomitoch karpatských predhorí a vo vyšších polohách sú zriedkavé, alebo vôbec nerastú, napr. púpavec sivý, kurička vápencová, dušovka alpínska a dealpínske, druhy rastúce v alpínskom stupni a zostupujú do nižších polôh, najmä na severné, chladnejšie miesta, na dolomitoch a vápencoch, napr. ostrevka vápnomilná, vápnička skalná.

Charakteristickými sú druhy rastúce na skalách. K typickým predstaviteľom patria zástupcovia machov a papraďorastov, ktoré majú schopnosť osídľovať plytké štrbiny vyplnené minimálnou vrstvičkou zeminy.

- **EVS Asfaltový lom a okolie**

Vodné plochy a mokraďové spoločenstvá

Na území katastra sa nachádzajú umelo vytvorené vodné plochy v blízkosti asfaltového lomu, ktoré plnia dôležitú ekologickú funkciu zásobárne vody a pozitívne tým vplývajú na mikroklímu. Sú významné z hľadiska výskytu rýb a obojživelníkov. Na ne nadväzujú lúčne i lesné spoločenstvá. Mokrade sa vyskytujú roztrúsene vo forme slatinných lúk.

- **EVS Varínka**

Lužné lesy sú tvorené prevažne druhmi rodu vŕba, vŕba krehká, jelša lepkavá, svíb krvavý. Čiastočne je v intraviláne ovplyvnená prienikom inváznych a expanzívnych

druhov rastlín. Významné z hľadiska výskytu hýľa karmínového a kudeľníčky lužnej, rýb, obojživelníkov, bentických bezstavovcov, semiakvatických cicavcov.

- **EVS Horské lúky a mezofilné pasienky pod Jedľovinou**

Charakterizujú ich psinček tennučký, alchemilka, krížavka jarná, nevädzovec, prvosienka vyššia, šafran karpatský, tomka voňavá, zvonček kĺbkatý, kostrava lúčna, kostrava červená, timotejka lúčna, iskerník prudký, ďatelina horská, ostrica bledastá, vstavačovec bazový, vstavač mužský, päťprstnica obyčajná, ľubovník škvrnitý, púpavec srstnatý, chlpaňa poľná, bedrovník lomikameňový, horčinka obyčajná, mliečnik chvojkový, rebríček obyčajný, skorocel kopijovitý.

- **EVS Umelá mokraď na VD Žilina**

Sprievodnú zeleň tvoria prevažne vŕbové porasty. Refúgium vodného vtáctva (v čase migrácií, ako odpočinkové miesto a hniezdisko). Potravný výskyt semiakvatických cicavcov.

2.11.6 KONCEPCIA ÚZEMNÉHO ZABEZPEČENIA EKOLOGICKEJ STABILITY, TVORBY KRAJINY A NÁVRH EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ

Doterajšie funkčné využitie krajiny je prevažne v súlade s krajinno-ekologickými podmienkami prostredia. Využívanie lesného pôdneho fondu je možné ešte zlepšiť postupnou premenou časti terajších porastov na pestrejšie, ekologicky a biologicky stabilnejšie, pri zachovaní dostatočných produkčných funkcií. Zároveň vylúčiť zalesňovanie biotopov pasienkov a horských psicových porastov. Je potrebné zabrániť živelnej výstavbe na TTP. Nerozširovať výstavbu rekreačných objektov nad rámec únosnosti prostredia, v čo najväčšej miere využiť existujúcu infraštruktúru.

Významným faktorom, determinujúcim spôsob využívania územia je NP Malá Fatra s ochranným pásmom, územia siete Natura 2000, územia vedené v ÚSES a ekologicky významné segmenty v krajine. V mozaikovej štruktúre krajiny sa napĺňajú hospodárske i rekreačné funkcie. Z hľadiska krajinnej štruktúry je potrebné udržať obhospodarovanie lúk a pasienkov a zabrániť ich zarastaniu, alebo ich premene na monokultúrne lesy. Požiadavky na rekreačnú výstavbu je z hľadiska ekologickej stability nutné prispôsobiť najmä prírodným limitom krajiny tak, aby sa neznížila jej estetická a oddychová hodnota.

Spoločenské požiadavky a nároky na využívanie územia naväzujúceho na zastavané územie obce formou výstavby IBV je potrebné akceptovať, pri maximálne možnej ochrane poľnohospodárskej pôdy i prírodných hodnôt.

Na základe analýz a následných syntéz, interpretácií a vyhodnotenia Krajinnoekologickým plánom k.ú. Varín boli pre jeho územie stanovené kritériá a spôsoby využívania územia (krajinnoekologické podmienky). Tieto boli konfrontované so spoločenskými požiadavkami na využívanie územia a lokalizáciu antropogénnych aktivít.

Krajinnoekologický plán stanovil podmienky využívania územia, návrhy na zmenu doterajšieho funkčného využitia a navrhuje konkrétne ekologicky optimálne priestorové a funkčné využívanie krajiny. Riešenie optimálneho priestorového a funkčného využívania krajiny predstavuje vyčlenenie území a areálov, kde využívanie krajiny prebieha v súlade s danými krajinnoekologickými podmienkami.

Navrhované zmeny funkčného využívania krajiny predstavujú vyčlenenie lokalít a areálov na zmenu využívania z dôvodu nevhodných krajinnoekologických podmienok, alebo z dôvodu akceptácie spoločenských požiadaviek na zmenu funkčného využívania.

Využívanie územia sa prevažne zhoduje s krajinnoekologickými podmienkami, nevhodnou aktivitou v riešenom území je zalesňovanie trvalých trávnych porastov, vrátane horských psicových porastov.

Mimo zalesňovania trvalých trávnych porastov a vytvárania ekologicky nestabilných monokultúrnych porastov možno zhodnotiť využívanie územia za krajinársky a ekologicky vyvážené, s prirodzenými a poloprirodzenými lesmi, s lúkami a pasienkami extenzívne i polointenzívne využívanými poliami. V území sa nachádzajú významné ekologické prvky, vodné plochy, mokrade, brehové porasty, vzácne biotopy skál, suchomilné travinobylinné porasty s výskytom orchideí, pôvodné lesné porasty.

Z negatívnych ekologických prvkov je nutné spomenúť aj výskyt inváznych druhov rastlín, drobných nelegálnych skládok odpadov a výsadby nepôvodných alochtónnych druhov rastlín najmä v chatovej osade pod Jedľovinou. Nevhodná je tiež živelná výstavba rekreačných objektov na TTP.

Rozhodujúcim faktorom využitia územia a rozvoja ľudských aktivít je prihliadnutie na kultúrnohistorický a prírodný potenciál Varína, ktorým sa ostatné činnosti musia primerane prispôsobovať. Treba primerane akceptovať spoločenské požiadavky na rozširovanie výstavby domov a bytov i na rekreačné využitie územia.

2.11.6.1 Ekostabilizačné opatrenia smerujúce k odporúčaným aktivitám v krajine

Návrhy na urbanizáciu územia

- novú IBV orientovať na zastavané územie sídla, prípadne na plochy priľahlé k sídlu, v maximálnej miere využívať bytový fond rekonštrukciami a dostavbami v rámci zastavaného územia,
- obmedziť novú výstavbu po stránke výškovej a objemovej, s prihliadnutím na typológiu architektúry, novú výstavbu realizovať s použitím typických architektonických prvkov v území,
- dodržať únosnú zastavanosť územia.

Návrhy poľnohospodárskeho využitia územia

- intenzívne využívané plochy polí je možné naďalej obrábať doteraz používaným spôsobom, z hľadiska ochrany biodiverzity je vhodné zachovať remízky,
- minimalizovať používanie pesticídov a umelých hnojív vo voľnej krajine, kde hrozí kontaminácia prostredia a znečistenie zdrojov vôd,
- zachovať mimolesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodársko-kultúrnej krajine, ktorá z ekologického hľadiska zvyšuje biodiverzitu prostredia,
- pri extenzívnom a polointenzívnom pasení je dôležité striedať pasienky a ponechať im dostatočný čas na obnovu, čím sa zabráni šíreniu druhov nitrofilných a druhov znášajúcich zošľap,
- pastvu je vhodné kombinovať s kosením porastov, čím sa zabráni sukcesii vegetácie a nežiaducemu šíreniu burinných druhov, ktoré nie sú spásané a šíria sa do voľnej krajiny,
- pri kosení odstraňovať biomasu,
- je nutné zabrániť šíreniu nepôvodných, inváznych druhov v rámci poľnohospodárskych pozemkov a systematicky ich porasty likvidovať biologickým spôsobom bez použitia chemikálií,
- nepoužívať alochtónne (nepôvodné) druhy tráv pri prípadných rekultiváciách, v takom prípade využiť nastieľanie z pôvodných druhov tráv,
- redukovať prípadné šírenie náletu drevín do cenných biotopov a tým zabrániť zarastaniu územia,
- nenarušovať vodný režim v krajine nevhodnými zásahmi.

Návrhy lesohospodárskeho využitia územia

- hospodárenie v lesných porastoch a ťažbu je potrebné vykonávať jemnejším spôsobom,
- je potrebné zachovávať poloprirodzené a prirodzené lesné porasty,
- nezalesňovať biotopy horských psicových porastov a pasienkov,
- druhové zloženie vysádzaných hospodárskych lesov orientovať na rôznoveké porasty so zmiešaným druhovým zložením z autochtónnych drevín,
- nepoužívať chemické prostriedky proti škodcom,
- ťažbu vykonávať šetrne, aby nedochádzalo k erózii pôdy.

Návrhy rekreačného a športového využitia územia

- vhodné rekreačné využitie v rámci katastra je turistika a ekoturistika, etnoturistika, chatárstvo, lukostreľba na vyhraničenom území,
- umelú vodnú plochu pri asfaltovom lome s priľahlým okolím je možno použiť ako náučnú lokalitu, bez akéhokoľvek zásahu do jeho biotopu (zabrániť výrubom, zmene vodného režimu, odstraňovaniu vegetácie a pod.), doporučuje sa upraviť jej okolie kosením inváznych a expanzívnych druhov rastlín, v blízkosti je možné umiestniť náučnú tabuľu, odporúča sa sanácia skeletu po banskej činnosti ako technickej pamiatky,
- rekreačné objekty polyfunkčného charakteru je potrebné situovať v blízkosti existujúcich objektov,
- je potrebné zabrániť živelnej výstavbe rekreačných objektov na TTP,
- pri trasovaní cyklotrás (v zime využívaných ako bežkárske trasy) je potrebné rešpektovať EVS (ekologicky významné segmenty),
- za vhodné rekreačné využitie vzhľadom na historickú a prírodnú hodnotu považovať vybudovanie náučného chodníka, s náučnými tabuľami umiestnenými pri historicky významných objektoch a prírodných pozoruhodnostiach, či za účelom výchovným (okolie Starhradu, kostol, vodná plocha pri lome, zmiešané územia športu, rekreácie a občianskej vybavenosti v lok. Zátepličie),
- zriadenie chovu rýb pri sútoku Varínky s Váhom na vyhĺbenej ploche, s rešpektovaním zachovania nelesnej drevinovej vegetácie,
- odstraňovať inváznе druhy rastlín vyskytujúce sa v masovom merítku na návodnej strane hrádze VD Žilina, evidovať a odstraňovať ich biologickou cestou (kosenie, vykopávanie).

Návrhy ochrany prírodných a kultúrnych hodnôt

EVS časť Dubiny Starhrad – navrhuje sa lokalitu vyhlásiť za maloplošné chránené územie

- dodržiavať legislatívne predpisy ochrany prírody a krajiny na územnú i druhovú ochranu,
- zachovať pestrú krajinnú mozaiku lúk, pasienkov, remízok, mokradí a brehových porastov, chrániť mokrade a zabezpečiť manažment na ich záchranu:
  - doporučuje sa kosiť 1x ročne na konci vegetačnej sezóny (po vysemeňovaní ohrozených druhov**)**,
  - je potrebné zabrániť zmene vodného režimu,
  - je potrebné zabrániť reguláciám tokov, ktorých brehové porasty fungujú ako vsakovací systém,
  - chrániť a nezasahovať do brehových porastov miestnych tokov,
  - zabrániť znečisťovaniu, eutrofizácii a vytváraniu skládok odpadu na brehoch tokov,
- plochy využívané ako lúky a pasienky kosiť s odstraňovaním biomasy, pričom je potrebné vypásanie a kosenie striedať, čím sa z porastov eliminujú druhy

konkurenčne schopnejšie (nitrofilné druhy, druhy ktoré nie sú spásané – napr. *Cirsium arvense* a pod.), ktoré sa môžu takýmto spôsobom šíriť do okolia a výrazne znižovať biodiverzitu,
- odstraňovať nálety drevín, ponechávať významné solitéry v krajine,
- zachovať remízky a mimolesnú drevinovú vegetáciu v blízkosti poľnohospodárskych pozemkov, zabrániť možnosti štiepkovania,
- prípadný výskyt inváznych druhov rastlín evidovať a odstraňovať biologickou cestou (kosenie, vykopávanie),
- zachovať prirodzené lesné porasty,
- zabrániť zalesňovaniu trvalých trávnych porastov a vysádzaniu monokultúrnych nestabilných lesných porastov,
- zabrániť výstavbe na TTP,
- zabrániť akémukoľvek vypaľovaniu trávnych porastov,
- inštalovať účinné zábrany proti sadaniu dravcov na elektrické stĺpy,
- zachovať existujúce brehové porasty tokov,
- v prípade revitalizácii plôch v blízkosti ekologicky významných segmentov používať pri výsadbách druhy autochtónne (domáce), čím sa zabráni šíreniu nepôvodných (potenciálne inváznych) druhov do voľnej krajiny.

Návrhy opatrení na zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva a elimináciu stresových javov
- zabrániť vytváraniu tzv „divokých skládok odpadu“,
- zabrániť znečisťovaniu prostredia a používaniu chemikálií rôzneho druhu,
- dobudovanie infraštruktúry – kanalizácia,
- zabrániť akémukoľvek vyrubovaniu brehových porastov a reguláciám tokov.

2.12 NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

Pri navrhovaní inžinierskych sietí sa požaduje vedenie ich trasy mimo cestný pozemok, v extraviláne s dodržaním ochranného pásma cesty, pričom akceptovanie tejto požiadavky podmieňovať prihliadaním na priestorové možnosti v susedstve cesty.

2.12.1 DOPRAVA

2.12.1.1 Širšie vzťahy

Pre rozvoj obce má dôležitý význam jej komunikačné napojenie na regionálny dopravný systém, najmä vo vzťahu k nadradenej sídelnej štruktúre, ktorú v tomto prípade predstavuje predovšetkým mesto Žilina.

Existujúci stav

Nadradené cestné dopravné trasy z hľadiska širších vzťahov reprezentujú:
- diaľnica D1 Bratislava – Hričovské Podhradie,
- diaľnica D3 Hričovské Podhradie – Žilina,
- súčasná cesta I. triedy I/11 Žilina – Čadca – Svrčinovec – Ostrava,
- súčasná cesta I. triedy I/60 okruh mesta Žilina,
- súčasná cesta I. triedy I/18 Žilina – Poprad – Prešov – Michalovce,
- súčasná cesta I. triedy I/61 Žilina – Trenčín – Trnava – Bratislava,
- súčasná cesta I. triedy I/64 Žilina – Prievidza – Komárno.

Na hlavné cestné dopravné trasy Slovenska privádzajú dopravu do obce Varín cesty II/583A a II/583 prechádzajúce katastrálnym územím obce.

Hlavné železničné dopravné trasy z hľadiska širších vzťahov :

- železničná trať č. 120 Žilina – Bratislava,
- železničná trať č. 180 Žilina – Košice,
- železničná trať č. 127 Žilina – Čadca.

Na železničnú dopravu je obec napojená prostredníctvom železničnej trate č. 180 Žilina – Košice so železničnými stanicami vo Varíne a Žiline. Z hľadiska dostupnosti zariadenia leteckej dopravy má pre obec význam regionálne verejné letisko pre medzinárodnú dopravu, ktoré je dostupné z diaľnice D1 a z cesty I/61, v k.ú. Dolný Hričov.

Návrh

Nadradené cestné dopravné trasy z hľadiska širších vzťahov budú v zmysle Územného generelu dopravy Mesta Žilina (ktorý koncept ÚPN – O Varín rešpektuje) reprezentovať:

- diaľnica D1 Bratislava – Žilina – Košice,
- diaľnica D3 Žilina – hranica SR/PR,
- cesta I. triedy I/18 Žilina – Gbeľany – Strečno – Poprad – Prešov – Michalovce,
- súčasná cesta I. triedy I/61 Žilina – Trenčín – Trnava – Bratislava,
- cesta I. triedy I/64 Strečno – Žilina – križovatka s diaľnicou D1 - Prievidza – Komárno,
- cesta I. triedy I/11 križovatka s cestou I/64 Žilina – Čadca – Svrčinovec – Ostrava,
- územná rezerva pre prepojenie diaľnic D1 a D3 križovatka D1 – Stráňavy – Gbeľany – Horný Vadičov – križovatka D3.

Na hlavné cestné dopravné trasy Slovenska budú z katastrálneho územia obce privádzať dopravu cesty I/18 a II/583.

Existuje koncepcia, podmienená prijatím obcí Gbeľany a Varín na zmenu cesty II/583 zo smeru od Tepličky nad Váhom v pokračovaní od križovatky s cestou II/583D po ceste II/583D na cestu III. triedy s vyústením na (navrhovanú) cestu I/18. Pokračovanie existujúcej cesty II/583 od križovatky s cestou II/583D až po križovatku s cestou II/583A, teda úsek cez katastrálne a zastavané územie obce Gbeľany a k. ú. obce Varín by sa stalo miestnou komunikáciou.

V rámci lokalizácie železničnej a leteckej dopravy nedochádza v rámci návrhového obdobia ÚPN – O Varín ku zmenám.

2.12.1.2 Cestná doprava

Existujúci stav

Napojenie obce Varín na nadradený systém pozemných komunikácii zabezpečujú cesty III. triedy, ktoré privádzajú dopravu na cestu II. triedy prechádzajúcu katastrálnym územím obce Varín. Cesta II/583 Žilina – Terchová - Párnica oddeľuje od seba Varín (ústredie) a jeho miestnu časť Koňhora. V priestore m.č. Koňhora je navrhované jej preloženie, v rámci ktorého obchádza cesta II/583 zastavané územie obce Krasňany a vyúsťuje do pôvodnej trasy pred obcou Stráža.

Cesty II/583 a II/583A Žilina – Gbeľany privádzajú dopravu na hlavné cestné dopravné trasy Slovenska vedúce Považím a Kysucami. Na cestu I/11 Žilina – Čadca – Svrčinovec – Ostrava, prostredníctvom cesty I/60 (okruh mesta Žilina). Na cestu I/61 Žilina – Trenčín – Trnava – Bratislava, z nej na diaľnicu D3 v smere do Bratislavy. Z križovatky diaľnic D1 a D3 na diaľnicu D3 v smere do Čadce. Prostredníctvom cesty I/60 (okruh mesta Žilina) na cestu I/18 Žilina – Poprad – Prešov – Michalovce a z nej pri Dubnej Skale na diaľnicu D1 v smere do Košíc.

Hlavnou cestnou komunikáciou, vytvárajúcou skelet dopravného systému obce, prechádzajúcou zastavaným územím obce Varín je cesta III/2078, ktorá prichádza zo

severu, od križovatky s cestami II/583 a II/583A pri Gbeľanoch a pokračuje na juhovýchod, do centra obce, kde sa stáča na severovýchod prechádzajúc jeho historickým jadrom a vyúsťuje do cesty II/583 pri m.č. Koňhora. Na cestu III/2078 sú tykadlovite pripojené cesty III/2073 – centrum Varína – Nezbudská Lúčka a III/2072 západná časť obce Varín – Mojš (ktorá má svoje pokračovanie pozdĺž VD Žilina do mesta Žilina). Z cesty III/2072 odbočuje na západnom okraji k.ú. Varín cesta III/2079 do obce Gbeľany.

Dopravný význam ciest III. triedy je lokálny, pohybuje sa po nich hlavne doprava cieľová a zdrojová a jej celkový objem nepresahuje hodnotu prijateľnú z pohľadu zdravého životného prostredia.

Cesta III/2078 prechádza medzi lok. Záhumnie a Podhájik, pokračuje ulicou M. R.Štefánika, po neprehľadnej križovatke s cestou III/2072 pokračuje ul. M.R.Štefánika medzi zastavaným územím obce a lok. Zátepličie, po otočení na sever Nám. sv. Floriána a končí vo vyústení ul. J.Martinčeka na cestu II/583. Cesta III/2073 začína križovatkou s cestou III/2078 na Nám. sv. Floriána, pokračuje Farskou ulicou, mostom cez Varínku do Záriečia a Starohradskou ulicou do k.ú. obce Nezbudská Lúčka. Cesta III/2072 začína križovatkou s cestou III/2078 na ulici M.R.Štefánika, pokračuje ul. Železničnou medzi lok. Podhájik a Zátepličie, ďalej okolo železničnej trate Žilina – Košice, ktorú potom mimoúrovňovo križuje a smeruje do k.ú. obce Mojš. Na konci Železničnej ulice začína cesta III/2079 hranicou k.ú. Varín ku križovatke s cestou II/583A a ďalej cez v súčasnosti „zaslepený“ úsek do k.ú. obce Gbeľany.

V blízkosti hranice katastrálneho územia obce sa pripravuje budúce prepojenie súčasných ciest 1/18 a II/583 ponad priestory Vodného diela Žilina v priestore k.ú. Strečno, Varín a Gbeľany, čím sa výrazne skráti napojenie obce Varín na hlavné dopravné trasy a ich prostredníctvom na diaľnicu D1 pri Dubnej Skale. Vznikne mimoúrovňová križovatka, umožňujúca nové napojenie cesty III/2072 v smere do obce Mojš a komunikácie sprístupňujúcej priemyselný park v k.ú. Varín v priestore Zátepličie od Váhu (medzi železničnou traťou č. 180 a VD Žilina).

V rámci celoštátneho sčítania dopravy v roku 2 015 boli na ceste II/583 namerané hodnoty RPDI (ročný priemer dennej intenzity) 2 503 vozidiel a na ceste II/583A 10 093 vozidiel. Na ceste I/18 je to 26 563 vozidiel. V prípade ciest III. triedy nie sú tieto údaje k dispozícii, pretože význam týchto ciest nedosahuje kritérium, ktoré zabezpečuje vykonávanie takýchto prieskumov. Iné dopravné prieskumy vykonané tiež neboli a preto údaje o intenzite dopravy na týchto cestách nie sú k dispozícii.

Návrh

V rámci návrhového obdobia do roku 2 030 sa predpokladá, že dôjde k zásadnej zmene cestného komunikačného systému v aglomerácii mesta Žilina v zmysle Územného generelu dopravy Mesta Žilina. Všetky časti riešeného územia – k.ú. obce Varín sú súčasťou hospodársko-sídelnej aglomerácie Žilina s dominujúcimi dopravnými vzťahmi smerom do mesta Žilina. Návrhy Územného generelu dopravy Mesta Žilina sa veľmi úzko dotýkajú obcí v aglomerácii, teda aj obce Varín a významne sa premietajú do jeho katastrálneho územia. Z hľadiska obce je najvýznamnejšia skutočnosť, že cesta I/18 sa presunie do pravobrežnej časti rieky Váh, do trasy súčasnej cesty II/583A až po kataster obce Gbeľany, v rámci ktorého vytvorí s cestou II/583 Gbeľany – Terchová – Párnica mimoúrovňovú križovatku s odbočovacím pásom v smere Žilina - Terchová s pripojením v smere Terchová – Žilina. Smer Terchová - Strečno a Strečno – Terchová sa zabezpečí cez navrhovanú okružnú križovatku cesty I/18 a II/583D. Následne cesta I/18 mimoúrovňovo prekoná železničnú trať č.180 Žilina – Košice. Za nadjazdom železnice na hraniciach k.ú. obcí Gbeľany a Varín je navrhovaná mimoúrovňová križovatka ciest I/18 a III/2072 Varín – Mojš – Žilina so smermi Mojš a Varín, pričom sa v nej zabezpečí aj prístup do navrhovaného priemyselného parku v lok. Medzi jarkami v k.ú. Gbeľany a navrhovaného priemyselného parku v k.ú. Varín v lok. Zátepličie od Váhu (medzi

železničnou traťou č. 180 a VD Žilina). Za touto križovatkou pokračuje cesta I/18 v k.ú. Varín smerom k VD Žilina, po jeho prekonaní navrhovaným premostením sa v k.ú. Strečno vráti do pôvodnej trasy cesty I/18.

Z dokumentácie pre územné rozhodnutie tejto komunikácie pod názvom I/18 Žilina – juhovýchod preberá koncept ÚPN – O Varín prognózu celkovej intenzity dopravy uvedenej pre rok 2031, pričom vychádza z predpokladu, že diaľnica D1 nebude dostavaná. Na ceste I/18 je to 28 888 vozidiel a na ceste II/583 je to 9 108 vozidiel.

Cesta I/18 v úseku Strečno - Žilina bude preklasifikovaná na cestu I/64 a vytvorí v mieste napojenia cesty I/18 na svoju pôvodnú trasu mimoúrovňové križovanie ciest I/18 a I/64. Z obce Varín bude teda cestou I/18 v smere na západ prístupné mesto Žilina z jeho severnej časti a prostredníctvom cesty I/11 Žilina – Čadca – Svrčinovec – Ostrava smer Kysuce a ČR, v opačnom smere cesty I/11 a prostredníctvom cesty I/61 Žilina – Trenčín – Trnava – Bratislava v m.č. Žiliny - Strážov diaľnica D3 a pomocou nej aj diaľnica D1. V smere na juh prostredníctvom cesty I/18 bude prístupná v Dubnej Skale diaľnica D1 a cestou I/64 východná a južná časť mesta Žilina a diaľnica D1 v Lietavskej Lúčke.
Napojenie obce Varín na nadradený systém pozemných komunikácii bude zabezpečovať aj naďalej cesta II/583, ktorá bude privádzať priamo a prostredníctvom ciest III/2078 a III/2072 dopravu na cestu I/18. V priestore m.č. Koňhora je navrhované preloženie cesty II/583, v rámci ktorého obchádza zastavané územie obce Krasňany a vyúsťuje do pôvodnej trasy pred obcou Stráža. Pre preložku cesty II/583 je vymedzené širšie územie umožňujúce variovanie jej polohy voči zastavanému územiu m.č. Koňhora a územiam ochrany prírody a prvkom ÚSES v alúvii rieky Varínky.

Cesta III/2072 západná časť obce Varín – Mojš a cesta III/2079 Varín – Gbeľany zostávajú v návrhu ÚPN – O Varín, v rámci k.ú. obce Varín, v pôvodných trasách. Navrhované sú úpravy trás ciest III/2078 - križovatka s cestou II/583, ul. M.R.Štefánika, centrum obce, ul. J.Martinčeka križovatka s cestou II/583 pri m.č. Koňhora a III/2073 (variant riešenia) – centrum obce Varín – obec Nezbudská Lúčka. Dôvodom je odstránenie dopravných závad v križovatke ulíc M.R.Štefánika a Železničná v ceste III/2078 a vo Farskej ulici na ceste III/2073. Navrhuje sa preložka cesty III/2078 lokalitou Podhájik s kolmým vyústením na Železničnú ulicu na navrhovanú križovatku s navrhovaným napojením obslužnej komunikácie lok. Zátepličie. Vylúči sa šikmé napojenie v križovatke ulíc M.R.Štefánika a Železničnej. Obídená časť súčasnej cesty III/2078 sa stane miestnou komunikáciou a môže sa zjednosmerniť. Časť cesty III/2073 sa navrhuje vo variante riešenia preložiť do ulice A.Trizuljaka a previesť miestnou komunikáciou s upravenými oblúkmi na Farskú ulicu za kostolom. Odbremení sa priestor okolo kostola a časť Farskej ulice v smere k Nám. sv. Floriána. Navrhuje sa tu zákaz vjazdu vozidiel, ktoré nie sú súčasťou dopravnej obsluhy. Zákaz vjazdu a parkovania okrem vozidiel dopravnej obsluhy sa navrhuje v priestore Nám. sv. Floriána, čo súvisí s návrhom parkovísk po obvode území historického jadra obce. Dôvodom je odbremenenie území od nadmerného dopravného zaťaženia a vytvorenie lepších podmienok pre peší pohyb. Okrem komunikácií, ktoré sú navrhované ako miestne komunikácie sprístupňujúce navrhované územia rozvoja sa navrhuje nový prístup do areálu ATC z dôvodu odstránenia komplikácií spôsobených križovatkou preložky cesty II/583 s jej pôvodnou trasou do k.ú. obce Krasňany.

Návrh ÚPN – O Varín rešpektuje:

- mimo zastavaného územia koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie budúcej cesty prvej triedy I/18 v kat. B1, C 22,5/80 v zmysle STN 73 6101,
- v zastavanom území koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty prvej triedy I/18 v kat. MZ 20,5/60 vo funkčnej triede B1 v zmysle STN 73 6110,
- mimo zastavaného územia koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty druhej triedy II/583 v kat. C9,5/80 v zmysle STN 73 6101,

- v zastavanom území koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty druhej triedy II/583 v kat. MZ 12 (11,5)/50 vo funkčnej triede B2 v zmysle STN 73 6110,
- mimo zastavaného územia koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie ciest tretej triedy III/2072, III/2073, III/2078, III/2079 v kat. C7,5/70 v zmysle STN 73 6101,
- v zastavanom území koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie ciest tretej triedy III/2072, III/2073, III/2078, III/2079 v kat. MZ 8,5 (8,0)/50 vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 73 6110.

Ostatné komunikácie, ktoré sa na zberné komunikácie napájajú a vytvárajú komunikačnú sieť obce sú komunikácie obslužné funkčnej triedy C2 a C3, kategórie MO 8/30, MO 7/30, MO 6,5/30, MO 6/30, MO 5,5/30, MO 5/30, MO 4,5/30, MO 4/30 a MO 3,75/30.

2.12.1.3 Železničná doprava

Katastrálnym územím obce prechádza železničná trať č.180 Žilina – Košice. Jej prostredníctvom je na železničnú dopravu obec napojená železničnými stanicami vo Varíne a Žiline. V Žiline sa železničná trať č.180 napája na železničnú trať č.120 Žilina – Bratislava a č.127 Žilina – Bohumín.

Do katastrálneho územia obce zasahuje vlečka z areálu DOLVAP, s.r.o. zo železničnej stanice vo Varíne a nefunkčná vlečka do areálu bývalého skladu čpavku v k.ú. Gbeľany.

Železničná trať č.180 I. kategórie je v procese modernizácie na traťovú rýchlosť160 km/h (koridorová sieť TEN–T, sieť AGC č.E40, sieť AGTC č. C–E40). Trať je dvojkoľajná s miestom pre riadenie dopravy. V celom úseku bude koľaj zriadená ako bezstyková (menej hlučná). Z hľadiska sklonových pomerov bude modernizácia trate vedená s maximálnym kopírovaním existujúceho stavu. Jej realizáciou nedôjde ku takým zmenám vo funkčno – priestorovom usporiadaní obce Varín, ktoré by sa v merítku zobrazenia grafickej časti územného plánu obce významnejšie prejavili.

V odbočke a zastávke Varín sa zrušia všetky nepotrebné koľaje a koľajové vetvenia. Zapojenia tranzitnej skupiny, vchodovej skupiny a vlečky DOLVAP, s.r.o. ostáva zachované. V rámci zapojenia vchodovej a tranzitnej skupiny zriaďovacej stanice sa navrhuje niekoľko nových koľajových prepojení.

Návrh ÚPN – O Varín rešpektuje:

- trasu a územie železničnej trate č.180 I. kategórie vrátane územia zriaďovacieho nádražia (stavbu „ŽSR, Dostavba zr. st. Žilina – Teplička a súvisiacej infraštruktúry“),
- skutočnosť, že systém hromadnej dopravy môže byť doplnený aj o kyvadlovú železničnú dopravu Varín – Žilina – Rajec hlavne v súvislosti s realizáciou priemyselných parkov Varín, Gbeľany a Mojš,
- predpoklad, že na železničnej trati bude prevádzkovaná nákladná aj hromadná železničná doprava s najbližšou železničnou zastávkou vo Varíne,
- ochranné pásma dráh v zmysle zák.č. 513/2009 Z.z.,
- skutočnosť, že stavby v obvode dráhy a v ochrannom pásme dráhy podliehajú dodržiavaniu ustanovení zák.č. 513/2009 Z.z. o dráhach a zák.č. 50/1976 Zb. v platnom znení,
- požiadavku, aby všetky navrhované kríženia komunikácii so železničnou traťou boli riešené mimoúrovňovo.

2.12.1.4 Doprava a dopravné zariadenia

KONCEPCIA PREPRAVNÝCH VZŤAHOV

Cestná sieť v k.ú. Varín vykazuje väčšie množstvo líniových a bodových dopravných závad. V rámci ciest I., II. a III. triedy v návrhovom období ÚPN – O Varín trasy ciest I/18 Žilina – Gbeľany – Strečno – Poprad – Prešov – Michalovce, II/583 v trase Gbeľany – Terchová – Párnica, III/2072 v trase Varín - Mojš, III/2079 v trase Varín - Gbeľany

a ich križovatky s miestnymi komunikáciami v navrhovanom zastavanom území obce, aj mimo zastavaného územia, s výnimkou vymedzených dopravných závad vyhovujú urbanizačným a prepravno-prevádzkovým podmienkam. Trasa cesty I/18 v úseku Gbeľany – Strečno je navrhovaná s príslušnými parametrami. V k.ú. Varín sa cesty II/583, III/2072 a III/2079 v celých trasách, vrátane návrhu odstránenia, alebo zmiernenia dopravných závad, ponechávajú z hľadiska ich smerových vedení, výškových a šírkových parametrov bez podstatných úprav. Navrhuje sa úprava smerových vedení a výškových parametrov z toho vyplývajúcich, v časti ciest III/2078 a III/2073.

- Bodové dopravné závady:
  - križovatka ciest II/583 a III/2078 je dopravne nebezpečným miestom s častými závažnými dopravnými nehodami; ŽSK pripravuje v rámci rekonštrukcie cesty II/583 zlepšenie jej parametrov,
  - križovatka cesty III/2078 (ul. M.R.Štefánika) a III/2072 (ul. Železničná) nie je technicky správne vyriešená, nakoľko ul. M.R.Štefánika je napojená na hlavnú na križovatku pod ostrým uhlom cca 40°, čo je v rozpore s STN 73 6102 – Projektovanie križovatiek na pozemných komunikáciách, čl.3.8 – Uhol križovania, ktorý stanovuje možnosť šikmého priamkového križovania ramien vedľajšej a hlavnej komunikácie najlepšie v pravom uhle, najviac však len pri uhloch križovania $75° < \alpha < 105°$; ÚPN – O Varín navrhuje odklon cesty III/2078 zo svojej pôvodnej trasy pred prvou križovatkou s miestnou komunikáciou pri supermarkete TESCO smerom pozdĺž ochranného pásma VTL plynovodu kolmo na ul. Železničnú (križovatku s cestou III/2072); tým sa vytvorí nová križovatka umožňujúca vhodné miesto napojenia MK vytvárajúcej dopravnú obsluhu zmiešaného územia športu, rekreácie a občianskej vybavenosti (variant riešenia) resp. území výroby, strednej odbornej školy a športu (variant riešenia); jej pokračovanie je navrhované v súbehu so železničnou traťou č. 180 a železničnou vlečkou (DOLVAP, s.r.o. a býv. AQUACHÉMIA) a po navrhovanom premostení Varínky vyústi cez Pltnícku ulicu na križovatke s cestou III/2073 (Starohradská ulica),
  - križovatka cesty III/2078 (ul. M.R.Štefánika) s ul. A.Bernoláka pri obchodnom dome TESCO nie je podobne technicky správne vyriešená, nakoľko ul. A. Bernoláka je napojená na hlavnú cestu III/2078 pod ostrým uhlom cca 35°; odstránenie predchádzajúcej bodovej závady umožní zmiernenie tejto bodovej závady tým, že nebude súčasťou cesty III/2078, alebo jej odstránenie napojením ulice A.Bernoláka na ul. M.R.Štefánika minimálne pod uhlom 75°, čo je možné zabezpečiť na úkor existujúcich garáží; inou možnosťou je zjednosmernenie časti vozovky v ul. M.R.Štefánika od križovatky pri supermarkete Tesco po križovatku s ulicou Železničnou, čo zmierni problém oboch bodových závad,
  - križovatka ciest III/2078 (ul.J.Martinčeka) pri autobusovej zastávke Varín – Horný koniec a ulice Doktora Jozefa Tisa je vybudovaná taktiež v rozpore s normou STN 73 6102 (uhol kríženia cca 30°). Aj pri šírke premostenia potoka cca 10 m je pri nedostatočných polomeroch zatáčania problém výjazdu na hlavnú cestu, ako aj zjazdu z nej na vedľajšiu cestu (nutnosť použiť protismerný jazdný pruh), čo zvyšuje možnosť dopravných kolízií. Vzhľadom na smerové vedenie vedľajšej cesty (ul.Doktora J.Tisa) v starej zástavbe obce Varín sa táto bodová závada navrhuje odstrániť zmenou križovatky na malú okružnú,
  - križovatka ulíc O.Meszarosa, S.Chalúpku, Májovej a Fatranskej, kde sa do jedného bodu zbieha 5 komunikácií pri zlých rozhľadových pomeroch; pre bezpečnosť sa navrhuje odstrániť jej zmenou na malú okružnú križovatku,
  - križovatka Hrnčiarskej a Májovej ulice bez zabezpečenia dostatočného rozhľadu v križovatke je problém dokonale riešiteľný len pri asanácii objektov RD p.č.679 a 692; navrhuje sa využitie systému jednosmerných komunikácií,

- križovatka ulíc Starohradská a Pltnícka, kde napojenie vedľajšej ulice (Pltnícka) je prakticky bez zakružovacích oblúkov priamo medzi plot a rodinný dom bez zabezpečenia dostatočného rozhľadu v križovatke; úplná náprava je možná len pri asanácii RD p.č.1553/28; navrhuje sa využitie systému jednosmerných komunikácií,

• Líniové dopravné závady:

- úsek cesty III/2073 od námestia sv. Floriána po Starohradskú ulicu, t.j. celý úsek Farskej ulice je v zlom technickom stave (čiastočne s krytom z dlažobných kociek), s nedostatočnými polomermi smerových oblúkov v časti od námestia sv. Floriána po kostol, taktiež s nedostatočnou šírkou v uvedenom úseku i na moste cez rieku Varínku ale aj v celej dĺžke cesty III/2073 po hranicu k.ú. Nezbudská Lúčka (aj za ňou); odstránenie sa navrhuje rozšírením cesty III/2073 v celej trase na normové parametre; jedným z dôvodov je odstránenie líniovej dopravnej závady vyplývajúcej z jej súčasných šírkových parametrov, druhým je návrh vytvorenia pešej zóny vo Farskej ulici (variant riešenia); v tomto variante obchádza cesta III/2073 Farskú ulicu cez ulicu A. Trzuljaka a rozšírenou MK s úpravou smerových oblúkov sa vracia za kostolom na pôvodnú cestu III/2073 (Farská ulica),
- celá Hrnčiarska ulica je v nevyhovujúcich smerových i šírkových pomeroch; je to dané jej historickým vývojom a problém je len ťažko riešiteľný bez asanácií priľahlých objektov; navrhuje sa zmiernenie využitím systému jednosmerných komunikácií,
- rovnaký problém vykazuje Májová ulica, t.j. hlavne nedostatočná šírka a už spomínaná bodová závada pri napojení na Hrnčiarsku ulicu. Bez nutných asanácií priľahlých objektov sa problém nedá vyriešiť; navrhuje sa zmiernenie využitím systému jednosmerných komunikácií,
- ulica Záhrady včítane jej napojenia na Fatranskú ulicu je taktiež šírkovo poddimenzovaná, smerovo nevyhovujúca (polomer zatáčania pri poz. parc. č. 786/2); pre jej vylepšenie sú nutné asanácie priľahlých objektov; navrhuje sa zmiernenie využitím systému jednosmerných komunikácií,
- všetky komunikácie v časti Koňhora (od napojenia na cestu II/583 až po koncové obslužné komunikácie vedúce do oblasti rekreácie majú nedostatočné šírkové parametre v rozmedzí 3 – 3,5 m; ÚPN – O Varín navrhuje rozšírenie (aj o šírku cyklodopravnej cyklotrasy) v časti od napojenia na cestu II/583 po konečnú zastávku autobusu.

ZASTAVANÉ ÚZEMIE OBCE

Cesta II/583 v kat. MZ 12 (11,5)/50 vo funkčnej triede B2 a cesty III/2078, III/2073, III/2072, III/2079 v kat. MZ 8,5 (8,0)/50 vo funkčnej triede B3 sú hlavnými dopravnými tepnami v zastavanom území obce, na ktoré sa napájajú jestvujúce aj navrhované miestne obslužné komunikácie funkčných tried C2 a C3, kategórii MO 8/30, MO 7/30, MO 6,5/30, MO 6/30, MO 5,5/30, MO 5/30, MO 4,5/30, MO 4/30 a MO 3,75/30.

Zo všetkých uvedených komunikácii s výnimkou cesty II/583 sú riešené vjazdy do jednotlivých objektov, pri ktorých ÚPN – O Varín navrhuje dodržať nasledovné podmienky:

- (v projektovej príprave stavieb) pri riešení vjazdov do objektov nesmie byť nenarušený odvodňovací systém cesty, pričom odvodňovacie potrubie musí mať min. svetlosť 400 – 600 mm,
- pri návrhu výstavby nových objektov v blízkosti ciest III. triedy v ich blízkosti vyhradiť dostatočný počet parkovacích miest, aby nedochádzalo k odstavovaniu vozidiel na ceste a tým k sťažovaniu údržby komunikácie,

- s prihliadnutím na konkrétne priestorové možnosti v obci súbežné trasy navrhovaných inžinierskych sietí s cestami III. triedy viesť mimo cestný pozemok, v zastavaných územiach obce min.2,0 m za hranicou cestného pozemku a mimo zastavaných území obce, pokiaľ možno s dodržaním ochranných pásiem týchto ciest,
- bezpečnosť pohybu chodcov riešiť návrhom chodníkov minimálne jednostranne (vrátane cesty III/2073 mimo zastavaného územia obce), pozdĺž ciest II/583, III/2078, III/2072, III/2079 a cesty III/2073 v navrhovanom zastavanom území obce obojstranne.

FUNKČNÉ ČLENENIE A KATEGORIZÁCIA CIEST

Najvýznamnejšou komunikáciou v rámci navrhovaného systému je cesta I/18 mimo zastavaného územia v kat. C 22,5/80, v zastavanom území v kat. MZ 20,5/60 vo funkčnej triede B1, po ktorej významovo nasleduje cesta druhej triedy II/583 mimo zastavaného územia v kat. C 9,5/80, v zastavanom území v kat. MZ 12 (11,5)/50 vo funkčnej triede B2 a cesty tretej triedy III/2072, III/2073, III/2078, III/2079 mimo zastavaného územia v kat. C 7,5/70, v zastavanom území v kat. MZ 8,5 (8,0)/50 vo funkčnej triede B3.

Ostatné komunikácie, ktoré sa na zberné komunikácie napájajú a vytvárajú komunikačnú sieť obce sú komunikácie obslužné funkčnej triedy C2 a C3, kategórie MO 8/30, MO 7/30, MO 6,5/30, MO 6/30, MO 5,5/30, MO 5/30, MO 4,5/30, MO 4/30 a MO 3,75/30.

Územný plán obce vo svojom dopravnom riešení navrhuje opatrenia, ktoré znížia resp. eliminujú negatívne účinky od dopravy a v rámci možností minimalizujú problémy v dopravnom systéme. Miestne komunikácie musia byť posudzované individuálne. Dopravné napojenia musia byť v súlade s príslušnými STN. Šírkové usporiadanie v niektorých prípadoch, vzhľadom na spôsob zástavby, však nebude možné upraviť na normové parametre. V miestach, kde to terénne možnosti a stavebné podmienky dovoľujú, ÚPN – O Varín navrhuje úpravu smerového aj výškového vedenia trás miestnych komunikácií.

SYSTÉM HROMADNEJ DOPRAVY A NAPOJENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA NA TENTO SYSTÉM

Vzhľadom na skutočnosť, že katastrom obce prechádza železničná trať so stanicou v obci Varín je hromadná doprava na území obce zabezpečovaná Železničnou spoločnosťou Slovensko a po ceste autobusmi, ktoré prevádzkuje SAD Žilina. Vychádza sa z údajov Prieskumov a rozborov ÚPN – O Varín.

Počet priamych spojov Železničnej spoločnosti Slovensko v smere zo Žiliny do Vrútok (zastávky rýchlikov, regionálnych rýchlikov, RegionalExpressov, spojov RegioJet, EuroNight a IC spojov) bolo v pracovný deň 17, z toho 16 osobných vlakov a 1 „RegionalExpress“. V opačnom smere z Vrútok do Žiliny je to 16 spojov, z toho 1 „RegionalExpress“. V sobotu a nedeľu je to v smere zo Žiliny do Vrútok 11 spojov a v smere z Vrútok do Žiliny 9 spojov osobným vlakom. V smere do Žiliny nie je medzi Varínom a Žilinou zastávka, cesta – 8 km trvá 7 minút, medzi Vrútkami a Varínom je stanica Nezbudská Lúčka – Strečno a cesta – 13 km trvá 11minút.

Priame spoje autobusovej dopravy zo Žiliny do vzdialenejších obcí prichádzajúce do katastrálneho územia obce Varín po ceste II/583 majú zastávku Varín „Koňhora“ rázc. v pracovný deň – 5 spojov, dĺžka 13 km, čas 15 min., linky cez Gbeľany stojace na zastávkach Varín Koňhora rázc., Varín Koňhora dom č.762, Varín Koňhora konečná 3 spoje, 15 km, 21 minút, linky stojace na zastávkach Varín Šošinský potok, Varín Koňhora rázc. 14 spojov, 13 km, 21 minút, linky stojace na zastávkach Varín železničná stanica, Varín ZŠ, Varín OcÚ, Varín Koňhora rázc. 10 spojov, 15 km, 20 min., linky stojace na zastávkach Varín ZŠ, Varín OcÚ, Varín Koňhora rázc.14 spojov, 14 km, 19 min., linky

stojace na zastávkach Varín železničná stanica, Varín ZŠ, Varín OcÚ, Varín horný koniec, Varín Koňhora rázc.13 spojov, 15 km, 22 min., linky stojace na zastávkach Varín ZŠ, Varín OcÚ, Varín horný koniec, Varín Koňhora rázc. 7 spojov, 14 km, 22 min., linky stojace na zastávkach Varín ZŠ, Varín OcÚ, 7 spojov, 14 km, 18 min., 1 spoj stojaci na zastávke Varín OcÚ 13 km, 18 min. Celkový počet spojov Žilina – Varín je 74. Celkový počet autobusových zastávok v obci Varín je 8. V smere Varín – Žilina je v pracovné dni 68 priamych spojov, z toho 63 spojov prichádza z obcí v smere od Terchovej a 5 spojov je vypravených zo zastávky Varín OcÚ. V smere Varín – Terchová je to v pracovné dni 30 priamych spojov a nazad 31 priamych spojov, v smere Varín – Nezbudská Lúčka je to 5 spojov a nazad rovnako 5 spojov. V nedeľu je to v smere Žilina – Varín 21 priamych spojov, Varín – Žilina 21 spojov (všetko prichádzajúce zo smeru od obce Terchová), v smere Varín – Terchová je to 17 priamych spojov a nazad 19 priamych spojov.

Z uvedeného vyplýva, že obec Varín má veľmi dobré podmienky pre využitie prostriedkov hromadnej dopravy. Linky končiace v obci Varín, alebo z nej vypravované končia nas obratisku, alebo vychádzajú z obratiska situovaného pri železničnej stanici.

V katastrálnom území obce je situovaných 10 zastávok SAD Žilina:

- Varín horný koniec,
- Varín Koňhora, č.d. 762,
- Varín Koňhora konečná,
- Varín Koňhora rázcestie,
- Varín OcÚ,
- Varín Šošínsky potok,
- Varín Záriečie,
- Varín ZŠ,
- Varín žel. st.,
- Nezbudská Lúčka Vyš. Brehy.

Navrhuje sa zastávka v mieste nástupu do navrhovaného priemyselného parku.

Obvyklé izochróny dochádzkovej vzdialenosti platné pre zastávky MHD (vo výkresoch dopravného riešenia reprezentované vzdialenosťou 750 m, teda izochrónou 10 minút) sú v systéme obsluhovanom SAD nahradené doporučovanými dobehovými vzdialenosťami, ktoré sú v pracovné dni 1,5 – 1,7 km a v nedele a sviatky aj nad 2,2 km.

V obci Varín je najodľahlejšia časť zastavaného územia vrátane navrhovaných území s funkciou bývania vzdialená od autobusovej zastávky v navrhovanej časti Záhumnia cca 900 m, v m.č. Koňhora okolo 500 m. Autobusové zastávky – prístrešky navrhuje ÚPN – O Varín vybudovať pri všetkých zastávkach, navrhuje doplniť zastávky o chýbajúce odstavné pruhy. ÚPN – O Varín navrhuje pešie napojenie k autobusovej zastávky Varín Šošínsky potok od subcentra obce (variant riešenia) resp. supermarketu TESCO pozdĺž biokoridoru Šošínskeho potoka. Umiestnenie zastávok zodpovedá STN 73 6425 – Autobusové, trolejbusové a električkové zastávky aj požadovaným dobehovým vzdialenostiam.

ÚPN – O Varín vychádza z predpokladu, že význam železničnej hromadnej dopravy t.j. aj železničnej stanice v obci Varín stúpne z dôvodov nárastu počtu obyvateľov obce a okolitých sídiel, vybudovania priemyselného parku Varín, vybudovania regionálneho strediska cestovného ruchu, turizmu, rekreácie a kultúry vo Varíne a nárastu intenzity cestnej dopravy v priestore mesta Žilina. V tej súvislosti navrhuje železničnú stanicu Varín na celkovú „prestavbu“ pričom navrhuje:

- podchod pre cestujúcich popod modernizovanú (dvojkoľajnú) železničnú trať tak, aby nástup a výstup cestujúcich bol možný aj z druhej strany (od areálu DOLVAP-u, s.r.o.),
- stavebné úpravy – „prestavbu“ priestorov určených pre verejnosť - modernú odbavovaciu halu, čakáreň, nástupištia, hygienické priestory,

- stavebné vymedzenie predstaničných priestorov pre čakajúcich, parkovisko, autobusové nástupište, miesto pre otáčajúce sa prípadne odstavené autobusy, prístrešky pre cestujúcich, plochy parkovej zelene (a to aj na plochách železnice, vrátane prevádzky Lesov, š.p.).

ÚPN – O Varín rešpektuje zámer možného doplnenia systému hromadnej dopravy aj o kyvadlovú železničnú dopravu Varín – Žilina – Rajec hlavne v súvislosti s realizáciou priemyselného parku Varín a ostatných priemyselných parkov v okrese Žilina.

KAPACITY PLÔCH PRE PARKOVANIE

Tabuľka 2.12-1 Návrh kapacít verejných parkovacích stojísk (STN 736110)

LOKALITA	KAPACITA	
	OSOB. AUTOMOBIL	AUTOBUS
obecný úrad	6 stojísk	
bytový dom ul. A.Bernoláka vedľa MŠ	15 stojísk	
bytový dom na Záhumní	12 stojísk	
supermarket TESCO	50 stojísk	
navrhovaná MŠ ul. S.Chalúpku	10 stojísk	
historické jadro pri Zdravotnom stredisku	40 stojísk	1 stojisko
historické jadro v predĺžení ul. J.Bottu	40 stojísk	1 stojisko
historické jadro z ul. A.Bernoláka	40 stojísk	1 stojisko
pri futbalovom štadióne	40 stojísk	1 stojisko
za objektom pošty	10 stojísk	
rozšírenie cintorína	20 stojísk	
navrhované cintoríny (oba varianty)	25 stojísk	1 stojisko
subcentrum Záhumnie	6 stojísk	
subcentrum Železničná ul.	20 stojísk	1 stojisko
subcentrum Zárieč ie	6 stojísk	
subcentrum Zátepličie	15 stojísk	
subcentrum Priemyselný park	6 stojísk	
subcentrum Koňhora	15 stojísk	
zmiešané územie Zátepličie (variant)	60 stojísk	
stredná odborná škola Zátepličie	40 stojísk	
pred vstupom do ATC	12 stojísk	
v území priemysel. parku pri biokoridore	30 stojísk	
oddychová zóna za ul. Pod Vajánkom	15 stojísk	
oddychová zóna Podháj (m.č.Koňhora)	15 stojísk	
sútok Varínky a Váhu - rekreácia	40 stojísk	
bytové domy Záhumnie sever (variant)	183 stojísk*	
bytové domy Záhumnie Dubenec (variant)	69 stojísk*	
bytové domy Záhumnie (variant)	300 stojísk*	
bytové domy pri hist. jadre juh (variant)	54 stojísk*	
bytové domy pri hist. jadre sever (variant)	54 stojísk*	

* uvedený počet predstavuje 1,5 odstavného miesta na 1 b.j, upresní sa podľa veľkosti bytov v zmysle STN 736110/Z2 – Projektovanie miestnych komunikácií – Zmena 2

Plochy pre statickú dopravu sú v zmysle STN 736110 Projektovanie miestnych komunikácií členené na plochy pre odstavenie a parkovanie vozidiel.. Odstavné plochy sa budujú najmä pre obyvateľov obce a slúžia hlavne pre nich, po dobu nepoužívania vozidiel, ktorá presahuje 8 hodín. V zástavbe rodinných domov sa počíta s tým, že odstavné plochy budú vybudované na vlastnom pozemku patriacom k domu a to buď na

teréne, alebo v individuálnej garáži v dome, alebo vedľa neho. Parkovacie plochy sa budujú hlavne pre návštevníkov vybavenosti, ich využitie sa podľa normy člení na krátkodobé a dlhodobé. Krátkodobé slúži návštevníkom a dlhodobé zamestnancom.

Odstavovanie a parkovanie vozidiel v obytných územiach je navrhované prioritne okrem pozemkov rodinných domov v objektoch HBV (cca 1,5 stojiska na 1 b.j. upresní sa podľa STN 736110/Z2 – Projektovanie miestnych komunikácií – Zmena 2), rekreačných chalúp, chát, penziónov, objektov s ubytovaním v súkromí a komerčnej občianskej vybavenosti. Ďalšie nároky na parkovanie budú zabezpečené priamo po obslužných komunikáciách. Parkoviská pri výrobných areáloch (priemyselný park) a odstavné plochy pre kamióny v území priemyselného parku sú navrhované do areálov jednotlivých priemyselných podnikov. Navrhuje sa aj vytvorenie parkovacích miest v priestore medzi biokoridorom a VD Žilina (aj spevnenie existujúcej komunikácie, ako prístupovej k parkovacím miestam) z dôvodu vytvorenia podmienok pre rekreačné využitie VD Žilina a to aj v existujúcich nábehoch z päty na korunu hrádze ako pozdĺžne parkovanie, zabezpečujúce prejazdnosť nábehu. Za tým účelom posun dopravnej značka „Zákaz vjazdu“ z päty ku korune hrádze.

ÚPN – O Varín navrhuje

- jestvujúce stavebnotechnicky nevyhovujúce ale z hľadiska návrhu ÚPN – O Varín polohovo vyhovujúce plochy statickej dopravy na rekonštrukciu a stavebné úpravy,
- všetky parkoviská nad 5 stojísk vybaviť odlučovačmi ropných látok.

2.12.1.4 Koncepcia hlavných peších systémov a cyklistických trás

Pre rozvoj obce Varín, ako strediska rekreácie, turizmu a cestovného ruchu regionálneho významu má veľký význam rozvoj letnej aj zimnej turistiky, na ktorej veľký podiel pripadá cykloturistike. Teoreticky dlho známy význam cyklodopravy sa rýchlym tempom napĺňa v praktickej rovine realizáciou cyklodopravných cyklotrás. Pre vysvetlenie pojmov:

- Cykloturistická cyklotrasa - cyklistická trasa s turistickým zameraním, značená cykloturistickým značením podľa STN 01 8028.
- Cyklodopravná cyklotrasa - cyklistická trasa s dopravným zameraním, (pohyb za prácou, občianskou vybavenosťou, spája obce, mestá).
- Cyklomagistrála je diaľková cyklotrasa vedúca nenáročným terénom; umožňuje rýchly a nenáročný prechod územím, vytvára základnú sieť cyklotrás.
- Cyklistická komunikácia (CYK) (cyklocesta, cyklocestička, cyklochodník) - (STN 73 6100) je nemotoristická komunikácia určená na cyklistickú premávku s vylúčením alebo oddelením akejkoľvek motorovej dopravy.

Údolie rieky Váh, priestor Malej Fatry a Kysuckých vrchov sú pestrými lokalitami pre rozvoj cyklistického športu, ale aj cyklodopravy, ktoré uplatňuje široká verejnosť, hlavne mladá generácia. Tie tu majú ideálne možnosti z hľadiska technických podmienok a dôvod pre ich využívanie z hľadiska poznávacieho. Okrem toho je príčinou sústavného rozvoja a narastajúceho záujmu o cyklistický šport aj efektívne využívanie bicykla, ako dopravného prostriedku do zamestnania, najmä v letnom období. Dôsledkom je priamy pozitívny vplyv na zdravotný stav užívateľskej populácie a ekologickým spôsobom premiestňovania príspevok pre skvalitňovanie životného prostredia.

V rámci tejto koncepcie ÚPN – O Varín rešpektuje značené cyklistické komunikácie a cyklistické trasy a ich vzájomné väzby a prepojenia v súlade s územnými plánmi a zámermi susedných obcí. Navrhuje tiež využívanie týchto cyklistických komunikácií a cyklistických trás v zimnom období, ako upravovaných lyžiarskych turistických resp. bežeckých tratí. Ich časti v súlade s cieľmi pešej dopravy a pešej turistiky navrhuje využívať ako pešie a turistické chodníky.

Východným okrajom polyfunkčného komplexu navrhovaného vo variante riešenia v lok. Zátepličie a pravobrežnou časťou Varínky je navrhované vedenie cyklodopravnej

cyklotrasy prepájajúcej cyklodopravnú Terchovsko – Zázrivskú cyklotrasu – úsek Varín – Terchová – Zázrivá s cyklookruhom okolo VD Žilina, na pravom brehu rieky Váh (VD Žilina). Cyklookruh je súčasťou cyklodopravnej Vážskej cyklotrasy – úsek Žilina (hrad Budatín) – Strečno – hrad Strečno. Na cyklookruh nadväzuje v obci Strečno cyklodopravná Vážska cyklotrasa – úsek Strečno – Lipovec – Vrútky. Vážská cyklotrasa má prepojenie na cyklodopravnú Rajeckú cyklotrasu, na okruh okolo Žilinskej kotliny s napojením na ostatné vonkajšie diaľkové trasy Považskú, Kysuckú a cykloturistické trasy Strečno – Starý hrad, Strečno – Sedlo Javorina – Minčol a späť. Prepojovacia cyklodopravná cyklotrasa je navrhovanými premosteniami prepojená na miestnu cyklotrasu vedenú ľavým brehom Varínky, z ktorej je navrhované cyklistické prepojenie do centra obce Krasňany. Trasa pokračuje nábrežím v k.ú. Krasňany a po prekonaní prístupovej cesty do obce Krasňany (súčasná cesta II/583) okrajom Krasnianskeho luhu. Cyklotrasy vytvárajú systém, prepojený na evidované cyklotrasy Sedlo Žiarce – Gbeľany – Varín; Varín - Chata pod Suchým; Teplička nad Váhom – Varín; Kysucké Nové Mesto – Kotrčiná Lúčka – Varín.

Z prepojovacej cyklodopravnej cyklotrasy sú navrhované cyklochodníky do historického jadra obce Varín a do areálu ATC. V priestore Koňhora je na ňu navrhované prepojenie sekundárneho centra obce v m.č. Koňhora premostením ponad navrhovanú preložku cesty II/583 a napojenie na Terchovsko – Zázrivskú cyklodopravnú cyklotrasu. Od premostenia z nej odbočuje miestna cyklotrasa smerom cez Krasniansky luh, za ktorým sa napojí na cyklotrasu vedúcu východným okrajom Krasnianskeho luhu a na miestnu komunikáciu ktorá tvorí kompozičnú os obce Krasňany.

Príkladom cyklotrasy, ktorá má v rámci ÚPN – O Varín najmä miestnu cyklodopravnú funkciu je trasa súbežná s preložkou cesty III/2078 v celej jej dĺžke, pokračujúca cez lok. Zátepličie podjazdom pod železničnou traťou do priemyselného parku Varín.

Všeobecne sa v rámci cyklistickej dopravy ponúka možnosť využitia všemožných kombinácii a okruhov, ktoré jednotlivé trasy navzájom vytvárajú. Kataster obce je vhodný na budovanie ďalších vetiev miestnych cyklotrás, v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane prírody, nadväzujúcich na evidované a navrhované cyklotrasy. Tieto môžu byť súčasťou okruhu okolo Žilinskej kotliny s napojením aj na vonkajšie diaľkové trasy Považskú a Kysuckú.

Peší pohyb ako základný spôsob premiestňovania sa v obci má vytvorenú sieť komunikácií, v celkovej dĺžke cca 5,5 km. Sieť nie je úplná, ktorou by sa chodec dostal jednoducho a bezpečne v obci z jedného konca na druhý. Vo Varíne k tomuto cieľu chýba ešte veľa, pre peší pohyb je v obci vybudovaných niekoľko chodníkov, pohybu chodcov veľmi často slúžia komunikácie pre motorovú dopravu a chodci sú vedení v uličnom priestore spolu s ostatnou dopravou. Chodníky sú vybudované iba v časti cesty III/2078 obojstranne (v centrálnej časti obce), v dĺžke cca 600 m, na ulici Antona Bernoláka obojstranne v dĺžke cca 580 m, na Školskej ulici jednostranne v dĺžke cca 250 m, na ulici M.R.Štefánika jednostranne v dĺžke cca 200 m, na námestí Sv. Floriána (ulice Jozefa Martinčeka a Hrnčiarska) obojstranne v dĺžke cca 200 m, na ulici Záhrady obojstranne v dĺžke cca 380 m, na Fatranskej ulici jednostranne v dĺžke cca 290 m, na ulici Juraja Jánošíka jednostranne v dĺžke cca 130 m, na Krivánskej ulici jednostranne v dĺžke cca 70 m a na ulici Sama Chalúpku jednostranne v dĺžke cca 220 m.

ÚPN – O Varín navrhuje podstatné rozšírenie siete peších chodníkov pozdĺž ciest II. a III. triedy obojstranne a pozdĺž miestnych komunikácií min. jednostranne. Navrhuje v rámci riešenia záujmových území obce Varín pešie chodníky pozdĺž ciest II. a III. triedy (ako predĺženia peších chodníkov v obci) smerujúce do území susediacich obcí, po katastrálne hranice s týmito obcami. Patria k nim chodníky do k.ú. Krasňany z centra obce Varín popri ceste II/583 a z centra m.č. Koňhora na hlavnú dopravnú kompozičnú os obce Krasňany, do k.ú. Nezbudská Lúčka (tu vzhľadom ku stiesneným pomerom jednostranný), do k.ú. Gbeľany – smer k.ú. Mojš, do k.ú. Gbeľany – smer centrum obce Gbeľany. Pešie

chodníky sú navrhované aj v súbehu s cyklotrasami a aj samostatne v tých prípadoch, kde iný komunikačný priestor by bol nevhodný (plochy zelene, parky, rekreačné využívanie plôch biokoridorov, rekreačné územia).

Súčasťou pešieho pohybu sú aj navrhované „pešie zóny“ resp. plochy s prioritou pešieho pohybu, pobytu resp. pohybu cyklistov - Nám. sv. Floriána (ústredný obecný verejný priestor), priestor časti Farskej ulice s kostolom (variant riešenia). V rámci vymedzených verejných ťažiskových priestorov obce /subcentier obce) tiež v lok. Záhumnie v dotyku s ulicou Martinčekovou až lok. Záhrady (variant riešenia), v lok. Záhumnie v priestore supermarketu TESCO s väzbou na ulicu Antona Bernoláka (variant riešenia), predstaničný priestor na ulici Železničnej, v lok. Zátepličie v rámci riešenia zmiešaného územia športu, rekreácie a občianskej vybavenosti (varianty riešenia), nástupu do území navrhovaného priemyselného parku, v nástupe do Zárieča, v lok. Koňhora

Navrhuje sa pešie premostenie Varínky na ceste III/2073 do územia Varín – Zárieče, pešia lávka a chodník spájajúca záver ul. Pod Vajánkom s historickým jadrom obce, pešie chodníky k cintorínom (varianty riešenia), peší chodník pozdĺž preložky cesty III/2078 cez lok. Zátepličie do území priemyselného parku, rozvinutie peších trás v priestore priemyselného parku, pešie napojenie k autobusovej zastávky Varín Šošínsky potok od subcentra obce (variant riešenia) resp. supermarketu TESCO pozdĺž biokoridoru Šošínskeho potoka, lávka cez biokoridor z parkoviska v priestore priemyselného parku ako prístup k rekreačnému územiu VD Žilina.

Vzhľadom ku návrhu, že železničná stanica bude súčasťou vymedzeného verejného ťažiskového priestoru prináležiaceho k obytnému územiu obce v lok. Varín – Pred stanicou na hlavnej kompozičnej osi kostol – areál DOLVP-u, s.r.o., navrhuje sa pešie prepojenie tohto navrhovaného subcentra obce s podchodom pre cestujúcich popod modernizovanú (dvojkoľajnú) železničnú trať tak, aby bol sprístupnený aj areál DOLVAP, s.r.o. Tento návrh umožní nástup a výstup cestujúcich od areálu DOLVAP-u, s.r.o. Navrhovaný priemyselný park Varín v lok. Zátepličie od Váhu navrhuje ÚPN – O Varín sprístupniť prším chodníkom a cyklochodníkom napojeným na miestne pešie a cyklistické komunikácie. Peší chodník a cyklochodník je navrhovaný ako segregovaný v súbehu s preložkou cesty III/2078 a pokračujúci cez lok. Zátepličie podjazdom pod železničnou traťou do priemyselného parku.

Základom pešej turistiky sú turisticky značené chodníky. Obcou Varín prechádza časť náučného chodníka Varín a okolie. Trasu náučného chodníka Gbeľany – Krasňany – Chatová osada Pod Jedľovinou - NPR Starý hrad - Nezbudská Lúčka – Obec Strečno – Varín – Gbeľany. ÚPN – O Varín navrhuje doplniť o zastávky v kostole sv. Trojice a v priestore vodnej nádrže pri býv. asfaltovom lome. Navrhovaný je náučný chodník Krasnianskym luhom, ktorého hlavná trasa tvorí okruh zo stredu Krasnianskeho luhu jeho južnou časťou. Hlavný ťah náučného chodníka sprístupňujúceho jednotlivé atraktivity je totožný s pešími komunikáciami vedenými v tomto priestore.

Turistické chodníky smerujú zväčša do Malej Fatry. Po zelenej značke je to trasa Varín – Pod Jedľovinou – sedlo Brestov – Javorina č. 5655, po modrej značke Chata pod Suchým – Podhradské č. 2748, červená značka Kľak – Zázrivá ústredie č. 0802a, žltá značka tri trasy – Strečno, žel. stanica – dolina Kúr č. 8673, Gbeľany – Sedlo pod Zlieňom č. 8651 a Chata pod Suchým – Sedlo Brestov č. 8658.

2.12.1.5 Lokalizácia dopravných zariadení

Na území obce je vybudovaný z ostatných dopravných zariadení, čerpacia stanica pohonných hmôt a dva autoservisy na ul. J.Martinčeka a jeden autoservis na Železničnej ulici.

Čerpacie stanice mimo k.ú. Varín sú lokalizované v Tepličke nad Váhom vo vzdialenosti cca 5 km, v Krasňanoch vo vzdialenosti cca 0,5 km a v Žiline, kde sú aj opravovne motorových vozidiel.

Ďalšie dopravné zariadenia je možné v k.ú. obce lokalizovať za podmienky dodržania podmienok nezhoršeného životného prostredia v zastavanom území obce.

2.12.1.6 Návrh eliminácie nadmerného hluku vyplývajúceho z riešenia dopravy

Ochrana proti nadmernému hluku vo všeobecnosti je súčasťou aplikácie zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. z 21. júna 2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z.z., ustanovujúca podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií. Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí stanovuje rovnomenná tabuľka 2.1.

Tabuľka 2.12-2 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí (Tab. 2.1 Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z.z.)

Kateg. územia	Opis chráneného územia alebo vonkajšieho priestoru	Ref. čas. inter.	Prípustné hodnoty (dB)[a)]				
			Hluk z dopravy				Hluk z iných zdrojov $L_{Aeq.p}$
			Pozemná a vodná doprava[b)c)] $L_{Aeq.p}$	Železnič. dráhy [c)] $L_{Aeq.p}$	Letecká doprava		
					$L_{Aeq.p}$	$L_{ASmax.p}$	
I.	Územie s osobitnou ochranou pred hlukom napr. kúpeľné miesta, kúpeľné a liečebné areály	deň večer noc	45 45 40	45 45 40	50 50 40	- - 60	45 45 40
II.	Priestor pred oknami obytných miestností bytových a rodinných domov, priestor pred oknami chránených miestností školských budov, zdravotníckych zariadení a iných chránených objektov, [d)] vonkajší priestor v obytnom a rekreačnom území	deň večer noc	50 50 45	50 50 45	55 55 45	- - 65	50 50 45
III.	Územie ako v kategórii II. v okolí diaľnic, ciest I. a II. triedy, miestnych komunikácií s hromadnou dopravou, železničných dráh a letísk, mestské centrá	deň večer noc	60 60 50	60 60 55	60 60 50	- - 75	50 50 45
IV.	Územie bez obytnej funkcie a bez chránených vonkajších priestorov, výrobné zóny, priemyselné parky, areály závodov	deň večer noc	70 70 70	70 70 70	70 70 70	- - 95	70 70 70

a) Prípustné hodnoty platia pre suchý povrch vozovky a nezasnežený terén, ak ide o sezónne zariadenia, hluk sa hodnotí pri podmienkach, ktoré je možné pri ich prevádzke predpokladať.
b) Pozemná doprava je doprava na pozemných komunikáciách vrátane električkovej dopravy.
c) Zástavky miestnej dopravy, autobusovej, železničnej, vodnej dopravy a stanovištia taxislužieb určené na nastupovanie a vystupovanie osôb sa hodnotia ako súčasť pozemnej a vodnej dopravy.
d) Prípustné hodnoty pre fasádou nebytových objektov sa uplatňujú v čase ich používania, napr. školy počas vyučovania a pod.

Ako podklad pre vypracovanie konceptu ÚPN – O Varín bol spoločnosťou Klub ZPS vo vibroakustike, s.r.o., V. Tvrdého 23, 010 01 Žilina, Akreditované skúšobné laboratórium pre meranie hluku, vibrácií a intenzity podľa požiadaviek normy ISO/IEC 17025 vypracovaný vo februári 2021 dokument „Stacionátne a mobilné zdroje hluku, vizualizácia, Varín II. etapa“. Výsledky, predikcie, hodnotenie, návrh protihlukových opatrení a referenčné časové intervaly pre rok 2030 sú premietnuté do konceptu ÚPN – O Varín.

Zdrojmi hluku z dopravných zariadení v k.ú. obce Varín budú v návrhovom období – rok 2030 budú železničná dráha a cesty I/18, II/583, III/2078, III/2073, III/2072, III/2079.

Vychádzalo sa pritom z predpokladu, že v roku 2030 nebude v prevádzke diaľnica D1 v úseku Lietavská Lúčka – Dubná Skala a z toho vyplývajúceho vyššieho zaťaženia cesty I/18. V DUR I/18 juhovýchod je vtedy predpokladaná intenzita dopravy na navrhovanej

ceste I/18 28 888 vozidiel za 24 hodín. V prípade sprevádzkovania diaľničného úseku diaľnice D1 Lietavská Lúčka – Dubná Skala klesne podľa DUR I/18 juhovýchod predpokladaná intenzita dopravy na navrhovanej ceste I/18 na 19 364 (pri predpokladanom delení tranzitu medzi cestu I/18 a diaľnicu D1). Koncept ÚPN – O Varín prevzal s DUR I/18 juhovýchod údaj o intenzite dopravy na ceste II/583 - 9 108 vozidiel za 24 hodín.

Ako vyplýva z dokumentu „Stacionátne a mobilné zdroje hluku, vizualizácia, Varín II. etapa“ významným zdrojom hluku, ktorý ovplyvňuje územný rozvoj obce Varín spočíva najmä z prevádzky na ceste II/583. Preto v ňom boli navrhnuté protihlukové opatrenia umožňujúce územný rozvoj v lok. Záhumnie, m.č. Koňhora a čiastočne aj v lok. Podhájik.

Týmito opatreniami sú protihlukové clony po pravej strane cesty II/583 od hranice s k.ú. Gbeľany po ATC Varín s výškou 4,0 m a zo strany zastavaného územia m.č. Koňhora od križovatky so zbernou komunikáciou do obce Krasňany po premostenie Varínky vo výške 3,0 m. Protihlukové clony zmierňujúce zaťaženie územia od hluku sú navrhované ako zvislé, bez otvorov, s kategóriou zvukovej nepriezvučnosti D3 podľa STN EN 1793 – 6.

ÚPN – O Varín navrhuje na zníženie hluku tiež izolačnú zeleň pozostávajúcu z kombinácie vysokej, nízkej i strednej (krovinatej) zelene v rámci ochranného pásma železničnej trate č. 180 Žilina – Košice.

Výstavbu IBV na západnom okraji lok. Podhájik sa navrhuje podmieniť jej uskutočnením po výstavbe diaľnice D1 v úseku Lietavská Lúčka – Dubná Skala. Je dôvodný predpoklad že pokles predpokladanej intenzity dopravy na navrhovanej ceste I/18 z 28 888 vozidiel za 24 hodín na 19 364 tu zmierní hlukové zaťaženie na požadované hodnoty.

V navrhovaných územiach IBV v lok. Podhájik, na severovýchodnom okraji lok. Záhumnie a v južnej časti m.č, Koňhora sú vypočítané hodnoty zaťaženia hlukom mierne vyššie, ako požadované. Vo výpočtoch bola premietnutá miera neistoty, ktorá predstavuje navýšenie vypočítaných hodnôt o 1.8 dB, teda viac, ako je hodnota prekročenia požadovaných hodnôt. V týchto priestoroch je preto potrebné vykonať meranie hlukového zaťaženia. V prípade negatívneho výsledku je potrebné výstavbu podmieniť zabezpečením splnenia prípustných hodnôt určujúcich veličín hluku vo vnútornom priestore, tiež vhodným návrhom oplotenia pozemku.

V ostatných funkčnopriestorových jednotkách – v územiach občianskej vybavenosti, športu, rekreácie a výroby je regulatívmi vymedzené možné umiestnenie doplnkových funkcií a prípustných a obmedzujúcich podmienok na využitie územia vyplývajúce zo zaťaženia od hluku s pozemných komunikácií a železničnej dráhy.

Poloha ciest III. triedy a železnice ako aj rozsah jestvujúcej obytnej zástavby v ich bezprostrednej blízkosti je historický daná, preto nie je možné v súvislosti s hlukom uvažovať s uplatnením urbanistických, ani technických prostriedkov na zníženie hladiny hluku. Je evidentné, že aj naďalej časť obce nachádzajúca sa v priamom kontakte s uvedenými cestami a železnicou bude zasiahnutá nadmerným hlukom. Tú je možné znížiť zmenou pohonu vozidiel (elektrina, LPG, vodík) obmedzením povolenej rýchlosti a individuálnym riešením jednotlivých objektov, dodržaním zvukovo izolačných vlastností obvodového plášťa (trojité zasklenie okien), a deliacich konštrukcií medzi miestnosťami pri súčasnom zabezpečení ostatných vlastností chránených miestností, napr. vetranie, vykurovanie osvetlenie. pevné oplotenie , zeleň, atď.

Sofistikovaným systémom obmedzenia rýchlosti je svetelná signalizácia vo všetkých križovatkách v obci, reagujúcich na prekročenie povolenej rýchlosti prichádzajúceho vodiča rozsvietením červeného svetla. Po zastavení vozidla sa na križovatke rozsvieti zelená.

Ochranné pásma

cesta I. triedy mimo zastavanom území	50 m od osi vozovky na obe strany,
cesty II. triedy mimo zastavanom území	25 m od osi vozovky na obe strany,
cesty III. triedy mimo zastavanom území	20 m od osi vozovky na obe strany,
miestne komunikácie mimo zast. územie	15 m od okraja vozovky na obe strany,
železničná trať	60 m od osi krajnej koľaje,
železničná vlečka	30 m od osi koľaje.

Ochranné pásma ciest sa v zmysle vyhlášky č. 35/1984 Zb. §15, ako aj komentára k STN 73 6110 v zastavanom území, alebo území určenom na zástavbu nestanovujú.

Časť k.ú. obce Varín sa nachádza v ochranných pásmach Letiska Žilina určených rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29.3.2017 z ktorých vyplýva nasledovné obmedzenie stanovené:

- kritickým ochranným pásmom proti laserovému žiareniu; v tomto ochrannom pásme sa zakazuje najmä umiestňovať, prevádzkovať a používať laserové zariadenie, ktorého úroveň vyžarovania je vyššia ako 5μW/cm^2, ak by takéto zariadenie mohlo spôsobiť doznievanie zrakového vnemu alebo oslepenie prudkým jasom pilota a mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky.

V zmysle §28 ods. 3 a §30 zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve v znení neskorších predpisov je Letecký úrad SR dotknutým orgánom štátnej správy v povoľovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v OP letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Letecký úrad SR o súhlas pri stavbách a zariadeniach:

- ktoré by svojou výškou, prevádzkou alebo použitím stavebných mechanizmov mohli narušiť vyššie popísané ochranné pásma letiska,
- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§30 ods.1 písmeno a) leteckého zákona),
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§30 ods.1 písmeno b) leteckého zákona),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§30 ods.1 písmeno c) leteckého zákona),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§30 ods.1 písmeno d) leteckého zákona).

2.12.1 VODNÉ HOSPODÁRSTVO

Návrh ÚPN-O Varín v oblasti vodného hospodárstva rešpektuje:

- záväzné regulatívy územného rozvoja ÚPN VÚC Žilinského kraja,
- ÚPN – VÚC Žilinského kraja v znení zmien a doplnkov č. 1-5 vrátane výstupov zo záväznej časti (Nariadenie Vlády SR, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť ÚPN – VÚC Žilinský kraj až všeobecne záväzné nariadenie ŽSK č. 49/2018 o záväzných častiach zmien a doplnkov č. 5 ÚPN – VÚC Žilinského kraja, ÚPN VÚC v platnom znení),
- vyhlášku MŽP SR č.684/2006 Z.z.zo dňa 14.11.2006,
- stanoviská dotknutých organizácii,
- príslušné normy a predpisy.

2.12.2.1 Zásobovanie pitnou vodou

Širšie vzťahy

Katastrálne územie obce Varín leží z časti v chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO) Beskydy – Javorníky, ktorá má celkovú plochu 1856 km^2. CHVO je územie, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu vôd. Podmienky ochrany vôd v CHVO sú upravené v § 31 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách. CHVO Beskydy a Javorníky je stanovená Nariadením vlády SSR č.13/1987 Z.z..

Okrem toho zastavané územie obce leží celé v pásme hygienickej ochrany (PHO) 2° (vonkajšom) vodného zdroja (VZ) Teplička nad Váhom. 1° PHO VZ je tvorené jeho oplotením. Okrem tohto pásma zasahuje do katastra obce aj 2° PHO vonkajšie vodného zdroja (VZ) Gbeľany a Nezbudská Lúčka. Obmedzenia z toho vyplývajúce sú stanovené vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 29/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov.

Súčasný stav

Systém zásobovania pitnou vodou v katastri obce Varín je súčasťou nadradeného skupinového vodovodu Gbeľany, spolu s vodným zdrojom (VZ) Gbeľany. Vodný zdroj Gbeľany je tvorený vŕtanou studňou o doporučenej výdatnosti 15 l/s, výdatnosť po úprave vody je 13 l/s. Z vodného zdroja je voda čerpaná do zásobného vodojemu Gbeľany 2x 400 m^3 pomocou privádzacieho potrubia PVC DN100, s kótami hladín max/min: 424,00 / 419,00 m n.m.. Z vodojemu je voda rozvádzaná do obcí Gbeľany, Nededza a Varín. Do obce Varín je pitná voda zabezpečovaná hlavným rozvádzacím potrubím PVC DN200 a HDPE DN150.

V súčasnosti má obec Varín komplexne vybudovanú vodovodnú sieť, ktorá korešponduje s jestvujúcou zástavbou. Prevádzkovateľom verejného vodovodu je SEVaK a.s. Žilina. Existujúca vodovodná sieť slúži na zabezpečenie obyvateľstva pitnou a požiarnou vodou. Pokrýva celú jestvujúcu zástavbu v obci. Rozvádzacie potrubie v obci je DN 50 - 200, materiál PE a PVC. V miestach kde to bolo možné je riešené ako zookruhované. Jednotlivé nehnuteľnosti v obci sú pripojené na verejný vodovod pomocou vodovodných prípojok, na ktorých sú osadené fakturačné meradlá.

Na jednotlivých trasách sú umiestnené trasové uzávery a armatúrne šachty, taktiež nadzemné resp. podzemné požiarne hydranty.

Zastavané územie zásobované z verejného vodovodu leží v nadmorskej výške cca. 380 – 387 m n.m., v miestnej časti Koňhora až do nadmorskej výšky 397 m n.m., t.j. minimálny hydrostatický pretlak vo vodovodnej sieti v závislosti od VDJ Gbeľany je cca 0,22 – 0,39 MPa (STN 755401 a vyhl. 684/2006 Zb.z. stanovuje maximálny pretlak vo vodovodnej sieti 0,6 MPa resp. 0,7 MPa). Taktiež stanovuje pri zložitej členitosti terénu a v zástavbe na okraji obce hydrodynamický pretlak najmenej 0,15 MPa (obmedzenie výšky zástavby do dvoch nadzemných podlaží), resp. 0,25 MPa). Rozvod vody tlakovým požiadavkám vyhovuje.

V zmysle podkladov správcu verejného vodovodu k roku 2015 je pripojených na verejný vodovod v obci 2891 obyvateľov (zo 3766 obyv. (k 31.12.2014) - t.j. zásobovaných obyvateľov z verejného vodovodu je cca 77 %), ročná spotreba pre celú obec predstavuje 98 047 m^3 pitnej vody za rok.

Príslušná výkresová dokumentácia je spracovaná na základe podkladov od vlastníka resp. prevádzkovateľa vodovodu – SEVaK a.s. Žilina. V zastavanom území obce správca neuvažuje so žiadnymi zámermi. Výhľadovo sa uvažuje o prepojení jednotlivých vodovodných systémov v terchovskej doline na skupinový vodovod Žilina.

Tabuľka 2.12-3 Komponenty systému zásobovania pitnou vodou pre obec Varín

p.č.	*Názov objektu*	*Popis objektu*
1	vodný zdroj - podzemný vrt	- doporučená výdatnosť: 15,0 l/s - výdatnosť po úprave vody: 13,0 l/s
2	privádzacie výtlačné potrubie	- materiál: PVC - dimenzia/dĺžka: D160 (DN150)/cca 1600 m
3	vodojem Gbeľany	- využiteľný objem: 2x 400 m^3 - max/min hladina: 424,00 / 419,00 m n.m.
4	hlavné zásobné potrubie pre obec Varín	- materiál/dimenzia/dĺžka: PVC/DN200/1400 m - materiál/dimenzia/dĺžka: PE/(D160) DN150/1370 m
5	rozvádzacie vodovodné potrubie pre obec	spolu: 15960 m, z toho: - materiál/dimenzia/dĺžka: PE/D110 (DN100)/2330 m - materiál/dimenzia/dĺžka: PVC/ DN200/ 930 m - materiál/dimenzia/dĺžka: PVC/ DN150/ 3860 m - materiál/dimenzia/dĺžka: PVC/ DN100/ 7920 m - materiál/dimenzia/dĺžka: PVC/ DN80/ 740 m - materiál/dimenzia/dĺžka: PVC/ DN50/ 180 m

Výpočet potreby pitnej vody pre súčasný stav (uvažované 100% zásobovania obyvateľstva)

(podľa Vyhlášky MŽP SR č.684/2006 zo dňa 14.11.2006):

- pre bytový fond (kd = 1,6; kh = 1,8) – veľkosť územia 1001 - 5000 obyv. špecifická potreba vody je závislá od vybavenia bytov. Podľa vyhlášky sa navrhuje 120 $l.obyv^{-1}.d^{-1}$,
- pre služby resp. občiansku vybavenosť: 40 $l.\ obyv^{-1}.d^{-1}$,
- počet obyvateľov: 3822 (2018).

Tabuľka 2.12-4 Súčasná potreba pitnej vody

Ozn.	**Popis**	**MJ**	**počet MJ**	**ŠP**	**kv**	**ŠPu**	**Qd**		**kd**	**Qd,max**		**kh**	**Qh,max**	**počet dní**	**Qr**
				[$l.MJ^{-1}.d^{-1}$]		[$l.MJ^{-1}.d^{-1}$]	[m3.d-1]	[l.s-1]		[m3.d-1]	[l.s-1]		[l.s-1]		[m3.r-1]
1	byt. fond	obyv.	3822	120	1,0	120	458,6	5,31	1,6	733,8	8,49	1,8	15,29	365	167404
2	vyššia OV	obyv.	3822	25	1,0	25	95,6	1,11	1,6	152,9	1,77	1,8	3,19	365	34876
							554,2	**6,40**		**886,7**	**10,30**		**18,50**		**202279,4**

t.j.

Potreba pitnej vody pre celé územie (pre súčasný stav odberateľov):

$Q_{p,návrh} = Q_d = 554\ 200\ l.d^{-1} = 6,4\ l.s^{-1}$

$Q_{m,návrh} = Q_{d,\ max} = 886\ 700\ l.d^{-1} = 10,3\ l.s^{-1}$

$Q_{h,návrh} = Q_{h,\ max} = 18,5\ l.s^{-1}$

ročná potreba vody: $Q_{ročné} = 202279,4\ m^3.rok^{-1}$

Potreba požiarnej vody

Na jednotlivých trasách sú umiestnené nadzemné resp. podzemné požiarne hydranty, rozmiestnenie podľa príslušnej STN. Umiestnené sú tak, aby zároveň plnili aj prevádzkové požiadavky určené pre vodovodnú sieť. Každá dimenzia potrubia má svoje kapacitné parametre pre zabezpečenie požiarnej vody.

Podrobnosti pre zabezpečenie požiarnej vody stanovuje STN 92 0400 a vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 699/2004 Zb.z. Vnútornú potrebu požiarnej vody majú vybrané objekty zabezpečenú podľa platných legislatívnych predpisov formou hasiacich prístrojov resp. vnútorných požiarnych hydrantov.

Návrh riešenia

Návrh riešenia je spracovaný v dvoch variantoch označených ako:
- základný návrh,
- variant.

Navrhovaná výstavba, jej rozsah a využitie je zrejmý z nasledujúcej tabuľky jednotlivých variantov:

Tabuľka 2.12-5 Rozvoj bývania

		Základný návrh		Variant	
Ozn.	Názov (lokalita)	Počet RD (BJ)	Počet obyv.	Počet RD (BJ)	Počet obyv.
1	IBV - v prelukách	15	50	15	50
2	IBV - v lok. Záhumnie	165	545	113	373
3	IBV - v lok. Koňhora	60	198	60	198
4	IBV - v lok. Podhájik pri žel. stanici	30	99	30	99
5	IBV - východne od Nám. sv. Floriána	12	40	-	-
6	IBV - severne od ulice Kamence	6	20	6	20
7	IBV – lok. Rozbehov	11	36	11	36
8	HBV - Záhumnie - juhovýchodná časť	122	403	200	660
9	HBV - v lok. Dubenec	46	152	-	-
10	HBV - východne od Nám. sv. Floriána	-	-	72	238
	Spolu	**467**	**1543**	**507**	**1674**

Tabuľka 2.12-6 Rozvoj výroby

		Základný návrh	Variant
Ozn.	Názov (lokalita)	Počet zam.	Počet zam.
1	Výrobné územie Varín	1000	1000
	Spolu	**1000**	**1000**

Výpočet potreby pitnej vody podľa Vyhlášky MŽP SR č.684/2006 zo dňa14.11.2006 *(návrh pre 100 % zásobovaného obyvateľstva navrhovanej výstavby)* pre bytový fond (kd = 1,6; kh = 1,8) – veľkosť územia 1001 - 5000 obyv.:

- špecifická potreba vody je závislá od vybavenia bytov; podľa uvedenej vyhlášky sa navrhuje 150 l. $obyv^{-1}.d^{-1}$
- špecifická potreba vody pre priemysel - v zmysle prílohy 1 časť D

Tabuľka 2.12-7 Potreba pitnej vody pre navrhované územia základný návrh

Ozn. lok.	Popis	b.j.	MJ /b.j.	MJ	počet MJ	ŠP	kv	ŠPu	Qd		kd	Qd,max		kh	Qh,max	počet dní	Qr
						[l.MJ^{-1}.d^{-1}]		[l.MJ^{-1}.d^{1}]	[m^3.d^{-1}]	[l.s^{-1}]		[m^3.d^{-1}]	[l.s^{-1}]		[l.s^{-1}]		[m^3.r^{-1}]
Plochy pre rozvoj bývania																	
1	IBV preluky	15	3,3	obyv.	50	150	1,0	150	7,4	0,09	1,6	11,9	0,14	1,8	0,25	365	2710
2	IBV v lok. Záhumnie	165	3,3	obyv.	545	150	1,0	150	81,7	0,95	1,6	130,7	1,51	1,8	2,72	365	29811
3	IBV v lok. Koňhora	60	3,3	obyv.	198	150	1,0	150	29,7	0,34	1,6	47,5	0,55	1,8	0,99	365	10841
4	IBV v lok. Podhájik pri ž. st.	30	3,3	obyv.	99	150	1,0	150	14,9	0,17	1,6	23,8	0,28	1,8	0,50	365	5420
5	IBV vých. Nám. sv. Floriána	12	3,3	obyv.	40	150	1,0	150	5,9	0,07	1,6	9,5	0,11	1,8	0,20	365	2168
6	IBV severne od ul. Kamence	6	3,3	obyv.	20	150	1,0	150	3,0	0,03	1,6	4,8	0,06	1,8	0,10	365	1084
7	IBV v lok. Rozbehov	11	3,3	obyv.	36	150	1,0	150	5,4	0,06	1,6	8,7	0,10	1,8	0,18	365	1987
8	HBV Záhumnie juhovýchod	122	3,3	obyv.	403	150	1,0	150	60,4	0,70	1,6	96,6	1,12	1,8	2,01	365	22042
9	HBV v lok. Dubenec	46	3,3	obyv.	152	150	1,0	150	22,8	0,26	1,6	36,4	0,42	1,8	0,76	365	8311
10	Vyššia občian. vybavenosť				1541	25	1,0	25	38,5	0,45	1,6	61,6	0,71	1,8	1,28	365	14063
Plochy pre rozvoj výroby																	
11	Výrobné územie Varín			zam.	1000	80	1,0	80	80,0	0,93	2,0	160,0	1,85		11,11	260	20800
Spolu									349,7	4,0		591,5	6,8		20,10		119237,8

t.j.
Potreba pitnej vody pre navrhované lokality
(100 % zásobovaného obyvateľstva + navrhovaný priemysel):
$Q_{p,návrh} = Q_d = 349\,700$ l.d-1 = 4,0 l.s^{-1}
$Q_{m,návrh} = Q_{d,\,max} = 591\,500$ l.d-1 = 6,8 l.s^{-1}
$Q_{h,návrh} = Q_{h,\,max} = 20{,}1$ l.s^{-1}
Ročná potreba vody: $Q_{ročné} = 119\,237{,}8$ m^3.rok^{-1}

Potreba pitnej vody pre celé územie (navrhovaný stav celej obce = súčasný + navrh. stav):
$Q_{p,návrh} = Q_d = 903\,900$ l.d-1 = 10,4 l.s^{-1}
$Q_{m,návrh} = Q_{d,\,max} = 1\,478\,200$ l.d-1 = 17,1 l.s^{-1}
$Q_{h,návrh} = Q_{h,\,max} = 38{,}6$ l.s^{-1}
Ročná potreba vody: $Q_{ročné} = 321\,517{,}2$ m^3.rok^{-1}

Tabuľka 2.12-8 Potreba pitnej vody pre navrhované územia variant

Ozn. lok.	Popis	b.j.	MJ /b.j.	MJ	počet MJ	ŠP	kv	ŠPu	Qd		kd	Qd,max		kh	Qh,max	počet dní	Qr
						[l.MJ^{-1}.d^{-1}]		[l.MJ^{-1}.d^{1}]	[m^3.d^{-1}]	[l.s^{-1}]		[m^3.d^{-1}]	[l.s^{-1}]		[l.s^{-1}]		[m^3.r^{-1}]
Plochy pre rozvoj bývania																	
1	IBV preluky	15	3,3	obyv.	49,5	150	1,0	150	7,4	0,09	1,6	11,9	0,14	1,8	0,25	365	2710
2	IBV v lok. Záhumnie	113	3,3	obyv.	372,9	150	1,0	150	55,9	0,65	1,6	89,5	1,04	1,8	1,86	365	20416
3	IBV v lok. Koňhora	60	3,3	obyv.	198,0	150	1,0	150	29,7	0,34	1,6	47,5	0,55	1,8	0,99	365	10841
4	IBV v lok. Podhájik pri ž. st.	30	3,3	obyv.	99,0	150	1,0	150	14,9	0,17	1,6	23,8	0,28	1,8	0,50	365	5420
5	IBV severne od ul. Kamence	6	3,3	obyv.	19,8	150	1,0	150	3,0	0,03	1,6	4,8	0,06	1,8	0,10	365	1084
6	IBV v lok. Rozbehov	11	3,3	obyv.	36,3	150	1,0	150	5,4	0,06	1,6	8,7	0,10	1,8	0,18	365	1987
7	HBV Záhumnie juhovýchod	200	3,3	obyv.	660,0	150	1,0	150	99,0	1,15	1,6	158,4	1,83	1,8	3,30	365	36135
8	HBV vých. N. sv. Floriána	72	3,3	obyv.	237,6	150	1,0	150	35,6	0,41	1,6	57,0	0,66	1,8	1,19	365	13009
9	Vyššia občian. vybavenosť				1673,0	25	1,0	25	41,8	0,48	1,6	66,9	0,77	1,8	1,39	365	15267
Plochy pre rozvoj výroby																	
11	Výrobné územie Varín			zam.	1000,0	80	1,0	80	80,0	0,93	2,0	160,0	1,85		11,11	260	20800
Spolu									372,8	4,30		628,5	7,30		20,90		127669,3

t.j.
Potreba pitnej vody pre navrhované lokality
(100 % zásobovaného obyvateľstva + navrhovaný priemysel):
$Q_{p,návrh} = Q_d = 372\,800$ l.d-1 = 4,3 l.s^{-1}
$Q_{m,návrh} = Q_{d,\,max} = 628\,500$ l.d-1 = 7,3 l.s^{-1}
$Q_{h,návrh} = Q_{h,\,max} = 20{,}9$ l.s^{-1}
Ročná potreba vody: $Q_{ročné} = 127\,669{,}3$ m^3.rok^{-1}

Potreba pitnej vody pre celé územie (navrhovaný stav celej obce = súčasný + navrhovaný stav):
$Q_{p,návrh} = Q_d = 927\ 000$ l.d-1 = 10,7 $l.s^{-1}$
$Q_{m,návrh} = Q_{d,\ max} = 1\ 515\ 200$ l.d-1 = 17,6 $l.s^{-1}$
$Q_{h,návrh} = Q_{h,\ max} = 39{,}4\ l.s^{-1}$
Ročná potreba vody: $Q_{ročné} = 329\ 948{,}7\ m^3.rok^{-1}$

Existujúca vodovodná sieť je rozsahom dostatočná a rozšíriteľná aj pre navrhovaný nárast bytovej výstavby a objektov občianskej vybavenosti. Rozvody vody sú vedené prevažne vo verejných komunikáciách a zeleni. Korešpondujú so súčasnou, resp. navrhovanou zástavbou. Vytvárajú podmienky pre jednoduché napojenie navrhovaných objektov, keďže vedú bezprostredne popri nich.

STN 755401 a vyhl. 684/2006 Zb.z. stanovuje maximálny pretlak v najnižších miestach vodovodnej siete verejného vodovodu každého tlakového pásma, ktorý nesmie prevyšovať hodnotu 0,6 MPa. Pri zložitejšej členitosti terénu a podľa miestnych podmienok možno maximálny pretlak zvýšiť na 0,7 MPa. Taktiež stanovuje pri zložitej členitosti terénu a v zástavbe na okraji obce hydrodynamický pretlak najmenej 0,15 MPa (obmedzenie výšky zástavby do dvoch nadzemných podlaží, resp. 0,25 MPa).

Územia bytovej výstavby v lok. Záhumnie, Koňhora, Podhájik, Dubenec, lokality v existujúcom zastavanom území sú jednoducho napojiteľné na existujúci rozvod vody v katastri obce, nakoľko ležia v jeho blízkosti.

Územie priemyslu „Výrobné územie Varín“ a lokalita bytovej výstavby Rozbehov ležia v značnej vzdialenosti od jestvujúcej vodovodnej siete. Pre výstavbu v lokalite Rozbehov sa rozšírenie vodovodnej siete považuje za neefektívne, je však schválené v rámci vypracovanej DUR, čo ÚPN – O Varín akceptuje.

Popis jednotlivých navrhovaných lokalít

IBV - v prelukách v súčasnom zastavanom území
IBV - východne od Nám. sv. Floriána
HBV - východne od Nám. sv. Floriána
IBV - severne od ulice Kamence

Navrhovaná zástavba tvorí zastavanie prieluk v jestvujúcej zástavbe – napojenie na už vybudovaný verejný vodovod DN 100 resp. DN 150.

Lokalita „Záhumnie“

V lokalite sa uvažuje s bytovou zástavbou individuálnou resp. hromadnou. Zásobovanie vodou z pitného vodovodu sa navrhuje rozšírením z existujúceho vodovodného systému vo viacerých bodoch – z ulíc Záhumnie, z ul. A. Bernoláka, ul. P.O. Hviezdoslava a ul. Dubenec. Vodovodný systém sa navrhuje v čo najväčšej miere ako okruhový, s minimalizovaním slepých vetiev.

Miestna časť „Koňhora“

V miestnej časti sa navrhuje individuálna bytová výstavba. Zásobovanie vodou z pitného vodovodu sa navrhuje rozšírením z existujúceho vodovodného systému z ul. Koňhorská. Vodovodný systém sa navrhuje v čo najväčšej miere ako okruhový, s minimalizovaním slepých vetiev.

Lokalita „Podhájik“

Navrhuje sa nová IBV s napojením na jestvujúci verejný vodovod DN 100 v ulici Železničná, s trasou vedúcou popri navrhovanej komunikácii.

Lokalita „Dubenec“

ÚPN – O Varín navrhuje HBV v blízkosti areálu AGRA – VÁH, s.r.o. Napojenie na jestvujúci verejný vodovod DN 100 sa navrhuje z ul. Dubenec, resp. DN 150 z ulice J. Martinčeka.

Lokalita „Rozbehov“

V lokalite sa navrhuje individuálna bytová výstavbou (12 RD). Územie leží v značnej vzdialenosti od jestvujúcej vodovodnej siete (cca 700 m). ÚPN – O Varín akceptuje návrh rozšírenia vodovodnej siete pre predmetnú výstavbu v zmysle vypracovanej DUR.

Výrobné územie Varín

ÚPN – O Varín navrhuje nový priemyselný areál v blízkosti VD Žilina. Vzhľadom na jeho predpokladaný značný rozsah (1000 zam.), bude potrebné sa napojiť na najbližší vodovodný rád DN min. 150. Preto bod napojenia sa navrhuje z ul. Železničná.

Odľahlé územia rekreačných objektov, rodinných domov, objektov občianskej vybavenosti severne od cesty II/583 sa navrhuje ponechať s lokálnych zdrojov – studne, skupinové vodovody a pod.

Pre nové vetvy vodovodov sa navrhuje uprednostniť trasovanie v komunikáciách resp. súbežných zelených pásoch alebo chodníkoch, vyhnúť sa súkromným pozemkom s problémami vstupov pre výstavbu a obsluhu. Navrhujú sa tak, aby zabezpečovali aj potrebu požiarnej vody – s nadzemnými hydrantmi. Tiež sa navrhuje v čo najväčšej miere budovať vodovodný systém ako okruhový, čím sa docieli vyššia kvalita dodávanej pitnej vody ako i dostupnosť dodávky v prípade porúch na vodovodnom potrubí (možnosť dodávky z dvoch smerov). Na vhodných miestach sa navrhuje osadiť trasové uzávery. Vodovodné potrubie sa navrhuje ukladať do nezámrznej hĺbky. Materiál potrubia použiť PE resp. tvárnu liatinu, dimenzia potrubia DN 80 – 150.

Jednotlivé navrhované nehnuteľnosti budú napojené na verejný vodovod pomocou vodovodných prípojok, na ktorých bude osadená vodomerná zostava spolu s fakturačným vodomerom. Bude umiestňovaná v objektoch resp. vo vodomerných šachtách ležiacich mimo objektu (závisí od priestorových pomerov).

Navrhovaná vodovodná sieť musí by v súlade s platnými normami a predpismi, bude zásobovať územia pitnou resp. požiarnou vodou. Kvalita pitnej vody musí zodpovedať príslušnému Nariadeniu vlády SR č. 354/2006 Zb.z.

Pri návrhu zástavby rešpektovať trasy existujúcich a navrhovaných vodovodných potrubí a polohu vodohospodárskych objektov, vrátane ich ochranných pásiem (zákon č. 442/2002 Zb.z.).

Potreba požiarnej vody

Na navrhovaných trasách budú osadené nadzemné požiarne hydranty, prípadne aj podzemné hydranty, rozmiestnené podľa príslušnej STN. Navrhujú sa umiestniť tak, aby zároveň plnili aj prevádzkové požiadavky určené pre vodovodnú sieť. Každá dimenzia potrubia má svoje kapacitné parametre pre zabezpečenie požiarnej vody.

Pri ďalšom návrhu v riešenom území sa požaduje brať na to ohľad, poprípade zabezpečenie požiarnej vody riešiť z potrubia, ktoré zabezpečí dostatočné množstvo požiarnej vody. Ak to nebude možné, je potrebné zabezpečiť dostatočné množstvo vody na hasenie požiaru individuálne. Podrobnosti pre zabezpečenie požiarnej vody stanovuje STN 92 0400 a vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 699/2004 Z.z.

Vnútornú potrebu požiarnej vody majú vybrané objekty zabezpečenú podľa platných legislatívnych predpisov formou hasiacich prístrojov, resp. vnútorných požiarnych hydrantov.

2.12.2.2 Odkanalizovanie územia

Širšie vzťahy

Obec Varín je napojená na kanalizačný systém okresu Žilina s čistením v SČOV Žilina, ležiacou v katastrálnom území Horný Hričov. Jedná sa o mechanicko – biologickú čistiareň. Recipientom vyčistených odpadových vôd je rieka Váh. Kvalita vypúšťaných odpadových vôd spĺňa aktuálne požadované limity. Do SČOV sú zaústené odpadové vody dažďové, priemyselné a splaškové. Niektoré miestne časti Žilina resp. obce majú vybudovanú delenú stokovú sieť. Vody jednotnej stokovej siete sú odľahčované pomocou odľahčovacích komôr do miestnych recipientov. Obce terchovskej doliny, ako i obec Teplička nad Váhom a m.č. Žiliny - Zástranie odvádzajú do SČOV iba splaškové odpadové vody.

Súčasný stav

Splašková kanalizácia

Odkanalizovanie obce Varín je napojené na hlavný kanalizačný zberač z terchovskej doliny. Odkanalizovanie obcí terchovskej doliny nadväzovalo na vybudovaný kanalizačný zberač DN600/800 v súvislosti s výstavbou vodného diela Žilina. Tento zberač spolu s čerpacou stanicou odpadových vôd a priľahlým výtlačným a gravitačným potrubím je v správe Vodohospodárskej výstavby š.p. Hlavný gravitačný kanalizačný zberač DN600/800 leží v koridore medzi cestou II/583 Žilina – Terchová a železničnou traťou Žilina – Vrútky. Je ukončený v blízkosti zriaďovacej stanice (resp. terminálu intermodálnej prepravy (TIP)) Žilina, kde je vybudovaná čerpacia stanica odpadových vôd s následným výtlakom (HDPE DN400) vedeným popod hlavnú železničnú trať Žilina – Vrútky a koľajisko zriaďovacej stanice v dĺžke 243 m. Priľahlé gravitačné potrubie (PVC DN600) je vedené v súbehu so železnicou, popod biokoridor a po cestnom telese pod VD Žilina a napojené do kanalizačného zberača PVC DN600 vedeného na ľavom brehu rieky Váh.

V obci Varín je celoplošne vybudovaná verejná splašková kanalizácia s následným prepojením na SČOV Horný Hričov. Je budovaná etapovite, posledné plošné budovanie verejnej splaškovej kanalizácie bolo súčasťou projektu „Žilina – intenzifikácia ČOV a rozšírenie kanalizácie“ financovaného z európskeho fondu ISPA.

Vzhľadom na topografiu terénu nebolo možné obec odkanalizovať iba gravitačne. Problémom je zástavba na opačnom (ľavom) brehu rieky Varínka smerom do obce Nezbudská Lúčka. Táto lokalita je odkanalizovaná gravitačne a pomocou zhybky zaústená do čerpacej stanice odpadových vôd. Z nej sú odpadové vody čerpané pomocou výtlačného potrubia PE DN 100 do vyššie ležiaceho gravitačného zberača DN600 z terchovskej doliny.

Na tento kanalizačný zberač DN 600 sú napojené aj splaškové odpadové vody výtlačným potrubím DN 200 (oceľ) z obce Strečno ležiacej na ľavom brehu rieky Váh. Tieto objekty patria do správy Vodohospodárskej výstavby š.p.

Jestvujúca splašková stoková sieť je budovaná z potrubia DN 300 resp. 400, materiál PVC resp. PVC K. Kanalizačný zberač z terchovskej doliny je budovaný z PVC DN600. Na vhodných miestach sú vybudované revízne šachty. Kanalizácia kopíruje zástavbu a konfiguráciu terénu, aby sa minimalizovali náklady spojené so zemnými prácami.

Na kanalizačných prípojkách od jednotlivých nehnuteľností sú vybudované revízne šachty.

Vypúšťané odpadové vody do verejnej splaškovej kanalizácie musia byť v súlade s prevádzkovým poriadkom kanalizačnej siete, ktorého limitné hodnoty znečistenia vypúšťaného do kanalizácie stanovuje vyhláška MŽP SR č. 55/2005 Zb.z.

Limitné hodnoty pre vypúšťanie do podzemných povrchových vôd (platí pre ČOV) stanovuje nariadenie vlády SR č. 269/2010 Zb.z.

Príslušná výkresová dokumentácia je spracovaná na základe z GIS podkladov správcu siete – Severoslovenskej vodárenskej spoločnosti a.s., Žilina. V území správca neuvažuje so žiadnymi zámermi.

Bilancia odpadových vôd pre súčasný stav (podľa Vyhlášky MŽP SR č.684/2006 zo dňa 14.11.2006) odpadové vody splaškové (rovnaké množstvo ako je potreba pitnej vody), t.j.

Denný prietok (pre súčasný stav odberateľov):

$Q_{24} = Q_p = Q_d =$ 554,2 $m^3.d^{-1}$ => 6,4 $l.s^{-1}$ => 3695 EO => 221,68 kg/d (BSK_5)

Dažďová kanalizácia

V obci Varín nie je vybudovaný ucelený systém dažďovej kanalizácie. Obec sa nachádza v dobrom odtokovom území, kde cez obec prechádzajú miestne recipienty. Pomocou systému povrchových priekop a jarkov a lokálnych úsekov dažďovej kanalizácie sú dažďové vody lokálne odvádzané do povrchových vôd. Tam kde to geológia podložia umožňuje sa vody z povrchového odtoku likvidujú aj do podložia – tam, kde patria.

Limitné hodnoty pre vypúšťanie do podzemných povrchových vôd stanovuje nariadenie vlády SR č. 269/2010 Zb.z.

V katastri obce sa nachádza niekoľko území, kde boli vybudované melioračné objekty pre bezproblémové odvádzanie povrchových a podzemných vôd. Sú zaústené do miestnych recipientov. Problémová je meliorácia v lokalitách Vyševarínie a Záhumnie, kde dochádza k zatápaniu územia prívalovými vodami.

Návrh riešenia

Splašková kanalizácia

Splaškovú kanalizáciu z navrhovaných území a ich objektov sa navrhuje napojiť na jestvujúce kanalizačné potrubie splaškovej stokovej sústavy, ktoré odvádza splaškové vody do SČOV Horný Hričov.

Potrubie jednotlivých vetiev kanalizácie v rozvojových územiach sa navrhuje z materiálu PE/PP DN 250 - 300, šachty betónové DN 1000 resp. plastové (DN 600, 800, 1000). Celé rozšírenie kanalizácie bude gravitačné. Splašková stoková sieť musí byť tesná.

Jednotlivé nehnuteľnosti sa navrhuje napojiť na verejnú kanalizáciu pomocou kanalizačných prípojok ukončených na hranici pozemku (vo vnútri pozemku) revíznou šachtou. Do RŠ bude objekt napojený vnútornou kanalizáciou.

Pri stokovej sieti hrozí možnosť zatopenia podpivničených priestorov objektov. Pri návrhu výškového osadenia jednotlivých objektov je potrebné brať do úvahy aj hladinu spätného vzdutia (spravidla poklop šachty verejnej kanalizácie) vo verejnej kanalizácii, prípadne navrhnúť opatrenia, ktoré zabránia spätnému vzdutiu z verejnej kanalizácie do objektov, čím by mohlo dôjsť k materiálnym škodám.

V prípade výstavby prevádzok, kde môžu vznikať odpadové vody s obsahom tuku (reštaurácie, kuchyne) bude potrebné takéto vody pre zaústením do splaškovej kanalizácie predčistiť v lapači/odlučovači tukov. Pre spevnené plochy na parkovanie sa navrhuje vybudovať ORL podľa požiadaviek príslušného vodohospodárskeho úradu.

Limitné hodnoty pre vypúšťanie do podzemných resp. povrchových vôd (platí pre ČOV) stanovuje nariadenie vlády SR č. 269/2010 Z.z.

Vybudovaná stoková sieť musí by v súlade s platnými normami a predpismi. Všetky vypúšťané odpadové vody musia byť v súlade s prevádzkovým poriadkom kanalizačnej siete, ktorého limitné hodnoty znečistenia vypúšťaného do kanalizácie stanovuje vyhláška MŽP SR č. 55/2005 Zb.z.

Bilancia odpadových vôd pre navrhovaný stav (podľa Vyhlášky MŽP SR č.684/2006 zo dňa 14.11.2006)

- odpadové vody splaškové (rovnaké množstvo ako je potreba pitnej vody pre 100% zásobovaného územia).

Bilancia je spracovaná v dvoch alternatívach:

Základný návrh:

$Q_{24} = Q_p = Q_d =$ 903,9 $m^3.d^{-1}$ => 10,4 $l.s^{-1}$ => 6026 EO => 361,56 kg/d (BSK_5)

Variant:

$Q_{24} = Q_p = Q_d =$ 927,0 $m^3.d^{-1}$ => 10,7 $l.s^{-1}$ => 6180 EO => 370,8 kg/d (BSK_5)

Stoky splaškovej delenej sústavy sa dimenzujú na najväčší návrhový prietok rovnajúci sa dvojnásobku maximálneho hodinového prietoku. Pri dimenzovaní stôk brať do úvahy aj budúci rozvoj územia.

Splaškové odpadové vody možno zaústiť do jestvujúcej stokovej siete vo väčšine lokalít (v prelukách v súčasnom zastavanom území, Záhumnie, Koňhora, Podhájik pri žel. stanici, Nám. sv. Floriána, ul. Kamence, Dubenec, Výrobné územie Varín), ktoré majú vhodné podmienky na takúto likvidáciu.

V lokalite Rozbehov a ostatných odľahlých zástavbách (rekreačné objekty Pod Jedľovinou, v lok. Koňhora (tu aj niekoľko rodinných domov) a objekty občianskej vybavenosti severne od cesty II/583 sa navrhuje splaškové odpadové vody likvidovať buď akumuláciou v domových žumpách s následným vývozom ich obsahu autorizovaným prepravcom na určené miesto, resp. domovými ČOV s vyústením do povrchových tokov. Limitné hodnoty pre vypúšťanie do podzemných resp. povrchových vôd (platí pre ČOV) stanovuje nariadenie vlády SR č. 269/2010 Zb.z. O možnosti budovať ČOV rozhodne príslušný vodohospodársky orgán a správca toku.

Výrobné územie Varín

Vzhľadom na rozsah zástavby v území, ako jediný spôsob likvidácie splaškových odpadových vôd z územia sa javí napojenie na splaškový kanalizačný zberač DN600 terchovskej doliny. Na základe výškových pomerov možno predpokladať aj vybudovanie čerpacej stanice odpadových vôd (ČSOV) s následným výtlakom.

Prípadné vypúšťané priemyselné odpadové vody do verejnej splaškovej kanalizácie musia byť v súlade s prevádzkovým poriadkom kanalizačnej siete, ktorého limitné hodnoty znečistenia vypúšťaného do kanalizácie stanovuje vyhláška MŽP SR č. 55/2005 Zb.z.

V zmysle spracovanej DUR priemyselného parku Varín je uvažované z časti územia splaškové odpadové vody čistiť ČOV a spolu so zachytenými dažďovými vodami čerpať a viesť výtlakom po konštrukcii lanopásu (firmy Dolvap) do VN Žilina mimo ochranného pásma VZ Teplička nad Váhom.

Toto technické riešenie navrhuje ÚPN – O Varín prehodnotiť, nakoľko sa vytvára možnosť vybudovať splaškovú kanalizáciu pre Výrobné územie Varín a znečistené DV zaústiť do priľahlého povrchového vodného toku.

Dažďová kanalizácia

Dažďové vody (DV) z povrchového odtoku sa z hľadiska likvidácie členia na:

- neznečistené možnými ropnými látkami (NEL) - (padnuté na strechy objektov, chodníky, zeleň, komunikácie),
- znečistené možnými ropnými látkami (NEL) - (padnuté komunikácie, parkoviská, odstavné plochy).

Tabuľka 2.12-9 Prehľad situovania jednotlivých lokalít v PHO vodných zdrojov

Názov (lokalita)	Leží v:	
	PHO 2. vonkajšie - VZ Teplička n.V.	PHO 2. vonkajšie - VZ Gbeľany
IBV - v prelukách v súčasnom zast. území	A	N
IBV - v lok. Záhumnie	A	N
IBV - v lok. Koňhora	A	N
IBV - v lok. Podhájik pri žel. stanici	A	A
IBV - východne od Nám. sv. Floriána	A	N
IBV - severne od ulice Kamence	A	N
IBV – v lok. Rozbehov	N	N
HBV - Záhumnie - juhovýchodná časť	A	N
HBV - v lok. Dubenec	A	N
HBV - východne od Nám. sv. Floriána	A	N
PV - Výrobné územie Varín	A	N

Neznečistené DV sa navrhuje prednostne likvidovať lokálne, v mieste ich vzniku do geologického podložia vsakovaním. Geologické podložie lokalít ležiacich na rovinatom území (preluky súčasného zastavaného územia, Záhumnie, Koňhora, Podhájik pri žel. stanici, Nám. sv. Floriána, ul. Kamence, Dubenec, Výrobné územie Varín) má vhodné podmienky na takúto likvidáciu. Presný návrh vsakovania sa navrhuje vykonať na základe podrobného hydrogeologického posudku.

V územiach s nevhodnou geológiou (Rozbehov) bude potrebné takéto vody odviesť mimo problémového územia do povrchových vôd.

Znečistené DV z komunikácií, odstavných plôch a parkovacích plôch je nutné podľa potreby predčistiť v odlučovačoch ropných látok (ORL). Následne preferovať ich odvádzanie do miestnych vodných tokov resp. systému cestných rigolov. Toky sú v správe SVP š.p.. Ten určí podmienky (kvalitatívne a kvantitatívne), za akých možno takéto vody zaústiť. Výnimočne môžu byť tieto vody (podľa geológie) odvádzané aj do podložia. Treba však zvážiť ich vplyv na podzemné vody. Pri podrobnom návrhu ich odvádzania je potrebné rešpektovať požiadavky príslušného vodohospodárskeho orgánu. Pri návrhu takýchto vsakov treba navyše posúdiť aj ich vplyv na vodné zdroje Gbeľany a Teplička nad Váhom.

Lokalita Rozbehov

Lokalita leží v mieste s geológiou nevhodnou na vsakovanie do podložia. Preto sa navrhuje dažďové vody z územia odviesť do miestneho vodného toku Lipovec. Tok je v správe SVP š.p. Ten určí podmienky (kvalitatívne a kvantitatívne), za akých možno vody z územia do toku zaústiť.

Výrobné územie Varín

Celé územie leží v PHO 2° (vonkajšie) - VZ Teplička n.Váhom. Znečistené DV z územia sa navrhuje odvádzať do povrchových vodných tokov. Pri technickom riešení odvádzania je potrebné rešpektovať požiadavky príslušného vodohospodárskeho orgánu.

Neznečistené DV likvidovať prednostne lokálne, v mieste ich vzniku do geologického podložia vsakovaním.

V zmysle spracovanej DUR priemyselného parku Varín je uvažované z časti územia znečistené DV predčistiť v ORL, zviesť do čerpacej stanice (kde budú zaústené aj vyčistené odpadové vody z ČOV) a následne výtlakom viesť v konštrukcii lanopásu (firmy DOLVAP s.r.o.) do VN Žilina mimo ochranného pásma VZ Teplička nad Váhom.

Toto technické riešenie sa navrhuje prehodnotiť, nakoľko sa vytvára možnosť vybudovať splaškovú kanalizáciu pre Výrobné územie Varín a znečistené DV možno zaústiť do priľahlého povrchového vodného toku.

V rámci odvádzania dažďových vôd sa navrhuje realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do miestnych recipientov nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie v území, predčistenie a pod.).

Limitné hodnoty pre vypúšťanie do povrchových a podzemných vôd stanovuje nariadenie vlády SR č. 269/2010 Zb.z. V prípade požiadavky príslušného vodohospodárskeho orgánu je potrebné navrhnúť odlučovače ropných látok pre komunikácie, resp. spevnené plochy na parkovanie.

Vybudovaná stoková sieť dažďovej kanalizácie musí by v súlade s platnými normami a predpismi. Potrubie jednotlivých vetiev kanalizácie v rozvojových územiach sa navrhuje z materiálu PE/PP/kamenina/latina/sklolaminát DN 250 - 800, šachty betónové/plastové DN 600 - 1000. Celá kanalizácia bude gravitačná. Jednotlivé nehnuteľnosti budú napojené na takúto dažďovú kanalizáciu pomocou kanalizačných prípojok. Tie budú ukončené na hranici pozemku (vo vnútri pozemku) revíznou šachtou (RŠ) resp. komorou.

2.12.2.3 Vodné toky

Súčasný stav

Katastrálne územie obce Varín patrí z hydrologického hľadiska do povodia rieky Váh. Do Váhu sú zaústené vodné toky rieka Varínka a miestne toky (hydrologické číslo 4-21-6806 (-6823)). Okrem Váhu, ktorého súčasťou je aj vodná nádrž Žilina sa na území katastra obce nachádza jeho pravostranný prítok - biokoridor pri vodnom diele Žilina. Do neho sú zaústené miestne recipienty (Opustený náhon a Šošinský jarok). Hlavným vedľajším tokom v katastri je rieka Varínka. Do nej je zaústená ostatná časť vodných tokov v katastri.

Menej významné vodné toky v katastri (spravidla neregulované) odvodňujú lesné a lúčne partie, kde je odtok vody z územia spomaľovaný vegetačným krytom. Ich povodňové riziko nie je veľké.

Korytá tokov je potrebné udržiavať v dobrom technickom stave a dbať hlavne na jarnú údržbu brehovej zelene, aby spoľahlivo plnili funkciu odvedenia zvýšených prietokov.

Rieka Váh spolu s vodnou nádržou Žilina a biokoridorom majú vykonané príslušné opatrenia (majú vybudované brehové líniové konštrukcie), ktoré ochraňujú priľahlé územie od povodní.

Obdobne to platí aj pre rieku Varínka a taktiež toky Opustený náhon a Šošinský jarok. V niektorých úsekoch sú tieto dva malé toky zatrubnené.

Tabuľka 2.12-10 Zoznam tokov v katastri obce Varín:

Názov toku / správcovský názov	***Hydrologické číslo toku***	***Správca toku *)***	***Úprava toku***
BP Váhu / Opustený náhon	4-21-06-6462	SVP	obojstranná regulácia v intraviláne obce
bezmenný / Šošinský jarok	4-21-06-6463	SVP	čiatočná regulácia a zatrubnenie *(problém s vybrežovaním toku z koryta)*
bezmenný / BP VARÍNKY P.	4-21-06-6464	SVP	
Varínka / Varínka	4-21-05-6465	SVP	čiastočná obojstranná regulácia v okolí jestv. zástavby (od zaústenia po most na Terchovú) *+ potreba dobudovania regulácie na Q_{100} v kritických miestach regulovaného úseku*
BP Varínky / DÚBRAVA P.	4-21-05-6466	SVP	čiatočná regulácia v dolnom toku
bezmenný / -	4-21-05-6467	SVP	
Jedľovina / JEDĽOVINY P.	4-21-05-6468	SVP	čiatočná regulácia v dolnom toku
BP Varínky / -	4-21-05-6470	SVP	
BP Varínky / -	4-21-05-6471	SVP	
bezmenný / -	4-21-05-6472	SVP	
BP Varínky / ŽELEHOSŤ P.	4-21-05-6473	SVP	čiatočná regulácia v dolnom toku *(problém s vybrežovaním toku z koryta)*
bezmenný / -	4-21-05-6474	SVP	
bezmenný / -	4-21-05-6475	nemá	
Koňhorský potok / Koňhorský potok	4-21-05-6476	SVP	
BP Koňhorského potoka / -	4-21-05-6477	nemá	
BP Koňhorského potoka / BP Koňhorského potoka	4-21-05-6478	SVP	
bezmenný / -	4-21-05-6479	SVP *)	
BP Koňhorského potoka / -	4-21-05-6480	SVP	
Lipovec / Lipovec p.	4-21-05-6806	SVP *)	
BP Lipovca	4-21-05-6807	Lesy SR	
BP Lipovca	4-21-05-6808	SVP *)	
Hradský potok / HRADSKÝ P.	4-21-05-6815	SVP *)	
BP Hradského potoka / JEDĽOVINA P.	4-21-05-6816	SVP *)	
bezmenný	4-21-05-6817	SVP *)	
bezmenný	4-21-05-6818	SVP *)	
bezmenný	4-21-05-6819	SVP *)	
bezmenný	4-21-05-6820	SVP *)	
bezmenný	4-21-05-6821	SVP *)	
BP Hradského potoka	4-21-05-6822	SVP *)	
bezmenný	4-21-05-6823	SVP *)	

Poznámka:
**) V zmysle § 80d Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 15.1.2015 ods.(4) zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách Správca vodohospodársky významných vodných tokov (SVP š.p.)*

prevezme správu vodných tokov podľa § 50 ods. 5 druhej vety do 31.12.2019, ak ministerstvo neprevedie správu na inú osobu podľa § 51 ods. 1.
V zmysle aktuálneho prebiehajúceho procesu prevodu vodných tokov na SVP š.p., môže byť správcom niektorých vodných tokov už SVP š.p.

Z uvedenej tabuľky vyplýva, že toky v katastri obce sú v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku š.p. (SVP), OZ Piešťany, Lesov ŠR š.p. a niektoré toky sú bez správcu.

V súčasnosti v území SVP uvažuje so investičným zámerom dobudovania ochrannej hrádze na Q_{100} (prietok storočnej vody) na rieke Varínka v intraviláne obce.

Podľa informácií od SVP š.p., sa eviduje opakované vybreženie miestnych tokov a zatopenie priľahlých území pri intenzívnejších zrážkach. Jedná sa o Šošinský jarok a potok Želehost. Tieto úseky tokov bude potrebné v budúcnosti z pohľadu ochrany pred povodňami prehodnotiť.

Návrh riešenia

Niektoré navrhované lokality budú v kontakte s miestnymi vodnými tokmi (Výrobné územie Varín). Prípadné úpravy resp. zásahy do koryta odkonzultovať so správcom toku (SVP š.p.). V prípade zaústenia nových vôd z povrchového odtoku do miestnych tokov bude potrebné hydrotechnické posúdenie koryta na nové prietoky.

V miestach navrhovanej výstavby, kde by n-ročné prietoky (50-ročné resp. 100-ročné prietoky) vo vodných tokoch mohli spôsobiť materiálne škody, bude potrebné na korytách vybudovať protipovodňovú ochranu.

Korytá tokov je potrebné udržiavať v dobrom technickom stave a dbať hlavne na jarnú údržbu brehovej zelene, aby korytá tokov spoľahlivo plnili funkciu odvedenia zvýšených prietokov.

Situovanie nových stavebných objektov musí byť v súlade so zákonom č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami. V zmysle tohto zákona je potrebné zabezpečiť ochranu inundačných území vodných tokov, zamedziť v nich výstavbu a iné nevhodné činnosti.

Správca toku (SVP š.p.) neplánuje v budúcnosti riešiť povodňovú ochranu riešeného územia obce, okrem spomenutého investičného zámeru dobudovania ochrannej hrádze na Q_{100} (prietok storočnej vody) na rieke Varínka. Preto pri realizácii rozvojových aktivít si prípadnú protipovodňovú ochranu musí zabezpečiť investor (stavebník) na vlastné náklady, vrátane príslušnej projektovej dokumentácie, ktorú bude potrebné vopred prerokovať a odsúhlasiť so správcom vodných tokov.

Pre navrhované rozvojové aktivity v obci sa požaduje rešpektovať:

- legislatívu ochrany pred povodňami (zákon č. 364/2004 a 7/2010 Z.z.),
- pri križovaní inžinierskych sietí s vodnými tokmi STN 73 6822,
- ochranné pásmo vodných tokov (zákon č. 364/2004 Z.z. § 49 a STN 75 2102) od brehovej čiary obojstranne:
  - min. 10 m pre vodohospodársky významné toky a od vzdušnej a návodnej päty hrádze,
  - min. 5 m (ostatné vodné toky),
- obmedzenia z toho vyplývajúce (neprípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu koryta ťažbou resp. navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vode, výstavba súbežných inžinierskych sietí),
- zabezpečenie prístupu mechanizácie správcu toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) potrebné v ochrannom pásme toku pre realizáciu opráv, údržby a povodňovej aktivity,
- skutočnosť že pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení (zákon č. 364/2004 Z.z. § 49) môže správca užívať pobrežné pozemky - pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom toku sú pozemky do 10 m od

brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary; pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze,
- návrhy umiestnenia výstavby nad hladinu Q_{100} a mimo zistené inundačné územie (súvislá zástavba, významné líniové stavby a objekty a pod.) v zmysle spracovaných protipovodňových máp,
- návrhy umiestnenia výstavby tam, kde nie sú spracované protipovodňové mapy taktiež nad hladinu Q_{100} a mimo zistené inundačné územie; za týmto účelom bude nutné vypracovať a doložiť hydrotechnické posúdenie; v prípade potreby zabezpečiť protipovodňovú ochranu na náklady investora ešte pred zahájením výstavby,
- vytváranie podmienok pre prirodzené meandrovanie vodných tokov,
- opatrenia na spomaľovanie odtoku vôd z povrchového odtoku z návrhového územia,
- návrhy na revitalizáciu a ochranu vodných tokov v zastavanej i otvorenej krajine, rekonštrukciu brehových porastov pôvodnými domácimi druhmi, eliminovanie ich znečistenia TKO a splaškami a odstraňovanie inváznych druhov rastlín pre udržanie alebo zlepšenie ich stavu,
- zohľadnenie ekologických hľadísk v prípade úprav koryta vodných tokov,
- návrhy na revitalizáciu korýt a brehov miestnych potokov.

2.12.2.4 Ochranné pásma a pásma hygienickej ochrany (PHO)

Katastrálne územie obce Varín leží zčasti v chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO) Beskydy – Javorníky, ktorá má celkovú plochu 1856 km^2. CHVO je územie, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu vôd. Podmienky ochrany vôd v CHVO sú upravené v § 31 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách. CHVO Beskydy a Javorníky je stanovená Nariadením vlády SSR č.13/1987 Z.z.

Pre jestvujúce inžinierske siete - vodovod a kanalizáciu platia normy o ochranných pásmach pre jednotlivé vedenia, podľa príslušného významu a dimenzie vedenia tak, aby v tomto pásme neboli budované iné stavby a zariadenia, ktoré by prekážali pri jeho prevádzke alebo opravách.

Vnútorné PHO 1° vodných zdrojov je vymedzené oplotením, ďalšie vonkajšie PHO 2° (VZ Gbeľany) zasahuje aj do okolitej voľnej krajiny. Pri hospodárení v ňom je potrebné dodržiavať príslušné opatrenia zapracované v dokumentoch o ochrane vodného zdroja. Všetky zásahy nad rámec bežného obhospodarovania lesných porastov a pozemkov v PHO 2° je potrebné odsúhlasiť príslušným vodohospodárskym orgánom, orgánom hygienickej služby a správcom vodného zdroja.

V zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. (Vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102 je potrebné zachovať ochranné pásmo pre opravy, údržbu a povodňovú aktivitu v šírke min. 4,0 m od brehovej čiary všetkých tokov. Do vymedzeného pobrežného pozemku nie je možné umiestňovať zariadenia a vedenia technickej infraštruktúry, stavby trvalého charakteru, súvislú vzrastlú zeleň, ani ho inak napr. poľnohospodársky obhospodarovať. Taktiež je z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodných tokov k pobrežným pozemkom - pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary; pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze.

Pri navrhovanej zástavbe je potrebné rešpektovať ochranné pásma dotknutých inžinierskych sietí v území (zákon č. 442/2002 Zb.z.):
- Vodovod DN ≤ 500: 1,5 m od obrysu na obidve strany,
- Kanalizácia DN ≤ 500: 1,5 m od obrysu na obidve strany.

2.12.2 ENERGETIKA

Pri vypracovaní návrhu ÚPN - O bol využitý vykonaný prieskum v teréne a rešpektované zhodnotenie súčasného stavu so správcom sietí a zariadení.

2.12.3.1 Zásobovanie elektrickou energiou

SÚČASNÝ STAV

Širšie vzťahy

Prenosové energetické zariadenia ZVN 400 kV :

Transformovňa 400/110 kV Varín - do ktorej sú zaústené 400 kV ZVN vedenia na smere V404 Varín – Nošovice (hr. SR/ČR), V405 Varín – Sučany, V406 Varín – Liptovská Mara , V495 Bošáca – Varín.

Distribučná 110 kV sieť

Transformovňa 110/22 kV Varín z ktorej sú vyvedené 110 kV VVN vedenia na smere: V 7855 Varín – Kysucké Nové Mesto, V 7704 Varín – Lietavská Lúčka , V 7733 Varín – Žilina Rajčianka , V 7717 Varín – smer Martin , V 7718 Varín – smer Martin.

Distribučná VN 22 kV sieť

Záujmovým územím prechádzajú nadzemné elektrické 22 kV vedenia vyvedené zo 110 kV uzlov TP Žilina a RZ 400/110/22 Varín.

Prechádzajúce trasy vzdušných vedení zvn 400 kV a vvn 110 kV koncept ÚPN – O Varín rešpektuje vrátane ich ochranných pasiem od krajných vodičov na každú stranu.

Riešené územie

22 kV VN sieť a transformačné stanice

Zásobovanie katastrálneho územia obce elektrickou energiou je zabezpečované po VN linkách číslo 1315 (TP ŽA – RZ Varín), 1397 (TP ŽA- Vápenka), 206 (TP ŽA smer Martin), 23 4 (RZ Varín – Vrátna) s celkovým počtom 21 transformačných staníc. Trafostanice sú stožiarové na betónových stĺpoch, kioskové a vstavaná (DOLVAP, s.r.o). Jestvujúce transformačne stanice sú výkonovo dostatočné pre súčasne odbery, ale nie sú rozmiestnené v území tak, aby bola dodržaná požiadavka dovolenej maximálnej dĺžky NN vývodov z trafostaníc - 350 m. Táto požiadavka nie je rešpektovaná v centrálnej časti obce. ÚPN – O Varín tu navrhuje dobudovanie ďalších trafostaníc (ulice Farská, J.Martinčeka a A.Trizuljaka) a v územiach s navrhovanou zástavbou.

Na VN vedenie č. 1315 sú pripojené trafostanice T1, T2, T3, T9, T11, T18, T21; na VN vedenie č. 234 sú pripojené trafostanice T4, T5, T6, T7, T8, T10, T12, T13, T14,T 15, T16, T17; na VN vedenie č. 206 trafostanice T19, T20.

Trafostanice T2, T9, T11, T18 sú pripojené na VN sieť 22 kV káblom zemou, ostatne sú pripojené vzdušnými VN prípojkami.

Pre dodržanie požiadavky dovolenej maximálnej dĺžky NN vývodov z trafostaníc 350 m v centrálnej časti obce ÚPN – O Varín navrhuje dobudovanie ďalších trafostaníc v uliciach Farská, J.Martinčeka a A.Trizuljaka, ktoré budú prepojené do jestvujúcej NN siete obce, čím sa zabezpečí spoľahlivosť a plynulosť dodávky elektrickej energie.

Odberatelia elektrickej energie v riešenom území sú zásobovaní z 21 trafostaníc o inštalovanom výkone transformátorov 160 – 250 - 400 kVA.

Sekundárne vedenia

Sekundárna sieť v zástavbe staršej časti obce je realizovaná vzdušným rozvodom po betónových stĺpoch. Novšia individuálna bytová zástavba v lok. Kamence (okruh T7, T8), lok. Záhumnie (okruh T2, T9), rekreačná chatová zástavba (okruh T6, T14, T15, T16) a m.č. Koňhora (T12) majú sekundárnu sieť riešenú NN káblami zemou.

Vonkajšie osvetlenie v územiach s káblovou NN sieťou je riešené výbojkovými osvetľovacími zdrojmi po oceľových stĺpikoch s káblovým prepojením, ostatné osvetľovacie telesa so vzdušným rozvodom sú osadené na betónových stĺpoch vzdušnej sekundárnej siete.

NÁVRH

Základné údaje o riešenom území

Nenavrhuje sa využívanie elektrickej energie v území obce Varín pre potrebu výroby tepla a na varenie. V súčasnosti je na tento účel využívaný zemný plyn a predpokladá sa jeho použitie i v návrhovom období do roku 2030.

Tabuľka 2.12-11 Kapacity odberných miest

	základný návrh		**variant**	
Vstupné údaje	**stav**	**rok 2030**	**stav**	**rok 2030**
Byty :				
trvalo obývané byty r. 2019	1071	1071	1071	1071
návrh nových bytov v r. 2030		467		507
Spolu byty :		**1538**		**1578**
Vybavenosť : S t a v				
Školstvo, zdravotníctvo, soc. služby, kultúra, telovýchova -šport, maloobchod-veľkoobchod, ubytovanie – strava, služby nevýrobné – výrobné, administratíva, rekr. a cestovný ruch				
N á v r h rok 2030 – základný návrh				
Zátepličie : šport, kultúra, kluby, ubytovanie - Zariečie – Koňhora - Pri žel.st.: kluby				
Koňhora : LIDL – potr. a nepotr. predajne - Pod Jedľovinou : rozvoj šport. areálu				
Centrum : prestavba OU, rozšír. lekárskych ambulancii				
Záhrady : cintorín				
N á v r h rok 2030 - variant				
Zátepličie : šport. vybavenosť, kult. dom, Tesco, SOŠ 250 žiakov				
Zátepličie od Váhu: požičovne - Záhrady : cintorín				
Výroba : Stav				
DOLVAP, s.r.o. Varín - AGRA Váh, s.r.o. - drobné výrobne prevádzky				
Návrh ro 2030				
základný návrh - variant				
Zátepličie + Zátepličie od Váhu : Priemyselný park 1000 prac. príležitosti				
príkon pre b.j. stav : 2,2 kW – až 2,3 kW, pre b.j. navrhované : 2,4 kW, príkon pre ICHR – 2,0 kW, príkon pre vybavenosť podľa podobných objektov v súčasnosti, príkon pre plochy výroby – á 40 kW/ha				

Tabuľka 2.12-12 Výpočet elektrického príkonu podľa druhu odberu a územného členenia základný návrh

Druh odberu	Stav - kW				Návrh - kW			
	Byty	OV	Výroba	Spolu	Byty	OV	Výroba	Spolu
Byty								
1071 b.j. stav	2356				2580			
467 b.j. návrh					1120			
Spolu 1538 b.j.	**2356**			2356	**3700**			3700
Občianska vybavenosť								
Stav spolu -odhad		968				**990**		
Návrh :								
Zátepličie šport, kluby, kultúra						100		
Zátepličie ubytovanie 200 lôžok						50		
Pod Jedľovinou šport. areál						220		
Koňhora potr. a nepotr. predajne						60		
Centrum – prístavba OU						30		
Centrum – ambulancie lekárov						20		
Záhrady - cintorín						15		
Klubové zariadenia						10		
Návrh spolu						**505**		
Spolu obč. vybavenosť		**968**		968		**1495**		1495
Výroba, výrobné prevádzky								
Stav								
DOLVAP, s.r.o.			1200				1200	
AGRA – Váh, s.r.o.			160				160	
Drobné výrobné prevádzky			80				80	
Stav spolu - odhad								
Návrh								
Areál „Zátepličie od Váhu“ – 24 ha							**770**	
Spolu výroba			**1440**	**1440**			**2210**	
Celkom základný návrh	2356	968	1440	**4764**	3700	1495	**2210**	**7405**
Súdobé zaťaženie				**3810**				**5925**

Tabuľka 2.12-13 Elektrický príkon podľa druhu odberu a územného členenia variant

Druh odberu	Stav - kW				Návrh - kW			
	Byty	OV	Výroba	Spolu	Byty	OV	Výroba	Spolu
Byty								
1071 b.j. stav	2356				2580			2580
507 b.j. návrh					1216			1216
Spolu 1578 b.j.	**2356**				**3796**			**3796**
Občianska vybavenosť								
Stav spolu - odhad		968		968		990		990
Návrh :								
Zátepličie – šport, kluby, kult. dom						300		
Zátepličie – TESCO						140		
Zatep.od Váhu- SOŠ						150		
Zatep. Od Váhu- požič., bufet						20		
Záhrady - Cintorín						15		
Spolu návrh						**625**		**625**
Spolu obč. vybavenosť		**968**		**968**		**1615**		**1615**
Výroba – výrobne prevádzky								
Stav								
DOLVAP, s.r.o.			1200				1200	
AGRA – Váh, s.r.o.			160				160	
Drobné výrobné prevádzky			80				80	
Stav spolu			1440				1440	
Navrhované plochy								
Areál „Zátepličie“ – 10,0 ha							**320**	
Areál „Zátepličie od Váhu“ – 24 ha							**770**	
Spolu výroba			**1440**				**2530**	
Celkom variant	2356	968	1440	**4764**	3796	1650	2530	**7976**
Súdobé zaťaženie				**3810**				**6380**

Maximálne zaťaženie riešeného územia v kW - návrhové obdobie rok 2030
Základný návrh - stav …. 3810 kW návrh …...**5925**
Rozšírený variant - stav …. 3810 kW návrh …. .**6380**

Tabuľka 2.12-14 Požiadavka územia na transformačný výkon v kVA

	Stav kVA – rok 2019		Návrh kVA - rok 2030	
	Inštalovaný výkon	Potreba územia	Inštalovaný výkon	Potreba územia
Bytovokomunálny odber				
základný návrh	4040	2660	5920	4500
variant	4040	2660	5920	4800
Výroba - prevádzky				
základný návrh	2310	1510	3810	2280
variant	2310	1510	4440	2610
Spolu základný návrh	6350	4170	9730	6780
Spolu variant	6350	4170	10360	7410

Návrh riešenia elektrifikácie

VN vedenie a trafostanice

V jestvujúcej distribučnej VN sieti sa z dôvodu uvoľnenia územia pre novú výstavbu v lokalite Záhumnie navrhuje:

- demontáž VN prípojky k trafostaniciam T9, T2; pripojenie je súčasťou navrhovanej prestavby VN vedenia, situovaného severne od danej lokality.

Vo výstavbe VN siete do roku 2030 sa navrhuje:

- prestavba VN vedení v lokalite Záhumnie, kde je okrajom územia riešené ako vzdušné VN vedenie, pri vstupe do zastav. územia sa navrhuje káblom zemou,
- výstavba VN kábla cez jestvujúce zastavané územie na smere: trafostanica T5 (stav) - T22 (návrh) - T2 (stav) - T9 (stav) s prípojom na VN vedenie.

Tabuľka 2.12-15 Trafostanice

Číslo TS	Číslo VN	Prevedenie	Inštalovaný výkon kVA			Miestny názov TS
			stav	návrh		
				zákl. návrh	variant	
T1	1315	stožiarová	400	400	400	Hrádok
T2	1315	kiosk	400	630	630	IBV Záhumnie I. - rekonštr.
T3	1315	stožiarová	250	250	250	Železničná stanica 250
T4	234	stožiarová	250	250	250	OSC Tábor- Camping
T5	234	stožiarová	250	250	250	PD
T6	234	2 - betónová	160	250	250	Hlboké - rekonštr.
T7	234	stožiarová	250	250	250	Kamence - Rieky
T8	234	2 - betónová	250	250	250	IBV Východ
T9	1315	kiosk	400	630	630	IBV Záhumnie II. - rekonštr.
T10	234	stožiarová	160	250	250	Št. lesy – Zátepličie TESCO
T11	1315	kiosk	400	400	400	TESCO
T12	234	1- betónová	100	200	250	Koňhora chaty
T13	234	1- betónová	50	160	160	Koňhora Želehosť – rekonštr.
T14	234	stožiarová	100	100	100	U Gabora
T15	234	1 - betónová	160	160	160	Chatová oblasť
T16	234	stožiarová	160	250	250	Fatran - rekonštr.
T17	234	4 - betónová	250	250	250	Jedľovina Sklárne
T18	1315	stožiarová	50	50	50	Sklad- Záhumnie
T19	206	2 - betónová	160	400	400	Píla za žel.. traťou – rekonštr.
T20	206	1- betónová	100	100	100	Zátepličie od Váhu
T21	1397	vstavaná	2050	2050	2050	DOLVAP , s.r.o.
T22	1315-234	kiosk	-	630	630	Hviezdoslavova ul.
723	1315-234	kiosk	-	400	400	Farská ul.
T24	234	1 - betónová	-	160	160	Koňhora - LIDL
T25	206-234	kiosk	-	250	400 630	Zátepličie – obč. vybavenosť
T26	234-1315	kiosk	-	-	630	Zátepličie - plocha priemyslu
727	206	kiosk	-	250	250	Zátepličie od Váhu - vybavenosť
T28	206-1397	kiosk	-	630	630	Zátepličie od Váhu – priemysel
T29	206-1397	kiosk	-	630	630	Zátepličie od Váhu –priemysel

Nárast odberu elektrickej energie v území obce bude riešený:

- úpravou resp. výmenou jestvujúcich trafostaníc za väčšie transformačné jednotky: T2 (Hviezdoslavova), T6 (Hlboké), T9 (Záhumnie), T10 (Št. Lesy), T12 a T13 (Koňhora), T16 (Fatran), T19 (Zátepličie od Váhu),
- výstavbou nových kompaktných trafostaníc: T22 (Hviezdoslavova), T23 (ul. Farská), lokalita Zátepličie T25), T26 (variant), lokalita Zátepličie od Váhu T27, T28, T29,
- výstavbou stožiarovej trafostanice T24 (Koňhora).

Poznámka: Transformačne stanice sa navrhuje riešiť podľa odberov elektrickej energie resp. požiadaviek jednotlivých segmentov výroby.

Prekládky energetických zariadení je potrebné riešiť v zmysle zákona č. 251/2012 Z.z. § 45 „Preložka elektroenergetického rozvodného zariadenia“, v ktorom sa uvádza: náklady na preložku elektroenergetického zariadenia je povinný uhradiť ten, kto potrebu preložky vyvolal, ak sa vlastník zariadenia a ten, kto potrebu preložky vyvolal, nedohodnú inak. Vlastníctvo rozvodného zariadenia sa preložkou nemení.

SSE-D, a.s. ako majiteľ energetického zariadenia si vyhradzuje právo schválenia spôsobu, termínu preložky tohto zariadenia ako aj jej realizátora.

Navrhovaná výstavba pripojovacích VN káblových vedení

Základný návrh

Zátepličie

Bytovo komunálny odber

VN kábel v smere: lokalita Hlboké trafostanica T6 (stav) – lokalita ul. Farská T23 (návrh 400 kVA) - T25 (návrh 250 kVA) - T10 (stav).

Plocha priemyslu v zmysle podrobnejšej dokumentácie.

Zátepličie od Váhu

Bytovo komunálny odber – trafostanica T27 (návrh 250 kVA) s prípojom na VN kábel v priemyselnej zóne.

Pre plochy priemyslu

VN kábel v smere: VN linka 1315, 1397, 206 - trafostanice T28 (630 kVA), T29 (630 kVA), T27 (250 kVA – odber BKO) VN linka.

Variant

Zátepličie

Pre bytovo komunálny odber – detto ako základný návrh.

Pre plochu priemyslu – VN prepoj v smere T25 (základný návrh), T26 (návrh 630 kVA), T10 (stav).

Zátepličie od Váhu

Pre plochy priemyslu – detto ako základný návrh

Sekundárny rozvod

Elektrické NN rozvody v navrhovanej zástavbe sa navrhuje realizovať káblami zemou, v rozptýlenej zástavbe a v okrajových územiach vzdušnou sieťou po betónových stĺpoch, čo je pre daný charakter (vidieckej) zástavby vyhovujúce.

Z navrhovaných trafostaníc sa navrhuje vyvedenie NN rozvodov do jestvujúcej NN siete.

Verejné osvetlenie s priestoroch s káblovou NN sieťou sa navrhuje káblovým rozvodom.

V lok. ICHR sa navrhuje NN sieť riešiť káblami zemou.

OCHRANNÉ PÁSMA

V riešenom území sa nachádzajú sa elektrické vedenia pri ktorých je potrebné rešpektovať ich ochranné pásma podľa zákona č. 251/2012 Z.z. Ochranné pásmo je územie bezprostredne priľahlé ku elektrickému zariadeniu a vedeniu, jeho vzdialenosť je od krajných vodičov na každú stranu:

- 400 kV vedenie 25 m,
- 110 kV vedenie 15 m,
- 22 kV vedenie vzdušné 10 m,
- 22 kV kábel zemou resp. závesný kábel 1m,
- 22 kV vedenie v lesných priesekoch 7 m,
- vonkajšie trafostanice 22/0,4 kV 10 m od konštrukcie stožiara,
- kompaktné (kiosk) trafostanice - je ochranné pásmo dané samotnou stavbou.

2.12.3.2 Zásobovanie teplom

SÚČASNÝ STAV

Riešené územie sa v zmysle STN 060210 nachádza v oblasti s vonkajšou výpočtovou teplotou – 18%. Má plne decentralizovaný systém zásobovania teplom, ktoré je riešené prevažne na báze spaľovania zemného plynu. Doplnkovým zdrojom je drevo a elektrická energia. Existujúce zdroje tepla v objektoch občianskej vybavenosti a vo výrobných prevádzkach sú využívané len pre vlastnú potrebu objektov.

Zdroje tepla – palivá

Potreba tepla v obci je riešená prevažne na báze spaľovania zemného plynu, čo predstavuje v rámci bytovej výstavby cca 85% z celkovej potreby tepla, v zariadeniach občianskej vybavenosti a miestnych prevádzkach cca 90 % z celkovej potreby tepla. Ostatná potreba súčasnej zástavby je riešená predovšetkým dostupnými doplnkovými palivami (drevo, drevný odpad), resp. elektrickou energiou (príprava stravy).

NÁVRH

Základné údaje riešeného územia

V súčasnosti v území obce Varín je využívaný zemný plyn a predpokladá sa jeho používanie i v návrhovom období do roku 2030.

Tabuľka 3.12-16 Kapacity odberných miest

	základný návrh		**variant**	
Vstupné údaje	**stav**	**rok 2030**	**stav**	**rok 2030**
Byty :zostatok bytov k r. 2019	1071	1071	1071	1071
potreba nových bytov v r. 2030		467		507
Spolu byty :		**1538**		**1578**
Vybavenosť s t a v: Školstvo, zdravotníctvo, soc. služby, kultúra, šport, malo a veľkoobchod, ubytovanie, stravovanie, služby nevýrobné – výrobné, administratíva, rekreácia a cestovný ruch				
N á v r h rok 2030 - základný návrh				
Zátepličie: šport, kultúra, kluby, ubytovanie - Záriečie, Koňhora, Pri žel. st.: kluby				
Koňhora: LIDL – potraviny a rôzny tovar - Pod Jedľovinou: rozvoj šport. areálu				
Centrum: prestavba OÚ, rozšírenie lekárskych ambulancii - Záhrady : cintorín				
N á v r h rok 2030 - variant				
Zátepličie od Váhu: požičovne, bufet, občerstvenie				
Zátepličie: SOŠ 250 žiakov, šport. vybavenosť, kult. dom, Tesco - Záhrady : cintorín				
Výroba stav: DOLVAP, s.r.o. Varín - AGRA Váh, s.r.o. - drobné výrobné prevádzky				
N á v r h rok 2030				
základný návrh – variant, Zátepličie, Zátepličie od Váhu, priem. park 1000 prac. príležitostí				
Merná potreba tepla/ b.j. : 14 kW/h 108 GJ/rok, príkon pre vybavenosť odhadom (cca 30% z potreby bytovej zástavby, výroba stav cca 5%, nové plochy priemyslu á 80 kW/ha – 570 GJ/ha				

Tabuľka 2.12-17 Výpočet potrieb tepla pre návrhové obdobie - rok 2030 základný návrh

Obec Varín - druh odberu	stav		návrh rok 2030		Palivá
	MW	GJ	MW	GJ	
1. Byty - stav 1071 b.j. .	15,00	115 600	15,00	115 600	ZPN, PP
Návrh 467 b.j.	-	-	6,60	50 400	ZPN, PP
Byty s p o l u 1578 b.j.	**15,00**	**115 670**	**21,60**	**166 000**	
2. Občianska vybavenosť					
jestvujúca spolu	4,50	34 700	4,50	34 700	ZPN, PP
návrh :	-	-	7,10	15 300	
Vybavenosť spolu	**4,50**	**34 700**	**6,50**	**50 000**	
3. Výroba					
Miestne prevádzky - stav	0,80	5 800	1,10	8 300	ZPN, PP
Návrh – korigovaná potreba					
Zátepličie od Váhu			1,42	9 120	ZPN
Výroba spolu			**2,42**	17 420	
C e l k o m	**20,30**	**156 100**	**30,52**	**233 420**	

Tabuľka 2.12-18 Výpočet potrieb tepla pre návrhové obdobie - rok 2030 variant

Obec Varín - Druh odberu	stav		návrh rok 2030		Palivá
	MW	GJ	MW	GJ	
1. Byty - stav 1071 b.j. .	15,00	115 670	15,00	115 670	ZPN, PP, EE
Návrh 507 b.j.	-	-	7,10	54 800	ZPN, PP
Byty s p o l u 1538 b.j.	**15,00**	**115 670**	**22,10**	**170 400**	
2. Občianska vybavenosť					
- jestvujúca spolu	4,50	34 700	4,50	34 700	ZPN, PP, EE
- návrh :	-	-	2,10	16 400	
Vybavenosť spolu	**4,50**	**34 700**	**6,60**	**51 100**	
3. Výroba					
Miestne prevádzky - stav	0,80	5 800	1,10	8 300	ZPN, PP, EE
Návrh – korigov. potreba					
Zátepličie			6,40	4 560	ZPN
Zátepličie od Váhu			1,42	9 120	ZPN
Výroba spolu	**0,80**	**5 800**	**8,92**	**21 980**	
C e l k o m	**20,25**	**156 100**	**29,8**	**243 480**	

Návrh riešenia rok 2030

Zásobovanie obce Varín teplom sa navrhuje ponechať decentralizovaným systémom z objektových zdrojov tepla občianskej vybavenosti, domových kotolní UK a lokálnych zdrojov tepla využívajúcich dostupné druhy ekologických palív (zemný plyn, drevný odpad).

V rekreačných územiach (ICHR) sa potreba tepla ponecháva riešiť dostupnými miestnymi palivami ako je drevo, resp. drevným odpadom pri ťažbe dreva.

V prevádzkach, kde bude výroba zameraná na spracovanie dreva, sa odporúča pri

riešení potrieb tepla využitie tohto odpadu z výroby.

Riešenie zásobovania teplom z elektrickej energie sa nenavrhuje z dôvodu zvýšených investícii na rozšírenie a dobudovanie energetických zariadení (trafostanice, rekonštrukcia NN siete).

Koncept ÚPN – O Varín navrhuje zamerať sa na využívanie slnečnej energie, konvertormi pre prípravu teplej vody, taktiež sa podporujú všetky iniciatívy na získavanie tepelnej energie z netradičných druhov energií, čo bude mať priaznivý dopad na čistotu ovzdušia najmä v zimnom období.

Spotreba tepla v územiach výroby bude upresnená projektovou dokumentáciou podľa požiadaviek jednotlivých segmentov výroby.

OCHRANNÉ PÁSMA

Územie s decentralizovaným zásobovaním teplom si nevyžaduje a nie sú navrhované žiadne energetické zariadenia, ktoré by si vyžadovali ochranné pásmo.

2.12.3.3 Zásobovanie plynom

SÚČASNÝ STAV

Širšie vzťahy

V riešenom území sú zo zariadení plynárenskej sústavy SR vybudované VTL plynovody Severné Slovensko DN 500, PN 64; Kysucký plynovod DN 500, PN 40; KIA - prípojka DN 150, PN 64; DOLVAP s.r.o. (Vápenka Varín) – prípojka DN 80, PN 40 a odovzdávacie stanice plynu VTL - OS 3 Varín VTL Severné Slovensko / VTL Kysucký plynovod; OS 1 VTL Severné Slovensko / VTL DOLVAP s.r.o. (Vápenka Varín); OS 2 VTL Severné Slovensko / VTL Varín (obec).

Obec Varín je zásobovaná zemným plynom z VTL plynovodu a regulačnej stanice RS s výkonom 3000 m^3/h cez sieť STL2 s prevádzkovým tlakom do 300 kPa a NTL distribučnú sieť s max. prevádzkovým tlakom 2,1 kP. Technické parametre regulačnej stanice RS DOLVAP neboli dostupné.

Riešené územie

Miestne STL rozvody plynu do 300 kPa sú vybudované oceľovým potrubím (v priestoroch staršej zástavby) a potrubím z lineárneho polyetylénu LPE (novšia IBV). Rozvod plynu v Zárieči za tokom Varínky je realizovaný NTL sieťou do 2,1 kPa. STL rozvod plynu do 0,3 MPa si vyžaduje u odberateľov regulátory tlaku plynu, ktoré sú umiestňované v murovaných častiach oplotenia, resp. v predzáhradkách rodinných domov. V súčasnosti je v obci pripojených na zemný plyn cca 85 % domácností z celkového počtu obývaných bytov, objekty občianskej vybavenosti a miestne prevádzky sú pripojené na zemný plyn na cca 90%.

NÁVRH

Základné údaje o riešenom území

V koncepte ÚPN - O Varín sa navrhuje do roku 2030 územie obce a jej rozvojové územné časti pripojiť na jestvujúce plynárenské zariadenia.

Tabuľka 2.12-19 Kapacity odberných miest

Vstupné údaje	základný návrh		variant	
	stav	rok 2030	stav	rok 2030
Byty :				
zostatok bytov k r. 2019	1071	1071	1071	1071
potreba nových bytov v r. 2030		467		507
Spolu byty :		**1538**		**1578**
počet plynofikovaných bytov (stav)	910	910	910	910
počet bytov na plynofikáciu (navrhované)		420		456
spolu plynofikované v roku 2030		1330		1366
% plynofikácie 85 – 90 %				
Občianska vybavenosť				
S t a v				
Školstvo, zdravotníctvo, soc. služby, kultúra, šport, telovýchova, maloobchod, veľkoobchod, ubytovanie – stravovanie, služby nevýrobné - výrobné administratíva, rekreácia a cestovný ruch				
N á v r h rok 2030 - základný návrh				
Koňhora: LIDL – potravinár. a nepotr. predajne - Pod Jedľovinou: rozvoj šport. areálu				
Centrum: prestavba OU, rozšír. lekárskych ambulancii - Záhrady: nový cintorín				
N á v r h rok 2030 - variant				
Zátepličie: šport. vybavenosť, kultúrny dom, SOŠ 250 žiakov, Tesco - Záhrady: cintorín				
Zátepličie od Váhu: požičovne, bufet občerstvenie				
Výroba: Stav				
DOLVAP, s.r.o. Varín - AGRA Váh, s.r.o. - Drobné výrobne prevádzky				
N á v r h rok 2030				
Zateplličie + Zátepličie od Váhu : Priem. park 1000 prac. príležitosti				
Priemerný odber plynu na b.j. : 1,6 m^3 /hod., 3 500 m^3 /rok, príkon pre vybavenosť odhadom podľa objektov v súčasnosti (cca 30% z potreby bytov) výroba á 11,95 m^3/hod./ha á 104,76 tis. m^3/rok/ha				

Tabuľka 2.12-20 Výpočet ZPN podľa druhu odberu – základný návrh

Druh odberu	Stav		Rok 2030	
	m^3 /h	tis.m^3 /rok	m^3 /h	tis.m^3 /rok
ÚPN O Varín				
1. Byty : plynofikované stav 910 b.j.	1456	3 185	1456	3 185
navrhované byty 420 b.j.	-	-	672	1 470
s p o l u byty : 1330 b.j.	**1456**	**3 185**	**2128**	**4 655**
2. Vybavenosť				
jestvujúca spolu	291	637	291	637
návrh :			134	294
s p o l u vybavenosť	**291**	**637**	**425**	**931**
3. Výroba				
jestvujúce prevádzky	73	174	106	232
návrh – korigovaná potreba				
Zátepličie od Váhu			190	1675
s p o l u výroba	**73**	**174**	**296**	**1907**
S p o l u 1+3	1820	3996	2849	7493
Koeficient súdobosti 0,8	**1456**	**3197**	**2280**	**5995**

Tabuľka 2.12-21 Výpočet ZPN podľa druhu odberu – variant

Druh odberu	Stav		Rok 2030	
	m^3 /h	**tis.m^3 /rok**	**m^3/h**	**tis.m^3 /rok**
ÚPN O Varín				
1. Byty : plynofikované stav 910 b.j.	1 456	3 185	1 456	3 185
navrhované byty 456 b.j.	-	-	729	1 596
s p o l u byty : 1366 b.j.	**1 456**	**3 185**	**2 185**	**4 781**
2. Vybavenosť				
jestvujúca spolu	291	637	291	637
návrh :			134	294
s p o l u vybavenosť	**291**	**637**	**425**	**931**
3. Výroba				
jestvujúce prevádzky	73	174	106	232
návrh – korigovaná potreba				
Zátepličie od Váhu			190	1675
Zátepličie			95	840
s p o l u výroba	**73**	**174**	**391**	**2747**
S p o l u 1+3	1820	3996	3001	8459
Koeficient súdobosti 0,8	**1456**	**3197**	**2400**	**6765**

Riešenie plynofikácie

Návrh plynofikácie rešpektuje existujúce plynárenské zariadenia (VTL plynovody, OS- odovzdávacie stanice plynu, regulačne stanice plynu - RS obce Varín – RS DOLVAP Varín) – RS Drevoindustria v riešenom území obce.

Zabezpečenie odberu zemného plynu v územiach navrhovanej výstavby obytných domov, občianskej vybavenosti a výroby plôch pre návrhové obdobie

- základný návrh : **2280 m^3/h**,
- variant. : **2400 m^3/h,**

sa navrhuje vybudovaním ďalšej regulačnej stanice RS Priemyselný park (lokalita Zátepličie od Váhu) a rozšírením miestnej plynovodnej siete STL do 0,3 MPa PE potrubím o profile DN 63. V miestnej časti Hlboké sa navrhuje nárast odberu plynu riešiť NTL sieťou do 2,1 kPa.

V území priemyselného parku južne od železničnej trate s navrhovanou spotrebou cca 200 m^3/h je odber plynu riešený z navrhovanej RS PP, situovanej v území bývalej Drevoindustrie.

Odber z ostatného územia so spotrebou plynu 2200 m^3/h je navrhovaný z RS Varín s kapacitou 3000 m^3/h.

V súčasnosti je v obci pripojených na zemný plyn cca 85 % obývaných bytov. Objekty občianskej vybavenosti a miestne prevádzky využívajú zemný plyn cca na 90% pre zabezpečenie varenia, vykurovania a prípravy teplej vody.

Využitie zemného plynu sa navrhuje komplexne, tj. na vykurovanie, prípravu teplej úžitkovej vody a na varenie. Navrhovanú bytovú výstavbu do roku 2030 - 467 b.j. (základný návrh), resp. 507 b.j. (variant) ÚPN - O Varín navrhuje na 90% plynofikáciu, objekty občianskej vybavenosti na 100% plynofikáciu. Prívod zemného plynu pre navrhované plochy priemyslu sa navrhuje podľa potreby podnikateľského segmentu.

Z dôvodu nárastu hodinových odberov zemného plynu do roku 2030 je v obci Varín potrebné prehodnotenie integrovanej STL plynárenskej sústavy. Body napojenia na jestvujúce plynovody a technické parametre budú určené pri začatí výstavby v danej lokalite. STL rozvod vyžaduje u odberateľov inštaláciu regulátorov tlaku plynu STL/NTL.

Podmienky budúceho pripájania odberateľov na distribučnú sieť v správe SPP – distribúcia, a.s. sa nachádzajú v schválenom prevádzkovom poriadku prevádzkovateľa distribučnej siete – bližšie informácie možno získať na www.spp-distribúcia.sk.

V území sa vyžaduje rešpektovať ochranné a bezpečnostne pásma pre rozvody plynu v zmysle zákona č.251/ 2012, ktoré je stanovené od osi plynovodu na každú stranu, alebo od oplotenia technologických objektov.

OCHRANNÉ A BEZPEČNOSTNÉ PÁSMA

Ochranné pásmo je územia bezprostredne priľahlé ku plynárenskému zariadeniu a plynovodu, jeho vzdialenosť je stanovená od osi plynovodu na každú stranu, alebo od oplotenia regulačnej stanice.

V zmysle zákona č.251/ 2012 pre rozvody plynu sú stanovené pásma ochrany:

- VTL plynovod do 500 mm - 8 m,
- VTL a STL plynovod a prípojky do DN 200 - 4 m,
- STL plynovod v zastavanom území - 1 m,
- technologické objekty - 8 m.

Vlastníci pozemkov, ktoré sa nachádzajú v lesných priesekoch, cez ktoré sú vedené plynárenské zariadenia prevádzkované s tlakom nad 0,4 MPa, sú povinní zachovať prevádzkovateľovi siete voľne pásy v šírke 2 m na obe strany od osi plynovodu distribučnej siete a v šírke 5 m na obe strany od osi plynovodu prepravnej siete.

Bezpečnostné pásma slúžia na zamedzenie, respektíve zmiernenie účinkov prípadných porúch, havárií plynárenských zariadení. Pásmo ochrany je od osi plynovodu na každú stranu:

- VTL plynovod do svetlosti 500 mm a tlakom nad 4 MPa - 150 m,
- VTL plynovod do svetlosti 350 mm a tlakom do 4 MPa - 20 m,
- STL a plynovodné prípojky vo voľnom teréne s tlakom do 0,4 MPa - 10 m,
- STL zastavané územie – určuje dodávateľ plynu pri rešpektovaní STN 386415, STN 736005.

Pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe, bezpečnostne pásma určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľ distribučnej siete.

2.12.4. ELEKTRONICKÉ KOMUNIKAČNÉ SIETE A POŠTA

2.12.4.1. Elektronické komunikačné siete

SÚČASNÝ STAV

Poštové služby

Pošta organizačne patrí pod Regionálne poštové centrum RPC Žilina, podávanie a donáška zásielok pre obec sa zabezpečuje prevádzkou umiestnenou v združenom objekte so zariadením občianskej vybavenosti COOP Jednota. Donáška poštových zásielok v jej spádovom území je riešená poštovými doručovateľmi.

Slovenská pošta, a. s. neuvažuje v blízkej budúcnosti v území obce s realizáciou významnejších poštových objektov.

Telekomunikácie

Podľa súčasnej štruktúry ST a.s. je riešené územie začlenené do centra sieťovej infraštruktúry Žilina (CSI-ŽA) s príslušnosťou do regionálneho CSI ŽA, kde v celom telekomunikačnom obvode platí miestna telefónna prevádzka. Telefonizácia územia Varín je riešená z digitálnej telefónnej ústredne, ktorá sa nachádza v riešenom území v objekte COOP Jednota.

Riešeným územím prechádzajú metalické aj optické káble, ktoré zabezpečujú napojenie riešeného územia do vyššej telekomunikačnej siete a pokračujú do priľahlých miest a obcí.

Televízny, rozhlasový signál ako aj mobilná sieť operátorov sú riešené z vysielacej stanice Straník. V obci je aj zavedená káblová televízia, ktorú prevádzkuje f. TES MEDIA po optickej káblovej sieti. Miestny rozhlas je realizovaný káblom zemou z rozhlasovej ústredne RU situovanej v objekte OÚ Varín. Internetové služby sú v území prístupné rádiovou službou mobilných operátorov, po optickej sieti káblovej TV, resp. pevnou telekomunikačnou sieťou Slovak T- com.

Trasy diaľkových káblov je potrebné rešpektovať ochranné pásmo je 1 m od krajného kábla na každú stranu.

NÁVRH

Tab. 2.12-22 Základné údaje riešeného územia

U k a z o v a t e ľ	Základný návrh		Variant	
	stav	rok 2030	stav	rok 2030
Byty stav	1071	1071	1071	1071
návrh:		467		507
Spolu byty	1071	1538	1071	1578
Obyvateľstvo				
počet obyvateľov: stav	3877	3877	3877	3877
návrh		1541		1673
Spolu obyvateľov	3877	5418	3877	5560
počet staníc pre navrhované byty: 1 až 1,5/b.j.				
počet staníc pre pracovne príležitosti: 100 p.p. 3-24 hlavných staníc HS 100 p.p. 33 vedľajších staníc VS				

Pošta

Pre poštovú prevádzku Varín nie sú známe žiadne rozvojové zámery. V poskytovaní poštových služieb sa navrhuje zamerať sa na zvyšovanie ich kvality, čo je v kompetencií Slovenskej pošty, a.s. a RPC Žilina.

Telekomunikácie

Napojenie navrhovanej bytovej výstavby, občianskej vybavenosti a výrobných plôch na telekomunikačný rozvod sa navrhuje vybudovaním miestnej telefónnej siete (mts), ktorou bude umožnené jednotlivým užívateľom požiadať T – Com (Slovák Telekom, a.s.) o zriedenie telefónnej pobočky, prípadne aj o zriadenie internetového pripojenia ASDL.

Celý rozvod miestnej telefónnej siete bude realizovaný ako pevná sieť s ukončením kábla 1XN 0,4 v účastníckej krabici na pozemku investora. Navrhuje sa úložnými káblami TCEPKPFLE. Typ, konštrukcia a profil navrhovaných káblov zodpovedá požiadavkám prenosových parametrov a prepojenia na telekomunikačnú sieť. Kábel sa navrhuje uložiť do ryhy v zemi, ktorej hĺbka, spôsob úpravy dna výkopu, ako aj uloženia bude rešpektovať podmienky pre výstavbu a projektovanie telekomunikačných vedení.

V telekomunikačnej sietí sa do roku 2030 navrhuje preložka trasy diaľkovej telekomunikačnej siete (DTS) a oblastný kábel (DOK) do novej polohy. V lok. Záhumnie - prekážajú navrhovanej výstavbe. Realizácia a výstavba jednotlivých objektov sa navrhuje koordinovať s ostatnými objektami inžinierskych sietí stavby.

Rozvody mts a preložky diaľkových káblov vykoná organizácia oprávnená pre daný odbor činnosti a schválená správcom miestneho kábla. Po vybudovaní navrhovaných rozvodov, resp. preložiek káblových tras vykoná dodávateľ objektu zameranie skutočného

stavu realizácie. Geodetické zameranie trasy kábla vykoná dodávateľ objektu v digitálnej forme, a odovzdá ho pri kolaudácii prevádzkovateľovi kábla.

Diaľkové káble

Trasu diaľkovej telekomunikačnej siete DTS, a DOK prechádzajúcu lokalitou „Záhumnie“ v smere od cesty II/583 (Žilina – Krasňany) sa navrhuje preložiť do novej polohy. Ostatné trasy DK je potrebné rešpektovať, ochranné pásmo je 1 m od krajného kábla na každú stranu.

2.13 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Územie obce Varín vo všeobecnosti nevykazuje znaky výrazného poškodenia stavu životného prostredia. Územie obce je bez výrazných znečisťovateľov životného prostredia. Dielčie nedostatky v tejto oblasti predstavujú:

- väčší a strední znečisťovatelia v blízkych osídleniach – Žilina, najmä kafiléria,
- hlučnosť spôsobená automobilovou dopravou najmä na ceste II/583, II/583A, III/2078, III/2073, III/2072, III/2079, železničnou dopravou, činnosťou vápenky (DOLVAP, s. r. o.) a skládky dreva pri železničnej stanici,
- domové kúreniská na tuhé palivá vo vykurovacom období,
- chov hospodárskych zvierat v areáli AGRA – VÁH v severnej časti zastavaného územia (Varín ústredie),
- nedostatočne doriešené odkanalizovanie rodinných domov, chýba monitoring,
- prašné cesty (aj prístupové k rod domom, po rôznych rozkopávkach),
- výskyt odpadov v miestom toku a na brehoch,
- územia so stredným radónovým rizikom,
- registrované zosuvy,
- výskyt nepovolených skládok odpadov,
- absencia zberného dvora odpadov, chýbajúca drvička rastlinného odpadu a štiepkovačka,
- málo veľkokapacitných kontajnerov na odpad, kontajnerov na stavebný odpad, zber a triedenie odpadu.

Pozitívnymi faktormi sú:

- relatívne čisté ovzdušie bez emisií a imisií v prevažnej časti zastavaného územia obce,
- kvalitné blízke prírodné prostredie bohaté na lesné porasty,
- plynofikácia obce ako základná podmienka pre čisté ovzdušie,
- nízke radónové riziko na výraznej väčšine zastavaného územia obce
- likvidácia komunálnych odpadov na triediacej linke v k.ú. Horný Hričov,
- formujúci sa separovaný zber odpadov.

2.13.1 ZÁSADY FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA VO VZŤAHU K EKOLOGICKEJ ÚNOSNOSTI ÚZEMIA (HLAVNE Z HĽADISKA POĽNOHOSPODÁRSTVA, LESNÉHO HOSPODÁRSTVA, REKREÁCIE A CESTOVNÉHO RUCHU, ŤAŽBY NERASTNÝCH SUROVÍN A STAVEBNÉHO ROZVOJA)

Doterajšie funkčné využitie krajiny je prevažne v súlade s krajinno-ekologickými podmienkami prostredia. Využívanie lesného pôdneho fondu je možné ešte zlepšiť postupnou premenou časti terajších porastov na pestrejšie, ekologicky a biologicky stabilnejšie pri zachovaní dostatočných produkčných funkcií. Zároveň vylúčiť zalesňovanie biotopov pasienkov a horských psicových porastov. Je potrebné zabrániť živelnej výstavbe na TTP. Nerozširovať výstavbu rekreačných objektov nad rámec únosnosti prostredia, v čo najväčšej miere využiť existujúcu infraštruktúru.

Významným faktorom, determinujúcim spôsob využívania územia je NP Malá Fatra s ochranným pásmom, územia siete Natura 2000, územia vedené v ÚSES a ekologicky významné segmenty v krajine. V mozaikovej štruktúre krajiny sa napĺňajú hospodárske i rekreačné funkcie. Z hľadiska krajinnej štruktúry je potrebné udržať obhospodarovanie lúk a pasienkov a zabrániť ich zarastaniu alebo ich premene na monokultúrne lesy.

Požiadavky na rekreačnú výstavbu je nutné prispôsobiť najmä prírodným limitom krajiny tak, aby sa neznížila jej estetická a oddychová hodnota.

Spoločenské požiadavky a nároky na využívanie územia naväzujúceho na zastavané územie obce formou výstavby IBV je potrebné akceptovať, pri maximálne možnej ochrane poľnohospodárskej pôdy i prírodných hodnôt.

Na základe analýz a následných syntéz, interpretácií a vyhodnotenia pre skúmané územie stanovil Krajinnoekologický plán k.ú. Varín kritériá a spôsoby využívania územia (krajinnoekologické podmienky). Tieto boli konfrontované so spoločenskými požiadavkami na využívanie územia a lokalizáciu antropogénnych aktivít. Stanovil podmienky využívania územia, návrhy na zmenu doterajšieho funkčného využitia a navrhol konkrétne ekologicky optimálne priestorové a funkčné využívanie krajiny. Riešenie optimálneho priestorového a funkčného využívania krajiny predstavuje vyčlenenie území a areálov, kde využívanie krajiny prebieha v súlade s danými krajinnoekologickými podmienkami. Navrhované zmeny funkčného využívania krajiny predstavujú vyčlenenie lokalít a areálov na zmenu využívania z dôvodu nevhodných krajinnoekologických podmienok, alebo z dôvodu akceptácie spoločenských požiadaviek na zmenu funkčného využívania. KEP takto vyčlenil územia vhodné pre nízkopodlažnú zástavbu formou IBV, vhodné pre zachovanie prírodných a krajinárskych hodnôt, vhodné pre rekreačné a športové využitie.

2.13.1.1 Odporúčané aktivity v krajine a navrhované ekostabilizačné opatrenia

Návrhy na urbanizáciu územia

- novú IBV orientovať na zastavané územie sídla, prípadne na plochy priľahlé k sídlu, v maximálnej miere využívať bytový fond rekonštrukciami a dostavbami v rámci zastavaného územia,
- obmedziť novú výstabu po stránke výškovej a objemovej, s prihliadnutím na typológiu architektúry, novú výstavbu realizovať s použitím typických architektonických prvkov v území,
- dodržať únosnú zastavanosť územia.

Návrhy poľnohospodárskeho využitia územia

- intenzívne využívané plochy polí je možné naďalej obrábať doteraz používaným spôsobom, z hľadiska ochrany biodiverzity je vhodné zachovať remízky,
- minimalizovať používanie pesticídov a umelých hnojív vo voľnej krajine, kde hrozí kontaminácia prostredia a znečistenie zdrojov vôd,
- zachovať mimolesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodársko-kultúrnej krajine, ktorá z ekologického hľadiska zvyšuje biodiverzitu prostredia,
- pri extenzívnom a polointenzívnom pasení je dôležité striedať pasienky a ponechať im dostatočný čas na obnovu, čím sa zabráni šíreniu druhov nitrofilných a druhov znášajúcich zošľap,
- pastvu je vhodné kombinovať s kosením porastov, čím sa zabráni sukcesii vegetácie a nežiaducemu šíreniu burinných druhov, ktoré nie sú spásané a šíria sa do voľnej krajiny,
- pri kosení odstraňovať biomasu,
- je nutné zabrániť šíreniu nepôvodných, inváznych druhov v rámci poľnohospodárskych pozemkov a systematicky ich porasty likvidovať biologickým spôsobom bez použitia chemikálií,
- nepoužívať alochtónne (nepôvodné) druhy tráv pri prípadných rekultiváciách, v takom prípade využiť nastieľanie z pôvodných druhov tráv,
- redukovať prípadné šírenie náletu drevín do cenných biotopov a tým zabrániť zarastaniu územia,
- nenarušovať vodný režim v krajine nevhodnými zásahmi.

Návrhy lesohospodárskeho využitia územia

- hospodárenie v lesných porastoch a ťažbu je potrebné vykonávať jemnejším spôsobom,
- je potrebné zachovávať poloprirodzené a prirodzené lesné porasty,
- nezalesňovať biotopy horských psicových porastov a pasienkov,
- druhové zloženie vysádzaných hospodárskych lesov orientovať na rôznoveké porasty so zmiešaným druhovým zložením z autochtónnych drevín,
- nepoužívať chemické prostriedky proti škodcom,
- ťažbu vykonávať šetrne, aby nedochádzalo k erózii pôdy.

Návrhy rekreačného a športového využitia územia

- vhodným rekreačným využitím v rámci katastra je turistika a ekoturistika, etnoturistika, chatárstvo, lukostreľba na vyhraničenom území,
- v nive rieky Váh je to pobyt pri vode, vodné športy, športový rybolov,
- umelú vodnú plochu pri asfaltovom lome s priľahlým okolím je možno použiť ako náučnú lokalitu, bez akéhokoľvek zásahu do jeho biotopu (zabrániť výrubom, zmene vodného režimu, odstraňovaniu vegetácie a pod.), doporučuje sa upraviť jej okolie kosením inváznych a expanzívnych druhov rastlín, v blízkosti je možné umiestniť náučnú tabuľu, odporúča sa sanácia skeletu po banskej činnosti ako technickej pamiatky,
- rekreačné objekty polyfunkčného charakteru je potrebné situovať v blízkosti existujúcich objektov,
- je potrebné zabrániť živelnej výstavbe rekreačných objektov na TTP,
- cyklotrasy (v zime využívané ako bežkárske trasy), pri ich trasovaní je potrebné rešpektovať EVS (ekologicky významné segmenty),
- ako vhodné rekreačné využitie vzhľadom na historickú a prírodnú hodnotu je vybudovanie náučného chodníka, s náučnými tabuľami, ktoré je vhodné umiestniť pri historicky významných objektoch a prírodných pozoruhodnostiach, či za účelom výchovným (okolie Starhradu, kostol, vodná plocha pri lome),

- zriadenie chovu rýb pri sútoku Varínky s Váhom na vyhĺbenej ploche, s rešpektovaním zachovania nelesnej drevinovej vegetácie.

Návrhy ochrany prírodných a kultúrnych hodnôt

- EVS časť Dubiny Starhrad – navrhuje sa lokalitu vyhlásiť za maloplošné chránené územie,
- dodržiavať legislatívne predpisy ochrany prírody a krajiny na územnú i druhovú ochranu,
- zachovať pestrú krajinnú mozaiku lúk, pasienkov, remízok, mokradí a brehových porastov, chrániť mokrade a zabezpečiť manažment na ich záchranu:
  - doporučuje sa kosiť 1x ročne na konci vegetačnej sezóny (po vysemeňovaní ohrozených druhov),
  - je potrebné zabrániť zmene vodného režimu,
  - je potrebné zabrániť reguláciám tokov, ktorých brehové porasty fungujú ako vsakovací systém,
  - chrániť a nezasahovať do brehových porastov miestnych tokov,
  - zabrániť znečisťovaniu, eutrofizácii a vytváraniu skládok odpadu na brehoch tokov,
- plochy využívané ako lúky a pasienky kosiť s odstraňovaním biomasy, pričom je potrebné vypásanie a kosenie striedať, čím sa z porastov eliminujú druhy konkurenčne schopnejšie (nitrofilné druhy, druhy ktoré nie sú spásané – napr. Cirsium arvense a pod.), ktoré sa môžu takýmto spôsobom šíriť do okolia a výrazne znižovať biodiverzitu,
- odstraňovať nálety drevín, ponechávať významné solitéry v krajine,
- zachovať remízky a mimolesnú drevinovú vegetáciu v blízkosti poľnohospodárskych pozemkov, zabrániť možnosti štiepkovania,
- prípadný výskyt inváznych druhov rastlín evidovať a odstraňovať biologickou cestou (kosenie, vykopávanie),
- zachovať prirodzené lesné porasty,
- zabrániť zalesňovaniu trvalých trávnych porastov a vysádzaniu monokultúrnych nestabilných lesných porastov,
- zabrániť výstavbe na TTP,
- zabrániť akémukoľvek vypaľovaniu trávnych porastov,
- inštalovať účinné zábrany proti sadaniu dravcov na elektrické stĺpy,
- zachovať existujúce brehové porasty tokov,
- v prípade revitalizácii plôch v blízkosti ekologicky významných segmentov používať pri výsadbách druhy autochtónne (domáce), čím sa zabráni šíreniu nepôvodných (potenciálne inváznych) druhov do voľnej krajiny.

Návrhy opatrení na zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva a elimináciu stresových javov

- zabrániť vytváraniu tzv „divokých skládok odpadu“,
- zabrániť znečisťovaniu prostredia a používaniu chemikálií rôzneho druhu,
- dobudovanie technickej infraštruktúry – kanalizácia,
- zabrániť akémukoľvek vyrubovaniu brehových porastov a reguláciám tokov.

2.13.2 NÁVRH OPATRENÍ NA ELIMINÁCIU ALEBO OBMEDZENIE STRESOVÝCH PRVKOV V KRAJINE

Stresové javy sú prírodné alebo sekundárne - antropogénne (človekom podmienené), ako aj antropické (človekom priamo vyvolané) javy, ktoré aktívne alebo potenciálne ohrozujú životné prostredie človeka i jeho diela. Stresové javy a zdroje podstatne obmedzujú, príp. až znemožňujú využívanie územia na daný účel.

2.13.2.1. Prírodné stresové javy

Seizmické javy

Z hľadiska ohrozenia územia seizmicitou (Atlas krajiny SR, 2002) je celé riešené územie zaradené do 7º stupnice makroseizmickej intenzity (MSK-64). Uvedenému stupňu v území odpovedá špičkové zrýchlenie na skalnatom podloží 1,0 – 1,29 $m.s^{-2}$.

Prirodzená rádioaktivita a radónové riziko

Na základe odvodenej mapy radónového rizika celý kataster obce Varín spadá do oblasti s nízkym, až stredným radónovým rizikom. Takmer celá zastavaná časť obce je v priestore s nízkym radónovým rizikom. Stredné radónové riziko je na východ od pomyselnej línie - južná časť obytnej skupiny pred hranicou k.ú. s Nezbudskou Lúčkou (pri ceste III/2073) – Rozbehov – Pod Jedľovinou – Hlboké - Radinov – Ulické záhrady – súbeh s okrajom zastavaného územia obce Pod Vajánkom. Patria sem teda lok. Klčoviská, Velhotky, Hlboké a Rudy. V m.č, Koňhora je stredné radónové riziko severne od pomyselnej línie západná časť zastavaných území m.č. – Lány vyše Varína – Prútky. Patrí sem väčšina územia Koňhory.

Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia. Stavebné materiály na trhu musia spĺňať normou stanovené limity vyžarovania radónu a ďalších prírodných rádionuklidov.

Základným opatrením pri výstavbe nových objektov je používať certifikované stavebné materiály a suterény budov zabezpečiť vhodnými hydroizolačnými materiálmi. Suterény a pivnice bez hydroizolácie je potrebné pravidelne vetrať a obmedziť dĺžku pobytu v takýchto priestoroch.

Erózno-akumulačné javy

Medzi erózno – akumulačné javy, ktoré sa môžu vyskytovať v riešenom území, zaraďujeme eróziu vo všetkých jej formách, abráziu, povodne a záplavy. Vznikajú pôsobením vody na povrch zeme.

Vodná erózia

Pod vodnou eróziou pôdy rozumieme proces odstraňovania pôdy a najvrchnejších vrstiev materskej horniny vodou v kvapalnom skupenstve. Vo všeobecnosti rozlišujeme vodnú eróziou plošnú a líniovú. Ľudské zásahy do prírodného prostredia ovplyvňujú prirodzené erózne procesy. V niektorých prípadoch môžu jej intenzitu znižovať, ale väčšinou ľudská činnosť spôsobuje jej urýchlenie.

Najväčšiu intenzitu vodnej erózie môžeme pozorovať na miestach, ktoré sú bez vegetačnej pokrývky, čo v danom území predstavujú orné pôdy. V kombinácii s vyššou sklonitosťou hrozí až extrémny odnos pôdy. Na územiach, ktoré sú pokryté lesmi alebo trávnatými porastmi sú prejavy vodnej erózie slabé. Charakter stanovištných podmienok

je však na týchto miestach taký, že v prípade odstránenia týchto porastov by boli ohrozené silnou eróziou. Preto je veľmi dôležité zachovať ich kompaktnosť a uvážene realizovať činnosti spôsobujúce zásah do územia.

Orné pôdy na rovine v riešenom území nie sú ohrozené eróziou, zatrávnené svahy nad obcou sú ohrozené vodnou eróziou v prípade odstránenia trvalého vegetačného krytu.

Veterná erózia

V území sa nevyskytuje.

Výmoľová erózia

Lineárna (výmoľová) erózia sa viaže predovšetkým na dná suchých dolín, úvalín a iných v svahoch vhĺbených lineárnych foriem reliéfu rôznej genézy. Je iniciovaná pôsobením časovo limitovaných tokov vzniknutých počas extrémnych udalostí koncentráciou plošného (vrátane stružkového) ronu. Koncentrovaný ron môžu podmieniť aj spádnicovo, či šikmo po svahu orientované poľné cesty, rozhrania medzi poliami, rôzne drenážne a kultivačné ryhy, brázdy po kolesách poľnohospodárskych strojov a rôznych vozidiel a iné umelé lineárne krajinné prvky. Lineárna erózia sa v súčasnej krajine najčastejšie prejavuje odnosom časti až celej kultivačnej vrstvy a vytvorením plytkej depresie pretiahnutej v smere pôsobenia dočasného toku. Menšie výmole sa pri orbe splanírujú, hlboké výmole postupne zarastajú drevinnou vegetáciou. Intenzívnou výmoľovou eróziou je riešené územie porušené do značnej miery. Výmole a rokliny dosahujú hĺbku aj 2 - 3 m. Obvykle vznikajú na poľných a lesných cestách, ktoré sa postupne zmenili na hlboké úvozy. Často porastajú drevinovou vegetáciou, ktorá postupne tieto erózne ryhy a rokliny spevňuje. Výmoľová erózia ohrozuje lesné aj poľnohospodárske pôdy a spolupôsobí pri vzniku alebo aktivizácii zosuvov. Intenzívny rozvoj erózie podmieňuje geologická stavba (flyš), energia reliéfu a človek svojou činnosťou (porušením alebo odstránením vegetačného krytu, pasením dobytka, výrubom lesov, ťažkou kolesovou technikou a pod.). V niektorých zosuvoch hlboké ryhy drénujú zosuvné masy a prispievajú tak k ich stabilizácii.

Erózia vodných tokov

Prirodzená vodná erózia je viazaná predovšetkým na toky, a to už od ich pramennej oblasti. Horná časť tokov je modelovaná pomerne strmo, s tvarom dolín do V. Odnos uvoľneného materiálu býva počas prívalových vôd, kedy je unášacia schopnosť toku vysoká. V obdobiach s nízkym stavom vody dochádza k prechodnej akumulácii zvetraných a gravitačne napadaných usadenín v celom zrnitostnom spektre až do veľkosti blokov. Bočná erózia tokov sa uplatňuje pomerne intenzívne vzhľadom na bystrinný charakter tokov, kde hlavne počas vysokých prietokov je narúšaná stabilita brehov. V spodnej časti tokov dochádza k prechodnej akumulácii (štrky a piesky) no celkove prevláda erózia a odnos.

Abrázia brehov vodných nádrží

Vodná nádrž VD Žilina má brehy upravené tak, aby sa eliminovalo nebezpečenstvo abrázie.

Ohrozenie územia záplavami

Povodeň je prírodný proces, počas ktorého voda dočasne zaplaví zvyčajne nezaplavené územie. Povodne sú stálou súčasťou kolobehu vody v prírode, pričom sú extrémnym hydrologickým javom, ktorý sa vyskytoval v minulosti, vyskytuje sa v súčasnosti a bude sa vyskytovať aj v budúcnosti. Vzniku povodní sa nedá zabrániť. Povodňové riziko vzniká vtedy, keď povodňová vlna zasiahne územie, na ktorom žijú a pracujú ľudia a začne ich ohrozovať, čiže môže mať nepriaznivé dôsledky na ľudské

zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo alebo hospodársku činnosť. Riziko ohrozenia záplavami sa zvyšuje extrémnymi klimatickými prejavmi (dlhodobé suchá, prívalové zrážky, dlhodobý dážď...).

Podľa mapy povodňového ohrozenia a povodňového rizika (spracoval Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., zverejnené na http://mpomprsr.svp.sk/Default.aspx) Významné povodňové ohrozenie je identifikované na rieke Varínka, kde hladina 100 ročnej vody ohrozuje časť k.ú. obce Varín. Podľa informácií od SVP, š.p., eviduje sa opakované vybreženie miestnych tokov a zatopenie priľahlých území pri intenzívnejších zrážkach. Ide o Šošinský jarok a potok Želehost.

V plánoch manažmentu povodňového rizika je potrebné realizovať opatrenia na zníženie objemu odtoku prostredníctvom zásahov do povodia a do korýt vodných tokov. Ide najmä o:

- optimalizáciu spôsobu obrábania pôdy a optimalizáciu spôsobov a druhovej skladby výsadby pre spomalenie prívalového odtoku vody z povodia,
- úpravy a opatrenia v lesoch aj mimo lesov podporujúce prirodzenú akumuláciu vody,
- permanentne udržiavať v dobrom stave systémy kanálov na zachytávanie a odvádzanie povrchovej vody v zastavaných územiach obcí,
- systematicky venovať pozornosť udržiavaniu prietokovej kapacity vodných tokov, odstraňovať nánosy z korýt a nevhodné porasty z brehov (opatrenia na ochranu pred povodňami podľa § 4 ods. 2 písm. e) zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami),
- v rámci povodňových prehliadok vykonávaných podľa § 13 zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami sústavne venovať pozornosť objektom, ktoré obmedzujú plynulé prúdenie vody a zachytávajú vodou unášané predmety, čo máva za následok vytváranie bariér a vylievanie vody na územia vedľa vodných tokov,
- je nevyhnutné realizovať organizačné, agrotechnické, biologické a technické opatrenia na obmedzenie splavovania humusového horizontu z poľnohospodárskej a lesnej pôdy náchylnej k vodnej erózii a to nielen z dôvodu ochrany pred povodňami,
- najlacnejším a najjednoduchším opatrením na ochranu pred povodňami je prevencia spočívajúca v zastavení výstavby na miestach, o ktorých je známe, že sú ohrozované povodňami. Tento cieľ je možné dosiahnuť najmä nástrojmi racionálneho územného plánovania.

Svahové pohyby *(blokové rozpadliny, blokové polia, zosuvy a zemné prúdy, padanie úlomkov a blokov hlinito-kamenité prúdy, snehové lavíny)*

Blokové rozpadliny, blokové polia, zemné prúdy, padanie úlomkov a blokov a snehové lavíny sa v riešenom území nevyskytujú.

Zosuvy

V k.ú. Varín sa nachádzajú viaceré svahové deformácie. Výskyt svahových porúch je podmienený prítomnosťou viacerých priaznivých deformačných štruktúr. Zosuvné územia sú viazané prevažne na flyšoidné alebo ílovcovo-slieňovcové komplexy paleogénu a mezozoika. Zosuvy postihujú najčastejšie zvetralinový plášť, ale aj nezvetrané horniny. Tektonické porušenie, strmé svahy a atmosférické zrážky sú faktormi podporujúcimi tvorbu zosuvov. Infiltráciou zrážkovej vody sa výrazne zhoršujú pevnostno-deformačné vlastnosti pokryvných útvarov a menia sa hydrogeologické pomery vo svahu. Zosuvy ohrozujú existujúce aj plánované stavby a spôsobujú značné škody na lesných porastoch, poľnohospodárskej pôde, komunikáciách, priemyselných a obytných budovách. Je

potrebné dôkladne zvážiť všetky navrhované zásahy do horninového podložia, aby sa tieto potenciálne zosuvy za vhodných podmienok neaktivizovali (podrezanie svahov pri budovaní ciest, porušenie stability svahov výkopmi a úpravami a podobne).

V území sa eviduje 25 svahových deformácií, z toho 2 aktívne zosuvy, 16 potenciálnych zosuvov a 7 stabilizovaných zosuvov.

2.13.2.2. Antropogénne primárne stresové javy

Primárne stresové prvky a javy, napr. objekty bývania, rekreácie, priemyslu, ťažby, poľnohospodárstva, dopravy a pod. spôsobujú priamy úbytok prírodných ekosystémov Trvalým negatívnym pôsobením spôsobujú degradáciu pôvodných ekosystémov v okolí a vytvárajú bariérový efekt pre živé organizmy. Negatívny vplyv osídlenia, priemyslu, ťažby a pod. sa prejavuje plošným záberom pôdy, degradáciou ekosystémov, dochádza k zmene krajinnej štruktúry, sídla produkujú emisie (vykurovanie, doprava), odpady (znečistenie okolia, ohrozenie zdrojov pitnej vody), generujú hluk.

Bariérové prvky

Zastavané územia. Kompaktné zastavané územia pôsobia ako výrazná bariéra pohybu živých organizmov. Bariérový účinok sa zvyšuje oplocovaním a likvidáciou zelene. Najväčší bariérový účinok majú rozsiahle oplotené plochy priemyselných areálov so spevnenými dvormi.

Dopravné plochy a línie. Negatívny vplyv dopravných systémov, kde sú zaradené cestné a železničné koridory, účelové komunikácie, dopravné plochy a parkoviská spočíva v bariérovom efekte (fragmentácia biotopov), hluku, prašnosti a produkcií emisií. V riešenom území sa nachádzajú silne zaťažené dopravné trasy, ktorý tvorí cesta II/583, II/583A a železničná trať.

Elektrické vedenia. Katastrom obce Varín prechádza vonkajšie nadzemné 400 kV vedenie V 404 Varín – Nošovice a 400 kV vedenie V 495 Bošáca – Varín a viaceré vedenia, zásobujúce obec a priemyselné areály. Negatívny vplyv rozvodov elektrického vedenia spočíva vo vplyve na krajinu, kde dochádza k fragmentácii krajiny, vo vplyve na vtáctvo (dravce). Pri určitom type vedenia (najčastejšie 22 kV s troma vodičmi), sa stožiare nazývajú „stĺpy smrti“. Pri love dravce vyhľadávajú tieto stĺpy a môžu krídlami spojiť dva neizolované vodiče, čím dochádza k výboju, ktorý ich popáli, alebo usmrtí. Ako opatrenia je potrebné inštalovať funkčné zábrany, ktoré znemožnia dravcom sadať na tieto stĺpy.

Bariéry na vodných tokoch. Na ekologickú stabilitu negatívne vplýva regulácia vodných tokov, napriamovanie, skanalizovanie, prehradzovanie tokov a zmena prirodzeného režimu odtoku. Za výrazne negatívne prvky a javy sú považované najmä migračne neprekonateľné bariéry pre vodné živočíchy, predovšetkým pre ryby. Ryby ako migrátory podnikajú protiprúdové a poprúdové potravné, teritoriálne a neresové ťahy. Migrácie sú inštinktívne, narušením ich hydrických koridorov dochádza k postupnému oslabovaniu populácií až vymiznutiu z územia z rôznych dôvodov.

Medzi negatívne dopady regulácie vodných tokov patrí:

- obmedzenie prívodu vody do priľahlých alúvií,
- zmena druhového zloženie flóry a likvidácia mokraďových ekosystémov,
- sústredenie prietoku do jedného koryta, odrezanie bočných ramien a meandrov,
- odstraňovanie stromového a krovinatého porastu,
- celkové zníženie plochy postihnutého toku,
- kratšie trvanie záplav a vyššie povodňové vlny a hladiny vôd,
- zmena prietoku a zvýšená rýchlosť prúdenia vody prinášajúca drastické zmeny vodnej bioty,

- zmena biotopov a následná redukcia populácií vodných bezstavovcov, ktoré sú najdôležitejšou zložkou potravy väčšiny potočných a riečnych druhov rýb, pokles počtu druhov rýb,
- podstatná redukcia alebo celková eliminácia produkcie rýb v postihnutom úseku,
- čiastočné alebo úplné odstránenie prekážok na dne a pobreží, ktoré sú osobitne významné pre teritoriálne druhy rýb ako prirodzené úkryty a pre migrujúce druhy ako neresiská a pod.
- výstavba stupňov ako súčasť regulácie, ktoré narušujú kontinuitu toku a zabraňujú prirodzenej migrácii vodných organizmov,
- narušenie homeostázy systému a jeho samočistiacej schopnosti, ktorá je významná z hľadiska odstraňovania znečisťujúcich látok.

Tok Varínka si v časti zachoval prirodzený charakter, ale sčasti bolo koryto v minulosti bagrované a napriamené, v niektorých úsekoch možno pozorovať prejavy zvýšenej eutrofizácie vody. Čiastočná obojstranná regulácia je v okolí jestvujúcej zástavby (od zaústenia po most na ceste II/583. Navrhuje sa dobudovanie regulácie na Q_{100} v kritických miestach regulovaného úseku.

Opustený náhon má vykonanú obojstrannú reguláciu v zastavanom území obce. Šošinský jarok je čiastočne regulovaný a zatrubnený. Navrhujú sa úpravy zabraňujúce vybrežovaniu toku z koryta. Potok Dúbrava, potok Jedľovina, Koňhorský potok (SVP š.p. uvádza názov Želehosť) majú vykonasnú čiastočnú reguláciu v dolnom toku. Navrhujú sa úpravy zabraňujúce vybrežovaniu toku z koryta.

Hradský potok si zachoval prirodzený charakter.

Environmentálne záťaže

V SR je systematicky sledovaný stav starých environmentálnych záťaží, ktorý je zverejnený v centrálnom Registri environmentálnych záťaží (REZ), ktorý obsahuje údaje z celého územia Slovenska. Registrované environmentálne záťaže sú zoradené podľa ich relatívnej rizikovosti na život a zdravie obyvateľov ako aj poškodenie ekosystémov.

Register environmentálnych záťaží je členený na:

- REZ - časť A (pravdepodobné environmentálne záťaže),
- REZ - časť B (environmentálne záťaže),
- REZ - časť C (sanované a rekultivované lokality).

V území je 7 evidovaných skládok odpadov (6 odvezených a 1 opustená skládka bez prekrytia – nelegálna skládka), ako aj drobné skládky odpadov. Odvezené skládky sa nachádzajú na pravom brehu Varínky južne od ATC, v blízkosti farskej záhrady, za železničnou traťou, na ľavom brehu Varínky pred železničnou traťou, z južnej strany ulice M.R.Štefánika oproti cintorínu a za býv. areálom Drevoindustrie pri biokoridore. Opustená skládka bez prekrytia (nelegálna skládka) sa nachádza v lok. Jelšovec.

Najvážnejšími dôsledkami vplyvu skládok odpadov na životné prostredie sú :

- poškodenie životného prostredia, či už priamo (záberom pôdy, znečistením), alebo nepriamo (zmenami hladiny podzemnej vody, pôdnej štruktúry),
- únik znečistenia zo skládok,
- zemné práce, výkopy, zábery pôdy,
- zápach je najčastejšou príčinou obťažovania obyvateľstva blízko skládok.

Nebezpečné pre životné prostredie sú nelegálne skládky odpadov, ktoré sa vytvárajú v opustených lokalitách, popri cestách a vodných tokoch. Jedná sa obvykle o rozmerný komunálny a stavebný odpad, ich súčasťou bývajú aj nebezpečné odpady z domácnosti a priemyslu. Lokality, v ktorých sa vyskytujú nie sú chránené pred

prenikaním škodlivín do spodných, alebo povrchových vôd. Nelegálne skládky je povinný odstraňovať vlastník pozemku.

Na území obce v súčasnej dobe nie je evidovaná a prevádzkovaná žiadna riadená skládka odpadov.

Meliorácie

Vybudovali sa v snahe získať obhospodarovateľnú pôdu v čo najväčšej výmere. Ekologické dôsledky, najmä strata biodiverzity sú zjavné doteraZ.zaniklo mnoho mokradí, prirodzených vodných tokov, došlo k vysušeniu a degradácii ornej pôdy. Mnohé melioračné zariadenia majú zníženú funkčnosť, ich prípadnú obnovu je potrebné riešiť s ohľadom na ekologické podmienky.

V k.ú. Varín sa nachádzajú hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie š.p.. Je to

- odvodňovací kanál A krytý (ev. č. 5313 097 004), ktorý bol vybudovaný v r. 1983 o celkovej dĺžke 0,450 km v rámci stavby „OP a ÚT Gbeľany“,
- odvodňovací kanál B otvorený + krytý (ev. č. 5313 097 005), ktorý bol vybudovaný v r. 1983 o celkovej dĺžke 0,340 km (v otvorenom profile 0,269 km, v krytom profile 0,071 km v rámci stavby „OP a ÚT Gbeľany“.

V k.ú. Varín je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom. Nachádzajú sa v severnej časti Koňhory v lok. Cutová, severne od cesty II/583 v lok. Hliny, Záhumnie, Jelšovec, v OP NPMF v lok. Ulické záhrady, Hlboké a Rudy a v lok. Uhliská, Rozbehov, Pod Jedľovinou, Klčoviská, Veľhotky.

Meliorácie sú už z väčšej časti nefunkčné a na plochách TTP sa obnovuje pôvodná biodiverzita.

2.13.2.3. Antropogénne sekundárne stresové javy

Znečistenie ovzdušia

Hodnotenie kvality ovzdušia vykonáva SHMU. Najväčší problém kvality ovzdušia na Slovensku predstavuje v súčasnosti znečistenie ovzdušia časticami PM10. Kvalita ovzdušia je považovaná za dobrú, ak úroveň znečistenia neprekračuje limitné hodnoty. Kvalita ovzdušia v oblasti záujmového územia je ovplyvňovaná existujúcimi veľkými, strednými a malými zdrojmi znečistenia ovzdušia. Malé zdroje predstavujú lokálne kúreniská. Hlavným líniovým zdrojom znečistenia ovzdušia z prevádzky na dopravných koridoroch je automobilová doprava. Na znečisťovaní ovzdušia v okolí dopravných koridorov sa podieľajú škodliviny pochádzajúce z výfukových plynov automobilov (oxid uhoľnatý – CO, oxidy dusíka – NO_x , uhľovodíky C_x H_y , tuhé znečisťujúce látky – TZL, prchavé organické látky - VOC) a zvýšená prašnosť.

Žilinská kotlina má nevhodné rozptylové podmienky emisií charakterizované veľkou početnosťou stavov bezvetria a malých rýchlostí vetra (do 2 m/s). V oblasti kotliny je po celý rok zvýšená relatívna vlhkosť vzduchu, je to oblasť s najväčším počtom dní v roku s hmlou. Charakteristická je tu slabá veternosť s priemernou rýchlosťou vetra 1,3 m/s a výskytom bezvetria až 60 %. Z hľadiska potenciálneho znečistenia ovzdušia sú veterné pomery v Žilinskej kotline veľmi nepriaznivé a relatívne menšie zdroje exhalátov vedú k vysokej úrovni znečistenia v prízemnej vrstve. Znečistenie ovzdušia je spôsobené jednak klasickými znečisťujúcimi látkami z teplárne Žilinská teplárenská, a.s. Žilina, ale participujú na ňom aj chemické prevádzky a intenzívna doprava. Slabé prevetrávanie je zvyšované častými inverznými stavmi atmosféry v kotline. Okrem priemyselných zdrojov sa na znečisťovaní ovzdušia podieľa automobilová doprava, väčší rozsah lokálnych kúrenísk a prenos emisií zo vzdialených zdrojov.

Kvalita ovzdušia v obci Varín je ovplyvnená zo širšieho územia existujúcimi veľkými, strednými a malými zdrojmi znečistenia ovzdušia, automobilovou dopravou, ale aj prenosmi emisií zo vzdialených zdrojov. V k.ú. obce je zdrojom znečistenia ovzdušia

DOLVAP, s.r.o. Varín – výroba vápna, v okolí sa nachádzajú ďalšie veľké zdroje - Žilinská teplárenská, a.s. Žilina, veľkochov hydiny Mojšova Lúčka a Strečno a Veterinárny asanačný podnik VAS - Mojšova Lúčka. Veľa je aj lokálnych zdrojov znečistenia ovzdušia. Medzi existujúce zdroje znečisťovania ovzdušia v predmetnom území radíme tiež dopravu na cestách druhej triedy ktoré prechádzajú obcou.

Z hľadiska dlhodobého vývoja produkcie emisií v okrese Žilina bol zaznamenaný výrazný pokles emisií tuhých látok a oxidov dusíka.

V súčasnosti je nepriaznivým trendom, v nadväznosti na ochranu ovzdušia, lokálne vykurovanie na tuhé palivá. Nárastom cien zemného plynu začal návrat k používaniu tuhých palív.

Zaťaženie prostredia pachom, hlukom a vibráciami

Úroveň zápachu sa hodnotí len subjektívne. Zápach vzniká pri poľnohospodárskej výrobe (živočíšna výroba, výroba kompostov, silážne jamy, poľné hnojiská a pod.). V obci Varín je zdrojom zápachu hospodársky dvor spoločnosti AGRA–VÁH, s.r.o, s chovom hospodárskych zvierat. V súčasnosti sa ako zdroj zápachu eviduje Veterinárny asanačný podnik VAS - Mojšova Lúčka, ktorého vplyv je najvýraznejší v rekreačnom priestore VD Žilina.

Lokálny zápach sa môže vyskytnúť z nelegálnych skládok odpadov, najmä z odpadov biologického pôvodu (hnijúca slama, seno, pokosená tráva a pod.).

Pôsobenie hluku a vibrácií sa posudzuje podľa zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. z 21. júna 2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z .z., ustanovujúca podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií. Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí stanovuje tabuľka 2.1 stanovujúca kategórie územia I. – IV. s prípustnými hodnotami v čase – deň, večer a noc pre hluk s pozemnej a lodnej dopravy, zo železničných dráh z leteckej dopravy a z iných zdrojov.

Zaťaženie hlukom v roku 2020 je prezentované vypočítanými hodnotami z programu Cadna A, zo zdrojov v pozemnej doprave, železničných dráh a z iných zdrojov. Spoločnosť Klub ZPS vo vibroakustike, s.r.o., V. Tvrdého 23, 010 01 Žilina, Akreditované skúšobné laboratórium pre meranie hluku, vibrácií a intenzity podľa požiadaviek normy ISO/IEC 17025 vypracovala vo februári 2021 dokument „Stacionátne a mobilné zdroje hluku, vizualizácia, Varín II. etapa“.

Zdrojmi hluku v k.ú. obce Varín sú v roku 2020 železničná dráha, cesty II/583, (II/583A), III/2078, III/2073, III/2072, III/2079 a iné zdroje (DOLVAP, s.r.o.).

V zmysle dokumentu „Stacionátne a mobilné zdroje hluku, vizualizácia, Varín II. etapa“ sú prípustné hodnoty hluku prekročené v lok. Podhájik od zdrojov z pozemnej dopravy, železničných dráh a z iných zdrojov (DOLVAP, s.r.o.), v priestore ATC a v lok. Záhumnie jestvujúce územie aj územie s navrhovanou obytnou zástavbou od zdrojov z pozemnej dopravy a v lok. v blízkosti železničnej trate.

Znamená to, že prípustné hodnoty hluku vo vonkajšom prostredí sú v už v súčasnosti v niektorých územiach prekročené.

Kontaminácia pôdy

Realizovanie poľnohospodárskych, výrobných a ťažobných aktivít potenciálne zvyšuje nebezpečenstvo kontaminácie pôd. Potenciálnymi bodovými zdrojmi znečistenia pôd môžu byť čierne (príp. riadené) skládky odpadov a to na poľnohospodárskej, ako aj lesnej pôde. V okolí týchto skládok sa môžu koncentrovať neznáme, často veľmi toxické látky.

V súvislosti s kontamináciou pôd rizikovými látkami, čiže tzv. difúznej kontaminácie je táto sledovaná priamo v rámci ČMS – P (Čiastkový monitorovací systém pôdy) ako aj

jeho podsystému Plošného prieskumu kontaminácie pôd (PPKP). Pod kontamináciou sa rozumie prekročenie najvyššej prípustnej hodnoty obsahu prvkov a zlúčenín v pôde sledovaných v Čiastkovom monitorovacom systéme Pôda podľa Rozhodnutia Ministerstva pôdohospodárstva SR. Podľa mapy Kontaminácia pôd sa v riešenom území vyskytujú pôdy zaradené do kategórie nekontaminovaná pôda, kde geogénne podmienený obsah niektorých rizikových prvkov dosahuje limitné hodnoty A.

V dotknutom území a jeho okolí prevládali v minulosti poľnohospodárske aktivity, najmä rastlinná výroba. Pôda bola znečisťovaná ako hnojivami, tak aj rôznymi ochrannými chemickými prostriedkami. Dávky aplikovaných chemických látok do pôdy však od konca 90-tych rokov postupne poklesávali.

Kontaminácia horninového prostredia organickými látkami nebola zistená.

Znečistenie vôd

Slovenská republika sa vstupom do Európskej únie zaviazala plniť požiadavky Európskeho spoločenstva v oblasti ochrany, využívania, hodnotenia a monitorovania stavu vôd zastrešené rámcovým dokumentom známym pod názvom Rámcová smernica o vode – RSV (Water Framework Directive 2000/60/EC). Rámcová smernica bola transponovaná do zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a vyhlášky č. 418/2010 Z.z.. Do nového zákona boli premietnuté aj jednotlivé princípy z príslušných smerníc EÚ. Ide najmä o:

- všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine,
- účelné a hospodárne a trvalo udržateľné využívanie vôd,
- manažment povodí a zlepšenie kvality životného prostredia a jeho zložiek,
- znižovanie nepriaznivých účinkov povodní a sucha,
- definíciu citlivých a zraniteľných oblasti a uvádzanie kritéria na ich identifikáciu,
- znižovanie nepriaznivých účinkov povodní a sucha.

V rámci implementácie smernice 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23.10.2000 a vodného plánovania bol vyhotovený Vodný plán Slovenska, spracovaný v rámci prvého plánovacieho cyklu RSV, ktorý sa končí v roku 2 015 a Plán manažmentu čiastkového povodia Váhu (2 009), ktorých súčasťou sú programy opatrení na dosiahnutie environmentálnych cieľov.

V Slovenskej republike prebieha systematické sledovanie kvality podzemných vôd sústredené do významných vodohospodárskych oblastí, kvalitu podzemných vôd systematicky zabezpečuje Slovenský hydrometeorologický ústav.

Problémy s kvalitou podzemných vôd v Žilinskom kraji sú na plochách situovaných v alúviách významnejších tokov. Tieto plochy sú často využívané pre hospodárske aktivity. Preto kontaminácia podzemných vôd je vysoko pravdepodobná vo väčšine priemyselných zón. V mnohých prípadoch sa jedná o staré environmentálne záťaže horninového prostredia v kvartérnych sedimentoch. Znečistenie z primárneho sektoru sa viaže na obvykle na živočíšne exkrementy.

Hlavnými činnosťami prejavujúcimi sa významnými antropogénnymi vplyvmi ovplyvňujúcimi chemický stav útvarov podzemných vôd sú: poľnohospodárstvo, priemyselná výroba, domácnosti – neodkanalizované sídelné aglomerácie, cestovný ruch, doprava a iné.

Plošné zdroje znečistenia predstavuje aplikácia množstva prípravkov na ochranu rastlín (pesticídov) a dusíkatých hnojív.

V prípade znečistenia rieky Váh v poslednom období môžeme pozorovať zlepšenie kvality. Výrazne k tomu prispelo zvýšenie účinnosti čistenia odpadových vôd v ČOV v

Liptovskom Mikuláši a Ružomberku. Problémom zostáva mikrobiologické znečistenie povrchových vôd (koliformné baktérie).

Varínka vo Varíne vykazuje hodnoty kyslíkového režimu v II. triede kvality $ChSK_{Cr}$= 21,76 mg.l^{-1}, hodnota pH je v III. triede kvality – 8,60, D skupina je v II. triede kvality c_{90} sapróbneho indexu biosestónu sa znížila na 2,2.

Poškodenie vegetácie

Škodliviny v ovzduší poškodzujú aj vegetáciu, obmedzujú dýchanie, upchávajú prieduchy tuhými časticami. Podľa citlivosti na exhaláty možno rastliny deliť nasledovne (začínajúc od najcitlivejších): ihličnaté dreviny, listnaté dreviny, viacročné byliny, jednoročné byliny. Veľkú citlivosť majú hlavné lesné dreviny smrek a jedľa.

Veľkým problémom je aj poškodzovanie stanovištných podmienok drevín, porušenie vhodnej štruktúry lesných porastov, odumieranie koreňového systému. Ako základný symptóm hodnotenia zdravotného stavu lesov sa používa strata asimilačných orgánov (SAO) – defoliácia (odlistenie). Stromy sa zatrieďujú do medzinárodne stanovenej 5 – triednej stupnice poškodenia: 0 – bez defoliácie (0-10% SAO), 1 – slabo defoliované (11-25% SAO), 2 – stredne defoliované (26-60% SAO), 3 – silne defoliované (61- 90% SAO), odumierajúce a mŕtve stromy (91-100% SAO).

V riešenom území sa poškodenie vegetácie vplyvom imisií (defoliácia) zmiernilo, zvýšilo sa však ohrozenie drevín zmenou klimatických podmienok, nástupom lykožrútových kalamít, rozvojom mykóz a abiotického poškodenia lesa (vývraty, polomy, poškodenie snehom a suchom). Riziko poškodzovania je dané aj nevhodným drevinovým zložením, zvyšuje sa v monokultúrnych smrekových porastoch. Riešením je uplatňovanie prírode blízkeho pestovania lesa.

V urbánnom prostredí existuje množstvo faktorov, ktoré negatívne pôsobia na zeleň v zastavanom území. S postupom času, so stále väčším a rýchlejším rozvojom sídel a vôbec celkovej urbanizácie je toto pôsobenie viditeľnejšie na samotných drevinách. Podľa pôvodu a spôsobu vplývania na dreviny môžeme tieto činitele rozdeliť na biotické a abiotické. Oba činitele pôsobia v mnohých interakciách, pričom ich vzájomné pôsobenie ešte znásobuje škodlivý účinok jedného z nich. Keďže činitele pôsobia vzájomne, je ťažké určiť, ktorý z nich je primárnou príčinou negatívneho pôsobenia. Biotické činitele - sem môžeme zaradiť: vírusy, mykoplazmy, baktérie, huby, parazitické rastliny, hmyz, stavovce a v neposlednom rade človeka, ktorý svojou činnosťou priamo alebo nepriamo podporuje vznik a vplyvy spomínaných činiteľov. Abiotické činitele - sem môžeme zaradiť pôsobenie nasledovných činiteľov: vietor, sneh, námraza, ľadovec, elektrické výboje, žiarenie, teplota, vlhkosť, živiny, a cudzorodé látky.

Biotický faktor ohrozujúci urbánnu vegetáciu môžu predstavovať i inváz ne druhy rastlín, ktoré oslabujú, niekedy až ničia okolité dreviny. Patrí k nim napr. boľševník obrovský (*Heracleum mantegazzianum)* – nebezpečný aj z hľadiska zdravia obyvateľov, v riešenom území zatiaľ nebol pozorovaný, ďalej pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*), zlatobyľ (*Solidago*, sp.), netýkavka žliazkatá (*Impatiens glandulifera*), netýkavka malokvetá (*Impatiens par*viflora), slnečnica hľuznatá (*Helianthus tuberosus*). Najčastejším ohniskom šírenia sú sídla s čiernymi skládkami organického odpadu zo záhrad. Koridor pre šírenie inváznych druhov vytvárajú vodné toky, cesty a železnice. Obľúbené stanovištia sú obnažené brehy vodných tokov a odvodňovacích kanálov, ruderálne plochy, a na nelegálnych skládkach.

V území boli zaregistrované inváz ne druhy rastlín okolo vodnej nádrže VD Žilina (najmä na neošetrovanej časti návodnej hrádze VD Žilina), pozdĺž železničnej trate, v okolí priemyselných areálov, na skládkach odpadov a v zastavanom území obce.

Povinnosť ničiť inváz ne druhy rastlín má v zmysle zákona 543/2002 Z.z. vlastník, či užívateľ pozemku.

2.13.2.4. Záver

V zmysle textu uvedeného v jednotlivých druhoch stresových faktorov návrh ÚPN – O Varín považuje za najpotrebnejšie:

- remízky, orbu, pohyb poľnohospodárskych strojov orientovať po vrstevniciach a zabrániť tak lineárnej erózii a povodňovému riziku,
- pasenie dobytka, ťažbu v lesoch vykonávať tak, aby sa neporušil alebo neodstránil vegetačný kryt a zabránilo sa tak výmoľovej erózii,
- znížiť povodňové riziko optimalizáciou spôsobu obrábania pôdy a druhovej skladby výsadby, vytvárať drobné protipovodňové úpravy v lesoch a poliach, odstraňovať nánosy z korýt a nevhodné porasty z brehov, zabránením výstavby v miestach s povodňovým rizikom,
- zvážiť zásahy do horninového podložia pri výkopoch proti aktivizácii potenciálnych zosuvov,
- zabrániť bariérovému efektu pre živé organizmy pri výstavbe, najmä priemyselných areálov, ktorých súčasťou musia byť cézúry medzi oploteniami s plochami zelene,
- vytvoriť migračné koridory aj v rámci zaťažených cestných dopravných komunikácií a železničnej trate,
- zabrániť usmrcovaniu vtákov na elektrických stĺpoch funkčnými zábranami,
- zabrániť napriamovaniu, skanalizovaniu a prehradzovaniu vodných tokov a tam, kde to nie je nevyhnutné zabrániť reguláciám tokov,
- zabrániť obmedzeniu prívodu vody do priľahlých alúvií, zmene druhového zloženia flóry, likvidácii mokraďových ekosystémov, odrezaniu bočných ramien tokov a meandrov, odstraňovaniu sprievodnej vegetácie, zníženiu plochy vodného toku, čiastočnému, alebo úplnému odstráneniu prekážok na dne a pobreží (úkryty a neresiská rýb),
- zabrániť vytváraniu tzv. „čiernych“ skládok odpadu a prenikaniu škodlivín do spodných, alebo povrchových vôd, sanovať pravdepodobnú environmentálnu záťaž,
- obnovu melioračných zariadení riešiť s ohľadom na ekologické podmienky,
- znížiť znečisťovanie ovzdušia opatreniami v spol. DOLVAP, s.r.o. a odstránením lokálnych kúrenísk na tuhé palivá,
- znížiť vplyv chovu hospodárskych zvierat (AGRA – VÁH) na zastavané územie obce vytvorením pásu izolačnej zelene,
- vykonať opatrenia pred nepriaznivými účinkami hluku a vibrácií v zmysle zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. z 21. júna 2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z .z., ustanovujúca podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií. Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí stanovuje rovnomenná tabuľka 2.1.
- tieto opatrenia vykonať od cesty II/583 a železničnej dopravy na trati Žilina - Vrútky a prevádzky závodu DOLVAP, s.r.o.,
- zabrániť znečisťovaniu prostredia v rátane vodných tokov (čierne skládky) a používaniu chemikálií rôzneho druhu (prípravky na ochranu rastlín a dusíkaté hnojivá),
- zabrániť znečisťovaniu podzemných vôd vplyvom činností vo výrobných zónach a z primárneho sektoru,
- zmierniť poškodenie vegetácie vhodným drevinovým zložením a uplatňovaním prírode blízkeho pestovania lesa,
- odstraňovať inváznе druhy rastlín z brehov vodných tokov, VD Žilina, pozdĺž ciest, železnice, ruderálnych plôch, vykonať opatrenia smerujúce k zníženiu dopadov zhoršujúcich sa klimatických zmien,

- dobudovať splaškovú kanalizáciu,
- eliminovať pôsobenie stresových prvkov na území obce (hospodársky dvor, železničná trať, navrhované výrobné územia...),
- zmierniť dopady výstavby dopravnej infraštruktúry realizáciou technických opatrení zabezpečujúce priechodnosť a funkčnosť biokoridorov,
- zabrániť znečisťovaniu a eutrofizácii vodných tokov a plôch.

2.13.3 ZÁSADY VYMEDZENIA HRANÍC ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Návrh hraníc nových zastavaných území obce vychádza jednoznačne zo zvolenej urbanistickej koncepcie postavenej na primárnom rozvoji v smere hlavných (a vedľajšej) kompozičných osí obce. Znamená to, že prírastky zastavaných území sa prejavujú v severnej (aj v m.č. Koňhora), východnej a južnej časti obce. Prírastky zastavaných území obce sú rozložené po obvode súčasných zastavaných území, primknute k súčasným zastavaným územiam obce v týchto navrhovaných zastavaných územiach obce:

- Varín („ústredie“),
- areál DOLVAP, s. r. o. a lok. Podhájik,
- Rozbehov,
- m.č. Koňhora juh.

Niektoré územia obce s jestvujúcimi objektami nie sú jestvujúcimi zastavanými územiami a koncept ÚPN – O Varín im navrhuje zastavané územie:

- areál transformovne,
- záhradkárske osady Hlboké a Rudy (Pažite),
- chatová osada Varín – Jedľovina (Klčoviská),
- dve územia občianskej vybavenosti v lok. Hliny, Záhumnie, za cestou II/583,
- osem rozptýlených území rekreačných objektov v lok. Jedľovina,
- územie rekreačných objektov v lok. Koňhora,
- farma Gbeľany.

Iné zastavané územia s jestvujúcimi objektami nie sú jestvujúcimi zastavanými územiami a koncept ÚPN – O Varín im navrhuje zastavané územie a využitie prelúk:

- m.č. Koňhora sever,
- chatová osada Koňhora – Podháj.

Iné zastavané územie je zväčša jestvujúcim zastavaným územím, časť jestvujúcich objektov sa však nenachádza v jestvujúcom zastavanom území. Tieto územia koncept ÚPN – O Varín o navrhovanú zastavanú plochu a navrhuje využitie ich prelúk, resp. prestavbu:

- „Zárieče“.

Iné zastavané územia sú navrhovanými zastavanými územiami s navrhovanými funkčnoprevádzkovými jednotkami:

- navrhovaný priemyselný park Varín,
- nový (navrhovaný) cintorín.

Hranice zastavaných území obce Varín nie sú navrhnuté náhodilo, v ich vedení sa odráža snaha nadviazať na terénne danosti či existujúce zastavané územia, zažité stavebné diela, je tu snaha uplatňovať ich v území čo najmenej proti charakteru krajiny. Navrhované hranice sa vyhýbajú konfliktu s prvkami kostry ÚSES.

2.13.4 ZLOŽKY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

2.13.4.1 Voda (ochrana čistoty podzemných a povrchových vôd)

V katastrálnom území obce Varín sa vyskytujú podzemné i povrchové vody.

Povrchové vody v zásade predstavujú rieka Váh (Vodné dielo Žilina) a náhradný biokoridor, rieka Varínka a potoky Želehosť (SVP š.p. uvádza názov Koňhorský potok), Koňhorský potok (SVP š.p. uvádza názov Želehosť), bezmenný pravobrežný prítok Varínky, opustený náhon, Šošínsky jarok (Šošínec), Jedľovina, Dúbrava, Lipovec a Hradský potok a ich prítoky. Povrchovými vodami sú aj ostatné občasne tečúce nesústredené vody a v princípe stojaté povrchové vody, ktoré reprezentujú prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody, sústredenia vôd („vnútorná voda“ z prípadných záplav). Sem patria aj vody z melioračnému systému z lok. Vyševarínie a Záhumnie, kde dochádza k zatápaniu územia prívalovými vodami.

Podzemné vody reprezentuje predovšetkým podzemná voda pramenísk vodných zdrojov a individuálnych studní. Vody z týchto priestorov sú prednostne určené na zásobovanie obyvateľstva pitnou, alebo úžitkovou vodou.

Územie je bez výrazných znečisťovateľov povrchových vôd, dochádza však k občasnému nelegálnemu vypúšťaniu splaškov z nehnuteľností ktoré nevyužívajú verejnú kanalizáciu do rigolov a potokov. K významnému znečisťovaniu povrchových vôd významne prispievajú povrchová voda vytekajúca z nelegálnych skládok TKO. K plošnému zhoršeniu stavu mierne prispieva poľnohospodárska výroba, ktorá je však riadená ekologickým spôsobom, čím sa znižuje aj riziko znečistenia. V rámci terénnych prieskumov sa nezistili zdroje znečistenia na poľnohospodárskom dvore. V prípade rieky Váh a Varínky v poslednom období môžeme pozorovať zníženie znečistenia. Na rieke Váh k tomu výrazne prispelo zvýšenie účinnosti čistenia odpadových vôd v ČOV v Liptovskom Mikuláši a Ružomberku. Problémom zostáva mikrobiologické znečistenie povrchových vôd (koliformné baktérie). V obci nie je vybudovaný ucelený systém odvedenia dažďových vôd, nakoľko sa obec nachádza v dobrom odtokovom území, kde cez obec pretekajú miestne recipienty. Pomocou systému povrchových priekop a jarkov a lokálnych úsekov dažďovej kanalizácie sú dažďové vody lokálne odvádzané do povrchových vôd. Tam kde to geológia podložia umožňuje sa vody z povrchového odtoku likvidujú aj do podložia – tam, kde patria.

Limitné hodnoty pre vypúšťanie do podzemných povrchových vôd stanovuje nariadenie vlády SR č. 269/2010 Zb.z.

V katastri obce sa nachádzajú hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie š.p. odvodňovací kanál A krytý (ev. č. 5313 097 004), ktorý bol vybudovaný v r. 1983 o celkovej dĺžke 0,450 km v rámci stavby „OP a ÚT Gbeľany“, odvodňovací kanál B otvorený + krytý (ev. č. 5313 097 005), ktorý bol vybudovaný v r. 1983 o celkovej dĺžke 0,340 km (v otvorenom profile 0,269 km, v krytom profile 0,071 km v rámci stavby „OP a ÚT Gbeľany“. Vybudované sú aj detailné odvodnenia poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom. Nachádzajú sa v severnej časti Koňhory v lok. Cutová, severne od cesty II/583 v lok. Hliny, Záhumnie, Jelšovec, v OP NPMF v lok. Ulické záhrady, Hlboké a Rudy a v lok. Uhliská, Rozbehov, Pod Jedľovinou, Klčoviská, Veľhotky.

Vody z povrchového odtoku zo zástavby (s možným znečistením ropných látok) v blízkosti vodných tokov je potrebné odviesť do vodných tokov. Vody bez takéhoto znečistenia (vody zo striech) a tam, kde je vhodná geológia sa odporúča vsakovať do podložia.

Katastrálne územie obce Varín sa nachádza v útvare podzemnej vody kvartérnych sedimentov SK1000500P a útvare podzemnej vody predkvartérnych hornín SK2001800F.

Útvar podzemnej vody SK1000500P bol vymedzený ako útvar kvartérnych sedimentov s plochou 1069,302 km^2. Na základe hodnotenia jeho stavu v rámci 2. Plánu

manažmentu povodí dosahoval tento útvar dobrý kvantitatívny a j chemický stav. Útvar podzemnej vody SK2001800F bol vymedzený ako útvar predkvartérnych hornín s plochou 4451,705 km^2. Na základe hodnotenia jeho stavu bol tento útvar klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v dobrom chemickom stave.

Ochrana vody, ako zložky životného prostredia t.j. ochrana čistoty podzemných aj povrchových vôd, bude zabezpečená nasledovne:

- všeobecnou ochranou vyplývajúcou z rešpektovania príslušnej platnej legislatívy, predovšetkým zo zákona č.364/2004 Z.z. (vodný zákon),
- pri ochrane a využívaní územia, ktoré sa nachádza v pásmach hygienickej ochrany vodného zdroja Gbeľany a vodného zdroja Nezbudská Lúčka sa musí postupovať aj v zmysle vyhl. MŽP SR č. 29/2005 Z.z. o podrobnostiach určovania pásiem hygienickej ochrany vodárenských zdrojov a o opatreniach na ochranu vôd,
- navrhované zastavané územia obce (súčasné zastavané územia + nové rozvojové územia sa navrhujú na kompletné odkanalizovanie delenou stokovou sústavou. Návrh riešenia splaškovej kanalizácie je kompatibilný s „Intenzifikáciou ČOV v Žiline a rozšírením kanalizácie“ (ISPA). Splašková kanalizácia obce zostane prepojená do SČOV Horný Hričov. Dažďové vody zo zastavaného územia budú cez úseky kanalizácii resp. rigolov odvádzané do miestnych recipientov, prípadne (prednostne) do podložia, pričom každé parkovisko a odstavná plocha s kapacitou 5 a viac parkovacích miest musia byť vybavené odlučovačmi ropných látok,
- ďalšie opatrenia na elimináciu znečistenia vôd:
  - dôsledné dodržiavanie funkčnosti a účinnosti čistiacich komunálnych príp. priemyselných systémov (lapače olejov, tukov, žumpy, hnojiská so zachytávaním splachov v jímkach),
  - obmedzovanie produkcie odpadových vôd priamo u prípadných producentov týchto vôd,
  - realizácia a kontrola protihavarijných systémov na zabránenie úniku škodlivých látok, monitoring kvality vôd v lokalitách okolia hnojísk, a iných prevádzok s látkami škodiacich vodám,
  - opatrenia na zmenšovanie erózie na poľnohospodárskej pôde,
  - obmedzenia hnojenia priemyselnými hnojivami a používania pesticídov,
  - dôsledná kontrola žúmp a spôsobu likvidácie odpadových vôd (tam, kde nedošlo alebo nedôjde k okamžitému prepojeniu na obecnú kanalizáciu a u rekreačných a účelových objektov),
  - lesotechnické a pôdohospodárske opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti územia – zmenšenie a spomalenie odtoku,
  - úprava brehov potokov cestou vyčistenia od skládok, nánosov, naplavenín rôzneho druhu a revitalizácie brehovej zelene,
  - likvidácia nelegálnych skládok (napr. z okolia vodných tokov, z plôch nelesnej stromovej a krovinatej vegetácie, atď.).

2.13.4.2 Ovzdušie

Ochrana ovzdušia a ozónovej vrstvy Zeme je zabezpečovaná podľa zákona č. 478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší) a podľa zákona č. 76/1998 Z.z. o ochrane ozónovej vrstvy Zeme a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Kvalita ovzdušia v obci Varín je ovplyvnená zo širšieho územia existujúcimi veľkými, strednými a malými zdrojmi znečistenia ovzdušia, automobilovou dopravou, ale aj prenosmi emisií zo vzdialených zdrojov. V priemyselnom areáli DOLVAP, s.r.o. Kameňolom a vápenka, sú lokalizované energetické a technologické zdroje znečisťovania

ovzdušia, najmä emisie SO_2 a CO, množstvo emisií 242,239 (t/rok), prašnosť pri činnosti skládky dreva pri železničnej stanici, – chov hovädzieho dobytka v areáli AGRA – VÁH.

V okolí sa nachádzajú ďalšie veľké zdroje - Žilinská teplárenská, a.s. Žilina, veľkochov hydiny Mojšova Lúčka a Strečno a Veterinárny asanačný podnik VAS - Mojšova Lúčka. Kvalita ovzdušia je taktiež ovplyvnená lokálnymi zdrojmi vykurovania na tuhé palivo a výfukovými plynmi z osobných automobilov. Mohol by byť ovplyvnený sústredeným chovom HD a ošípaných v súkromných farmách.

Obec je z veľkej časti plynofikovaná, preto je zmiernený vplyv lokálnych zdrojov na tuhé palivo. V čase prieskumov nebol zistený ani zápach z území kde sa vyskytuje chov hospodárskych zvierat. Lokálny zápach sa môže vyskytnúť zo skládok odpadov, najmä z odpadov biologického pôvodu (hnijúca slama, seno, pokosená tráva a pod.).

Ku kontaminácii ovzdušia dochádza v čase dopravnej špičky v okolí ciest II. a III. triedy. Vplyv je pomerne významný, vzhľadom k intenzívnej doprave na cestách III/2078 (prichádza zo severu, od križovatky pri Gbeľanoch a pokračuje na juhovýchod, do centra Varína, kde sa stáča na severovýchod a vyústi do cesty II/583 pri Koňhore), III/2073 (centrum Varína – Nezbudská Lúčka), III/2072 (západná časť obce Varín – Mojš) ale aj III/2079 (ktorá odbočuje na západnom okraji k.ú. Varín v smere do obce Gbeľany), II/583 a II/583A. Po realizácii to bude aj cesta I/18.

Nepriaznivé je, že Žilinská kotlina má nevhodné rozptylové podmienky emisií charakterizované veľkou početnosťou stavov bezvetria a malých rýchlostí vetra. Slabé prevetrávanie je zvyšované častými inverznými stavmi atmosféry v kotline.

V súčasnosti nepriaznivým trendom v nadväznosti na ochranu ovzdušia je lokálne vykurovanie na tuhé palivá. Predpokladá sa, že v návrhovom období po rozšírení plynofikácie bude využívanie spaľovania plynu doplnené aj prípravou tepla na základe využitia netradičných spôsobov získavania tepla cez kolektory, tepelné čerpadlá, ekologické spaľovanie drevnej hmoty atď. Toto konštatovanie sa vzťahuje nielen na obytné územia a územia občianskej vybavenosti, ale aj na územia výrobné, kde by sa v žiadnom prípade nemali zriaďovať prevádzky s nárokmi pri vykurovaní a príprave tepla, ktoré prevyšujú limity stanovené pre stredné zdroje znečistenia ovzdušia.

Ďalšie opatrenia na elimináciu znečisťovania ovzdušia:

- postupné utlmovanie lokálnych kúrenísk spaľujúcich menej hodnotné palivá,
- zamedzenie vypaľovania porastov, spaľovania biologických odpadov,
- zvyšovanie kvality dopravnej siete jej bezprašnou úpravou (aj cesty medzi náhradným biokoridorom a VD Žilina, využívanej na rekreačné účely), alebo obnovovanie vozoviek s bezprašným povrchom a pravidelná údržba (aj čistenie po zimnom posype),
- eliminovanie úniku prachu z pôdy do ovzdušia vhodnejšími spôsobmi obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy,
- zmiernenie prašnosti pri obhospodarovaní poľnohospodárskej pôdy vytváraním nárazníkových pásiem najmä ornej pôdy od zastavaných území vo forme ovocných sadov, záhumienkov, záhrad, alebo zmeny ornej pôdy v nich na trvalé trávne porasty,
- limitovanie chovov hospodárskych zvierat v zmysle návrhu ÚPN – O Varín v zastavaných územiach obce a eliminácia zápachov skládok (zakrývanie hnojísk s exkrementami hospodárskych zvierat fóliami v súkromných farmách a pod.).

2.13.4.3 Pôda

Podľa prílohy č. 2 k nariadeniu vlády č. 58/2013 Z.z. sa v príslušnom katastrálnom území Varín za chránené pôdy považujú pôdy s kódom bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ) 0702045, 0706015, 0706042, 0756202, 0756205, 0756402, 0757205, 0765412, 0765413, 0765442, 0768212, 0769215. Pôdy v k.ú. sú podľa BPEJ zaradené do kvalitatívnych skupín 5,6,7,8,9.

Osobitnej ochrane podliehajú tiež pôdy, na ktorých boli vykonané zúrodňovacie opatrenia – meliorácie. Tie boli vybudované na veľkých rozlohách obhospodarovanej pôdy a v súčasnosti sú už takmer nefunkčné.

Kontaminácia pôdy nebola zistená nad rámec bežného znečistenia z poľnohospodárskej prevádzky a výroby, cestnej premávky a ďalších činností. Potenciálnym zdrojom kontaminácie pôdy je používanie umelých hnojív, pesticídov a iných chemikálií.

V dotknutom území a jeho okolí prevládali v minulosti poľnohospodárske aktivity, najmä rastlinná výroba. Pôda bola znečisťovaná ako hnojivami, tak aj rôznymi ochrannými chemickými prostriedkami. Dávky aplikovaných chemických látok do pôdy však od konca 90-tych rokov postupne poklesávali.

Obhospodarovaná poľnohospodárska pôda sa v súčasnosti využíva a v návrhovom období bude využívať ako orná pôda a TTP. Najväčším obhospodarovateľom pôdy v k.ú. Varín je AGRA – VÁH s.r.o. Aplikuje ekologický spôsob obhospodarovania pôdy, kde podstatnú súčasť hnojív – až 90 % tvorí maštaľný hnoj. Umelé hnojivá sú dodávané iba v takej miere, aby sa v pôde zabezpečil vyvážený stav potrebných základných prvkov podľa výsledkov rozborov pôdy a v zmysle platnej legislatívy. Rovnako aj pesticídy a insekticídy sú do pôdy dodávané len v minimálnych množstvách.

Niektoré poľnohospodárske, výrobné a ťažobné aktivity potenciálne zvyšujú nebezpečenstvo kontaminácie pôd. Potenciálnymi bodovými zdrojmi znečistenia pôd môžu byť čierne (príp. riadené) skládky odpadov a to na poľnohospodárskej, ako aj lesnej pôde. V okolí týchto skládok sa môžu koncentrovať neznáme, často veľmi toxické látky.

Poľnohospodárske pôdy sú z hľadiska produkčných vlastností pôsobením klimatických zmien priemerne produkčné, rozložené v rovinatom teréne a na plytko modelovaných svahoch. Pôdne a klimatické podmienky okresu Žilina podmieňujú využitie poľnohospodárskej pôdy najmä na pestovanie obilnín, olejovín, zemiakov, krmovín a na využitie ako lúk a pasienkov, ale aj na pestovanie liečivých rastlín na farmaceutické účely. V oblasti živočíšnej výroby prevláda chov hov. dobytka.

Poľnohospodárska pôda sa nachádza najmä v dvoch typoch krajinnoekologických komplexov - poľnohospodárska oráčinová krajina a pahorkatinová až vrchovinová zvlnená kultúrna lúčnopasienkárska krajina. Poľnohospodárska oráčinová krajina je typ krajiny v katastri s dostatočným zastúpením ekostabilizačných prvkov a mimolesnej zelene. Pôdy sú využívané prevažne ako orné pôdy. Z hľadiska poľnohospodárskeho využitia vhodné najmä na pestovanie plodín a pod. Pahorkatinová až vrchovinová zvlnená kultúrna lúčnopasienkárska krajina je krajina vhodná na poľnohospodárske využitie najmä formou pasienkárstva, a na rekreáciu formou turistiky, pobytu v prírode, s obmedzenou výstavbou nenáročných individuálnych rekreačných objektov na ubytovanie. Nevhodné sú plošne rozsiahle zásahy do krajinnej štruktúry.

Z limitov abiotických sa uplatňuje zosuvnosť území, sklonitosť viac ako 7°, erózia pôd, fyzikálne vlastnosti pôd (skeletnatosť, hĺbka).

Sklonitosť nad 7° je obmedzujúcim limitom pre výstavbu, najmä pre viacpodlažné budovy. Pre intenzívne poľnohospodárske využitie územia je z abiotických atribútov limitujúci reliéf, typ a fyzikálne vlastnosti pôd (sklonitosť, hĺbka pôdy, skeletnatosť). Pre obhospodarovanie orbou sú limitom silne skeletovité a plytké pôdy. Pre využívanie formou TTP hĺbka pôdy a skeletnatosť limit nepredstavuje.

Zosuvnosť území je náchylnosť k svahovým deformáciám. Potenciálne zosuvy sa nachádzajú vo viacerých lokalitách. K aktivizácii zosuvov môže dôjsť v dôsledku nevhodných zásahov do horninového prostredia.

Územie katastra obce Varín je tvorené prevažne nasledujúcimi typmi a subtypmi pôd:

- fluvizeme - fluvizeme kultizemné karbonátové, sprievodné fluvizeme glejové karbonátové a fluvizeme karbonátové ľahké, z karbonátových aluviálnych sedimentov,

- kambizeme - kambizeme pseudoglejové nasýtené, sprievodné pseudogleje modálne a kultizemné, lokálne gleje, zo zvetralín rôznych hornín,
- rendziny - rendziny a kambizeme rendzinové, sprievodné litozeme modálne karbonátové, lokálne rendziny sutinové; zo zvetralín pevných karbonátových hornín,
- hnedé lesné pôdy,
- regozeme.

Retenčná schopnosť je stredná až veľká, priepustnosť stredná, vlhkostný režim – vlhký, pôdna reakcia – neutrálna až slabo alkalická. V nive rieky Váh a toku Varínky z pôdnych typov prevládajú fluvizeme kultizemné, ktoré na oboch stranách toku Varínky prechádzajú do pseudoglejov modálnych, kultizemných a luvizemných nasýtených až kyslých. V severnej časti katastrálneho územia sa nachádzajú kambizeme pseudoglejové nasýtené. V južnej časti riešeného územia pri hranici s k.ú. Nezbudská Lúčka sa nachádzajú podzoly modálne, od nich na východ rendziny a kambizeme rendzinové a v Krivánskej Malej Fatre kambizeme podzolové. Pri hranici s k.ú. Gbeľany v lokalite Koňhora sa vyskytujú aj pararendziny kambizemné a kambizeme rendzinové.

ÚPN – O Varín na ochranu pôd navrhuje:

- pokračovanie cielenej aplikácie hnojív a prípravkov na ochranu rastlín s dosiahnutím ich maximálnej efektivity a minimálneho vedľajšieho vplyvu,
- spôsob obrábania pôdy realizovať s ohľadom na reliéf a sklonitosť terénu,
- optimalizovať využívanie pôdneho fondu, na vyšších sklonoch pestovať plodiny s vysokou protieróznou účinnosťou, resp. trvalé porasty krmovín na ornej pôde,
- vytvorenie protieróznych opatrení na pôdach ohrozených vodou a veternou eróziou, najmä zatrávnenie miest sústredeného odtoku povrchových vôd na veľkoplošných orných pôdach (úvaliny so začínajúcou ryhovou eróziou), a zabránenie erózii pôdy na priehonových cestách,
- zmenu využitia plôch najohrozenejšej ornej pôdy na trvalé trávne porasty,
- zabezpečenie vegetačného krytu na pôde počas čo možno najdlhšieho obdobia v roku vhodným sledom pestovaných plodín,
- zabezpečenie správneho obrábania pôdy s minimalizáciou agrotechnických operácií a zvýšením ich efektivity,
- vytvorenie ochranných opatrení na pôdach ohrozených zosuvmi a ich vhodné využitie,
- zadržanie zrážkovej vody v maximálne možnej miere, za účelom zavlaženia pôdy pre poľnohospodársku výrobu,
- ponechanie priestorov s plytkými a kamenitými pôdami prirodzenej sukcesii,
- ochranu poľnohospodárskej pôdy pred sukcesiou a prienikom cudzorodých rastlinných druhov,
- realizáciu ekologicky prijateľných protipovodňových opatrení (aj z hľadiska zamedzovania splachov),
- postupnú zmenu drevinového zloženia lesných porastov,
- postupnú zmenu chemizmu lesných pozemkov,
- vylúčenie ekologicky nevhodných technológii pri obhospodarovaní lesných pozemkov,
- posilňovanie diverzity lesných ekosystémov (druhovej i vekovej),
- obhospodarovanie lesných pozemkov uplatňovaním technologických postupov s minimalizáciou dopadov na lesnú pôdu aj lesné porasty,
- podporovanie prírode prirodzenejšieho obhospodarovania lesov.

2.13.4.4 Biota (subsystémy flóra, fauna, biotopy)

Všetky doteraz platné a praxou overené opatrenia z oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny doplnené ďalšími návrhmi podľa návrhu ÚPN – O Varín, vrátane návrhov na upevnenie prvkov územného systému ekologickej stability v podmienkach obce Varín, smerujú k napĺňaniu požiadaviek ochrany teoreticky vymedzenej zložky životného prostredia, ktorou je pojem biota (v skutočnosti úspešne realizovaná ochrana a tvorba prírody, krajiny s prvkami ÚSES má oveľa širší dosah).

Výrazom stabilnej ochrany bioty je napr. rešpektovanie prvkov ochrany prírody:

- maloplošné chránené územie Národná prírodná rezervácia Starý hrad s 5.° ochrany, ktoré sa nachádza v k.ú. Nezbudská Lúčka a dotýka sa južnej hranice k.ú. obce Varín,
- maloplošné chránené územie Národná prírodná rezervácia Suchý s 5.° ochrany. Nachádza sa v k.ú. obcí Nezbudská Lúčka a Krasňany. Časť jej severnej hranice sa v lok. Pod Suchým dotýka západnej časti južnej hranice katastra obce Varín,
- maloplošné chránené územie Prírodná pamiatka Krasniansky luh s 5.° ochrany v k.ú. obcí Krasňany a Stráža v blízkosti k.ú. Varín (záujmové územie obce Varín),
- ochranné pásmo maloplošného chráneného územia Krasniansky luh s 3.º ochrany,
- navrhované maloplošné chránené územie EVS časť Dubiny Starhrad ktoré navrhuje ÚPN – O Varín vyhlásiť za maloplošné chránené územie s 5.° ochrany,
- veľkoplošné chránené územie Národný park Malá Fatra s 3.º ochrany,
- ochranné pásmo Národného parku Malá Fatra s 2.° ochrany,
- ostatné územie katastra obce s 1.° ochrany,
- územie európskeho významu SKUEV 0252 Malá Fatra,
- územie európskeho významu SKUEV 0221 Varínka,
- chránené vtáčie územie CHVÚ 13 Malá Fatra.

Z pohľadu ÚPN-VÚC ŽK a Aktualizácie RÚSES okresu Žilina... prejavom ochrany bioty je aj rešpektovanie:

- genofondovo významnej lokality regionálneho významu ZA 21 Krasniansky luh,
- genofondovo významnej lokality regionálneho významu ZA 30 Asfaltový lom pri Nezbudskej Lúčke,
- genofondovo významnej lokality regionálneho významu ZA 33 Starý hrad (NPR),
- genofondovo významnej lokality regionálneho významu ZA 34 Suchý (NPR),
- biocentra provincionálneho významu 3/1, 6/1, 11/1 (Bbc1) Kukánska Malá Fatra,
- biokoridoru nadregionálneho významu 11/25 (Nrbk1) Rieka Váh,
- biokoridoru regionálneho významu 11/30 (Rbk13) Vodný tok Varínka a Struháreň,
- biokoridoru regionálneho významu 11/33 (Rbk21) Ekotón Krivánskej Fatry,
- navrhovaný biokoridor miestneho významu nMbk1 – Želehosť (SVP š.p. uvádza názov Koňhorský potok), s prítokmi,
- navrhovaný biokoridor miestneho významu nMbk2 – Koňhorský potok (SVP š.p. uvádza názov Želehosť), s prítokmi,
- navrhovaný biokoridor miestneho významu nMbk3 – bezmenný pravobrežný prítok Varínky, s prítokmi,
- navrhovaný biokoridor miestneho významu nMbk4 – opustený náhon,
- navrhovaný biokoridor miestneho významu nMbk5 – Šošínsky jarok (Šošínec), s prítokmi,
- navrhovaný biokoridor miestneho významu nMbk6 – Jedľovina, s prítokmi,
- navrhovaný biokoridor miestneho významu nMbk7 – Dúbrava, s prítokmi,
- navrhovaný biokoridor miestneho významu nMbk8 – Lipovec, s prítokmi,
- navrhovaný biokoridor miestneho významu nMbk9 – Hradský potok, s prítokmi.

Ochranou bioty je tiež návrh prvkov miestneho územného systému ekologickej stability (miestny ÚSES nebol vypracovaný) a iných návrhov:

- biokoridorov, biocentier a ekologicky významných segmentov,
- ochrany krajiny, najmä ostatných krajinotvorných prvkov
  - významné historické krajinné štruktúry,
  - dominanty kultúrnohistorických pamiatok a ich stopy,
  - prírodné dominanty líniové skupinové a solitérne,
  - vodopády,
  - rozhrania vnímania prírodných masívov,
- základných prvkov navrhovaného systému zelene (v zastavanom území aj mimo zastavaného územia), parkov, zelene bytových domov, stromoradí, izolačnej a líniovej zelene popri komunikáciách, orných pôdach a výrobných územiach, vyhradenej zelene, špeciálnej zelene, zelene interakčných prvkov,
- opatrení na elimináciu, alebo obmedzenie stresových faktorov v krajine,
- upravovania biodiverzity kultúrnych porastov, sledujúce zvýšenie zastúpenia druhov odolnejších voči nepriaznivým vplyvom znečistenia ovzdušia,
- vypracovania Miestneho územného systému ekologickej stability (MÚSES).

2.13.5 FAKTORY NEGATÍVNE OVPLYVŇUJÚCE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

2.13.5.1 Hluk

Zaťaženie hlukom v roku 2030 je prezentované vypočítanými hodnotami z programu Cadna A, zo zdrojov v pozemnej doprave, železničných dráh a z iných zdrojov. Spoločnosť Klub ZPS vo vibroakustike, s.r.o., V. Tvrdého 23, 010 01 Žilina, Akreditované skúšobné laboratórium pre meranie hluku, vibrácií a intenzity podľa požiadaviek normy ISO/IEC 17025 vypracovala vo februári 2021 dokument „Stacionátne a mobilné zdroje hluku, vizualizácia, Varín II. etapa“.

Podľa tohto dokumentu budú zdrojmi hluku v k.ú. obce Varín v roku 2030 železničná dráha, cesty I/18, II/583, III/2078, III/2073, III/2072, III/2079 a iné zdroje (DOLVAP, s.r.o.) s najväčším podielom vplyvu a nárokov na opatrenia cesty II/583.

Vo všeobecnosti bude možné účinky hluku zmierniť:

- sprevádzkovaním diaľnice D1 v úseku Lietavská Lúčka – Dubná Skala a z toho vyplývajúceho zníženia tranzitu na ceste I/18,
- realizáciou protihlukových opatrení formou hlukových clon na ceste II/583,
- uplatnením potrebných technologických opatrení na zníženie hluku z „iných zdrojov“ (DOLVAP, s.r.o.),
- v miestach s prekročenými hodnotami hlukového zaťaženia zabezpečením splnenia prípustných hodnôt určujúcich veličín hluku vo vnútornom priestore objektov a to dodržaním zvukovo izolačných vlastností obvodového plášťa (vrátane zvukovoizolačných okien) a deliacich konštrukcií medzi miestnosťami pri súčasnom zabezpečení ostatných vlastností chránených miestností, napr. vetranie, vykurovanie osvetlenie, vhodným riešením oplotenia, zmenou dispozícii existujúcich stavieb a vhodným návrhom dispozície novostavieb,
- realizáciou izolačnej zelene pozostávajúcej s kombinácie vysokej, nízkej i strednej (krovitej) zelene (6 m široký pás umožňuje znížiť hladinu hluku o 1dBA) popri železničných dráhach, komunikáciách a výrobných územiach,
- zmenou pohonu vozidiel na pozemných komunikáciách a železničných vlečkách (elektrina, vodík),
- zmenou organizácie dopravy vrátane uplatnenia tzv. skľudnených komunikácií,
- v rámci výrobných území prioritným posudzovaním hlukových dôsledkov prevádzkovania nových areálov; definitívnemu rozhodnutiu o povolení nových výrobných činností musí predchádzať odborná garancia o dodržaní predpísaných hladín hluku v obytných a rekreačných územiach obce.

2.13.5.2 Ionizujúce žiarenie

Z prírodnej rádioaktivity, ktorá priamo pôsobí na ľudskú populáciu, je potrebné hodnotiť nasledujúce faktory:

- prírodná rádioaktivita hornín,
- prírodná rádioaktivita vôd,
- kozmické žiarenie,
- rádioaktivita pobytových priestorov, ktorá je závislá od rádioaktivity podložia budov (hlavne radónu v pôde), rádioaktivity použitých stavebných hmôt, rádioaktivity vody, typu stavby, vetrania, „komínového“ efektu v budovách, tesnosti základovej dosky.

Prírodná rádioaktivita hornín čiastočne odráža celkovú geologickú stavbu územia, ktoré má pestré litologické zloženie hornín.

Požiadavky na obmedzenie ožiarenia s prírodného žiarenia stanovuje zák.č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov a vyhl.č. 528/2007 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.

Základné zákony a vyhlášky o problematike rádioaktivity:

- základným zákonom, z ktorého sa odvíjajú vyhlášky, nariadenia a normy v tejto problematike, je zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane podpore a rozvoji verejného zdravia,
- vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 65/72 Zb. o ochrane zdravia pred ionizujúcim žiarením,
- od roku 1992 je v platnosti vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 406/92 Z.z. o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z radónu a ďalších prírodných rádionuklidov,
- v dokumentácii pre územné rozhodnutie resp. v projekte pre zlúčené územné a stavebné konanie sa požaduje dodržať vyhlášku č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia,
- norma STN 01 1308 stanovuje základné pojmy, veličiny a jednotky atómovej a jadrovej fyziky.

Hodnotenie a návrh opatrení

Na základe odvodenej mapy radónového rizika celý kataster obce Varín spadá do oblasti s nízkym, až stredným radónovým rizikom. Takmer celá zastavaná časť obce je v priestore s nízkym radónovým rizikom. Výnimkou je iba západná časť v m.č. Koňhora so stredným radónovým rizikom. Mimo zastavaného územia obce je stredné radónové riziko v rekreačnej zóne a v území so zvýšenou ochranou prírody Pod Jedľovinou za pomyselnou líniou - južná časť obytnej skupiny Vyšné Brehy v závere Starohradskej ulice a východne od lok. Rozbehov, Pod Jedľovinou, Hlboké, Radinov, Ulické záhrady, okraj zastavaného územia obce v ulici Pod Vajánkom. V m.č, Koňhora je stredné radónové riziko severne od pomyselnej línie západná časť zastavaných území m.č. Koňhora, Lány vyše Varína, Prútky. Patrí sem väčšia časť k.ú. obce Varín severne od cesty II/584 – v m.č. Koňhora.

Možnosti výstavby v území s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia. Je tu nevyhnutné použitie stavebných materiálov ktoré spĺňajú normou stanovené limity vyžarovania radónu a ďalších prírodných rádionuklidov,

teda certifikovaných stavebných materiálov. Pivničné priestory budov je nevyhnutné zabezpečiť na tento účel určenými hydroizolačnými materiálmi. Suterény a pivnice jestvujúcich stavieb ak sú bez hydroizolácie je potrebné pravidelne vetrať a obmedziť dĺžku pobytu v takýchto priestoroch.

2.13.5.3 Ostatné faktory negatívne ovplyvňujúce životné prostredie

K ostatným faktorom negatívne ovplyvňujúcim životné prostredie patria zosuvy, ktoré sa vyskytujú v celom katastrálnom území obce a sú obmedzujúcim faktorom pre výstavbu. Je vo všeobecnosti potrebné obmedzovať využitie území s evidovanými zosuvmi pre výstavbu, využívať ich pre extenzívny typ rekreácie, prípadne ich pre výstavbu upraviť sanáciami. **Výstavba v mieste evidovaných zosuvov a ich bezprostrednej blízkosti je podmienená** (v zmysle precedentných vyjadrení MŽP SR a Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra k zosuvným územiam v inom katastrálnom území) **vypracovaním geologického prieskumu,** obsahujúceho všetky jeho znaky v zmysle zákona č. 569/2007Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky MŽP SR č. 51/2008 Z.z. ktorou sa vykonáva geologický zákon, ktorý je vyhodnotený v záverečnej správe geologickej úlohy, **jeho kladným výsledkom a dodržaním v ňom stanovených podmienok pre výstavbu.** Nepostačujúca je dokumentácia na úrovni geologického posudku.

Z hľadiska ohrozenia územia seizmicitou (Atlas krajiny SR, 2002) je celé riešené územie zaradené do 7º stupnice makroseizmickej intenzity (MSK-64). Uvedenému stupňu v území odpovedá špičkové zrýchlenie na skalnatom podloží 1,0 – 1,29 $m.s^{-2}$.

2.13.6 FAKTORY POZITÍVNE OVPLYVŇUJÚCE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Za pozitívne faktory ovplyvňovania stavu životného prostredia návrh územného plánu obce Varín považuje:

- súčasný stav voľnej krajiny vo väzbe na Krivánsku Malú Fatru, Kysuckú vrchovinu a VD Žilina,
- vysoký podiel plôch ochrany prírody - maloplošné chránené územia Starý hrad a Suchý v dotyku s k.ú obce, ochranné pásmo maloplošného chráneného územia Krasniansky luh, veľkoplošné chránené územie Národný park Malá Fatra a jeho ochranné pásmo na veľkom území katastra, územia európskeho významu SKUEV Malá Fatra a Varínka a chránené vtáčie územie CHVÚ Malá Fatra,
- vysoký počet prvkov ÚSES – genofondovo významné lokality Krasniansky luh, Asfaltový lom pri Nezbudskej Lúčke, Starý hrad, Suchý, biocentrum provincionálne Krivánska Malá Fatra, nadregionálne Rieka Váh, regionálne Vodný tok Varínka a Struháreň a Ekotón Krivánskej Fatry,
- veľké množstvo miestnych vodných tokov a ich prítokov, viacerých bez ľudských zásahov Želehosť (SVP š.p. uvádza názov Koňhorský potok), Koňhorský potok (SVP š.p. uvádza názov Želehosť), bezmenný pravobrežný prítok Varínky, opustený náhon, Šošínsky jarok (Šošínec), Jedľovina, Dúbrava, Lipovec, Hradský potok,
- územia s nerozvinutou chatovou rekreáciou na území Malej Fatry a Kysuckej vrchoviny,
- množstvo a rozmiestnenie stromovej zelene v rámci zastavaného územia obce i mimo zastavaného územia (hospodárske lesy, ochranné lesy),
- urbanistický pôdorys s pomerne nenarušenou urbanistickou štruktúrou najstaršej časti,
- kompaktnosť historického stavebného fondu a jeho výtvarné pôsobenie,

- relatívne nenarušenú vedutu obce ako panoramatický pohľad so zaujímavou kompozíciou,
- vybudovaný verejný vodovod a kanalizáciu,
- realizovanú plynofikáciu,
- relatívne neznečistené ovzdušie v prevažnej časti k.ú. (znečisťovateľmi sú len DOLVAP, s.r.o. a prašnosť pri činnosti skládky dreva pri železničnej stanici),
- relatívne malý počet hospodárskych zvierat v areáli AGRA-VÁH na okraji zastavaného územia,
- možnosti rekreačného využitia a turistiky vo väzbe na Malú Fatru, Kysuckú vrchovinu a VD Žilina,
- formujúci sa systém cyklotrás pre rekreačné využitie a cyklodopravných cyklotrás s využitím bicykla ako dopravného prostriedku,
- vhodné podmienky na uplatnenie drobných vodozádržných opatrení a priestorové možnosti pre vytvorenie území významne zmierňujúcich dopad zhoršujúcich sa podmienok zmeny klímy,
- výrazný kultúrno-spoločenský život,
- silné tradície kultúry, športu,
- silné a stále rastúce ekologické povedomie,
- šance formovania príjemného obytného prostredia.

2.13.7 NÁVRH ZÁSAD A OPATRENÍ PRE NAKLADANIE S ODPADMI

Pre odpadové hospodárstvo na území obce vytvárajú základný legislatívny rámec zákon č.79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Koncepčný rámec pre túto problematiku určuje program odpadového hospodárstva Žilinského kraja, aktualizovaný ÚPN - VÚC Žilinského kraja a tiež Program odpadového hospodárstva mesta Žilina, nakoľko likvidácia TKO v obci je úzko naviazaná na systém odpadového hospodárstva mesta Žilina. Podľa zavedeného systému zberu, prepravy, zhodnocovania a zneškodňovania zmesových komunálnych odpadov na území obce zabezpečuje ich likvidáciu spoločnosť T+T, a. s. Žilina. Tuhý komunálny odpad sa odváža na triediacu linku do k.ú. Horný Hričov.

V obci Varín sa uplatňuje nasledovná hierarchia odpadového hospodárstva:

- predchádzanie vzniku odpadu,
- príprava na opätovné použitie,
- recyklácia,
- iné zhodnocovanie napríklad energetické zhodnotenie,
- zneškodňovanie.

Každý pôvodca odpadu, ktorý produkuje viac ako 50 kg nebezpečného odpadu, alebo viac ako 1 tonu ostatného odpadu ročne je povinný zabezpečiť si vypracovanie vlastného programu odpadového hospodárstva.

Obec Varín zabezpečuje zber zmesových komunálnych odpadov. Pre systém zberu zmesových komunálnych odpadov v obci sú určené:

- 110 l, 120 l a 240 l nádoby na ukladanie zmesového komunálneho odpadu po vytriedení zložiek komunálneho odpadu,
- 110 l, 120 l a 240 l nádoby na ukladanie vytriedených zložiek komunálneho odpadu,
- 1100 l kontajnery na ukladanie zmesových komunálnych odpadov,
- 1100 l modré, žlté, červené, zelené a oranžové kontajnery na ukladanie vytriedených zložiek komunálnych odpadov,
- veľkokapacitné kontajnery,

- malé smetné nádoby umiestnené na verejných priestranstvách,
- plastové vrecia vložené v stojanoch a umiestnené na cintoríne a na iných verejne prístupných priestranstvách,
- 240 l nádoba umiestnená na trhovisku.

Všetky rodinné domy, bytové jednotky, nehnuteľnosti na iný účel ako na podnikanie v obci Varín majú k dispozícii odpadové nádoby s objemom 110 l, resp. 120 l. Pre nehnuteľnosti určené na podnikanie – menšie prevádzky s menším počtom zamestnancov sú k dispozícii odpadové nádoby s objemom 110 l, 120 l alebo 240 l. Pre nehnuteľnosti určené na podnikanie – s väčším počtom zamestnancov sa určuje min. 1 odpadová nádoba s objemom 1100 l. Pre školy a iné organizácie s veľkou produkciou odpadov sa určuje min. 1 odpadová nádoba s objemom 1100 l. Pre užívateľov nehnuteľností kde nie je možné zabezpečiť zber a prepravu komunálnych odpadov vlastnou nádobou sú určené 1100 l nádoby umiestnené na zbernom mieste, ktoré je na verejnom priestranstve ulice Koňhorská a na križovatke ulíc Starohradská a Ku Železnej studničke. V cintoríne sú na ukladanie zmesových komunálnych odpadov určené veľkoobjemové kontajnery a vrecia v stojanoch na drobné odpady. Smetné koše na verejných priestranstvách slúžia na uloženie náhodných odpadov a odpadov od návštevníkov obce. Nádoba na trhovisku – 240 l slúži na ukladanie odpadov po predajcoch alebo z čistenia trhoviska.

Intervaly zberu sú verejne prístupné a doručované do domácností. Vo všeobecnosti je možné konštatovať že intervaly sú 1 x 7 dní, resp. 1 x 14 dní a priebežne.

Triedený zber komunálnych odpadov:

- papier a lepenka v modrej 1100 l nádobe,
- sklo v zelenej 1100 l nádobe,
- plasty v žltej 1100 l nádobe alebo v zelených 110 l, 120 l alebo 240 l nádobách pre rodinné domy a byty,
- kovové obaly v červenej 1100 l nádobe,
- kompozitné obaly - TETRA paky v oranžovej 1100 l nádobe,
- šatstvo a textílie v kovových bielych zberných nádobách na verejnom priestranstve na ulici Antona Bernoláka, pri bytových domoch, ul. Jozefa Martinčeka pri hasičskej zbrojnici, na Fatranskej ulici pri predajni Jednoty a na ul. Pod Vajánkom,
- nebezpečný odpad – pneumatiky, autobatérie, akumulátory, chemikálie žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť je zabezpečený 1 x v jarnom a 1 x v jesennom období na účelovo jednorázovo vytvorenom zbernom mieste pristavením kontajnerov zmluvného partnera,
- elektroodpad z domácností – vyradené elektronické zariadenia a elektrické spotrebiče,
- akumulátory je zabezpečený 1 x v jarnom a 1 x v jesennom období na účelovo jednorázovo vytvorenom zbernom mieste,
- elektroodpad malých rozmerov a vybité batérie a monočlánky možno po celý rok ukladať do zbernej nádoby označenej E-box (spodná časť na elektroodpad) a B-box (vrchná časť na batérie a monočlánky, ktorá je umiestnená vo vstupných priestoroch obecného úradu,
- biologicky rozložiteľný odpad je pôvodca povinný kompostovať na vlastnom pozemku, alebo obec zabezpečí kompostovanie prostredníctvom zberu do veľkoobjemových kontajnerov,
- drobný stavebný odpad je zabezpečený veľkoobjemovými kontajnermi 2 x v priebehu roka, nad limit 1 m^3 na osobu a rok si zabezpečuje drobný stavebný odpad stavebník na vlastné náklady,
- objemné odpady – starý nábytok, podlahoviny, koberce sú zabezpečené veľkoobjemovými kontajnermi 2 x v priebehu roka, formou kontajnerového zberu po jednotlivých uliciach,

- vyseparované zložky odpadu z cintorína možno ukladať do farebne označených zberných nádob umiestnených na stanovištiach na to určených, vrátane biologicky rozložiteľného odpadu,
- podnikatelia zabezpečujú zber vytriedeného odpadu na vlastné náklady prostredníctvom oprávnenej organizácie, alebo do výkupu druhotných surovín, čo sú povinný dokladovať,
- na odvoz stavebného odpadu si objednáva stavebník veľkokapacitný kontajner individuálne.

Zber a preprava vyseparovaných zložiek uložených v 1100 l nádobách sú zabezpečené min. 1 x mesačne.

V obci je zavedený množstvový zber komunálnych odpadov pre právnické osoby a podnikateľov a fyzické osoby – nepodnikateľov v prípade mimoriadnej situácie na ich požiadavku. Zberné nádoby sú 110 l, 120 l a 240 l nádoba na ukladanie zmesového komunálneho odpadu po vytriedení zložiek komunálneho odpadu s ročnou frekvenciou zberu a prepravy 26 x, 110 l, 120 l a 240 l nádoba na ukladanie vytriedení zložiek komunálneho odpadu s ročnou frekvenciou zberu a prepravy 52 x, 1100 l kontajner na ukladanie zmesových komunálnych odpadov a na ukladanie vytriedených zložiek komunálnych odpadov s ročnou frekvenciou zberu a prepravy 12 x, len pre iné ako biologicky rozložiteľné odpady. Je potrebné zabezpečiť separáciu aj ďalších zložiek biologicky rozložiteľného odpadu, napr. formou domových kompostérov pre každú domácnosť, alebo vybudovaním obecného kompostoviska a tým zamedziť vzniku čiernych skládok a sypania BRO do okolia potokov. Taktiež je dôležité vykonávať medzi občanmi osvetu v separovaní.

Intenzifikáciou procesu separácie by sa mal získať vyšší podiel vyseparovaných, zákonom stanovených, komodít (zák.č.223/2001 Z.z. o odpadoch, § 39 – povinnosť separácie skla, plastov, papiera, kovov od 01.01.2010) dosahujúci predpokladaných 15% vytriedených komodít z komunálneho odpadu (pri súčasnom systéme je to približne 7%).

Od roku 2020 je v obci Varín v prevádzke zberný dvor na odovzdávanie zložiek komunálneho odpadu (s výnimkou nebezpečného odpadu a zmesového komunálneho odpadu) na adrese Varín Pod Vajánkom. Zhromažďujú sa tu nasledovné zložky komunálneho odpadu:

Plastový odpad, obaly z plastov (polystyrénové), plasty a obaly z plastov, drobný stavebný odpad, betón, papier a lepenka, sklo biele, farebné, kompozity, obaly z kovu, železo a iné kovy, šatstvo a textílie (použiteľné a nepoužiteľné), jedlé oleje a tuky, batérie a akumulátory, vyradené elektrické a elektronické zariadenia (elektrospotrebiče, elektronika), biologicky rozložiteľný odpad, objemný odpad (drevo, ostatný objemný odpad), pneumatiky.

V oplotenom zbernom dvore sa vykonáva triedený zber vo vytvorených zberových boxoch do kontajnerov, zberných nádob a skladového objektu. Je tu štiepkovač a drvič BRO. Súčasťou dvora je prístrešok pre techniku, mostová váha, spevnené plochy, kontajnerová bunka ako kancelária, šatňa a sociálne zariadenie. Miestami, kde sú zberné nádoby pre separovaný zber odpadu sú priestor križovatky cesty III/2073 (ul. Farská) s m.k. v ulici Pod Vajánkom (v súčasnosti zberný dvor separovaného odpadu); v blízkosti križovatky cesty III/2073 (ul. Starohradská) a m.k. v ulici Pltnícka; v blízkosti križovatky cesty III/2073 (ul. Starohradská) a m.k. Ku železnej studničke; v blízkosti križovatky cesty III/2078 (ul. J.Martinčeka) a m.k. v ulici Dubenec; v Hrnčiarskej ulici v strede Nám. sv. Floriána; v priestore ul. Hrnčiarskej za budovou Pošty; na ul. Hrnčiarskej pri Dome Matice Slovenskej; v blízkosti križovatky cesty III/2078 (ul. M.R.Štefánika) a cesty III/2072 (ul. Železničná); pri bufete v priestore železničnej stanice; pri bytovom dome na Hviezdoslavovej ulici (3342/6); pri MŠ na Školskej ulici; päť lokalít pri bytových domoch na ul. A. Bernoláka; v ulici M.Kukučína v blízkosti križovatky s ulicou J.Bottu; na ul. Fatranskej v blízkosti s križovatkou s ulicou Kamence; na východnom konci ul.

A.Horeckého; na ul. S. Chalúpku pri navrhovanej MŠ; na ul. Fatranskej pri budove Plastimatu; na ul. O Meszárosa v blízkosti vyústenia ul. A.Trizuljaka; na Koňhorskej ulici v južnej časti Koňhory pri „spodnej“ ceste; na Koňhore pri otočisku autobusov. Plasty sú separované aj na pozemkoch jednotlivých rodinných domov.

Zberný dvor návrh ÚPN – O Varín rešpektuje ako dočasnú stavbu. Jeho definitívne umiestnenie navrhuje (spolu s funkciou údržby verejných priestranstiev) v rámci priemyselného parku Varín v lok. Zátepličie od Váhu. Vyžaduje si to však vypracovanie podrobnejšej dokumentácie priemyselného parku a realizácii zberného dvora komunálneho odpadu predchádzajúce investície do dopravnej a technickej infraštruktúry.

Odvoz TKO v obci Varín je úzko prepojený so systémom zariadení na zneškodňovanie TKO v meste Žilina, preto z pripravovanej zmeny doterajšieho systému odpadového hospodárstva v meste Žilina vyplýva zmena v zhodnocovaní, úprave a zneškodňovaní odpadov aj pre obec Varín.

Cieľom mesta Žilina v oblasti odpadového hospodárstva je intenzifikácia procesu separácie odpadov, triedenia odpadov a následné skládkovanie len inertného odpadu, takmer bez budúcej ekologickej záťaže.

Intenzifikáciou procesu separácie by sa mal získať vyšší podiel vyseparovaných, zákonom stanovených, komodít (skla, plastov, papiera, kovov) dosahujúci asi dvojnásobok vytriedených komodít z komunálneho odpadu ako v súčasnom systéme.

Triedenie komunálneho odpadu bude prebiehať na automatickej triediacej linke, ktorá spracuje zvyšných 85% komunálnych odpadov s predpokladaným výstupom 30% ako alternatívne palivo, 30 – 35% ako biologicky rozložiteľný odpad (BRO), 5% ako kovový odpad a 25 – 30% ako zvyškový odpad, ktorý sa umiestni na skládke (inertný odpad) mimo územia mesta Žilina (i obce Varín).

ÚPN – O Varín navrhuje v závislosti na vývoji environmentálnej legislatívy operatívne aktualizovať Program odpadového hospodárstva. Na území obce je možné prevádzať len zber odpadu, triedenie odpadu a čiastočne aj jeho využívanie (kompostovanie). Na území obce nebude možné vykonávať iné využívanie odpadu ako je kompostovanie, vykonávať úpravu a zneškodňovanie odpadov. Napriek rastu počtu domácností a podnikateľských subjektov musí sa znižovať množstvo zvyškového komunálneho odpadu ukladaného na skládku. V závislosti na vývoji environmentálnej legislatívy a vo väzbe na vyvíjajúce sa technicko-organizačné možnosti musia sa sústavne prehlbovať podmienky na realizáciu separovaného zberu odpadu.

2.14 VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

Podľa podkladov od ŠGÚ Dionýza Štúra a Obvodného banského úradu (z 19.02.2015) sa v katastrálnom území obce Varín:

- neevidujú objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín,
- evidujú staré banské diela (§ 35 ods.1 zák.č.44/1988 Zb. v platnom znení),
- neevidujú resp. nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast,
- neeviduje určené chránené ložiskové územie,
- neeviduje dobývací priestor,
- neeviduje ložisko nevyhradeného nerastu.

Podľa stanoviska OBÚ v Prievidzi (09.04.2018) k návrhu zadania sa v k. ú. Varín eviduje:

- ložisko nevyhradeného nerastu-štrkopieskov Varín (C-KN 1927/281, 1927/282), na ktorom vykonáva činnosť organizácia D.A.L., spol. s r.o., Kálov 11, 010 01 Žilina, ktoré návrh ÚPN – O Varín v plnej miere rešpektuje.

Konceptu ÚPN – O Varín rešpektuje:

- územia starých banských diel, ktoré sa nachádzajú na rozhraní k.ú. Varín – k.ú. Krasňany (na hranici NPMF) a na rozhraní k.ú. Varín – k.ú. Nezbudská Lúčka v OP NPMF),
- ložisko nevyhradeného nerastu-štrkopieskov Varín.

2.15 VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU (Záplavové územie, územie znehodnotené ťažbou)

Záplavové územie

Z hľadiska predchádzania záplavám je potrebné v zmysle ÚPN – VÚC ŽK vytvoriť podmienky účasti obcí na riešení povodňovej ochrany v zmysle Organizačnej smernice č. 5/2008 Slovenského vodohospodárskeho podniku š.p. Žilina a možnosti financovania v rámci Operačného programu Životné prostredie, Prioritná os 2 „Ochrana pred povodňami“, operačný cieľ: 2.1. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami. V rámci nich ÚPN – O Varín navrhuje:

- komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach tokov opatreniami, ktorých výsledkom bude zvýšenie retenčného účinku pôdy, spomalenie a vyrovnanie odtoku vody z povodia a zníženie erózneho účinku vody v súlade s opatreniami Plánu manažmentu čiastkového povodia Váh; úpravy tokov realizovať tak, aby nedochádzalo k napriameniam tokov,
- rešpektovať záplavové čiary z máp povodňového ohrozenia a zamedziť výstavbu v okolí vodných tokov a v území ohrozovanom povodňami,
- rešpektovať preventívne protipovodňové opatrenia navrhované v pláne manažmentu povodňového rizika,
- situovať nové stavebné objekty v súlade so zák.č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami; v zmysle tohto zákona je potrebné zabezpečiť ochranu inundačných území vodných tokov, zamedziť v nich výstavbu a iné nevhodné činnosti.

Podľa dostupných údajov SVP, š.p. pripravuje dobudovanie ochrannej hrádze na Q_{100} na rieke Varínka.

Varín má formou všeobecného záväzného nariadenia obce č.3/2008 vypracovaný „Povodňový plán záchranných a zabezpečovacích prác obce“, právoplatný od 20.6.2008 z ktorého vyplýva zámer riadenia a vykonávania povodňových záchranných prác, zoznamy orgánov, komisií a štábov, ktoré riadia a zabezpečujú ochranu pred povodňami, stupne povodňovej aktivity, predpovednú povodňovú službu, hlásnu povodňovú službu, varovanie obyvateľstva, popis povodňových záchranných prác obce a sily a prostriedky na výkon povodňových záchranných prác.

Povodňový plán záchranných prác obce ďalej určuje záplavové územia a v prílohe mapku obce so zakreslením zátopových území pri 100 ročnej vode, nakoľko brehy Varínky sú upravené na 50 ročnú vodu + zoznam objektov, ktorých by sa zatopenie dotýkalo; prehľad o dopravných prostriedkoch a mechanizmoch, ktoré je možné využiť na záchranné práce počas povodní; zoznam dôležitých telefónnych čísiel; príslušné právne normy.

Z mapy povodňového ohrozenia vyplýva že záplavová čiara Q100 rieky Varínky zasahuje malé územia pri ATC, okolo ulice J.G.Tajovského, a väčšie plochy ulíc Pod Vajánkom, Starohradskej, Pltníckej a priestor futbalového štadióna.

Ochrana tokov a ich okolia vyplýva z nutnosti ochrany prírody, t.j. ochrany prostredia migrujúcich živočíchov viazaných na vodné prostredie, ale najmä z titulu ochrany možného záplavového územia, resp. ako ochrany územia pred zvyšovaním intenzity urbanizácie nad súčasnú úroveň. Uplatňovanie zvýšenej ochrany je vlastne výrazom

rezervovania plôch na uplatňovanie možných protipovodňových opatrení. Územný plán preto neposilňuje zástavbu v týchto miestach obce.

Koncept ÚPN – O Varín rešpektuje „Povodňový plán záchranných a zabezpečovacích prác“, navrhuje dobudovanie ochrannej hrádze na Q_{100} na rieke Varínka pri zohľadňovaní záujmov ochrany prírody, záujmov obce na rekreačné využitie nábrežia rieky Varínky a záujmov na preloženie časti cesty II/583 popri rieke Varínke na rozhraní k.ú. Varín a k.ú. Krasňany v m.č. Koňhora. Pri rešpektovaní rovnakých záujmov navrhuje vybudovanie protipovodňových úprav na Šošinskom jarku a potoku Želehosť.

Situovanie nových stavebných objektov musí byť v súlade so zák.č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami. V zmysle tohto zákona je potrebné zabezpečiť ochranu inundačných území vodných tokov, zamedziť v nich výstavbu a iné nevhodné činnosti.

Ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu, podľa § 12 ods. 4 písm. o) Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii, vymedzuje návrh ÚPN – O Varín aj evidované zosuvné územia v celkovom počte 25. Tri aktívne, šestnásť potenciálnych a šesť stabilizovaných. Z toho tri zosuvy sa k.ú. Varín len dotýkajú. Jeden aktívny a jeden stabilizovaný v priestore Koňhora sa dotýka hranice k.ú. obce s k.ú. Gbeľany v lok. Cutová, a jeden stabilizovaný na hranici s k.ú. Krasňany v lok. Hlboké a Rudy.

Aktívny zosuv je nad Varínkou v severnej časti lok. Hlboké a Rudy, ďalší v mieste zjazdovej lyžiarskej trate a vleku v lok. Jedľovina. Nad ním pri hranici s k.ú. Krasňany sú dva potenciálne zosuvy, na juhozápad od neho je v lok. Veľhotky stabilizovaný zosuv, ktorého sa zhora i zdola dotýkajú dva potenciálne zosuvy. Na juhozápad od nich je potenciálny zosuv v lok. Hlboké. Aktívneho zosuvu nad Varínkou sa dotýka pri hranici s k.ú. Krasňany potenciálny zosuv, nad ktorým je stabilizovaný zosuv. V priestore Pod Vajánkom sa dotýka aktívneho zosuvu potenciálny zosuv na terase nad Varínkou a ďalší zosuv v lok. Ulické záhrady. Nad nimi po oboch brehoch potoka Dúbrava je rozsiahly potenciálny zosuv. Potenciálny zosuv je aj v lok. Suchý.

V priestore Koňhora je stabilizovaný zosuv v lok. Cutová a v jej východnej časti je potenciálny zosuv. V lok. Želehosť – Háj je pri potoku Želehosť (podľa SVP potok Koňhora) stabilizovaný zosuv a v lok. Želehosť – Podháj potencionálny zosuv. Z východnej strany lok. Hôrka je potenciálny zosuv, z jej západnej strany jeden potenciálny a jeden stabilizovaný zosuv. Potenciálne zosuvy sú v lok. Jelšovec a Dubence.

V mieste evidovaných zosuvov a ich blízkosti je v prípade zámeru výstavby nevyhnutnosťou vypracovanie geologického prieskumu, obsahujúceho všetky jeho znaky v zmysle zákona č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky MŽP SR č.51/2008 Z.z., ktorou sa vykonáva geologický zákon a je vyhodnotený v záverečnej správe geologickej úlohy. Spôsobilosť územia pre výstavbu musí byť podmienená jeho kladnými závermi a podmienky pre výstavbu spresnené v príslušných konaniach. Nepostačujúca je dokumentácia na úrovni geologického posudku.

2.16 NÁVRH BUDÚCEHO MOŽNÉHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNEJ PÔDY NA STAVEBNÉ A INÉ ZÁMERY

Pri konzultácii osoby spôsobilej pre obstarávanie územných plánov na Okresnom úrade odbore opravných prostriedkov, referáte pôdohospodárstva v Žiline sa zistilo, že nie sú dostupné súhlasy podľa § 13 Zákona č. 220/2004 Z.z. v platnom znení z predchádzajúceho územného plánu obce Varín a z jeho zmien a doplnkov, ktoré by bolo možné využiť pri predmetnom návrhu budúceho možného použitia PP a LP na stavebné a iné zámery. Bolo preto dohodnuté, že predmetná kapitola ÚPN – O Varín bude vypracovaná len na základe záberov plôch vyhodnotených v predkladanom koncepte ÚPN – O Varín.

2.16.1 Použité podklady

- Zákon o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy č.220/2004 Z. z. v znení jeho novelizácie č.57/2013 Z.z.,
- nariadenie vlády SR č.58/2013 Z.z.,
- vyhláška č.508/2004 Z.z.,
- vyhláška MP č.59/2013 Z.z.,
- urbanistické riešenie ÚPN-O Varín koncept návrhu a variant.

2.16.2 Územné vymedzenie záberov poľnohospodárskej pôdy

Všetky zábery poľnohospodárskej pôdy sú vypracované v zmysle požiadaviek dotýkajúcich sa ochrany PP ustanovených v zákone o ochrane a využívaní PP - zákon č. 220/2004 Z.z. a novelizácii vyhlášky 57/2013, ktorou sa dopĺňa zákon č. 220/2004 Z.z.

Koncept návrhu územného plánu rieši rozvoj jednotlivých funkčných zložiek v lokalitách zdokumentovaných v tabuľke A Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde - koncept návrhu a v tabuľke B Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde - koncept návrhu variant.

V grafickej časti je vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde vo výkrese č. 7 vyhotovenom v m = 1:5 000 v ktorom je vložený aj variant riešenia. Výmera zaberanej poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely v ÚPN - O Varín koncept návrhu je 51,067 ha a koncept návrhu variant je 49,773 ha.

Tab. 2.16-1 Dotknuté skupiny BPEJ záberom poľnohospodárskej pôdy v koncepte návrhu ÚPN – O Varín

Skupina BPEJ	Kód BPEJ
5	**0706015, 0768212**
6	**0765442**
7	0714061, 0963412, 0757405
8	0777065, 0790265
9	0783682, 0783675

Vysvetlivky : V stĺpci "kód / BPEJ" sú hrubo vyznačené BPEJ, zaradené medzi chránené pôdy podľa *Nariadenie vlády SR č.58/2013 Z.z.*

Tab. 2.16-2 (Tabuľka A) Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde – koncept návrhu

Lok. číslo	Kat. územie	Funkčné využitie	Výmera lokality celkom v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej. pôdy			Užívateľ poľnohosp. pôdy	Vybud. hydromel. zariadenia	Časová etapa realizác.	Iná informácia v zast.území k 1.1.1990	Poznámka
				Výmera v ha	z toho						
					kód/skupina BPEJ	výmera v ha					
1	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1	Varín	IBV a prístupová komunikácia	5,25	2,625	**0706015/5**	2,625	fyz. osoby a iní	nie	I.	áno časť (0,09ha)	50% zastavanosť
2		zmiešané územie (BC)	0,21	0,031	**0706015/5**	0,031		nie		áno časť (0,08ha)	15% zastavanosť
3		komunikácia	0,54	0,54	**0706015/5** 0777065/8	0,44 0,10		nie		áno časť (0,05ha)	
4		komunikácia	1,97	1,97	0777065/8 0790265/8	1,00 0,97		nie		nie	
5		vybavenosť	0,31	0,31	0777065/8	0,31		nie		nie	
6		zmiešané územie (BC)	0,90	0,135	0777065/8	0,135		nie		nie	15% zastavanosť
7		IBV a prist. komunikácie	18,91	9,45	0790265/8 0777065/8	7,40 2,05		nie		nie	50% zastavanosť
8		IBV	0,41	0,205	0790265/8	0,205		nie		nie	50% zastavanosť
8a		rozšírenie cintorína	0,32	0,32	0777065/8	0,32		nie		áno	
9		HBV	0,42	0,252	0790265/8	0,252		nie		nie	60% zastavanosť
10		HBV	2,14	1,284	0790265/8	1,284		nie		časť áno (1,33ha)	60% zastavanosť
11		IBV	2,53	1,265	0790265/8 0777065/8	1,20 0,065		nie		nie	50% zastavanosť
12		HBV	1,10	0,66	0790265/8	0,66		nie		nie	60% zastavanosť
13		zmiešané územie (BC)	0,18	0,027	0790265/8	0,027		nie		nie	15% zastavanosť
13a		zmiešané územie (BC)	0,36	0,054	0790265/8	0,054		nie		áno	15% zastavanosť
14		komunikácia	2,34	2,34	**0706015/5**			nie		nie	
15		priem. park	25,26*	12,63	**0706015/5**	12,63		nie		nie	50% zastavanosť * z celkovej výmery sú už odrátané zast. a ostatné plochy
16		priem. park	3,71	1,855	**0706015/5**	1,855		nie		nie	50% zastavanosť
17		šport	2,89	0,578	**0706015/5**	0,578		nie		nie	20% zastavanosť
18		zmiešané územie (BCI)	19,04*	2,856	**0706015/5** **0768212/5** 0790265/8 0777065/8	2,526 0,030 0,250 0,050		nie		áno časť (0,02ha)	15% zastavanosť * z celkovej výmery sú už odrátané ostatné plochy (vodný tok)

18a		IBV	0,09	0,045	**0706015/5**	0,045		nie		áno	50% zastavanosť
19		komunikácia	2,16*	2,16	**0706015/5**	2,16		nie		áno časť (0,12ha)	*z celkovej výmery sú už odrátané zast. a ostatné plochy
20		priemysel	2,65	1,325	**0706015/5**	1,325		nie		nie	50% zastavanosť
21		IBV	0,86	0,43	0783682/9 **0765442/6**	0,18 0,25		nie		nie	50% zastavanosť
21a		IBV	0,48	0,24	0714061/7	0,24		nie		áno	50% zastavanosť
21b		IBV	0,36	0,18	0783675/9	0,18		nie		nie	50% zastavanosť
22		cintorín a komunikácia	1,67	1,67	0783682/9	1,67		nie		nie	
23		vybavenosť	0,08	0,08	0714061/7	0,08		nie		áno	
24		IBV	0,24	0,12	0714061/7	0,12		nie		áno	50% zastavanosť
25		IBV	0,79	0,395	0714061/7	0,395		nie		áno	50% zastavanosť
26		IBV	0,14	0,07	0714061/7	0,07		nie		áno	50% zastavanosť
27		IBV	0,11	0,055	0714061/7	0,055		nie		áno	50% zastavanosť
28		komunikácia	0,31	0,31	0714061/7	0,31		nie		áno	50% zastavanosť
29		šport	0,70	0,14	0714061/7	0,14		nie		nie	20% zastavanosť
30		IBV	0,08	0,04	0714061/7	0,04		nie		nie	50% zastavanosť
31		IBV	5,21	2,605	0714061/7	2,605		nie		nie	50% zastavanosť
32		IBV	0,24	0,12	0714061/7	0,12		nie		nie	50% zastavanosť
33		IBV	0,15	0,075	0714061/7	0,075		nie		áno	50% zastavanosť
34		IBV	0,08	0,04	0714061/7	0,04		nie		áno	50% zastavanosť
35		IBV	2,09*	1,045	0714061/7	1,045		nie		nie	50% zastavanosť *z celkovej výmery sú už odrátané ostatné plochy (vodný tok)
36		zmiešané územie (BC)	0,10	0,015	0714061/7	0,015		nie		nie	15% zastavanosť
37		IBV	0,37	0,185	0714061/7	0,185		nie		nie	50% zastavanosť
38		IBV	0,30	0,15	0714061/7	0,15		nie		nie	50% zastavanosť
39		IBV	0,21	0,105	0714061/7	0,105		nie		nie	50% zastavanosť
40		rekreácia	0,43	0,08	0963412/7	0,08		nie		nie	20% zastavanosť
Lok. koncept návrhu spolu			**108,69**	**51,067**		**51,067**					

Pozn.: *BC – zmiešané územia sekundárnych ťažiskových území obce s prevládajúcou funkciou občianskej vybavenosti, športu a zelene;*
BC1 – zmiešané územia športu, rekreácie a obč. vybavenosti

Tab. 2.16-3 (Tabuľka B) Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde – koncept návrhu variant

Lok. číslo	Kat. územie	Funkčné využitie	Výmera lokality celkom v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej. pôdy			Užívateľ poľnohosp. pôdy	Vybud. hydromel. zariadenia	Časová etapa realizác.	Iná informácia v zast.území k 1.1.1990	Poznámka
				Výmera v ha	z toho						
					kód/skupina BPEJ	výmera v ha					
1	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1	Varín	IBV a prístupová komunikácia	5,25	2,625	**0706015/5**	2,625	fyz. osoby a iní	nie	I.	áno časť (0,09ha)	50% zastavanosť
2		zmiešané územie (BC)	0,21	0,031	**0706015/5**	0,031		nie		áno časť (0,08ha)	15% zastavanosť
3		komunikácia	0,54	0,54	**0706015/5** 0777065/8	0,44 0,10		nie		áno časť (0,05ha)	
8		IBV	0,41	0,205	0790265/8	0,205		nie		nie	50% zastavanosť
8a		rozšírenie cintorína	0,32	0,32	0777065/8	0,32		nie		áno	
14		komunikácia	2,34	2,34	**0706015/5**			nie		nie	
15		priem. park	25,26*	12,63	**0706015/5**	12,63		nie		nie	50%zastavanosť * z celkovej výmery sú už odrátané zast. a ostatné plochy
16		priem. park	3,71	1,855	**0706015/5**	1,855		nie		nie	50% zastavanosť
17		šport	2,89	0,578	**0706015/5**	0,578		nie		nie	20% zastavanosť
18a		IBV	0,09	0,045	**0706015/5**	0,045		nie		áno	50% zastavanosť
20		priemysel	2,65	1,325	**0706015/5**	1,325		nie		nie	50% zastavanosť
21		IBV	0,86	0,43	0783682/9 **0765442/6**	0,18 0,25		nie		nie	50% zastavanosť
21a		IBV	0,48	0,24	0714061/7	0,24		nie		áno	50% zastavanosť
21b		IBV	0,36	0,18	0783675/9	0,18		nie		nie	50% zastavanosť
23		vybavenosť	0,08	0,08	0714061/7	0,08		nie		áno	
24		IBV	0,24	0,12	0714061/7	0,12		nie		áno	50% zastavanosť
25		IBV	0,79	0,395	0714061/7	0,395		nie		áno	50% zastavanosť
26		IBV	0,14	0,07	0714061/7	0,07		nie		áno	50% zastavanosť
27		IBV	0,11	0,055	0714061/7	0,055		nie		áno	50% zastavanosť
28		komunikácia	0,31	0,31	0714061/7	0,31		nie		áno	50% zastavanosť
29		šport	0,70	0,14	0714061/7	0,14		nie		nie	20% zastavanosť
30		IBV	0,08	0,04	0714061/7	0,04		nie		nie	50% zastavanosť

31		IBV	5,21	2,605	0714061/7	2,605		nie		nie	50% zastavanosť
32		IBV	0,24	0,12	0714061/7	0,12		nie		nie	50% zastavanosť
33		IBV	0,15	0,075	0714061/7	0,075		nie		áno	50% zastavanosť
34		IBV	0,08	0,04	0714061/7	0,04		nie		áno	50% zastavanosť
35		IBV	2,09*	1,045	0714061/7	1,045		nie		nie	50% zastavanosť *z celkovej výmery sú už odrátané ostatné plochy (vodný tok)
36		zmiešané územie (BC)	0,10	0,015	0714061/7	0,015		nie		nie	15% zastavanosť
37		IBV	0,37	0,185	0714061/7	0,185		nie		nie	50% zastavanosť
38		IBV	0,30	0,15	0714061/7	0,15		nie		nie	50% zastavanosť
39		IBV	0,21	0,105	0714061/7	0,105		nie		nie	50% zastavanosť
40		rekreácia	0,43	0,08	0963412/7	0,08		nie		nie	20% zastavanosť
41		IBV a prís. komunikácie	14,05	7,025	0777065/8 0790265/8	0,775 6,250		nie		nie	50% zastavanosť
42		HBV	5,19	3,114	0790265/8	3,114		nie		áno časť	60% zastavanosť
43		IBV	0,70	0,35	0790265/8	0,35		nie		nie	50% zastavanosť
45		komunikácia	0,43*	0,43	**0706015/5**	0,43		nie		nie	*z celkovej výmery sú už odrátané ostatné plochy
46		výroba	11,43	5,715	**0706015/5**	5,715		nie		nie	50% zastavanosť
47		Zmiešané územie (BC)	4,09	0,613	**0706015/5** 0777065/8 **0768212/5**	0,388 0,050 0,175		nie		áno časť (0,02ha)	15% zastavanosť
48		Str. odborná škola	1,71	1,71	**0706015/5** 0790265/8	1,635 0,075		nie		nie	
49		šport	3,66	0,732	0790265/8 **0706015/5**	0,355 0,377		nie		nie	20% zastavanosť
50		cintorín	1,00	1,00	0757405/7 0783675/9	0,740 0,260		nie		nie	
51		komunikácia	0,11	0,11	0783675	0,11		nie		nie	
LOKALITY koncept návrhu variant spolu			**99,37**	**49,773**		**49,773**					

Vysvetlivky : V stĺpci "kód / BPEJ" sú hrubo vyznačené BPEJ, zaradené medzi chránené pôdy podľa *Nariadenie vlády SR č.58/2012 Z.z.*

Pozn.: *zmiešané územie BC – zmiešané územia sekundárnych ťažiskových území obce s prevládajúcou funkciou občianskej vybavenosti, športu a zelene*

2.16.3 Zdôvodnenie urbanistického riešenia z hľadiska uplatnenia zásad ochrany poľnohospodárskej pôdy

Ďalšie rozvojové plochy v katastrálnych územiach jednotlivých obcí, žiadajú záväzné časti aktualizovaného ÚPN – VÚC Žilinského kraja, bod 1.21 Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia, riešiť v nadväznosti na zastavané územia. Koncept návrhu ÚPN – O Varín tento regulatív rešpektuje a podstatnú časť návrhov umiestňuje v zastavanom území obce a v priamej nadväznosti na zastavané

územie obce. Poľnohospodárska pôda v zastavanom území, alebo v priamom dotyku s ním je vo veľkej miere zaradená medzi chránenú poľnohospodársku pôdu. Z toho dôvodu sa v záberoch poľnohospodárskej pôdy vyskytuje aj chránená poľnohospodárska pôda. Návrh rozvoja obce aj na chránenej poľnohospodárskej pôde vyplýva zo skutočnosti, že nie je možné sa chránenej pôde vyhnúť vzhľadom ku obmedzeným rozvojovým možnostiam vyhovujúcim regulatívom ÚPN – VÚC ŽK.

V obci je záujem o výstavbu rodinných domov (IBV), výstavbu bytových domov (HBV), občianskej vybavenosti, športu a rekreácie, nového cintorína a rozšírenie jestvujúceho cintorína, rozvoj priemyslu (priemyselný park).

V zmysle §13 a §14 zákona č.220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, v znení jeho novelizácie č.57/2013 Z.z., sa musí dbať na ochranu poľnohospodárskej pôdy a riadiť sa zásadami jej ochrany pri každom obstarávaní a spracovaní územnoplánovacej dokumentácie. Pri urbanistickej koncepcii návrhu rozvoja územia boli uvedené zásady rešpektované nasledovne :

- zábery poľnohospodárskej pôdy pre rozvoj obce v návrhovom období boli navrhnuté v odôvodnenom a nevyhnutnom rozsahu,
- nie je narušená ucelenosť honov a nie je sťažené obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy nevhodným situovaním stavieb, jej delením a drobením alebo vytváraním častí nevhodných na obhospodarovanie poľnohospodárskymi mechanizmami.

2.16.4 Vyhodnotenie záberov lesných pozemkov

Návrhom konceptu ÚPN – O Varín dôjde vo variante riešenia v malej miere k záberu lesnej pôdy.

Tab. 2.16-4 Výmera lesného pozemku v katastrálnom území Varín, lokalita č. 52

Lesný celok	Katastrálne územie	parcela číslo	Rozsah vyňatia lesného pozemku m²	Označenie dielca
1	2	3	4	5
Dubeň	Varín	1140/4	500	1385

2.17 POROVNANIE VARIANTOV A HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

2.17.1 POROVNANIE VARIANTOV

Koncept riešenia ÚPN – O Varín navrhuje v zmysle Zadania pre vypracovanie ÚPN – O Varín variantné riešenia v troch priestoroch katastrálneho územia obce, v poslednej odrážke je návrh vyplývajúci z riešenia konceptu ÚPN - O:

- obytné územie Záhumnie,
- rozdielny funkčnopriestorový návrh riešenia územia lok. Zátepličie,
- umiestnenie navrhovaného cintorína,
- forma obytnej zástavby v priestore nadväzujúcom východne na historické jadro obce,
- preložka cesty III/2073 – Varín – Nezbudská Lúčka.

Obytné územie Záhumnie

Základný návrh obytného územia Záhumnie rieši toto územie s dvoma ťažiskovými verejnými priestormi, s dvoma subcentrami obce, nadväzujúcimi na hlavné kompozičné osi obce, jednak v nástupe z ul. J. Martinčeka (Kamence), ako i v nadväznosti na objekt supermarketu Tesco. Rieši tým väzby prepájajúce obytné územie Záhumnia so severným okrajom zastavaného územia obce („ústredie“) – Kamence, ATC a s priestormi s najväčšou koncentráciou bývania na juhu západnej časti ul. A.Bernoláka. Súčasťou navrhovaných subcentier sú pobytové plochy pre peších ako ich najvýznamnejšie prvky (ako pešie „zóny“) požadované v riešení cyklistickej ale hlavne pešej dopravy a v rámci vymedzovania hierarchicky nerovnocenných ťažiskových priestorov a plôch na území obce charakteru námestí. Hromadnú bytovú výstavbu navrhuje tak, aby vytvárala akcent pre ťažiskové priestory - historické jadro obce (nadväzujúc na jestvujúci objekt), navrhované subcentrum v severnej časti (Záhumnie III, Záhrady, Kamence). Druhé subcentrum je zvýrazňované jestvujúcimi objektami územia HBV v ulici A.Bernoláka.

Variant návrhu obytného územia Záhumnie rieši toto územie ako celistvé kompaktné územie rozvoja funkcie bývania, bez vymedzovania ťažiskových priestranstiev (námestí). Ostatné funkcie obytného územia navrhuje rozptýlene, ako doplnkovú funkciu územia. Takto navrhuje zariadenia občianskej vybavenosti, lokálne športoviská, detské ihriská, verejnú zeleň. Gradácia zástavby je koncipovaná smerom ku historickému jadru obce umiestnením objektov HBV v juhovýchodnej časti tohto územia.

Už z popisu variantov je zrejmé, že „základný návrh“ spracovateľ považuje za vhodnejší. Riešenie zaručujúce vyššiu hierarchiu priestorov s vymedzenými subcentrami, zohľadňujúcimi vymedzené kompozičné osi obce, s väzbami na koncepciu riešenia pešej (a cyklistickej) dopravy je z hľadiska kontextov v rámci celého k.ú. obce lepším a optimálnym spôsobom využitia územia Záhumnie.

Lok. Zátepličie

V základnom návrhu je v lok. Zátepličie navrhované zmiešané územie športu, rekreácie a občianskej vybavenosti. V zmysle aktualizovaného ÚPN – VÚC ŽK navrhuje tento priestor pre rozvoj základne regionálneho strediska cestovného ruchu, turizmu a rekreácie. Výsledkom návrhu je vymedzenie ťažiskového polyfunkčného komplexu ako skutočného centra cestovného ruchu, turizmu, rekreácie, športu, kultúry. Návrh nadväzuje na rozšírený jestvujúci futbalový štadión obsahujúci v nadväznosti na pešie pobytové plochy pestrú ponuku športových, športovo-rekreačných, rekreačných, kultúrnych, školských aj spoločenských krytých (halových) i nekrytých priestorov (napr. doplnenie tréningových ihrísk a zázemia pre futbal, športoviská pre hádzanú, volejbal, basketbal, tenis, viacúčelová hala, priestory s funkciou kultúrneho domu, kryté klzisko – hokej, bazén, wellness...) vrátane ubytovacích kapacít vyššej úrovne a nevyhnutnej vybavenosti a infraštruktúry. Zmiešané územie v sebe zahŕňa aj zariadenia typu obecného subcentra a pobytových plôch pre peších a cyklistov naviazaného na hlavné pešie vstupy do územia od autobusovej zastávky pri ZŠ a v predĺžení ul. M.Kukučína. Ešte dôležitejší význam pre obyvateľov Varína má tento priestor, nachádzajúci sa v kontakte na jadro osídlenia, v čase zhoršujúcich sa klimatických podmienok, ako priestor obecného parku s prvkami stromovej vegetácie, obnoveného toku opusteného náhonu, ako miesto oddychu, ochladenia a príjemného prostredia. Preto aj jeden z prvkov občianskej vybavenosti – stredná odborná škola je navrhovaný s obsahovým zameraním na oblasť cestovného ruchu, turizmu a rekreácie - hoteliérstvo, gastronómia, ale aj na ochranu prírody a zmierňovanie dôsledkov klimatických zmien.

Variant konceptu ÚPN – O Varín tu navrhuje rozvoj futbalového areálu a priemyslu, na ktorý nadväzuje zameranie navrhovanej strednej odbornej školy. Je smerované na prevažujúce činnosti v priemyselnom parku Varín a v území priemyslu v lok. Zátepličie, na inovácie a kvartérny sektor – oblasť vedy a techniky. V priestore nadväzujúcom na

pešie prepojenia územia od zastávky autobusov pri ZŠ a v predĺžení ul. A.Kukučína sú navrhované zariadenia obecného subcentra - pobytová plocha pre peších, ako jeho najvýznamnejší prvok (ako pešia „zóna“), zariadenia občianskej vybavenosti min. typu klubových priestorov (aj komerčnej občianskej vybavenosti), lokálnych a detských ihrísk a parkových priestorov.

Z pohľadu spracovateľa je z hľadiska predvídateľného vývoja pre verejný záujem dôležitejšie využitie územia podľa „základného návrhu“. Očakávané klimatické zmeny sú neodvratiteľné a jediným možným variantom je ich zmiernenie. Navrhované prvky rozsiahleho obecného parku – stromová zeleň, meandrujúci vodný tok, jazierka, vodozádržné úpravy, oddychové plochy tomuto zmierneniu napomáhajú. Využitie lok. Zátepličie v tomto duchu je pozitívom najmä z hľadiska budúcich rokov. Z iného pohľadu je skutočnou výhodou disponibilný priestor pre vybudovanie chýbajúcej infraštruktúry základne strediska cestovného ruchu s dôsledkami pre zamestnanosť a nadväzujúce činnosti pre obyvateľov obce.

Navrhovaný cintorín

Miesto navrhovaného cintorína je v súlade s hlavnou požiadavkou umiestnenia v tichom a dôstojnom prostredí, mimo hluku zo železničnej trate a ciest II. a III. triedy s okolím lúčnej, alebo lesnej krajiny. Cintorín je dobre dopravne dostupný automobilovou i pešou dopravou, v dosahu trás technickej infraštruktúry, s priestorom zabezpečujúcim jeho komplexné vybavenie - Dom smútku, parkovisko, urnový háj, kaplnka, priestory na sústreďovanie cintorínskeho odpadu, rozptylová lúka. Je lokalizovaný priamo v smere predĺženia hlavnej kompozičnej osi - most cez rieku Varínku – kostol – ulica M.R.Štefánika – ulica Železničná – areál DOLVAP-u, s.r.o. a v blízkosti vedľajšej kompozičnej osi - ulica Pod Vajánkom – ul. Starohradská.

Variantné umiestnenie je podobne v tichom a dôstojnom prostredí, mimo hluku zo železničnej trate a ciest II. a III. triedy s okolím lúčnej, alebo lesnej krajiny. Cintorín je takmer rovnako dobre dopravne dostupný automobilovou dopravou, pešia je predĺžená v trase automobilovej dopravy. Je v dosahu trás technickej infraštruktúry, priestor zabezpečuje jeho komplexné vybavenie - Dom smútku, parkovisko, urnový háj, kaplnka, priestory na sústreďovanie cintorínskeho odpadu, rozptylová lúka. Je lokalizovaný v blízkosti línie predĺženia hlavnej kompozičnej osi - most cez rieku Varínku – kostol – ulica M.R.Štefánika – ulica Železničná – areál DOLVAP-u, s.r.o. a v blízkosti vedľajšej kompozičnej osi - ulica Pod Vajánkom – ul. Starohradská.

V porovnaní variantov je z hľadiska požiadaviek Zadania pre vypracovanie ÚPN – O Varín mierne vyhovujúcejší základný návrh, najmä vzhľadom ku pešej dostupnosti, dĺžke príjazdovej komunikácie a výraznejšej väzbe na hlavnú kompozičnú os obce. O vhodnejšej voľbe môže rozhodnúť podrobnejší geologický prieskum a jeho dôsledky.

Forma obytnej zástavby v priestore nadväzujúcom východne na historické jadro obce

Navrhovaná IBV v tomto priestore využíva disponibilné územie. Je to návrh, ktorého naplnenie môžu narušiť zložitejšie majetkoprávne vzťahy.

Variant riešenia s HBV, resp. s objektami sociálnych služieb je rovnako závislý od majetkoprávneho vyrovnania.

Spracovateľ preferuje výstavbu HBV s ambíciou zdôraznenia polohy centra, resp. historického jadra obce. Gradácia sľubuje lepšiu vyváženosť a obojstrannosť hmôt z hľadiska centra obce. Výškové usporiadanie ale musí podliehať podrobnejšiemu riešeniu s dôrazom na jednoznačné zachovanie dominantnosti Kostola sv. Trojice.

Preložka cesty III/2073 – Varín – Nezbudská Lúčka

Variant konceptu navrhuje preložku cesty III/2073 s obídením historického územia Farskej ulice, s ponechaním prejazdu dopravnej obsluhy pre objekty Farskej ulice, vrátane prejazdu na ulicu Na rybníkoch. Osobná tranzitná automobilová doprava v smere do Nezbudskej Lúčky by sa previedla navrhovanou obslužnou komunikáciou v lok. Zátepličie a Pltníckou ulicou na pôvodnú cestu III/2073. Autobusová doprava by bola presmerovaná na navrhovanú preložku. Návrh je spracovateľom preferovaný, ale možný len za cenu vyriešenia problematických majetkoprávnych vzťahov. Minimalizácia automobilového zaťaženia Farskej ulice s kostolom sv. Trojice by umožnila vytvoriť pešiu zónu a vyniknúť charakteristickej atmosfére priestoru chápanej ako génius loci. Menej dokonalým riešením by bolo zjednosmernenie autobusovej dopravy, jeden smer pôvodnou cestou III/2073, druhý navrhovanou preložkou.

2.17.2 HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Riešenie konceptu územného plánu obce Varín bolo v procese jeho tvorby permanentne konfrontované s rôznymi často protichodnými podnetmi z rôznych strán, od subjektov podieľajúcich sa na využívaní územia. Sprevádzalo ho sústavné zvažovanie a autorské oponovanie so snahou kriticky posudzovať každý podnet, dielčí návrh, zo všetkých autorovi a spracovateľskému kolektívu známych hľadísk. Základnými východiskami boli Zadanie pre vypracovanie ÚPN – O Varín, vyhodnotenia pripomienkového konania k Zadaniu pre vypracovanie ÚPN – O Varín, výstupy z aktualizovaného ÚPN – VÚC Žilinského kraja (ZaD č. 5), KEP a zmeny v legislatíve. Bola vyvinutá maximálna snaha, aby bol vplyv riešenia územného plánu na obec, jej záujmové územie, ale aj na susediace obce pozitívny, resp. aby sa jeho uplatňovaním odstránili, alebo aspoň minimalizovali existujúce negatíva, resp. aby sa súčasný stav v niektorých problémoch aspoň nezhoršil.

2.17.2.1 Hodnotenie z hľadiska environmentálnych dôsledkov

Dôsledkom definovania úloh a cieľov konceptu ÚPN – O Varín z pohľadu environmentálnych aspektov je, že v rozvoji obce budú prevažovať pozitívne dôsledky nad čiastkovými negatívnymi dôsledkami. Koncept ÚPN – O Varín dôsledne prihliada na to, aby každý aj parciálny problém v území bol riešený komplexne a aby jeho riešenie vždy obsahovalo prevahu pozitívneho dopadu nad negatívnym dôsledkom. Návrh územného plánu obce rešpektuje prvky ochrany prírody. Kostru aktualizovaného RÚSES premieta do záväzných časti ÚPN – O, čím posilňuje rešpekt RÚSES-u v území a definuje základnú kostru revidovaného MÚSES-u. Mimoriadny dôraz kladie na zvýšenie kvality životného prostredia v obci a vytvorenie strategických podmienok pre adaptáciu katastrálneho územia obce na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. V záväznej časti majú miesto aj opatrenia na zmiernenie vplyvu stresových faktorov. Navrhujú sa opatrenia a parametre na ochranu územia pred odpadmi a pred znečisťovaním ovzdušia. Územiam sa stanovuje dlhodobé funkčné využitie usmerňované regulatívmi, čím sa využívaniu území dáva systém.

2.17.2.2 Hodnotenie z hľadiska ekonomických dôsledkov

Zachovať resp. zakonzervovať dnešnú podobu obce Varín na dlhé roky bez rozvojového dokumentu, znamená o. i. napr. žiť a dožívať v obci bez dokompletizovanej dopravnej a technickej infraštruktúry, žiť v obci s nezvyšujúcou sa úrovňou rozpočtových príjmov, s nezlepšujúcim sa podielom jednotlivých zložiek rozpočtových príjmov na

celkových príjmoch atď. Napriek vysokým hodnotám krajiny, ešte stále atraktívnemu starému stavebnému fondu a rekreačnému potenciálu v podmienkach nie veľmi narušeného životného prostredia, to znamená žiť v prostredí slabého napredovania a obáv zo zhoršenia kvality životného prostredia.

Prezentované urbanistické riešenie má ambíciu byť koncepčným obecným podkladom z pohľadu dlhodobého udržateľného rozvoja obce. Jeho parciálne časti môžu byť realizované nielen z prostriedkov obce. Istotne budú napĺňané aj z iných zdrojov z externého prostredia (napr. Program rozvoja vidieka, európske fondy).

Akékoľvek iné urbanistické riešenie, ako riešenie založené na princípe tvorby kompaktnosti sídla, na rešpektovaní reálnych historických stôp, na ich zvýrazňovaní, na funkčnej revitalizácii a úcte k prírodným hodnotám krajiny, spojené s citlivým dopĺňaním funkčných plôch s výrobnou náplňou, by znamenalo stratu prestíže obce, ale hlavne oddialenie rozvoja ekonomiky obce.

2.17.2.3 Hodnotenie z hľadiska sociálnych dôsledkov

Sociálne dôsledky resp. spoločenské dôsledky realizácie navrhovaného urbanistického riešenia na spoločenský život v obci sa určite prejavia v kladnom zmysle. Migračné prírastky obyvateľstva tvorené „prílivom“ ľudí z iných prostredí, na základe využitia ponuky nových stavebných pozemkov pre bývanie, ale aj rekreáciu a výrobu, ako i dlhodobejší pobyt aktérov cestovného ruchu, turizmu a rekreácie v obci celkovo oživia oblasť celoobecného povedomia, ktoré je súčasťou konkrétneho sociálneho prostredia, konkrétnej sociálnej komunikácie. Z toho dôvodu aj dielčie urbanistické návrhy musia byť realizované tak, aby nezakladali segregáciu nových funkcií obce od súčasného funkčného využitia území obce.

2.17.2.4 Hodnotenie z hľadiska územnotechnických dôsledkov

Extenzívny a intenzívny rozvoj obce v celom riešenom území, regulovaný podľa konceptu ÚPN – O sa prejaví o.i. zväčšením rozsahu zastavaných plôch (na úkor plôch súčasnej poľnohospodárskej pôdy). Urbanizované územia sa posilnia v smere skompaktnenia urbanizovanej štruktúry a zvýšenie podielu priestorov smerujúcich k zvýšeniu, alebo aspoň k udržaniu (nepriaznivé dôsledky zmeny klímy) kvality životného prostredia v katastri obce. Realizácia dopravnej a technickej infraštruktúry resp. technických diel v krajine bude nevyhnutným sprievodným javom pre naplnenie hlavných cieľov riešenia. Prejaví sa hlavne v zastavaných územiach ako intenzifikačný faktor.

2.18 NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI

2.18.1 ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA NA FUNKČNÉ A PRIESTOROVO HOMOGÉNNE JEDNOTKY

2.18.1.1 Význam obce v systéme osídlenia

Obec Varín je v zmysle záväznej časti Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001), schválenej nariadením vlády SR č. 528/2002 Z.z. sídlom nachádzajúcim sa v záujmovom území rozvojovej kvartérnej žilinsko – martinskej aglomerácie, v záujmovom území žilinsko – martinského ťažiska osídlenia najvyššieho celoštátneho a medzinárodného významu ako i v záujmovom území centra prvej skupiny sídelnej štruktúry, prvej podskupiny Žilina.

V zmysle všeobecne záväzných nariadení Žilinského samosprávneho kraja č.6/2005, dodatku č.1 k VZN č. 6/2005, č. 17/2009, č. 26/2011 a 49/2018 o záväzných častiach zmien a doplnkov č. 4 ÚPN – VÚC Žilinského kraja je súčasťou rozvojovej osi tretieho stupňa: žilinská rozvojová os: Žilina – Varín – Terchová.

Varín je obcou s hlavnými funkciami bývania, poľnohospodárskej výroby a území ochrany prírody. Primárnou funkciou územia obce zostane funkcia bývania v rodinných domoch, ku ktorej sa pridružia funkcia ochrany a dotvárania prírodného prostredia, funkcia výroby, funkcia rekreácie, cestovného ruchu a turizmu. Rozvoj poľnohospodárskej výroby neprekročí rámec sekundárneho postavenia v nových podmienkach obce.

Bude sa rozvíjať aj ako sídlo nadpriemernej obecnej veľkosti z hľadiska počtu obyvateľov a vybavenosti v zázemí osídlenia mesta Žilina, ako mikroregionálne centrum cestovného ruchu, turizmu a rekreácie a ako kultúrno-spoločenské centrum pre svoje spádové územie. Bude miestom priemyselnej výroby a zdrojom rastlinnej a čiastočne živočíšnej produkcie a aj miestom disponibilného územia pre vedenie nadradených líniových diel dopravnej a technickej infraštruktúry (ZVN vedenia, VN vedenia, plynárenské zariadenia, kanalizačný zberač, cesta I/18, II/583, železničná trať, Vodné dielo Žilina, náhradný biokoridor...).

2.18.1.2 Urbanistická koncepcia priestorového usporiadania obce a kompozícia obce (zásady a regulatívy priestorové a kompozičné)

Urbanistickú koncepciu priestorového usporiadania obce navrhuje ÚPN - O Varín rozvíjať podľa nasledovných princípov:

- nadväzovať na súčasné priestorové usporiadanie územia obce pozostávajúce z prevažujúcich priestorov lúčnatohorskej lesnej krajiny Malej Fatry a hornatej zväčša lesnatej krajiny Kysuckej vrchoviny, z priestorov voľnej prevažne poľnohospodársky využívanej krajiny, z plôch vodných tokov a priestorov súčasných zastavaných území obce,
- ako hlavné dominanty v riešenom území akceptovať pohorie Malá Fatra (masív Jedľovina), pohorie Kysucká vrchovina, za subdominantu považovať navrhovanú vyhliadku (vyhliadkovú vežu – rozhľadňu) v priestore Koňhora,
- ako subdominanty (hlavné dominanty v navrhovaných zastavaných územiach a priľahlej voľnej krajine) považovať a rešpektovať kostol, komplex vertikál

technického a technologického charakteru areálu DOLVAP, s.r.o. (výhľadovo technická pamiatka),

- rešpektovať prirodzené hlavné kompozičné osi územia z hľadiska radenia sídiel, usporiadania štruktúry sídelnej sústavy, ktorými sú tok rieky Váh a tok rieky Varínky,
- rešpektovať hlavné kompozičné osi z hľadiska riešeného územia a jeho záujmového územia v nasledovných pomyselných líniách:
  - športový areál – kostol – ulica Jozefa Martinčeka (resp. Hrnčiarska) – predĺženie do severného záveru osídlenia v m.č. Koňhora,
  - most cez rieku Varínku – kostol – ulica M.R.Štefánika – ulica Železničná – areál DOLVAP-u, s.r.o.,
- za vedľajšiu kompozičnú os považovať pomyselnú líniu ulica Pod Vajánkom – ul. Starohradská,
- urbanistický rozvoj obce sústrediť do novovymedzených zastavaných území obce vymedzených na podklade súčasného zastavaného územia obce Varín, rozvíjaných pozdĺž hlavných a vedľajšej kompozičných osí,
- lesnatohorskú a lúčnu krajinu Malej Fatry a Kysuckej vrchoviny chrániť a rozvíjať ako územie ochrany prírody a územie ekologickej stability,
- medzi vymedzenými hranicami zastavaných území obce a okrajom lesnatej krajiny udržiavať cezúry premenlivej šírky aj s pestrou nelesnou vegetáciou pri súčasnom rešpektovaní nevyhnutných prvkov technickej infraštruktúry (napr. VVN, VN vedenia),
- súčasné prevažne poľnohospodársky využívané severné a východné územie obce (mimo vymedzených zastavaných území) i naďalej rozvíjať ako poľnohospodársky produkčný potenciál limitovaný opatreniami na ochranu prírody a zachovanie ekologickej stability s jestvujúcou a navrhovanou dopravnou a technickou infraštruktúrou,
- línie 400 kV vedení, 110 kV vedení, VTL plynovodov, hlavného kanalizačného zberača, vodovodného prívodného rádu, Vodného diela, náhradného biokoridoru, železničnej trate č.180, cesty II/583, ciest III. triedy, okrem preložky cesty II/583, III/2078 a III/2073 (variant riešenia) musia zostať v pôvodných trasách,
- navrhovanú cestu I/18, cestu II/583 a železničnú trať nepovažovať za kompozičné osi. Treba ich považovať za nevyhnutné limitujúce bariéry (so svojimi ochrannými pásmami) nového hmotovo–priestorového usporiadania územia obce Varín,
- žiadne ďalšie dominanty v riešenom ani záujmovom území nenavrhovať,
- neobostavovať navrhovanú cestu I/18, cestu II/583,
- popri novovymedzenom ústrednom verejnom priestore obce na križení hlavných kompozičných osí (zmiešané územie historického jadra obce) v riešení priestorového usporiadania zastavaných území vymedziť v m.č. Koňhora, v mieste nástupu do lok. Záhumnie z ulice J.Martinčeka (variant riešenia),v mieste nástupu do lok. Záhumnie z ul. A.Bernoláka pri supermarkete TESCO (variant riešenia), pred železničnou stanicou, v lok. Zátepličie (variant riešenia), na križení ulíc Pod Vajánkom a Starohradskej a v mieste nástupu do území výroby (priemyselný park) na križení hlavných, sekundárnej (a lokálnych) kompozičných osí sekundárne verejné priestory.

2.18.1.3 Zásady a regulatívy priestorové a kompozičné pre zastavané územie v obci Varín

Zastavané územie v obci Varín sa musí rozvíjať podľa nasledovných zásad a regulatívov:

- urbanistický rozvoj v obci Varín je možný len v rozsahu novovymedzených – navrhovaných – zastavaných území obce,
- samostatné zastavané územie obce je vymedzené pre:
  - Varín („ústredie“),
  - areál DOLVAP, s. r. o. a lok. Podhájik,
  - „Záriečie“,
  - Rozbehov,
  - navrhovaný priemyselný park Varín,
  - m.č. Koňhora juh,
  - m.č. Koňhora sever,
  - areál transformovne,
  - záhradkárske osady Hlboké a Rudy (Pažite),
  - chatová osada Varín – Jedľovina (Klčoviská),
  - nový (navrhovaný) cintorín,
  - chatová osada Koňhora – Podháj,
  - dve územia občianskej vybavenosti v lok. Hliny, Záhumnie, za cestou II/583,
  - osem rozptýlených území rekreačných objektov v lok. Jedľovina,
  - územie rekreačných objektov v lok. Koňhora,
  - farma Gbeľany.
- územia obce Varín („ústredie“) budú rozvíjané rovnocenne v smere primárnych kompozičných osí - futbalové ihrisko – areál kostola sv. Trojice, Nám. sv. Floriána, priestor vymedzený ulicami J.Martinčeka a Hrnčiarskou, miestna komunikácia do m.č. Koňhora (ako pomyslené predĺženie ulice J.Martinčeka) až po jej severné ukončenie; os most (cez Varínku do lok. Varín – Záriečie) – areál kostola sv. Trojice – priestor vymedzený ulicami M.R.Štefánika a A.Bernoláka – ulica Železničná – DOLVAP, s.r.o. a vedľajšej kompozičnej osi ulica Pod Vajánkom – ul. Starohradská,
- na križení hlavných primárnych kompozičných osí sa navrhuje ťažiskové územie (Nám. sv. Floriána) s podielom prvkov základnej občianskej vybavenosti, prvkov zelene, obecného parku a plôch pre peších a so zastávkami hromadnej dopravy s prístreškami, formované následným územným plánom zóny,
- na hlavných osiach resp. na križení kompozičných osí sa navrhujú sekundárne verejné priestory; za miesta ich návrhu treba považovať:
  - verejný priestor (námestie) v m.č. Koňhora (zhruba v priestore dnešnej Píly Koňhora...),
  - verejný priestor (námestie) v mieste nástupu do lok. Záhumnie z ulice J.Martinčeka (variant riešenia),
  - verejný priestor (námestie) v mieste nástupu do lok. Záhumnie z ul. A. Bernoláka (pri supermarkete TESCO, variant riešenia),
  - verejný priestor pred železničnou stanicou,
  - verejný priestor v rámci navrhovaných území v lok. Zátepličie (variant riešenia),
  - verejný priestor nástupu do území výroby (priemyselný park),
  - verejný priestor na križení ulíc Pod Vajánkom a Starohradskej,
- v smere hlavných kompozičných osí a súbežných komunikácií bude rozvíjaná prevažne drobná štruktúra rodinných domov vo výškovej úrovni 0+1+1 resp. 1+1+1 (prízemné rodinné domy so sedlovou valbovou, polovalbovou strechou)

v prelukách, alebo vo väčších zoskupeniach v severnej časti obce, v lok. Záhumnie, v lok. Koňhora, východne od Nám. sv. Floriána (variant konceptu), v lok. Podhájik pri železničnej stanici, okolo ulice Kamence; v smere vedľajšej kompozičnej osi rovnaká štruktúra v lok. Rozbehov,

- navrhované lokality rozvoja výstavby rodinných domov (okrem prelúk) sa musia riešiť prednostne formou obojstrannej zástavby ulíc. Uličný koridor musí šírkovo umožňovať vedenie všetkých inžinierskych sietí; šírka nových pozemkov pre rodinné domy musí byť min. 18 m, uličný priestor (medzi plotmi) musí byť široký min. 9,5 m (2 m zelený pás resp. chodník, 5,5 m široká komunikácia, 2 m zelený pás resp. chodník); rodinné domy sa navrhuje umiestňovať min. 8 m od okraja komunikácie t.j. 6 m od oplotenia,
- existujúcu zástavbu rodinných domov treba považovať za priestorovo stabilizovanú, ktorú je možné intenzifikovať cestou prístavieb, nadstavieb, zobytňovaním podkroví, dopĺňaním prelúk a prestavbou hospodárskych stavieb, pri dodržaní výškovej úrovne prízemných rodinných domov, s obytným podkrovím v sedlovej streche,
- štruktúra stavieb v existujúcom zastavanom území musí zodpovedať súčasnej prevládajúcej zástavbe, objemovo väčšie stavby musia byť pôdorysne a priestorovo členené a článkované ako zoskupenia hmôt o veľkosti priemerných rodinných domov,
- hromadná bytová výstavba môže byť rozvíjaná len v lok. Záhumnie vo väzbe na subcentrá obce (variant riešenia), alebo na jestvujúci objekt HBV (variant riešenia) a na ťažiskové územie obce (Nám. sv. Floriána) vo variante konceptu,
- navrhuje sa rozvoj ZŠ s MŠ v stabilizovanom území formou prístavieb, návrhom telocvične a vonkajších ihrísk, nová MŠ v priestore medzi ulicami Sama Chalúpku a Fatranská, vo výhľade (po návrhovom období) nová MŠ v lok. Záhumnie,
- koncept ÚPN – O Varín navrhuje vymedzenie zmiešaného územia historického jadra obce obsahujúceho okrem Nám.sv. Floriána aj územie Farskej ulice aj ich susediacu okolitú zástavbu v rátane areálu kostola, „Farskej záhrady“, mosta cez Varínku (do Záriečia) s funkciou bývania a občianskej vybavenosti a ústredných peších – pobytových plôch s vymiestnením a náhradným riešením plôch statickej dopravy a úprav pre cestnú dopravu, ako základ pre vymedzenie riešeného územia územného plánu zóny (ÚPN – Z),
- koncept ÚPN – O Varín navrhuje (variant riešenia) v lok. Zátepličie vymedzenie zmiešaného územia športu, základne rekreácie, turizmu, cestovného ruchu, kultúrno-spoločenských aktivít, obecného parku (lesoparku), stredného odborného školstva (s väzbou na základňu rekreácie, turizmu, cestovného ruchu), prvkov terciárnej a kvartérnej sféry ako ťažiskový ideový bod obce z hľadiska formovania Varína ako strediska rekreácie, turizmu a cestovného ruchu regionálneho významu resp. sídla významného pre turizmus z celospoločenského pohľadu,
- navrhuje sa vymedzenie zmiešaného územia obytného a občianskej vybavenosti v lok. ohraničenej ulicami. J.Martinčeka a Hrnčiarska,
- koncept ÚPN – O Varín navrhuje vymedzenie zmiešaných území s funkciou bývania a občianskej vybavenosti v sekundárnych ťažiskových subcentrách obce po obvode pobytových verejných priestorov na križení kompozičných osí, v m.č. Koňhora, v mieste nástupu do lok. Záhumnie z ulice J.Martinčeka (variant riešenia), v mieste nástupu do lok. Záhumnie z ul. A.Bernoláka (pri supermarkete TESCO, variant riešenia), pred železničnou stanicou, v rámci navrhovaných území v lok. Zátepličie (variant riešenia), v nástupe do území výroby (priemyselný park), na križení ulíc Pod Vajánkom a Starohradskej,
- ako obsah verejných sekundárnych priestorov ÚPN – O Varín navrhuje funkcie pobytových plôch pre peších, parkovej zelene, lokálnych športovísk a detských

ihrísk, kultúrno-rekreačnej a spoločenskej činnosti, s komerčnou občianskou vybavenosťou, parkoviskami, príp. zastávkou hromadnej dopravy s prístreškom,

- navrhuje sa územie strednej odbornej školy so zameraním na kvartérnu sféru priemyslu (variant riešenia),
- smerom západným od futbalového štadióna sa navrhuje rozšírenie športového areálu a ďalšie plochy športovej a športovorekreačnej vybavenosti (variant riešenia),
- koncept ÚPN – O Varín považuje územia rekreácie, turizmu a cestovného ruchu za stabilizované, ďalší rozvoj považuje za možný len v m.č. Koňhora v lok. Podháj,
- územia zjazdového lyžovania sú stabilizované v rámci jestvujúcich priestorov vrátane využívania prenosného lyžiarskeho vleku v zaužívanom priestore v lok. Veľhotky,
- koncept ÚPN – O Varín považuje za stabilizované územie záhradkárskej osady a ponecháva jej pôvodnú funkciu bez zmien vo funkčnom využití,
- koncept ÚPN – O Varín považuje jestvujúce výrobné územie areálu DOLVAP, s.r.o. vrátane lanopásu za stabilizované,
- koncept ÚPN – O Varín navrhuje vymedzenie územia výroby v lok. Zátepličie od Váhu ako priemyselného parku Varín celoštátneho a regionálneho významu, vrátane obecného dvora „technických služieb“ (zberný dvor komunálneho odpadu, kompostovisko, funkcia údržby verejných priestranstiev) a prevádzok, ktoré svojou činnosťou z hľadiska ochrany životného prostredia negatívne ovplyvňuje obytné územia obce, alebo svojim súčasným stavebnotechnickým stavom pôsobia v obytnom území neesteticky (prevádzka Lesov, š.p., Píla Koňhora resp. prevádzky po bývalom salaši, stavebná výroba a služby v stavebníctve),
- v územiach výroby v lok. Zátepličie (variant riešenia) sú neprípustné druhy výrob s negatívnym vplyvom z hľadiska ochrany životného prostredia (spodné vody), v rozpore s rekreačnou funkciou obce, so záujmami ochrany prírody, z titulu nadmerného hluku, exhalácií,
- súčasťou výrobných území musí byť zeleň o výmere min. 30 % územia, jej súčasťou môže byť aj izolačná zeleň po obvode územia výroby a navrhované nárazníkové pásmo medzi sprievodnou zeleňou vodných tokov a zastavanej plochy v minimálnej šírke 10 m; tento pás musí byť min. zatrávnený, ale aj napr. vo forme nektarodárných biopásov,
- polohu územia s prevahou poľnohospodárskej výroby považuje koncept ÚPN – O Varín za stabilizovanú, počíta v ňom so založením a rozvojom agroturistiky a považuje súčasný stav hovädzieho dobytka za maximálne možný,
- koncept ÚPN – O Varín rešpektuje súčasné plochy a priestory slúžiace železničnej doprave, navrhuje protihlukové opatrenia pozdĺž železničnej trate na ochranu obytných území obce ako i území rozvoja športu, cestovného ruchu, turizmu, rekreácie, kultúrno-spoločenských aktivít hlavne vo variante riešenia v priestore Zátepličie,
- polohu jestvujúcich cintorínov považuje návrh ÚPN – O Varín za stabilizovanú; jestvujúcemu pri ZŠ navrhuje rozvoj; navrhuje v dvoch variantoch nové cintoríny s priestorom pre rozvoj aj po roku 2030 s komplexným vybavením (Dom smútku, parkovisko, urnový háj, kaplnka, priestory na sústreďovanie cintorínskeho odpadu, rozptylová lúka); obec môže všeobecne záväzným nariadením ustanoviť ochranné pásmo pohrebiska; obec vo všeobecnom záväznom nariadení určí šírku ochranného pásma pohrebiska v rozsahu najviac 50 m od hranice pozemku pohrebiska, pravidlá povoľovania a umiestňovania budov a stavieb v ňom so zreteľom na pietny charakter pohrebiska a ustanoví činnosti, ktoré nie je možné v ochrannom pásme vykonávať počas pohrebu,

- zeleň považuje koncept ÚPN – O Varín za mimoriadne dôležitú najmä s dôvodov neustále za zhoršujúcich klimatických zmien; posilnenie jej funkcie a rozlohy v zastavaných územiach obce navrhuje v rámci parkových úprav zmiešaných území historického jadra obce (nám. sv. Floriána), je rozlohou a významom (ako obecný park – lesopark) jednou z najdôležitejších funkcií zmiešaného územia športu, rekreácie a občianskej vybavenosti v Zátepličí (variant riešenia), je prítomná v návrhoch subcentier obce, v obytných územiach, územiach občianskej vybavenosti, športu, vo výrobných územiach; významným prvkom zelene sú cintoríny,
- koncept ÚPN – O Varín navrhuje uplatnenie izolačnej zelene po obvode navrhovaných výrobných území, popri územiach poľnohospodárskej výroby - areálu AGRA – Váh, s.r.o., popri športových areáloch a dopravných koridoroch – železnica, železničná vlečka, cesta II/583; navrhuje rešpektovať existujúce prvky zelene a výsadbu doplňujúcej izolačnej zelene pozostávajúcej z kombinácie trávnatej, kríkovej a stromovej zelene. Účelom je najmä ochrana pred hlukom, prachom, exhalátmi,
- územia voľnej, prevažne poľnohospodársky využívanej krajiny považuje koncept ÚPN – O Varín za jednu z primárnych urbanistických funkcií v mimo zastavanom území obce s ochranou mimolesnej vegetácie v režime 1. a 2. stupňa ochrany prírody, zachovať súčasný stav funkčného využívania tohto územia, minimalizovať v ňom používanie pesticídov a umelých hnojív, kde hrozí kontaminácia prostredia a znečistenie zdrojov vôd,
- územia lesnej krajiny využívať spôsobom prírode blízkym, využiť v ňom opatrenia na zmiernenie zhoršovania klimatických zmien formou drobných vodozádržných opatrení,
- územia lesnej krajiny v druhom a treťom stupni ochrany prírody (NPMF a jeho ochranné pásmo) a územia systému NATURA, považovať za primárne urbanistické funkcie v mimo zastavanom území obce, rešpektovať požiadavky ochrany lesných pozemkov (§ 5 ods.1, 2 a § 6 zák.č. 326/2005 Z.z. o lesoch), ochranné pásma lesa, ktoré je do 50 m od hranice lesného pozemku (§10 ods.1 zák.č. 326/2005 Z.z.), hospodáriť v nej tak, aby sa predovšetkým zlepšovala ich ochranná funkcia,
- hlavné kompozičné osi riešeného územia - tokov rieky Váh a rieky Varínky z dôvodov kompozičných krajinárskych, hlavne z ekostabilizačných, ale aj miestne vodné toky musia byť doplnené a udržiavané ako biokoridory vo forme vegetačnej línie tak, aby umiestňovanie novostavieb malo odstup od jeho brehových čiar obojstranne v navrhovanom zastavanom území obce Varín minimálne 6 m,
- mimo zastavaného územia obce sa musí uplatniť šírka sprievodnej zelene biokoridorov minimálne 10 m od brehov vodných tokov, hranica priemyselného parku musí rešpektovať aj nárazníkové pásmo medzi sprievodnou zeleňou vodných tokov a oplotením parku v minimálnej šírke 10 m; nárazníkové pásmo biokoridorov musí byť vytvorené aj od ornej pôdy; tento pás musí byť zatrávnený, resp. môže mať formu nektarodárných biopásov, v kontakte s lesom krmných biopásov,
- dopravný skelet musí byť navrhovaný nielen vyvedením cesty I/18 katastrálnym územím obce, ale rozvíjaný aj úpravou ciest III/2078 a III/2073 (variant riešenia) a nadväzovaním nových ciest na existujúcu dopravnú sieť (určenú na rekonštrukciu a stavebné úpravy) a to predlžovaním obslužných komunikácii v súlade so smerom vedľajších, sekundárnych kompozičných osí a budovaním peších trás po celej ploche zastavaného územia; pri návrhu chodníkov treba riešiť aj odvodnenie cesty,
- aj z nových ulíc a chodníkov musí byť zabezpečený prístup na pozemky využívané naďalej pre poľnohospodárske účely a musia byť zachované pôvodné prístupové trasy na lesné pozemky,

- funkcia rekreácie sa navrhuje uplatňovať aj v obytných územiach, hlavne využívaním staršieho bytového fondu ako rekreačných chalúp a malých penziónov prípadne ubytovaním v súkromí.

2.18.1.4 Koncepcia funkčného využívania územia obce Varín (zásady a regulatívy funkčného využívania):

- Nové základné rozvrhnutie urbanistických funkcií v území obce Varín musí nadväzovať na súčasné základné rozloženie plôch funkčného využívania územia obce, pozostávajúce z hornatej, prevažne lesnej krajiny a z legislatívne chránenej prevažne lesnej krajiny Malej Fatry a Kysuckej vrchoviny, z prevažne poľnohospodársky využívanej voľnej krajiny s prvkami technickej infraštruktúry, dopravy a s potenciálom rekreácie, turizmu a cestovného ruchu, z plôch vodných tokov (Váh, Varínka) a zo zastavaných území s prevažujúcou obytnou funkciou.
- Popri primárnych funkciách obce v mimo zastavanom území (NPMF a jeho ochranné pásmo a systému NATURA, funkcia voľnej prevažne poľnohospodársky využívanej krajiny s mimolesnou vegetáciou v režime 1. a 2. stupňa ochrany prírody), v navrhovaných zastavaných územiach obce (funkcia bývania prevažne v rodinných domoch, funkcia rekreácie, turizmu a cestovného ruchu, funkcia výroby - jestvujúce areály DOLVAP-u, s.r.o., býv. Drevoindustrie, navrhovaný priemyselný park, transformovňa, rastlinná a živočíšna výroba AGRA-VÁH, s.r.o., ostatné urbanistické funkcie na území obce (zastavané aj nezastavané územie) zostanú v sekundárnej polohe.
- V území hornatej, prevažne lesnej krajiny, musí jednoznačne dominovať ochrana prírody a prvkov ÚSES, rozvíjanie ochrany fauny, flóry, lesná výroba a obmedzená poľnohospodárska výroba (obmedzená pastva dobytka) a funkcia rekreácie vo forme zjazdového lyžovania, pobytu v lesoch, peších a cykloturistických aktivít.
- V otvorenej krajine sa môže uplatňovať predovšetkým funkcia rastlinnej výroby doprevádzaná pasením dobytka limitovaná plnením ekostabilizačných požiadaviek, s obmedzením z titulu ochranných pásiem a koridorov nadradených a miestnych líniových stavieb. Ako doplnková funkcia sa tu presadí cyklodoprava a funkcia rekreácie vo forme vodných športov, pešej, lyžiarskej, cykloturistickej a hipoturistickej rekreácie.

2.18.1.5 Zásady a regulatívy funkčného využívania navrhovaného zastavaného územia v obci Varín:

- Navrhované zastavané územie v obci Varín sa musí rozvíjať ako sídlo s dominanciou území bývania vidieckeho charakteru, so stabilizovanými prvkami ochrany pamiatok a priznaním fragmentov objektov s kultúrnohistorickým potenciálom, s primeraným podielom vymedzených území občianskej vybavenosti aj v zmiešaných územiach s bytovou výstavbou, s územiami športu a rekreácie (variant riešenia), území športu, území cintorínov, území záhradkárskych osád, území výroby, vrátane poľnohospodárskej výroby s limitovaným podielom živočíšnej výroby a agroturistikou, území technickej vybavenosti, území rekreácie, území zelene, území železnice, území vodných tokov a biokoridorov.
- Popri plošne a priestorovo zdôraznených samostatne vymedzených územiach miestnych biokoridorov (miestne vodné toky a ich sprievodná vegetácia), musí celým navrhovaným zastavaným územím, cez všetky rôzno-funkčne zamerané a samostatne vymedzené územia (funkčno-priestorové jednotky územia), „prenikať“ zeleň (dvorov, záhrad, lúk, pasienkov, plôch izolačnej zelene...)

stromová, kríková a nízka. Plochy zelene (zeleň) musia mať primeraný podiel v každej vymedzenej funkčno-priestorovej jednotke navrhovaného zastavaného územia.

- Na území každej funkčno-priestorovej jednotky zastavaného územia je možné v doplnkovej úrovni rozvíjať aj funkciu rekreácie a to vo formách primeraných konkrétnym podmienkam jednotlivých funkčno-priestorových jednotiek, resp. funkčných plôch – území (regulovaných území).
- V priestore kríženia hlavných primárnych kompozičných osí v zastavanom území obce - os futbalové ihrisko, areál kostola sv. Trojice, Nám. sv. Floriána, priestor vymedzený ulicami J.Martinčeka a Hrnčiarskou, miestna komunikácia do m.č. Koňhora (ako pomyslené predĺženie ulice J.Martinčeka) až po jej severné ukončenie; os most (cez Varínku do lok. Varín – Zárieče) – areál kostola sv. Trojice – priestor vymedzený ulicami M.R.Štefánika a A.Bernoláka – ulica Železničná – DOLVAP, s.r.o., je navrhované zmiešané územie historického jadra obce s plochami občianskej vybavenosti, rodinných domov, námestím s pobytovými plochami pre peších, obecným parkom, ktorého súčasťou je oživený tok opusteného náhonu vrátane jeho sprievodnej zelene, detské ihriská.
- V priestore nadväzujúcom na navrhované zmiešané územie historického jadra obce na hlavnej primárnej kompozičnej osi - futbalové ihrisko, areál kostola sv. Trojice, Nám. sv. Floriána, priestor vymedzený ulicami J.Martinčeka a Hrnčiarskou, miestna komunikácia do m.č. Koňhora (ako pomyslené predĺženie ulice J.Martinčeka) až po jej severné ukončenie je navrhované zmiešané územie občianskej vybavenosti a obytné s plochami rodinných domov s rovnocenným zastúpením oboch funkcií, s podielom verejnej zelene, lokálnych a detských ihrísk.
- V priestore kríženia hlavnej, primárnej kompozičnej osi futbalové ihrisko – areál kostola sv. Trojice, Nám. sv. Floriána, priestor vymedzený ulicami J.Martinčeka a Hrnčiarskou, miestna komunikácia do m.č. Koňhora (ako pomyslené predĺženie ulice J.Martinčeka) až po jej severné ukončenie, s lokálnou kompozičnou osou južná časť zast. územia m.č. Koňhora pešie a cyklistické prepojenie s obcou Krasňany je navrhovaný sekundárny verejný priestor (subcentrum obce) s menším námestím s pobytovými plochami pre peších, parkovou zeleňou, lokálnymi športoviskami a detskými ihriskami, priestormi pre kultúrno – rekreačnú a spoločenskú činnosť a priestormi pre príp. komerčnú občiansku vybavenosť. Predstavuje vybavenosť pre jestvujúce a navrhovaný rozvoj obytného územia s prevahou rodinných domov v lok. „Koňhora juh“ a „Koňhora sever“.
- V priestore kríženia hlavnej primárnej kompozičnej osi - os most (cez Varínku do lok. Varín – Zárieče) – areál kostola sv. Trojice – priestor vymedzený ulicami M.R.Štefánika a A.Bernoláka – ulica Železničná – DOLVAP, s.r.o. a lokálnej kompozičnej osi subcentrum obce v lok. Zátepličie, Školská ulica, ťažisko lok. Záhumnie, je navrhované najväčšie územie rozvoja IBV a HBV v lok. Záhumnie so sekundárnymi verejnými priestormi (subcentrami obce) v mieste nástupu do územia z ul. A Bernoláka pri supermarkete Tesco (variant riešenia) a v mieste nástupu do územia z ul. J.Martinčeka (variant riešenia). Ako súčasť oboch subcentier sa navrhujú menšie námestia s pobytovými plochami pre peších, parková zeleň, lokálne športoviská a detské ihriská, priestory pre kultúrno – rekreačnú a spoločenskú činnosť a priestory pre príp. komerčnú občiansku vybavenosť. Súčasťou oboch subcebtier sú „oživené“ biokoridory Šošínca a opusteného náhonu.
- Na krížení hlavnej, primárnej kompozičnej osi zastavaného územia - most (cez Varínku do lok. Varín – Zárieče) – areál kostola sv. Trojice – priestor vymedzený ulicami M.R.Štefánika a A.Bernoláka – ulica Železničná – DOLVAP, s.r.o. a lokálnej kompozičnej osi - DOLVAP, s.r.o., podchod železnice s nástupišťami,

železničná stanica, ťažisko obytného územia v lok. Podhájik pri železničnej stanici je navrhovaný rozvoj IBV, v ktorej ťažisku je navrhovaný sekundárny verejný priestor (subcentrum obce) s menším námestím s pobytovými plochami pre peších, parkovou zeleňou, lokálnymi športoviskami a detskými ihriskami, priestormi pre kultúrno – rekreačnú a spoločenskú činnosť a priestormi pre príp. komerčnú občiansku vybavenosť.

- Na križení hlavnej, primárnej kompozičnej osi zastavaného územia - most (cez Varínku do lok. Varín – Záriečie) – areál kostola sv. Trojice – priestor vymedzený ulicami M.R.Štefánika a A.Bernoláka – ulica Železničná – DOLVAP, s.r.o. a lokálnej kompozičnej osi subcentrum obce v lok. Zátepličie, Školská ulica, ťažisko lok. Záhumnie, je v nástupe do lok. Zátepličie navrhovaný sekundárny verejný priestor (subcentrum obce) s menším námestím s pobytovými plochami pre peších, parkovou zeleňou, lokálnymi športoviskami a detskými ihriskami, priestormi pre kultúrno – rekreačnú a spoločenskú činnosť a priestormi pre príp. komerčnú občiansku vybavenosť. Subcentrum je navrhovaným ťažiskovým priestorom pre územie výroby v lok. Zátepličie (variant riešenia).
- Na križení hlavnej, primárnej kompozičnej osi zastavaného územia - most (cez Varínku do lok. Varín – Záriečie) – areál kostola sv. Trojice – priestor vymedzený ulicami M.R.Štefánika a A.Bernoláka – ulica Železničná – DOLVAP, s.r.o. a lokálnej kompozičnej osi subcentrum obce v lok. Zátepličie od Váhu v priemyselnom parku, podchod a podjazd železnice pre cyklistov, preložka cesty III/2078 sa vymedzuje sekundárny verejný priestor (subcentrum obce) s menším námestím s pobytovými plochami pre peších, parkovou zeleňou, lokálnymi športoviskami a detskými ihriskami, priestormi pre kultúrno – rekreačnú a spoločenskú činnosť a priestormi pre príp. komerčnú občiansku vybavenosť. Subcentrum je navrhovaným ťažiskovým priestorom pre územie priemyslu (priemyselný park).
- Na križení hlavnej, primárnej kompozičnej osi zastavaného územia - most (cez Varínku do lok. Varín – Záriečie) – areál kostola sv. Trojice – priestor vymedzený ulicami M.R.Štefánika a A.Bernoláka – ulica Železničná – DOLVAP, s.r.o. a vedľajšej kompozičnej osi ulica Pod Vajánkom – ul. Starohradská, navrhuje koncept ÚPN – O Varín sekundárny verejný priestor (subcentrum obce) s menším námestím s pobytovými plochami pre peších, parkovou zeleňou, lokálnymi športoviskami a detskými ihriskami, priestormi pre kultúrno – rekreačnú a spoločenskú činnosť a priestormi pre príp. komerčnú občiansku vybavenosť, ako ťažisko jestvujúcich obytných území Varín „Záriečie“, záhradkárskej osady a návrhov oboch variantov cintorínov.
- Súbežne s hlavnou primárnou kompozičnou osou futbalové ihrisko, areál kostola sv. Trojice, Nám. sv. Floriána, priestor vymedzený ulicami J.Martinčeka a Hrnčiarskou, miestna komunikácia do m.č. Koňhora (ako pomyslené predĺženie ulice J.Martinčeka) až po jej severné ukončenie a v predĺžení hlavnej primárnej kompozičnej osi os most (cez Varínku do lok. Varín – Záriečie) – areál kostola sv. Trojice – priestor vymedzený ulicami M.R.Štefánika a A.Bernoláka – ulica Železničná – DOLVAP, s.r.o., je navrhovaný vo väzbe na východný okraj zmiešaného územia historického jadra obce rozvoj IBV (variant riešenia), resp. rozvoj HBV (variant riešenia).
- Územia základnej školy s materskou školou na križení hlavnej, primárnej kompozičnej osi zastavaného územia - most (cez Varínku do lok. Varín – Záriečie) – areál kostola sv. Trojice – priestor vymedzený ulicami M.R.Štefánika a A. Bernoláka – ulica Železničná – DOLVAP, s.r.o. a lokálnej kompozičnej osi subcentrum obce v lok. Zátepličie, Školská ulica, ťažisko lok. Záhumnie je

stabilizované, prisudzuje sa im rozvoj formou prístavieb, telocvične ZŠ a vonkajších ihrísk a úprav terénu.

- Prepojenie hlavnej primárnej kompozičnej osi futbalové ihrisko, areál kostola sv. Trojice, Nám. sv. Floriána, priestor vymedzený ulicami J.Martinčeka a Hrnčiarskou, miestna komunikácia do m.č. Koňhora (ako pomyslené predĺženie ulice J.Martinčeka) až po jej severné ukončenie s lokálnou kompozičnou osou Zárieče - ulica Pod Vajánkom, územie historického jadra lávkou cez tok Varínky umožnilo vhodne lokalizovať vo väzbe na túto lokálnu kompozičnú os navrhovanú materskú školu medzi ulicami Sama Chalúpku a Fatranskou.
- Územiu športu v priestore kríženia hlavných primárnych kompozičných osí v zastavanom území obce os futbalové ihrisko, areál kostola sv. Trojice, Nám. sv. Floriána, priestor vymedzený ulicami J.Martinčeka a Hrnčiarskou, miestna komunikácia do m.č. Koňhora (ako pomyslené predĺženie ulice J.Martinčeka) až po jej severné ukončenie, os most (cez Varínku do lok. Varín – Zárieče s predĺžením na Pltnícku ul.) – areál kostola sv. Trojice – priestor vymedzený ulicami M.R.Štefánika a A.Bernoláka – ulica Železničná – DOLVAP, s.r.o., sa navrhuje významný rozvoj západným smerom (variant riešenia).
- Územie železnice vrátane železničnej stanice je plošne stabilizované.
- Súčasné obytné územia vo Varíne pozostávajúce z plôch a stavieb prevažne izolovaných rodinných domov, hospodárskych a drobných stavieb, dvorov, záhrad a miestnych ciest (aj objektov HBV), budú v priestoroch IBV intenzifikované posilňovaním obytnej funkcie (preluky, prístavby, nadstavby, zobytňovanie existujúcich podkroví) a v obmedzenej miere prvkami rekreácie (ubytovanie v súkromí, rekreačné chalupy, malé penzióny v rozsahu veľkosti rodinného domu), športu (malé ihriská), služieb a rozptýlenou maloplošnou občianskou vybavenosťou len v takej miere, aby funkcia bývania nebola rušená ich prevádzkovaním.
- Územiam vodných tokov a biokoridorov ÚPN – O Varín navrhuje významné posilnenie priestorov pre sprievodnú vegetáciu.
- Územia voľnej krajiny sú determinované návrhmi rozvoja obytnej a výrobnej funkcie, územia lesnej krajiny a technickej vybavenosti sú priestorovo stabilizované.

2.18.1.6 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia na funkčné a priestorovo homogénne jednotky:

Na základe navrhovaných území funkčného využívania riešeného územia ÚPN – O Varín vymedzuje jednotlivé funkčné a priestorovo homogénne jednotky – územia. Plochy v týchto jednotkách vykazujú isté spoločné znaky, hlavne z hľadiska ich prevládajúceho funkčného využívania, prevládajúcej funkcie, resp. prelínania prevládajúcich funkcií. Tieto jednotky, resp. urbanistické jednotky, sú definované – vymedzené z titulu usmerňovania resp. regulovania činnosti v území tak, aby sa činnosti vzájomne negatívne neovplyvňovali, nepotláčali, aby bola zabezpečená priorita hlavnej (hlavných), prevládajúcej (prevládajúcich) činnosti – funkcie (funkcií) v tej ktorej jednotke.

V rámci regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých funkčných a priestorovo homogénnych jednotiek je stanovený regulatív výmery zelene na pozemku, čo je pomer minimálnej plochy pozemku, ktorá musí byť pokrytá zeleňou, k celkovej ploche stavebného pozemku. Regulatív pre index zelene je stanovený pre funkčnú plochu, avšak rovnocenne pre každú časť tejto plochy, preto pozemkom pre účely posúdenia min. indexu ozelenenia sa myslí pozemok navrhovanej stavby alebo pozemok určený rozhodnutím stavebného úradu na výstavbu. Do indexu

zelene je možné započítať vegetačné strechy, pričom pri intenzívnej vegetačnej streche sa požadovaná plocha zelene, ktorá absentuje na teréne, vynásobí koeficientom 1,15; pri extenzívnej vegetačnej streche sa požadovaná plocha zelene, ktorá absentuje na teréne, vynásobí koeficientom 1,40. Do indexu zelene sa nezapočítavajú plochy z vegetačných panelov. Pri nadstavbách sa index zelene neuplatňuje.

A – územia obytné s prevládajúcimi plochami rodinných domov postavenými pred rokom 1945

Sú to územia západne od zmiešaného územia historického jadra obce, západne od ulice J.Martinčeka, východne od časti Hrnčiarskej ulice, medzi ul. Pltníckou a Starohorskou, stred východnej časti ulice Pod Vajánkom, východná časť ul. M. R.Štefánika v jej západnej časti, časť východnej časti Železničnej ulice, časť v priestore severnej časti ul. J.Martinčeka, Dr.J.Tisa, Októbrova, Záhrady, Fatranská, ktoré obsahujú prevažne plochy jednotraktových rodinných domov s dvormi, hospodárskymi stavbami, s prídomovými záhradami, ktoré možno použiť na obytnú výstavbu, s doplnkovými plochami rozptýlenej maloplošnej občianskej vybavenosti, základnej dopravnej a technickej infraštruktúry, ale aj plochy zelene (záhrady, TTP), ktoré nie sú určené na zástavbu. Tieto územia tvoria významnú časť zastavaných území obce. Parcelácia pozdĺž jednotlivých ulíc, jednotraktové rodinné domy archetypálnej architektúry, systém súbežných obslužných komunikácií, aditívne radenie rodinných domov a hospodárskej zástavby sú urbanistické prvky považované za súčasť kultúrneho dedičstva obce.

A1 – územia obytné s prevládajúcimi plochami rodinných domov z obdobia 1945 – 1090

Sú to všetky územia existujúcej zástavby rodinných domov vo východnej časti ulice J. Bottu, pozdĺž ulice P. O. Hviezdoslava, v ul. Dubenec, v južnej a severnej časti ul. Dr.J. Tisa, strednej časti Októbrovej ulice, západnej strany a severnej a južnej časti východnej strany ulice Záhrady, strednej časti ul. Kamence, južnej časti ul. Fatranskej, v ul. S. Chalúpku, Krivánskej, južnej časti J.Jánošíka, v ostatných častiach Zárečia (mimo území „A“), vo východnej časti ul. M.R.Štefánika (mimo území „A“), na severnej strane východnej časti a západná časť Železničnej ulice a v ostatných častiach m.č. Koňhora (mimo území „A“). Sú to územia ktoré obsahujú okrem zastavaných plôch rodinných domov preluky, dvory, hospodárske stavby, prídomové záhrady, ktoré možno použiť na obytnú výstavbu, s doplnkovými plochami rozptýlenej maloplošnej občianskej vybavenosti, základnej dopravnej a technickej infraštruktúry, ale aj plochy zelene (záhrady, TTP), ktoré nie sú určené na zástavbu. Regulatívy pre tieto územia smerujú jednak k priznaniu tejto kultúrnej vrstvy v stavebnom vývoji obce a jednak k návodu na kultiváciu architektonického výrazu jestvujúcich objektov v rámci prístavieb, nadstavieb a stavebných úprav a dopĺňania týchto území. Tieto územia tvoria prevládajúcu časť zastavaných obytných území obce.

A2 – územia obytné s prevládajúcimi plochami rodinných domov z obdobia po roku 1990

Sú to územia v severnej časti ulica A.Bernoláka, vo východnej časti Železničnej ulice, v severnej časti Hrnčiarskej ulice, v strede východnej časti ulice Záhrady, v ulici Kamence, Ľ.Štúra, J.G.Tajovského A.Horeckého, severnej časti ul. J.Jánošíka, v najsevernejšej časti zast. územia Varín „ústredie“, v Krivánskej ulici, a v priestore južne od ul. M.R.Štefánika mimo vymedzeného územia historického jadra obce. Obsahujú okrem zastavaných plôch rodinných domov dvory, hospodárske stavby, prídomové záhrady, ktoré možno použiť na obytnú výstavbu, s doplnkovými plochami rozptýlenej maloplošnej občianskej vybavenosti, základnej dopravnej a technickej infraštruktúry, ale

aj plochy zelene (záhrady, TTP), ktoré nie sú určené na zástavbu. Tieto územia tvoria zväčša okrajové časti zastavaných území obce.

A3 – územia obytné s prevládajúcimi plochami navrhovaných rodinných domov

Sú to územia navrhovaných rodinných domov v lok. Záhumnie, v lok. Podhájik pri železničnej stanici, na východ od navrhovaného zmiešaného územia historického jadra obce (variant riešenia), v lok. Rozbehov, v m.č. Koňhora, v prelukách ulice Kamence a ul Záhrady. Obsahujú okrem zastavaných plôch rodinných domov dvory, hospodárske stavby, prídomové záhrady, ktoré možno použiť na obytnú výstavbu, s doplnkovými plochami rozptýlenej maloplošnej občianskej vybavenosti, základnej dopravnej a technickej infraštruktúry, ale aj plochy zelene (záhrady, TTP), ktoré nie sú určené na zástavbu.

A4 – územia obytné s prevládajúcimi plochami bytových domov jestvujúcich aj navrhovaných

Sú to územia jestvujúcich bytových domov v ulici A.Bernoláka, v lok. Záhumnie a v ul. Krivánskej a navrhované územia v lok. Záhumnie a na východ od navrhovaného zmiešaného územia historického jadra obce (variant riešenia). Územia obytné s plochami bytových domov obsahujú prevažne plochy a objekty bytových domov a príslušných prevažne „ozelenených" obytných rozptýlených plôch, vrátane lokálnych športovísk, detských ihrísk, základnej dopravnej a technickej infraštruktúry.

AB – zmiešané územia historického jadra obce

Súčasťou zmiešaného územia historického jadra obce je Nám. sv. Floriána, Farská ulica s ich okolitou susediacou zástavbou, s kostolom sv. Trojice, „Farská záhrada", most cez Varínku do Varína – Zárieče. Zmiešané územie sa skladá s viacerých funkcií – bývanie – občianska vybavenosť – ústredné pešie pobytové plochy – obecný park s „oživeným" opusteným náhonom, ako vodným tokom so sprievodnou zeleňou a oddychovou zónou – detské ihriská. Dopravné plochy budú vymedzené pre hromadnú autobusovú dopravu a dopravnú obsluhu. Parkovacie plochy budú vymiestnené na okraj územia, najmä na západnú stranu funkčnopriestorovej jednotky.

AB1 – zmiešané územia občianskej vybavenosti a obytné s plochami rodinných domov

Sú to územia severne od území AB (zmiešaných území historického jadra obce) s priestorom vymedzeným z východu ulicou Hrnčiarskou, zo západu ulicou J.Martinčeka so zástavbou nachádzajúcou sa medzi nimi. Hlavné funkcie bývanie v rodinných domoch a občianska vybavenosť sú doplnené zeleňou, detskými ihriskami, zariadeniami dopravnej a technickej infraštruktúry

BC – zmiešané územia sekundárnych ťažiskových území obce s prevládajúcou funkciou občianskej vybavenosti športu a zelene

Sú to územia vymedzené ako subcentrá m.č. Koňhora, východnej a západnej časti lok. Záhumnie (variant riešenia), obytného územia v lok. Podhájik pri železničnej stanici, území v lok. Zátepličie (variant riešenia), územia priemyselného parku v lok. Zátepličie od Váhu a v lok. „Zárieče".

V m.č. Koňhora sú navrhované v mieste býv. „píly", v lok. Záhumnie v mieste nástupu do územia z ul. A Bernoláka pri supermarkete Tesco (variant riešenia) a v mieste nástupu do územia z ul. J.Martinčeka (variant riešenia), v lok. Podhájik pri železničnej stanici v priestore jestvujúceho a navrhovaného územia rodinných domov, v lok Zátepličie v mieste nástupu do územia z ul. M.R.Štefánika a Školskej, v priemyselnom parku v mieste nástupu do územia od preložky cesty III/2078 cez podchod a cyklodopravný podjazd železnice a v „Zárečí" medzi Varínkou a ul. Pod Vajánkom.

Funkčná náplň sekundárnych ťažiskových priestorov obce spočíva v pobytových plochách pre peších, oddychovej zóne - parkovej zeleni, v lokálnych športoviskách a detských ihriskách, priestoroch pre kultúrno-rekreačnú a spoločenskú činnosť, v priestoroch pre komerčnú občiansku vybavenosť, parkoviskách, jestvujúcich rodinných domoch, prípadne v zastávke hromadnej dopravy s prístreškom.

BC1 – zmiešané územia športu, rekreácie a občianskej vybavenosti (variant riešenia)

Zmiešané územia športu, rekreácie a občianskej vybavenosti sú navrhované v doteraz nezastavaných územiach lok. Zátepličie. Nadväzujú priestorovo na jestvujúci futbalový štadión. Variant konceptu ÚPN – O Varín tu vymedzuje ústredný ťažiskový polyfunkčný komplex ako skutočné centrum cestovného ruchu, turizmu, rekreácie, športu, kultúry vo väzbe na rozšírený jestvujúci futbalový štadión. Územie obsahuje v nadväznosti na pešie pobytové plochy pestrú ponuku športových, športovo-rekreačných, rekreačných, kultúrnych, školských aj spoločenských krytých (halových) i nekrytých priestorov (plochy športovej a športovorekreačnej a kultúrnej vybavenosti so širokým sortimentom športovej a rekreačnej vybavenosti. Budú tu vytvorené podmienky aj pre organizovanie spoločenských a kultúrnych podujatí, pre súťaže hasičov, pre detské ihriská, detské dopravné ihrisko (napr. športová hala, kryté klzisko – hokejová hala, tenisové kurty, krytý bazén, welness, atletický štadión, dopravné ihrisko, kultúrny dom. Koncept ÚPN – O Varín vymedzuje územie ako ťažiskový ideový bod obce z hľadiska formovania Varína ako strediska rekreácie, turizmu a cestovného ruchu regionálneho významu resp. sídla významného pre turizmus z celospoločenského pohľadu.

ÚPN – O Varín tu tiež vymedzuje územia charakteru „oddychových zón“, obsahujúcich na podklade jestvujúcej a navrhovanej zelene okrem prvkov športu aj prvky pre rekreačné využívanie. Súčasťou územia je vodný tok opustený náhon, ktorý má po svojom oživení, vrátení do historicky doloženej polohy a „rekultivácii“ ambíciu stať sa základom obecného parku, ako vzorového územia z hľadiska biodiverzity, ochrany pred dôsledkami zhoršujúcej sa zmeny klímy, miestom pre skutočnú oddychovú zónu, priestorom pre nadýchnutie sa obyvateľov obce. Časť záujmov ochrany prírody sa tu bude prekrývať s navzájom sa prelínajúcimi funkciami kultúry, telovýchovy, športu, rekreácie a cestovného ruchu a školstva a časť zariadení bude jednoúčelová.

Rovnocenne ich bude dopĺňať funkcia občianskej vybavenosti, kultúrno-spoločenských aktivít, prvkov terciárnej a kvartérnej sféry. Ich reprezentantom má byť stredná odborná škola so zameraním na cestovný ruch, turizmus a rekreáciu nielen so zaužívaným hoteliérstvom, gastronómiou, ale najmä v priestorových podmienkach ponúkanými priesečníkmi – environment, klíma.

B1 – územia základnej školy

Sú to územia zamerané na stabilizáciu jedného druhu základnej občianskej vybavenosti – základnej školy. V rámci stabilizovaného priestorového a funkčného vymedzenia sa navrhuje prístavba školy, stavba telocvične, rozšírenie športovísk základnej školy. Z hľadiska funkčných väzieb a vedenia je ZŠ nadviazaná na územie B2 – územie materskej školy.

B2 – územia materskej školy

Sú to územia zamerané na stabilizáciu a rozvoj materských škôl. Existujúce kapacity a priestory sú pre potreby obce Varín ku návrhovému obdobiu ÚPN – O Varín nepostačujúce. Z hľadiska priestorového a funkčného vymedzenia sa navrhuje prístavba objektu materskej školy a rozšírenie športovísk. Medzi ulicami Sama Chalúpku a Fatranskou sa navrhuje nová materská škola. V lok. Záhumnie sa navrhuje priestor pre novú MŠ pre výhľad po návrhovom období – po roku 2030.

B3 – územia strednej odbornej školy (variant riešenia)

Stredná odborná škola je navrhovaná v lok. Zátepličie vo väzbe na lokálnu kompozičnú os - ťažisko územia Záhumnie, Školská ulica, subcentrum obce v lok. Zátepličie. Zameranie školy bude súvisieť s oblasťou súvisiacou s prevažujúcou výrobou, resp. činnosťou v navrhovanom priemyselnom parku a v lok Zátepličie (variant riešenia). Prevažujúci podiel musí mať kvartérny sektor – oblasť vedy a techniky.

B4 –územia občianskej vybavenosti

Územiami občianskej vybavenosti sú plochy jestvujúcich solitérnych zariadení občianskej vybavenosti – autoservisy, salaš, autodiely, TESCO (variant riešenia).

C – územia športu (variant riešenia)

Územím športu v obci Varín je športový obecný štadión. Návrh ÚPN – O Varín navrhuje modernizáciou jeho šatní a doplnenie areálu stavbami ďalšieho zázemia, smerom západným od ihriska jeho rozšírenie o plochy športovej a športovorekreačnej a kultúrnej vybavenosti so širokým sortimentom športovej a rekreačnej vybavenosti, v ktorom budú vytvorené podmienky aj pre organizovanie spoločenských a kultúrnych podujatí, pre súťaže hasičov, pre detské ihriská, detské dopravné ihrisko (napr. športová hala, kryté klzisko – hokejová hala, tenisové kurty, krytý bazén, welness, atletický štadión, dopravné ihrisko.

C1 – územia rekreácie, turizmu a cestovného ruchu

Územiami rekreácie, turizmu a cestovného ruchu sú územia s rekreačnou výstavbou zväčša v ochrannom pásme NPMF v priestoroch Malej Fatry a Kysuckej vrchoviny. V Malej Fatre v lok. Rozbehov, Pod Jedľovinou, Klčoviská, Veľhotky, Jedľovina, v Kysuckej vrchovine v lok. Koňhora, Podháj. ÚPN – O Varín nenavrhuje nové lokality rekreačnej výstavby, ani novostavby s výnimkou lok. Podháj.

C2 – územia zjazdového lyžovania

Územiami zjazdového lyžovania sú jestvujúce územia lyžiarskych zjazdových tratí a lyžiarskych vlekov. Sú to územia v OP NPMF v lok. Jedľovina, Veľhotky a v NPMF v lok. Pod Suchým. Koncept ÚPN – O Varín považuje územia za stabilizované a neprisudzuje im územný rozvoj. Navrhuje však modernizáciu lyžiarskych vlekov resp. ich nahradenie modernejšími zariadeniami približne s kapacitou zodpovedajúcou súčasným kapacitám,

C3 – územia záhradkárskych osád

Územia záhradkárskych osád sú plošne stabilizované, spôsob ich využitia je možný len v zmysle ÚPN – O – doplnok Varín - Hlboké a Rudy (možnosť výstavby len záhradných chatiek). Nenavrhujú sa v nich rodinné domy, ani lôžkové kapacity.

C4 – územia ATC

Územiami autokempingu sú jeho jestvujúce územia a navrhovaný plošný rozvoj západným smerom. Autokemping navrhuje ÚPN – O Varín na celkovú revitalizáciu cestou stavebných úprav, novostavieb ubytovacích a stoličkových kapacít, technickej a dopravnej infraštruktúry, ihrísk. Navrhuje sa rozšírenie portfólia poskytovaných služieb na plochy nachádzajúce sa západne od súčasného areálu, prehodnocuje sa nástup – vjazd, ktorý sa navrhuje z ul. J.Martinčeka. Navrhujú sa aj vchody smerom ku rieke Varínke s cieľom sprístupniť návštevníkom nábrežie Varínky a vodný tok (záujmové územie v k.ú. Krasňany).

C5 – územia oddychové (oddychové zóny)

Územia oddychové (oddychové zóny) sú územia navrhovaných oddychových zón, ktoré nie sú súčasťou navrhovaných zmiešaných území v obci. Sú to samostatné územia navrhované v blízkosti ul. Pod Vajánkom a v lok. Podháj v m.č. Koňhora vymedzené pre spoločenské podujatia v prírode s lokálnymi ihriskami a jednoduchým mobiliárom.

D – územia priemyselnej výroby

Návrhom ÚPN – O Varín sa priemyselná výroba dostane do polohy jednej z primárnych funkcií obce Varín, pričom sa rešpektuje záväzná časť aktualizovaného ÚPN VÚC Žilinského kraja, že na území obce Varín musí byť vymedzené územie priemyselného parku. Prevažujúci podiel v riešenom území musí mať kvartérny sektor – oblasť vedy, techniky. Vo výrobnom území budú neprípustné druhy výrob z hľadiska ochrany životného prostredia – spodné vody, rozporu s rekreačnou funkciou obce, so záujmami ochrany prírody, z titulu nadmerného hluku. Výška zástavby nových stavieb nesmie presiahnuť výšku zástavby areálu DOLVAP-u, s.r.o, nesmie konkurovať stavbám DOLVAP-u, s.r.o., potláčať ich vedomé priznané dominantné postavenie v osídlení Varína, nové objekty výrob nesmú byť viditeľné z cesty II/583 ani z hrádze Vodného diela Žilina, musia byť za kulisou stromovej zelene udržiavanej pozdĺž železničnej trate a náhradného biokoridoru. Priestorovo a funkčne sú stabilizované územia DOLVAP, s.r.o. vrátane lanopásu, navrhujú sa územia priemyselného parku v lok. Zátepličie od Váhu a vo variante riešenia v lok. Zátepličie. Do územia priemyselného parku v lok. Zátepličie od Váhu sa navrhuje postupne premiestniť zo súčasných zastavaných území obce Varín všetky tie prevádzky, ktoré svojou činnosťou z hľadiska ochrany životného prostredia negatívne ovplyvňuje obytné územia obce, alebo svojim súčasným stavebnotechnickým stavom pôsobia v obytnom území neesteticky (prevádzka Lesov, š.p., Píla Koňhora resp. prevádzky po bývalom salaši, zariadenia stavebnej výroby, služieb v stavebníctve, zberný dvor komunálneho odpadu s kompostoviskom). Navrhuje sa tu rozšíriť činnosť zberného dvora komunálneho odpadu na obecný dvor „technických služieb“. V koncepcii rozvoja priemyselného parku a ďalších výrobných území južne od železničnej trate z hľadiska dopravy a technickej infraštruktúry sa navrhuje zavlečkovanie výrobných území, prístup automobilovej dopravy do výrobných území zo západnej strany odbočením z nadradenej cestnej infraštruktúry, hlavný peší a cyklistický prístup do výrobných území sa navrhuje mimoúrovňovo popod železničnú trať z priestoru Zátepličie pri využití riešenia v zmysle dokumentácie na modernizáciu železničnej trate. Pred priestorom mimoúrovňového pešieho a cyklistického podchodu (podjazdu) sa vymedzuje primeraný nástupný priestor so všetkými prvkami sekundárneho verejného priestoru obce. Koncept ÚPN – O Varín vylučuje možnosti automobilového prepojenia území výroby s historickým jadrom obce a s lok. Varín Záriečie popod železničnú trať t.j. cez nástupný priestor do športovo-kultúrno-spoločenského centra (Ul. Športová), resp. cez územie biokoridoru rieky Varínky s rekreačným využitím. Po obvode výrobných území, popri prístupových komunikáciách do týchto území, ich vnútorných komunikáciách sa navrhujú pásy izolačnej zelene. Rešpektujú sa právoplatné stavebné povolenia vydané na výstavbu technickej infraštruktúry priemyselného parku.

D1 – územia s prevahou poľnohospodárskej výroby

Návrh ÚPN – O Varín rešpektuje polohu hospodárskeho dvora AGRO -VÁH a jeho výmeru, z hľadiska funkčného jeho súčasné funkčné využívanie, živočíšnu výrobu, avízované aktivity z oblasti agroturistiky - jazdecký šport. Okrem toho ako doplnkovú funkciu rešpektuje drobné zariadenia majúce charakter služieb spojených s priemyselnou výrobou najmä v rezorte stavebníctva. Považuje súčasný stav hovädzieho dobytka za maximálne možný. Po obvode území a v ochrannom pásme dvora sa navrhuje izolačná zeleň.

E – územia železničnej dopravy

Návrh ÚPN – O Varín rešpektuje modernizujúcu sa železničnú trať č. 180, I. kategórie na traťovú rýchlosť 160 km/h, koridorovú sieť TEN– T, sieť AGC č. E40, sieť AGTC č. C– E 40. Poznamenáva, že trať bude dvojkoľajná s miestom pre riadenie dopravy. V celom úseku bude koľaj zriadená ako bezstyková (menej hlučná). V odbočke a zastávke Varín sa zrušia všetky nepotrebné koľaje a koľajové vetvenia. Zapojenia tranzitnej

skupiny, vchodovej skupiny a vlečky DOLVAP, s.r.o. ostávajú zachované. V rámci zapojenia vchodovej a tranzitnej skupiny zriaďovacej stanice sa navrhuje niekoľko nových koľajových prepojení. Navrhované je zavlečkovanie územia priemyselného parku v lok. Zátepličie od Váhu.

F – územia cintorínov

Sú to stabilizované plochy cintorínov s rozvojom jestvujúceho cintorína s navrhovanými stavebnými úpravami a rekonštrukciou jestvujúceho cintorína a židovského cintorína a navrhované územia vo variantoch konceptu. V oboch variantoch sú dopravne prístupné komunikáciami (pešie, cyklistické, automobilové) s normovými parametrami, sú v dosahu trás technickej infraštruktúry. Sú lokalizované na pomyselne predĺžených kompozičných osiach resp. v blízkosti kompozičných osí obce. Navrhované cintoríny musia obsahovať komplexné vybavenie s Domom smútku, parkoviskom, urnovým hájom, kaplnkou, priestormi na sústreďovanie cintorínskeho odpadu, rozptylovou lúkou. Obec Varín môže všeobecne záväzným ustanoviť ochranné pásmo pohrebiska. Vo všeobecnom záväznom nariadení určí šírku ochranného pásma pohrebiska v rozsahu najviac 50 m od hranice pozemku pohrebiska, pravidlá povoľovania a umiestňovania budov a stavieb v ňom so zreteľom na pietny charakter pohrebiska a ustanoví činnosti, ktoré nie je možné v ochrannom pásme vykonávať počas pohrebu.

G – územia zelene

Sú to navrhované územia s vysokým zastúpením vzrastlej drevinovej zelene navrhovanej ako izolačná zeleň všetkých druhov. Izolačnou zeleňou je zeleň po obvode územia priemyselnej výroby, najmä priestore medzi obytným územím a územím priemyselnej výroby, resp. územím s poľnohospodárskou výrobou (areál AGRA – VÁH, s.r.o.), popri športových areáloch, najmä medzi územiami športu a obytnými územiami, popri dopravných koridoroch – železnica, železničná vlečka, cesta II/583. Sú územiami ochrany území (najmä obytných) pred hlukom, prachom, exhalátmi.

H – územia voľnej prevažne poľnohospodárskej krajiny

Sú to územia lokalizované najmä medzi zastavanými územiami a lesnou krajinou, s prevažne poľnohospodársky využívanými plochami. Navrhuje sa zachovanie súčasného stavu využívania tohto územia.

I – územia lesnej krajiny

Územia lesnej krajiny sú stabilizované plochy hospodárskych lesov, lesných pozemkov, lúk, pasienkov, mimo hraníc Národného parku Malá Fatra a ochranného pásma Národného parku Malá Fatra (OP NPMF). Koncept ÚPN – O Varín rešpektuje aktuálny Program starostlivosti o lesy a funkčné plochy lesov v nezmenšenom rozsahu.

I1 – územia lesnej krajiny v 2. a 3. stupni ochrany prírody

Sú to stabilizované územia prináležiace do NPMF (3.stupeň ochrany) a jeho ochranného pásma (2.stupeň ochrany). Sú považované za primárne urbanistické funkcie v mimo zastavanom území obce. Hospodárenie v nich je súčasťou Programu starostlivosti o lesy. Koncept ÚPN – O Varín rešpektuje ich funkčné plochy v zmysle súčasných výmer.

J – územia vodných tokov a biokoridorov

Sú to územia vodných tokov a ich jestvujúcej a navrhovanej sprievodnej vegetácie. Hydricko-terestrický nadregionálny biokoridor 11/25 (Nrbk1) Rieka Váh, (VD Žilina a náhradný biokoridor „rybovod“), hydricko-terestrický biokoridor regionálneho významu 11/30 (Rbk13) Vodný tok Varínka a Struháreň, navrhovaný hydricko-terestrický biokoridor miestneho významu nMbk1 – Želehosť (SVP š.p. uvádza názov Koňhorský potok) s prítokmi, navrhovaný hydricko-terestrický biokoridor miestneho významu nMbk2 – Koňhorský potok (SVP š.p. uvádza názov Želehosť) s prítokmi, navrhovaný hydricko-terestrický biokoridor miestneho významu nMbk3 – bezmenný pravobrežný

prítok Varínky s prítokmi, navrhovaný hydricko-terestrický biokoridor miestneho významu nMbk4 – opustený náhon, navrhovaný hydricko-terestrický biokoridor miestneho významu nMbk5 – Šošínsky jarok (Šošínec) s prítokmi, navrhovaný hydricko-terestrický biokoridor miestneho významu nMbk6 – Jedľovina s prítokmi, navrhovaný hydricko-terestrický biokoridor miestneho významu nMbk7 – Dúbrava s prítokmi, navrhovaný hydricko-terestrický biokoridor miestneho významu nMbk8 – Lipovec s prítokmi, navrhovaný hydricko-terestrický biokoridor miestneho významu nMbk9 – Hradský potok s prítokmi. Mimo zastavaného územia má navrhovaná sprievodná zeleň šírku 10 m obojstranne, tam, kde to nie je možné dodržať zväčší sa rozmer sprievodnej zelene tak, aby spolu dosahovala šírku 20 m. V zastavanom území navrhuje ÚPN – O Varín šírku sprievodnej zelene 6 m obojstranne, v územiach, kde sa tento návrh nedá dodržať sa navrhuje zvýšiť šírku jednostrannej zelene tak, aby celkový rozmer sprievodnej zelene dosahoval šírku 12 m. Navrhuje sa revitalizácia opusteného náhonu tam, kde to podmienky zástavby dovoľujú a potoka Šošínec okolo supermarketu TESCO po ul. A. Bernoláka.

K – územia technickej vybavenosti

Sú to stabilizované územia areálu transformovne 400/110/22 kV Varín, do ktorej sú zaústené prenosové energetické zariadenia.

A – územia obytné s prevládajúcimi plochami rodinných domov postavenými pred rokom 1945

Základná funkcia:	*obytná na pozemkoch izolovaných rodinných domov spĺňajúcich požiadavky zák. č. 50/76 Zb. v platnom znení, vyhlášky č. 532/2002 Z.z. a STN 73 4301 a v záhradách primknutých k pozemkom rodinných domov.*
Doplnková funkcia:	*rekreačná (malé penzióny v rozsahu objemu rodinného domu, rekreačné chalupy, ubytovanie v súkromí), malé športoviská, základná občianska vybavenosť, služby a drobná výroba (remeslá) bez škodlivých, rušivých vplyvov na obytné prostredie, verejné dopravné a technické vybavenie obytného územia.*
Typ stavebnej činnosti:	*novostavby, prístavby, nadstavby, stavebné úpravy, drobné stavby.*
Typ zástavby:	*samostatné – izolované jednotraktové rodinné domy archetypálnej architektúry predstavujúce kultúrne dedičstvo, obsahujúce max. 3 bytové jednotky; navrhované domy max. výška zástavby 0+1+1 resp. 1+1+1 podlažia, so sedlovými, valbovými, alebo polvalbovými strechami, so sklonom strešných rovín v rozmedzí od 35° do 45°, sklon rovnaký na obe strany. Kultúrnym dedičstvom sú aj rodinné domy s tvarovanými fasádnymi prvkami. Tieto fasádne prvky musia zostať zachované.*
Nové stavebné pozemky**:**	*rešpektovanie pôvodnej parcelácie.*
Min. index ozelenenia:	*0,5*
Zastavovacie podmienky:	*stavby rodinných domov a hospodárskych stavieb môžu byť radené aditívne za podmienky dodržania zák. č. 50/76 Zb. v platnom znení, vyhlášky č. 532/2002 Z.z. a STN 73 4301, tvaroslovie, mierka stavieb, architektonické prvky, musia byť prispôsobené archetypu zástavby, okrajové časti obytných území nachádzajúce sa pri územiach voľnej krajiny zastavované len tak, aby umiestnením stavieb (rodinné domy, doplnkové stavby...) sa neprerušil prístup k priľahlým*

pozemkom prostredníctvom jestvujúcich poľných ciest. V územiach evidovaných zosuvov je výstavba podmienená a regulovaná podmienkami vypracovaných geologických prieskumov. V odvodňovaných územiach je výstavba podmienená preukázaním zachovania funkčnosti odvodňovacieho systému. Posúdenie možnosti výstavby v území s výskytom stredného radónového rizika sa vykonáva podľa zákona č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.

Preluky: *vyššie uvedené zastavovacie podmienky platia primerane vzhľadom na rešpektovanie susediacej zástavby a rešpektovanie platnej stavebnej legislatívy.*

A1 – územia obytné s prevládajúcimi plochami rodinných domov z obdobia 1945 – 1990

Základná funkcia: *obytná na pozemkoch izolovaných rodinných domov spĺňajúcich požiadavky zák. č. 50/76 Zb. v platnom znení, vyhlášky č. 532/2002 Z.z. a STN 73 4301 a v záhradách primknutých k pozemkom rodinných domov.*

Doplnková funkcia: *rekreačná (malé penzióny v rozsahu objemu rodinného domu, rekreačné chalupy, ubytovanie v súkromí), malé športoviská, základná občianska vybavenosť, služby a drobná výroba (remeslá) bez škodlivých, rušivých vplyvov na obytné prostredie, verejné dopravné a technické vybavenie obytného územia.*

Typ stavebnej činnosti: *novostavby, prístavby, nadstavby, stavebné úpravy, drobné stavby.*

Typ zástavby: *samostatné – izolované dvojtraktové rodinné domy, radové rodinné domy a rozptýlené jednotraktové murované aj zrubové rodinné domy archetypálnej architektúry a rodinné domy s tvarovanými fasádnymi prvkami, ktoré sú považované za súčasť kultúrneho dedičstva obce a ktoré sa musia zachovať. Navrhované rodinné domy obsahujúce max. 3 bytové jednotky s max. výškou zástavby 0+1+1 resp. 1+1+1 podlažie, so sedlovými, valbovými, alebo polvalbovými strechami, alebo sedlovými strechami, so sklonom strešných rovín v rozmedzí od 35° do 45°, sklon rovnaký na obe strany, štít, valba a polvalba musia byť orientované do uličného priestoru, hrebeň strechy musí byť v strede šírky domu.*

Nové stavebné pozemky**:** *veľkosť 600 m^2 a viac, šírka min. 16 m.*

Min. index ozelenenia: *radová zástavba rodinných domov 0,5*
ostatná zástavba 0,6

Zastavovacie podmienky: *regulačná stavebná čiara je spojnica uličných priečelí väčšiny susedných stavieb určujúca odstup od obslužnej komunikácie, oplotenie min.2,0 m od okraja komunikácie, šírka uličného priečelia max.12 m (s garážou 15 m), šírka bočných priečelí max. 18 m, odstup stavby od hranice so susedom min. 2,0 m, podlaha prízemia max. 100 cm nad upraveným terénom v mieste stavby, výška odkvapu max. 500 cm nad úrovňou*

	upraveného terénu, hrebeň strechy max. 900 cm od podlahy prízemia, tvaroslovie, mierka stavieb, architektonické prvky, musia byť prispôsobené vidieckemu prostrediu, pri prestavbách a nadstavbách jestvujúcich domov použiť tvar strechy sedlový alebo valbový, pri izolovaných rodinných domoch orientovaný štítom do ulice u radových rodinných domov tvar strechy sedlový s odkvapom orientovaným do ulice, ostatné regulatívy uplatniť prispôsobením ku existujúcej zástavbe, okrajové časti obytných území nachádzajúce sa pri územiach voľnej krajiny zastavované len tak, aby umiestnením stavieb (rodinné domy, oplotenia...) bol zachovaný prístup k priľahlým pozemkom prostredníctvom jestvujúcich poľných ciest. V územiach evidovaných zosuvov je výstavba podmienená a regulovaná podmienkami vypracovaných geologických prieskumov. V odvodňovaných územiach je výstavba podmienená preukázaním zachovania funkčnosti odvodňovacieho systému. Posúdenie možnosti výstavby v území s výskytom stredného radónového rizika sa vykonáva podľa zákona č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.
Preluky:	*vyššie uvedené zastavovacie podmienky platia primerane vzhľadom na rešpektovanie susediacej zástavby a rešpektovanie platnej stavebnej legislatívy.*

A2 – územia obytné s prevládajúcimi plochami rodinných domov z obdobia po roku 1990

Základná funkcia:	*obytná na pozemkoch izolovaných rodinných domov spĺňajúcich požiadavky zák. č. 50/76 Zb. v platnom znení, vyhlášky č. 532/2002 Z.z. a STN 73 4301 a v záhradách primknutých k pozemkom rodinných domov.*
Doplnková funkcia:	*rekreačná (malé penzióny v rozsahu objemu rodinného domu, rekreačné chalupy, ubytovanie v súkromí), malé športoviská, základná občianska vybavenosť, služby a drobná výroba (remeslá) bez škodlivých, rušivých vplyvov na obytné prostredie, verejné dopravné a technické vybavenie obytného územia.*
Typ stavebnej činnosti:	*novostavby, prístavby, nadstavby, stavebné úpravy, drobné stavby.*
Typ zástavby:	*samostatné – izolované dvojtraktové rodinné domy obsahujúce max. 3 bytové jednotky s max. výškou zástavby 0+1+1 (0+2), resp. 1+1+1 (1+2) podlažia, strecha sedlová.*
Nové stavebné pozemky**:**	*veľkosť pozemkov 600 m^2 a viac, šírka min. 18 m.*
Min. index ozelenenia:	*0,6*
Zastavovacie podmienky:	*regulačná stavebná čiara je spojnica uličných priečelí väčšiny susedných stavieb určujúca odstup od obslužnej komunikácie, oplotenie min.2,0 m od okraja komunikácie, odstup stavby od hranice so susedom min. 2,0 m, šírka bočných priečelí po prístavbe a v prelukách max. 18 m, tvaroslovie, mierka stavieb, architektonické prvky, musia byť prispôsobené*

vidieckemu prostrediu, okrajové časti obytných území nachádzajúce sa pri územiach voľnej krajiny zastavované len tak, aby umiestnením stavieb (rodinné domy, oplotenia...) bol umožnený prostredníctvom poľných ciest prístup k priľahlým pozemkom. V územiach evidovaných zosuvov je výstavba podmienená a regulovaná podmienkami vypracovaných geologických prieskumov. V odvodňovaných územiach je výstavba podmienená preukázaním zachovania funkčnosti odvodňovacieho systému.

Preluky: *vyššie uvedené zastavovacie podmienky platia primerane vzhľadom na rešpektovanie susediacej zástavby a rešpektovanie platnej stavebnej legislatívy.*

A3 – územia obytné s prevládajúcimi plochami navrhovaných rodinných domov

Základná funkcia: *obytná na pozemkoch izolovaných rodinných domov spĺňajúcich požiadavky zák. č. 50/76 Zb. v platnom znení, vyhlášky č. 532/2002 Z.z. a STN 73 4301 a v záhradách primknutých k pozemkom rodinných domov.*

Doplnková funkcia: *rekreačná (malé penzióny v rozsahu objemu rodinného domu, rekreačné chalupy, ubytovanie v súkromí), malé športoviská, základná občianska vybavenosť, služby a drobná výroba (remeslá) bez škodlivých, rušivých vplyvov na obytné prostredie, verejné dopravné a technické vybavenie obytného územia.*

Typ stavebnej činnosti: *novostavby, prístavby, nadstavby, stavebné úpravy, drobné stavby.*

Typ zástavby: *samostatné – izolované dvojtraktové rodinné domy obsahujúce max. 3 bytové jednotky s max. výškou zástavby 0+1+1 resp. 1+1+1 podlažie, so sedlovými, valbovými, alebo polvalbovými strechami, so sklonom strešných rovín v rozmedzí od 35° do 45°, sklon rovnaký na obe strany, štít, valba a polvalba musia byť orientované do uličného priestoru.*

Nové stavebné pozemky**:** *veľkosť 600 m^{2} a viac, šírka 18 – 22 m orientovaná ku komunikácii.*

Min. index ozelenenia: *0,6*

Zastavovacie podmienky: *regulačná stavebná čiara 8 m od okraja komunikácie, oplotenie min.2,0 m od okraja komunikácie, šírka uličného priečelia max.12 m (s garážou 15 m), šírka bočných priečelí max. 18 m, odstup stavby od hranice so susedom min. 2,0 m, podlaha prízemia max. 100 cm nad upraveným terénom v mieste stavby, výška odkvapu max. 500 cm nad úrovňou upraveného terénu, hrebeň strechy max. 900 cm od podlahy prízemia, tvaroslovie, mierka stavieb, architektonické prvky, musia byť prispôsobené vidieckemu prostrediu, okrajové časti obytných území nachádzajúce sa pri územiach voľnej krajiny zastavované len tak, aby umiestnením stavieb (rodinné domy, oplotenia...) bol umožnený prostredníctvom poľných ciest prístup k priľahlým pozemkom. V územiach evidovaných zosuvov je výstavba podmienená a regulovaná podmienkami vypracovaných geologických prieskumov. V odvodňovaných územiach je výstavba podmienená preukázaním zachovania*

funkčnosti odvodňovacieho systému. Posúdenie možnosti výstavby v území s výskytom stredného radónového rizika sa vykonáva podľa zákona č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia. V lok. Záhumnie, vrátane subcentier (subcentra) obce a priľahlých ulíc Antona Bernoláka a P.O.Hviezdoslava a území navrhovanej IBV a subcentra obce v nadväznosti na ulicu Železničnú po hranicu OP vysokotlakého plynovodu určí urbanistická štúdia (v mierke ÚPN – Z); umiestnenie stavby v bezpečnostnom pásme plynovodu podlieha súhlasu prevádzkovateľa plynovodnej siete, ktorý stanoví podmienky umiestnenia stavby na základe žiadosti oprávnenej osoby v súlade s príslušnými všeobecne záväznými a technickými predpismi. Na západnom okraji lok. Podhájik (pri žel. stanici) pripustiť výstavbu až po sprejazdnení diaľničného úseku Lietavská Lúčka – Dubná Skala, čím sa zníži dopravné zaťaženie na ceste I/18. V celej lok. Podhájik, v severovýchodnej časti lok. Záhumnie a na južnom okraji m.č. Koňhora po realizácii protihlukových clon pri ceste II/583 a po výsledku merania hodnoty hluku v dokumentácii pre územné rozhodnutie. Nameraná hodnota hluku nesmie prekročiť prípustné hladiny hluku podľa Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z.z., Tab.2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí. V prípade nepriaznivého výsledku merania bude obytná výstavba v lok. Podhájik, v severovýchodnej časti lok. Záhumnie a na južnom okraji m.č. Koňhora podmienená kladným stanoviskom Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline, ul. V. Spanyola č.27, 011 71 Žilina k výstavbe pri zabezpečení splnenia prípustných hodnôt určujúcich veličín hluku vo vnútornom priestore a to dodržaním zvukovo izolačných vlastností obvodového plášťa a deliacich konštrukcií medzi miestnosťami pri súčasnom zabezpečení ostatných vlastností chránených miestností, napr. vetranie, vykurovanie osvetlenie už v štádiu územného konania. Nakoľko je potrebné zabezpečiť počas spánku nepretržité vetranie (výmenu vzduchu bez nutnosti otvárania a zatvárania okna), tak, aby boli splnené normatívne požiadavky z hľadiska výmeny vzduchu (25 m^3 na osobu za hodinu podľa STN EN15251), je nutné pri chránených miestnostiach (obytná miestnosť) riešiť iným spôsobom ako pootvorením okna, nakoľko by neboli splnené požiadavky max. prípustných hladín hluku podľa Vyhlášky MZ SR č.549/2007. Dodržanie zvukovoizolačných vlastností deliacich konštrukcií medzi miestnosťami a zvukovoizolačných miestností obvodových plášťov je nutné overiť akreditovanými akustickými meraniami po realizácii stavby,

Preluky:	*vyššie uvedené zastavovacie podmienky platia primerane aj pre preluky, ktoré zostanú po realizovanej výstavbe. Uplatňuje sa rešpektovanie susediacej zástavby a rešpektovanie platnej stavebnej legislatívy.*

A4 – územia obytné s prevládajúcimi plochami bytových domov jestvujúcich aj navrhovaných

Základná funkcia:	*obytná v bytových domoch aj formou nájomných bytov so zariadením pre seniorov, nájomných bytov pre mladé rodiny a formou denného stacionára, spĺňajúcich požiadavky zák. č. 50/76 Zb. v platnom znení (§ 43 b), ako i vyhl. č. 532/2002 Z.z. a STN č. 73 4301.*
Doplnková funkcia:	*maloplošná občianska vybavenosť, rekreácia, služby, drobná výroba (remeslá) bez škodlivých, rušivých vplyvov na obytné prostredie, verejné dopravné a technické vybavenie obytného prostredia, ihriská, detské ihriská, zeleň.*
Typ stavebnej činnosti:	*novostavby, nadstavby a stavebné úpravy existujúceho bytového objektu vrátane stavebných úprav podkrovia na sedlovú strechu, drobné stavby.*
Typ zástavby:	*jestvujúce samostatné schodišťové bytové domy a navrhované bytové domy so strechou sedlovou, alebo polvalbovou, so sklonom strešných rovín 35º – 40º, s podlažnosťou 1+3+1 resp. 0+3+1.*
Veľkosť pozemkov:	*stavebný pozemok bez obmedzenia.*
Min. index ozelenenia:	*0,4 (minimálny podiel zelene v území 40%).*
Zastavovacie podmienky:	*garáže v objektoch bytových domov, odstavné plochy na pozemku bytových domov v rozsahu vyplývajúceho z plošnej výmery bytov (podľa STN 736110/Z2 – Projektovanie miestnych komunikácií – Zmena 2), tvaroslovie, mierka, pôdorysné členenie, musia byť prispôsobené charakteru vidieckej zástavby.*

AB – zmiešané územia historického jadra obce

Základná funkcia:	*kostol a fara, zariadenia typu Dom sociálnych služieb (hlavne pre seniorov), denný stacionár, priestory pre poskytovanie základnej zdravotnej starostlivosti, pošta, zariadenia stravovania, maloobchod, administratívne zariadenia múzeum, klubové priestory, turisticko-informačná kancelária a iné zariadenia občianskej vybavenosti a služieb a bývanie v izolovaných rodinných domoch.*
Doplnková funkcia:	*priestor námestia, pobytové plochy, parkové územia s oživeným opusteným náhonom a jeho sprievodnou zeleňou, územia charakteru „oddychových zón“ s mobiliárom, s obsahom prvkov športu a prvkov pre rekreačné využívanie, verejná dopravná vybavenosť pre dopravnú obsluhu, zastávka s prístreškom hromadnej dopravy a technická vybavenosť.*
Typ stavebnej činnosti:	*novostavby, nadstavby, prístavby, stavebné úpravy, sedlová, alebo valbová strecha, so sklonom od 35º do 45º, realizácia peších plôch, trás a parkovísk (mimo Nám. sv. Floriána), max. počet podlaží navrhovaných objektov a stavebných úprav objektov 1+2+1 existujúce vyššie objekty bez možnosti nadstavby.*

Typ zástavby:	*existujúce objekty - izolované objekty občianskej vybavenosti a rodinných domov; novostavby občianskej vybavenosti v mierke zodpovedajúcej súčasnej prevládajúcej zástavbe – objektom rodinných domov, objekty nevyhnutne objemovo väčšie pôdorysne a priestorovo členené a článkované do modulov, odpovedajúcich veľkosti priemerného rodinného domu, použitie typických architektonických prvkov v území; rodinné domy v najstaršej časti obce prístavby, modernizácie a obnovy s dosiahnutím stavu, ktorý by zvýšil ich užívateľský štandard pri zachovaní ich koloritu, parcelácie a architektonickej úrovne, bez takých zásahov do ich vzhľadu, ktoré by zásadne zmenili pôvodný charakter architektúry.*
Veľkosť pozemkov:	*nevymedzená pre objekty pozemného staviteľstva.*
Min. index ozelenenia:	*pozemky objektov občianskej vybavenosti a služieb 0,25* *pozemky rodinných domov 0,5.*
Zastavovacie podmienky:	*určí následný územný plán zóny (ÚPN – Z), ktorého súčasťou bude aj nadväzujúce navrhované obytné územie z východnej strany.*

AB1 – zmiešané územia občianskej vybavenosti a obytné s plochami rodinných domov

Základná funkcia:	*zariadenia občianskej vybavenosti a služieb a bývanie v izolovaných rodinných domoch.*
Doplnková funkcia:	*lokálne športoviská, detské ihriská, zeleň, verejná dopravná a technická vybavenosť.*
Typ stavebnej činnosti:	*novostavby, nadstavby, prístavby, stavebné úpravy, sedlová, alebo valbová strecha, so sklonom od 35° do 45°, realizácia prístupových komunikácií, peších plôch, chodníkov a parkovísk, max. počet podlaží navrhovaných objektov a stavebných úprav objektov 1+1+1 existujúce vyššie objekty bez možnosti nadstavby.*
Typ zástavby:	*existujúce objekty - izolované objekty občianskej vybavenosti a rodinných domov; novostavby občianskej vybavenosti v mierke zodpovedajúcej súčasnej prevládajúcej zástavbe – objektom rodinných domov, objekty nevyhnutne objemovo väčšie pôdorysne a priestorovo členené a článkované do modulov, odpovedajúcich veľkosti priemerného rodinného domu, použitie typických architektonických prvkov v území; rodinné domy v najstaršej časti obce prístavby, modernizácie a obnovy s dosiahnutím stavu, ktorý by zvýšil ich užívateľský štandard so zachovaním ich koloritu, parcelácie a architektonickej úrovne, bez takých zásahov do ich vzhľadu, ktoré by zásadne zmenili pôvodný charakter architektúry.*
Veľkosť pozemkov:	*nevymedzená pre objekty pozemného staviteľstva.*
Min. index ozelenenia:	*pozemky objektov občianskej vybavenosti a služieb 0,3* *pozemky rodinných domov 0,5.*
Zastavovacie podmienky:	*u existujúcich rodinných domov dané súčasným stavom, šírka bočných priečelí po prístavbe max. 18 m.*

BC – zmiešané územia sekundárnych ťažiskových území obce s prevládajúcou funkciou občianskej vybavenosti, športu, zelene

Základná funkcia:	*občianska vybavenosť – priestory kultúrno-rekreačnej a spoločenskej činnosti (klubové priestory), komerčná občianska vybavenosť pobytové plochy pre peších (malé námestia), prvky rekreácie – oddychová zóna, park, lokálne ihriská, detské ihriská, parkoviská, zástavka hromadnej dopravy s prístreškom. V lok. Zátepličie, Zátepličie od Váhu a m.č. Koňhora limitujú druh občianskeho vybavenia prípustné hodnoty hluku v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z.z. Tab.2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí.*
Doplnková funkcia:	*ostatné druhy občianskej vybavenosti a služieb, rodinné domy, verejná dopravná a technická vybavenosť. Uplatnenie doplnkových funkcií je podmienené prípustnými hodnotami hluku v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z.z. Tab.2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí.*
Typ stavebnej činnosti:	*novostavby, nadstavby, prístavby, stavebné úpravy, sedlová, alebo valbová strecha, so sklonom od 35° do 45°, realizácia prístupových komunikácií, peších plôch, chodníkov a parkovísk, max. počet podlaží 1+1+1.*
Typ zástavby:	*existujúce objekty - izolované objekty občianskej vybavenosti a rodinných domov; stavby občianskej vybavenosti v mierke zodpovedajúcej súčasnej prevládajúcej susednej zástavbe – objektom rodinných domov, objekty nevyhnutne objemovo väčšie pôdorysne a priestorovo členené a článkované do modulov, odpovedajúcich veľkosti priemerného rodinného domu, použitie typických architektonických prvkov v území.*
Veľkosť pozemkov:	*nevymedzená pre objekty pozemného staviteľstva.*
Min. index ozelenenia:	*pozemky objektov občianskej vybavenosti a služieb 0,3* *pozemky rodinných domov 0,5.*
Zastavovacie podmienky:	*určí následná urbanistická štúdia (v mierke ÚPN – Z).*

BC1 – zmiešané územia športu, rekreácie a občianskej vybavenosti

Základná funkcia:	*športové zariadenia (futbalové ihrisko, tréningové ihriská, stavby zázemia pre futbal, športoviská pre hádzanú, volejbal, basketbal, tenis, viacúčelová hala, kryté klzisko – hokej, bazén, wellness); občianska vybavenosť (priestory s funkciou kultúrneho domu, stredná odborná škola, ubytovacie kapacity vyššej úrovne; priestory kultúrno-rekreačnej a spoločenskej činnosti (klubové priestory), komerčná občianska vybavenosť kaviarne, cukrárne, reštauračné zariadenia, pobytové plochy pre peších, prvky rekreácie – oddychová zóna, parkové územia s oživeným opusteným náhonom a jeho sprievodnou zeleňou, jazierka, mobiliár, lokálne ihriská, detské ihriská, náučný chodník s prvkami ochrany prírody (mokrade, arboretum nealergénnych autochtónnych drevín) a prvkami zmierňujúcimi dopady globálnej zmeny klímy (zvýšenie kapacity opusteného náhonu meandrovým tvarom toku, odvádzaním dažďovej vody do opusteného náhonu,*

	vodozádržnými opatreniami na jeho toku, aplikáciou zelených fasád, striech, živých plotov, dažďových záhrad, vsakovacích a retenčných zariadení). Lokalizácia základných funkcií je podmienené prípustnými hodnotami hluku v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z.z. Tab.2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí.
Doplnková funkcia:	*ostatné druhy občianskej vybavenosti a služieb parkoviská v objektoch pozemných stavieb, verejná dopravná a technická vybavenosť, drobné vodozádržné úpravy. Uplatnenie doplnkových funkcií je podmienené prípustnými hodnotami hluku v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z.z. Tab.2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí.*
Typ stavebnej činnosti:	*novostavby, nadstavby, prístavby, stavebné úpravy, sedlová, alebo valbová strecha, so sklonom od 35º do 45º, plochá vegetačná strecha, realizácia peších plôch, trás a parkovísk, max. počet podlaží 1+2+1, resp. 1+3. Pre zabezpečenie garážovania a parkovania je možné počet podzemných podlaží zvýšiť.*
Min. index ozelenenia:	*pozemky objektov občianskej vybavenosti a služieb 0,4* *pozemok strednej odbornej školy 0,55* *pozemky športových zariadení 0,6.*
Typ zástavby a zastavovacie podmienky:	*určí následný územný plán zóny (ÚPN – Z), ktorého súčasťou bude aj zástavba priľahlá k ulici M.R.Štefánika a k ulici Železničnej, na východe územie po tok Varínky vrátane jej priľahlého okolia a jej sútok s riekou Váh.*

B1 – územia základnej školy

Základná funkcia:	*občianska vybavenosť charakteru zabezpečovania výchovnovzdelávacieho procesu.*
Doplnková funkcia:	*šport, zeleň, dopravná a technická infraštruktúra.*
Typ stavebnej činnosti:	*novostavby (telocvičňa), prístavby, nadstavby, stavebné úpravy, úpravy exteriérov, realizácia ihrísk, atletickej dráhy, dopravná a technická vybavenosť;*
Min. index ozelenenia:	*0,4.*
Typ zástavby:	*samostatne stojace objekty so sedlovou, alebo valbovou strechou, výška max. 1+3+1 (0+3+1) podlažia, sklon strechy 30 - 40°.*
Veľkosť pozemku:	*súčasná veľkosť územia.*

B2 - územia materskej školy

Základná funkcia:	*občianska vybavenosť charakteru zabezpečovania výchovnovzdelávacieho procesu detí v predškolskom veku.*
Doplnková funkcia:	*detské ihriská, zeleň, dopravná a technická infraštruktúra.*
Typ stavebnej činnosti:	*novostavby, prístavby, nadstavby, stavebné úpravy, úpravy exteriérov, stavba detských ihrísk;*
Min. index ozelenenia:	*0,7*
Typ zástavby:	*objekt so sedlovou alebo valbovou strechou, výška max. 0+2+1 (1+2+1) podlažia, sklon strechy 30-40°.*

Veľkosť pozemku: *súčasná veľkosť územia jestvujúcej MŠ, navrhovanej sa nevymedzuje.*

B3 – územia strednej odbornej školy (variant riešenia)

Základná funkcia: *občianska vybavenosť charakteru zabezpečovania odborného výchovnovzdelávacieho procesu v obore priemyslu, oblasť vedy, techniky, inovácií, súvisiaca z hlavným zameraním odvetvia v priemyselnom parku. Uplatnenie základnej funkcie je podmienené prípustnými hodnotami hluku v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z.z. Tab.2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí.*

Doplnková funkcia: *šport, zeleň, dopravná a technická infraštruktúra.*

Typ stavebnej činnosti: *novostavby, prístavby, nadstavby, stavebné úpravy, realizácia a údržba exteriérov, ihrísk, dopravná a technická vybavenosť. Zastavovacie podmienky, usporiadanie objektov a návrh oplotenia pozemku musia umožniť rešpektovanie Tab.2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z.z.*

Min. index ozelenenia: *0,5.*

Typ zástavby: *samostatne stojace objekty so sedlovou, alebo valbovou strechou, výška max. 1+3+1 (0+3+1) podlažia, sklon strechy 30 - 40°.*

Veľkosť pozemku: *stavebný pozemok bez obmedzenia, zastavanosť pozemku však nesmie presiahnuť 25% jeho výmery.*

B4–územia občianskej vybavenosti

Základná funkcia: *zariadenia občianskej vybavenosti a služieb. V lok. Zátepličie od Váhu sú funkcie občianskej vybavenosti limitované prípustnými hodnotami hluku v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z.z. Tab.2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí.*

Doplnková funkcia: *lokálne športoviská a detské ihriská, parkové priestory, zeleň, verejná dopravná a technická vybavenosť, parkoviská.*

Typ stavebnej činnosti: *novostavby, nadstavby, prístavby, stavebné úpravy, strecha sedlová, alebo valbová, počet podlaží max. 1+2+1, resp. 0+2+1, strecha so sklonom od 35° do 45°.*

Min. index ozelenenia: *0,3 (minimálny podiel zelene v území 30%).*

Typ zástavby: *izolované objekty občianskej vybavenosti v mierke zodpovedajúcej súčasnej prevládajúcej zástavbe, použitie typických architektonických prvkov v území.*

Veľkosť pozemkov: *nevymedzená pre objekty pozemného staviteľstva.*

Zastavovacie podmienky: *u existujúcich objektov dané súčasným stavom.*

C – územia športu

Základná funkcia: *šport - futbalový štadión, prevádzková budova, nové tréningové ihrisko, celoročne využívané klzisko, detské ihrisko, hádzanárske, volejbalové, basketbalové ihriská, viacúčelová hala, kryté klzisko – hokej, bazén, wellness; spoločenské priestory..., priestory pre súťaže hasičov, detské*

	ihriská, detské dopravné ihrisko, tenisové kurty, atletický štadión...) rekreácia, oddychová zóna. V lok. Zátepličie od Váhu len zariadenia pre vodné športy, vodácku turistiku a rybolov s požičovňou člnov a sprievodnou vybavenosťou (občerstvenie), vybavenie cykloturistických odpočívadiel.
Doplnková funkcia:	*stravovanie, ubytovanie, zeleň, izolačná zeleň po obvode areálu športu zo strany rodinných domov, dopravná (parkoviská aj pre autobusy) a technická infraštruktúra. Uplatnenie doplnkových funkcií je podmienené prípustnými hodnotami hluku v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z.z. Tab.2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí. V lok. Zátepličie od Váhu len posedenia, detské ihriská, lokálne športoviská...*
Typ stavebnej činnosti:	*novostavby, nadstavby, prístavby, stavebné úpravy, úpravy exteriérov a prevádzkových objektov.*
Min. index ozelenenia:	*0,6.*
Typ zástavby:	*podlažnosť 0+2+1 (1+2+1), solitérne objekty, tribúny, obostavané rôznymi hracími plochami, areály musia obsahovať okrem šatní, hygienických priestorov aj všetky prevádzkové priestory k ich fungovaniu.*
Veľkosť pozemku:	*pre šport nestanovená.*

C1 – územia rekreácie turizmu a cestovného ruchu

Základná funkcia:	*individuálna rekreácia (viazaný cestovný ruch) ochranné pásmo lesa.*
Doplnková funkcia:	*zeleň, poľnohospodárska výroba (kosenie) a maloplošná občianska vybavenosť, šport, služby.*
Typ stavebnej činnosti:	*stavebné úpravy jestvujúcich objektov, údržba dopravnej a technickej infraštruktúry, drobné vodozádržné úpravy, v lok. Koňhora – Podháj novostavby.*
Min. index ozelenenia:	*0,8.*
Typ zástavby:	*rekreačné objekty s podlažnosťou 1+1+1 resp. 0+1+1, so sedlovou strechou so sklonom 35° - 45°, bez oplotenia.*

C2 – územia zjazdového lyžovania

Základná funkcia:	*zjazdové lyžovanie, lyžiarske vleky.*
Doplnková funkcia:	*zeleň dopravná a technická infraštruktúra.*
Typ stavebnej činnosti:	*modernizácia lyžiarskych vlekov, resp. ich nahradenie modernejšími zariadeniami s kapacitou približne zodpovedajúcou súčasným kapacitám, umelé zasnežovanie.*
Typ zástavby:	*objekty zabezpečujúce prevádzku vlekov, horná a dolná stanica.*
Veľkosť pozemku:	*pre šport nestanovená.*

C3 – územia záhradkárskych osád

Základná funkcia:	*individuálna rekreácia, ochranné pásmo lesa.*
Doplnková funkcia:	*zeleň (autochtónne druhy drevín), poľnohospodárske využitie, maloplošná občianska vybavenosť (hygienické a sociálne zariadenie), šport, služby súvisiace s prevádzkou záhradkárskej osady, drobné vodozádržné úpravy. .*

Typ stavebnej činnosti:	*novostavby (aj po asanácii jestvujúceho objektu), stavebné úpravy, drobné stavby, dopravná a technická infraštruktúra.*
Min. index ozelenenia:	*0,7.*
Typ zástavby:	*individuálne hospodárske stavby so zastavanou plochou 25 m^2, s výškou max. 3,5 m, zastrešené sedlovou strechou s nízkym sklonom.*

C4 – územia ATC

Základná funkcia:	*rekreácia (voľný cestovný ruch), ubytovanie s recepciou (bungalovy, rekreačné chalupy), reštauračné zariadenia, maloobchodné predajne, služby (servis automobilov, bicyklov, pre inline korčuliarov, požičovňa bicyklov...), sauna, welness, tenisové kurty, plážový volejbal, futbalové ihrisko, pentaque, vonkajší bazén 5 x 10 m, detský areál (preliezačky).*
Doplnková funkcia:	*zeleň, miesta pre karavany, stany, mobiliár (ohniská, lavičky, stoly na stolný tenis), prepojenie areálu s nábrežím rieky Varínky s cieľom sprístupniť nábrežie Varínky a vodný tok (bránky v oplotení).*
Typ stavebnej činnosti:	*celková revitalizácia, novostavby ubytovacích a stoličkových kapacít, technickej a dopravnej (vrátane nástupu – vjazdu) infraštruktúry, stavebné úpravy jestvujúcich objektov, dopravnej a technickej infraštruktúry, prístavby, nadstavby. Zastavovacie podmienky, usporiadanie objektov a návrh oplotenia pozemku musia umožniť rešpektovanie Tab.2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z.z.*
Min. index ozelenenia:	*0,7.*
Typ zástavby:	*rekreačné objekty s podlažnosťou 1+1+1 resp. 0+1+1, so sedlovou strechou so sklonom 35° - 45°.*

C5–územia oddychové (oddychové zóny)

Základná funkcia:	*rekreácia, kolektívne podujatia i individuálna rekreácia, ochranné pásmo lesa.*
Doplnková funkcia:	*zeleň (autochtónne druhy drevín), dočasné objekty občianskej vybavenosti (stánky), hygienické a sociálne zariadenia, lokálne ihriská, mobiliár (altánky, lavičky, ohniská), dopravná (najmä parkoviská, pešie chodníky a cyklotrasa) a technická infraštruktúra.*
Typ stavebnej činnosti:	*stavba ihrísk, peších chodníkov, cyklotrasy, náučného chodníka, realizácia zelene, technickej infraštruktúry, údržba ihrísk, dopravnej a technickej infraštruktúry, zelene pri rešpektovaní sprievodnej vegetácie prvkov ÚSES kde nie je možné navrhovať aktivity a činnosti, ktoré by na ne mohli mať negatívny vplyv.*
Typ zástavby:	*bez stálej zástavby.*

D – územia priemyselnej výroby

Základná funkcia:	*priemyselná výroba s významným podielom kvartérnej sféry, bez nepriaznivého vplyvu na obytné a rekreačné územia obce (životné prostredie, globálne zmeny klímy).*

Doplnková funkcia:	*výrobná administratíva, občianska vybavenosť, lokálne ihriská, vnútroareálová zeleň, izolačná zeleň, verejná dopravná a technická vybavenosť. Uplatnenie doplnkových funkcií je podmienené prípustnými hodnotami hluku v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z.z. Tab.2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí.*
Typ stavebnej činnosti:	*novostavby, nadstavby, prístavby, stavebné úpravy, úpravy exteriérov, dopravná a technická vybavenosť.*
Min. index ozelenenia:	*0,3 (minimálny podiel zelene v území 30%), do indexu zelene je možné započítať vegetačné strechy, pričom pri intenzívnej vegetačnej streche sa požadovaná plocha zelene, ktorá absentuje na teréne, vynásobí koeficientom 1,15; pri extenzívnej vegetačnej streche sa požadovaná plocha zelene, ktorá absentuje na teréne, vynásobí koeficientom 1,40.*
Typ zástavby:	*jednopodlažné haly s plochou vegetačnou strechou s maximálnou výškou 9 m nad upraveným terénom, zastavanosť pozemkov musí byť v rozmedzí 40 – 60%.*
Veľkosť pozemku:	*nestanovená; hranica pozemku, ktorú tvorí oplotenie, musí rešpektovať ako mimoareálový priestor sprievodnú zeleň náhradného biokoridoru a potoka Šošínec v šírke min. 10 m, ale aj nárazníkový pruh (minimálne zatrávnený) široký minimálne 10 m pozdĺž sprievodnej zelene oboch tokov a 10 m široký zelený pás od ochranného pásma železnice a ostatného obvodu priemyselného parku.*

D1 – územia s prevahou poľnohospodárskej výroby

Základná funkcia:	*poľnohospodárska výroba - živočíšna výroba, agroturistika, jazdecký šport, zázemie hipoturistiky, sklady poľnohospodárskej rastlinnej výroby.*
Doplnková funkcia:	*sklady a výroba v sekundárnom sektore - výrobné i nevýrobné služby bez negatívnych dôsledkov na životné prostredie, výrobná administratíva, doplnková maloplošná základná občianska vybavenosť (bufety, jedáleň), ukážky remeselnej zručnosti.*
Typ stavebnej činnosti:	*novostavby (po asanácii jestvujúceho objektu), prístavby, nadstavby, stavebné úpravy, dopravná a technická vybavenosť.*
Min. index ozelenenia:	*0,25 (minimálny podiel zelene v území 25%).*
Typ zástavby:	*izolované a pavilónové objekty s kompletnou dopravnou a technickou infraštruktúrou a oplotením sprístupnené koridormi miestnych účelových komunikácií a inžinierskych sietí, s parkoviskami na vlastných pozemkoch, zastavanosť pozemkov musí byť v rozmedzí 40 – 60%, objekty s podlažnosťou 0+1+1 resp. 0+1, s maximálnou výškou v hrebeni sedlovej strechy 9 m nad upraveným terénom.*
Veľkosť pozemku:	*stabilizovaná, existujúca, hranica pozemku, ktorú tvorí oplotenie, musí rešpektovať 10 m široký zelený pás po obvode areálu.*

E – územia železnice

Základná funkcia:	*modernizujúca sa železničná trať č. 180 I. kategórie na traťovú rýchlosť 160 km/h, koridorová sieť TEN– T, sieť AGC č. E40, sieť AGTC č. C– E 40.*
Doplnková funkcia:	*infraštruktúra súvisiaca zo železničnou traťou a zriaďovacím nádražím (stavba „ŽSR, Dostavba zr. st. Žilina – Teplička... a súvisiacej infraštruktúry"), železničné vlečky jestvujúce a navrhované, parkové úpravy súvisiace so železničnou stanicou a subcentrom obce.*
Typ stavebnej činnosti:	*novostavby, prístavby, stavebné úpravy, dopravná a technická vybavenosť.*
Typ zástavby:	*izolované objekty s kompletnou dopravnou a technickou infraštruktúrou objekty s podlažnosťou 1+1+1 resp. 0+1+1, so sedlovou strechou so sklonom 35° - 45°.*
Veľkosť pozemku:	*nestanovená.*

F – územia cintorínov

Základná funkcia:	*rozšírenie jestvujúceho cintorína, jestvujúce služby a činnosti vrátane Domu smútku, autochtónna zeleň, navrhované územia (v oboch variantoch) – Dom smútku, parkovisko, urnový háj, kaplnka, rozptylová lúka.*
Doplnková funkcia:	*rekreácia (poznávací turizmus), mobiliár, drobná architektúra, dopravná a technická infraštruktúra, kultivované priestory na sústreďovanie cintorínskeho odpadu.*
Typ stavebnej činnosti:	*realizácia hrobových miest, údržba komplexov pietneho miesta, novostavby Domu smútku, drobnej architektúry, parkoviská, inžinierske siete, pešie trasy, oplotenia, stavebné úpravy existujúceho Domu smútku.*
Min. index ozelenenia:	*0,25 (minimálny podiel zelene v území mimo hrobových miest a komunikácií 25%).*
Typ zástavby:	*samostatné objekty Domu smútku.*
Veľkosť pozemku:	*stabilizovaná v židovskom cintoríne, v navrhovaných neustanovená.*
Zastavovacie podmienky:	*v navrhovaných cintorínoch určí následná urbanistická štúdia (v mierke ÚPN – Z).*

G – územia zelene

Základná funkcia:	*izolačná zeleň (autochtónna drevinová, stredná - kry a nízka trávnatá zeleň).*
Doplnková funkcia:	*pešie a cyklistické chodníky, mobiliár.*
Typ stavebnej činnosti:	*údržba zelene, mobiliáru, peších a cyklistických chodníkov.*
Typ zástavby:	*bez objektov pozemných stavieb.*
Veľkosť pozemku:	*nestanovená.*

H – územia voľnej prevažne poľnohospodárskej krajiny

Základná funkcia:	*poľnohospodárska (rastlinná výroba, ovocinárstvo, pastva hospodárskych zvierat) a ochrana prvkov kostry ÚSES (území s vysokou biodiverzitou, biokoridorov, ekologicky významných segmentov, interakčných prvkov).*
Doplnková funkcia:	*rekreačná a športová (hlavne pohybové aktivity po vyznačených trasách) a vedenie prvkov (koridory) nadradenej*

aj miestnej siete dopravnej a technickej infraštruktúry, drobné vodozádržné úpravy.

Typ stavebnej činnosti: *novostavby dopravnej a technickej infraštruktúry, údržba existujúcej dopravnej a technickej infraštruktúry, jestvujúceho rodinného domu a rekreačných objektov, poľnohospodárske stavby charakteru dočasných stavieb (voľné ustajnenie).*

Typ zástavby: *dopravné a inžinierske stavby a dočasné stavby.*

Veľkosť pozemkov: *nestanovená.*

I – územia lesnej krajiny

Základná funkcia: *lesohospodárska (Program starostlivosti o lesy), vodohospodárska, ekostabilizačná, ochrany prírody.*

Doplnková funkcia: *rekreačná, športová (pohybové aktivity po definovaných trasách), spásanie pasienkov v rozsahu ekologickej únosnosti (nesmie byť poškodený pôdny kryt), drobné vodozádržné úpravy.*

Typ stavebnej činnosti: *novostavby dopravnej a technickej infraštruktúry, údržba existujúcej dopravnej a technickej infraštruktúry, účelových lesohospodárskych stavieb, jestvujúcich rekreačných objektov.*

Typ zástavby: *dopravné a inžinierske stavby a účelové lesohospodárske stavby.*

I1 – územia lesnej krajiny v 2. a 3. stupni ochrany prírody

Základná funkcia: *ochrana prírody a krajiny, ekostabilizačná (RÚSES), v zmysle platnej legislatívy.*

Doplnková funkcia: *lesohospodárska v zmysle PSL (ochranná aj hospodárska), rekreačná (hlavne pohybové aktivity v súlade s Návštevným poriadkom...).*

Typ stavebnej činnosti: *stavebné úpravy a údržba existujúcich rodinných domov a rekreačných objektov, novostavby dopravnej a technickej infraštruktúry, údržba existujúcej dopravnej a technickej infraštruktúry a účelových lesohospodárskych stavieb.*

Typ zástavby: *rekreačné objekty s podlažnosťou 1+1 so sedlovou strechou, dopravné a inžinierske stavby a účelové lesohospodárske stavby.*

J – územia vodných tokov a biokoridorov

Základná funkcia: *ekostabilizačná, vodný tok a jeho sprievodná autochtónna zeleň.*

Doplnková funkcia: *pešie trasy, sporadicky prechod inžinierskych sietí, vodozádržné úpravy, protipovodňové úpravy, lávky, mosty, malé ihriská, náučné chodníky.*

Typ stavebnej činnosti: *údržba vegetácie, novostavby a stavebné úpravy vodozádržných a protipovodňových opatrení začlenených do systému ÚSES, údržba lávok, mostov, peších a náučných chodníkov, lokálnych ihrísk.*

Typ zástavby: *bez zástavby objektmi pozemného staviteľstva, lávky, mosty, chodníky, inžinierske siete, vodozádržné úpravy a úpravy brehov.*

Veľkosť pozemkov: *nestanovená.*

Zastavovacie podmienky: *návrh vodozádržných a protipovodňových opatrení technického charakteru, inžinierskych a dopravných stavieb odsúhlasený dotknutým orgánom ochrany prírody.*

K – územia technickej vybavenosti

Základná funkcia: *transformovňa 400/110/22 kV a prenosové energetické zariadenia.*

Doplnková funkcia: *technická a dopravná infraštruktúra, zeleň.*

Typ stavebnej činnosti: *stavebné úpravy a údržba pozemných objektov, údržba dopravnej, technickej infraštruktúry, zelene.*

2.18.2 PRÍPUSTNÉ, OBMEDZUJÚCE, VYLUČUJÚCE PODMIENKY NA VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH PLÔCH, NA INTENZITU ICH VYUŽITIA, REGULÁCIA VYUŽITIA PLÔCH

A – *územia obytné s prevládajúcimi plochami rodinných domov postavenými pred rokom 1945*

A1 – *územia obytné s prevládajúcimi plochami rodinných domov z obdobia 1945 – 1990*

A2 – *územia obytné s prevládajúcimi plochami rodinných domov z obdobia po roku 1990*

A3 – *územia obytné s prevládajúcimi plochami navrhovaných rodinných domov*

Prípustné využitie území

V obytných územiach je možné zriaďovať funkcie, ktoré nepotláčajú obytnú funkciu. Medzi takéto prevádzky a služby patria rekreačné domy – chalupy, malé penzióny, všetky maloobchodné predajne potravinárskeho charakteru, drobné výrobné a remeselné prevádzky – obuvnícke, stolárske, krajčírske, aranžérske, kožiarske a iné dielne, poradenské a projektové kancelárie a malé administratívne priestory, malé športoviská, prvky základnej technickej vybavenosti (trafostanice, dotláčacie stanice...), individuálne garáže, izolačná zeleň, zeleň prídomových záhrad, detské ihriská, zberné miesta komunálneho odpadu, parkoviská v rozsahu potrieb počtu bytov a základnej občianskej vybavenosti. Prípustný je aj drobnochov v rozsahu osobných potrieb obyvateľov rodinných domov na pozemkoch, ktoré nemajú spoločnú hranicu s objektmi občianskej vybavenosti.

Neprípustné využitie území

Vo všetkých uvedených funkčných územiach nie je dovolené zriaďovať predajne streliva, výbušnín, toxických látok, plynových fliaš, rádioaktívnych a chemických látok, biologicky nebezpečných materiálov a preparátov, skládky odpadov, prevádzky, kde dochádza k zvýšenej prašnosti a hlučnosti – píla, opravy motorových píl, sklady sypkých materiálov bez obalov – piesok, štrk a prevádzky so zdrojmi zápachu z veľkochovu hospodárskych zvierat a pod. Neprípustná je výsadba vyššej (stromovej) zelene mimo pôvodnú (autochtónnu) druhovú skladbu.

Okrem toho v tejto funkčnopriestorovej jednotke:

- je neprípustné povoliť výstavbu bytového domu a stavieb primárneho a sekundárneho sektoru,
- je neprípustné povoliť výstavbu rodinného domu podľa vzorov z iného kultúrneho prostredia bez úpravy projektovej dokumentácie, zohľadňujúcej charakter miestnej zástavby,
- je neprípustné povoliť výstavbu nového rodinného domu s manzardovou, pultovou a s plochou strechou inou ako vegetačnou (plochú vegetačnú strechu je možné pripustiť iba v prelukách, kde aspoň jeden susedný dom má plochú strechu), alebo použiť takúto strechu pri prestavbe, alebo nadstavbe existujúceho domu.

A4 – *územia obytné s prevládajúcimi plochami bytových domov jestvujúcich aj navrhovaných*

Prípustné využitie území

V obytných územiach je možné zriaďovať len také zariadenia, ktoré neznehodnocujú obytnú funkciu. Pri vyhovení tejto podmienke to môžu byť prevádzky a služby kde patria všetky maloobchodné predajne potravinárskeho charakteru, drobné výrobné a remeselné prevádzky – obuvnícke, stolárske, krajčírske, aranžérske, kožiarske a iné dielne, poradenské a projektové kancelárie a malé administratívne priestory. Môžu tu byť malé športoviská, prvky základnej technickej vybavenosti (trafostanice, dotláčacie stanice...), jestvujúce samostatne stojace individuálne garáže, izolačná a iná zeleň, detské ihriská, zberné miesta komunálneho odpadu, parkoviská v rozsahu potrieb počtu bytov a základnej občianskej vybavenosti.

Neprípustné využitie území

Vo všetkých uvedených funkčných územiach nie je dovolené zriaďovať predajne streliva, výbušnín, toxických látok, plynových fliaš, rádioaktívnych a chemických látok, biologicky nebezpečných materiálov a preparátov, skládky odpadov, prevádzky, kde dochádza k zvýšenej prašnosti a hlučnosti – píla, opravy motorových píl, sklady sypkých materiálov bez obalov – piesok, štrk a prevádzky so zdrojmi zápachu z veľkochovu hospodárskych zvierat a pod. Neprípustná je výsadba vyššej (stromovej) zelene mimo pôvodnú druhovú skladbu.

Okrem toho v tejto funkčnopriestorovej jednotke:

- je neprípustné povoliť výstavbu rodinných domov, rekreačných chalúp, chát, záhradkárskych chát a stavieb primárneho a sekundárneho sektoru,
- je neprípustné povoliť výstavbu bytového domu podľa vzorov z iného kultúrneho prostredia bez úpravy projektovej dokumentácie zohľadňujúcej charakter miestnej zástavby,
- je neprípustný drobnochov.

AB – *zmiešané územia historického jadra obce*

AB1 – *zmiešané územia občianskej vybavenosti a obytné s plochami rodinných domov*

BC – *zmiešané územia sekundárnych ťažiskových území obce s prevládajúcou funkciou občianskej vybavenosti, športu a zelene*

Prípustné využitie území

V zmiešaných územiach historického jadra obce je možné zriaďovať funkcie, ktoré nepotláčajú funkciu občianskej vybavenosti a funkciu bývania v rodinných domoch. Medzi takéto prevádzky a služby patria malé športoviská, prvky základnej technickej vybavenosti (trafostanice, dotláčacie stanice...), parková a iná zeleň, lokálne a detské ihriská, zberné miesta komunálneho odpadu, parkoviská v rozsahu potrieb počtu rodinných domov (na vlastnom pozemku) a základnej občianskej vybavenosti (v priestore Nám. sv. Floriána len parkovanie zásobovacích vozidiel). Prípustné využitie území je podmienené obmedzeniami vyplývajúcimi z prípustných hodnôt hluku v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z.z. Tab.2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí.

Neprípustné využitie území

V uvedených funkčných územiach nie je dovolené zriaďovať predajne streliva, výbušnín, toxických látok, plynových fliaš, rádioaktívnych a chemických látok, biologicky nebezpečných materiálov a preparátov, skládky odpadov, prevádzky, kde dochádza k zvýšenej prašnosti a hlučnosti – píla, opravy motorových píl, sklady sypkých materiálov bez obalov – piesok, štrk a prevádzky so zdrojmi zápachu z veľkochovu hospodárskych zvierat a pod. Neprípustná je výsadba vyššej (stromovej) zelene mimo pôvodnú druhovú skladbu.

Okrem toho je v tejto funkčnopriestorovej jednotke neprípustné:
- povoliť iné stavby a zariadenia ako sú uvedené v základnej a doplnkovej funkcii a prípustnom využití predmetného územia,
- povoliť výstavbu rekreačných chát, záhradkárskych chát a stavieb primárneho a sekundárneho sektora,
- povoliť výstavbu bytového domu,
- povoliť drobnochov.

BC1 – *zmiešané územia športu, rekreácie a občianskej vybavenosti*
Prípustné využitie území
V zmiešaných územiach športu, rekreácie a občianskej vybavenosti je prípustné zriaďovať plochy a priestory takých funkčných zložiek, ktoré nepotláčajú prípadne nevylučujú ich uplatnenie. Pripúšťajú sa funkcie služobných bytov, technické a dopravné vybavenie. Športové, rekreačné funkcie a funkcie občianskej vybavenosti sa však môžu uplatniť len tak, aby mali zaručené všetky základné podmienky svojho fungovania t.j. tiché priestory, oslnenie, presvetlenie, požiarnu a civilnú ochranu. Prípustné využitie území je podmienené obmedzeniami vyplývajúcimi z prípustných hodnôt hluku v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z.z. Tab.2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí.
Neprípustné využitie území
V zmiešaných územiach športu, rekreácie a občianskej vybavenosti nie je prípustné povoliť výstavbu bytového domu, rodinného domu, zariadenia výroby, zriaďovať prevádzky, ktoré potláčajú resp. znemožňujú uplatnenie prípustných funkcií, alebo prevádzkovanie zariadení občianskej vybavenosti resp. umiestňovať také funkcie, ktorých fungovaním vznikajú konflikty v území. Predovšetkým nie je dovolené zriaďovať: hlučné, prašné prevádzky sekundárneho sektora, predajne streliva, výbušnín, toxických látok, rádioaktívnych a chemických látok, biologicky nebezpečných materiálov a preparátov, skládky odpadov, prevádzky, kde dochádza k zvýšenej prašnosti a hlučnosti, sklady sypkých materiálov bez krytov a prevádzky primárneho sektora (najmä so zdrojmi zápachu z veľkochovu hospodárskych zvierat a pod). Drobnochov je vylúčený.

B1 - *územia základnej školy*
B2 - *územia materskej školy*
B3 - *územia strednej odbornej školy* *(variant riešenia)*
Prípustné využitie území
V území (v areáli) strednej odbornej školy, základnej školy a materskej školy je prípustné uplatnenie len takých prvkov iného funkčného využívania, ktoré negatívne neovplyvňujú, nerušia výchovnovzdelávací proces, ako hlavnú funkciu príp. doplnkovú funkciu (šport, rekreácia). Medzi takéto prvky patria v SOŠ a ZŠ ihriská, zeleň, v MŠ detské ihriská, zeleň, dopravná a technická infraštruktúra, nehlučné – nerušivé prvky technickej vybavenosti. Prípustné využitie území je podmienené obmedzeniami vyplývajúcimi z prípustných hodnôt hluku v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z.z. Tab.2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí.
Neprípustné využitie území
V území strednej odbornej školy, základnej školy a materskej školy je neprípustné zriaďovať stavby na bývanie (s výnimkou služobných bytov), stavby na rekreáciu (chaty, chalupy, penzióny), objekty a prevádzky občianskej vybavenosti a služieb, ktoré priamo nesúvisia s prevádzkou školy a potrebami jej žiakov (študentov), objekty a prevádzky výroby, (najmä sklady, predajne streliva, výbušnín, toxických látok, plynových fliaš, rádioaktívnych a chemických látok, biologicky nebezpečných materiálov a preparátov),

skládky odpadov, sypkých materiálov bez obalov, prevádzok s výskytom prašnosti a hlučnosti a prevádzok so zdrojmi zápachu z veľkochovu aj drobnochovu zvierat.

B4 - *územia občianskej vybavenosti*

Prípustné využitie území

V územiach občianskej vybavenosti je možné zriaďovať funkcie, ktoré sú v súlade s týmto základným funkčným využitím územia. Medzi takéto prevádzky a služby patria služobné byty (podmienené obmedzeniami vyplývajúcimi z prípustných hodnôt hluku v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z.z. Tab.2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí), malé športoviská, prvky základnej technickej vybavenosti (trafostanice, dotláčacie stanice...), izolačná a iná zeleň, detské ihriská, zberné miesta komunálneho odpadu, parkoviská v rozsahu potrieb zariadenia občianskej vybavenosti.

Neprípustné využitie území

V tejto funkčnopriestorovej jednotke je neprípustné povoliť výstavbu bytových domov, rodinných domov, rekreačných chát, záhradkárskych chát a stavieb primárneho a sekundárneho sektora, umožniť drobnochov. Nie je tu dovolené zriaďovať predajne streliva, výbušnín, toxických látok, plynových fliaš, rádioaktívnych a chemických látok, biologicky nebezpečných materiálov a preparátov, skládky odpadov, prevádzky, kde dochádza k zvýšenej prašnosti a hlučnosti – píla, opravy motorových píl, sklady sypkých materiálov bez obalov – piesok, štrk a prevádzky so zdrojmi zápachu. Neprípustná je výsadba vyššej (stromovej) zelene mimo pôvodnú druhovú skladbu.

C – *územia športu*

Prípustné využitie území

V tomto území je možné zriaďovať funkcie, ktoré dopĺňajú šport. Medzi takéto funkcie patria odpočinkové plochy, zeleň, altánky, vodné plochy, pieskoviská, detské ihriská, hygienické zariadenia a pod., prvky technickej vybavenosti. V lok. Zátepličie aj rôzne dráhy (napr. bežecké, cyklotriálové), za vhodných podmienok tu obstoja napríklad služobné byty podmienené obmedzeniami vyplývajúcimi z prípustných hodnôt hluku v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z.z. Tab.2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí.

Neprípustné využitie území

V územiach športu je neprípustné povoliť výstavbu rodinných domov, bytových domov (s výnimkou služobných bytov), penziónov, rekreačných chalúp, rekreačných chát, záhradkárskych chát, nie je dovolené zriaďovať zariadenia výroby, chovu dobytka a drobnochovu, kotolne na tuhé palivo, sklady uhlia, dreva, sklady a predajne streliva, výbušnín, toxických látok, plynových fliaš, rádioaktívnych a chemických látok, biologicky nebezpečných materiálov a preparátov, skládky odpadov, sypkých materiálov bez obalov, pohonných hmôt (benzín, nafta, petrolej a iné) a látok, ktoré môžu poškodzovať životné prostredie, prevádzok s výskytom prašnosti a hlučnosti.

C1 – *územia rekreácie, turizmu a cestovného ruchu*

Prípustné využitie území

V tomto území je možné zriaďovať funkcie, ktoré dopĺňajú zariadenia rekreácie, turizmu a cestovného ruchu. Medzi takéto funkcie patria ubytovacie zariadenia, stravovacie zariadenia, zariadenia služieb súvisiacich s hlavnou funkciou v území, odpočinkové plochy, zeleň, lokálne ihriská, pieskoviská, detské ihriská, mobiliár, hygienické zariadenia, prvky dopravnej a technickej vybavenosti a pod.

Neprípustné využitie území

V územiach rekreácie turizmu a cestovného ruchu je neprípustné povoliť výstavbu rodinných domov, bytových domov, záhradkárskych chát, nie je dovolené zriaďovať

zariadenia výroby, chovu dobytka a drobnochovu, kotolne na uhlie, sklady uhlia, sklady a predajne streliva, výbušnín, toxických látok, plynových fliaš, rádioaktívnych a chemických látok, biologicky nebezpečných materiálov a preparátov, skládky odpadov, sypkých materiálov bez obalov, pohonných hmôt (benzín, nafta, petrolej a iné) a látok, ktoré môžu poškodzovať životné prostredie, prevádzok s výskytom prašnosti a hlučnosti.

C2 – *územia zjazdového lyžovania*

Prípustné využitie území

V tomto území je možné zriaďovať funkcie, ktoré dopĺňajú funkciu zjazdového lyžovania. Medzi takéto funkcie patria lyžiarske vleky, resp. iné osobné horské dopravné zariadenia, zasnežovacie zariadenia, zeleň, prvky dopravnej a technickej vybavenosti.

Neprípustné využitie území

V územiach zjazdového lyžovania je neprípustné povoliť výstavbu rodinných domov, bytových domov, rekreačných objektov (penziónov, rekreačných chalúp, rekreačných chát, záhradkárskych chát), nie je dovolené zriaďovať zariadenia výroby, chovu dobytka a drobnochovu, sklady a predajne streliva, výbušnín, toxických látok, plynových fliaš, rádioaktívnych a chemických látok, biologicky nebezpečných materiálov a preparátov, skládky odpadov, sypkých materiálov bez obalov, pohonných hmôt (benzín, nafta, petrolej a iné) a látok, ktoré môžu poškodzovať životné prostredie, prevádzok s výskytom prašnosti a hlučnosti.

C3 – *územia záhradkárskych osád*

Prípustné využitie území

V týchto územiach je možné umiestňovať a využívať také prvky, ktoré nerozporujú individuálnu rekreáciu záhradkárskych osád, ani priradenú doplnkovú funkciu športu a zelene. Môžu to byť zariadenia maloplošnej občianskej vybavenosti (občerstvenie, hygienické a sociálne zariadenie), šport, detské ihriská, služby a poľnohospodárske činnosti ako sú kosenie, obmedzené pasenie dobytka, drobnochov, základná dopravná a technická infraštruktúra, drobné stavby k stavbám záhradkárskych chatiek (altánky, bazény, fóliovníky, skleníky...).

Neprípustné využitie území

V tomto území nie je dovolené budovať objekty s funkciou trvalého bývania, rekreačné chaty, chalupy, penzióny, objekty výroby a skladov vrátane živočíšnej výroby, športové stavby profesionálne vykonávaného športu, občianskej vybavenosti (okrem občerstvenia, hygienických a sociálnych zariadení), nadradenej dopravnej infraštruktúry, skladovať rádioaktívne a nebezpečné chemické látky, biologicky nebezpečné materiály, preparáty, komunálne odpady, sypké – prašné materiály, hlučné zariadenia, prevádzať akýkoľvek veľkochov zvierat, vysadzovať nepôvodne druhy rastlín a drevín.

C4 – *územia ATC*

Prípustné využitie území

V tomto území je možné zriaďovať funkcie, ktoré dopĺňajú zariadenia rekreácie, turizmu a cestovného ruchu. Medzi takéto funkcie patria zariadenia občianskej vybavenosti a služieb súvisiacich s hlavnou funkciou v území, odpočinkové plochy, zeleň, ihriská, pieskoviská, detské ihriská, mobiliár, hygienické zariadenia, prvky dopravnej a technickej vybavenosti a pod.

Neprípustné využitie území

V územiach autokempingu je neprípustné povoliť výstavbu rodinných domov, bytových domov, záhradkárskych chát, nie je dovolené zriaďovať zariadenia výroby, chovu dobytka a drobnochovu, kotolne na uhlie, sklady uhlia, sklady a predajne streliva, výbušnín, toxických látok, plynových fliaš, rádioaktívnych a chemických látok, biologicky nebezpečných materiálov a preparátov, skládky odpadov, sypkých materiálov

bez obalov, pohonných hmôt (benzín, nafta, petrolej a iné) a látok, ktoré môžu poškodzovať životné prostredie, prevádzok s výskytom prašnosti a hlučnosti.

C5 – *územia oddychové (oddychové zóny)*

Prípustné využitie území

V tomto území je možné zriaďovať funkcie, ktoré dopĺňajú rekreáciu. Medzi takéto funkcie patria: odpočinkové plochy, zeleň, vodné plochy, pieskoviská, drobné ihriská, detské ihriská a pod. Tiež zariadenia technickej infraštruktúry a dopravy, poľnohospodárske činnosti ako sú kosenie, obmedzené pasenie dobytka.

Neprípustné využitie území

Je neprípustné, ani v doplnkovej polohe, umiestňovať tu objekty výroby, stále objekty občianskej vybavenosti, uplatňovať tu funkciu trvalého bývania, stavby penziónov, chát, rekreačných chalúp, záhradkárskych chát, oplocovať pozemky. Vo všetkých územiach rekreácie nie je dovolené zriaďovať: skládky všetkého druhu vrátane odpadov, sypkých materiálov (piesok, drevný odpad, piliny...) a látok, ktoré môžu poškodzovať životné prostredie, vysadzovať nepôvodne druhy rastlín a drevín.

D – *územia priemyselnej výroby*

Prípustné využitie území

Je tu možné využitie súvisiace s priemyselnou výrobou - administratívno-prevádzkové, hygienické priestory, reštauračné zariadenie, komerčná (bufet) i nekomerčná vybavenosť (napríklad lekár), dopravné stavby a zariadenia, služobné byty, zeleň, dopravná a technická infraštruktúru, sklady. Prípustné využitie území je podmienené obmedzeniami vyplývajúcimi z prípustných hodnôt hluku v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z.z. Tab.2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí.

Neprípustné využitie území

V tomto území sa nepripúšťa rozvoj obytnej a rekreačnej funkcie, ostatnej ako doplnkovej a prípustnej občianskej vybavenosti, funkcia predajne a skladov streliva, výbušnín, rádioaktívnych a nebezpečných chemických látok, biologicky nebezpečných materiálov, preparátov, skládok odpadov sypkých materiálov, kafilérie, spaľovne. Nie je tu možné zriaďovať prevádzky s nadmernými nárokmi na ochranné pásma vyjadrujúcimi negatívny vplyv na životné prostredie, prevádzky zaťažujúce okolie exhalátmi, hlukom, zápachom, nárokmi na technologickú vodu.

D1 – *územia s prevahou poľnohospodárskej výroby*

Prípustné využitie území

Je tu možné využitie súvisiace s poľnohospodárskou výrobou - administratívno-prevádzkové, hygienické priestory, základňa hipoturistiky (ustajnenie, servis), agroturistická vzorku chovu hospodárskych zvierat, reštauračné zariadenie, komerčná (bufet) i nekomerčná vybavenosť (napríklad lekár), dopravné stavby a zariadenia, služobný byt, zeleň, technická infraštruktúru, prevádzky s ukážkami remeselnej zručnosti, predajne poľnohospodárskych prebytkov, kompostoviská, sklady, malé neškodlivé výrobné prevádzky sekundárneho sektora. Prípustné využitie území je podmienené obmedzeniami vyplývajúcimi z prípustných hodnôt hluku v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z.z. Tab.2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí.

Neprípustné využitie území

V tomto území sa nepripúšťa obytné (s výnimkou služobného bytu) využitie, ostatná ako doplnková a prípustná občianska vybavenosť, využitie na predaj a skladovanie streliva, výbušnín, rádioaktívnych a nebezpečných chemických látok, biologicky nebezpečných materiálov a preparátov, skládky odpadov sypkých materiálov, kafiléria,

spaľovňa. Nie je tu možné zriaďovať prevádzky s nadmernými nárokmi na ochranné pásma vyjadrujúcimi negatívny vplyv na životné prostredie, prevádzky zaťažujúce okolie exhalátmi, hlukom, zápachom, nárokmi na technologickú vodu.

E – *územia železničnej dopravy*

Prípustné využitie území

Je tu možné stanoviť využitie súvisiace so základnou a doplnkovou funkciou územia.

Neprípustné využitie území

V tomto území sa nepripúšťa využitie, ktoré nesúvisí so základnou a doplnkovou funkciou územia.

F – ú*zemia cintorínov*

Prípustné využitie území

Je tu možné zriaďovať kaplnky, urnové steny, kolumbária. Keďže ide o výrazné pietne územia, ktoré sú často zdrojom poznávania, prípustnou funkciou je tu rekreácia vo forme poznávacieho turizmu, zeleň, súvisiaca dopravná a technická infraštruktúra.

Neprípustné využitie území

Neprípustné sú iné využitia území ako tie, ktoré sú uvedené v základnej a doplnkovej funkcii a prípustnom využití území.

G – *územia zelene*

Prípustné využitie území

Je tu prípustné využitie v zmysle základnej a doplnkovej funkcie – zeleň; pešie cyklistické chodníky a drobná architektúra, za podmienky plného rešpektovania existujúcich drevín.

Neprípustné využitie území

Neprípustné sú iné využitia území ako tie, ktoré sú uvedené v základnej a doplnkovej funkcii a prípustnom využití území.

H – *územia voľnej prevažne poľnohospodárskej krajiny*

Prípustné využitie území

Prípustné je tu využitie pre účely rekreácie a športu vo forme pohybových aktivít, viazané na komunikácie rôzneho druhu, vyznačené trasy a miesta resp. koridory pre vedenie dopravnej a technickej infraštruktúry, dočasné stavby pre ustajňovanie hospodárskych zvierat, údržba jestvujúceho rodinného domu a rekreačných chát.

Neprípustné využitie území

Nepripúšťajú sa tu - individuálne a hromadné bývanie, s výnimkou jestvujúceho rodinného domu, nové objekty stacionárnej formy rekreácie, športoviská, zariadenia sekundárneho sektora (výroby a sklady), občianskej vybavenosti, skládky odpadov, ťažobná činnosť, skládky rádioaktívnych a chemických odpadov, farmy živočíšnej výroby, drobnochov, činnosti potláčajúce účinnosť prvkov kostry ekologickej stability krajiny, činnosti negatívne ovplyvňujúce zložky životného prostredia v zmysle platnej legislatívy. V pásme hygienickej ochrany (PHO) II. stupňa vodného zdroja (VZ) Teplička nad Váhom, PHO II. stupňa vodného zdroja (VZ) Gbeľany a PHO II. stupňa vodného zdroja (VZ) Nezbudská Lúčka sú obmedzenia z toho vyplývajúce stanovené vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov č. 29/2005 Z.z.

I – ***územia lesnej krajiny***

Prípustné využitie území

Obmedzené poľnohospodárske využitie častí krajiny formou pasenia hospodárskych zvierat, ochranné činnosti proti škodcom, zariadenia na ochranu hospodárskych zvierat, rekreácia len po vymedzených trasách, na odpočívadlách. Prípustným využitím územia sú jestvujúce rekreačné objekty.

Neprípustné využitie území

Je tu neprípustný rozvoj funkcie bývania, výroby (okrem lesného hospodárstva), živočíšnej veľkovýroby, občianskej vybavenosti, nových zariadení pobytovej rekreácie, hromadných športovísk, ťažby surovín. Bez súhlasu orgánov ŠOP SR je nemožné rozorávanie a premiestňovanie pôdy a hlín, úprava pasienkov. Neprípustné sú zmeny prirodzených trás vodných tokov, zásahy do prameňov, vodných plôch, močiarov, mokradí. Neprípustné je aj pestovanie cudzokrajných druhov rastlín, živočíchov, používanie chemických látok, skladovanie agrochemikálií, drobnochov. V území lesnej krajiny je zakázaný vjazd a státie motorových vozidiel mimo plôch na to určených, táborenie, stanovanie a zakladanie ohňa mimo miest na to určených. Ostatné zákazy v zmysle zák.č.543/2002 Z.z. v platnom znení.

I1 – ***územia lesnej krajiny v 2. a 3. stupni ochrany prírody***

Prípustné využitie území

Prípustná je tu lesnovýrobná až lesoochranárska činnosť podľa PSL, rekreačná funkcia prísne limitovaná a viazaná na vymedzené trasy a miesta, vrátane jestvujúcich rodinných domov a rozptýlených rekreačných objektov. Poľnohospodárska výroba môže byť zastúpená len pasením oviec a čiastočne hovädzieho dobytka, pri rešpektovaní požiadaviek ochrany prírody, v zmysle zák.č.543/2002 Z.z. v platnom znení.

Neprípustné využitie území

Okrem neprípustného využitia území pre obytné (s výnimkou jestvujúcich rodinných domov, výrobné (vrátane drobnochovu) funkcie a občiansku vybavenosť (s výnimkou stavby na sledovanie stavu životného prostredia) a pre výstavbu rekreačných objektov (s výnimkou jestvujúcich objektov) sa tu nepripúšťa:

a) rozorávanie a premiestňovanie pôdy a hliny a úprava pasienkov,
b) spôsob pasenia a preháňania stád, pri ktorom by dochádzalo k poškodzovaniu pôdneho krytu,
c) budovanie nových zariadení na ochranu hospodárskych zvierat (prístrešky, ohrady a pod.),
d) činnosť meniaca prirodzený stav vodných tokov, vodných plôch, močiarov, mokradí, prameňov a ponorov,
e) pestovanie cudzokrajných druhov rastlín, chov cudzokrajných druhov živočíchov,
f) používanie chemických látok a skladovanie agrochemikálii,
g) vjazd a státie motorových vozidiel, okrem prípadov špecifikovaných príslušnou legislatívou,
h) neobmedzené táborenie, stanovanie a zakladanie ohňa mimo trás a miest vyhradených orgánom ochrany prírody.

Pre iné činnosti platí zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení. V pásme hygienickej ochrany (PHO) II. stupňa vodného zdroja (VZ) Teplička nad Váhom, PHO II. stupňa vodného zdroja (VZ) Gbeľany a PHO II. stupňa vodného zdroja (VZ) Nezbudská Lúčka sú obmedzenia z toho vyplývajúce stanovené vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov č. 29/2005 Z.z.

J – ***územia vodných tokov a biokoridorov***

Prípustné využitie území

Sú tu prípustné zariadenia nenáročného stavebného charakteru, malé ihriská, cyklistické, turistické, poznávacie (náučné), pešie chodníky, trasy a zariadenia základnej dopravnej a technickej infraštruktúry. Uvedené aktivity sú prípustné v prípade, že pri ich realizácii nedôjde k výrubom drevín a v prípade biokoridorov viazaných na vodné toky nedôjde k priamemu zásahu do vodného režimu, do brehov ani do samotného koryta toku.

Neprípustné využitie území

Neprípustné je tu umiestňovanie funkčných plôch bývania, občianskej vybavenosti, výroby, skladov, rekreácie, pestovanie nepôvodných druhov rastlín, výruby drevín, veľkochov aj drobnochov zvierat.

K – ***územia technickej vybavenosti***

Prípustné využitie území

Je tu možné využitie súvisiace s činnosťou transformovne 400/110/22 kV a prenosových energetických zariadení - administratívno-prevádzkové, hygienické priestory, reštauračné zariadenie, komerčná (bufet) i nekomerčná vybavenosť (napríklad lekár), dopravné stavby a zariadenia, služobné byty, zeleň, dopravná a technická infraštruktúra, sklady.

Neprípustné využitie území

V tomto území sa nepripúšťa rozvoj obytnej a rekreačnej funkcie, ostatnej ako doplnkovej a prípustnej občianskej vybavenosti, funkcia predajne a skladov streliva, výbušnín, rádioaktívnych a nebezpečných chemických látok, biologicky nebezpečných materiálov, preparátov, skládok odpadov sypkých materiálov, kafilérie, spaľovne. Nie je tu možné zriaďovať prevádzky s nadmernými nárokmi na ochranné pásma vyjadrujúcimi negatívny vplyv na životné prostredie, prevádzky zaťažujúce okolie exhalátmi, hlukom, zápachom, nárokmi na technologickú vodu.

2.18.3 ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA ÚZEMIA

2.18.3.1 Zásady

- občianske vybavenie územia sa môže umiestňovať len v rámci vymedzených zastavaných území obce,
- prvky občianskeho vybavenia sa primárne umiestňujú a rozvíjajú v zmiešaných územiach historického jadra obce (AB), v zmiešaných územiach občianskej vybavenosti a obytných s plochami rodinných domov (AB1), v zmiešaných územiach sekundárnych ťažiskových území obce s prevládajúcou funkciou občianskej vybavenosti, športu, zelene (BC), v zmiešaných územiach športu, rekreácie a občianskej vybavenosti (BC1) (variant riešenia) a sekundárne aj na hlavných vedľajšej a lokálnych kompozičných osiach obce, ako súčasť ostatných častí obytných území. Prípustné je ich umiestňovanie v iných funkčných územiach v zastavaných územiach vymedzených týmto územným plánom za predpokladu, že svojím plošným rozsahom nebudú v príslušnej funkčnopriestorovej jednotke prevládať a svojím charakterom nenaplnia podstatu neprípustného funkčného využívania podľa bodu 2.18.2.; prvkom občianskeho vybavenia sú aj územia základnej školy s výhradným umiestnením v územiach základnej školy (B1), územia materskej školy s výhradným umiestnením v územiach materskej školy

(B2), územia strednej odbornej školy (variant riešenia) s výhradným umiestnením v územiach strednej odbornej školy (B3),

- za územia s významom území občianskej vybavenosti sa považuje:
  - územie funkčnopriestorovej jednotky (B1) formovanej ako územie základnej školy,
  - územie funkčnopriestorovej jednotky (B2) formovanej ako územie materskej školy,
  - územie funkčnopriestorovej jednotky (B3) formovanej ako územie strednej odbornej školy (variant riešenia),
- za zmiešané územie s významným podielom funkcie občianskej vybavenosti sa považuje:
  - územie funkčnopriestorovej jednotky (AB) formovanej ako historické jadro obce s prevahou (z hľadiska významu) objektov občianskej vybavenosti,
  - územie funkčnopriestorovej jednotky (AB1) formovanej ako zmiešané územie občianskej vybavenosti a obytné s plochami rodinných domov s prevahou (z hľadiska významu) objektov občianskej vybavenosti,
  - územie funkčnopriestorovej jednotky (BC) formovanej ako zmiešané územie sekundárnych ťažiskových území obce s prevládajúcou funkciou občianskej vybavenosti, športu, zelene,
  - územie funkčnopriestorovej jednotky (BC1) formovanej ako zmiešané územie športu, rekreácie a občianskej vybavenosti (variant riešenia).
- umiestnenie stavby v bezpečnostnom pásme plynovodu podlieha súhlasu prevádzkovateľa plynovodnej siete, ktorý stanoví podmienky umiestnenia stavby na základe žiadosti oprávnenej osoby v súlade s príslušnými všeobecne záväznými a technickými predpismi,
- umiestnenie zariadení občianskej vybavenosti musí byť v súlade s vyhláškou MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z.z., Tab.2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí.

2.18.3.2 Regulatívy

Jednotlivé druhy občianskej vybavenosti sa budú rozvíjať podľa nasledovných regulatívov:

ŠKOLSTVO

Základná škola je kapacitne postačujúca pre celý školský obvod, navrhuje sa jej prístavba, stavba telocvične a doplnenie jej športovísk.

Materská škola je kapacitne vyčerpaná, navrhuje sa jej prístavba, vonkajšie úpravy, doplnenie detského ihriska a nová materská škola.

Pre základnú školskú výchovu nie je nutné hľadať iné lokality. Pre predškolskú výchovu sa navrhujú priestory nových MŠ pre návrhové obdobie a pre výhľadové obdobie.

Pre Centrum voľného času sa nenavrhujú úpravy v rámci návrhového obdobia do r. 2030.

Navrhuje sa stredná odborná škola primárne obsahovo zameraná na oblasť cestovného ruchu, turizmu a rekreácie (hoteliérstvo, gastronómia...) v priestorových podmienkach zmiešaného územia športu, rekreácie a občianskej vybavenosti (BC1variant riešenia) s prienikom výuky v zmysle ďalších významných funkcií v území – environment, klíma, alebo vo variante riešenia na oblasť súvisiacu s prevažujúcou výrobou - činnosťou v navrhovanom priemyselnom parku (B3).

Výstavba bude podmienená výsledkom merania hodnoty hluku v predmetnom priestore v dokumentácii pre územné rozhodnutie. Nameraná hodnota hluku nesmie

prekročiť prípustné hladiny hluku podľa Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z .z., Tab.2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí pre kategóriu územia II. a III. V prípade prekročenia požadovaných hodnôt bude potrebná ochrana areálu školy formou hlukových clon pri železničných dráhach v lok. Zátepličie, prípadne v mieste oplotenia školského areálu a uplatniť usporiadanie areálu, kde bude zabezpečená požadovaná hodnota hluku v priestore pred oknami chránených miestností školských budov v zmysle uvedenej Tab. 2.1.

ZDRAVOTNÍCTVO

Zdravotnícke zariadenia sú v obci rozptýlené. Navrhuje sa dominantné postavenie zdravotníctva v objekte zdravotného strediska prinavrátením tejto občianskej vybavenosti do objektu. Predpokladá sa, že časť zdravotníckych zariadení zostane alebo vznikne aj mimo priestorov Zdravotného strediska.

Výstavba zdravotníckych zariadení bude podmienená výsledkom merania hodnoty hluku v predmetnom priestore v dokumentácii pre územné rozhodnutie. Nameraná hodnota hluku nesmie prekročiť prípustné hladiny hluku podľa Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z .z., Tab.2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí pre kategóriu územia II. a III.

SOCIÁLNA STAROSTLIVOŤ (SOCIÁLNE SLUŽBY)

K sociálnej starostlivosti treba zaradiť ÚPN – O Varín rešpektované zariadenie opatrovateľskej služby Varín, n.o. sídliace na Farskej ulici, ktorý poskytuje sociálne služby – zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb Charitný dom Alžbetinum s celoročným pobytom. Zariadenie je zriadené obcou ako verejným poskytovateľom sociálnych služieb. Dom sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov Auxilium, n. o. je na ul. Jozefa Martinčeka. Návrh ÚPN – O Varín počíta v súlade s demografickým trendom s nárastom počtu zariadení sociálnej starostlivosti a podporuje všetky formy opatrovateľskej starostlivosti.

Navrhujú sa ďalšie zariadenia typu Domu sociálnych služieb hlavne pre seniorov, podpora programov na zriaďovanie denných stacionárov, hospicu pre starších občanov a všetkých foriem opatrovateľskej služby a ošetrovateľskej starostlivosti. Za vhodný priestor pre ich umiestnenie sa považuje najmä zmiešané územie historického jadra obce (AB) v priestore Nám. sv. Floriána, zmiešané územie obytné a občianskej vybavenosti severne od Nám. sv, Floriána (AB1), územia IBV (A, A1, A2, A3), územia HBV (A4) napr. východne od Nám. sv. Floriána (variant riešenia), ale aj v sekundárnych ťažiskových územiach obce (BC). Výstavba bude podmienená výsledkom merania hodnoty hluku v predmetnom priestore v dokumentácii pre územné rozhodnutie. Nameraná hodnota hluku nesmie prekročiť prípustné hladiny hluku podľa Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z .z., Tab.2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí.

KULTÚRA A OSVETA

Základom kultúrno-spoločenského života v obci je Miestne kultúrne stredisko, v ktorom sídli obecná knižnica, kinosála, klub dôchodcov, redakcia miestnych novín Varínčan, Varínsky spevácky zbor a dychová hudba Varínčanka. Knižnica vo Varíne je otvorená šesť hodín denne, spravuje spolu 12 000 zväzkov a má 450 užívateľov. Ročne pribúda 300 zväzkov. V jednom z variant ÚPN – O Varín navrhuje umiestnenie nového centra kultúrno-spoločenských aktivít (aj s požadovanou kinosálou a klubovými priestormi pre deti a mládež), v zmiešanom území s rekreáciou, turizmom, cestovným ruchom a športom v lok. Zátepličie. Súčasné priestory miestneho kultúrneho strediska navrhuje využiť pre funkciu regionálneho múzea.

Kultúrny rozmer má aj činnosť farnosti, kostola sv. Trojice, existencia národných kultúrnych pamiatok - Rímskokatolícky kostol sv. Trojice, Kaplnka sv. Floriána, Pomník padlým v SNP a evidované archeologické lokality.

ÚPN – O Varín navrhuje primerané priestory pre kultúrnu činnosť (aspoň na úrovni klubovne) aj subcentrách obce v m.č. Koňhora, v Zárieči - ul. Pod Vajánkom, v lok. Podhájik pri železničnej stanici, v lok. Záhumnie pri supermarkete TESCO (variant riešenia), v lok. Záhumnie – Kamence (variant riešenia), v zmiešanom území v lok. Zátepličie (variant riešenia), v nástupe do priemyselného parku Zátepličie od Váhu.

Koncept ÚPN – O Varín podporuje rozvoj služieb a remesiel, ktoré majú oporu v historických remeslách. Kultúrny aspekt sa navrhuje uplatňovať aj pri starostlivosti a využívaní cintorína a historickej zelene.

ÚPN - O Varín rešpektuje ďalšie objekty v súlade s ich kultúrnou a historickou hodnotou v zmysle zachovania ich hodnôt kultúrneho dedičstva, dôvodov pamiatkovej ochrany a historického odkazu - kaplnky zo 17. a 18. storočia, prícestné kríže, krstiteľnice z 13. a 16. storočia, božie muky pri ceste III/2078 (smer do obce Gbeľany) so sochou Piety z pol. 19.storočia, objekt – dom č. 273 ako klasicistický z pol. 19. storočia (pôv. Poštová stanica dostavníka), t.č. hostinec, objekty s jemným ornamentom v omietkach na Hrnčiarskej ulici, objekt – dom č. 396 na Železničnej ulici s plastickými motívmi fasády, objekty s pamätnými tabuľami, jednotraktové rodinné domy archetypálnej architektúry.

ÚPN – O Varín považuje za významný kultúrny aspekt zachovaný rurálny – vidiecky charakter obce, rešpektuje priestor Námestia sv. Floriána s okolitou zástavbou, s vyústeniami ulíc z hľadiska zachovania „genius loci“, priestor Farskej ulice s okolitou zástavbou vrátane bývalej trafostanice z hľadiska zachovania „genius loci“, komplex stavebných a technologických objektov a prvkov areálu DOLVAP-u, s.r.o. s aspektom technickej pamiatky, objekt – skelet súvisiaci s bývalou banskou činnosťou pri vodnej ploche (bývalý asfaltový lom) v lokalite Uhliská s aspektom technickej pamiatky.

Kultúrny prvok v sebe nesie aj prírodno- kultúrno-historicko- ochranársky zameraný náučný chodník „Varín a okolie“.

TELOVÝCHOVA A ŠPORT

Základom funkcie telovýchovy a športu je a aj pre návrhové obdobie zostanú futbalový štadión a lyžiarske stredisko Pod Jedľovinou, popri nich aj areál ATC a ZŠ s MŠ a navrhovaná MŠ. V južnej časti zastavaného územia obce sa nachádza športový areál Juraja Sobolu s budovou šatní, ostatného vybavenia a s tribúnou. Je tu futbalové, a tréningové ihrisko. Futbalové ihrisko má trávnatý povrch. V severnej časti obce Varín v autokempingu sa nachádza tenisové ihrisko, ihrisko pre plážový volejbal, futbalové ihrisko, detské ihrisko, bazén, v priestoroch bývalých drevárskych závodov je vytvorené airsoftové ihrisko, v priestoroch ZŠ s MŠ je multifunkčné a basketbalové ihrisko.

V rekreačnom priestore Pod Jedľovinou sa nachádzajú dva lyžiarske vleky s dĺžkami 150 m a 600 m a kapacitou 380 ľudí za hodinu a jeden prenosný lyžiarsky vlek a pri chate Pod Suchým je lyžiarsky vlek dĺžky 280 m a kapacitou 200 ľudí za hodinu.

V k.ú. Varín je vzhľadom na nízku intenzitu dopravy možné pre cyklistickú dopravu používať aj cesty III. tretej triedy a preto sú v obci dôležitými cyklistickými komunikáciami cesty III. triedy, ktoré potom prechádzajú do cyklodopravných a cykloturistických cyklotrás, cyklomagistrál a ostatných cyklistických trás. Obcou prechádza Terchovsko – Zázrivskú cyklodopravná cyklotrasa, Terchovsko - Oravská cyklomagistrála a Vodné dielo cyklookruh - Mojšova Lúčka – Strečno – Varín – Mojš – Žilina a sieť ďalších evidovaných cyklotrás Sedlo Žiarce – Gbeľany – Varín; Varín - Chata pod Suchým; Teplička nad Váhom – Varín; Kysucké Nové Mesto – Kotrčiná Lúčka – Varín; a trasa Strečno – Starý hrad, resp. trasa Strečno – Sedlo Javorina – Minčol a späť.

ÚPN – O Varín navrhuje problematiku telovýchovy a športu riešiť ako systém prepojený na systém rekreácie, turizmu a cestovného ruchu, kultúry, školstva. Počíta s

tým, že časť záujmov z tejto oblasti sa prekrýva so záujmami školstva a kultúry a na druhej strane so záujmami cestovného ruchu, rekreácie a turizmu. Časť zariadení z tejto oblasti môže byť výlučne jednoúčelová (organizovaný šport). Preto v návrhu územného plánu prihliada na tieto skutočnosti združovaním funkcií, viacúčelovým návrhom prvkov ako i zohľadňovaním polohy a skladby návštevnosti.

ÚPN – O Varín vo variante konceptu navrhuje riešenie celého územia Zátepličia ako zmiešaného územia športu, rekreácie a občianskej vybavenosti. V návrhu rozvoja futbalového štadióna okrem modernizácie šatní a doplnenia areálu stavbami ďalšieho zázemia, sú navrhované zmeny v rámci polohy jestvujúcich ihrísk vyplývajúce s potreby návrhu novej obslužnej komunikácie celého územia Zátepličia. V tomto variante smerom západným od ihriska navrhuje ÚPN – O Varín plochy športovej a športovorekreačnej, ale aj kultúrnej vybavenosti. Navrhované sú tu priestory pre súťaže hasičov, detské ihriská, detské dopravné ihrisko, rovnako napr. športová hala, kryté klzisko – hokejová hala, tenisové kurty, krytý bazén, welness, atletický štadión, dopravné ihrisko. Športovo-rekreačné plochy v návrhu ÚPN – O Varín nadväzujú na priestor futbalového štadióna aj vo východnej časti lok. Zátepličie od Váhu, kde sú pri sútoku rieky Varínky a Váhu (VD Žilina) navrhované zariadenia pre vodné športy s požičovňou člnov a sprievodnou vybavenosťou (občerstvenie).

V rámci futbalového štadióna navrhuje v druhom variante, kde je v lok. Zátepličia územie športu navrhované ako jednoúčelové s podobným rozvojom, ale s plošným rozložením odpovedajúcim monofunkčnému zameraniu územia. V oboch variantoch sa navrhuje lemovanie areálu na okraji vymedzeného územia zo strany území IBV izolačnou zeleňou.

ÚPN – O Varín rešpektuje existujúce územia zjazdového lyžovania v lok. Pod Jedľovinou a Pod Suchým s lyžiarskymi vlekmi a ich kapacitou, priestor pre lukostreľbu v lok. Pod Jedľovinou a jestvujúce lyžiarske bežecké a turistické trasy. Navrhuje modernizáciu osobných horských dopravných zariadení a technické vybavenie pre umelé zasnežovanie.

Tiež rešpektuje územie ATC a navrhuje jeho rozvoj západným smerom, pričom koriguje prístup do priestoru ATC. Ruší prístup zo súčasnej cesty II/583 vzhľadom k novej križovatke navrhovanej preložky cesty II/583 s prístupovou cestou do obce Krasňany a navrhuje prístup z ulice Jozefa Martinčeka. Navrhuje územie autokempingu na celkovú revitalizáciu cestou stavebných úprav, novostavieb ubytovacích a stoličkových kapacít, technickej a dopravnej infraštruktúry, ihrísk, s prepojením areálu ATC s nábrežím rieky Varínky za účelom sprístupniť návštevníkom nábrežie Varínky a vodný tok (záujmové územie v k.ú. Krasňany).

V lok. Zátepličie kde je vo variante konceptu navrhované zmiešané územie športu, rekreácie a občianskej vybavenosti, v návrhu druhého variantu, kde je v lok. Zátepličie navrhovaný rozvoj územia športu, v navrhovanom území športu vo východnej časti lok. Zátepličie od Váhu a v území ATC je nevyhnutné vykonať merania hodnoty hluku už v rámci v dokumentácii pre územné rozhodnutie. V miestach kde nameraná hodnota hluku prekročí prípustné hladiny hluku podľa Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z.z., Tab.2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí pre kategóriu územia II. a III. budú doplnkové funkcie územia, prípustné, obmedzujúce a vylučujúce podmienky na využitie jednotlivých plôch obmedzené tak, aby mohla byť uplatnená kategória územia IV. podľa Tab.2.1.

Na rieke Váh a VD Žilina sa rozvíja vodácka turistika športového charakteru, člnkovanie, rybolov a pod. s podporou ÚPN – O Strečno. Koncept ÚPN – O Varín podporuje rozvoj tohto druhu športu a rekreácie na sútoku rieky Varínky a Váhu (VD Žilina) je navrhované umiestnenie zariadení občianskej vybavenosti súvisiacich s vodnými športami - požičovňa člnov, občerstvenie.

Funkcia športu je súčasťou území charakteru oddychových zón navrhovaných v rámci obecného parku v historickom jadre obce – Nám. sv. Floriána, v obecnom parku ako súčasti zmiešaného územia športu, rekreácie a občianskej vybavenosti v lok. Zátepličie (variant riešenia) v Zárieči (za ul. Pod Vajánkom), v m.č. Koňhora v lok. Podháj. Majú základ v parkovej úprave s prvkami športovej vybavenosti (ihriská pre dospelých, detské ihriská) a prvkami rekreačného využívania.

Športovú vybavenosť ÚPN – O Varín navrhuje aj vo forme detských ihrísk a lokálnych športovísk, v subcentrách obce v m.č. Koňhora, v mieste nástupu do lok. Záhumnie z ulice J.Martinčeka (variant riešenia), v mieste nástupu do lok. Záhumnie z ul. A.Bernoláka pri supermarkete TESCO (variant riešenia), v lok. pred železničnou stanicou, v lok. Zátepličie (variant riešenia), na križení ulíc Pod Vajánkom a Starohradskej a v mieste nástupu do území výroby (priemyselný park), v obytných, výrobných, zmiešaných územiach historického jadra obce, zmiešaných územiach obytných a občianskej vybavenosti, územiach technickej vybavenosti.

ÚPN – O Varín navrhuje doplnenie športovísk v ZŠ s MŠ o vonkajšie ihriská a telocvičňu a športoviská v navrhovanej MŠ.

Koncept ÚPN – O Varín podporuje vznik agroturistických funkcií s prvkami športu - jazdu na koni – hipoturistiku so základňou v areáli AGRA-VÁH, s.r.o. a v m.č. Koňhora.

Navrhovaným spôsobom vzájomného prepojenia susediacich rekreačných priestorov Malej Fatry a Kysuckej vrchoviny je aj využitie cykloturistiky a cyklodopravy. Okrem ÚPN – O Varín rešpektovaných jestvujúcich cyklotrás je východným okrajom polyfunkčného komplexu navrhovaného vo variante riešenia v lok. Zátepličie a pravobrežnou časťou Varínky navrhovaná trasa prepájajúca cyklodopravnú Terchovsko – Zázrivskú cyklotrasu – úsek Varín – Terchová – Zázrivá s cyklookruhom okolo VD Žilina na pravom brehu rieky Váh (VD Žilina). Na cyklookruh nadväzuje v obci Strečno cyklodopravná Vážska cyklotrasa – úsek Strečno – Lipovec – Vrútky. Cyklookruh je súčasťou cyklodopravnej Vážskej cyklotrasy – úsek Žilina (hrad Budatín) – Strečno – hrad Strečno (prepojenie na cyklodopravnú Rajeckú cyklotrasu, na okruh okolo Žilinskej kotliny s napojením na ostatné vonkajšie diaľkové trasy Považskú, Kysuckú a cykloturistické trasy Strečno – Starý hrad, Strečno – Sedlo Javorina – Minčol a späť. Na prepojovaciu cyklodopravnú cyklotrasu je navrhovanými premosteniami privedená miestna cyklotrasa vedená ľavým brehom Varínky, z ktorej je navrhované cyklistické prepojenie do centra obce Krasňany. Trasa pokračuje ľavým brehom Varínky v k.ú. Krasňany a po prekonaní prístupovej cesty do obce Krasňany (súčasná cesta II/583) okrajom Krasnianskeho luhu. Cyklotrasy vytvárajú systém, prepojený na evidované cyklotrasy Sedlo Žiarce – Gbeľany – Varín; Varín - Chata pod Suchým; Teplička nad Váhom – Varín; Kysucké Nové Mesto – Kotrčiná Lúčka – Varín.

Z prepojovacej cyklodopravnej cyklotrasy sú navrhované cyklochodníky do historického jadra obce Varín, do areálu ATC. V priestore sekundárneho centra obce v m.č. Koňhora je premostením ponad navrhovanú preložku cesty II/583 navrhované jej prepojenie s trasou Terchovsko – Zázrivskej cyklodopravnej cyklotrasy. Od premostenia odbočuje miestna cyklotrasa smerujúca cez Krasniansky luh, za ktorým sa napojí na miestnu cyklotrasu vedúcu východným okrajom Krasnianskeho luhu a na miestnu komunikáciu ktorá tvorí kompozičnú os obce Krasňany.

Využíva sa príležitosť dobudovania systému malých cykloturistických okruhov v nive Varínky a smere poľných ciest v katastri obce nadväzujúcich na navrhované cyklodopravné cyklotrasy. Tie môžu byť zároveň korčuliarskymi dráhami a atraktivitami v rámci zimných športov najmä bežeckých okruhov. Žiaduce je pri ich trasách aj umiestnenie rôznych druhov odpočinkových plôch s malými ihriskami vrátane detských.

Športové (hlavne pohybové aktivity po vyznačených trasách) sa navrhujú aj v územiach voľnej prevažne poľnohospodárskej krajiny a územiach lesnej krajiny. Za ďalšie vhodné športovorekreačné aktivity sa považuje paragliding a závesné lietanie.

MALOOBCHOD

Maloobchodné zariadenia sa navrhuje v princípe prioritne umiestňovať v ťažiskových polohách obce, najmä v zmiešaných územiach historického jadra obce (AB) v priestore Nám. sv. Floriána, zmiešaných územiach obytných a občianskej vybavenosti severne od Nám. sv, Floriána (AB1), zmiešaných územiach športu, rekreácie a občianskej vybavenosti (BC1 – variant riešenia), v sekundárnych ťažiskových územiach obce (BC), ale aj územiach IBV (A, A1, A2, A3), územiach HBV (A4) na križovaní hlavných kompozičných osí obce, v mieste ich kríženia s vedľajšou kompozičnou osou a s lokálnymi kompozičnými osami. Prípustné sú však aj v inak funkčne zameraných územiach za predpokladu nerozporovania ich hlavných poslaní.

Konkrétny výber a lokalizácia maloobchodných prevádzok by boli kontraproduktívne, preto sa nepredpisujú. Regulatívom je fungovanie trhového mechanizmu ovplyvňovaného vytváraním územnoplánovacích predpokladov pre rozvoj tohto druhu občianskej vybavenosti. Predajne treba riešiť prednostne formou samoobslužného predaja, so zabezpečením dopravnej obsluhy vrátane parkovania a odstavovania vozidiel na vlastnom pozemku.

VEĽKOOBCHOD

Aktivity tohto druhu musia byť umiestňované do priestoru zastavaného územia v rámci území výroby.

UBYTOVANIE A VEREJNÉ STRAVOVANIE

Všetky súčasné lôžkové kapacity voľného i viazaného cestovného ruchu navrhuje koncept ÚPN – O Varín v území zachovať, resp. vytvárať podmienky pre ich zachovanie, - napr. Autokemping Varín s kapacitou 80 – 90 lôžok + 450 karavánových a stanových miest, jestvujúce objekty s funkciami penziónov, víkendových domov, rekreačných chalúp v zastavanom území obce, chatu Pod Suchým 24 + 24 lôžok, rekreačný priestor Pod Jedľovinou s lôžkovou kapacitou 496 lôžok (Chata pod Jedľovinou, Chata Jedľovina chata Fatranka, chata Pod Jedľovinou Bohačiak, Rekreačná chata Pod Jedľovinou, „Nová chata pod Jedľovinou“ a viacero chát využívaných individuálnym spôsobom), rekreačný priestor Varín – Koňhora s ubytovacou kapacitou 24 lôžok v súkromných chatách v troch lokalitách. Návrh ÚPN – O Varín rešpektuje aj jestvujúce rekreačné chaty, rekreačné chalupy prestavané z bývalých rodinných domov v zastavanom území obce, aj keď kapacity viazaného cestovného ruchu nie sú súčasťou ubytovania ako prvku občianskej vybavenosti.

Zariadenia verejného stravovania sú prítomné v Autokempingu Varín v podobe reštaurácie s kapacitou 50 osôb v interiéri a 50 miest v exteriéri, v chate Pod Jedľovinou Bohačiak s pizzériou, reštauráciou, v chate Pod Suchým a v Chate Pod Jedľovinou s možnosťou stravovania. Stravovanie v zastavanom území obce reprezentovali v čase vykonávaného prieskumu reštaurácie, pohostinstvá, pizzerie, bufety a cukrárne.

Súčasná úroveň ubytovacích a reštauračných služieb je priemerná až podpriemerná. Výrazne absentujú ubytovacie kapacity vyššej úrovne. Navrhuje sa jej skvalitnenie, so zameraním na podávanie špecialít regionálnej kuchyne vytvorenie netradičného atraktívneho prostredia pre konzumáciu jedál, trávenie voľného času a doplnkové služby. ÚPN – O Varín podporuje rozšírenie kapacity stravovacích zariadení a sortimentu pohostinských zariadení a ich vyššiu úroveň hlavne vo väzbe na očakávanú návštevnosť regiónu, navrhuje vyššiu mieru poskytovania ubytovania na súkromí.

Predpokladá sa v návrhovom období s celkovou kapacitou ubytovania na území obce pri rozdelení návštevnosti v pomere 50:50 (ubytovaní : pasanti) v počte cca 750 lôžok.

Pre podporu (umiestňovanie) verejného ubytovania (prechodné ubytovanie) a stravovania budú uprednostňované nasledovné lokality, ktoré sú vyjadrením ťažísk osídlenia a formovania kompozičných osí územia:

- zmiešané územia historického jadra obce (AB) v mieste križovania hlavných kompozičných osí,
- zmiešané územia občianskej vybavenosti a obytné s plochami rodinných domov (AB1) vo väzbe na územia v mieste križovania hlavných kompozičných osí,
- zmiešané územia športu, rekreácie a občianskej vybavenosti (BC1- variant riešenia) v mieste križovania hlavnej a lokálnej kompozičných osí,
- zmiešané územia sekundárnych ťažiskových území obce s prevládajúcou funkciou občianskej vybavenosti, športu, zelene (BC) v mieste križovania kompozičných osí (vrátane prirodzených lokálnych kompozičných osí),
- územia športu (C - variant riešenia) v priestore blízkom miestu križovania hlavnej a sekundárnej kompozičnej osi.

ÚPN – O Varín podporuje aj vznik ubytovacích kapacít v malých penziónoch rekreačných chalupách a v ubytovaní v súkromí, aj v územiach rodinných domov (využitie podkrovia rodinných domov, stavebné úpravy neobývaných rodinných domov a hospodárskych objektov...). Ďalšie zariadenia sa navrhuje lokalizovať aj v iných územiach pri uprednostňovaní ich umiestňovania na križovaní kompozičných osí, v ťažiskách osídlenia a pri rešpektovaní regulatívov prípustného, obmedzujúceho a vylučujúceho využitia území. Stravovacie zariadenia sa navrhuje doplniť aj o sezónne zariadenia. Na úrovni kompletného stolovania – stravovania, je vhodné aby nové stoličkové kapacity sprevádzali novovzniknuté lôžkové kapacity. V oblasti verejného stravovania ÚPN – O Varín navrhuje vytvárať podmienky pre zachovanie existujúcich zariadení. Je však treba zvýšiť úroveň, a vyššiu úroveň je treba dosiahnuť aj v navrhovaných zariadeniach.

Výstavba ubytovacích zariadení bude podmienená výsledkom merania hodnoty hluku v predmetnom priestore v dokumentácii pre územné rozhodnutie. Nameraná hodnota hluku nesmie prekročiť prípustné hladiny hluku podľa Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z .z., Tab.2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí pre kategóriu územia II. a III.

SLUŽBY

Je nutné vytvárať podmienky pre zachovanie a rozvoj súčasných služieb v území a podporovať vznik ďalších, spojených hlavne s rozvinutím funkcie rekreácie, turizmu a cestovného ruchu. Predovšetkým sa tieto služby musia uchytiť v ťažiskových polohách obce a na hlavných a sekundárnej kompozičnej osi obce. Časť služieb, hlavne výrobného charakteru sa však navrhuje orientovať do odťažitých polôh na území obce, napr. do územia prevažne poľnohospodárskej výroby. Pre kalendárový zber veľkoobjemového odpadu a zber separovaného odpadu sú navrhované už v súčasnosti vymedzené miesta v priestore križovatky cesty III/2073 (ul. Farská) s m.k. v ulici Pod Vajánkom (v súčasnosti zberný dvor separovaného odpadu); v blízkosti križovatky cesty III/2073 (ul. Starohradská) a m.k. v ulici Pltnícka; v blízkosti križovatky cesty III/2073 (ul. Starohradská) a m.k. Ku železnej studničke; v blízkosti križovatky cesty III/2078 (ul. J.Martinčeka) a m.k. v ulici Dubenec; v Hrnčiarskej ulici v strede Nám. sv. Floriána; v priestore ul. Hrnčiarskej za budovou Pošty; na ul. Hrnčiarskej pri Dome Matice Slovenskej; v blízkosti križovatky cesty III/2078 (ul. M.R.Štefánika) a cesty III/2072 (ul. Železničná); pri bufete v priestore železničnej stanice; pri bytovom dome na Hviezdoslavovej ulici (3342/6); pri MŠ na Školskej ulici; päť lokalít pri bytových domoch na ul. A. Bernoláka; v ulici M.Kukučína v blízkosti križovatky s ulicou J.Bottu; na ul. Fatranskej v blízkosti s križovatkou s ulicou Kamence; na východnom konci ul. A.Horeckého; na ul. S. Chalúpku pri navrhovanej MŠ; na ul. Fatranskej pri budove Plastimatu; na ul. O Meszárosa v blízkosti vyústenia ul. A.Trizuljaka; na Koňhorskej ulici

v južnej časti Koňhory pri „spodnej“ ceste; na Koňhore pri otočisku autobusov. Zberovými miestami separovaného plastu sú priestory pozemkov rodinných domov.

Hasičská zbrojnica a pošta sú v území stabilizované a návrh ÚPN – O Varín ich súčasné umiestnenie rešpektuje.

Jestvujúce cintoríny koncept ÚPN – O Varín považuje za stabilizované, ale napriek rozšíreniu jestvujúceho cintorína kapacitne nepostačujúce pre návrhové obdobie ÚPN – O Varín. Variantne sú navrhované nové cintoríny v v priestore a blízkosti (variant) kríženia hlavnej a vedľajšej kompozičnej osi.

ADMINISTRATÍVA

Situovanie objektov obecného úradu a farského úradu je vhodné aj pre návrhové obdobie. Umiestnenie administratívnych priestorov návrh ÚPN – O Varín umožňuje aj v územiach s prevahou poľnohospodárskej výroby, administratívno-prevádzkových zariadení súvisiacich s priemyselnou výrobou v územiach priemyselnej výroby a malých administratívnych priestorov v územiach obytných s plochami rodinných domov a zmiešaných územiach obytných a občianskej vybavenosti.

V priestore Námestia sv. Floriána je umiestnený objekt obecného úradu. V budove zdravotného strediska, ktoré je umiestnené oproti obecnému úradu na Nám. Sv. Floriána sa nachádza stavebný úrad. Matrika je v budove, kde je umiestnená Slovenská pošta a. s., na severnom okraji námestia. ÚPN – O Varín navrhuje prehodnotenie funkčnej náplne prízemnej časti objektu obecného úradu s cieľom rozšíriť priestory obecného úradu o umiestnenie Stavebného úradu, matriky a rozšíriť portfólio poskytovaných služieb priamo na úrovni plochy námestia o turisticko-informačnú kanceláriu. Podmienkou je kvalitné architektonické riešenie tejto „prístavby“ budovy obecného úradu.

Po uvoľnení priestorov Zdravotného strediska (premiestnením Stavebného úradu) ÚPN – O Varín navrhuje funkciu objektu pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti t.j. účelu, pre ktorý bol vybudovaný.

Farský úrad je umiestnený vedľa rímskokatolíckeho kostola na Farskej ulici, Správe Národného parku Malá Fatra, sa nachádza na ulici Hrnčiarskej v severnej časti Nám. sv. Floriána, Hasičská zbrojnica v centre obce na ulici Jozefa Martinčeka. Na ulici M.R.Štefánika je budova Urbárskej obce Varín.

Túto zložku občianskej vybavenosti ďalej predstavujú administratívne priestory charakteru výrobnej administratívy v areáli DOLVAP-u, s.r.o., železničnej stanice a Lesnej správy, atď.

Polohy administratívnych objektov považuje ÚPN - O Varín za stabilizované aj pre návrhové obdobie do r.2030 (okrem prevádzky Lesnej správy – Lesy, SR, š.p.), ktorú navrhuje premiestniť do navrhovaných výrobných území.

2.18.4 ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA

2.18.4.1 Dopravné vybavenie

V zmysle aktualizovaného ÚPN VÚC ŽK je potrebné

- z hľadiska dopravnej regionalizácie (ÚPN VÚC ŽK 5.1) v návrhovom i výhľadovom období realizovať opatrenia, stabilizujúce pozíciu Žilinského kraja v dopravno – gravitačnom regióne Severozápadné Slovensko; v tejto súvislosti premyslene a koordinovane uprednostňovať dopravné stavby podporujúce efektívnu dopravnú obsluhu územia Severozápadného Slovenska ako jedného kompaktného územia, vrátane podpory funkcie dopravno - gravitačného centra Žilina – Martin (ÚPN VÚC ŽK 5.1.1),

- z hľadiska paneurópskej dopravnej infraštruktúry ITF a TEN-T (ÚPN VÚC ŽK 5.2) v návrhovom i výhľadovom období rešpektovať nadradené postavenie paneurópskych multimodálnych koridorov Medzinárodného dopravného fóra (ďalej len ITF, ktoré je nástupníckou organizáciou Európskej konferencie ministrov dopravy CEMT) a dopravných sietí TEN-T (ÚPN VÚC ŽK 5.2.1),
    - rešpektovať dopravnú infraštruktúru alokovanú v trase multimodálneho koridoru č. Va., súčasť koridorovej siete TEN-T, Bratislava - Žilina - Prešov/Košice - Záhor/Čierna nad Tisou - Ukrajina, schválené pre diaľničnú infraštruktúru - diaľnica D1, modernizovanú železničnú trať, terminál kombinovanej dopravy v Žiline (ÚPN VÚC ŽK 5.2.1.a)).

CESTNÁ AUTOMOBILOVÁ DOPRAVA

V rámci cestnej automobilovej dopravy sa navrhuje

- z hľadiska infraštruktúry cestnej dopravy (ÚPN VÚC ŽK 5.3) v návrhovom i výhľadovom období rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry diaľnic až ciest III. triedy - definovanú pasportom Slovenskej správy ciest „Miestopisný priebeh cestných komunikácií“ - ohraničenú jej ochrannými pásmami mimo zastavaného územia a cestnými pozemkami v rámci zastaveného územia kraja (ÚPN VÚC ŽK 5.3.1),
- v návrhovom a výhľadovom období chrániť územný koridor a vo výhľadovom období realizovať homogenizáciu cesty I/18 medzinárodného a celoštátneho významu v trase a úsekoch (ÚPN VÚC ŽK 5.3.15):
    - nová križovatka Gbeľany s cestou II/583 - preložka v novom úseku cesty I/18 ponad nádrž VD Žilina - križovatka s novou trasou cesty I/64 (súčasná I/18) Strečno/Zlatné v kategórii C 11,5/80, súbežná cesta s diaľnicou D1 (ÚPN VÚC ŽK 5.3.15.g),
- v návrhovom a výhľadovom období chrániť územný koridor a vo výhľadovom období realizovať homogenizáciu cesty II/583 z nového začiatku cesty v križovatke s preložkou cesty I/18 ponad vodnú nádrž VD Žilina v Gbeľanoch (ÚPN VÚC ŽK 5.3.35),
- v návrhovom a výhľadovom období zabezpečiť územnú rezervu cesty II/583 regionálneho významu, v kategórii C 9,5/70-60, v trase a úsekoch (ÚPN VÚC ŽK 5.3.36):
    - preložky Krasňany, Stráža, Belá, Párnica (ÚPN VÚC ŽK 5.3.36 a)),
- základný dopravný systém obce bude pozostávať najmä z infraštruktúry pozemných komunikácií a plôch určených pre využitie v autobusovej, automobilovej, statickej, cyklistickej pešej a železničnej dopravy, využívajúci železničnú stanicu a zavlečkovanie územia priemyselného parku „Zátepličie od Váhu“.
- hlavný cestný automobilový skelet obce bude tvoriť navrhovaná cesta I/18, vo funkcii zbernej komunikácie B1, navrhovaná preložka a rekonštruovaná cesta II/583 vo funkcii zbernej komunikácie B2 v čiastočne preloženej a existujúcej trase, navrhované preložky a rekonštruované cesty III/2078 a III/2073 (variant konceptu) v čiastočne preloženej a existujúcej trase a rekonštruované cesty III/2072 a III/2079 vo funkcii zberných komunikácii B3 v existujúcej trase,
- najdôležitejšie miestne automobilové komunikácie vo funkčnej triede obslužných komunikácii C2 a C3 (podľa grafickej časti) budú pokrývať dopravnú obsluhu príslušných častí územia obce a prepájať ich na zberné komunikácie,
- popri zberných komunikáciách v zastavaných územiach musia byť obojstranné, alebo jednostranné chodníky, súbežné so zbernými komunikáciami,

- popri obslužných komunikáciách budú chodníky vedúce do bočných území rozvíjaných v smere kompozičných osí. Aj z nových ulíc a chodníkov musí byť zabezpečený prístup na pozemky využívané naďalej pre poľnohospodárske účely.

PEŠIA A CYKLISTICKÁ DOPRAVA

V rámci pešej a cyklistickej dopravy sa navrhuje

- z hľadiska infraštruktúry cyklistickej dopravy (ÚPN VÚC ŽK 5.8) v návrhovom a výhľadovom období chrániť územný koridor a realizovať sieť cyklomagistrál (cyklistické trasy celoštátneho významu) v nasledovných trasách a úsekoch (ÚPN VÚC ŽK 5.8.1):
  - Cyklodopravná Vážska cyklotrasa v trase hranica Žilinského a Trenčianskeho kraja popri Vážskom derivačnom kanáli, popri ceste II/507 a Váhu – Mikšová – Žilina (hrad Budatín) – Strečno – Lipovec – Vrútky a úsek Liptovský Mikuláš – Liptovský Hrádok (ÚPN VÚC ŽK 5.8.1.a)),
  - Terchovsko – Zázrivská cyklotrasa – úsek Varín – Terchová – Zázrivá (ÚPN VÚC ŽK 5.8.1.h)):
- koncepcia hlavných cyklistických trás rešpektuje schválené cyklodopravné cyklotrasy, cyklomagistrály a cykloturistické cyklotrasy a ostatné cyklistické trasy,
- navrhuje sa cyklodopravná cyklotrasa prepájajúca cyklodopravnú Terchovsko – Zázrivskú cyklotrasu – úsek Varín – Terchová s cyklodopravnou Vážskou cyklotrasou – úsek Žilina (hrad Budatín) – Strečno – hrad Strečno (cyklookruh okolo VD Žilina) s mimoúrovňovým križovaním železničnej trate č. 180 Žilina – Košice a cesty II/583 (m.č. Koňhora),
- koncepcia hlavných peších cyklistických a cykloturistických trás tak, aby rešpektovala hlavné a sekundárnu urbanistickú a kompozičnú os územia, ako i ťažiská urbanizovaných území,
- pešie, cyklodopravné, cyklistické a cykloturistické trasy viesť tak, aby boli čo najmenej rušené automobilovou prevádzkou,
- zmiešané územia historického jadra obce Varín sú ústrednými pešími priestormi obce,
- zmiešané územia subcentier obce Varín sú sekundárnymi ťažiskovými pešími priestormi obce,
- pre cyklistickú dopravu v zastavaných územiach nie je nutné budovať samostatné dopravné komunikácie, pretože všetky základné automobilové komunikácie budú vyhovovať cyklistickej prevádzke,
- vybudovať v k.ú. obce značenie turistických trás a cyklotrás (v zime lyžiarskych bežeckých trás),
- pri budovaní trás v nivách vodných tokov zabezpečiť, aby nedochádzalo k priamym zásahom do vodných tokov a nepovolenému výrubu drevín.

STATICKÁ DOPRAVA

Pre umiestňovanie a určovanie kapacity plôch statickej dopravy platí:

- v územiach existujúcej navrhovanej zástavby rodinných domov sa musí uplatňovať kritérium, že jednému bytu zodpovedajú min. dve odstavné miesta vrátane garáže vyčlenené na pozemku rodinného domu,
- v územiach bytových domov sa musí uplatňovať kritérium, že jednému bytu zodpovedajú odstavné miesta podľa STN 736110/Z2 – Projektovanie miestnych komunikácií – Zmena 2, vyčlenené na pozemku bytového domu,
- ďalšie nároky na parkovanie možno riešiť na obslužných a skľudnených komunikáciách,

- všetky ďalšie územia určené územným plánom obce pre parkovanie a odstavné plochy sa musia rešpektovať a chrániť,
- pri dimenzovaní parkovísk a odstavných plôch v jednotlivých územiach je potrebné v rámci následných projektových riešení vychádzať z čl. 193 – 202 platnej STN 73 6110; výpočet bude vždy v členení nárokov na odstavné a parkovacie plochy, z toho parkovacie plochy krátkodobé a parkovacie plochy dlhodobé.

ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA

V rámci železničnej dopravy sa navrhuje

- z hľadiska infraštruktúry železničnej dopravy (ÚPN VÚC ŽK 5.4) v návrhovom i výhľadovom období rešpektovať lokalizáciu existujúcej železničnej infraštruktúry - tratí, plôch a zariadení - umiestnenú na pozemkoch Železníc Slovenskej republiky, ohraničenú jej ochrannými pásmami (ÚPN VÚC ŽK 5.4.1),
- v návrhovom a výhľadovom období chrániť územný koridor a vo výhľadovom období realizovať modernizáciu železničnej trate č.180 I. kategórie na traťovú rýchlosť do 160 km/h, v trase multimodálneho koridoru č. Va., koridorová sieť TEN–T, sieť AGC č. E40, sieť AGTC č. C– E v trase a úsekoch (ÚPN VÚC ŽK 5.4.4):
  - v existujúcom koridore trate v úsekoch technicky vynútených lokálnych úprav smerového vedenia trate (ÚPN VÚC ŽK 5.4.4.a)),
- v návrhovom a výhľadovom období zabezpečiť územnú rezervu pre modernizáciu železničnej trate č. 180 I. kategórie na traťovú rýchlosť 160 km/h, koridorová sieť TEN-T, sieť AGC č. E40, sieť AGTC č. C-E 40 v úsekoch (ÚPN VÚC ŽK 5.4.5):
  - Žilina - Vrútky - Kraľovany - Ružomberok – Vlachy (ÚPN VÚC ŽK 5.4.5.a)),
- v návrhovom období chrániť územie a realizovať výstavbu železničnej zriaďovacej stanice Žilina v k.ú. Teplička nad Váhom (ÚPN VÚC ŽK 5.4.9)
- rešpektovať že nákladná aj hromadná železničná doprava so železničnou zastávkou v obci Varín bude prevádzkovaná prostredníctvom modernizovanej železničnej trate č. 180 I. kategórie na traťovú rýchlosť 160 km/h, koridorová sieť TEN– T, sieť AGC č. E40, sieť AGTC č. C– E 40,
- zavlečkovať územie priemyselného parku „Zátepličie od Váhu“,
- rešpektovať návrh „ŽSR – dostavba zriaďovacej stanice Žilina – Teplička a nadväzujúcej železničnej infraštruktúry v uzle Žilina“
  - na podchod pre cestujúcich popod modernizovanú (dvojkoľajnú) železničnú trať tak, aby bol sprístupnený areál DOLVAP, s.r.o. a umožnený nástup a výstup cestujúcich od areálu DOLVAP-u, s.r.o. a pešie prepojenie navrhovaného subcentra obce v lok. Podhájik pri železničnej stanici;
  - podchod a cyklistický podjazd v lok. Zátepličie, ktorý umožní sprístupniť peším chodníkom a cyklochodníkom (miestna cyklodoprava) napojeným na miestne pešie a cyklistické komunikácie priemyselný park v lok. Zátepličie od Váhu.

HROMADNÁ DOPRAVA

- trasa liniek hromadnej prepravy osôb bude vedená po cestách I/18, II/583, III/2078 III/2073, III/2072, III/2079, obslužnej komunikácii priemyselného parku a po železničnej trati č. 180,
- rozloženie zastávok hromadnej prepravy osôb je už v súčasnosti rovnomerné a pokrýva nároky na vyhovujúce dochádzkové vzdialenosti (v ťažiskách osídlenia),
- každej zastávke sa prisudzujú samostatné autobusové zastávkové pruhy v oboch smeroch, prístrešky a napojenie na pešie trasy,

- systém hromadnej dopravy môže byť doplnený aj o kyvadlovú železničnú dopravu Varín – Žilina – Rajec hlavne v súvislosti s realizáciou priemyselného parku Varín, Gbeľany a Mojš.

INFRAŠTRUKTÚRA LETECKEJ DOPRAVY

Časť k.ú. obce Varín sa nachádza v ochranných pásmach Letiska Žilina určených rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29.3.2017 z ktorých vyplýva nasledovné obmedzenie stanovené:

- kritickým ochranným pásmom proti laserovému žiareniu; v tomto ochrannom pásme sa zakazuje najmä umiestňovať, prevádzkovať a používať laserové zariadenie, ktorého úroveň vyžarovania je vyššia ako 5μW/cm^2, ak by takéto zariadenie mohlo spôsobiť doznievanie zrakového vnemu alebo oslepenie prudkým jasom pilota a mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky.

V zmysle §28 ods. 3 a §30 zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve v znení neskorších predpisov je Letecký úrad SR dotknutým orgánom štátnej správy v povoľovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v OP letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Letecký úrad SR o súhlas pri stavbách a zariadeniach:

- ktoré by svojou výškou, prevádzkou alebo použitím stavebných mechanizmov mohli narušiť vyššie popísané ochranné pásma letiska,
- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§30 ods.1 písmeno a) leteckého zákona),
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§30 ods.1 písmeno b) leteckého zákona),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§30 ods.1 písmeno c) leteckého zákona),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§30 ods.1 písmeno d) leteckého zákona).

2.18.4.2 Vodné hospodárstvo

VODNÉ HOSPODÁRSTVO – ZÁSOBOVANIE PITNOU VODOU

V rámci zásobovania pitnou vodou sa navrhuje

- rešpektovať z hľadiska ochrany vôd (ÚPN VÚC ŽK 6.1):
  - ochranné pásma vodárenských zdrojov (ÚPN VÚC ŽK 6.1.1),
  - chránené vodohospodárske oblasti Beskydy-Javorníky, Nízke Tatry-východná časť, Nízke Tatry-západná časť, Veľká Fatra, Strážovské vrchy (ÚPN VÚC ŽK 6.1.2),
- podporovať rozvoj skupinových vodovodov pre zásobovanie obyvateľov a uvažovaný územný rozvoj zabezpečením výstavby týchto stavieb (ÚPN VÚC ŽK 6.4):
  - dokončenie rozostavaných obecných verejných vodovodov (ÚPN VÚC ŽK 6.4.16),
  - SKV Žilina, stavby súvisiace s napojením obcí Dlhé Pole, Divina, Nezbudská Lúčka (ÚPN VÚC ŽK 6.4.21),

  - rekonštrukcie a rozšírenia verejných vodovodov v obciach s cieľom znížiť straty vody a zabezpečiť zásobovanie pitnou vodou pre uvažovaný územný rozvoj (ÚPN VÚC ŽK 6.4.22),
- podporovať rozvoj miestnych vodovodov v obciach a ich miestnych častiach s nedostatočným zásobovaním pitnou vodou, mimo dosahu SKV a v obciach bez verejného vodovodu (ÚPN VÚC ŽK 6.5),
- maximálny pretlak v najnižších miestach vodovodnej siete verejného vodovodu každého tlakového pásma nesmie prevyšovať hodnotu 0,6 MPa, pri zložitejšej členitosti terénu a podľa miestnych podmienok možno maximálny pretlak zvýšiť na 0,7 MPa (STN 755401 a vyhl. 684/2006 Zb.z.),
- pri zložitej členitosti terénu a v zástavbe na okraji obce musí byť hydrodynamický pretlak najmenej 0,15 MPa (obmedzenie výšky zástavby do 2 nadzemných podlaží, resp. 0,25 MPa),
- vodovodný systém v čo najväčšej miere ako zokruhovať, minimalizovať slepé vetvy,
- navrhované vetvy vodovodov trasovať v komunikáciách resp. súbežných zelených pásoch alebo chodníkoch, vyhnúť sa súkromným pozemkom s problémami vstupov pre výstavbu a obsluhu,
- vodovodný systém musí zabezpečovať potrebu požiarnej vody s nadzemnými hydrantmi,
- samostatné vodovodné prípojky pre jednotlivé subjekty musia byť na hranici svojich pozemkov ukončené vodomernými šachtami,
- pri navrhovaní rozvodov vody v súbehu s cestami I. II. a III triedy sa požaduje viesť ich trasu mimo cestný pozemok, v intraviláne min. 2,0 m za hranicou cestného pozemku, v extraviláne s dodržaním ochranného pásma cesty, čo bude podmienené priestorovými možnosťami v susedstve ciest I. II. a III. triedy.

VODNÉ HOSPODÁRSTVO – ODKANALIZOVANIE ÚZEMIA

V rámci odkanalizovania územia sa navrhuje

- zabezpečiť rozvoj verejných kanalizácií v súlade s vecnými požiadavkami smernice 91/271/EHS (trasponovanými do zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách), vrátane časového harmonogramu, s cieľom vytvoriť podmienky pre zabezpečenie dobrého stavu vôd do roku 2015 (ÚPN VÚC ŽK 6.6),. To znamená :
  - zabezpečiť zodpovedajúcu úroveň odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd s odstraňovaním nutrientov z aglomerácií s produkciou organického znečistenia väčšou ako 10 000 EO v časovom horizonte do 31.12.2010 v súlade s plánom rozvoja verejných kanalizácií (ÚPN VÚC ŽK 6.6.1),
  - zabezpečiť realizáciu opatrení pre zmiernenie negatívneho dopadu odľahčovaní a odvádzania vôd z povrchového odtoku na ekosystém recipienta (ÚPN VÚC ŽK 6.6.4),
  - vylúčiť vypúšťanie čistiarenského kalu a obsahu žúmp do povrchových vôd a podzemných vôd (ÚPN VÚC ŽK 6.6.5),
- podporovať rozvoj kanalizácií a ČOV v obciach a miestnych častiach, ktoré nie je možné riešiť formou skupinových kanalizácií (ÚPN VÚC ŽK 6.8),
- nadviazať odvedenie splaškových vôd na existujúcu obecnú stokovú sústavu vo Varíne odvádzajúcu splaškové vody z obce kanalizačným zberačom vedeným od zastavaného územia obce Varín do kanalizačného zberača z terchovskej doliny (vybudovaného pomocou programu ISPA) do SČOV H. Hričov,
- splašková kanalizácia bude v navrhovaných územiach gravitačná, pripojená na obecnú stokovú sústavu obce Varín,
- územia obce budú odkanalizované delenou stokovou sústavou,

- verejná časť každej splaškovej kanalizačnej prípojky v obci musí byť ukončená tesne za hranicou pozemku (areálu) revíznou šachtou,
- splaškové vody z rozptýlených rekreačných chát a iných objektov mimo dosahu splaškovej kanalizácie likvidovať v nepriepustných žumpách s pravidelným vyvážaním splaškov do SČOV v Hornom Hričove,
- dažďové vody zo striech a spevnených plôch odvádzať gravitačne do cestnej dažďovej kanalizácie, alebo do rigolov, resp. miestnych recipientov a ich prítokov, prípadne vsakovaním do vhodného podložia, odvedenie riešiť v zmysle platných technických noriem a predpisov a v prípade ich zaústenia do miestnych recipientov je potrebné tieto práce odsúhlasiť správcom vodných tokov v území,
- pri navrhovaní rozvodov kanalizácie v súbehu s cestami I. II. a III triedy sa požaduje viesť ich trasu mimo cestný pozemok, v intraviláne min. 2,0 m za hranicou cestného pozemku, v extraviláne s dodržaním ochranného pásma cesty, čo bude podmienené priestorovými možnosťami v susedstve ciest I. II. a III. triedy,
- každé parkovisko a odstavná plocha s kapacitou 5 a viac parkovacích miest musia byť vybavené odlučovačom ropných látok.

PODZEMNÉ VODY

- rešpektovať útvary podzemnej vody kvartérnych sedimentov SK1000500P a útvary podzemnej vody predkvartérnych hornín SK2001800F.

VODNÉ TOKY A NÁDRŽE A OCHRANA PRED POVODŇAMI

V zmysle aktualizovaného ÚPN VÚC ŽK a príslušných predpisov je potrebné

- v súlade s Plánom manažmentu čiastkového povodia Váh realizovať opatrenia na dosiahnutie dobrého stavu vôd do roku 2015 (ÚPN VÚC ŽK 6.11),
- zabezpečiť likvidáciu povodňových škôd z predchádzajúcich rokov a budovať protipovodňové opatrenia na tokoch v území, ktoré je ohrozované povodňovými prietokmi s dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí (ÚPN VÚC ŽK 6.12),
- na ochranu územia pred povodňami po dohode s ochranou prírody (ÚPN VÚC ŽK 6.13):
  - realizovať nasledovné stavby, pričom je potrebné zachovať ekostabilizačné, ekologické a migračné funkcie vodných tokov v súlade s opatreniami Plánu manažmentu čiastkového povodia Váh (ÚPN VÚC ŽK 6.13.1):
    - Varín, úprava toku Varínka (ÚPN VÚC ŽK 6.13.1.i.i)),
  - vytvoriť podmienky účasti obcí na riešení povodňovej ochrany v zmysle Organizačnej smernice č. 5/2008 Slovenského vodohospodárskeho podniku š.p. Žilina a možnosti financovania v rámci Operačného programu Životné prostredie, Prioritná os 2 „Ochrana pred povodňami“, operačný cieľ : 2.1. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami (ÚPN VÚC ŽK 6.13.2),
  - komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach tokov opatreniami, ktorých výsledkom bude zvýšenie retenčného účinku pôdy, spomalenie a vyrovnanie odtoku vody z povodia a zníženie erózneho účinku vody v súlade s opatreniami Plánu manažmentu čiastkového povodia Váh; úpravy tokov realizovať tak, aby nedochádzalo k napriameniam tokov (ÚPN VÚC ŽK 6.13.4),
  - rešpektovať záplavové čiary z máp povodňového ohrozenia a zamedziť výstavbu v okolí vodných tokov a v území ohrozovanom povodňami (ÚPN VÚC ŽK 6.13.5),
  - rešpektovať preventívne protipovodňové opatrenia navrhované v pláne manažmentu povodňového rizika (ÚPN VÚC ŽK 6.13.6),
- rešpektovať pásma ochrany verejných vodovodov, verejných kanalizácií a vodohospodárskych stavieb (ÚPN VÚC ŽK 6.14),

- rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z.z. a príslušné platné normy STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a 75 2102 „Úpravy riek a potokov“,
- ponechať manipulačný pás pre opravy, údržbu a povodňovú aktivitu v šírke min. 5,0 m od brehovej čiary miestnych vodných tokov, v šírke min. 10 m od brehovej čiary vodohospodársky významných vodných tokov, resp. vzdušnej päty hrádze a od zátopovej čiary, pri max. hydrostatickej hladine 352,00 m n.m. vodnej nádrže Žilina; do vymedzeného pobrežného pozemku neumiestňovať zariadenia a vedenia technickej infraštruktúry, stavby trvalého charakteru, súvislú vzrastlú zeleň, ani ho inak napr. poľnohospodársky obhospodarovať,
- zachovať prístup mechanizácie správcu vodných tokov k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity,
- akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v dotyku s tokmi odsúhlasiť so správcom vodných tokov (Slovenským vodohospodárskym podnikom, OZ Povodie Váhu, Piešťany),
- rozvojové aktivity musia byť v súlade so zákonom č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami,
- v rámci odvádzania dažďových vôd realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd a pod.),
- vody z povrchového odtoku pred odvedením do recipientu zbaviť ropných látok, ako aj plávajúcich a unášaných väčších častíc,
- odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z.z. a NV SR č. 296/2005, ktorým sa ustanovujú kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov,
- dbať na údržbu korýt, hlavne jarnú a udržiavať brehovú zeleň v dobrom zdravotnom stave, rozširovať a dopĺňať brehovú zeleň v lokalitách, kde je to možné,
- vybudovať systém úprav na vodných tokoch redukujúci účinky prívalových vôd a k všeobecnému prospechu zadržiavajúci vodu v území,
- zabezpečiť ochranu inundačného územia (§ 46, ods.(3) a § 63, ods.(2), písm. b zák. č. 364/2004 Z.z.).a vytvárať podmienky pre:
    - prirodzené meandrovanie vodných tokov,
    - zadržanie v maximálnej možnej miere dažďových vôd zo striech a spevnených plôch pri navrhovanej výstavbe (zachovať retenčnú schopnosť územia), akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov, respektíve kontrolovane vypúšťať do recipientu po odznení prívalových zrážok,
    - zohľadnenie požiadaviek na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 a NV SR č. 269/2010Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd,
    - komplexné riešenie odtokových pomerov v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody,
    - vytváranie podmienok a budovanie potrebných protipovodňových opatrení s dôrazom na ochranu intravilánu obce,
    - zaradenie stavieb protipovodňovej ochrany v územnoplánovacej dokumentácii medzi verejnoprospešné stavby,

- vylúčenie významných zásahov do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich v rámci využitia územia.

2.18.4.3 Energetika

V zmysle aktualizovaného ÚPN VÚC ŽK je potrebné

- zohľadniť ekonomické a ekologické hľadiská pri zabezpečení územia energiami a vytvárať efektívne diverzifikované systémy energetického zásobovania kraja (ÚPN VÚC ŽK 7.1),
- vytvárať priaznivé podmienky na intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike (ÚPN VÚC ŽK 7.13),
- podporovať a presadzovať v regióne ŽSK s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, MVE a pod.) pre potreby obyvateľstva a služieb pri zohľadnení miestnych podmienok (ÚPN VÚC ŽK 7.14),
- znižovať energetickú náročnosť objektov (budov) z hľadiska tepelných strát (ÚPN VÚC ŽK 7.15).

ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIOU

V rámci zásobovania elektrickou energiou sa navrhuje

- zabezpečiť spoľahlivú a bezpečnú dodávku a prenos elektrickej energie dobudovaním elektrizačnej rozvodnej sústavy kraja v nadväznosti na sústavu SR a sústavu medzištátnu (ÚPN VÚC ŽK 7.3),
- v energetickej náročnosti spotreby (ÚPN VÚC ŽK 7.4):
  - realizovať opatrenia na zníženie spotreby elektrickej energie v priemysle a energeticky náročných prevádzkach (ÚPN VÚC ŽK 7.4.1),
  - minimalizovať využívanie elektrickej energie na výrobu tepla (ÚPN VÚC ŽK 7.4.2),
- chrániť územné koridory a plochy pre vedenia a zariadenia vo výhľade po roku 2015 (ÚPN VÚC ŽK 7.6):
  - rekonštrukciu medzištátneho vedenia ZVN 400 kV Varín – štátna hranica s ČR – Nošovice na 2x 400 kV (ÚPN VÚC ŽK 7.6.1),
  - výstavbu nového medzištátneho 2x400 kV vedenia ZVN v trase Varín – štátna hranica s Poľskom – Byczyna (ÚPN VÚC ŽK 7.6.2),
  - odbočenie koridorov nových 2x400 kV vedení ZVN Varín - štátna hranica s Poľskom - Byczyna a ZVN Varín - štátna hranica s ČR - Nošovice od spoločného koridoru v katastrálnom území Kysuckého Nového Mesta, (v úseku vedenia V404 medzi podpernými bodmi č. 189 až č.197) (ÚPN VÚC ŽK 7.6.3),
  - 2x110 kV vedenie Varín - Hc Sučany (trasu viesť mimo územia NP Malá Fatra) (ÚPN VÚC ŽK 7.6.8),
  - úpravu trasy 110 kV vedení č. 7717, 7718 v úseku Turčianske Kľačany - Dubná Skala do polohy v súbehu s 2x400 kV vedením Varín – Sučany (ÚPN VÚC ŽK 7.6.9),
  - 2x110 kV vedenie Varín – Terchová (ÚPN VÚC ŽK 7.6.17),
- rešpektovať trasy súčasných 400 a 110 kV vedení,
- rešpektovať Územný generel dopravy mesta Žilina – križovatka navrhovanej cesty I/18 x cesta III/2072 Varín – Mojš a s ňou spojené budúce úpravy (preložky) energetických zariadení,
- akceptovať navrhovanú výmenu v trafostaniciach T2, T6, T9, T10, T12, T13, T16, T19 za väčšiu transformačne jednotky,

- navrhované trafostanice T22, T23, T24, T25, T26, T27, T28, T29 budovať ako kompaktné,
- akceptovať navrhovanú demontáž VN vedenia a navrhovanú preložku VN vedenia v lokalite Záhumnie do novej polohy (uvoľnenie plochy pre navrhovanú výstavbu),
- VN prípojky k novým trafostaniciam riešiť zemným káblom,
- NN sieť v plochách sústredenej navrhovanej bytovej výstavby riešiť káblovým vedením zemou, vrátane verejného osvetlenia,
- nezvyšovať počet elektricky vykurovaných bytov,
- v súlade s ustanoveniami § 4 zákona č. 543/2002 Z.z. v platnom znení pri rekonštrukcií a výstavbe vzdušných vedení použiť také technické riešenie, ktoré bráni usmrcovaniu vtákov,
- dodržať ochranné pásma v zmysle zákona č. 251/2012 Z.z.,
- podporovať iniciatívy na využitie alternatívnych zdrojov pre výrobu elektrickej energie,
- pri navrhovaní elektrorozvodov v súbehu s cestami I., II., III. triedy sa požaduje viesť ich trasu mimo cestný pozemok, v intraviláne min. 2,0 m za hranicou cestného pozemku, v extraviláne s dodržaním ochranného pásma cesty, čo bude podmienené priestorovými možnosťami v susedstve ciest I., II., III. triedy.

ZÁSOBOVANIE TEPLOM

- potreby tepla riešiť naďalej decentralizovaným spôsobom s intenzívnejším využívaním zemného plynu a ostatných dostupných druhov palív (drevo, drevný odpad, drevné štiepky) a tým docieliť znižovanie vypúšťania škodlivín do ovzdušia,
- využívať alternatívne zdroje tepla (slnečné kolektory, tepelné čerpadlá...) a podporovať aktivity na získavanie tepla z netradičných zdrojov energií, čo bude mať priaznivý dopad na čistotu ovzdušia najmä v zimnom období.

ZÁSOBOVANIE ZEMNÝM PLYNOM

V rámci zásobovania zemným plynom sa navrhuje

- podporovať rozvoj plynofikácie územia kraja, chrániť koridory existujúcich a navrhovaných plynovodov a plynárenských zariadení (ÚPN VÚC ŽK 7.7),
- zvýšiť percento plynofikácie obcí v kraji v ekonomicky efektívnych oblastiach a v územiach so zvýšenými požiadavkami na ochranu životného a prírodného prostredia. (Národné parky, ich OP, CHKO a p.) ((ÚPN VÚC ŽK 7.8),
- vytvoriť územné podmienky pre realizáciu plynárenských zariadení, prípadne ich rekonštrukciu a pri využívaní územia chrániť vybudované plynárenské zariadenia predpísanými ochrannými pásmami (ÚPN VÚC ŽK 7.11),
- akceptovať návrh regulačnej stanice RS Priemyselný park – lokalita Zátepličie od Váhu,
- plynofikáciu územia riešiť STL rozvodom plynu do 0,3 MPa a v priestore „Zárieča NTL do 2,1 kPa,
- územie severne od železničnej trate zásobovať z regulačnej stanice RS Varín – obec,
- využívať zemný plyn komplexným spôsobom, t.j. na vykurovanie, prípravu teplej úžitkovej vody a na varenie,
- vzhľadom ku zvýšenému odberu plynu do roku 2030 prehodnotiť integrovanú STL plynárenskú sústavu,
- rešpektovať ochranné pásma plynárenskej sústavy,
- rešpektovať že umiestnenie stavby v bezpečnostnom pásme plynovodu podlieha súhlasu prevádzkovateľa plynovodnej siete, ktorý stanoví podmienky umiestnenia

stavby na základe žiadosti oprávnenej osoby v súlade s príslušnými všeobecne záväznými a technickými predpismi,

- pri navrhovaní plynovodov v súbehu s cestami I., II., III. triedy sa požaduje viesť ich trasu mimo cestný pozemok, v intraviláne min. 2,0 m za hranicou cestného pozemku, v extraviláne s dodržaním ochranného pásma cesty, čo bude podmienené priestorovými možnosťami v susedstve ciest I., II., III. triedy.

ELEKTRONICKÉ KOMUNIKAČNÉ SIETE

V rámci elektronických komunikačných sietí sa navrhuje

- v oblasti telekomunikácií (ÚPN VÚC ŽK 10) dosiahnuť špičkovú medzinárodnú úroveň telekomunikačných služieb v horizonte do r. 2010 (ÚPN VÚC ŽK 10.2),
- v oblasti pôšt (ÚPN VÚC ŽK 11) skvalitňovať poštové služby v kraji realizáciou nasledovných úloh a cieľov (ÚPN VÚC ŽK 11.3):
    - pokračovať v modernizácii interiérov pôšt vo všetkých okresoch, predovšetkým v Žiline, Martine, Turčianskych Tepliciach, Námestovo a Tvrdošíne; ako aj v plynofikácii pôšt v kraji (ÚPN VÚC ŽK 11.3.d)):
- úprava trasy diaľkových káblov (DK) v lokalite „Záhumnie“,
- rozšíriť portfólio služieb o dátové služby a internetové prepojenie ADSL,
- rozšíriť miestnu telekomunikačnú káblovú sieť do navrhovaného rozvojového územia,
- rešpektovať trasy káblov diaľkovej a miestnej siete,
- pri navrhovaní rozvodov elektronických komunikačných sietí v súbehu s cestami I., II., III. triedy sa požaduje viesť ich trasu mimo cestný pozemok, v intraviláne min. 2,0 m za hranicou cestného pozemku, v extraviláne s dodržaním ochranného pásma cesty, čo bude podmienené priestorovými možnosťami v susedstve ciest I., II., III. triedy.

2.18.5 ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH HODNÔT, OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, VYTVÁRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY VRÁTANE PLÔCH ZELENE

2.18.5.1 Zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrnohistorických hodnôt

- rešpektovať a chrániť NKP Rímskokatolícky kostol sv. Trojice číslo Ústredného zoznamu pamiatkového fondu 1386/1. Gotický, postavený v 2. pol 13. storočia, neskôr upravovaný v 17. storočí, v r. 1828 a 1945 – 1946,
- rešpektovať a chrániť NKP Kaplnka sv. Floriána číslo Ústredného zoznamu pamiatkového fondu 1387/1. Barok neskorý, postavená v 2. pol. 18. storočia,
- rešpektovať a chrániť NKP Pomník padlým v SNP, číslo Ústredného zoznamu pamiatkového fondu 3299/1, rok 1945,
- na národné kultúrne pamiatky (ďalej len NKP) sa vzťahuje ochrana vyplývajúca z ustanovení pamiatkového zákona – č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov, dotýkajúca sa individuálnej ochrany vlastnej veci, ako aj ochrany trvalého udržiavania vhodného prostredia kultúrnej pamiatky, umožňujúceho využívanie a prezentáciu kultúrnej pamiatky spôsobom, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote. Pred začatím obnovy NKP (súbor špecializovaných činností, ktorými sa vykonáva údržba, konzervovanie, oprava, adaptácia a rekonštrukcia) je povinnosť postupovať podľa § 32 ods. 2 – 4 pamiatkového zákona,

- podľa § 27 ods. 2 pamiatkového zákona v bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť, ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky; desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou aj pozemok,
- chrániť územia archeologických lokalít evidovaných v Centrálnej evidencii archeologických nálezísk na Slovensku a z odbornej literatúry:
  - Varín – poloha Dubovec – hlinené piecky z neskorej doby kamennej (eneolit),
  - Varín – Šošinský potok – sídlisko lužickej kultúry z mladšej doby bronzovej,
  - Varín – križovatka cesty z Gbelian do Krasnian - pohrebisko lužickej kultúry,
  - Varín – poloha Pri Hrádku – pohrebisko lužickej kultúry,
  - Varín – poloha Hrádok – mohylový hrob z obdobia moru 1831,
  - Varín – západne od polohy Hrádok – stredoveké sídlisko,
  - Varín – poloha Zátepličie – nález rímskych republikánskych mincí,
  - Varín – poloha Hradisko – opevnenie púchovskej kultúry z 1. st. pred n.l.,
  - Varín – poloha Železná studňa – pece na tavenie železa z doby rímskej,
  - Varín – poloha Železná studňa – dechtáreň z prelomu 12. 13. stor. n.l.,
  - Varín – poloha Farský kostol – slovanské sídlisko,
  - Varín – poloha Tesco – sídlisko,
  - Varín – poloha Farský kostol – prikostolný cintorín,
  - Varín – Námestie – depot z obdobia stredoveku,
  - Varín – poloha Hájiky – ojedinelý nález oštepu zo staršej doby železnej,
  - Varín – poloha nákladné nádražie – náhodný nález franského železného meča z 9. st. n.l.,
- v prípade akýchkoľvek zemných prác je nevyhnutné osloviť Krajský pamiatkový úrad v Žiline podľa § 30, ods. 4) zákona 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov; pri príprave stavieb a inej hospodárskej činnosti na území, kde sa predpokladá ohrozenie pamiatkových hodnôt a archeologických nálezov, bude nevyhnutné vykonať pamiatkový archeologický výskum podľa § 35, § 36 a § 39 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu,
- v územných konaniach resp. v zlúčených územných a stavebných konaniach v zmysle stavebného zákona je vždy dotknutým orgánom Krajský pamiatkový úrad resp. vždy príslušný orgán podľa § 30, ods. 4) zákona 49/2002 Z z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov; pri príprave stavieb a inej hospodárskej činnosti na území, kde sa predpokladá ohrozenie pamiatkových hodnôt a archeologických nálezov, je nevyhnutné vykonať pamiatkový záchranný archeologický výskum podľa § 35, ods. 7), § 36, ods. 2) a 3) a § 39, ods. 1) zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov**,**
- v súvislosti so stavebnou činnosťou spojenou s vykonávaním akýchkoľvek zemných prác je povinnosťou stavebníka a organizácie uskutočňujúcej stavbu alebo zabezpečujúcej jej prípravu alebo vykonávajúcej iné práce podľa tohto zákona ohlásiť prípadný archeologický nález podľa § 40, ods. 2 - 5) zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov v súlade s § 127, ods. 1) a 2) zákona č. 50/1976 o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov na Krajskom pamiatkovom úrade v Žiline,
- ak sa nález nájde mimo povoleného pamiatkového výskumu, sa uplatňuje postup podľa § 40 ods. 2 – 5 pamiatkového zákona v spojitosti s § 127, ods. 1) a 2) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (stavebný zákon); nálezca to musí oznámiť krajskému

pamiatkovému úradu najneskôr na druhý pracovný deň po jeho nájdení; nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou; archeologický nález môže premiestniť a vyzdvihnúť z pôvodného miesta a nálezových súvislosti iba oprávnená osoba, nález, ktorým je strelivo alebo munícia pochádzajúca spred roku 1946 iba pyrotechnik Policajného zboru,

- v rámci kultúrneho dedičstva resp. kultúrnohistorického potenciálu obce sa ďalej navrhuje chrániť, zveľaďovať, dotvárať a propagovať ako významné obecne pamätihodnosti:
  - kaplnky zo 17. a 18. storočia, prícestné kríže,
  - krstiteľnice z 13. a 16. storočia,
  - božie muky pri ceste III/2078 (smer do obce Gbeľany) so sochou Piety z pol. 19.storočia,
  - objekt – dom č. 273 ako klasicistický z pol. 19. storočia (pôv. Poštová stanica dostavníka), t.č. hostinec (prízemná budova s obdĺžnikovým pôdorysom a s predstavaným stĺpovým portikom s vysokým trojhranným štítom),
  - objekty s jemným ornamentom v omietkach na Hrnčiarskej ulici,
  - objekt – dom č. 396 na Železničnej ulici s plastickými motívmi fasády,
  - objekty s pamätnými tabuľami,
  - priestor Námestia sv. Floriána s okolitou zástavbou, s vyústeniami ulíc z hľadiska zachovania „genius loci“,
  - priestor Farskej ulice s okolitou zástavbou vrátane bývalej trafostanice z hľadiska zachovania „genius loci“,
  - komplex stavebných a technologických objektov a prvkov areálu DOLVAP-u, s.r.o. s aspektom technickej pamiatky,
  - objekt – skelet súvisiaci s bývalou banskou činnosťou pri vodnej ploche (bývalý asfaltový lom) v lokalite Uhliská s aspektom technickej pamiatky v novej zástavbe akceptovať a využívať prvky pôvodnej ľudovej architektúry – prízemné stavby so sedlovými strechami a štítmi,
- v rámci kultúrneho dedičstva resp. kultúrnohistorického potenciálu obce sa ďalej navrhuje:
  - v súlade so stavebným zákonom sústavne sledovať stavebno-technický stav všetkých stavieb (aj drobných), predovšetkým v najstaršej časti obce a udržiavať ich v dobrom stavebno-technickom stave,
  - do kultúrnohistorického potenciálu obce zahrnúť aj objekty pôvodnej architektúry dotvárajúce „historické“ prostredie, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou jej integrity, najmä v najstaršej časti obce; tieto objekty udržiavať, prípadne stavebnými úpravami (bez takých zásahov do ich vzhľadu, ktoré by zásadne zmenili pôvodný charakter architektúry) dosiahnuť stav, ktorý by zvýšil ich užívateľský štandard,
  - pri zásahu do týchto objektov vychádzať z poznania, že stavebný typ pôvodných vidieckych obytných a hospodárskych stavieb je výsledkom dlhodobého kontinuálneho vývoja, ktorý svojim charakterom pripomína vývoj ako dôsledok evolučného procesu; jedným z atribútov tradičného ľudového staviteľstva je typologická jednota domov, a to vo vonkajšom formálnom výraze, tak i vo vnútornej pôdorysnej dispozícii i celej priestorovej organizácii usadlosti,
  - obnova pôvodnej štruktúry bude spočívať v jednotnej (nie typovej) úprave fasád, brán, oplotenia, preddomia a pod.; pôvodné hospodárske objekty môžu byť využité ako občianska vybavenosť, služby, garáže a pod.; návrhy úprav by mali vykonať odborne spôsobilí projektanti so skúsenosťami v prestavbách stavieb, zvlášť historickej architektúry,

- z hľadiska historického významu obce treba v maximálnej miere zachovať historicky vzniknutý urbanistický pôdorys obce so skupinami pôvodnej architektúry a tiež upriamiť pozornosť na stavebnú obnovu v pôvodnom duchu,
- vylučuje sa implantovanie cudzích architektonických prvkov do prostredia so zachovanou pôvodnou ľudovou architektúrou, prípadne pri jej obnove (napríklad tzv. bavoráky),
- v súvislosti s § 14, odst.4 zák.č.49/2002 Z.z. vyhlásiť všeobecne záväzným nariadením obce vytvorenie a odborné vedenie permanentne otvoreného zoznamu pamätihodností obce, ktorého súčasťou budú historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, osobnosti, stavebné objekty, lokality historickej zelene atď.

2.18.5.2 Zásady a regulatívy ochrany a využívania prírodných zdrojov

Zásady a regulatívy ochrany využívania zdrojov pitnej vody vyplývajú predovšetkým z vodného zákona č. 364/2004 Z.z. a z vyhl. č. 29/2005 Z.z.

2.18.5.3 Zásady a regulatívy ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability vrátane prvkov zelene

ÚPN – O Varín požaduje rešpektovať:

- jestvujúce prvky ochrany prírody

  Maloplošné chránené územia
  - národná prírodná rezervácia Starý hrad s 5.° ochrany,
  - národná prírodná rezervácia Suchý s 5.° ochrany,
  - prírodná pamiatka Krasniansky luh s 5.° ochrany (v blízkosti k.ú. Varín),
  - ochranné pásmo prírodnej pamiatky Krasniansky luh s 3.° ochrany

  Veľkoplošné chránené územia
  - Národný park Malá Fatra s 3.º ochrany,
  - ochranné pásmo Národného parku Malá Fatra s 2.º ochrany,
  - ostatné územie katastra obce s 1.° ochrany.

  Súvislú európsku sústavu chránených území NATURA 2000
  - územie európskeho významu SKUEV 0252 Malá Fatra,
  - územie európskeho významu SKUEV 0221 Varínka,
  - chránené vtáčie územie CHVÚ 13 Malá Fatra.

ÚPN – O Varín navrhuje prvok ochrany prírody:

Maloplošné chránené územie
- (EVS) časť Dubiny Starhrad s 5.° ochrany.

ÚPN – O Varín ďalej požaduje rešpektovať:

- jestvujúce prvky RÚSES-u

  Genofondové lokality regionálneho významu (v zmysle Aktualizácie RÚSES)
  - ZA 21 Krasniansky luh,
  - ZA 30 Asfaltový lom pri Nezbudskej Lúčke,
  - ZA 33 Starý hrad (NPR),
  - ZA 34 Suchý (NPR).

  Biocentrá (v zmysle ÚPN – VÚC ŽK a aktualizácie RÚSES)
  - provinciálne biocentrum 3/1, 6/1, 11/1 (Bbc1) Krivánska Malá Fatra,

  Biokoridory
  - biokoridor nadregionálneho významu 11/25 (Nrbk1) Rieka Váh,
  - biokoridor regionálneho významu 11/33 (Rbk21) Ekotón Krivánskej Fatry,
  - biokoridor regionálneho významu 11/30 (Rbk13) Vodný tok Varínka a

Struháreň.

ÚPN – O Varín navrhuje prvky ÚSES:

Biokoridory miestneho významu s prítokmi

- nMbk1 – Želehosť (SVP š.p. uvádza názov Koňhorský potok),
- nMbk2 – Koňhorský potok (SVP š.p. uvádza názov Želehosť),
- nMbk3 – bezmenný pravobrežný prítok Varínky,
- nMbk4 – opustený náhon,
- nMbk5 – Šošínsky jarok (Šošínec),
- nMbk6 – Jedľovina,
- nMbk7 – Dúbrava,
- nMbk8 – Lipovec,
- nMbk9 – Hradský potok.

ÚPN – O Varín ďalej požaduje rešpektovať:

Ekologicky významné segmenty (EVS)

- EVS Okolie Starého hradu - dubiny s priľahlými spoločenstvami, lesy okolo Starhradu, vrátane lužných lesov, flóra skál,
- EVS Asfaltový lom a okolie - vodné plochy a mokraďové spoločenstvá,
- EVS Varínka - lužné lesy,
- EVS Horské lúky a mezofilné pasienky pod Jedľovinou,
- EVS Umelá mokraď na VD Žilina - sprievodná zeleň.

ÚPN – O Varín požaduje chrániť:

Ekologicky významné prvky

- neregulované úseky vodných tokov a plôch so zachovanou brehovou zeleňou,
- lúky a pasienky, najmä vlhké aluviálne lúky a mokrade v okolí tokov,
- prameniská,
- remízky na poľnohospodárskej pôde,
- extenzívne využívané sady a záhrady,
- sprievodné porasty popri starých úvozoch ciest,
- kompaktné lesné porasty,
- bralá,
- významné krajinné dominanty,
- extenzívne využívané trvalé trávne porasty s potenciálnym výskytom biotopov európskeho a národného významu.

Prírodné pozoruhodnosti a okolitú krajinu ako celok

- historické krajinné štruktúry,
- dominanty kultúrnohistorických pamiatok,
- prírodné dominanty líniové, skupinové a solitérne,
- rozhrania vnímania prírodných masívov.

Navrhované opatrenia pre miestny územný systém ekologickej stability:

- upravovanie biodiverzity kultúrnych porastov sledujúce zvýšenie zastúpenia druhov odolnejších voči nepriaznivým vplyvom znečistenia ovzdušia a škodcov,
- vytvorenie nových plôch verejnej zelene v rámci zastavaných aj mimo zastavaných území obce (napr. parky, zeleň oddychových zón),
- vytvorenie nových plôch izolačnej a líniovej zelene vo výrobných územiach a v ich okolí,
- návrh izolačnej zelene v území športu od území bývania,
- návrh izolačnej zelene od líniovej dopravnej infraštruktúry,
- požiadavka na vypracovanie Miestneho územného systému ekologickej stability (MÚSES).

EKOSTABILIZAČNÉ OPATRENIA SMERUJÚCE K OPTIMALIZÁCII URBANIZÁCIE ÚZEMIA

- novú IBV orientovať na zastavané územie sídla, prípadne na plochy priľahlé k sídlu, v maximálnej miere využívať bytový fond rekonštrukciami a dostavbami v rámci zastavaného územia,
- obmedziť novú výstavbu po stránke výškovej a objemovej, s prihliadnutím na typológiu architektúry, novú výstavbu realizovať s použitím typických architektonických prvkov v území,
- dodržať únosnú zastavanosť územia.

EKOSTABILIZAČNÉ OPATRENIA Z HĽADISKA ZMIERNENIA VPLYVU POĽNOHOSPODÁRSKEJ VÝROBY NA KRAJINU

- intenzívne využívané plochy polí je možné naďalej obrábať doteraz používaným spôsobom, z hľadiska ochrany biodiverzity je vhodné zachovať remízky,
- minimalizovať používanie pesticídov a umelých hnojív vo voľnej krajine, kde hrozí kontaminácia prostredia a znečistenie zdrojov vôd,
- zachovať mimolesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodársko-kultúrnej krajine, ktorá z ekologického hľadiska zvyšuje biodiverzitu prostredia,
- pri extenzívnom a polointenzívnom pasení je dôležité striedať pasienky a ponechať im dostatočný čas na obnovu, čím sa zabráni šíreniu druhov nitrofilných a druhov znášajúcich zošľap,
- pastvu je vhodné kombinovať s kosením porastov, čím sa zabráni sukcesii vegetácie a nežiaducemu šíreniu burinných druhov, ktoré nie sú spásané a šíria sa do voľnej krajiny,
- pri kosení odstraňovať biomasu,
- je nutné zabrániť šíreniu nepôvodných, inváznych druhov v rámci poľnohospodárskych pozemkov a systematicky ich porasty likvidovať biologickým spôsobom bez použitia chemikálií,
- nepoužívať alochtónne (nepôvodné) druhy tráv pri prípadných rekultiváciách, v takom prípade využiť nastieľanie z pôvodných druhov tráv,
- redukovať prípadné šírenie náletu drevín do cenných biotopov a tým zabrániť zarastaniu územia,
- nenarušovať vodný režim v krajine nevhodnými zásahmi.

EKOSTABILIZAČNÉ OPATRENIA Z HĽADISKA ZMIERNENIA VPLYVU LESNEJ VÝROBY NA KRAJINU

- hospodárenie v lesných porastoch a ťažbu je potrebné vykonávať jemnejším spôsobom,
- je potrebné zachovávať poloprirodzené a prirodzené lesné porasty,
- nezalesňovať biotopy horských psicových porastov a pasienkov,
- druhové zloženie vysádzaných hospodárskych lesov orientovať na rôznoveké porasty so zmiešaným druhovým zložením z autochtónnych drevín,
- nepoužívať chemické prostriedky proti škodcom,
- ťažbu vykonávať šetrne, aby nedochádzalo k erózii pôdy.

EKOSTABILIZAČNÉ OPATRENIA Z HĽADISKA REKREAČNÉHO A ŠPORTOVÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA

- vhodným rekreačným využitím v rámci katastra je turistika a ekoturistika, etnoturistika, chatárstvo, lukostreľba na vyhraničenom území,
- v nive rieky Váh je to pobyt pri vode, vodné športy, športový rybolov,
- umelú vodnú plochu pri asfaltovom lome s priľahlým okolím je možno použiť ako náučnú lokalitu, bez akéhokoľvek zásahu do jeho biotopu (zabrániť výrubom,

zmene vodného režimu, odstraňovaniu vegetácie a pod.), doporučuje sa upraviť jej okolie kosením inváznych a expanzívnych druhov rastlín, v blízkosti je možné umiestniť náučnú tabuľu, odporúča sa sanácia skeletu po banskej činnosti ako technickej pamiatky,

- rekreačné objekty polyfunkčného charakteru je potrebné situovať v blízkosti existujúcich objektov,
- je potrebné zabrániť živelnej výstavbe rekreačných objektov na TTP,
- cyklotrasy (v zime využívané ako bežkárske trasy), pri ich trasovaní je potrebné rešpektovať EVS (ekologicky významné segmenty),
- vhodným rekreačným využitím vzhľadom na historickú a prírodnú hodnotu je vybudovanie náučného chodníka, s náučnými tabuľami, ktoré je vhodné umiestniť pri historicky významných objektoch a prírodných pozoruhodnostiach, či za účelom výchovným (okolie Starhradu, kostol, vodná plocha pri lome),
- zriadenie chovu rýb pri sútoku Varínky s Váhom na vyhĺbenej ploche, s rešpektovaním zachovania nelesnej drevinovej vegetácie.

EKOSTABILIZAČNÉ OPATRENIA Z HĽADISKA OCHRANY PRÍRODNÝCH A KULTÚRNYCH HODNÔT

- EVS časť Dubiny Starhrad – navrhuje sa lokalitu vyhlásiť za maloplošné chránené územie,
- dodržiavať legislatívne predpisy ochrany prírody a krajiny na územnú i druhovú ochranu,
- zachovať pestrú krajinnú mozaiku lúk, pasienkov, remízok, mokradí a brehových porastov, chrániť mokrade a zabezpečiť manažment na ich záchranu:
  - doporučuje sa kosiť 1x ročne na konci vegetačnej sezóny (po vysemeňovaní ohrozených druhov),
  - je potrebné zabrániť zmene vodného režimu,
  - je potrebné zabrániť reguláciám tokov, ktorých brehové porasty fungujú ako vsakovací systém,
  - chrániť a nezasahovať do brehových porastov miestnych tokov,
  - zabrániť znečisťovaniu, eutrofizácii a vytváraniu skládok odpadu na brehoch tokov,
- plochy využívané ako lúky a pasienky kosiť s odstraňovaním biomasy, pričom je potrebné vypásanie a kosenie striedať, čím sa z porastov eliminujú druhy konkurenčne schopnejšie (nitrofilné druhy, druhy ktoré nie sú spásané – napr. Cirsium arvense a pod.), ktoré sa môžu takýmto spôsobom šíriť do okolia a výrazne znižovať biodiverzitu,
- odstraňovať nálety drevín, ponechávať významné solitéry v krajine,
- zachovať remízky a mimolesnú drevinovú vegetáciu v blízkosti poľnohospodárskych pozemkov, zabrániť možnosti štiepkovania,
- prípadný výskyt inváznych druhov rastlín evidovať a odstraňovať biologickou cestou (kosenie, vykopávanie),
- zachovať prirodzené lesné porasty,
- zabrániť zalesňovaniu trvalých trávnych porastov a vysádzaniu monokultúrnych nestabilných lesných porastov,
- zabrániť výstavbe na TTP,
- zabrániť akémukoľvek vypaľovaniu trávnych porastov,
- inštalovať účinné zábrany proti sadaniu dravcov na elektrické stĺpy,
- zachovať existujúce brehové porasty tokov,
- v prípade revitalizácii plôch v blízkosti ekologicky významných segmentov používať pri výsadbách druhy autochtónne (domáce), čím sa zabráni šíreniu nepôvodných (potenciálne inváznych) druhov do voľnej krajiny.

NÁVRHY EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ Z HĽADISKA ZLEPŠENIA KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A OCHRANY ZDRAVIA OBYVATEĽSTVA A ELIMINÁCIE STRESOVÝCH JAVOV

- zabrániť vytváraniu tzv „divokých skládok odpadu“,
- zabrániť znečisťovaniu prostredia a používaniu chemikálií rôzneho druhu,
- dobudovanie infraštruktúry – kanalizácia,
- zabrániť akémukoľvek vyrubovaniu brehových porastov a reguláciám tokov.

2.18.6 ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

2.18.6.1 Zásady ďalšieho funkčného využívania územia vo vzťahu k ekologickej únosnosti územia

Ďalšie funkčné využívanie zastavaného územia obce je podmienené:

- zmenou v poľnohospodárskom využívaní pôdy (aj v okolí zastavaných území),
- zmenou obhospodarovania veľkoblokovej ornej pôdy t.j. zmenami v poľnohospodárstve,
- vytváraním mozaikovitých zmien poľnohospodárskeho využitia územia,
- zlepšením štruktúry biokoridorov,
- zmierňovaním vplyvu intenzívnej dopravy (hluk),
- ochranou a tvorbou životného prostredia v nových zastavaných územiach,
- limitovaným a ekologicky orientovaným rozvojom cestovného ruchu, turizmu a rekreácie, predovšetkým vo väzbe na navrhované zastavané územia a zosúlaďovaním rekreačných aktivít so záujmami ochrany prírody, hlavne v priestore NPMF a jeho ochranného pásma a v ochrannom pásme PP Krasniansky luh.
- zvýšením podielu drevinnej mimolesnej vegetácie,
- znižovaním znečistenia podzemných vôd, vodných tokov.

2.18.6.2 Opatrenia na elimináciu prípadne obmedzenie stresových prvkov

- zmeniť obhospodarovanie veľkoblokovej ornej pôdy na obhospodarovanie menších pôdnych celkov s uplatnením biokoridorov miestnej úrovne na základe vypracovaného MÚSES,
- obnoviť imisne zaťažené porasty vhodnejšími druhmi drevín,
- znížiť miestne znečisťovanie ovzdušia emisiami lokálnych zdrojov a prachom hlavne cestou plného využitia plynofikácie,
- zabrániť znečisťovaniu podzemných vôd hlavne cestou likvidácie nelegálnych skládok (napr. z okolia vodných tokov, z plôch nelesnej stromovej a krovinatej vegetácie, atď.), priesakov zo žúmp, septikov...,
- zachovať prirodzený charakter riečnych ekosystémov t.j. vodných tokov a ich alúvií, nezasahovať do miestnych vodných tokov v celej ich dĺžke, ako i do ich prítokov a odstrániť všetky nelegálne zásahy (odpadové vody).

2.18.6.3 Zásady vymedzenia hraníc zastavaného územia obce

- hranice zastavaných území obce sa musia vymedzovať tak, aby sa už ďalšie prvky ekologickej stability nestávali súčasťou zastavaných území s potenciálnou možnosťou ich likvidácie a zastavania,

- po obvode zastavaných území vytvoriť podmienky pre zachovávanie a tvorbu malého súkromného hospodárenia (sady, záhumienky), ako dôležitého krajinného prvku, udržujúceho a podporujúceho dostatočnú diverzitu krajiny v blízkosti zastavaných území.

2.18.6.4 Zložky životného prostredia

OPATRENIA NA ELIMINÁCIU ZNEČISTENIA VÔD

- požaduje sa rešpektovanie dokumentu známeho pod názvom Rámcová smernica o vode – RSV (Water Framework Directive 2000/60/EC), ktorá bola transponovaná do zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a vyhlášky č. 418/2010 Z.z.; do nového zákona boli premietnuté aj jednotlivé princípy z príslušných smerníc EÚ; ide najmä o:
  - všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine,
  - účelné, hospodárne a trvalo udržateľné využívanie vôd,
  - manažment povodí a zlepšenie kvality životného prostredia a jeho zložiek,
  - znižovanie nepriaznivých účinkov povodní a sucha,
  - definíciu citlivých a zraniteľných oblasti a uvádzanie kritéria na ich identifikáciu,
  - znižovanie nepriaznivých účinkov povodní a sucha,
- navrhuje sa uplatnenie Vodného plánu Slovenska, spracovaného v rámci prvého plánovacieho cyklu RSV, ktorý sa končí v roku 2 015 a Plánu manažmentu čiastkového povodia Váhu (2 009), ktorých súčasťou sú programy opatrení na dosiahnutie environmentálnych cieľov,
- pri ochrane a využívaní územia, ktoré sa nachádza v pásmach hygienickej ochrany vodného zdroja Gbeľany a vodného zdroja Nezbudská Lúčka sa musí postupovať aj v zmysle vyhl. MŽP SR č. 29/2005 Z.z. o podrobnostiach určovania pásiem hygienickej ochrany vodárenských zdrojov a o opatreniach na ochranu vôd,
- navrhované zastavané územia obce (súčasné zastavané územia + nové rozvojové územia sa navrhujú na kompletné odkanalizovanie delenou stokovou sústavou; návrh riešenia splaškovej kanalizácie je kompatibilný s „Intenzifikáciou ČOV v Žiline a rozšírením kanalizácie“ (ISPA); splašková kanalizácia obce zostane prepojená do SČOV Horný Hričov; dažďové vody zo zastavaného územia budú cez úseky kanalizácii resp. rigolov odvádzané prednostne do podložia, prípadne do miestnych recipientov, pričom každé parkovisko a odstavná plocha s kapacitou 5 a viac parkovacích miest musia byť vybavené odlučovačmi ropných látok,
- ďalšie opatrenia na elimináciu znečistenia vôd:
  - dôsledné dodržiavanie funkčnosti a účinnosti čistiacich komunálnych príp. priemyselných systémov (lapače olejov, tukov, žumpy, hnojiská so zachytávaním splachov v jímkach),
  - obmedzovanie produkcie odpadových vôd priamo u prípadných producentov týchto vôd,
  - realizácia a kontrola protihavarijných systémov na zabránenie úniku škodlivých látok, monitoring kvality vôd v lokalitách okolia hnojísk, prevádzok s látkami škodiacich vodám,
  - opatrenia na zmenšovanie erózie na poľnohospodárskej pôde,
  - obmedzenia hnojenia priemyselnými hnojivami a používania pesticídov,
  - dôsledná kontrola žúmp a spôsobu likvidácie odpadových vôd (tam, kde nedošlo, alebo nedôjde k okamžitému prepojeniu na obecnú kanalizáciu a pri rekreačných a účelových objektoch),

- lesotechnické a pôdohospodárske opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti územia – zmenšenie a spomalenie odtoku,
- úprava brehov potokov cestou vyčistenia od skládok, nánosov, naplavenín rôzneho druhu a revitalizácie brehovej zelene,
- likvidácia nelegálnych skládok (napr. z okolia vodných tokov, z plôch nelesnej stromovej a krovinatej vegetácie, atď.).

OPATRENIA NA ELIMINÁCIU ZNEČISTENIA OVZDUŠIA

- požaduje sa rešpektovanie zákona č. 478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší) a podľa zákona č. 76/1998 Z.z. o ochrane ozónovej vrstvy Zeme a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov,
- ÚPN - O Varín navrhuje uplatniť v priemyselnom areáli DOLVAP, s.r.o. inovácie technologických opatrení sústavne znižujúcich energetické a technologické znečisťovanie ovzdušia, najmä emisie SO_2 a CO,
- vzhľadom ku prašnosti pri činnosti skládky dreva pri železničnej stanici sa navrhuje jej premiestnenie do navrhovaného výrobného územia a na zmiernenie prašnosti vytvorenie pásu izolačnej zelene po jej obvode,
- navrhuje sa izolačná zeleň po obvode areálu AGRA – VÁH na zmiernenie vplyvu územia s prevahou poľnohospodárskej výroby, najmä chovu hovädzieho dobytka na zastavané územie obce,
- ÚPN – O Varín navrhuje veľké množstvo plôch zelene rôzneho funkčného významu na zníženie vplyvu v okolí sa nachádzajúcich ďalších veľkých zdrojov znečistenia ovzdušia - Žilinská teplárenská, a.s. Žilina, veľkochov hydiny Mojšova Lúčka a Strečno a Veterinárny asanačný podnik VAS - Mojšova Lúčka,
- predpokladom zníženia kontaminácie ovzdušia v okolí ciest II. a III. triedy a navrhovanej cesty I/18 sú návrhy ÚPN – O Varín na prechod na ekologické zdroje pohonu vozidiel, na vytvorenie líniovej izolačnej zelene pozdĺž ciest, na rýchle obnovenie bezprašného povrchu po rozkopávkach a zimnom posype,
- v územiach občianskej vybavenosti a územiach výrobných sa vylučuje zriaďovanie prevádzok s nárokmi pri vykurovaní a príprave tepla, ktoré prevyšujú limity stanovené pre stredné zdroje znečistenia ovzdušia.

Ďalšie opatrenia na elimináciu znečisťovania ovzdušia:

- zvýšené využitie plynofikácie obce, plynofikácia navrhovaných zastavaných území a podpora využívania netradičných foriem získavania tepla (solárna energia, tepelné čerpadlá, ekologické spaľovanie drevnej hmoty),
- postupné utlmovanie lokálnych kúrenísk spaľujúcich menej hodnotné palivá,
- zamedzenie vypaľovania porastov, spaľovania biologických odpadov,
- zvyšovanie kvality dopravnej siete jej bezprašnou úpravou (aj cesty medzi náhradným biokoridorom a VD Žilina, využívanej na rekreačné účely), alebo obnovovanie vozoviek s bezprašným povrchom a pravidelná údržba (aj čistenie po zimnom posype),
- eliminovanie úniku prachu z pôdy do ovzdušia vhodnejšími spôsobmi obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy,
- zmiernenie prašnosti pri obhospodarovaní poľnohospodárskej pôdy vytváraním nárazníkových pásiem najmä ornej pôdy od zastavaných území vo forme ovocných sadov, záhumienkov, záhrad, alebo zmeny ornej pôdy v nich na trvalé trávne porasty,
- limitovanie chovov hospodárskych zvierat v zmysle návrhu ÚPN – O Varín v zastavaných územiach obce a eliminácia zápachov skládok (zakrývanie hnojísk s exkrementami hospodárskych zvierat fóliami v súkromných farmách a pod.).

OPATRENIA NA ELIMINÁCIU ZNEČISŤOVANIA A ZHORŠOVANIA KVALITY PÔD

- ÚPN – O Varín požaduje vychádzať pri hospodárskych činnostiach na pôde s Čiastkového monitorovacieho systému pôdy (ČMS – P) ako aj jeho podsystému Plošného prieskumu kontaminácie pôd (PPKP), z ktorých vyplynie stupeň kontaminácie pôd rizikovými látkami, čiže tzv. difúznej kontaminácie,
- ÚPN – O Varín na ochranu pôd navrhuje:
  - pokračovanie cielenej aplikácie hnojív a prípravkov na ochranu rastlín s dosiahnutím ich maximálnej efektivity a minimálneho vedľajšieho vplyvu,
  - spôsob obrábania pôdy realizovať s ohľadom na reliéf a sklonitosť terénu,
  - optimalizovať využívanie pôdneho fondu, na vyšších sklonoch pestovať plodiny s vysokou protieróznou účinnosťou, resp. trvalé porasty krmovín na ornej pôde,
  - vytvorenie protieróznych opatrení na pôdach ohrozených vodou a veternou eróziou, najmä zatrávnenie miest sústredeného odtoku povrchových vôd na veľkoplošných orných pôdach (úvaliny so začínajúcou ryhovou eróziou), a zabránenie erózii pôdy na priehonových cestách,
  - zmenu využitia plôch najohrozenejšej ornej pôdy na trvalé trávne porasty,
  - zabezpečenie vegetačného krytu na pôde počas čo možno najdlhšieho obdobia v roku vhodným sledom pestovaných plodín,
  - zabezpečenie správneho obrábania pôdy s minimalizáciou agrotechnických operácií a zvýšením ich efektivity,
  - vytvorenie ochranných opatrení na pôdach ohrozených zosuvmi a ich vhodné využitie,
  - zadržanie zrážkovej vody v maximálne možnej miere, za účelom zavlaženia pôdy pre poľnohospodársku výrobu,
  - ponechanie priestorov s plytkými a kamenitými pôdami prirodzenej sukcesii,
  - ochranu poľnohospodárskej pôdy pred sukcesiou a prienikom cudzorodých rastlinných druhov,
  - realizáciu ekologicky prijateľných protipovodňových opatrení (aj z hľadiska zamedzovania splachov),
  - pri pasení hospodárskych zvierat dbať na kategórie a veľkosť stád v nadväznosti na rozlohu, výživnosť a polohu pasienkov,
  - vo vyššie položených lokalitách vylúčiť oplôtkové hospodárstvo ako príčinu vzniku rôznych foriem erózie,
  - priebežne vykášať ťažšie dostupné a intenzívne nevyužívané trvalé trávne porasty, najmä vo vrcholových polohách, z dôvodu zabránenia zárodku vzniku rýchleho odtoku vôd z prívalových dažďov (dažďom uľahnutá vysoká tráva bráni vsaku vôd, tvorí klznú plochu a zintenzívňuje povrchový odtok, vznik záplav),
  - postupnú zmenu drevinového zloženia lesných porastov,
  - postupnú zmenu chemizmu lesných pozemkov,
  - vylúčenie ekologicky nevhodných technológii pri obhospodarovaní lesných pozemkov,
  - posilňovanie diverzity lesných ekosystémov (druhovej i vekovej),
  - obhospodarovanie lesných pozemkov uplatňovaním technologických postupov s minimalizáciou dopadov na lesnú pôdu aj lesné porasty,
  - podporovanie prírode prirodzenejšieho obhospodarovania lesov.

OPATRENIA NA STABILIZÁCIU BIOTY

- rešpektovať všetky doteraz platné a praxou overené opatrenia z oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny doplnené ďalšími návrhmi podľa ÚPN – O Varín, vrátane návrhov na upevnenie prvkov územného systému ekologickej stability v podmienkach obce Varín, smerujú k napĺňaniu požiadaviek ochrany teoreticky vymedzenej zložky životného prostredia, ktorou je pojem biota,
- rešpektovať prvky ochrany prírody maloplošné chránené územia NPR Starý hrad, NPR Suchý, PP Krasniansky luh, ochranné pásmo PP Krasniansky luh, veľkoplošné chránené územie Národný park Malá Fatra, ochranné pásmo Národného parku Malá Fatra, ostatné územie katastra obce, územia európskeho významu SKUEV 0252 Malá Fatra, SKUEV 0221 Varínka, chránené vtáčie územie CHVÚ 13 Malá Fatra,
- rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability genofondovo významné lokality regionálneho významu ZA 21 Krasniansky luh, ZA 30 Asfaltový lom pri Nezbudskej Lúčke, ZA 33 Starý hrad (NPR), ZA 34 Suchý (NPR), biocentrum provincionálneho významu 3/1, 6/1, 11/1 (Bbc1) Krivánska Malá Fatra, biokoridory nadregionálneho významu 11/25 (Nrbk1) Rieka Váh ,regionálneho významu 11/30 (Rbk13) Vodný tok Varínka a Struháreň, regionálneho významu 11/33 (Rbk21) Ekotón Krivánskej Fatry,
- uplatniť návrh ÚPN – O Varín na maloplošné chránené územie EVS časť Dubiny Starhrad a na prvky miestneho ÚSES - biokoridory miestneho významu nMbk1 – Želehosť (SVP š.p. uvádza názov Koňhorský potok), s prítokmi, nMbk2 – Koňhorský potok (SVP š.p. uvádza názov Želehosť), s prítokmi, nMbk3 – bezmenný pravobrežný prítok Varínky, s prítokmi, nMbk4 – opustený náhon, nMbk5 – Šošínsky jarok (Šošínec), s prítokmi, nMbk6 – Jedľovina, s prítokmi, nMbk7 – Dúbrava, s prítokmi, nMbk8 – Lipovec, s prítokmi, nMbk9 – Hradský potok, s prítokmi.

Ochrana bioty návrhom prvkov miestneho územného systému ekologickej stability (Miestny ÚSES nebol vypracovaný) a iných návrhov:

- realizovať ochranu bioty návrhom prvkov miestneho územného systému ekologickej stability (Miestny ÚSES nebol vypracovaný) a iných návrhov:
  - biokoridorov, biocentier a ekologicky významných segmentov,
  - ochrany krajiny, najmä ostatných krajinotvorných prvkov ktorými sú významné historické krajinné štruktúry, dominanty kultúrnohistorických pamiatok a ich stopy, prírodné dominanty líniové skupinové a solitérne, vodopády, rozhrania vnímania prírodných masívov,
  - základných prvkov navrhovaného systému zelene (v zastavanom území aj mimo zastavaného územia), parkov, zelene bytových domov, stromoradí, izolačnej a líniovej zelene popri komunikáciách, orných pôdach a výrobných územiach, vyhradenej zelene, špeciálnej zelene, zelene interakčných prvkov, opatrení na elimináciu, alebo obmedzenie stresových faktorov v krajine, upravovania biodiverzity kultúrnych porastov, sledujúce zvýšenie zastúpenia druhov odolnejších voči nepriaznivým vplyvom znečistenia ovzdušia, vypracovania Miestneho územného systému ekologickej stability (MÚSES).

2.18.6.5 Zásady a regulatívy eliminácie faktorov zhoršujúcich životné prostredie

OPATRENIA NA ELIMINÁCIU HLUKU

- technologické opatrenia na zmiernenie hluku z „iných zdrojov“ (DOLVAP, s.r.o.) tak, aby nameraná hodnota hluku neprekročila prípustné hladiny hluku podľa Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z.z.,

Tab.2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí pre kategóriu územia II., III. a IV.,

- nepripustiť výstavbu výrobných zariadení prekračujúcich prípustné hladiny hluku podľa Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z.z., Tab.2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí pre kategóriu územia II., III. a IV.,
- pripustiť výstavbu rodinných domov na západnom okraji lok. Podhájik (pri žel. stanici) až po sprejazdnení diaľničného úseku Lietavská Lúčka – Dubná Skala, čím sa zníži dopravné zaťaženie na ceste I/18 a v celej lok. Podhájik, v severovýchodnej časti lok. Záhumnie a na južnom okraji m.č. Koňhora po výsledku merania hodnoty hluku v dokumentácii pre územné rozhodnutie; nameraná hodnota hluku nesmie prekročiť prípustné hladiny hluku podľa Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 Z.z., Tab.2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí,
- v prípade nepriaznivého výsledku merania bude obytná výstavba v lok. Podhájik, v severovýchodnej časti lok. Záhumnie a na južnom okraji m.č. Koňhora podmienená kladným stanoviskom Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline, ul. V.Spanyola č.27, 011 71 Žilina k výstavbe pri zabezpečení splnenia prípustných hodnôt určujúcich veličín hluku vo vnútornom priestore a to dodržaním zvukovo izolačných vlastností obvodového plášťa a deliacich konštrukcií medzi miestnosťami pri súčasnom zabezpečení ostatných vlastností chránených miestností, napr. vetranie, vykurovanie osvetlenie už v štádiu územného konania; nakoľko je potrebné zabezpečiť počas spánku nepretržité vetranie (výmenu vzduchu bez nutnosti otvárania a zatvárania okna), tak, aby boli splnené normatívne požiadavky z hľadiska výmeny vzduchu (25 m^3 na osobu za hodinu podľa STN EN15251), je nutné pri chránených miestnostiach (obytná miestnosť) riešiť iným spôsobom ako pootvorením okna, nakoľko by neboli splnené požiadavky max. prípustných hladín hluku podľa Vyhlášky MZ SR č.549/2007; dodržanie zvukovoizolačných vlastností deliacich konštrukcií medzi miestnosťami a zvukovoizolačných miestností obvodových plášťov je nutné overiť akreditovanými akustickými meraniami po realizácii stavby,
- realizácia protihlukových clon po pravej strane cesty II/583 v smere Gbeľany – Terchová od križovatky s cestou III/2079 po premostenie Varínky a po jej ľavej strane v m.č. Koňhora od križovatky cesty II/583 s (preklasifikovanou) zbernou komunikáciou do obce Krasňany po premostenie Varínky,
- v lok. Zátepličie, Zátepličie od Váhu a m.č. Koňhora vykonať v územiach BC – zmiešané územia sekundárnych ťažiskových území obce s prevládajúcou funkciou občianskej vybavenosti športu a zelene, v lok. Zátepličie v územiach BC1 – zmiešané územia športu, rekreácie a občianskej vybavenosti (variant riešenia), C – územia športu (variant riešenia) a v lok. Zátepličie od Váhu v územiach B4 – územia občianskej vybavenosti, C – územia športu už v štádiu územného konania meranie hodnoty hluku; v miestach prekročenia požadovaných hodnôt pre kat. II. a III. Tab.2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 uplatniť funkcie odpovedajúce kategórii územia IV. (územie bez obytnej funkcie a bez chránených vonkajších priestorov),
- v lok. Zátepličie a Zátepličie od Váhu vykonať v územiach D – územia priemyselnej výroby už v štádiu územného konania meranie hodnoty hluku; v miestach prekročenia požadovaných hodnôt pre kat. II. a III. Tab.2.1 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška 549/2007 uplatniť doplnkové funkcie v území, prípustné, obmedzujúce, vylučujúce podmienky na využitie jednotlivých

plôch odpovedajúce kategórii územia IV. (územie bez obytnej funkcie a bez chránených vonkajších priestorov, výrobné zóny, priemyselné parky, areály závodov),

- v území B3 – územia strednej odbornej školy (variant riešenia), sa požaduje vykonať merania hodnoty hluku a na ich základe vykonať v prípade potreby opatrenia odstraňujúce prekročenie požadovaných hodnôt – napr. protihlukovou clonou od železničných dráh, resp. v mieste oplotenia pozemku,
- realizovať izolačnú zeleň pozostávajúcu z kombinácie vysokej, nízkej i strednej (krovinatej) zelene v rámci ochranného pásma železničnej trate č. 180 Žilina – Košice, pozdĺž ciest II. a III. triedy, železničných vlečiek, výrobných areálov,
- v územiach, pozdĺž zberných a obslužných komunikácii vytvoriť podmienky na zníženie hlukového zaťaženia stavieb opatreniami na pozemných komunikáciách:
  - obmedzením rýchlosti systémom svetelnej signalizácie vo všetkých križovatkách v obci, reagujúcom na prekročenie povolenej rýchlosti prichádzajúceho vodiča rozsvietením červeného svetla; po zastavení vozidla sa na križovatke rozsvieti zelená,
  - zmenou pohonu vozidiel na pozemných komunikáciách a železničných vlečkách (elektrina, vodík),
  - znížením povolenej rýchlosti na 30 km/h,
  - realizáciou izolačnej zelene.

OPATRENIA PROTI RADÓNOVÉMU RIZIKU A ZOSUVOM

- posúdenie možnosti výstavby v území s výskytom stredného radónového rizika sa vykonáva podľa zákona č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia,
- posúdenie možnosti výstavby sa vyžaduje v priestoroch k.ú. so stredným stupňom radónového rizika - západná časť v m.č. Koňhora severne od pomyselnej línie západná časť zastavaných území m.č. Koňhora, Lány vyše Varína, Prútky a v rekreačnej zóne Pod Jedľovinou na východ od pomyselnej línie - južná časť obytnej skupiny Vyšné Brehy v závere Starohradskej ulice a východne od lok. Rozbehov, Pod Jedľovinou, Hlboké, Radinov, Ulické záhrady, okraj zastavaného územia obce v ulici Pod Vajánkom,
- v priestoroch so stredným stupňom radónového rizika je základným opatrením pri výstavbe nových objektov používanie certifikovaných stavebných materiálov, ktoré spĺňajú normou stanovené limity vyžarovania radónu a ďalších prírodných rádionuklidov a suterény budov zabezpečiť vhodnými, na tento účel určenými hydroizolačnými materiálmi,
- suterény a pivnice jestvujúcich stavieb, ak sú bez hydroizolácie, je potrebné pravidelne vetrať a obmedziť dĺžku pobytu v takýchto priestoroch,
- návrh ÚPN – O Varín vymedzuje ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu, podľa § 12 ods. 4 písm. o) Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii, aj evidované zosuvné územia v k.ú. Varín v celkovom počte 25, tri aktívne, šestnásť potenciálnych a šesť stabilizovaných,
- ÚPN – O Varín navrhuje obmedzovanie využitia území s evidovanými zosuvmi pre výstavbu, využívať ich pre extenzívny typ rekreácie, prípadne ich pre výstavbu upraviť sanáciami,
- výstavbu v mieste evidovaných zosuvov a ich bezprostrednej blízkosti ÚPN – O Varín podmieňuje (v zmysle precedentných vyjadrení MŽP SR a Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra k zosuvným územiam v inom katastrálnom

území) vypracovaním geologického prieskumu, obsahujúceho všetky jeho znaky v zmysle zákona č. 569/2007Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky MŽP SR č. 51/2008 Z.z. ktorou sa vykonáva geologický zákon, ktorý je vyhodnotený v záverečnej správe geologickej úlohy, jeho kladným výsledkom a dodržaním v ňom stanovených podmienok pre výstavbu; nepostačujúca je dokumentácia na úrovni geologického posudku,

- navrhuje sa dôkladne zvážiť všetky zásahy do horninového podložia, v mieste a okolí svahových deformácii, aby sa potenciálne zosuvy za „vhodných" podmienok neaktivizovali (podrezanie svahov pri budovaní ciest, porušenie stability svahov výkopmi a úpravami a podobne),
- ÚPN – O Varín navrhuje vytvorenie ochranných opatrení v územiach ohrozených zosuvmi a ich vhodné využitie.

2.18.6.6 Zásady a regulatívy na podporu faktorov pozitívne ovplyvňujúcich životné prostredie

- chrániť súčasný stav voľnej krajiny vo väzbe na Krivánsku Malú Fatru, Kysuckú vrchovinu a VD Žilina,
- rešpektovať maloplošné chránené územia Starý hrad a Suchý, ochranné pásmo maloplošného chráneného územia Krasniansky luh, veľkoplošné chránené územie Národný park Malá Fatra a jeho ochranné pásmo, územia európskeho významu SKUEV Malá Fatra a Varínka a chránené vtáčie územie CHVÚ Malá Fatra,
- ochraňovať prvky ÚSES – genofondovo významné lokality Krasniansky luh, Asfaltový lom pri Nezbudskej Lúčke, Starý hrad, Suchý, provincionálne biocentrum Krivánska Malá Fatra, biokoridory nadregionálne Rieka Váh, regionálne Vodný tok Varínka a Struháreň a Ekotón Krivánskej Fatry a všetky pozitívne pôsobiace krajinné prvky, ako sú napr. lesy, bralá, lúky a pasienky, prirodzené vodné toky a plochy, extenzívne sady a záhrady,
- chrániť a doplniť sprievodnou zeleňou miestne vodné toky a ich prítoky, Želehosť (SVP š.p. uvádza názov Koňhorský potok), Koňhorský potok (SVP š.p. uvádza názov Želehosť), bezmenný pravobrežný prítok Varínky, opustený náhon, Šošínsky jarok (Šošínec), Jedľovina, Dúbrava, Lipovec, Hradský potok,
- ochraňovať prírodné územia s nerozvinutou chatovou rekreáciou na území Malej Fatry a Kysuckej vrchoviny,
- rešpektovať množstvo a rozmiestnenie stromovej zelene v rámci zastavaného územia obce i mimo zastavaného územia (hospodárske lesy, ochranné lesy) a doplniť ich návrhmi v zmysle ÚPN – O Varín,
- propagovať a podporovať využívanie možností platnej legislatívy z hľadiska jej environmentálnych aspektov (tepelné čerpadlá, slnečné kolektory, dotácie pri pozemkoch obmedzovaných z titulu environmentu...),
- využiť možnosti podpory regionálneho rozvoja cez sektorové operačné programy (pre životné prostredie),
- využiť možnosti cez Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce,
- rešpektovať urbanistický pôdorys s pomerne nenarušenou urbanistickou štruktúrou najstaršej časti obce,
- posilniť kompaktnosť historického stavebného fondu a jeho výtvarné pôsobenie,
- rešpektovať relatívne nenarušenú vedutu obce ako panoramatický pohľad so zaujímavou kompozíciou,
- rozvinúť vybudovaný verejný vodovod, kanalizáciu a plynofikáciu do navrhovaných území v zmysle ÚPN – O Varín,

- udržať relatívne neznečistené ovzdušie v prevažnej časti k.ú., uplatniť technologické inovácie v spol. DOLVAP, s.r.o. a premiestniť skládku dreva pri železničnej stanici do navrhovaného územia priemyslu,
- udržať relatívne malý počet hospodárskych zvierat v areáli AGRA-VÁH na okraji zastavaného územia,
- využiť prírodný a ľudský a kultúrno-historický potenciál pre rozvoj vidieckej turistiky, hipoturistiky, hipoterapie, agroturistiky,
- rozvinúť možnosti rekreačného využitia a turistiky vo väzbe na Malú Fatru, Kysuckú vrchovinu a VD Žilina,
- novými návrhmi v zmysle ÚPN – O Varín posilniť formujúci sa systém cyklotrás pre rekreačné využitie a cyklodopravných cyklotrás s využitím bicykla ako dopravného prostriedku,
- využiť a uplatniť vhodné podmienky na uplatnenie drobných vodozádržných opatrení a priestorové možnosti v rámci návrhu ÚPN – O Varín pre vytvorenie území významne zmierňujúcich dopad zhoršujúcich sa podmienok zmeny klímy,
- podporiť výrazný kultúrno-spoločenský život, silné tradície kultúry, športu,
- podporovať rast ekologického povedomia obyvateľstva už cez úvodný školský vzdelávací systém, pokračujúc v uplatnení zamerania ÚPN – O Varín navrhovaného stredného odborného školstva aj na environmentálny aspekt,
- využiť šance formovania príjemného obytného prostredia,
- využiť skutočnosť nízkeho radónového rizika na výraznej väčšine zastavaného územia obce,
- neustále skvalitňovať v súčasnosti sa formujúci separovaný zber odpadov a likvidáciu komunálnych odpadov na triediacej linke v k.ú. Horný Hričov.

2.18.6.7 Adaptačné opatrenia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy

Cieľom adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy je zníženie zraniteľnosti sídelného prostredia voči nepriaznivým dôsledkom zmeny klímy a zvýšenie schopnosti sídiel prispôsobiť sa novým, často extrémnym podmienkam. Horizontálna a vertikálna štruktúra sídla do veľkej miery vplýva na jej mikroklimatické podmienky. Zastavanosť, podiel spevnených a nespevnených povrchov, priestorové rozloženie zelených plôch, tienenie a morfologické vlastnosti terénu podmieňujúce prúdenie vzduchu zohrávajú dôležitú úlohu pri tvorbe mikroklimatických podmienok sídla a kľúčovú rolu v adaptácii. Vodné a zelené plochy a prvky budú zohrávať dôležitú úlohu v naplnení tohto cieľa, lebo dokážu ovplyvniť mikroklimatické podmienky v sídlach.

Navrhované adaptačné opatrenia:

- Opatrenia voči zvýšenému počtu tropických dní a častejšiemu výskytu vĺn horúčav
  - v podrobnejších územnoplánovacích dokumentoch (ÚPN – Z, urbanistické štúdie) koncipovať urbanistickú štruktúru tak, aby umožňovala lepšiu cirkuláciu vzduchu,
  - vytvárať a podporovať vhodnú mikroklímu pre chodcov a cyklistov návrhom tieniacich stromoradí pozdĺž peších chodníkov a cyklistických komunikácií,
  - zlepšovať mikroklimatické podmienky okolia stavieb (aj vo vlastných stavbách) zamedzením prílišného prehrievania stavieb (vhodnou orientáciou stavieb, tepelnou izoláciou, používaním svetlých farieb, odrazových povrchov, ochladzovaním interiérov),
  - vytvárať trvalé resp. dočasné prvky tienenia na verejných priestranstvách...,
  - uplatniť prispôsobenie dopravných a energetických technológii, materiálov a infraštruktúry klimatickým podmienkam,
  - zvyšovať podiel vegetácie a vodných prvkov v území obce, osobitne v zastavanom centre obce,

- zabezpečiť revitalizáciu, ochranu a starostlivosť o zeleň v území obce,
- vytvárať komplexný systém plôch zelene v obci v prepojení do priľahlej krajiny, podporiť zriadenie oddychových zón a ich funkčnopriestorové využitie,
- zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu drevín s použitím pôvodných nealergénnych druhov,
- podporovať vertikálne zazelenenie a zvýšenie podielu zelených fasád a striech aj nad min. výmery stanovené príslušnými záväznými regulatívmi,
- zachovať a zvyšovať podiel vegetácie v okolí dopravných komunikácií,
- zabezpečiť starostlivosť, údržbu a budovanie vodných plôch,
- zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných brehových porastov a terestrických biokoridorov v zastavanom území aj mimo zastavaného územia obce.

- Opatrenia voči extrémnym poveternostným situáciám (búrky, víchrice, tornáda)
  - podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii napr. ochranou a výsadbou vetrolamov a živých plotov,
  - podporovať výsadbu spoločenstiev drevín v územiach mimo zastavaného územia obce pre zníženie intenzity víchric a silných vetrov.
- Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha
  - zabezpečiť udržateľné hospodárenie s vodou v obci,
  - podporovať zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov,
  - zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajinnej pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov,
  - minimalizovať podiel nepriepustných povrchov a nevytvárať nové nepriepustné plochy na antropogénne ovplyvnených pôdach v urbanizovanom území obce,
  - podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody,
  - zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v obci, osobitne v zastavanom centre obce,
  - zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach,
  - zabezpečiť starostlivosť, údržbu, revitalizáciu a budovanie vodných plôch a mokradí.
- Opatrenia voči častejšiemu výskytu extrémnych úhrnov zrážok
  - zabezpečiť a udržiavať prvky protipovodňovej ochrany obce (protizáplavové hrádze, bariéry, suché poldre, vodozádržné úpravy na vodných tokoch),
  - zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne voči životnému prostrediu,
  - zabezpečiť používanie a návrhy nových priepustných povrchov, ktoré zabezpečia prirodzený odtok vody a jej vsakovanie do pôdy,
  - zabezpečiť zadržiavanie strešnej vody, napr. strešnými, alebo dažďovými záhradami,
  - zabezpečiť budovanie dažďových záhrad, vsakovacích a retenčných zariadení, mikromokradí, depresných mokradí,
  - uplatňovať diverzifikáciu odvádzania dažďovej vody do prírodných alebo umelých povrchových recipientov (do kanalizácie iba v nevyhnutnom prípade),
  - zabezpečiť dostatočnú kapacitu prietoku kanalizačnej sústavy,
  - zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej erózii a zosuvom pôdy.

2.18.6.8 Zásady a regulatívy pre nakladanie s odpadmi

- rešpektovať platnú legislatívu, Program odpadového hospodárstva Žilinského kraja a sústavne aktualizovať Program odpadového hospodárstva obce,
- koncepčný rámec odvodiť aj z Programu odpadového hospodárstva mesta Žilina, pretože likvidácia TKO v obci je nadviazaná na systém odpadového hospodárstva mesta Žilina,
- zohľadniť MŽP SR evidovaných šesť odvezených skládok odpadov a jednu opustenú bez prekrytia,
- vyhľadávať, monitorovať a prinútiť vlastníkov pozemkov odstrániť nelegálne skládky odpadov, ktoré sa vytvárajú v opustených lokalitách, popri cestách a vodných tokoch,
- sústavne aktualizovať koncepciu nakladania s odpadom na území obce Varín,
  - znižovať množstvo komunálneho odpadu cestou intenzifikácie procesu separácie,
  - zamedziť vypaľovaniu porastov, spaľovaniu biologických odpadov, zneškodňovať (využívať) biologický odpad kompostovaním (kontrolovať existenciu kompostovísk),
  - upravovať separáciu komodít – papier, sklo, plasty, kovy a biologicky rozložiteľný odpad (BRO), v zmysle úprav príslušnej legislatívy,
  - zbernými miestami (zberovými dvormi) separovaného, objemného, oddelene vytriedeného odpadu z domácnosti s obsahom škodlivín (nebezpečný odpad z elektrozariadení, žiariviek, batérií...) a drobného stavebného odpadu (produkovaného občanmi) budú zreteľne stavebne vymedzené, oplotené dvory v priestore križovatky cesty III/2073 (ul. Farská) s m.k. v ulici Pod Vajánkom (v súčasnosti zberný dvor separovaného odpadu); v blízkosti križovatky cesty III/2073 (ul. Starohradská) a m.k. v ulici Pltnícka; v blízkosti križovatky cesty III/2073 (ul. Starohradská) a m.k. Ku železnej studničke; v blízkosti križovatky cesty III/2078 (ul. J.Martinčeka) a m.k. v ulici Dubenec; v Hrnčiarskej ulici v strede Nám. sv. Floriána; v priestore ul. Hrnčiarskej za budovou Pošty; na ul. Hrnčiarskej pri Dome Matice Slovenskej; v blízkosti križovatky cesty III/2078 (ul. M.R.Štefánika) a cesty III/2072 (ul. Železničná); pri bufete v priestore železničnej stanice; pri bytovom dome na Hviezdoslavovej ulici (3342/6); pri MŠ na Školskej ulici; päť lokalít pri bytových domoch na ul. A. Bernoláka; v ulici M.Kukučína v blízkosti križovatky s ulicou J.Bottu; na ul. Fatranskej v blízkosti s križovatkou s ulicou Kamence; na východnom konci ul. A.Horeckého; na ul. S. Chalúpku pri navrhovanej MŠ; na ul. Fatranskej pri budove Plastimatu; na ul. O Meszárosa v blízkosti vyústenia ul. A.Trizuljaka; na Koňhorskej ulici v južnej časti Koňhory pri „spodnej“ ceste; na Koňhore pri otočisku autobusov,
  - zberovými miestami separovaného plastu sú priestory pozemkov rodinných domov,
- v konaniach predchádzajúcich povoleniam výstavby nových bytových jednotiek a nových prevádzok na území obce sa musí vyžadovať dokumentovanie umiestnenia smetných nádob,
- v súvislosti s výrobnými územiami je povinnosťou obce cestou príslušného VZN a POH aktualizovať opatrenia a povinnosti podnikateľských subjektov pri nakladaní s odpadmi na území obce, na predchádzanie vzniku odpadov resp. znižovanie množstva odpadov,
- v závislosti na vývoji environmentálnej legislatívy sa požaduje operatívna aktualizácia Programu odpadového hospodárstva obce,

- na území obce je možné vykonávať len zber odpadu, triedenie odpadu a čiastočne aj jeho využívanie (kompostovanie) odevy - charita,
- na území obce nie je možné vykonávať úpravu a zneškodňovanie odpadov,
- napriek rastu počtu domácností a podnikateľských subjektov musí sa znižovať množstvo zvyškového komunálneho odpadu ukladaného na skládku...,
- v závislosti na vývoji environmentálnej legislatívy a vo väzbe na vyvíjajúce sa technicko-organizačné možnosti musia sa sústavne prehlbovať podmienky na realizáciu separovaného zberu odpadu,
- odpad z výrob ako i nebezpečný odpad z výrob naďalej likvidovať v zmysle platných predpisov,
- naďalej presadzovať plynofikáciu objektov o. i. aj z dôvodov znižovania odpadov zo spaľovania pevných palív,
- zabrániť znečisťovaniu, eutrofizácii a vytváraniu skládok odpadu na brehoch vodných tokov a vodných plôch,
- vo výrobných územiach uprednostňovať prevádzky so žiadnou, resp. len s minimálnou produkciou nebezpečných látok,
- zabezpečiť bezodkladnú likvidáciu novovzniklých živelných skládok komunálneho odpadu,
- sanovať prednostne skládky lokalizované v územiach prvkov ekologickej stability a v územiach, kde bezprostredne ohrozujú zložky životného prostredia.

2.18.7 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

2.18.7.1 Vymedzenie zastavaného územia obce v koncepte ÚPN – O Varín

ÚPN – O Varín vymedzuje 24 samostatných zastavaných území obce:

- Varín („ústredie“),
- areál DOLVAP, s. r. o. a lok. Podhájik,
- „Záriečie“,
- Rozbehov,
- navrhovaný priemyselný park Varín,
- m.č. Koňhora juh,
- m.č. Koňhora sever,
- areál transformovne,
- záhradkárske osady Hlboké a Rudy (Pažite),
- chatová osada Varín – Jedľovina (Klčoviská),
- nový (navrhovaný) cintorín,
- chatová osada Koňhora – Podháj,
- dve územia občianskej vybavenosti v lok. Hliny, Záhumnie, za cestou II/583,
- osem rozptýlených území rekreačných objektov v lok. Jedľovina,
- územie rekreačných objektov v lok. Koňhora,
- farma Gbeľany.

Navrhované zastavané územie Varín („ústredie“), ktorého základom je súčasné zastavané územie Varín („ústredie“)

V smere hodinových ručičiek od pozemku supermarketu TESCO je hranica zastavaného územia vymedzená navrhovanou hranicou pozdĺž severného okraja jeho pozemku, navrhovaná hranica pokračuje cez biokoridor Šošínskeho potoka po zalomení pozdĺž navrhovanej parkovej úpravy subcentra obce, zalomenou čiarou okolo navrhovaného územia rodinných domov, po zalomení okolo navrhovanej MK, po zalomení pokračuje existujúcou hranicou pozdĺž ulice J. Martinčeka, po zalomení okolo areálu

AGRA-VÁH, s.r.o., po dvojnásobnom zalomení pokračuje navrhovanou zalomenou hranicou okolo jestvujúceho objektu občianskej vybavenosti, ďalej existujúcou hranicou pozdĺž AGRA-VÁH, s.r.o., dvojnásobne zalomene prechádza naprieč ulicou J. Martinčeka, potom pokračuje po zalomení navrhovanou hranicou navrhovaného územia športu, trikrát zalomenou hranicou navrhovanej IBV, hranicou existujúcej IBV, zalomenou hranicou navrhovaného rozvoja ATC a jestvujúceho areálu ATC k východnému okraju zastavaného územia Varín („ústredie“).

Východná hranica zastavaného územia Varín („ústredie“) pokračuje navrhovanou hranicou pozdĺž východného okraja areálu ATC a pozdĺž navrhovanej IBV po ulicu Kamence, odkiaľ pokračuje jestvujúcou hranicou pozdĺž jestvujúcich pozemkov IBV a priestorom sprievodnej zelene Varínky a pozdĺž farskej záhrady a futbalového areálu k južnému okraju zastavaného územia Varín („ústredie“).

Južná hranica zastavaného územia pokračuje po zalomení jestvujúcou hranicou futbalového areálu, v predĺžení ktorej prekoná železničnú vlečku, pokračuje pozdĺž železničnej trate okrajom navrhovaného výrobného územia, po prekonaní železničnej vlečky pokračuje pozdĺž obslužnej komunikácie územia športu, rekreácie a občianskej vybavenosti v lok. Zátepličie krivkou navrhovanej hranice až po Železničnú ulicu.

Západná hranica zastavaného územia pokračuje po zalomení jestvujúcou hranicou pozdĺž Železničnej ulice, po zalomení krivkou a zalomenou čiarou okolo jestvujúcej IBV cez ulicu M.R.Štefánika k navrhovanej občianskej vybavenosti subcentra obce a navrhovanou zalomenou hranicou k východiskovému bodu hranice supermarketu TESCO.

Navrhované zastavané územie areál DOLVAP, s. r. o. a lok. Podhájik, ktorého základom je súčasné zastavané územie areál DOLVAP, s. r. o. a lok. Podhájik

Severnú hranicu zastavaného územia v smere hodinových ručičiek predstavuje navrhovaná hranica navrhovanej IBV, ktorá po zalomení pokračuje východným okrajom po navrhovanú obslužnú komunikáciu od ktorej pokračuje viackrát zalomenou čiarou pozdĺž jestvujúcej IBV k železničnej trati, po zalomení pokračuje pozdĺž nej, po zalomení ju prekonáva a po ďalšom zalomení smeruje oblúkom k areálu DOLVAP, s. r. o., na východnom okraji ktorého pokračuje navrhovanou hranicou. Po zalomení tvorí južnú oblúkovú hranicu na ktorú nadväzuje jestvujúca hranica, ktorá po zalomení tvorí západnú hranicu a prekonáva železničnú trať. Hranica zastavaného územia areál DOLVAP, s. r. o. a lok. Podhájik pokračuje jestvujúcou hranicou pozdĺž Železničnej ulice a jestvujúcej IBV po navrhovanú obslužnú komunikáciu od ktorej pokračuje navrhovaná hranica okrajom navrhovanej IBV do východiskového bodu.

Navrhované zastavané územie „Záriečie“, ktorého základom je súčasné zastavané územie „Záriečie“

Severnú hranicu zastavaného územia v smere hodinových ručičiek predstavuje navrhovaná hranica jestvujúcej IBV, ktorá po zalomení a krátkom pokračovaní v čiare východnej hranice pokračuje jestvujúcou zalomenou hranicou k navrhovanému územiu občianskej vybavenosti, od ktorého pokračuje niekoľkonásobne zalomenou čiarou až po južný okraj jestvujúcej IBV, kde ju v závere vystrieda navrhovaná hranica, ktorá po zalomení na južnú hranicu po krátkom úseku pokračuje jestvujúcou hranicou okraja jestvujúcej IBV, navrhovanej a jestvujúcej IBV, po ktorej nasleduje zalomená čiara navrhovanej hranice navrhovanej IBV Uhlické záhrady, jestvujúca hranica jestvujúcej a navrhovanej IBV vystriedaná dvakrát zalomenou čiarou navrhovanej hranice jestvujúcej IBV, ktorá je opäť vystriedaná jestvujúcou hranicou okrajom jestvujúcej IBV, okrajom Starohradskej cesty a okrajom jestvujúcej IBV po nábrežie Varínky. Tu sa hranica stáča na západnú a pokračuje okrajom jestvujúcej IBV pozdĺž Pltníckej ulice až po navrhované

subcentrum obce, kde prechádza okrajom navrhovanej občianskej vybavenosti a plochy športu do navrhovanej hranice jestvujúcej IBV končiacej vo východiskovom bode.

Navrhované zastavané územie Rozbehov, ktorého základom je súčasné zastavané územie Rozbehov

Zastavané územie v smere hodinových ručičiek predstavuje od severného bodu krivka a viackrát zalomená línia navrhovanej hranice vedúcej okrajom navrhovanej IBV, pokračujúc viackrát zalomeným okrajom jestvujúcej IBV k ceste III/2073, kde sa stáča na sever a prechádza na okraj navrhovanej IBV, až po východzí bod.

Navrhované zastavané územie navrhovaný priemyselný park Varín

Severnú hranicu zastavaného územia v smere hodinových ručičiek predstavuje navrhovaná oblúková hranica jestvujúceho priemyselného parku, ktorá po dvojnásobnom zalomení pokračuje líniou pozdĺž obslužnej komunikácie priemyselného parku, pokračujúc okrajom území občianskej vybavenosti a športu do bodu východného okraja zastavaného územia. Odtiaľ hranica zastavaného okraja pokračuje južným okrajom navrhovaného územia športu, územia občianskej vybavenosti k línii obslužnej komunikácie priemyselného parku a po dvojnásobnom zalomení pokračuje zalomenou líniou okraja priemyselného parku za lanopás, kde sa po zalomení stáča pozdĺž lanopásu do východiskového bodu.

Navrhované zastavané územie m.č. Koňhora juh, ktorého základom je súčasné zastavané územie m.č. Koňhora juh

Obvod zastavaného územia tvorí v celom priebehu navrhované zastavané územie obce, hranice jestvujúceho zastavaného územia obce sa nachádzajú vo vnútornej časti priestoru.

Severnú hranicu zastavaného územia v smere hodinových ručičiek predstavuje okraj navrhovanej IBV, po zalomení sa stáča smerom na juh okrajmi navrhovanej a jestvujúcej IBV, po dvojnásobnom zalomení okrajom územia subcentra obce – šport, park, občianska vybavenosť, po dvojnásobnom zalomení sleduje obslužnú komunikáciu navrhovanej IBV, po zalomení okraj navrhovanej IBV. Po zalomení sa stáča k západu, sledujúc okraj navrhovanej IBV, po zalomení sleduje viackrát zalomený okraj navrhovanej IBV, ďalej sleduje líniu okraja jestvujúcej IBV a po zalomení sa stáča k miestnej komunikácii, ktorú sleduje až po východiskový bod.

Navrhované zastavané územie m.č. Koňhora sever, ktorého základom sú pozemky súčasnej zástavby m.č. Koňhora sever

Severnú hranicu zastavaného územia v smere hodinových ručičiek predstavuje mierne zalomený okraj jestvujúcej IBV, navrhovanej IBV, pokračujúci líniou okraja navrhovanej IBV a po zalomení zalamovaná línia okraja jestvujúcej IBV až po východiskový bod.

Navrhované zastavané územie areál transformovne na podklade zastavaných pozemkov areálu transformovne

Línie navrhovaného zastavaného územia vytvárajú obrazec štvoruholníka s dvoma nepravidelnými protiľahlými stranami tvoriaceho okraj jestvujúceho areálu transformovne.

Navrhované zastavané územie záhradkárske osady Hlboké a Rudy (Pažite) na podklade súčasných pozemkov záhradkárskych osád Hlboké a Rudy (Pažite)

V smere hodinových ručičiek tvorí čiaru navrhovaného zastavaného územia severný okraj západnej časti záhradkárskej osady, ktorá po dvojnásobnom zalomení pokračuje naprieč územím VVN linky, po päťnásobnom zalomení dosiahne líniu južného okraja

záhradkárskej osady smerujúcu aj cez územie VVN linky k západnému okraju, ktorý sleduje a po trojnásobnej úprave smeru dosiahne východiskový bod.

Navrhované zastavané územie chatová osada Varín – Jedľovina (Klčoviská) na podklade pozemkov chatovej osady Varín – Jedľovina (Klčoviská)

Navrhovaná hranica zastavaného územia vytvára obrys uzatvoreného mnohouholníka s množstvom zalomení okolo tejto funkčnopriestorovej jednotky zloženej z pozemkov jestvujúcich rekreačných objektov.

Navrhované zastavané územie nový (navrhovaný) cintorín

Navrhovaná hranica zastavaného územia vytvára obrys päťuholníka s jednou zalomenou stranou okolo tejto funkčnopriestorovej jednotky zloženej z navrhovaných pozemkov.

Navrhované zastavané územie chatová osada Koňhora – Podháj ktorého základom sú súčasné pozemky chatovej osady Koňhora - Podháj

Severnú hranicu zastavaného územia v smere hodinových ručičiek predstavuje okraj jestvujúcej rekreačnej zástavby, po dvojnásobnom zalomení okraj navrhovanej rekreačnej zástavby, ktorý sa po zalomení sa stáča smerom na juh okrajom navrhovanej a potom jestvujúcej rekreačnej zástavby s priamou južnou líniou, po viacnásobnom zalomení je v kontakte s navrhovanou zástavbou a po viacnásobnom zalomení po jej okraji dosiahne okraj jestvujúcej zástavby a priamou líniou jej okraja pokračuje do východiskového bodu.

Dve navrhované zastavané územia občianskej vybavenosti v lok. Hliny, Záhumnie, za cestou II/583

Navrhované hranice zastavaných území vytvárajú obalové línie pozemkov objektov občianskej vybavenosti.

Navrhované zastavané územia osem rozptýlených území rekreačných objektov v lok. Jedľovina na podklade súčasných pozemkov rekreačných objektov v lok. Jedľovina

Navrhované hranice zastavaných území vytvárajú obrys uzatvorených štvor, alebo viacuholníkov, v niektorých prípadoch zbortených, okolo pozemkov rekreačných objektov.

Navrhované zastavané územie rekreačných objektov v lok. Koňhora na podklade pozemkov súčasných rekreačných objektov v lok. Koňhora.

Navrhovaná hranica zastavaného územia vytvára obrys lichobežníka okolo tejto funkčnopriestorovej jednotky zloženej z pozemkov jestvujúcich objektov.

Navrhované zastavané územie farma Gbeľany na podklade súčasných pozemkov farmy Gbeľany

Navrhovaná hranica zastavaného územia vytvára obrys lichobežníka okolo tejto funkčnopriestorovej jednotky zloženej z pozemkov jestvujúcich objektov, ktorého jednu stranu tvorí hranica katastrálneho územia obce Gbeľany.

2.18.7.2 Vymedzenie zastavaného územia obce vo variantoch konceptu ÚPN – O

Vo variante konceptu sa mení popis dvoch zastavaných území obce.

- Varín („ústredie“),
- nový (navrhovaný) cintorín.

Navrhované zastavané územie Varín („ústredie“), ktorého základom je súčasné zastavané územie Varín („ústredie“)

V smere hodinových ručičiek od pozemku supermarketu TESCO je hranica zastavaného územia vymedzená navrhovanou hranicou pozdĺž severného okraja jeho pozemku, navrhovaná hranica pokračuje cez biokoridor Šošínskeho potoka po miernom zalomení čiarou okolo navrhovaného územia rodinných domov, po zalomení a oblúkovej zmene smeru priamo k jestvujúcej IBV, jej okrajom po zalomení k jestvujúcej hranici a po dvojnásobnom zalomení pokračuje pozdĺž ulice J. Martinčeka, po zalomení okolo areálu AGRA-VÁH, s.r.o., po dvojnásobnom zalomení pokračuje navrhovanou zalomenou hranicou okolo jestvujúceho objektu občianskej vybavenosti, ďalej existujúcou hranicou pozdĺž AGRA-VÁH, s.r.o., dvojnásobne zalomene prechádza naprieč ulicou J. Martinčeka, potom pokračuje po zalomení navrhovanou hranicou navrhovaného územia športu, trikrát zalomenou hranicou navrhovanej IBV, hranicou existujúcej IBV, zalomenou hranicou navrhovaného rozvoja ATC a jestvujúceho areálu ATC k východnému okraju zastavaného územia Varín („ústredie“).

Východná hranica zastavaného územia Varín („ústredie“) pokračuje navrhovanou hranicou pozdĺž východného okraja areálu ATC a pozdĺž navrhovanej IBV po ulicu Kamence, odkiaľ pokračuje jestvujúcou hranicou pozdĺž jestvujúcich pozemkov IBV a priestorom sprievodnej zelene Varínky a pozdĺž farskej záhrady a futbalového areálu k južnému okraju zastavaného územia Varín („ústredie“).

Južná hranica zastavaného územia pokračuje po zalomení jestvujúcou hranicou futbalového areálu, v predĺžení ktorej prekoná železničnú vlečku, pokračuje pozdĺž železničnej trate okrajom navrhovaného výrobného územia, po prekonaní železničnej vlečky pokračuje pozdĺž obslužnej komunikácie územia priemyslu v lok. Zátepličie, krivkou navrhovanej hranice až po Železničnú ulicu.

Západná hranica zastavaného územia pokračuje po zalomení jestvujúcou hranicou pozdĺž Železničnej ulice, po zalomení krivkou a zalomenou čiarou okolo jestvujúcej IBV cez ulicu M.R.Štefánika viackrát zalomenou hranicou k navrhovanej hranici a východiskovému bodu okraja pozemku supermarketu TESCO.

Navrhované zastavané územie nový (navrhovaný) cintorín

Navrhovaná hranica zastavaného územia vytvára obrys lichobežníka okolo tejto funkčnopriestorovej jednotky zloženej z navrhovaných pozemkov.

2.18.8 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

a) V riešenom území sa uplatňujú nasledovné ochranné pásma (OP):

OP Z HĽADISKA PAMIATKOVÉHO ZÁUJMU (zák.č.49/2002 Z.z. v znení zák.č.479/2005 Z.z.)

Nenachádzajú sa

OP Z HĽADISKA OCHRANY PRÍRODY (zák.č.543/2002 Z.z. v platnom znení)

- ochranné pásmo maloplošného chráneného územia Krasniansky luh s 3.º ochrany,
- ochranné pásmo Národného parku Malá Fatra s 2.° ochrany.

OP Z HĽADISKA ŽIVOČÍŠNEJ POĽNOHOSPODÁRSKEJ VÝROBY

- ÚPN – O Varín navrhuje uplatniť ochranné pásmo hospodárskeho dvora spoločnosti AGRA-VÁH, s.r.o. 125 m, od ťažiska ustajňovacích priestorov.

OP Z HĽADISKA DOPRAVNÝCH ZARIADENÍ (zák.č.135/61 Zb. v znení zák.č.524/2003 Z.z.)

cestné komunikácie

▪ od ciest I. triedy mimo zastavanom území	50 m od osi vozovky na obe strany
▪ od ciest II. triedy mimo zastavanom území	25 m od osi vozovky na obe strany
▪ od ciest III. triedy mimo zastavanom území	20 m od osi vozovky na obe strany,
▪ od miestnych komunikácií mimo zastavané územie	15 m od okraja vozovky na obe strany,

železničné komunikácie

▪ železničná trať	60 m od osi krajnej koľaje
▪ železničná vlečka	30 m od osi koľaje,

letecká doprava

- časť k.ú. obce Varín sa nachádza v ochranných pásmach Letiska Žilina určených rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29.3.2017 z ktorých vyplýva nasledovné obmedzenie stanovené:
  - kritickým ochranným pásmom proti laserovému žiareniu; v tomto ochrannom pásme sa zakazuje najmä umiestňovať, prevádzkovať a používať laserové zariadenie, ktorého úroveň vyžarovania je vyššia ako 5μW/cm^2, ak by takéto zariadenie mohlo spôsobiť doznievanie zrakového vnemu alebo oslepenie prudkým jasom pilota a mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky,
- v zmysle §28 ods. 3 a §30 zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve v znení neskorších predpisov je Letecký úrad SR dotknutým orgánom štátnej správy v povoľovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v OP letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Letecký úrad SR o súhlas pri stavbách a zariadeniach:
  - ktoré by svojou výškou, prevádzkou alebo použitím stavebných mechanizmov mohli narušiť vyššie popísané ochranné pásma letiska,
  - stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§30 ods.1 písmeno a) leteckého zákona),
  - stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§30 ods.1 písmeno b) leteckého zákona),
  - zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§30 ods.1 písmeno c) leteckého zákona),
  - zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§30 ods.1 písmeno d) leteckého zákona).

ostatné dopravné zariadenia

lanopás smerujúci z priestoru lomov v k.ú. obce Stráňavy do areálu DOLVAP-u, s.r.o., - na teréne dané jeho oplotením vo vysutej polohe zvislými plochami vedenými 10 m od nosného lana.

OP Z HĽADISKA TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Ochranné pásma vonkajšieho elektrického vedenia (zák.č.251/2012 Z.z.)
sú vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča

- 400 kV vedenie 25 m,
- 110 kV vedenie 15 m,
- 22 kV vedenie vzdušné 10 m,
- zemný kábel do 110 kV 1m,
- 22 kV vedenie v lesných priesekoch 7 m,
- vonkajšie trafostanice 22/0,4 kV 10 m od konštrukcie stožiara,
- el. stanice do 110 kV 10 m od objektu,
- kioskové trafostanice nevyžadujú ochranné pásmo, ochranné pásmo stanovuje samotná stavba TS.

pri napätí od 1 kV do 35 kV vrátane

- vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m
- vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m,
- závesné káblové vedenie 1 m.

Ochranné pásmo plynovodu (zák.č.251/2012 Z.z.)
Ochranné pásmo je územie bezprostredne priľahlé ku plynárenskému zariadeniu a plynovodu, jeho vzdialenosť je od osi plynovodu na každú stranu, alebo od oplotenia regulačnej stanice:

- VTL plynovody a prípojky do DN 200 mm 4 m,
- VTL plynovody a prípojky do DN 500 mm 8 m,
- NTL a STL plynovody a prípojky do DN 200 mm 4 m,
- NTL a STL plynovody a prípojky v zast. území 1 m,
- Regulačné stanice, technologické objekty 8 m.

Bezpečnostné pásmo plynovodu (zák.č. 251/2012 Z.z.)
Bezpečnostné pásma slúžia na zamedzenie, respektíve zmiernenie účinkov prípadných porúch, havárií plynárenských zariadení. Pásmo ochrany je od osi plynovodu na každú stranu:

- VTL plynovod a prípojky nad 4 MPa a DN do 500 mm 150 m,
- VTL plynovod a prípojky do 4 MPa a DN do 350 mm 20 m,
- STL plynovod a prípojky vo voľnom teréne 10 m,
- STL plynovody v zastavanom území určuje dodávateľ plynu pri rešpektovaní STN 386415, STN 736005,
- regulačné stanice, technologické objekty 50 m.

Bezpečnostné pásmo pre STL plynovody v zastavanom území určuje dodávateľ plynu pri rešpektovaní STN 386415, STN 736005.

Ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií (zák.č.442/2002 Z.z., § 19)
Pre vodovodné a kanalizačné potrubia platia ustanovenia zák.č.442/2002 Z.z. ako i STN 73 6005 o priestorovej úprave vedení technického vybavenia. Ochranné pásmo je:

- vodovod DN do 500 mm 1,5 m od obrysu na obe strany,
- kanalizácia DN do 500 mm 1,5 m od obrysu na obe strany.

Ochranné pásma hydromelioračných odvodňovacích kanálov
Pre križovanie a súbeh meliorač ných zariadení s komunikáciami a vedeniami platí STN 736961

- odvodňovací kanál „A“, „B“ otvorený kanál 5 m od brehovej čiary v krytom profile 5 m od jeho osi;

prípadné križovanie alebo súbeh s komunikáciami a inžinierskymi sieťami riešiť podľa STN 73 6961.

Ochranné pásma elektronických komunikačných vedení (zák.č.656/2004 Z.z.)
Pre elektronické komunikačné vedenia platia ustanovenia zák.č.656/2004 Z.z. ako i STN 73 6005 o priestorovej úprave vedení technického vybavenia. Ochranné pásmo je:

- verejné elektronické komunikácie 1,5 m od osi na každú stranu , hĺbka a výška 2,0 m od úrovne zeme a okruh 2,0 m u nadzem. vedení.

PÁSMA HYGIENICKEJ OCHRANY VODNÉHO ZDROJA (zákon o vodách č. 364/2004 Z.z. a vyhl.č.29/2005 Z.z.)
Pásmo hygienickej ochrany II. stupňa vodného zdroja Gbeľany,
Pásmo hygienickej ochrany II. stupňa vodného zdroja Nezbudská Lúčka.

OP Z HĽADISKA PRÍRODNÝCH LIEČIVÝCH ZDROJOV (vyhl. MZ č.481/2001 Z.z.)
Ochranné písma prírodných liečivých zdrojov sa v riešenom území nenachádzajú.

OP Z HĽADISKA LESNÝCH POZEMKOV (zák.č.326/2005 Z.z.)
Ochranné pásmo lesa tvoria pozemky vo vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku (§ 10, ods.(1) zák. č. 326/2005 Z.Z.z 23.06.2005).
V lokalitách, kde bude požiadavka na umiestnenie stavieb do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku, sa požaduje záväzné stanovisko orgánu štátnej správy lesného hospodárstva.

OP POHREBÍSK (zák.č.198/2019 Z.z.)
Obec môže všeobecne záväzným nariadením ustanoviť ochranné pásmo pohrebiska; obec vo všeobecnom záväznom nariadení určí šírku ochranného pásma pohrebiska v rozsahu najviac 50 m od hranice pozemku pohrebiska, pravidlá povoľovania a umiestňovania budov a stavieb v ňom so zreteľom na pietny charakter pohrebiska a ustanoví činnosti, ktoré nie je možné v ochrannom pásme vykonávať počas pohrebu.

b) V riešenom území sa uplatňujú nasledovné chránené územia (CHÚ):
OCHRANA ÚZEMÍ Z HĽADISKA PAMIATKOVÉHO ZÁUJMU (zák.č.49/2002 Z.z. v znení zák.č.479/2005 Z.z.)

- NKP Rímskokatolícky kostol sv. Trojice č. ÚZPF 1386/1,
- NKP Kaplnka sv. Floriána č. ÚZPF 1387/1,
- NKP Pomník padlým v SNP č. ÚZPF 3299/1.

Archeologické náleziská evidované v CEANS a z odbornej literatúry

- Varín – poloha Dubovec – hlinené piecky z neskorej doby kamennej (eneolit),
- Varín – Šošinský potok – sídlisko lužickej kultúry z mladšej doby bronzovej,
- Varín – križovatka cesty z Gbelian do Krasnian - pohrebisko lužickej kultúry,
- Varín – poloha Pri Hrádku – pohrebisko lužickej kultúry,

- Varín – poloha Hrádok – mohylový hrob z obdobia moru 1831,
- Varín – západne od polohy Hrádok – stredoveké sídlisko,
- Varín – poloha Zátepličie – nález rímskych republikánskych mincí,
- Varín – poloha Hradisko – opevnenie púchovskej kultúry z 1. st. pred n.l.,
- Varín – poloha Železná studňa – pece na tavenie železa z doby rímskej,
- Varín – poloha Železná studňa – dechtáreň z prelomu 12. 13. stor. n.l.,
- Varín – poloha Farský kostol – slovanské sídlisko,
- Varín – poloha Tesco – sídlisko,
- Varín – poloha Farský kostol – prikostolný cintorín,
- Varín – Námestie – depot z obdobia stredoveku,
- Varín – poloha Hájiky – ojedinelý nález oštepu zo staršej doby železnej,
- Varín – poloha nákladné nádražie – náhodný nález franského železného meča z 9. st. n.l.

CHRÁNENÉ ÚZEMIA Z HĽADISKA OCHRANY PRÍRODY

Maloplošné chránené územia

- Národná prírodná rezervácia Starý hrad s 5.° ochrany,
- Národná prírodná rezervácia Suchý s 5.° ochrany,
- Prírodná pamiatka Krasniansky luh s 5.° ochrany (v blízkosti k.ú. Varín).

Navrhované maloplošné chránené územia

- (EVS) časť Dubiny Starhrad navrhuje ÚPN – O Varín vyhlásiť za maloplošné chránené územie s 5.° ochrany.

Veľkoplošné chránené územia

- Národný park Malá Fatra s 3.º ochrany,
- Ostatné územie katastra obce okrem OP PP Krasniansky luh a OP NPMF s 1.° ochrany.

Súvislá európska sústava chránených území NATURA 2000

- Územie európskeho významu SKUEV 0252 Malá Fatra,
- Územie európskeho významu SKUEV 0221 Varínka,
- CHVÚ 13 Malá Fatra.

OCHRANA DREVÍN

Chránený strom sa v riešenom území nenachádza.

OCHRANA ÚZEMÍ Z HĽADISKA REŠPEKTOVANIA RÚSES (zák.č.543/2002 Z.z. v platnom znení)

Genofondové lokality regionálneho významu (číslovanie podľa aktualizovaného RÚSES okresu Žilina, Bytča, Kysucké Nové Mesto)

- ZA 21 Krasniansky luh,
- ZA 30 Asfaltový lom pri Nezbudskej Lúčke,
- ZA 33 Starý hrad (NPR),
- ZA 34 Suchý (NPR)

Biocentrá

- provinciálne biocentrum 3/1, 6/1, 11/1 (Bbc1) Krivánska Malá Fatra,
- regionálne biocentrum 11/18 (Rbc24) Krasniansky luh (v blízkosti k.ú. Varín).

Biokoridory

- hydricko-terestrický nadregionálny biokoridor 11/25 (Nrbk1) Rieka Váh,
- hydricko-terestrický regionálny biokoridor 11/30 (Rbk13) Vodný tok Varínka a Struháreň,
- terestrický regionálny biokoridor 11/33 (Rbk21) Ekotón Krivánskej Fatry.

Navrhované biokoridory miestneho významu

- nMbk1 – Želehosť (SVP š.p. uvádza názov Koňhorský potok),
- nMbk2 – Koňhorský potok (SVP š.p. uvádza názov Želehosť),
- nMbk3 – bezmenný pravobrežný prítok Varínky,

- nMbk4 – opustený náhon,
- nMbk5 – Šošínsky jarok (Šošínec),
- nMbk6 – Jedľovina,
- nMbk7 – Dúbrava,
- nMbk8 – Lipovec,
- nMbk9 – Hradský potok.

CHÚ Z HĽADISKA VODOHOSPODÁRSKEHO (zák.č.364/2004 Z.z.)

- chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) Beskydy – Javorníky (zák. č. 364/2004 Z.z. a Nariadenie vlády SSR č. 13/1987 Zb. o CHVO Beskydy – Javorníky).

Pre križovanie inž. sietí s vodnými tokmi platí STN 736822. Z vodohospodárskeho hľadiska je potrebné ochraňovať:

- pobrežné pozemky pri drobných vodných tokoch v šírke 10 m pozdĺž vodohospodársky významného toku Váh a 5 m od brehovej čiary ostatných vodných tokov (§ 49, ods.(2) zák. č. 364/2004 Z.z.),
- ochranné pásmo vodnej nádrže Žilina v šírke 10 m od zátopovej čiary, pri max. hydrostatickej hladine 352,00 m n.m.,
- inundačné územia drobných vodných tokov (§ 46, ods.(3) a § 63, ods.(2), písm. b zák. č. 364/2004 Z.z.),
- rešpektovať odvodňovací kanál (kanál „C“ krytý) vrátane ochranného pásma 5 m od jeho osi; prípadné križovanie alebo súbeh s komunikáciami a inžinierskymi sieťami riešiť podľa STN 73 6961,
- zachovať ochranné pásmo pre opravy, údržbu a povodňovú aktivitu v šírke min.6,0 m od brehovej čiary toku (vykonávacia norma STN 75 2102).

CHRÁNENÉ LOŽISKOVÉ ÚZEMIA A LOŽISKÁ NEVYHRADENÉHO NERASTU (zák.č.569/2007 Z.z. v znení zák.č.515/2008 Z.z., zák.č.44/1988 Zb. v znení neskorších predpisov, zák.č.51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov)

Nenachádzajú sa.

CHRÁNENÉ ÚZEMIA PRE PRIEBEH RÁDIORELÉOVÝCH SPOJOV (zák. č. 610/2003 Z.z.)

Pre priebeh súčasných a plánovaných trás rádioreléových spojov chrániť územie nad zastavaným územím, a nad voľným terénom podľa vyjadrenia prevádzkovateľa v zmysle zák. č. 610/2003 Z.z. § 69 odst. 6.

POŽIADAVKY NA OBMEDZENIE OŽIARENIA Z PRÍRODNÉHO ŽIARENIA (zák. č. 355/2007 Z.z. a vyhl. č. 528/2007 Z.z.)

Dodržiavať vyhlášku č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.

2.18.9 PLOCHY NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, NA VYKONANIE DELENIA A SCEĽOVANIA POZEMKOV, NA ASANÁCIU A NA CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY

2.18.9.1 Plochy na verejnoprospešné stavby

ÚPN – O Varín navrhuje plochy a pozemky na verejnoprospešné stavby pokiaľ nie sú vo vlastníctve obce, Žilinského samosprávneho kraja, alebo štátu, pred realizáciou verejnoprospešných stavieb vykúpiť od majiteľov, alebo inak vysporiadať v zmysle platnej legislatívy. Ide o nasledovné plochy:

- Plochy pre stavby na sledovanie stavu životného prostredia sú plochy pre

realizáciu siete sledovacích, dokumentačných a výskumných staníc (stanovíšť) v blízkosti resp. v areáloch lokalít medzinárodného významu (stavby prevzaté z aktualizovaného ÚPN – VÚC), v súčte do 100 m^2.

- Plochy pre verejné vodovody a s nimi súvisiace stavby v obciach a ich miestnych častiach mimo dosahu SKV sú plochy nutné pre rozšírenie vodovodu a súvisiacich stavieb. Vo väčšine prípadov pôjde o zriadenie vecných bremien na pozemkoch.
- Plochy pre komplexnú prestavbu verejných priestranstiev sú:
  - plochy pre navrhované námestie a obecný park vrátane biokoridoru opusteného náhonu zmiešaného územia historického jadra obce, už dnes sčasti slúžia ako verejné plochy a parkovacie plochy,
  - plochy pre malé námestia, občiansku vybavenosť, lokálne ihriská a malý park zmiešaných území sekundárnych ťažiskových území obce s prevládajúcou funkciou občianskej vybavenosti, športu a zelene, dnes neupravené plochy, poľnohospodárska pôda, súkromné pozemky,
  - plochy pre zmiešané územia športu, rekreácie a občianskej vybavenosti, dnes zväčša poľnohospodárska pôda (variant riešenia),
  - plochy pre autobusové čakárne a prináležiace verejné priestranstvá vrátane plôch samostatných zastávkových pruhov sú plochy nutné „pod“ tieto stavby. Za prináležiace priestranstvo sa považuje pozemok – plocha – za a po bokoch objektu čakárne (prístrešku) v rozsahu po najbližšie oplotenie, rigol, či inú stavbu, hranicu, ktorú bude obec udržiavať spolu s prístreškom a samostatným zastávkovým jazdným pruhom,
  - plochy verejných priestranstiev prináležiace k obecným nájomným a sociálnym bytovým domom sú plochy v priamom okolí bytových domov vo funkcii obytných území v majetku a starostlivosti obce,
  - plochy pre turistické a miestne odpočívadlá sú plochy na trasách pešej, cyklistickej a cykloturistickej dopravy budované a udržiavané obcou v rámci podpory rozvoja cestovného ruchu, turizmu a rekreácie ako malé plochy vybavené sedením, prístreškom, informačnou tabuľou.... atď., ktoré sa budú presadzovať skôr zriaďovaním vecných bremien ako záberom plôch.
- Plochy územia strednej odbornej školy (variant) navrhované ako záber poľnohospodárskej pôdy,
- Plochy okolia existujúcich viacbytových domov.
- Plochy sociálnych bytov (obecné nájomné byty). Plochy pre Dom sociálnych služieb (hlavne pre seniorov), denný stacionár, sú plochami areálov s týmito zariadeniami v zmiešanom území historického jadra obce, v zmiešanom území občianskej vybavenosti a obytnom s plochami rodinných domov, v územiach obytných s prevládajúcimi plochami bytových domov.
- Plochy pre bytové domy v lok. Záhumnie na plochách poľnohospodárskej pôdy a v centre obce (variant riešenia) na plochách súkromných pozemkov.
- Plochy priemyselnej výroby, priemyselný park v lok. Zátepličie od Váhu a vo variante riešenia v lok. Zátepličie, na v súčasnosti poľnohospodárskej pôde.
- Plochy pre stavebné úpravy a prístavbu obecného úradu pre stavebný úrad, matriku, turisticko-informačnú kanceláriu,
- Plochy pre prestavbu zdravotného strediska na objekt s dominantným postavením zdravotníctva,
- Plochy pre úpravu okolia Domu smútku sú plochy najbližšieho okolia objektu nutné pre dobudovanie zázemia tohto objektu.
- Plochy pre rozvoj jestvujúceho cintorína s parkoviskom.
- Plochy pre navrhovaný cintorín s kaplnkou, urnovou stenou, kolumbáriom, parkoviskom, rozptylovou lúkou na poľnohospodárskej pôde (dva varianty riešenia).

- Plochy pre rozvoj športovej vybavenosti základnej školy.
- Plochy pre rozvoj navrhovanej materskej školy.
- Plochy pre rozvoj detského ihriska jestvujúcej materskej školy.
- Plochy rozvoja športového areálu pre prevádzkovú budovu, nové tréningové ihrisko, celoročne využívané klzisko, detské ihrisko, hádzanárske, volejbalové, basketbalové ihriská, spoločenské priestory..., priestory pre súťaže hasičov, detské dopravné ihrisko, tenisové kurty, wellness, atletický štadión... dopravnú (parkoviská aj pre autobusy) a technickú infraštruktúru. Plochy sú v súčasnosti plochami poľnohospodárskej pôdy (variant riešenia).
- Plochy pre rozvoj územia ATC a nový vstup, vjazd do areálu, ktoré sú v súčasnosti poľnohospodárskou pôdou,
- Plochy pre územia významnej zelene z hľadiska ochrany životného prostredia, zväčša izolačnej zelene, novostavby drobnej architektúry, stavby a údržbu peších a cyklistických chodníkov.
- Plochy pre územia vodných tokov a biokoridorov – vytvorenie podmienok rekreačného využitia VD Žilina - spevnenie prístupovej komunikácie medzi hrádzou VD a náhradným biokoridorom, návrh parkovacích miest, využitie časti nábehov na hrádzu na pozdĺžne parkovanie (posun dopravnej značky zákaz vjazdu ku korune hrádze), doplnenie zelene biokoridorov, pešie trasy, sporadicky prechod inžinierskych sietí, protipovodňové úpravy, lávky, mosty, malé ihriská, náučné chodníky.
- Plochy oživenia a revitalizácie trasy opusteného náhonu a jeho sprievodnej zelene s jazierkami, bajpasmi a mokraďami predstavujú v súčasnosti plochy poľnohospodárskej pôdy a plochy existujúcich verejných priestorov.
- Plochy pre navrhované cyklotrasy, vrátane navrhovanej cyklodopravnej cyklotrasy v smere do Terchovej a miestnych cyklotrás.
- Plochy výstavby cesty I/18 s križovatkami ciest II/583A a III/2072 vrátane obslužných komunikácií navrhovaných priemyselných parkov Medzi jarky a v obci Varín.
- Plochy preložiek ciest II/583, III/2078 a III/2073 (variant riešenia) predstavujú v súčasnosti plochy poľnohospodárskej pôdy a plochy existujúcich miestnych komunikácií a súkromných pozemkov.
- Plochy preložiek technickej infraštruktúry a rekonštrukcie ciest II. a III. triedy sú plochy cesty a plochy popri súčasnom telese cesty pre preložky technickej infraštruktúry a možné rozšírenie ciest.
- Plochy pre nové miestne komunikácie, chodníky, mosty a lávky a pre rekonštrukciu takýchto existujúcich stavieb predstavujú v súčasnosti plochy poľnohospodárskej pôdy a plochy existujúcich vyššie uvedených stavieb, ktorých výmera bude upresnená v následných projektových dokumentáciách.
- Plochy pre stavby statickej dopravy a rekonštrukciu plôch statickej dopravy... sú plochy hlavne pri objektoch – areáloch verejnej sociálnej infraštruktúry obce, sčasti na poľnohospodárskych pôdach a sčasti na existujúcich neupravených spevnených plochách a súkromných pozemkoch.
- Plochy dostavby obecného vodovodu a súvisiace stavby a rekonštrukcia jestvujúceho vodovodného systému predstavujú minimálny záber, ale ich realizácia je spojená často s uplatňovaním vecných bremien na pozemkoch, ktorými prechádzajú.
- Plochy stavieb splaškovej celoobecnej kanalizácie predstavujú minimálny záber, ale ich realizácia je spojená často s uplatňovaním vecných bremien na pozemkoch, ktorými prechádzajú.

- Plochy stavieb dažďových kanalizácií predstavujú minimálny záber, ale ich realizácia je spojená často s uplatňovaním vecných bremien na pozemkoch, ktorými prechádzajú.
- Plochy rekonštrukcie a úprav vodných tokov, brehov vodných tokov... vrátane protipovodňových úprav si nevyžadujú veľké zábery plôch. Pôjde predovšetkým o existujúce plochy tokov, brehov, atď.
- Plochy pre stavby nových VN vedení 22 kV a trafostaníc a rekonštrukcií 22 kV vedení a trafostaníc vrátane prekládok predstavujú malé zábery pôdy. Väčší dosah na plochy má rešpektovanie ochranných pásiem, ktoré je spojené s obmedzeným využitím pozemkov v ochranných pásmach.
- Plochy pre stavby nových NN vedení, ich rekonštrukcií atď. predstavujú minimálne zábery. Ich realizácia si často vyžiada zriadenie vecných bremien na pozemkoch. Tieto plochy sa týkajú stavieb sekundárnych káblových sietí v územiach novej výstavby a modernizácie existujúcej vzdušnej NN siete.
- Stavby nového verejného osvetlenia, miestneho rozhlasu ako i rekonštrukcie týchto sietí sú spojené s minimálnymi zábermi plôch, ale s uplatňovaním vecných bremien na pozemkoch.
- Plochy pre stavby nových elektronických komunikačných sietí a zariadení a rekonštrukcia existujúcich sietí nie sú spojené s veľkými zábermi plôch. Výraznejšie sa uplatnenia formou vecných bremien na pozemkoch.
- Plochy pre stavby rozširovania plynofikácie... ako i jej rekonštrukcie nie sú spojené s veľkými zábermi plôch. Výraznejšie sa uplatnenia formou vecných bremien na pozemkoch. Ich súčasťou sú aj plochy pre objektové resp. združené zdroje tepla a netradičné ekologické zdroje tepla.
- Plochy pre zberové miesta kalendárového zberu separovaného a veľkoobjemového odpadu sú sieťou malých plôch na území obce (á 20 m^2), väčšinou už na tieto účely využívaných.
- Plochy likvidácie živelných skládok odpadov znamenajú prinavrátenie zasiahnutých plôch do ich pôvodného prírodného stavu (v biokoridoroch, v interakčných prvkoch).

2.18.9.2 Plochy na vykonanie delenia a sceľovania

Plochy na delenie a sceľovanie pozemkov sa nevymedzujú. Proces sceľovania prípadne delenia pozemkov bude prebiehať uplatňovaním sa prirodzeného trhového mechanizmu.

2.18.9.3 Plochy na asanáciu

- likvidácia zariadení zberného dvora odpadového hospodárstva v súvislosti s jeho premiestnením do územia priemyselného parku,
- demontáž VN linky v lokalite Záhumnie,
- demontáž VN linky v lok. Zátepličie od Váhu,
- demontáž transformátorov v trafostaniciach T2, T6, T9, T10, T12, T13, T16, T19 v súvislosti s ich výmenou za väčšie transformačne jednotky,
- demontáž diaľkových káblov v lokalite „Záhumnie“, v súvislosti s úpravou trasy.

2.18.9.4 Plochy na chránené časti krajiny

Za plochy na chránené časti krajiny sa považujú okrem plôch ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov aj plochy ďalších ochranných pásiem a chránených území určených na ochranu podľa tohto ÚPN – O:

- ochranné pásma
  - ochranné pásmo existujúcich cintorínov ustanoví VZN obce,
  - ochranné pásmo od územia poľnohospodárskej výroby 125 m, od ťažiska ustajňovacích priestorov.
- chránené územia
  - biocentrum podľa ÚPN – O Varín,
  - biokoridory podľa ÚPN – O Varín,
  - genofondové lokality podľa ÚPN – O Varín,
  - ekologicky významné segmenty podľa ÚPN - O Varín,
  - interakčné prvky podľa ÚPN – O Varín.

2.18.10 ÚZEMIA VYŽADUJÚCE SI ZVÝŠENÚ OCHRANU

Z hľadiska požiadaviek civilnej ochrany sa požaduje dodržiavať nasledovné regulatívy:

- neumiestňovať novú výstavbu do územia ohrozeného 50 ročnou resp. 100 ročnou vodou z miestnych tokov,
- neumiestňovať novú výstavbu do zosuvného územia,
- individuálnu a hromadnú bytovú výstavbu umiestňovať mimo územia určeného na výstavbu a prevádzkovanie priemyselných zón,
- v ďalších stupňoch územnoplánovacej dokumentácie riešiť spôsob a rozsah ukrytia obyvateľstva obce podľa § 4 Vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany a § 15 ods. 1 písm. e) Zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,
- v ďalších stupňoch územnoplánovacej dokumentácie spôsob a rozsah ukrytia zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti právnických a fyzických osôb riešiť podľa § 4 ods. 3, 4 Vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany a § 16 ods. 1 písm. e) resp. § 16, ods.12 Zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,
- budovanie ochranných stavieb vykonávať z analýzy územia obce z hľadiska možných mimoriadnych udalostí a pre obdobie vojny a vojnového stavu,
- v prípade bytovej výstavby (IBV) bude rozsah povinnej výstavby zariadení CO riešený budovaním ochranných stavieb v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne,
- každoročne komisionálne kontrolovať najmä stavy všetkých vodných tokov a prípadné nedostatky, defekty malého rozsahu (padnuté kmene, konáre, odpad a pod) okamžite odstraňovať,
- v prípade povolenia stavieb do územia, kde hrozí vybreženie vodných tokov vyžadovať stanovisko správcu toku,
- pre ochranu územia už realizovaných stavieb pri všetkých vodných tokoch, realizovať organizačné opatrenia pravidelnou údržbou korýt.

2.18.11 URČENIE, PRE KTORÉ ČASTI OBCE JE POTREBNÉ OBSTARAŤ A SCHVÁLIŤ ÚZEMNÝ PLÁN ZÓNY A URBANISTICKÚ ŠTÚDIU V MIERKE ÚPN - Z

Pre územie obce je potrebné obstarať, spracovať a schváliť územný plán zóny (ÚPN – Z) pre nasledovné časti obce:

- **AB – zmiešané územia historického jadra obce -** centrálny priestor obce na križení hlavných kompozičných osí (Námestie sv. Floriána s priľahlou zástavbou ako i susediaci priestor Farskej ulice s kostolom a priľahlou zástavbou až po pravý breh rieky Varínky vrátane mostu),
- **BC1 – zmiešané územia športu, rekreácie a občianskej vybavenosti** v prípade uplatnenia variantu návrhu v lok. Zátepličie - územie od železnice smerom po zástavbu priľahlú k ulici M.R.Štefánika a k ulici Železničnej, na východe po tok rieky Varínky vrátane priľahlého okolia a jej sútok s riekou Váh.

Obstarať urbanistickú štúdiu (v mierke ÚPN – Z) navrhuje ÚPN – O Varín pre nasledovné časti obce:

- uplatnený variant navrhovaného cintorína vrátane navrhovaných peších a automobilových prístupových komunikácií a parkingu,
- uplatnený variant navrhovaného územia bývania v lok. Záhumnie, vrátane subcentier obce (v prípade uplatnenia príslušného variantu) a priľahlých ulíc Antona Bernoláka a P. O. Hviezdoslava,
- územie navrhovanej IBV a subcentra obce v nadväznosti na ulicu Železničnú po hranicu OP vysokotlakého plynovodu,
- subcentrum obce v m.č. Koňhora vrátane okraja jestvujúcej a navrhovanej IBV, vrátane rekultivácie opusteného náhonu a navrhovanej cyklodopravnej cyklotrasy, jej mimoúrovňového križovania s navrhovanou preložkou cesty II/583 a pešieho, cyklistického a náučného chodníka v smere do obce Krasňany,
- subcentrum obce v priestore ulice Pod Vajánkom od ľavého brehu Varínky po zástavbu v ulici Pod Vajánkom na juhu od cesty III/2073 po Hlboké na severe,
- subcentrum obce v nástupe do priemyselného parku Zátepličie od Váhu z lok. Zátepličie.

2.18.12 ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

1. Stavby na sledovanie stavu životného prostredia (prevzaté z aktualizovaného ÚPN – VÚC Žilinského kraja).
2. Cesta I/18, v úseku k. ú. Varín ako súčasť severovýchodného prepojenia diaľnic D1 a D3 v aglomerácii Žiliny, v úseku križovatka s I/18 Strečno – premostenie nádrže Vodného diela Žilina – križovatka s II/583 Gbeľany a s cestou III/2072 Varín – Mojš, vrátane napojenia priemyselných parkov Varín a Gbeľany.
3. Modernizácia železničnej trate č. 180 v priestore k. ú. Varín.
4. Cyklodopravná Terchovsko – Zázrivská cyklotrasa, úsek Varín – Terchová – Zázrivá, prepájajúca cyklodopravná cyklotrasa na pravom brehu Varínky, rekonštrukcia jestvujúcich cyklotrás a regionálne a miestne cyklotrasy (aj ako trasy korčuliarov, lyžiarske bežecké trasy...),
5. Rekonštrukcie a rozšírenia verejných vodovodov v obciach a rozšírenie SKV Žilina do obci (Dlhé Pole, Divinka), Nezbudská Lúčka, rekonštrukcia verejného vodovodu a rozšírenie verejného vodovodu,

6. Varín, úprava toku Varínka, revitalizácia starého koryta Váhu, odstraňovanie usadenín z vodných nádrží Vážskej kaskády.
7. Odstraňovanie povodňových škôd a preventívne protipovodňové opatrenia v povodiach tokov, protipovodňové úpravy, úpravy brehov vodných tokov,
8. Stavby súvisiace s plynofikáciou v okresoch Žilinského kraja, rekonštrukcia plynovodov a plynárenských zariadení a stavby rozširovania plynofikácie.
9. Stavby a zariadenia na zneškodňovanie, dotrieďovanie, kompostovanie a recykláciu odpadov, zberné miesta komunálneho odpadu, kompostáreň, dvor „technických služieb“ obce.
10. Verejná vybavenosť, dopravná a technická infraštruktúra... v stredisku turizmu regionálneho významu.
11. Komplexná prestavba verejných priestranstiev:
    - 11.a pešie zóny (Námestie sv. Floriána, Ulica Farská...),
    - 11.b stavby verejných priestorov subcentier obce (Koňhora, Varín – Zariečie, Predstaničný priestor, atď.), stavby verejných priestorov nástupu do území výroby,
    - 11.c stavby verejných priestorov v územiach bytových domov,
    - 11.d stavby verejných priestorov a verejná vybavenosť centra rekreácie, turizmu, cestovného ruchu, športu a kultúry,
    - 11.e parky, lesoparky (oddychové zóny),
    - 11.f autobusové zastávky, čakárne (vrátane samostatných zastávkových pruhov),
    - 11.g turistické a cykloturistické odpočívadlá.
12. Stavebné úpravy, nadstavba a prístavba objektu obecného úradu.
13. Stavba strednej odbornej školy (variant riešenia).
14. Prístavby, stavebné úpravy, nadstavby základnej školy, telocvičňa, stavby školských športovísk.
15. Stavba MŠ, prístavba, stavebné úpravy, nadstavba, vonkajšie úpravy jestvujúcej MŠ.
16. Detské ihriská, lokálne športoviská.
17. Tržnica.
18. Stavby sociálnej obecnej vybavenosti.
19. Cintorín s Domom smútku, rozšírenie stavebné úpravy a rekonštrukcia jestvujúceho cintorína, stavebné úpravy a rekonštrukcia židovského cintorína,
20. Odstránenie bodových a líniových dopravných závad.
21. Preložky a rekonštrukcie ciest II. a III. triedy vrátane mostov, viaduktov..., rekonštrukcia jestvujúcich miestnych komunikácií vrátane mostov, nové miestne komunikácie a mosty, rekonštrukcia chodníkov a lávok, nové chodníky pre peších a lávky, protihlukové clony.
22. Rekonštrukcia stavieb statickej dopravy a stavby statickej dopravy.
23. Rekonštrukcia splaškovej kanalizácie a rozšírenie splaškovej kanalizácie.
24. Rekonštrukcia dažďovej kanalizácie a rozšírenie dažďovej kanalizácie.
25. Rekonštrukcia a stavby nových VVN, VN vedení, rekonštrukcie, preložky a stavby nových trafostaníc, rekonštrukcie, preložky a stavby nových NN vedení vrátane osvetlenia, MR.
26. Rekonštrukcie, preložky a nové rozšírenie telekomunikačnej siete vrátane stavby monitorovacieho bezpečnostného systému.
27. Verejná a izolačná zeleň s inžinierskymi stavbami a terénnymi úpravami.
28. Revitalizácia území regionálneho územného systému ekologickej stability.

Vymedzenie plôch pre verejnoprospešné stavby podľa schváleného ÚPN – O Varín bude jedným z podkladov pre prípadné vyvlastnenie pozemkov alebo stavieb a práv k ním vo verejnom záujme podľa §108 ods.2 písm.a) zák.č.50/76 Zb. v platnom znení, pokiaľ nebude možné riešenie majetkoprávnych vzťahov dosiahnuť dohodou.

2.18.13 SCHÉMA ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

Viď. príloha

A3) DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, aktualizácia 2017 (Ministerstvo životného prostredia SR)

(*https://www.minzp.sk/ files/odbor-politiky-zmeny-klimy/strategia-adaptacie-sr-nepriaznive-dosledky-zmeny-klimy-aktualizacia.pdf*).

A4) DOKLADOVÁ ČASŤ

D o k l a d o v á č a s ť bude priložená po skončení prerokovania konceptu ÚPN – O Varín k dokumentácií o prerokovávaní (samostatný obal).